

ལྷ་མ་རྩེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་འབུམ།

༡༡། །པར་བྱིན་སྒྱུ་དོན་བཀྲལ་སོ། །

སྐབས་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་བ།

རྩེ་བཅུན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད།

འོད་ཟླ་བ་ས་གློ་བ་རྒྱ་ལ་དཔེ་ཚོ་གས་ཁང་།

སྒྲ་མ་རྩེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་བོ་ལ་ན་མོ།

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་
བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་
པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྤེང་
བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་ཞེས་
བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ལྷ་དབང་
གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད།

འོད་ཆུབས་སྟོན་རྒྱལ་དཔེ་ཆོགས་ཁང་།

II

དཀར་ཆག

སྐབས་གཉིས་པ།

ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	1
རང་ལུགས་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ་དང་།	12
དང་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	13
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བཤད་པ།	15
བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ།	18
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས།	22
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་བྲང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས།	32
ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་མཆན་ཉིད་སོགས་བཤད་པ།	39
ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་གང་ནས་འཇུག་དགྲུང་པ།	41
འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དགྲུང་པ།	47
བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཤད་པ།	54
ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ།	62

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།	63
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་མཐའ་རྩེ་བྱེད་དཔྱད་པ།	70
རང་ལུགས་ལ་མཆན་ཉིད་དབྱེ་བ་ས་མཆན་སོགས་བཤད་པ། ...	77
དེའི་རྒྱ་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཤད་པ།	79
རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལས་བཟོད་པ་པོ་རྟོན་གྱི་བྱད་པར།	85
སྤྱི་འདོན་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་སོགས་བཟུན་བཤད་པ།	90
གཞུང་དོན་བཤད་པ།	96
བྱད་པར་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ།	99
བཟོད་བྱ་ལམ་གྱི་དོ་བོ་བཤད་པ།	103
བརྟེན་པ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱད་པར་བཤད་པ།	104
རྟེན་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་བཤད་པ།	106
རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།	111
དེའི་རྒྱ་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཤད་པ།	117
བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།	122
མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་མཐོང་ལམ་སྤྱེ་བའི་རྟེན་བཤད་པ།	135
བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	139
མཐོང་སྤངས་སྤོང་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ།	144
སྐད་ཅིག་མ་དུར་སྤྱེར་འདོད་པ་དགོད་པ།	153

འཐད་པའི་སྟོགས་བསྟན་པ།	159
ལུང་ལས་གསུངས་ཚུལ།	172
མཆམས་སྐྱར་ཏེ་སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་བ་བཤད་པ།	174
སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།	179
བྱེད་བ་ཅན་གྱི་སྟོམ་ལམ་དང་སྟོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་བཤད་པ།	182
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།...	184
མོས་བ་སྟོམ་ལམ་བཤད་པ།	191
མཐའ་དབྱེད་བ་ལ་མོས་པའི་ཡུལ་དང་ངོ་མོ་སོགས་བཤད་པ།	202
མོས་བ་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།	204
མོས་བ་སྟོམ་ལམ་གྱི་པན་ཡོན་བཤད་པ།	209
མོས་བ་སྟོམ་ལམ་གྱི་པན་ཡོན་སོགས་བཤད་པ།	217
བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་བཤད་པ།	218
སྤྱི་འོན་ལ་བསྟོ་བའི་རྗེས་སོགས་དྲུག་བཤད་པ།	227
བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།	229
རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་སྟོམ་ལམ་བཤད་པ།	231
རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་གི་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སོགས་བཤད་པ།	235
ཐག་མེད་སྟོམ་ལམ་ལ་ཐུན་མོང་པའི་མཆམས་སྐྱར་པ།	236
སྐྱབ་བ་དང་རྣམ་དག་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སོགས་བཤད་པ། ..	241

སོ་སོའི་དོན་ལ་སྒྲུབ་བ་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ།	243
ནམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས་ནམ་དག་གི་རྒྱ་བཤད་པ།	248
ནམ་དག་སྒྱིར་བསྟན་པ།	254
ནམ་དག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	264
ནམ་དག་གི་མཆན་ཉིད་དཔྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།	267
མཐར་ཐུག་གི་ལམ་གྱི་བྱད་པར་བཤད་པ།	270
སྐབས་བསྟུ་བ།	279

སྐབས་གསུམ་པ།

འབྲེལ་བཞོད་པས་མཆམས་སྒྱར་བ།	280
སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་གཞི་ཤེས།	283
གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དཔྱེ་བ་ས་མཆམས་སོགས་བཤད་པ། ..	293
གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པ་བཤད་པ་ལ།	295
འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད།	312
འདིར་བསྟན་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་བཤད་པ།	313
འབྲས་ལུམ་ལ་ཉི་རིང་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་པ།	317
སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དཔྱེ་བཤད་པ།	324

འབྲས་བུ་ལ་མཆན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉིན་བཤད་པ།	334
དེ་དག་གི་འདུག་བསྟུ་བ།	343
ཉམས་སྒྲིལ་ཆུ་ལ་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་བཤད་པ།	345
འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།	352
སྒྱུར་བའི་མཉམ་ཉིད་བཤད་པ།	362
འདིར་བསྟན་སྒྱུར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་སོགས་བཤད་པ།	364
ཉམས་སྒྲིལ་སྤངས་བའི་འབྲས་བུར་བཤད་པ།	366
མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན་ཏེ་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	369
སྒྲིལ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་བཤད་པ།	380
མཐུན་གསུམ་གྱི་འདུག་བསྟུ་བ།	387
སྐབས་བསྟུ་བ།	390

སྐབས་བཞི་བ།

དང་པོ་འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཆན་སྒྱུར།	391
རྣམ་རྗོགས་སྒྱུར་བའི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ།	395
རྣམ་ཀླན་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྒྱུར་བའི་རྣམ་པ།	398
གཞི་ཤེས་པ་ཡིས་བྱེ་བྲག་རྣམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན།	402

གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	414
བརྟེན་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།	416
གཞུང་དོན་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་བདུན་བཤད་པ།	418
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	430
ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡོད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	431
གཞུང་དོན་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་བཤད་པ།	434
རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	439
བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་སྦྱིར་བསྟན་པ།	444
སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་བྲན་པ་ཉིད་བཞག་བཤད་པ།	448
ཡང་དག་སྟོང་བར་བཤད་པ།	454
རྩ་འཁྱུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་པ།	457
དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔར་བཤད་པ།	462
སྟོབས་ལྔར་བཤད་པ།	465
བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་བཤད་པ།	467
འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བཤད་པ།	472
གཉེན་པོའི་ལམ་གསུམ་བཤད་པ།	478
སྤྱུལ་བའི་ལམ་གསུམ་བཤད་པ།	482
མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ལྔར་བཤད་པ།	485

འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དགྲུང་བཤད་པ།	487
སྟོང་བའི་ལམ་བཞིར་བཤད་པ།	515
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཅུར་བཤད་པ།	516
བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགྲུང་བཤད་པ།	517
སྟོབས་བཅུར་བཤད་པ།	520
མི་འདིགས་པ་བཞིར་བཤད་པ།	523
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིར་བཤད་པ།	525
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་བཤད་པ།	527
དུས་གསུམ་གྱི་བྲག་ཏུ་གཤམ་པ།	531
ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོན་པ།	538
སྟོར་བ་པོའི་གང་ཟག་བཤད་པ།	541
སྟོར་བ་རང་གི་ངོ་བོར་བཤད་པ།	546
སྟོར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	562
སྟོར་བའི་སྟོན་བཤད་པ།	574
སྟོར་བའི་ཤེས་བྱའི་མཆོན་ཉིད་སོགས་བཤད་པ།	597
རང་ལུགས་ལ་མཆོན་གཞི་མཆོན་བྱ་སོགས་བཤད་པ།	606
གཞི་ཤེས་སྟོར་བའི་ཤེས་མཆོན་བཤད་པ།	612
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་ངོས་བཟུང་བ།	621

ལམ་ཤེས་སྐྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་བཤད་པ།.....	636
ནམ་མཁུན་སྐྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་བཤད་པ།	642
བྱུང་མཚན་བཤད་པ།	650
བྱེད་མཚན་བཤད་པ།	662
ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཤད་པ།	669
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་བ་ཆ་མ་ཐུན་བཤད་པ།.....	679
ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་བཤད་པ།	693
སྒྲོལ་སྐྱོང་ལ་སྐྱོགས་སྤར་འགོད་པ་དང་དེ་དགག་པ།	703
ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།	712
ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་རྟགས་སོགས་བཤད་པ།	715
སྐྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།	724
མི་སྒྲོག་པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ་ངོས་བཟུང་བ།.....	736
མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།	738
མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་རྟགས་དངོས་བཤད་པ།	750
དབང་པོའི་དབྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་ངོ་བོར་བཤད་པ།	757
དབང་པོའི་བསྐྱུ་བ། སྒྲ་བཤད། གངས་ངེས་བཅས་བཤད་པ།	765
དབང་པོའི་ཐོབ་གཏོང་དང་དབང་པོ་ལྡན་ཚུལ་བཤད་པ།	768
དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་སོགས་བཤད་ཚུལ།	777

སྒོམ་ལམ་བ་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ།	784
བྱད་གཞི་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ།	788
དེའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ།	791
དབྱེ་བ་ལ་རྩོད་བ་སྒྲོང་བ་སོགས་བཤད་པ།	798
དཀྱུས་མའི་དོན་བཤད་པ།	818
སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུར་བར་བཤད་པ།	826
ཞིང་དག་སྒྲུར་བ་བཤད་པ།	838
ཐབས་མཁས་སྒྲུར་བ་བཤད་པ།	841
མཐའ་དབྱད་པ་ལ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲུར་བ་སྒྲུར་བསྟན་པ།	848
བདུད་བཞི་བཙུག་ཆུ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	850
བདུད་བཞི་བཙུག་པའི་ས་མཆོམས་ལ་གསུངས་ཆུ་ལ།	855
སྐབས་བསྟུ་བའོ།	861

པར་བྱང་སྒོན་ཆོག

༡༡། །བསྐྱེད་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་འབྲེལ་
བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་
བའི་གནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་
བཟང་སྤྲད་བདག་འོ་ལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་
གཉིས་པའི་སྒྱུ་དོན་བཞུགས་སོ། །
སྐབས་གཉིས་པ།

ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༥ ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་བསྐྱེད་
བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། རྣམ་ཀྱུན་
མཐེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །ཅེས་འཆད་ན། རྣམ་མཐེན་གྱི་རྗེས་སུ་
ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཆོན་ཡོད་དེ།
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྫོགས་པར་སྒྲོམ་པའི་རྒྱུ་ལམ་ཤེས་མ་ཐོབ་

བར། སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བརྟུ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣམ་མཐུན་ཐོབ་མི་རུས་
 པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆམས་སྦྱོར་
 བ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་
 ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་ན་མེད་པས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད། ཅེས་
 གསུངས། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་གཉིས་པ་འདྲིར་ལམ་ཤེས་སྟོན་མི་
 དགོས་ཏེ། སྐབས་དང་པོར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོར་
 རབ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་ས་བརྟུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
 སྐབས་དང་པོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་
 དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་བསྟན་ཟིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་སྐབས་
 གཉིས་པར་མ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་བྱུང་སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་
 ལས། མཐོང་བའི་ལམ་དེའི་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ནི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལས་བརྒྱུད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཡང་འབྲེལ་ཆེན་ལས། གལ་
 ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་རྣམས་དེར་
 སྟོས་པ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་ཅེ་
 བ། ཞེས་གསུངས། ཚུད་པ་དེའི་སྟོན་མེད་དེ། སྐབས་གཉིས་པར་

ལམ་ཤེས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྐབས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
 མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྣམ་མཁྱེན་དུ་
 བསྟན་པ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་མཁྱེན་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་
 སུམ་དུ་གསེགས་མོད། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གནས་
 ལུགས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ལུ་བསྐྱེམས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་སྟམ་པ་དང་།
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་འཐོབ་སྟམ་པ་
 དང་། འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་ཁིང་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་
 རྣམས་ལ་འོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་རྣམས་བསལ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
 མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྫོགས་པར་སྐྱོམ་པའི་རྒྱ་
 ལམ་ཤེས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་ཆོས་བརྟུན་ནང་ནས་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་བྱངས་ནས་མཐོང་སྐྱོམ་
 ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་ཤེས་ལོགས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་
 ལུས་པར་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པ་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་

རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་དེ་ལས་གསུངས་པ་མིན་ནོ།།
 ཞེས་དོགས་པ་བསལ་བའི་བྲིར། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་བྲངས་ནས་
 བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་སོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་
 ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞག་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ། རོང་རྒྱུག་པ་ན་རེ། ལམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅེས་
 ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག་ལམ་གསུམ་བདེན་
 སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་
 མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་
 བར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཀྱི་དུས་ན་
 བསྐྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་
 སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ལམ་ཤེས་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་བ་དང་། མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་སྒྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ནི། སྒྲོབ་ལམ་ན་

བདེན་གཉིས་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཇིན་པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། མཉམ་རྗེས་དོ་བོ་གཅིག་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་
 སོགས་སོ།། གཞན་ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་ཞི་བའི་མཐའ་འགོག་པའི་
 སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱུགས་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་
 རྗེས་ཀྱང་སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ན་ལམ་ཤེས་ལ་དེས་
 ཁྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ན་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ།
 ལམ་གསུམ་བདེན་སྒྲིང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཐོང་ལམ་
 པའི་རྒྱུད་ལ་འདའ་བའི་མཐོང་ལམ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་
 ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ་མེད་པའི་
 བྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲོབ་ལམ་ན་སྒོ་
 གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་

གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྟོབ་ལམ་ན་བདེན་གཉིས་
 རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་བྱི་མ་ཐད་པར་སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་
 ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་རྩི་ཆེན་པོ་
 ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་རིགས་སུ་
 གནས་པར་ཐལ། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་
 པའི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐབས་བྱུང་པར་
 ཅན་གྱི་རྟགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་རྩིས་ཞི་ལ་མི་
 གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟོང་རྩིས་ཞི་ལ་
 མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེ་
 ཆོས་ཅན། ལམ་གསུམ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་
 འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་གསུམ་
 བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་རྩི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ།
 རྣམ་འགྲུལ་ལས། བྱམས་སོགས་སྟོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །
 ཤེས་ཏུ་ཉེས་པ་ཆར་གཙོད་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་

རྣམ་བཤད་ལས། སློབ་ལམ་ན་མཉམ་རྗེས་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་
 ཐལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་
 ཏྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྗེས་
 ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། རང་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་ན། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་།
 ཀུན་རྫོབ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་ན།
 རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སློན་ཡོད་པའི་བྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཏྲག་སོགས་བཅུ་
 དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་
 དེས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་དང་
 དོན་དམ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པའི་བྱིར་
 ར་མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་རྗེས་
 ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་
 ལོ། འདོད་ན། དེ་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་

ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྩི་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྩི་ཐོབ་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་ཉིར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བས་བྲལ་བར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་རྩི་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩི་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་ཉིར་ལེན་དུ་
 གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བས་བྲལ་བར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། འདོད་ན་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་
 ཆོགས་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་
 སེམས་བསྐྱེད་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྟོབ་ལམ་ན་སྟོ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཆར་
 དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་
 མ་སོང་བའི་བྱུང་སེམས་སྟོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་
 གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་སྟོང་
 ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཆར་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་

པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། མཉམ་རྗེས་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་སྐབ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་ཡིན་ན་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པས་སྐབ་ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་
 ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་མཉམ་རྗེས་གང་ཡང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་
 ན། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཆོགས་ལམ་དེ་ལམ་ཤེས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལམ་ཤེས་ཡིན་
 ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོར་ལམ་ལས་བྱུང་

བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་བའི་ལམ་ཤེས་ལ་ཡང་
 དེས་བྱུང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་བའི་ལམ་ཤེས་ལ་ཡང་དེས་བྱུང་
 བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དེས་
 བར་འབྱེད་བའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས།
 ལམ་བཟོད་ནས་དེས་བར་འབྱེད་བའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་བར་འབྱེད་བའི་ཆ་དང་
 མ་ཐུན་པ་ཐོབ་ན་ངེ་སྐད་བཤད་བའི་ལམ་སྟེ་བས། ཞེས་གསུངས་
 བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངོ་པོ་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
 ན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཡང་
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་
 ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སད་
 བ་དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱུང་བ་དང་། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལམ་ཤེས་
 ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ལམ་ཤེས་
 རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་དེ།
 འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་ནང་
 འགལ་ཏེ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་དེ་དགོས་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་ཏུ་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་
 ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར།
 འབྲུག་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། འཕགས་ལམ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་
 ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲུག་
 པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར།
 འབྲུག་སྟེ། འབྲུག་ཡན་ལག་ཡིན་ན། འབྲུག་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་
 དགོས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་བ་དང་།

༥ གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་བ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་འོ་བོ་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་ཤིང་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཟེན་བའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ལས། བགཟགས་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། རྒྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་སད་པ། རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤོང་བ། བྱེད་ལས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སད་པ་ནས་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་
 པ་དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
 ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་རེ་རེ་
 ལའང་རྒྱ་ལམ་ཤེས་དང་འབྲས་བུ་ལམ་ཤེས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད།
 གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

དང་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༥ འོ་ན། སྐབས་གཉིས་པ་འདིར་ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་
 ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་གི་སྟོན་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་འཆད་ན། འཆད་ཚུལ་དེ་གང་
 ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་

ལམ་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ཡན་ཆད་
 ཀྱི་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེ་ལུ་ལས་རྣམ་མཁུན་བཤད་ཟིན་པ་དང་། དེའི་ཆེ་
 ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་
 རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཇི་སྟེན་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ལྷའི་
 བུ་སྟོང་ལྷག་དུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་གྱུར་
 ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་རྣམས་དང་། མཐའ་
 བུལ་པ་རྣམས་དང་། དགའ་ལྷན་པ་རྣམས་དང་། འབྲུལ་དགའ་བ་
 རྣམས་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། ཆངས་འཁོར་
 རྣམ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བར་དང་། གཞན་ཡང་། སྟོང་
 གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན། འོད་ཚུང་
 རྣམ་གནས་གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷའི་བུ་བྱེ་བ་
 གྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་
 པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 འཆད་པ་ལ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་སྟེ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། རྩ་འགྲེལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟན་ན་ཡང་།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བཤད་པ།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་བར་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལས་
 ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་བ་
 བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱི་བྱུང་བ་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་དེ་ནི་ལྷ་མ་མེ་མ་ཡིན།
 ལྷ་མ་མེ་མ་ཡིན། ལྷ་དང་མ་ཡིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་
 འབའ་ཞེག་རབ་ཅེས་བྱའོ། །གཙུག་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱོད་མེད་པ་དང་
 གོང་ན་མེད་པ་དང་གོང་མའི་ཡང་གོང་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་
 བས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་
 འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྱོད་སོ། །བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་སྤྱོད་གསུམ་
 ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་

གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། སྤུལ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པ་རྣམས་དང་། མཐའ་བྲལ་པ་
 རྣམས་དང་། དགའ་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། འཕྲུལ་དགའ་པ་རྣམས་དང་།
 གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་གྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་གནས་གཙང་མའི་རིས་
 གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་བར་གྱི་ལྷའི་བྱ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆེ་
 དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེར་བྱིན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཐོས་པར་
 འདོད་ནས། ཤེར་བྱིན་ཉི་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་ཉན་པའི་བྱིར་ལྷགས་ན།
 བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་ལ་གནས་པར་བྱ།
 བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན། དེ་ཡང་མདོ་ཆོན་
 དང་པོ་དེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་གྱིས་འདོད་གཟུགས་གྱི་
 ལྷ་རྣམས་གྱི་འོད་མོག་མོག་པོ་སྟེ་གཟི་མེད་པར་མཛད་པར་བསྟན་
 བས། མདོ་ཆོན་གཉིས་པས། འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་རྒྱུད་
 ལ་ལམ་ཤེས་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བའི་སྟོད་རུང་དུ་བྱས་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་འོད་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ནི་ང་རྒྱལ་
 བཅགས་ཏེ། མཐུ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ལ་དད་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 བྱིར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་བའི་ལྷ་འགའ་
 ཞིག་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་དང་། གཟུགས་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལམ་ཤེས་
 བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བའི་སྟོད་རུང་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར། དེའི་དོན་འཆད་པ་
 ལ། ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར། འོད་གྱི་མོག་མོག་པོར་མཛད་

དང་། ཞེས་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་སྐྱེ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་དག་གིས་ལྷ་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་ནི་ང་
 རྒྱལ་བཙུང་པའི་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཛད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོག་ཟུར་གྱིས་རྟོན་བཅོམ་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་
 གྱི་འོད་གྱིས་འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་
 མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་ལམ་ཤེས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བའི་སྣོད་རུང་དུ་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟོན་དེ་ལ་བགེགས་
 ང་རྒྱལ་མཛོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་དང་མ་བྲལ་
 བར་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ། སྐྱེ་ཚུ་ལ་
དང་། རོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱང་པར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།
གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུ་ལ་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེ་ཚུ་ལ་
ཀྱི་བྱང་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། འོ་ན། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་
བ་ལ་བགོགས་ང་རྒྱལ་མཛོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་
གམ་ཞེན་དེས་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་ལ་མཐུན་སྟེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མདོ་
ལས། དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྟ་
ནམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་
དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ཀྱིས་བྱང་ཆེན་ནམས་ཀྱི་ཤེར་བྱིན་དང་། བྱང་ཆེན་ཤེར་

ཕྱིན་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་བ་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། ལྷའི་བྱ་གང་དག་
 གིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་
 བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་དག་པར་སྒྲོན་མེད་པ་
 ལ་ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 མཐུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱན་གྱི་
 མཆོམས་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
 ལ། དུལ་ངེས་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་
 མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། ལམ་ཤེས་དེ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་དངོས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་
 བར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དངོས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན། འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལམ་ཤེས་དངོས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་
 གྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག་ ལམ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སྐྱེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་སོ་སོར་
 ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་

ཟག་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སངས་
རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁུན་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་
ཐལ། རྣམ་མཁུན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལ་རྣམ་
མཁུན་དངོས་སུ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་
རྒྱུད་ལྡན་ལ་དེའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གང་ཟག་གང་
ཞིག་ ལམ་ཤེས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གང་ཡང་དག་པའི་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་
ཞུགས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཞུགས་པ་དང་། མཆོམས་བཅད་པ་ནི། ཉན་མོངས་མ་ལུས་པར་
སྤངས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལོག་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་དུ་རྒྱན་སྤང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེ་ཆུ་ལ་གྱི་བྱེད་པར་སྒྲོན་པ་ལ། འོ་
ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་

གཏན་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེན་མིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱུ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་བར་སྟོན་པ་ལ།
 མདོ་ལས། འོན་ཀྱང་གཤམ་ཏེ་དེ་དག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བྱུང་བ་དང་།
 ཞེས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་
 ཡིན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུགས་ལས་བྱང་བས་སྐྱེ་
 བོ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་
 ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་གསུངས་པ་
 ལ་བྱང་དེས་སུ་འདོད་ཆུ་ལ། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཏུ་གང་ནས་
 འཇུག་པ། འཁོར་བ་ལ་མཐར་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལ་ཡང་།

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུག།

དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། དེ་
བྲང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། ཞར་ལ་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་གང་གི་རྩིས་སུ་འབྲང་བ་དང་། དེའི་
དོན་རྩི་ལྟར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་
འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཞི་བ་བསྟོད་པ་གཅིག་
དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཙོན་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཁྱད་ཁྱད་
ཆུབ་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་ལ་བཞག་སྟེ། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་བྱར་མི་
རུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྦྱིང་རྩི་ཞིན་ཏུ་ཆུང་བ་
དང་། ལྷག་བསྐལ་གྱིས་ཞིན་ཏུ་འཛིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་
ཀྱི་རིགས་དམན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ངས་རྣམ་གྲངས་

གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཉོན་
 མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུག་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ལས་སེམས་ཤིན་
 ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། ཞེས་མདོ་དེ་ལས་ཞི་བ་བསྟོན་
 པ་དང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྷོག་མི་སྤིང་པ་དང་།
 ལྷོག་སྤིང་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་ལུགས་གཞག་པ་དང་། དེ་ལ་ནང་འགལ་སྤང་
 བ་དང་། མདོ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 ནི། སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ན་རེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུབ་
 པར་གསུངས་པ་སྒྲིབ་པའི་བཞིན་པ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་
 དུ་བྱུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་གིས་ཀྱང་བྱུབ། རིགས་པས་ཀྱང་
 བྱུབ་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་སྤར་བཞིན་
 གསུངས་པ་དང་། ལང་གཤེགས་ལས་རིགས་ལྟར་གསུངས་པ་དང་།
 རྫོགས་མི་ཟད་པར་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་
 དེས་པར་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་
 གྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཆོགས་པའི་མདོ་ལས།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་

བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་
 སོ་སོའི་ལམ་དུ་དཀྱིར་རུང་བའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་དོན་
 དམ་པར་རིགས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་
 གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་དགྲ་བཙུན་
 པ་ཡང་སྤྲོད་དུ་སྟེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་
 ཀྱི་ཆེ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། བསྐྱུ་བ་ལས།
 ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཅི་ཡང་པོ་ལྷག་མ་དང་
 བཅས་པའི་མུང་ལན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་སྒྲ་ན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དམ། འོན་
 ཏེ་ཡང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མུང་ལན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་
 གནས་ཤིང་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ་ཡང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མུ་
 ལན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་དེ་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་
 ཡང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མུང་ལན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་
 གནས་པ་ནི། རྩི་བཅུ་མེས་ཅན་ཅད་དང་འབད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ལྷག་བཅས་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་ལྷོག་ཚུལ་
 ཡང་ཡོད་དེ། རྩི་འབྲུལ་གྱི་མཐུས་ཆེ་བ་སྤྲོད་ནས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱུ་བ་

ལ། རང་གི་ལུས་ལྷ་པོ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིང་
 སྤྱུལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་གཞན་དོར་སྤྲུག་མེད་དུ་ལྷ་པོ་ལས་འདའ་
 ཚུལ་བསྟན་ནས། ལུས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་
 དབེན་པར་གནས་ཏེ་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་སྤར་བ་འད་པའི་མདོ་སྤེལ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
 མདོ་ལས། གང་ཡང་དག་པའི་སྦྱོན་མེད་པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
 དག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱན་གྱི་མཆོམས་བཅད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྦྱོན་པའི་མདོ་རྣམས་
 དེས་དོན་གྱི་མདོར་འདི་པས་བཞེད་དེ། རྒྱན་སྤངས་ལས། འཕགས་པ་
 ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་དང་། དེའི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་
 ཐེག་པ་སྤྲུལ་ཆོགས་སུ་སྤྲུལ་བ་རྣམས་ནི་གཞན་དུ་བཤད་དེ། གང་ཡང་
 དག་པའི་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན་ནི་དེས་
 པའི་དོན་དང་། འོན་ཀྱང་གང་ཡང་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོག་གིས་དོན་ནི་བྱང་བའི་དོན། བྱབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་
 ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་
 ལ་ནང་འགལ་སྤང་བ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་དེས་དོན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་
 དེ། ས་སྤེར་དག་བཅོམ་པ་སྤྱི་བ་མི་ལེན་པ་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་

གསུམ་རིགས་ཐ་དད་པར་བཞད་པ་དང་། རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་འགྲེལ་པར།
 དཔལ་ཐེང་གི་མདོ་དངས་ནས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་འཆི་འཕོ་
 བ་དང་སྤྱེ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 འདིས་ནི་ལམ་རིང་པོས་དུབ་པ་རྣམས་ལ་འགྲོག་དགོན་པའི་དབུས་
 སུ་གྲོང་བྱེད་སྤྱལ་བ་བཞིན་དུ། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་དམ་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐེག་པ་དམན་པ་གཉིས་
 རེ་ཞིག་པའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུད་སྤྱོད་མར། ཞི་བའི་ལམ་ལ་
 རབ་ཞུགས་པ། མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། དམ་ཆོས་བརྒྱ་
 དཀར་ལ་སོགས། ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །དེ་དག་ངར་
 འཛིན་ལས་ལྟོག་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བཟུང་བ། ཐེག་
 པ་མཆོག་ལ་སྦྱིན་མཛད་དེ། ཞེས་དང་། བརྒྱ་དཀར་པོ་ལས། འཁོར་
 བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དག་ལས་ཁྱོད་ཐར་ཡང་། །ཁྱོད་ནི་ད་དུང་མྱ་ངན་
 ཡོངས་མི་འདལ། །སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ནི་བཅའ་བར་གྱིས། །
 ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་བསྐྱལ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་

བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་ན། དང་པོ་དང་མི་འགལ་ཏེ།
 བསྐྱུ་བ་དང་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་།
 དཔལ་སྤེང་གི་དོན་བཀའ་བས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མཚུངས་ལ། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་བར་གསུངས་
 བ་ནི། ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྤྱལ་བའི་ལུས་ཀྱིས་སྤྱུ་
 ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ནས་དང་པོའི་ལུས་ཀྱིས་དཔེན་བར་
 གནས་བ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་འཆི་ལས་འདས་ཀྱང་། ཤེས་
 སྤྱི་བ་ཀྱི་ཏེན་བག་ལ་ཉལ་དང་། དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་བའི་ལས་
 དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟེན་བའི་ཡིད་ལུས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་
 མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་བྱས་
 བའི་ཡིད་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བ་ལེན་བར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དག་
 བཙོམ་པ་ཤི་ནས་རིག་པ་བྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བར་བསྟན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། མདོ་དེ་བྲངས་ནས་
 ཉན་རང་ལ་སྤངས་པ་ཉི་ཆེ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་
 སྤངས་པའི་སྤང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པ་བྲང་དོན་དུ་བསྟན་གྱི།
 ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་དུ་སྒྲིག་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་
 པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་བྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། བད་དཀར་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་

བ་དེས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་སྒྲར་བ་འད་པ་ལྟར་དང་པོའི་
 ལུས་ཀྱིས་དབེན་པར་གནས་པའི་ཆེ་རང་དོན་ལ་དགའ་བས་ལམ་
 རྒྱུ་མ་པ་ལ་བག་ཆགས་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་
 སེམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 བ་མདོ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། གལ་ཏེ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གསུམ་དུ་གྱུབ་པར་གསུངས་པ་དེས་དོན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།
 བད་དཀར་ལས། ཐེག་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནའོ། ། ཞེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་
 བ་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པར་གསུངས་པ་དེས་དོན་དང་། གསུམ་དུ་གྱུབ་
 བར་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་
 པའི་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་
 གསུངས་པ་སོགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། མཐར་
 ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་བྱང་དོན་
 དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། བསྐྱོད་
 བྱའི་ཐེག་པ། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་
 དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟར་ངོ་ཐོ་བ་དད་པ་མེད་པར་མཚུངས་པ་དང་།
 བསྐྱོད་པ་པོའི་ཐེག་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་བདག་མེད་
 རྟོགས་པར་མཚུངས་པ་དང་། གང་གི་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཐེག་པ་
 ཐུག་ཀྱན་སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མཚུངས་པ་དང་།

ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་
 བྱགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཐ་དད་པ་
 གཉིས་ལམ་གཅིག་ཏུ་བྱགས་པའི་རིགས་ཐ་དད་པར་མཆོངས་པ་
 དང་། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་འགའ་ཞིག་རེ་
 ཞིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་སྟུང་ནས། དེ་བཏང་ནས་ཉན་ཐོས་ལམ་
 དུ་བྱགས་ཏེ་དེས་བྱང་འདས་ཐོབ་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 སྟོན་བདག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་སྟུང་པས་སངས་རྒྱས་སོ་
 སྟོན་དཔོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་
 བདག་སྟོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་སྟུང་པས་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་
 རོ་སྟོན་པའི་བསམ་པ་མཆོངས་པ་ཐང་གཅིག་ཅུ་ཆེད་པས་བསམ་
 པ་གཉིས་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱལ་པའི་ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་གཏུལ་བྱའི་
 དོན་དུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་ཚུལ་ལན་དུ་མར་བསྟན་པ་དང་། སྤངས་
 རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་སྟེ་བདུན་ལ་
 དཔོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། ཆོས་དང་
 གང་ཟག་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །མཆོངས་ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་
 ཕྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་སྤྱལ་པའི་ཕྱིར། །མཐར་ཐུག་ཕྱིར་ན་
 ཐེག་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་
 དཔོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་དག་ནི་

ཐེག་ཆེན་དུ་ཁ་བྱངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་དག་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་
 མ་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་རྫོགས་བྱང་ལས་མི་ཉམས་པར་བཟུང་
 བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་དག་ནི་བྱང་
 ཕྱིར་དང་། །གཞན་ཡང་ཀུན་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་
 བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱལ་སྐུར་
 བར་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱལ་པའི་ཉན་ཐོས་
 སམ་ཡོངས་སྐུར་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ཉན་
 ཐོས་སྐུ་རིགས་མ་ངེས་པ་ལ་གཉིས་སྐུ་ཡོད་དེ། ཐེག་དོན་བདེན་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། །མ་མཐོང་བ་གཉིས་སྐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སྐུ་ཡོད་དེ།
 འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་གཉིས་སྐུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
 བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་
 རྫོགས་བྱང་སྐབ་པའི་རྫོགས་པ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཆོས་ཅན། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
 པར་སྐྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་ཡང་ལོན་ཏེ། རང་གིས་ཐོབ་པའི་འཕགས་ལམ་
 མིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དག་ཏུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་ཀུས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་

པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གཅིག་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བའི་ཉན་ཐོས་
 ཚོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སློན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་
 རབ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཞོས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཉན་
 ཐོས་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱུལ་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་
 རབ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་
 མ་དེས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་དང་། །དོན་
 མཐོང་འདོད་ཆགས་བུལ་བ་དང་། །འདོད་ཆགས་བུལ་མིན་འདིར་
 དམན་པའོ། །དེ་གཉིས་འབགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ། །སྲིད་པ་དག་ཏུ་
 སྐྱར་བའི་ཕྱིར། །བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྐྱར་བ་ཡི། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་ཡང་
 དག་ལྡན། །གཅིག་ནི་སློན་ལམ་དབང་གིས་ནི། །སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་
 པར་བྱེད། །ཅིག་ཞོས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། །ལྡན་ཕྱིར་སྐྱུལ་པས་
 རབ་ཏུ་སྐྱབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་
 དེ། །གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །
 སྤར་གྱི་ལུང་དེ་དག་གིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་བྱང་དོན་
དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ། མདོ་གང་གི་རྩིས་སུ་འབྲང་བ་དང་། རི་
ལྟར་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལང་ཀར་
གཤེགས་པ་ལས། ལྷ་ཡི་ཐེག་དང་ཚངས་པའི་ཐེག། དེ་བཞིན་དུ་ནི་
ཉན་ཐོས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི། ཐེག་པ་འདི་
དག་ངས་བཤད་དོ། །རི་སྲིད་སེམས་ནི་འབྱུང་གི་བར། ཐེག་པ་
རྣམས་ལ་ཐུག་པ་མེད། །སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ན། ཐེག་པ་
མེད་ཅིང་གྲོལ་བ་མེད། ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་མིན་ཉིད། ཐེག་
པ་གཅིག་དུང་སྤྲོ། གྱིས་པ་རྣམས་ཡོངས་བྱང་དོན་དུ། ཐེག་པ་ཐ་
དད་ང་སྤྲོ། །ཞེས་དང་། དམ་ཚེས་པད་དཀར་དང་། བདེན་པ་པོའི་
ལེའུ་སོགས་ཀྱི་རྩིས་སུ་འབྲང་དོ། །གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་

གསུམ་དུ་གསུངས་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ། རིགས་
 པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལང་ག་ཞེགས་ལས། ལྷོ་
 གོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་
 གོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་
 ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བད་དཀར་ལས། རྩང་
 སྲོང་ཆེན་པོས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ། རྣམ་འབྲེན་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་
 ལ་མཁས་པ་ཡིན། ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན། །བསྟེ་
 བའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་ཏོ། ། ཞེས་དང་། བདེན་པ་པོའི་
 ལེ་བྱུར། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་
 འགྱུར། མདོན་པར་ཞེན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར། །འདུ་ཞེས་ཐ་དད་
 པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར། ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར།
 ཆོས་ལ་དཔེ་འབྱུང་བྱས་པར་ཡང་འགྱུར། ཞེས་གདུལ་བྱ་རིགས་
 ཅན་གསུམ་ག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔལ་བླང་གི་མདོ་ལས། ཡོངས་སུ་སྒྲ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་

ཐབས་སོ། ། ཞེས་དང་། སྤྱིར་མི་ལྟོག་བའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་དམན་པ་ལ་མོས་པ་དག་སྟེ། དེ་
 དག་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་མི་འདུག་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་དེ་དག་ཉི་
 བར་འཁྲིད་དེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྡན་འདས་རྣམས་
 ནི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའོ། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་ནི། ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
 འབྱུང་བས་ན། །སྤྲིད་པའི་ལམ་གྱིས་དྲུབ་རྣམས་ལ། །ངལ་བསོའི་
 དོན་ཉི་དེ་ཉིད་མིན། ། ཞེས་དང་། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ་ལས།
 ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་སྤྱིར། །གཙོ་བོའི་ཐེག་དབྱེར་མ་
 མཆིས་ཀྱང་། །ཁྲིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཞུགས་དོན་དུ། །ཐེག་པ་
 གསུམ་དུ་གསུངས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྷག་མེད་
 སྤྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཐེག་དམན་དག་བཙུག་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་
 དུ་འདུག་པར་མདོ་སྟེ་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཉི། དེ་ཡང་ལྷག་
 བཅས་སྤྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་པ་དེས་སྦྱོ་
 ཚེའི་འདུ་བྱེད་འཕོ་ཀར་ཐག་བཅས་ཀྱི་ལུས་འདིར་བོར་ནས་དག་
 པའི་ཞིང་དུ་བསྐྱའི་སྦྱབས་སུ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྤངས་ལ།
 སྦྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱལ་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཉིར་ཞི་ལ་སྦྱར་མི་
 ལྡང་བར་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ་སྦྱམ་དུ་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལ་

བརྟེན་ནས་དེར་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ལ་མཉམ་པར་འབྱུག་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་
 དང་ལྷག་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་པོ་ཐོབ་ཅིང་། སྙིང་
 རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་བུལ་བ་སྲིད་པ་ལ་སྐྱག་པའི་ཡིད་དང་
 སྡོན་གྱི་འཕེན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཆེ་ཡོངས་སུ་ཟད་
 པས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་གྲགས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་
 མིང་ཅན་འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་ཁམས་གསུམ་པར་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པ།
 འཕོ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་
 པར་ཐག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་དང་།
 བརྒྱའི་སྙིང་པོར་སྐྱེའོ། ། ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་དེ་དག་རྗེ་སྲིད་དུ།
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱལ་བ། ། དེ་སྲིད་ཡེ་ཤེས་ལུས་
 གཅིག་གིས། ཉིང་འཇིན་ཚྱུས་པས་བརྒྱལ་ཏེ་གནས། ཞེས་དང་།
 ལང་ག་ཤེགས་ལས། ཉིང་རེ་འཇིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་ན། ། བསྐྱལ་པའི་
 བར་དུ་མི་སད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐག་མེད་གྱི་
 དབྱིངས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་གནས་པ་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱལ་ཏེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
 བཞེངས་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་དམ་པའི་ཆོས་གསན་ཏེ་ཆོགས་
 གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས།

འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དག་ལས་ཁྱོད་ཐར་ཡང་། ཁྱོད་ནི་ད་དུང་སྤྱ་
 ངན་ཡོངས་མི་འདུག། སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ནི་བཅའ་བར་
 རིགས། ཞེས་དང་། ལང་ག་ཞེགས་ལས། རི་ལྟར་སྤྱེས་བྱ་སྤྱོས་པ་
 ནི། སྤྱོས་བྱུང་མེད་པ་སངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དེ་དག་ང་ཡི་
 སྤྱ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་འཐོབ། ཅས་དང་། རྒྱན་སྒྲུང་
 ལས། དེ་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
 མི་ཞེས་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འོད་ཀྱི་སྒྲུང་བས་སད་པར་
 མཛད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་གོལ་བའི་སྐབས་སུ་
 དཔུལ་བ་ལ་སོགས་རྒྱ་བ་དང་འབྲ་བར་འགྲོ་ཞིང་རིམ་གྱིས་བྱང་
 ཆུབ་རིན་པོ་ཆའི་ཆོགས་བསགས་ནས་འཛིག་ཉེན་གྱི་སྒྲ་མར་
 འབྱུང་། ཞེས་ལུང་ལས་ངས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་རིགས་པས་བྱུབ་
 རྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་དེ་སེམས་རྒྱུད་དང་
 འབྲལ་བྱང་གི་སྒོ་བྱར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
 དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་

དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་སུ་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
 དང་ཁམས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ལམ་དུ་དགྲི་དགོས་པ་
 ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཉིས་སྟོང་བདེན་གྲུབ་མ་
 བཀག་པར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འབྲིང་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 རྗེས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་
 མཁས་པས་ལམ་རིང་པོས་དུབ་པའི་ཆོང་སྟག་རྣམས་དབྱུགས་
 དབྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིང་དུ་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱལ་ནས་དབྱུགས་
 ཕྱིན་པར་བྱས་ཏེ་སྤར་ཡང་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲིང་ལ་འབྲིང་བ་ལྟར། འཁོར་
 བའི་སྟག་བསྐལ་གྱིས་ཡུན་རིང་དུབ་སྟེ། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་
 འདུག་པར་མི་འདོད་པ་རྣམས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་དབྱུགས་ཕྱིན་
 པར་བྱས་ནས། ཐེག་ཆེན་དུ་བངས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། དབྱུ་མ་འདུག་པར། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རིན་
 པོ་ཆེ་ཡི་སྒྲིང་དུ་ཆས་པའི་སྐྱེ་ཆོགས་ཀྱི། །ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་
 ཁྱེར་ཡིད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་
 བེ་སྟོབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལས་ཡིད། །སྦྱར་ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་
 པའང་སྟོས་སྦྱངས་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་
 གྲུབ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་

སྟོན་པའི་མདོ་ཆོད་ལྡན་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ཡང་
 དག་པའི་སྟོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་སོགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གསུམ་དུ་བྱུང་བར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་གང་ཡང་དེ་
 དག་གི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་བྱང་དོན་དུ་བཀལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ལྔ་
 ལས། བྱུང་བ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཕྱོགས་
 གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱུང་བའི་དོན་དང་། གོ་རིམ་དང་ལྡན་པའི་
 གང་ཟག་གིས་བྱུང་བར་གྱིས་དོན་གྱི་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
 པའོ། ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱུང་དུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་
 བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་པར་བྱད་པ་ཡིན་གྱི། འདིས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་
 གཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་མཆོད་ཉིད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་
 འཆད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། དེ་བས་ན་ཐེག་པ་
 ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གསལ་བར་
 བཤད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བསྒྲ་དཀར་པོ་དང་། བདེན་པ་
 པོའི་ལེ་བྱ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལེགས་པར་བྱངས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱལ་སྐུ་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་ནི་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སྐུ་མེད་དོ། །ཞེས་
 དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། སློ་བྱོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་
 གྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པས་བྱོལ་བ་མིན་ཏེ། འོན་
 ཀྱང་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ན་ག་ཚུ་ནའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་དང་། དེའི་
 རྗེས་སྐུ་འབྲང་བའི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཤུའི་ཚུལ་དུ་སྤྲ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་གཉིས་ཐོབ་ནས། །སྲིད་པས་སྒྲག་
 ཡིད་དེ་དག་ལ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཆོག་ས་བསགས་
 ནས། །དེ་ཡང་འཛིག་ཏེན་འཕྲོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་མཆོན་ཉིད་སོགས་བཤད་པ།

ཨ། གསུམ་པ་ཞར་ལ་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ལ།
 མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས། གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་

དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རོན་གཉིས་གང་རུང་ཁྱར་དུ་འབྱེད་བའི་
 ལས་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དེ་ཐེག་པའི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི།
 དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་
 ཡོད། ཐེག་པ་གང་ཞིག་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྔ་ན་པས་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བ་
 དང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ཆེ་
 བ་ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །ཡེ་ཤེས་བརྩོན་
 འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་། །ཡང་དག་
 འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། །སངས་རྒྱས་འཕྱིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་
 པོ་འདི་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར། །ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་དེས་པར་
 བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་ཆོས་ཅན།
 ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྔ་ན་ཏེ། དམིགས་པ་མངོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྔ་ན་པ། སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་རོན་གཉིས་སྐྱབ་པ་དང་། ཡེ་
 ཤེས་ཆེན་པོ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ། རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་
 མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ། ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
 འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་གཙུག་པོར་མི་
 བྱེད་པ། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྟོབས་སོགས་འགྲུབ་པ།
 འཕྱིན་ལས་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་མཐའ་
 ཡས་པའི་རོན་བྱེད་པ་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གང་ཞིག་ཆེན་པོ་

བདུན་དང་མི་ལྡན་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
 བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད།
 གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།
 བཞི་པ་ནི། ཐེག་པ་ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཐེག་
 ཆེན་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་དམན་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ལམ་སྤྱིའི་ལུས་
 མི་འདྲ་ཞིང་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་སུ་ལ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་ཡོད་
 པས་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་བཞག། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་
 རྒྱལ་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ལ་ལམ་སྤྱིའི་ལུས་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཆར་
 མེད་ཀྱང་འབྲས་སུ་ལ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་ཡོད་པས་དེའི་སྒྲོ་
 ནས་བཞག་པའི་སྤྱིད།

ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་གང་ནས་འཇུག་དབྱེད་པ།

༩ གཉིས་པ་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་གང་
 ནས་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་

ཆེན་དུ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་ས་
 བརྒྱད་པ་ནས་འཇུག་པར་བཤད་ཡང་ཆོག་ས་ལམ་ནས་འཇུག་པ་
 འཐད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་དེ་དག་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་ལངས་ཏེ་ལམ་མཆོག་
 ཞེས་པར་བྱེད་པ་ན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་ཐོག་མ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་པོར་བྱ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ས་ལམ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་
 སུ་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཅིག་དང་། མ་དག་ས་བདུན་དུ་གྲངས་
 མེད་གཅིག་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་དུ་གྲངས་མེད་གཅིག་སྟེ་གྲངས་
 མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་ས་གསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དེ་ས་
 བརྒྱད་པ་ནས་འཇུག་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ས་དང་པོ་ནས་འཇུག་
 ཟེར། སྟུང་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དང་པོར་ཉན་ཐོས་
 ལམ་དུ་འཇུག་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་འཐད་པ་གང་
 ཞིག སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ས་སྦྱོར་དུ་གྲངས་
 མེད་གཅིག་ཆོག་ས་བསགས་དགོས། བཅོམ་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་འབར་
 པའི་ཉན་ཐོས་ཆོག་ས་ལམ་པས་ཆོ་གསུམ་ལ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ལས། སྟུང་

བ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་རྣམས་དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ལས་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཆེས་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དེ་
 ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། །སྤངས་འདས་ལ་མངོན་དགའི་ཕྱིར། །རང་
 སེམས་ཀྱང་དུ་མཐུག་ལྡན་པས། །རྟོགས་པ་བྱལ་བ་ཡིན་པར་
 འདོད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྱབ་དགོངས་ལྟར་ན་
 བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་པ་གཅིག་གིས་བྱལ་ལ། དགེ་བའི་ལྟས་
 གངས་མེད་བཞི་བཅུས་བྱལ་བར་བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་
 དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཟེར་ན། དེས་ལམ་བདེན་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མངོད་ལས། ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་
 ཡི། །སྐྱེ་བོར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དེ་ཐེག་
 ཆེན་འཕགས་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་
 སོ་སྐྱེ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་
 བྱབ། འདོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྡོན་

དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཆོག་ལས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལམ་ལུ་འགལ་བར་ཐལ། སློབ་ལམ་དང་མི་སློབ་
 ལམ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོག་ལས་ལམ་དང་མི་སློབ་
 ལམ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང། ཁོ་ན་རེ།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
 ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། གཞན་ཡང་།
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་ཕགས་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཆོག་ལས་ལམ་
 པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། མཆོན་གཞི་ནི།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། བྱང་སེམས་ཆོག་ལས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ས་མཆོམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉགས་སུ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་བཤད་
 ལས། མཚན་ཉིད་ནི་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་གང་ཟག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་
 ལམ་དེ་ལམ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་
 དག་བཙུམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་
 ལམ་པ་དེ་འཕགས་པ་སྤང་སུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཕགས་པ་གང་ཞིག
 ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱུ་
 ཟུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་
 ཐེག་དམན་གྱི་འཕགས་པ་སྤང་སུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་
 དམན་འཕགས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་།
 རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་པ་ཁས།
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
 དེ་དག་བཙུམ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྤིང་ཉོན་དགུ་པ་
 སྤངས་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། མཐོང་ལས། དགུ་

སའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་། །དེ་ནི་དོ་རྩི་ལྟ་བུ་ཡིན། །དེ་ཟད་ཐོབ་
 དང་ཟད་པ་ཞེས། །དེའི་ཆེ་དེ་མི་སློབ་དག་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་
 སའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ དེ་མི་སློབ་པ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། །འཕགས་སའི་
 སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། །ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 མི་སློབ་པ་གང་ཞིག་ དེའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་
 ཆོགས་ལམ་པ་སློབ་པ་ཡིན་སའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་པ་ཡང་སློབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། །དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་སློབ་
 ལམ་ཡོད་སའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ལྡ་པོ་གང་རུང་ཡོད། །དེའི་
 རྒྱུད་ལ་ལམ་དང་པོ་བཞི་པོ་གང་རུང་མེད་སའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་།
 མི་སློབ་སའི་ལྡ་སྤྱགས་དང་སྤྱན་ཆོགས་འོག་མའི་ལྡ་སྤྱགས་ལ་སྒྲིས་
 སྟོན་ཡོད་པར་ཐལ། མི་སློབ་སའི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ན་མི་སློབ་སའི་རྣམ་
 གྲོལ་སྤྱན་ཆོགས་ཡིན་དགོས་སའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་སློབ་སའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་སའི་ཕྱིར།

འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ།

༥ གསུམ་པ་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་
 ཅིག་གིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་མི་སྲིད། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་ཟེར་ན།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པར་ཐལ། བྱང་
 སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་སངས་རྒྱས་པའི་
 དུས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་
 གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་
 དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་

རྒྱལ་པོ་དུས་སྤྱི་པོ་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ་
ལོ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་
དུ་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་པོ་དུས་ན་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ།
བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་པོ་དུས་ན་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱེའི་འཁོར་
དུ་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།
ཁོ་ན་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་པོ་ཆེ་ན་སངས་མ་
རྒྱལ་པོ་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་སངས་རྒྱལ་པོ་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱལ་པོ་ཆེ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་པོ་
སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག་རྩ་བར་མ་ཁྲབ་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། དེའི་ཆེ་ན་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ན་སངས་
མ་རྒྱལ་པོ་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་གང་ཞིག སངས་མ་རྒྱལ་པོ་

སེམས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ན་སེམས་ཅན་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ན་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ན་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པར་གྱུར་ཟིན་
 པའི་ཕྱིར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག དེའི་ཆེ་ན་སེམས་ཅན་གང་
 ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ན་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་ན་དེ་སློག་དབང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སློག་
 དབང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་ན་སེམས་
 ཅན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར། །གཞན་ཡང་། རིགས་གཏྲར་ལས། ས་
 བོན་ཐོག་མཐའ་ཡོད་མིན་ཡང་། །མེས་བསྐྱེད་པ་ན་ཕྱི་མཐའ་
 མཐོང་། །དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱང་། །བདག་མེད་མཐོང་
 བས་ཕྱི་མཐའ་འབྱལ། །ཅེས་གསུངས་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་
 བའི་ཕྱི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བའི་མཐའ་མེད་པར་
 ཐལ། འཁོར་བ་དེ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་
 ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དུས་གསུམ་པོ་དེ་མི་
 དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་
 གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས། ཁ་ཅིག འཁོར་བའི་ཕྱི་

མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་པའི་
 མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བ་དེ་སྲིད་པའི་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་
 འཐད་དེ། ས་གཉིས་པ་པའི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྲིད་པ་
 ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 འཁོར་བ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
 འདུག་པར། རྒྱལ་སྲས་ལྷ་བ་ལས་བྱུང་སྲིད་མིན་སྲིད་པ་ཡི། །
 དཔལ་གྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་སངས་རྒྱས་
 པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འདུག་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར་ན་མ་བྱུང། དེས་ན་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་ཀྱང་ཐ་
 མའི་མཐའ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ་དེས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་གཉིན་
 བོས་སྒྲོང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་
 གཉིན་པོའི་ཆོས་དང་ཐུད་པ་ན་འབྲི་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་

གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བ་ན་ཤིན་ཏུ་འགྲིབ་པར་གྱུར་པ་
 མིན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་རི་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 འོ། །འཁོར་བ་ཡང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་སྟོབས་
 ཀྱིས་འཁོར་བ་རྒྱན་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
 ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་
 ནས་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་བྱོན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་སྟེ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བཀོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ལ་ཟད་པའི་མཐའ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱན་སྤང་ལས། ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། གང་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་འདི་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པའམ།
 སངས་རྒྱས་རེ་རེ་བྱུང་བ་ན་སེམས་ཅན་གྲང་མེད་པ་སྟེ་ངན་ལས་
 འདས་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་འཁོར་བ་ཟད་པ་མེད་པས་མཐའ་
 ཡས་པའི་སྤྱིར་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ། རི་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་
 གཞོག་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་མེད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་ལྟར་ན།
 འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་ཨ་མུ་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་མཐའ་
 ཡོད་དུ་འདོད་ཀྱང་། མཐའ་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་

ཡོད་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འགྲིབ་དང་
 སྤུལ་བྱུང་སྤྱིད་པར་འཇུག། མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་དང་བཅས་ཉིད་ཕྱིར།
 དེ་གོམས་པ་ལས་བདག་འགྱུར་བས། །ལ་ལར་ཟག་པ་ཟད་པར་
 འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྤང་ལ། དེ་ནི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལ་སོགས་
 ཉེས་པ་དང་བྲལ་བ་བྱུང་སྤྱིད་པ་ཅམ་དུ་སྦྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་
 སེམས་ཅན་རེ་རེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་སྦྱབ་དགོས་པས་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་
 དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་པའི་སྦྱབ་
 བྱེད་མཐར་ཐུག་ནི་དེ་མ་སྒོ་བྱར་བ་དང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་
 གསལ་བ་ཡིན་པས་རྒྱུན་དང་འཕྲད་ན་གཉེན་པོ་སྦྱེ་རུང་དང་སྦྱིབ་པ་
 སྤང་རུང་ཅམ་ཡིན་ལ་དེ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པར་སྦྱབ་
 མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་འབྱུང་ངེས་ལ་འབྲུལ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་
 གཞན་པའི་རྒྱུད་ལ་ལས་ཤེས་མི་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་
 པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 ཕྱིར་དུ་ལམ་ཤེས་སྒྲིམ་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པ་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྱུབ་པར་སྟོན་
 པའི་མདོས་མི་གཞོད་དེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་བྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་
 གྱི་ངེས་དོན་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་
 མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པར་ཐལ། མཐར་
 ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 ལྷས་བྱིན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། ལྷས་
 བྱིན་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡོད་དགོས་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཆོས་དེ་དང་པན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ལྷས་
 བྱིན་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སོགས་སྐྱར་ནས་སྒྱུ་འཕེན་ཚུལ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཅུན་པ་ལམ་ཞེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ལམ་ཞེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ལ། བྱད་པར་གསུམ་
ལྟན་གྱི་ལམ་ཞེས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ་
སོགས་རང་བཞིན་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྟན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།
མདོ་ལས། ཁོ་བོས་ནི་དེ་དག་གིས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་
བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་དང་ནི།
ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། འོ་ན།
ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་
འཆད་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མི་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་དེ་གང་

ཞེན། དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་
 ལེན་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་དང་། དེ་བརྒྱལ་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་
 ཚུལ་དང་། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉི་ལྔ་
 ལས། བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་རིག་
 པ་དང་ལྟ་བས་བསྟུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དབའ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་
 དང་སྲིད་པའི་ཟག་པས་བསྟུས་པ་ནི་མ་ཡིན་མོ། །ཞེས་དང་། བག་
 ལ་ཉལ་ཀུན་འཛོམས་པ་དང་། ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་འབྲེལ་ཆེན་ལས།
 མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བས་བསྟུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྒྲོང་གི་འདོད་པ་དང་
 སྲིད་པའི་ཟག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་དམན་ལམ་སྒོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་
 པས་བདེན་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། འཛིག་ལྟའི་བག་ལ་
 ཉལ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། དེས་འདོད་པའི་སས་བསྟུས་གྱི་
 འདོད་ཆགས་དང་། གཟུགས་གྱི་སས་བསྟུས་གྱི་འདོད་ཆགས་
 གཉིས་པོ་དེ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་དགོས་
 པར་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས་
 གསུངས་ཚུལ་དང་། དབལ་བྱེད་གི་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་གི་འཁོར་བའི་རྒྱ་དགེ་བའི་རྩ་
 བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
 གྱི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ལས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བས་མི་ངོམས་པ་
 དང་། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པར་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་དང་ཐུག་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་
 སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་མི་སྦྱོར་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་
 བཅོལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ལ་འགྲུབ་པ་དང་།
 ཆོས་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། བ་རོལ་དུ་བྱིན་
 པའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་མི་འདོར་བ་སྟེ། ཞེས་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་པར་སྦྱོར་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བརྒྱད་
 གསུངས། འདི་དག་དགེ་རྩ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པས་དགེ་
 རྩ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་པའི་བྱི་བ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་གང་གི་ཆེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལགས་ན་དེ་རྒྱ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཉོན་
 མོངས་པ་ཞེས་བགྱི། ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་
 མིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
 དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱེད་ལས་མཚུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་
 པས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཁམས་གསུམ་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ལ།

འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མྱོ་
 གོས་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་
 དག་གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་ལ།
 ཁམས་གསུམ་པོ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས། བཏགས་པའི་དགོས་པ་མདོས་དངོས་སུ་མ་ཟེན་ཀྱང་དོན་
 ཐོབ་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ནི་གཞན་དོན་ལྟར་ལེན་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
 གཞན་དོན་དུ་སྲིད་པར་ཉིད་མཆམས་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་དོན་དུ་
 ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མི་སྤང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། དེས་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་
 པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་
 སྲིད་ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བས་ཡིན་གྱི་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་
 མོངས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེ་
 ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་ན་ལེན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཟག་པ་
 དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྲིད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་
 དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྒྱུ་གྱིས།
 ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་

བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཉོན་
 མོངས་པའི་བག་ཆགས་སམ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་
 མེད་ཀྱི་ལས་རང་རྒྱ་ཤེས་སྒྲིབ་ཙམ་ལ་བཏེན་ནས་བྱུང་བའི་ཀྱན་
 སྟོང་གི་ཚེ་ལ་བ་ཕྱ་མོར་གྱུར་བའི་སེམས་བྱུང་སེམས་བ་གཉིས་ཉན་
 རང་དག་བཅོམ་དག་ཞིང་དང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱུང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྟེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་བ་ལ་བྱུང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་
 རྩི་ཆེན་པོ་དང་སྟོན་ལམ་སོགས་བྱུང་སེམས་འཕགས་པས་ཆེད་དུ་
 གཉེར་ནས་མི་སྟོང་རྒྱའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྟོང་
 པའི་སྟེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྟོང་གོས་རྒྱ་མཆོས་ལྷས་
 པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱུང་འཕགས་འཁོར་བར་སྟེ་བ་ལེན་
 པའི་རྒྱ་བརྒྱད་པོ་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། བྱུང་སེམས་
 འཕགས་པའི་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྟོང་རྒྱའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་
 གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་ཡིན་ན། ཉན་རང་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་རང་ཉིད་སྤང་
 བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོང་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་སྟོབ་
 པ་འཕགས་པས་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་སྟོང་། བྱུང་སེམས་འཕགས་པས་དེ་དེ་ལྟར་མི་སྤང་

བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་གྱི་ལམ་ཤེས་དེ་
 ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོན་ནས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཉི་སྤང་ལས། རང་བཞིན་
 རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་ལམ་གྱི་
 རྟོགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་
 ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་རང་གི་ངོ་བོའི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་
 པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །རྩོང་
 རྒྱུ་པ་ན་རེ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྐྱབ་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་
 ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། མ་རིག་བག་
 ཆགས་གྱི་ས་དེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྐྱབ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་
 མི་འཐད་དེ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྐྱབ་དེ་དེས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་
 སྤོང་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་སྐྱབ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མ་རིག་བག་
 ཆགས་གྱིས་ས་དེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྐྱབ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་
 ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྐྱབ་ཡིན་ཟེར་
 བ། དེའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྐྱབ་ཉོན་སྐྱབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་ན། ཉོན་སྐྱབ་མ་

ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། ཉོན་སློབ་ཀྱི་ས་བོན་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་
 ལུས་ཏེ། ཉོན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཉོན་
 སློབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ བྱང་སེམས་འཕགས་
 པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉོན་
 མོངས་ཡོད་ཟེར་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་
 འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་ལུས་
 ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། དམ་བཅའ་དེར་ཐལ། དེར་
 གྱུར་པའི་ཉོན་སློབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་སློབ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་དེ། དེར་གྱུར་པའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་བྱང་འཕགས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་
 ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པར་ཐལ། དེ་ཉོན་སློབ་ཀྱི་དབང་གིས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ཤེས་སློབ་ཀྱི་དབང་གིས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས།
 དེར་ཐལ། དེ་ཤེས་སློབ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་མ་རིགས་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་

ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་
 འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་རྒྱར་
 པའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་ན་རེ། ལས་ཉོན་གྱིས་དབང་
 གིས་བྱང་བའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་
 དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བྱང་སེམས་
 སྐྱོར་ལམ་པ་ཆེ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་
 པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་
 དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ལུས་རྟེན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།
 དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་
 དང་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དེ་ནམས་དམན་ལམ་
 སྒོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་
 མི་སྒོང་རྒྱུ་ལྷོ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཏེ། དེ་འདོད་
 པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ་རང་རྒྱད་ཀྱི་འདོད་པའི་འདོད་
 ཆགས་དེ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས་
 སྐྱེ་བ་སྐྱོང་བསྐྱུན་པ་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱར་
 བར་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ་རང་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་
 པའི་ཟག་པ་དེ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱར་བར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། དམན་ལམ་སྒོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དེ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་སྒོ་
ནས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་
ཟག་པ་དང་སྤྱིད་པའི་ཟག་པ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་
བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིང་།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་བར་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་བར་བཤད་པ་ནི། གོང་དུ་
བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་ལམ་ཤེས་དེ་ཡང་དུས་
མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་སོགས་བྱེད་
ལས་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས་བྱུང་
བར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བར་དུ་
འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
འཆད་པ་ལ། དེ་ཡི་ལས། ཞེས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་
བཞིན་ཅན་གྱི་ལས་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་།

ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་
 བསྐྱད་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱུས་པ་ལ་སོགས་པས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། དམན་ལམ་སྒྲིན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དེ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་བྱེད་
 ལས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སེམས་ཅན་
 འཁོར་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱུས་ཅིང་སྒྲིན་
 འགྲོལ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཏེ། རང་དོན་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་སྙིང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།

༥ ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་།
 སྒྲོབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། ཞེས་འཆད་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་

ལག་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཐོབ་པར་ལམ་
 ཤེས་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྤྱིར། འོ་ན།
 ལམ་ཤེས་དངོས་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
 ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ལམ་ཤེས་
 དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
 མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་གང་
 ཞེས་རབ་འབྱོར་ལ་ངེས་པའི་ལན་དུ། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་དེ་ལ་བྱང་ཆེན་
 ཤེར་བྱིན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་
 ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དང་། བད་ཉིད་དང་།
 འབྲས་ཉིད་དང་། ཟུག་རྩ་ཉིད་དང་། སྤྲིག་པ་ཉིད་དང་། ས་རོལ་ཉིད་
 དང་། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་
 འཇིག་པ་ཉིད་དང་། འཇིགས་པ་ཉིད་དང་། འགོ་བའི་ནད་ཉིད་དང་།
 ཉེ་བར་འཆེ་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྐྱར་ཅ་བ་འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 གོང་དུ་དེ་ལྟར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་
 བརྗོད་པའི་འོག་ཏུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སོགས་
 འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལ་
 བསྐྱེད་ནས་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྐྱར་བ་ལ།
 དེ་ལྟར་རྟེན་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ།
 ཞེས་གསུངས། ལམ་ཤེས་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་
 གསུམ་ཀྱི་ལམ་ཉམས་ལེན་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་
 འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་སློ་སྦྱོང་བ་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མདོ་དེ་
 དག་གི་དོན་བཤད་པའི་སློ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས་བཤད་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལམ་དང་། དེ་ཤེས་པར་

བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གྲུ་ནས་ཉོན་མོངས་
 རྩོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་བུ་རྩོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་
 རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སོ་སའི་རྣམ་པ་དང་། སྤུངས་མོང་བའི་
 རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གྲུ་
 འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས།
 གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ།། སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ཉིད་
 དང་། །བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་
 རོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
 མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་བ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་སྟེ།
 དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་གྲུ་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། བདེན་ཉིད་
 དང་། འབྱས་ཉིད་དང་། ཟུག་རྩ་ཉིད་དང་། སྤྱིག་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་རོན་འཆད་པ་ལ། གྲུ་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྒྱ་
 དང་། གྲུ་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྦྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་དང་།
 བདེན་དང་། འབྱས་དང་། ཟུག་རྩ་དང་། སྤྱིག་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དང་།
 ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྤུངས་མོང་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ས་རོལ་
 ཉིད་དང་། འཛིག་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་
 འཛིག་པ་ཉིད་དང་། འཛིགས་པ་ཉིད་དང་། འགོ་བའི་བདེན་ཉིད་དང་།

ཉེ་བར་འཆེ་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་
 དང་། འགོག་པའི་སྤྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དེ་དག་ཉིད་སོ་སོའི་ཡིད་
 འབྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་དག་གིས་པ་རོལ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་
 གྱི་རྣམས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་གི་
 ངོ་བོ་གཡོ་བ་དང་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་རྣམས་པ་དག་དང་། འགོག་པའི་
 རང་གི་ངོ་བོ་འཇིགས་པ་དང་། ཉན་འགོ་བ་དང་། འཆེ་བའི་རྣམས་པ་
 རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམས་པ་
 དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འགོག་བདེན་གྱི་
 རྣམས་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 བས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་རིག་པ་འགག་བས་འདུ་བྱེད་
 འགག་པ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། ། ཞི་བ་ཉིད་དང་།
 དབེན་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་ཉིད་དང་།
 སྟོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་
 ལ་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འགོག་པའི་བདེན་
 པའི་འགོག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། བྱ་
 རོལ་པའི་རྣམས་པའི་བདག་ཉིད་དབེན་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་

མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་
 མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་དང་། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆེན་རྣམ་
 མཐེན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་བྱན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྟོམ་མོ། ། ཞེས་པ་ནས། མ་
 འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དང་། བྱང་ཆེན་རྣམ་མཐེན་དང་ལྡན་
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད། ཅེས་སོགས་དང་། ཡང་བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་
 ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་ཆོས་གང་གིས་ཆོས་རྣམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དང་།
 ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་
 པས་བདག་མེད་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ཙམ་སྟེ་བདག་གམ་
 བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་བཅུན་པ་རབ་
 འབྱོར་རྩི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་སེམས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་
 འགྲོགས་པ་མ་ཡིན། རྩི་ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་
 བའི་སེམས་དང་འགྲོགས་པ་མིན། རྩི་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་
 སེམས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས། རྩི་ལྟར་ན་
 བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་སེམས་ལ་མེད་ཅིང་མི་

དམིགས་ཞེས་ངེས་པའི་ལེན་དུ་གོ་ཏུ་ཤི་ཀ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བའི་
 སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ནས།
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་
 མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བ་མེད་
 རོ། །གོ་ཏུ་ཤི་ཀ་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ལམ་དང་། རིགས་པ་
 དང་། སྐྱབ་པ་དང་། རེས་པར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས། །ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རོ་
 བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་
 རོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལྟར་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་། འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་བཞི་དག་གི། རྣམ་པ། ཞེས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་
 རོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་བསྟན་ནས། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། མི་
 དམིགས་སྒྲོ་ནས་ནི། ཉན་རོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས།
 ཉན་རོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་ནས། ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་བསྡོམ་བ་གཉིས་ལྷགས་ལ་བསྟན་ནོ། །

ཤེས་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་མཐའ་ཅུང་བད་དཔྱད་པ།

༥ འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་ཅུང་བད་དཔྱད་པ་ལ། རོང་ལྷོ་ག་
བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་
ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་
བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གང་ཞིག་ ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་གནས་པ། །དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་
འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་བཅག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་དོན་
སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་

ལ་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པའི་
 ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་པས་ལམ་
 རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག བྱད་ཆོས་
 གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོན་ས་མི་རྟག་སོགས་བཙུ་བྱུག་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་
 ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས།
 དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་
 པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཙུ་བྱུག་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་དེས་མི་རྟག་སོགས་
 བཙུ་བྱུག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཐུན་པ་དེའི་
 མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་
 པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་
 ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་

རྩོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། དོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་
 གནས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དོན་དུ་
 གཉིར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི། ཞེས་སོགས་དང་། དེས་རང་རྒྱལ་
 ལ་རིགས་འདྲ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཤེས་རབ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་ན། དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་
 གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཐབས་
 ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་
 ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་
 ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
 པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རང་རྒྱལ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
 མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་རང་
 རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པའི་བསྟོམ་བུའི་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེའི་སྤང་བུའི་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་བ་དེ་དེའི་
 ཐོབ་བུའི་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐར་བ་ཐོབ་བུའི་གཙུག་པོར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་བ་ཐོབ་བུའི་གཙུག་པོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐེག་
 དམན་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལེས་
 པའི་ལམ་ལེས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལེས་པའི་ལམ་ལེས་གཉིས་
 མི་འགལ་བར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རྟོགས་རིགས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
 བསྟོམ་བུའི་གཙུག་པོ་དང་ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་བསྟོམ་བུའི་གཙུག་པོ་མི་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་བསྟོམ་བུའི་གཙུག་
 པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་
 འཕགས་ཀྱིས་དེ་བསྟོམ་བུའི་གཙུག་པོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།

བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 བསྐྱེས་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་བདག་མེད་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདོད་ན། བདག་མེད་ཆོས་ཅན།
 དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀྱང་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བྱིད་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་
 རྫོབ་པ་འཕགས་པའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པའི་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བྱིད་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་

མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་གང་རུང་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། འབྲུག་པ་ཁས། དེས་མཆོན་ནས་ཐར་པ་
 ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཅིག་ཞོས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་བྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་གི་
 ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་
 བྱིར། ཟེར་ན་མ་འབྲུག་སྟེ། སྐབས་དང་པོར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལམ་
 ཞེས་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་
 གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཞེས་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་
 གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་བྱིར། འབྲུག་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་
 དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ རང་གི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་
 པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ཐོབ་
 བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
 ཆོས་ཅན། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་
 གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་

བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་དེ། ཚོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་རང་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱར་ནས་
 མཚུངས་པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཚོས་
 ཅན། ཉན་ཐོས་སྒྲིབ་པའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་
 སེམས་འཕགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ།
 དེས་ཁྱོད་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་
 འཕགས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་བྱའི་
 གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲལ། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ཚོས་ཅན།
 བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་ཐོབ་བྱ་གང་ཞིག དེའི་ཐོབ་བྱ་པལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲལ། བདེན་འདྲིན་
 དེ་ཉན་ཐོས་སྒྲིབ་པ་འཕགས་པའི་སྤངས་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་དེའི་སྤངས་བྱ་གང་ཞིག དེ་དེའི་སྤངས་བྱ་པལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འབ་པ་འགྲིག འདོད་ན། བདེན་མེད་དེ་དེའི་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་
 ཐར་སྒོ་གསུམ་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོགས་རིགས་
 སུ་མི་གནས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉོགས་རིགས་སུ་གནས་

པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་
 པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་མ་བྱལ། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སོ་
 བཞིའི་ནང་ཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ་མཆོན་ཉིད་དབྱེ་བ་ས་མཆོམས་སོགས་བཤད་པ།

༥ དེས་ན། རང་ལུགས་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་
 མཆོམས། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པར་
 བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོད་བསྐྱོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱ་ཉན་
 ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན། རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 མངོན་རྟོགས་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆོན་འཕགས་པའི་
 མཁྱེན་པ་དེ། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་མཆོན་ཉིད།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་དེ་དང་།

སངས་རྒྱལ་ལོ་ལྔ་པ་པཎ་ཆུང་གི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི།
 ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། བཞི་པ་
 ནི། བྱང་སེམས་ལོ་ལྔ་པ་པཎ་ཆུང་གི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུབ་པའི་དུས་
 སུ་སེམས་བསྐྱེད། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་
 མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། མཐུག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་བྱེད་ཆོས་
 གསུམ་ལྡན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ནི། བྱང་
 སེམས་ལོ་ལྔ་པ་པཎ་ཆུང་གི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་བྱེད་ཆོས་ལོ་
 ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཐེག་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། གཞུང་གི་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་རྩིས་སུ་གཞུང་བར་བྱ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ལོ་ལྔ་པ་པཎ་ཆུང་
 གྱི་སྤྱི་བྱེད་ཆོས་ལོ་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཉན་
 ཐོས་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
 རྟགས་བྱུང་སྤྱི་བྱེད་ཆོས་ལོ་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་
 གྱི་སྤྱི་བྱེད་ཆོས་ལོ་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལམ་ཤེས་པའི་
 ལམ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྤྱི་
 བྱེད་ཆོས་ལོ་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྤྱི་བྱེད་
 ཆོས་ལོ་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་
 ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྤྱི་བྱེད་ཆོས་
 ལོ་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པར་
 ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྤྱི་བྱེད་ཆོས་ལོ་ཤེས་
 རབ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ།

ཕྱིར་དུ་ཤེས་པ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྲལ། དེར་ཐལ། རྫོགས་བྱང་སྐབས་པའི་ཐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེད།

དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་འཆད་པ་ལ། མདོ་
ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་
ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་
ཆེན་རྒྱལ་ལ་ཤེས་ཕྱིན་སྟོན་ཅིང་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པ་རབ་འབྱོར་ཁྱོད་
ཀྱང་ལེགས་སོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
བདག་ཅག་གིས་ནི་བཀའ་ངིན་པར་བགྱིས་ཏེ། བཀའ་ངིན་མི་
པར་བཅི་བགྱིའོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོན་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་

བ་དག་བཅོམ་བ་ཡང་དག་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱིས་དྲུང་ན་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དེ་དག་གིས་བ་རོལ་ཏུ་བྱེན་བ་
 དྲུག་ལས་གདམས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་
 ལ། མཆོམས་སྐྱར་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་
 བོ་ནི། འོ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དེའི་
 རྒྱ་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡོད་དེ། བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་
 རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེ་ཐོབ་
 བ་ལ། དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྲེད་ཆ་འཐུན་ཐོབ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྐྱར་བ་ལ།
 བདེན་བ་བཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་
 མཐུན་བ་རྫོགས་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ལམ་བཟོད་ནས་
 ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་བ་ནི།
 མདོ་འདིའི་དོན་འཆད་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་སྟོན་བ་ལ། འཕགས་བ་ཉན་
 ཐོས་ལམ་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་བ་ནི། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེ་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་

དེས་འབྱེད་ཆ་མ་བྱུང་དེ་ལ། རྫོང་། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་
 བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ་གོ་ཏུ་ཞེ་ག་གཟུགས་ནི་གཟུགས་
 གྱིས་སྟོང་དོ། གོ་ཏུ་ཞེ་ག་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་
 དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོང་དོ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའས་སྟོང་དོ། གོ་ཏུ་ཞེ་ག་
 གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་
 དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
 གཉིས་སྤྱུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སྤྱུ་བྱུར་མེད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་སྟོང་པའི་བྱིར། སྟོང་བ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་མེད་པས། །
 རྫོ་བ། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བྱིར་སྟོང་བ་ཉིད་རྣམས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་མེད་
 པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་སྟོན་རྣམས་
 ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གནས་བཞེན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་
 ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་དི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཤེས་བྱིན་
 ལ་གནས་པར་མི་བྱ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུས་པ་གོ་ཏུ་ཞེ་ག་འདི་ལ་
 བྱང་ཆེན་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ།

ཆོར་བ་དང་འདྲ་ཤེས་དང་འདྲ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་
 པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་དག་
 མི་དམིགས་པས། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད། ཅེས་དང་།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 གཟུགས་ཏྟག་ཅེས་བྱ་བར་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་ཏྟག་ལ་སོགས་ཚུལ་
 གྱིས། གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་རྣམས། ཞེས་དང་དེ་བཞིན་
 དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཏྟག་པའང་མ་ཡིན་མི་ཏྟག་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་བཀག་བ་དང་།
 ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཀོ་ཏུ་ཤོ་ག་གཞན་ཡང་བྱང་
 ཆེན་ས་དང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །
 ཞེས་པ་ནས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ ཤེར་ཕྱིན་
 ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། གནས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ས་བཅུ་
 དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི། །མི་གནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་
 ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བཤད་དེ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས། །མཁའ་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །ཞེས་

དང་། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་
 རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཚད་མའི་སྒྲིམ་བྱ་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་འཐད་པས། ས་
 རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པ་རྒྱས་པར་ངི་སྐད་ཏུ་
 བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་ས་བཞིན་ཏུ་
 བདེན་པའི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
 སྒྲེའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཏུ་
 མར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་བྱོད་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དོན་མངོན་
 རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་
 ཆ་མཐུན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞིར་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། ཉན་
 སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤང་བ་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་
 ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་

སའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་
 སྒྲོམ་སའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་གནས་སའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་
 བ་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རྟོགས་སའི་སྒྲོ་དེ་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་སའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་བདེན་པ་རྟོགས་སའི་སྒྲོ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་སའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་
 བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་སའི་སྒྲོ་དེ་དེར་གནས་སའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་སྤྱོར་ལམ་སའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣོང་ཉིད་དོན་
 སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་སའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ།
 མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་སའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་
 གང་ཞིག དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་སའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། རྣམ་
 མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་སའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་གང་ཞིག ལམ་ཤེས་ཡིན་སའི་ཕྱིར།
 ཁྲལ་པ་འགྲིག་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། འཕགས་པ་ཉན་
 ཐོས་ལམ་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་སའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་སའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། གཞུང་

དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མ་ཐུན་བསྟན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱབ་པོ།

རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལས་བཟོད་པ་པོ་ཉན་གྱི་བྱུང་པར།

༥ གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་
པ་ལ། བཟོད་པ་པོ་ཉན་གྱི་བྱུང་པར་དང་། བཟོད་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་
ངོ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ལ། བྱུང་པར་དངོས་དང་། ཚྱོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཆོམས་
སྒྱུར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་
ནམ་གཞག་གི་པོ་རིམ་དང་བསྟན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
ལམ་ཤེས་ཀྱི་འདུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས་འཆད་རིགས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་འཆད་པར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་
གྱི་བྱུང་པར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་

དམ་མེད། མེད་ན་ལོགས་སུ་འཆད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་
ན་ཁྱད་པར་དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
མའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆམས་སྦྱོར་བ་
ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་
བརྗོད་པར་རིགས་མོད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་དེ་དག་རི་ལྷ་ར་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ན་གང་གིས་ན་དེ་དག་གི་ལམ་གཞན་ཡིན་
སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར་རེ་ཞིག་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཉིད་སྦྱབ་པ།
ཞེས་གསུངས། །གཉིས་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དེ་
ཉིད་རྩ་བས་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་སྦྱོར་ལམ་
ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་རྣམས་ལ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་དང་བལ་བ་
ཡུམ་ལ་གནས་པར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། དེ་ནས་ཡང་འཁོར་
དེ་རྣམས་ལས་སྟེང་བྱ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ་གང་
གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་
པ་ལ། མདོ་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་
ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། ལུང་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་
བསྟན་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་ལམ་
བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས།

དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་ནས་ཡང་འཁོར་དེ་རྣམས་ལས།
 ལྷའི་བྱ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ་གང་གཞོད་སྒྱིན་
 རྣམས་ཀྱི་སྐད་དང་། གཞོད་སྒྱིན་རྣམས་ཀྱིས་ཆིག་དང་། གཞོད་
 སྒྱིན་རྣམས་ཀྱིས་སྦྲས་པ་དང་། གཞོད་སྒྱིན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པར་
 གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྦྲས་པར་གྱུར་ན་ཤེས་པར་རུང་གི་
 འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེས་ཕྱིར་འཆད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བཞུང་
 པ་དང་། སྟོན་པ་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་པར་མི་རུང་ངོ་སྟམ་པ་
 དང་། དེ་ནས་འཕགས་པར་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གི་
 སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་སེམས་ཀྱིས་རིག་ནས། ལྷའི་བྱ་དག་སྦྲས་པར་
 གྱུར་ན་ཤེས་པར་མི་རུང་ངམ། ལྷའི་བྱ་དག་གིས་སྦྲས་པ་ཤེས་པར་
 མི་རུང་ངོ་། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྲས་པ། ལྷའི་བྱ་དག་གང་ཡི་གི་
 གཅིག་ཀྱང་བཞུང་དུ་མེད་དེ་གང་བཞུང་དུ་མི་རུང་བ་དེ་ནི་ཐོས་པར་
 མི་རུང་ངོ་། །གང་ཐོས་པར་མི་རུང་བ་དེ་ནི་ཤེས་པར་མི་རུང་
 ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་ཆོད་དང་པོ་དེས་ཤེས་པ་ཟབ་པ་
 དེ་བསྟན་ནས། ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་བཞུང་པ་
 ཟབ་པ་དེ་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། །ཞེས་དང་། ལྷའི་
 ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་བསྟོས་ནས་རང་

གི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དག་གྲང་བརྗོད་པ་དང་
 བཅས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་དགོ་བ་ལ་འདུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་
 འབྱུང་ངོ་། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྟོན་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་
 མངོན་པར་འདུ་བྱས་པས་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བདག་
 ཉིད་གིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྟན་མི་དགོས་སོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུགས་པ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱང་པར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ལྟའི་བྱ་དེ་དག་
 འདི་སྟམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། གྱེ་མ་གནས་བརྟན་འཕགས་པ་
 རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཟབ་པ་བས་
 གྲང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ། སྤ་བ་བས་གྲང་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་
 ཤེས་ནི། ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་དང་། སྤར་བརྗོད་
 པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྟོན་པ་ཉན་པ་པོ་རྣམས་གིས་འཆད་པ་པོའི་
 ཤེས་པའི་རྩ་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་ན། དེ་དག་ནི་རང་གི་ཐོབ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་སྤྱེ་མེད་པའི་ཆོས་བསྟན་པས། གཞན་
 དག་དགོ་བ་བརྟུ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུག་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་
 དག་གིས་ཡེ་ཤེས་མི་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུགས་པ་གཉིས་པ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་ཚན་དང་པོའི་དོན་མཉམ་གཞག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་བ་
 ཟབ་པ་སྟེ་རང་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟན་མི་དགོས་པ་དང་། གཉིས་པའི་
 དོན་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ངག་གི་འབྲས་ཏགས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་
 པ་ནི་མ་བརྗོད་པ་ཟབ་པ་སྟེ། ཅུ་བའི་ཡང་སྐྱས་བསྐྱས་པ་རང་གིས་
 གཞན་ལ་བསྟན་མི་དགོས་པའོ། །ཟབ་པ་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་
 བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ཚན་
 གསུམ་པའི་དོན་ནི། ཟབ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཞན་
 གྱིས་བསྟན་པའི་སྐྱེ་ལས་བདེན་བཞི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བས་ཟབ་པ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། རང་གི་
 རྟོགས་པའི་རྒྱུ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྤ་བ་ནི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། ཉན་སྒྲིབ་ཙམ་སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་སྤ་བ་ནི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཙུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་སྟོང་པར། རིང་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་རིང་བ། །ཞེས་
 འབྲུང་བས། དེ་ལ་རིང་བ་ནི་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ལས་ཆེས་རིང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

སྤྱི་འོན་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱང་པར་སོགས་བདུན་བཤད་པ།

འདིའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་འོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། རིགས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། ལམ་བཟོད་པའི་བྱང་པར་དང་།
ཡང་དག་པར་འབྱུང་པའི་བྱང་པར། ཆོགས་གསོག་ཚུལ་གྱི་བྱང་
པར། གནས་པའི་བྱང་པར། རྒྱ་བའི་བྱང་པར། སྤྱི་བཤད་པ་དང་
བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། བྱང་
པར་གསུམ་དང་ལྗན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཤས་ཚུང་བས་འདུ་འཇི་ལ་མི་
དགའ་བར་རང་ཉིད་གཅིག་བྱ་ལ་དགའ་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་ལ་བལྟོས་ཏེ་སྤྱི་རྩི་ཆུང་པས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མི་
འཇུག་པར་སེམས་ལས་ཚུང་དུར་གནས་པ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་
དུ་གྱུར་ཅིང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཅན་ཏེ་སྤྱོད་དཔོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་
དུ་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་ཆོས་གསུམ་དང་ལྗན་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་ནས་བསྐལ་བ་
 བརྒྱུད་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ནས། རང་བྱང་ཚུབ་
 ཏུ་རྒྱུད་སློན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཕྱིས་རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བླག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། དངོས་པོ་བླག་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་
 དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་
 ལ་མཁས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་སློན་དུ་བཏང་ལ་
 འབྲས་བུ་སློན་དུ་མ་བཏང་བའི་ཆོག་པ་སྦྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་
 སློབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་།
 སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉན་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་
 བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སློན་མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་
 གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་
 པའམ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་དེ་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་
 པས། ཕྱིས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་
 པོ་བླག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་
 ཀྱི་སྦྱོན་དུ་བཏང་བའི་ཆོག་པ་སྦྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་། སྐྱེས་བུ་

དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དགེ་
སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་འཐོབ་ལ། དག་བཅོམ་པ་ནི་ཐོབ་མི་རུས་
པས། འདས་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱིས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་
དུ་མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་གསུམ་པོ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་གནས་ནས་
སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་རང་བྱང་ཚུབ་དུ་རྒྱུད་
སློན་པར་བྱེད་ཅིང་རྟོགས་ལམ་མན་ཆད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་
ཤིང་སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྦྱོར་ལམ་བོད་ནས་རང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བར་
སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་
ཆེ་བཟོད་པ་འབྲིང་མན་ཆད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ཤིང་དེའི་སྤྱི་མ་
ལ་ལམ་ལྷག་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཆེ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱིས་
འབྲས་བུ་ལ་གནས་ཤིང་དེའི་སྤྱི་མ་ལ་ལམ་ལྷག་མ་མངོན་དུ་བྱེད་
པར་ཀུན་བདུས་ལས་བཤའ་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་
ལ་བསྐྱབས་པས་འབྲས་བུ་འབྱུབ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། ལམ་དང་པོ་
འབྱུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བཤའ་བ་ལྟར་ལམ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ན་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་བྱང་སྟོགས་
སོ་བདུན་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་

བྱེད་ཅིང་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་
 འབྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ན་སློབ་དཔོན་མེད་པར་བྱང་སྤྱོད་གས་
 སོ་བདུན་བསྐྱོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་
 ཅིང་དག་བཅོམ་པའི་བར་དང་། །འབྲས་བུ་སྟག་མ་ནས་དག་བཅོམ་
 པའི་བར་དུ་རིམ་བཞིན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི།
 བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཆོགས་གསོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་
 ཡོད་དེ། དེས་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུད་ཆོགས་གསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མངོད་ལས། བསེ་རུ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས་། །ཞེས་དང་། དེའི་
 འབྲེལ་བར། བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཆོགས་དག་ལ་
 སྤྱད་པས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུད་ཆོགས་
 གསོག་དགོས་པ་དང་། ཆོགས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུད་
 སུམ་ཉིས་དང་། ཆོགས་སྤྱོད་ཚུང་དུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱལ་ཆེན་
 བརྒྱུད་སུམ་གཅིག་ལ་ཆོགས་གསོག་དགོས་ཟེར་བ་ལ། ལེགས་
 བཤད་གསེར་གྱི་འབྲེང་བར། དེ་བཀག་ནས། རང་རྒྱལ་གསུམ་
 ཆོགས་གསོག་ཚུལ་དུས་མཚུངས་པར་བཤད་ཀྱང་། །ཆོགས་སྤྱོད་
 གྱི་རང་རྒྱལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངས་ཏེ། ཆེ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རང་

རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤང་བུ་
 ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བཅུས་ལས།
 སངས་རྒྱས་འབྲུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་
 དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས། རྩོགས་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་བད་པ་ན།
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྟེན་པ་མེད་པར་རབ་དུ་སྐྱེ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆེ་དེ་ལ་
 རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེར་འཇུག་པ་ཡོད་
 པ་གང་ཞིག་དེ་ཆེ་འཕོས་ནས་དེར་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་
 ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྩོགས་པ་སྡོན་
 དུ་སོང་བའི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་རྩོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཡིན་ན། ཆོགས་སྡོད་
 ཀྱི་རང་རྒྱལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་འགྲེལ་ལས། རང་
 སངས་རྒྱས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོགས་ཤིང་སྡོད་པ་དང་། བསེ་
 རུ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཆོགས་ཤིང་སྡོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་
 བྱུར་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་རང་རྒྱལ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་

བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་རང་
 རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་དེར་འཇུག་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤད་ལས། གང་གིས་རྒྱུན་དུ་
 ཟུགས་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་ཉིད་
 ཀྱིས་འདིར་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཆོགས་
 ཞིང་སྐྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་ལ། ཟུགས་ཀྱི་
 གནས་པ་དང་། ལྷའི་གནས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་སངས་
 རྒྱས་གསུམ་ཀ་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ལ་
 སོ་སོར་རྟོགས་པ་ལྟར་ལེན་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་ཅིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་
 རྒྱལ་གཅིག་ལྟར་གནས་ཞིང་། ཆོགས་སྐྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྲོགས་
 དང་བཅས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ། དུག་པ་རང་རྒྱལ་རྣམས་གྲོང་དང་
 གྲོང་ཁྱེར་དུ་རྒྱ་ཁིང་གནས་པའི་ཆོ། ལུས་ཞིན་ཏུ་བསྐྱུང་བ་དང་།
 དབང་པོ་རྣམས་ཞིན་ཏུ་བསྐྱུངས་པ་དང་། དན་པ་ལ་ཞིན་ཏུ་གནས་
 ཞིང་གྲོང་ཁྱེར་སོགས་སུ་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་ཁིང་རྩུ་ལ་བསྟན་
 ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་སློན་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། ། བདུན་པ་
 ལ། ལྷའི་སྐྱ་བཤད་ནི། སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་ལྟོས་
 མེད་དུ་རང་ཉིད་གཅིག་ལྟེན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། དག་བཅོམ་

པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་སངས་རྒྱས་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། ལུང་མེད་པར་བདག་གཅིག་ཕྱི་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བསེ་རུ་འུ་ལྟ་བུར་གཅིག་ཕྱིར་གནས་པས་ན། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། མདོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་
 བློ་འུ་ལྟ་བུ་བསེ་རུ་དག་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཀྱང་ཁྱིམ་
 པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གཞན་དག་དང་
 མ་འདྲེས་པར་གནས་པས་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྦྱོད་པས་ན། ཆོགས་
 ཞིང་སྦྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ།

གཞུང་དོན་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བློ། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་
 ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་ཁུང་པར་དུ་

འཕགས་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་
 ལ་མི་སྟོས་པར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་
 པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་
 ཆོས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། གཙོ་བོར་རང་
 གི་གདུལ་བྱ་ལ་སྤྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྟོན་ས་ཆོས་སྟོན་
 པར་བྱེད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆེ་བྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རང་རྒྱལ་དག་
 བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་
 པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་སྤྲ་མ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར།
 སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་སྟོས་
 པར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་ བྱོད་ཐེག་དམན་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག་ བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་
 ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ལས་བཟོད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་
 ལ་མི་སྟོས་པར་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་ཟེར་བ་
 དང་། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་
 ཞེས་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 རྟེན་ཅན་གྱི་བྱིར་མི་འོང་གིས་མ་ངེས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་

དེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དག་བཙུག་པས་སྤྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་
འདོད་པའི་རྟེན་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་སྤྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་དག་བཙུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
སྤྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་ན། །དག་བཙུག་མ་ཡིན་དགོས་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་པའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་
སེམས་རྒྱན་མཐའ་པ་དེ་དག་བཙུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོང་སྒྲིག་
པས། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་མེད་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། རང་དོན་དུ་
ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྟེ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་
ནམས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་
དང་། །བཙུག་པ་དག་ལས་བྱུང་བར་འཕགས། །ཞེས་བསེ་རུ་ལྟ་
བུའི་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
རང་རྒྱལ་ཡིན་ན། དགེ་སློང་ནམ་དག་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་བ་མི་
འཐད་དེ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་རང་རྒྱལ་དག་བཙུག་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དགེ་སློང་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་ཡིན་ན།
རང་རྒྱལ་དག་བཙུག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་བ་མི་འཐད་དེ། རང་
རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱིས་པས། བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་དུ་
བྱུང་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་བྱིན་ཏེ་རུས་པ་འདི་དག་རྒྱ་ཅི་ལས་བྱུང་སྟེ་མ་

དུ་བསམས་ནས་དེ་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་ཏེ་ཉེན་འབྲེལ་
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྗོན་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་
 རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འཛོལ་པར་ཆད་ལྡན་གྱི་གཞུང་
 ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱད་པར་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བ།

༥ གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཚུད་པ་དང་།
 ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་
 གྱིས་སྤྲེལ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོན་ས་ཆོས་སྟོན་པར་བཤད་
 པ་མི་འཐད་དེ། སྤྲེལ་མེད་རྣམ་སྟོན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
 བའི་དོགས་པ་ཁོང་ན་གནས་པ་བསུ་བ་ལ། ཡང་ངེ་ལྟར་སྤྲེལ་མེད་པར་
 ཆོས་སྟོན་སྣམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ལ། ཅུ་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲེལ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་
 འགལ་ཏེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དེས་སྤྲེལ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་

འགྲུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་རང་གི་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་
 ལ་རང་རང་གི་མོས་པ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་བྱའི་
 དོན་དེ་དང་དེ་ནི་ཉན་པ་པོའི་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྤྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་
 ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་བཞེས་ལོ། འདི་ལ་ཡང་རྒྱ་དུས་སུ་སྟོན་
 ལམ་འདེབས་ཚུལ་མཚུངས་པ་དང་། འབྲས་དུས་སུ་སྟོན་ལམ་
 འགྲུབ་ཚུལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་སྤྲ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། དེའི་
 རྒྱར་ཆོགས་བསགས་ཤིང་སྟོན་ལམ་བཟབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོན་
 ལམ་བཟབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟར་འདས་ནས་ས་
 སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་
 བས་བརྟེན་པའི་སྤྲ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ལམ་བཟབ་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟོན་ལམ་འདེབས་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཆོག་ཏུ་བརྟེན་པ་ནི་ཡིད་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནམ་པར་
 གཡེང་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་དུ་འཁྲལ་བ་སྟེ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པས་
 ཉེས་པ་དེ་མཐོང་ནས་སྟོན་ལམ་བཟབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གཡེང་བ་ཡིན་
 པ་ཡང་། རྟོག་པས་ངོ་བོ་ལ་ནམ་པར་མ་བཟགས་དཔྱེད་པས་བྱེད་

བར་ལ་རྣམ་པར་མ་དབྱད་པར་ཆོག་ཏུ་སྒྲིམ་ནས་ཏེ། རྟོག་དཔྱད་
 དག་ཀྱན་སྒོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པར་མ་
 བརྟགས་རྣམ་པར་མ་དབྱད་པར་ཆོག་ཏུ་མི་སྒྲིམ་བཞིན་པ་ནི་རྣམ་
 བར་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱད་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་བཞིན་པ་
 མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པོ། །ཞེས་
 གསུངས། རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེམ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྤར་
 བཞིན་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་བཏབ་པ་
 དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་དང་རང་རྒྱལ་གཉིས་སྐྱེམ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་
 པའི་རྒྱ་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་
 བས་ན་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 བེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེམ་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ལ་ཇི་ལྟར་
 འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་ལྟར། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་སྐྱེམ་
 མེད་དུ་ཆོས་བསྟན་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ལ་ཇི་ཅམ་འཆོམས་པའི་
 རྟོགས་པ་སྐྱེད་ནས་པའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས་རང་རྒྱལ་གྱི་
 བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་གཙོ་བོར་རང་གི་གདུལ་
 བྱ་ལ་སྐྱེམ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྟོན་སེམས་ཆོས་བསྟན་ནས་

གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཇི་ཅམ་འཆམས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་དང་འབྲུག་པའི་རང་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས།
 སྐྱེམ་མེད་ཀྱང་གང་ཞིག་དོན་གང་ལ་ནམ་པ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་དེའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བས་སྐྱེ་
 མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་སྟོན་པའི་སྐྱའི་དོན་ནི་འདི་
 ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཉན་པ་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཤིན་
 ཏུ་བསྐྱུན་ཅིང་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 དོན་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། གཙོ་
 བོར་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱེམ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྟོན་ས་
 ཆོས་སྟོན་པས་ཇི་ཅམ་འཆམས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱས་ཏེ།
 སྟོན་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པས་སྟོན་ལམ་ལེགས་པར་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ།།

བགྲོད་བྱ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་བགྲོད་བྱ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྣའི་བྱ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །སྣའི་བྱ་དག་གཟུགས་ནི་ཟབ་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར་བ། ཅ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལས་རང་རྒྱལ་བྱ་བ་ཞུགས་པ་བརྗོད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་རྣལ་མ་སྟེ་དགྲུས་མ་རང་སངས་རྒྱུས་གྱི་ལམ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་འཆད་དོ། །ཞེས་མཆོམས་སྒྱུར་པ་ལ། དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཞུགས་པ་བརྗོད་ནས་བྱ་བ་རྣམས་གྱི་ལམ་ནས་བྱ་བ་རྟུ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྣལ་མ་རང་སངས་རྒྱུས་གྱི་ལམ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་

འཆད་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་
ལ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྒྲོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། རང་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་སྒྲོམ་པ་ཁོ་ན་དང་།
ཞེས་སོགས་གསུངས།

བརྟེན་པ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱད་པར་བཤད་པ།

༥ མདོ་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལའང་། བརྟེན་པ་སྤངས་
རྟོགས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། རྟེན་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་བྱད་པར་
དང་། ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་བྱད་པར་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ལྷའི་བྱ་དག་གཟུགས་ནི་ཟབ་པ་མ་ཡིན། ལྷ་
བ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྲིན་གྱི་བར་ལ་སྦྱར་ནས། ལྷའི་བྱ་
དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྗོད་པ་དང་།

མཉན་དུ་མེད་པ་ལས་བཟུང་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་
 སྟོང་ཉིད་དེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཟབ་པ་མ་ཡིན་
 སྟེ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་གཟུང་
 འཛིན་ཇས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡོད་
 བར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་བྱིང་
 དང་། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སྟེ་བྱ་དེ་དག་འདི་
 སྟམ་དུ་སེམས་པར་བྱུང་ཏེ། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་ཆོས་ཉན་
 པ་ནི་རྣམ་པ་རིམ་བུ་དག་བཅའ་བར་བྱ་སྟམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཆེ་
 དང་ལྟན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྟེ་བྱ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་སྟེ་བྱ་དེ་དག་ལ་འདི་
 རྟེན་ཅེས་སྤྲས་སོ། །སྟེ་བྱ་དག་བདག་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ནི་སྤྱི་མ་ལུ་
 བྱ་དང་སྤྱལ་པ་ལྟ་བུར་བཅའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། སྟེ་བྱ་དག་
 འདི་ལྟར་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་སྤྱི་མ་ལུ་བྱ་དང་། བྱ་དཔ་ལས་འདས་པ་
 དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གྱིས་སྤྱི་མ་མཁན་གྱིས་དེ་ཤིང་རྟེན་སྤང་དུ་མ་བྱུང་བར་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་
 བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་འཕགས་པས་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་

པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་
 བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་ས་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་
 བདེན་འཇིན་མ་སྤངས་པར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 འཇིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི། །ཞེས་དང་། རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ལམ་
 ལ་རི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་སྟོམ་པ་ཁོ་ན་དང་། དངོས་པོ་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བསྟོམས་པས་གཟུང་བ་
 དང་འཇིན་པའི་དོན་གྱི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་
 སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས།

རྟོན་རིགས་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་རྟོན་རིགས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། མདོ་ལས། དེ་ནས་
 ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་མོ་ཁྱུ་འགལ་གྱི་བྱ་ཆེན་
 པོ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་མཛོད་ལྡན་ཆེན་པོ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཀ་
 ཏུའི་བྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་གང་གི་བྱ་དང་། ཆེ་དང་

ལྷན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་དང་། ལྷའི་བྱ་བྱེ་བ་ཕྱག་ཁྱིལ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་
 མ་དང་། ཆེ་དང་ལྷན་པ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
 སྒྲུས་སོ། །བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ལྟར་ཟབ་བ་འདི་ལྟར་
 བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྟན་
 གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། ཞེས་སོགས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཐེག་པས་བསྐྱེད་པའི་རྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིའི་བྱད་པར་གྱིས་བྱད་
 པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སོ། ། ཞེས་གསུངས།
 དེས་ན། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
 འདིས་རང་རྒྱལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རང་རྒྱལ་
 ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལྷགས་ལ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།
 སྐབས་འདིར་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་གསུམ་ནི་
 ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་གཉིས་ཀར་བསྟན་
 ཅིང་། དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
 གསེར་འབྲེང་ལས། འདིར་རང་རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་མཆན་ཉིད་པ་དངོས་

སྲུ་བསྟན་ནས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ལམ་ཤུགས་ལ་བསྟན་རྟེ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སྲུ་སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བྱད་ཆོས་བཤའ་བ་དང་། ལམ་ཞེས་དངོས་
 བཤའ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བརྟེན་བ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱད་
 པར་དང་། རྟེན་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤངས་
 བ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྩིས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་བ་སྤངས་པའི་
 སྤངས་བ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་སྤངས་བ་
 གཉིས་ལས། རྟོགས་བ་ལ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རྩིས་གཞན་གྱིས་སྟོང་
 པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་བ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 རྟོགས་བ་གཉིས་ལས། གཉིས་བ་ཉན་ཐོས་འཕགས་བ་དང་མཚུངས་
 པས་གོ་སྒྲ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གཞུང་རྩ་བར་དངོས་སྲུ་མ་གསུངས་
 ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ངེ་སྐད་བཤའ་
 པའི་བདེན་བ་སྟོམ་བ་ཁོ་ན་དང་། ཞེས་འགྲེལ་པའི་ཁ་བཀང་ནས་
 གསུངས་སོ། གཉིས་བ་ལ། སྟུབ་བ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཤའ་བ་
 དང་། སྟུབ་པའི་དམིགས་བ་བཤའ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
 བཤའ་བྱའི་ལུང་དགོད་བ་དང་། དེའི་དོན་བཤའ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དུམ་བར་མ་ལས། ཆོ་དང་ལྡན་བ་དག་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་
 རྣམས་སམ། བདེན་བ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་གམ། དག་བཙུམ་བ་

ཟག་པ་ཟད་པ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལམ། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་
 ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྦྱེད་པ་དག་
 གས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དག་ཡུམ་འདི་ལྟར་ཟབ་པ། ཞེས་གང་ཟག་ལྟ་
 གསུངས། བརྒྱད་སྟོང་པར། ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 བྱང་ཆེན་རྣམས་སམ། ལྟ་བུ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་
 སམ། དག་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཤེར་ཕྱིན་
 ཡང་དག་པར་བཤད་པ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་
 རོ། ཞེས་གང་ཟག་གསུམ་གསུངས། མདོ་སྟུང་པ་ལས། རྒྱལ་སྐས་
 བདེན་ལ་མཁས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་། དག་བཅོམ་བྱི་མ་བསལ་
 ཞིང་སོམ་ཉི་སྤངས་པ་དང་། བཞི་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གྱིས་ཡོངས་
 སུ་ཟིན་པའོ། ཞེས་གང་ཟག་བཞི་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་བར་
 མ་ནས་གསུངས་པའི་གང་ཟག་དང་པོ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ནས་
 གསུངས་པའི་དང་པོ་དང་། སྟུང་པར་གསུངས་པའི་གཉིས་པ་གསུམ་
 བེ་གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་རང་རྒྱལ་སྟོར་ལམ་
 པ་ལ་བྱེད། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་
 ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འབྱུང་
 བའི་ཞིང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་རྟོགས་པས་རང་
 བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འདོད་
 བ་ཡིན་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་
 སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་ཞིང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་
 བསམ་པ་དང་ལྡན་པས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ལུས་བར་མ་ནས་གསུངས་པའི་གཉིས་པ་དང་། བརྒྱད་
 སྟོང་པ་ནས་གསུངས་པའི་གཉིས་པ་དང་། སྟུང་པ་ནས་གསུངས་
 པའི་དང་པོ་རྣམས་གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་རང་
 རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟུང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལས་
 ཞེས་རབ་འབྱིང་གི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
 དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ཞེས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས་
 པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ཀ་ནས་གསུངས་པའི་
 གསུམ་པ་རྣམས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་
 ལམ་པ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་བྱེད་དམ། དེ་གང་རུང་ལ་བྱེད་པར་
 སྒྲུལ་སྟེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། དབྲུ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

རང་གི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མཆོད་
 བར་འོས་པའོ། །ཞེས་དང་། སྤྱད་འབྲེལ་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 མཆོད་པར་འོས་པས་ན་དག་བཅོམ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ལྷག་མ་ནམས་ནི་གང་ཟག་སྤྲ་མ་ནམས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ལ་སྤྱར་
 རོ། །གཉིས་པ་སྒྲིབ་པའི་དམིགས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

ལྟ་གཉིས་པ་ལ། བྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཐེན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་
 བར་བྱ་བའི་མདོན་ཉོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། རང་རྒྱལ་གྱིས་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་
 ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད། ས་འཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་གཞུང་

རོན་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་
 ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་སེམས་བསྐྱེད་
 བསྐྱོང་བསྐྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་
 རས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་
 ལམ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་
 རོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་བྱེད་པར་སྐྱོང་བྱས། རང་ལམ་དུ་ཤེས་
 པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤང་མི་བྱས། རང་རྒྱལ་གྱི་
 རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་
 ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འབ་སྒྲེ། སྐབས་འདིའི་རྟེན་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱེད་
 རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་རྟེན་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲལ།
 དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཁའ་ལ་རྒྱང་
 བརྟེན་དེ་ལ་རྒྱ་ཡི་ཕྱང་པོ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བརྟེན་ཚུལ་དེ་
 ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ལམ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་དེའི་
 སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 བྱེད་སྟེ། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་
 བརྟེན་པར་གསུངས་པ་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་འཆད་མི་རིགས་པའི་
 བྱིར་ ཁོ་ན་རེ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་བྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 དོན་ལ། །རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་རྒྱལ་མ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱིར་
 ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། གཟུགས་སྤྱོད་ལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོང་པའི་རིགས་སུ་གནས། ཤེས་
 པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་
 ནས་མི་སྟོང་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན། རང་རྒྱལ་གྱི་
 རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ དེས་ན་འདིའི་
 སྐབས་ཀྱི་རྟེན་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་
 ལམ་ཤེས་པའི་རྒྱལ་མ་ཤེས་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཞིག་ འདིའི་
 རྟེན་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར་ འདོད་ན། དེས་དེ་རྟོགས་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་
 དམིགས་ན་དེ་རྟོགས་པས་བྱེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་

སའི་ལམ་ཤེས་དེས་དེ་ལ་དམིགས་ན་དེ་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
 བ་མ་བྱུང་། འདོད་ན། དེ་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་བདེན་འདྲིན་ཚོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ།
 གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་དེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་
 དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེས་སྟོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཕྱི་
 རོལ་དོན་དུ་སྟོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གཞི་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རང་
 རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་
 ལྟན་སྟེས་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་བཞི་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་
 ལྟན་སྟེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་འགྲིག་ཁ་ཅིག་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་
 རང་རྒྱལ་གྱི་སྟོམ་ལམ་ཚོས་ཅན། བྱང་ཚོས་གསུམ་དང་ལྟན་ཏེ་རང་
 ལམ་དུ་ཤེས་སྟོབ་གཟུང་རྟོག་ཟད་པར་སྟོང་བྱས། དེར་ཤེས་སྟོབ་
 འདྲིན་རྟོག་ཟད་པར་སྟོང་མི་བྱས། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་

སའི་བྱང་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་སའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དག་
 བཅོམ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཟད་པར་སྤངས་པར་ཐལ། སྤྱིར་
 བ་འཐད་སའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེས་བདེན་འཛིན་སྤངས་པར་ཐལ་
 ལོ། རྣམ་བཤད་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་
 དམིགས་པ་ཡིན་ཞིང་དབང་སའི་བྱང་པར་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་སའོ། ཞེས་གསུངས་སའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག རང་རྒྱལ་
 འཕགས་པ་ཡིན་ན་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅམ་དུ་ཆད་མས་
 རྟོགས་སའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པས་
 གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
 སའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེས་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་སའི་རྟོག་པ་
 སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག དེ་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་
 འཛིན་ཡིན་སའི་སྤྱིར་ཏེ། གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་
 བྱར་བདེན་པར་འཛིན་སའི་བདེན་འཛིན་དེ་དེ་ཡིན་སའི་སྤྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་སའི་
 སྤྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དེ་བདེན་འཛིན་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་དེ་ཡིན་
 སའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་སའི་
 སྡོ་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་སའི་སྤྱིར་ཏེ། རུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་

འཛིན་པའི་སྣོད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ།
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་དམིགས་ཀྱང་དབང་
 པོའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་ཞེས་
 པའོ། །ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་རྟེན་དེ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་རང་རྒྱལ་གྱི་
 རིགས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་དེ་རང་རྒྱལ་
 སློབ་པའི་སེམས་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་རང་རྒྱལ་
 སློབ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིའི་རྟེན་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་གང་ཟག་གི་
 བརྟེན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་རིགས་ཀྱི་རྟེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་མདོ་
 ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་སྤང་ལས། སློབ་དཔོན་འདིས་
 གང་ཟག་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་གཉིས་ཀ་མཛད་པ་མདོའི་དོན་
 ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་མཚུངས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 རང་རྒྱལ་ཡོད། དེ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྟོམ་བྱའི་ལྟ་བུའི་གཙོ་བོ་ལ་མཐོང་མན་
 གྱི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀས་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་
 པའི་ལྟ་བུ་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོམ་པའི་ཕྱིར།

དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་འཆད་པ་ལ། མདོ་
 ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །ཀྱེ་མ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་
 འདི་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་
 པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་དང་ལྷན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཀོ་ཕུ་ཤེ་
 ཀ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཟབ་
 མོ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇི་ལྟར་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་བཏགས་པ་

དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པ་ལགས། ཞེས་སོགས་
 གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྤྱར་བ། རྩ་བ། འབྲེལ་པ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་
 གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་འབྲེལ་ལམ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་
 དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་ཐོབ་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་
 མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྤྱོད་པ་ལ།
 ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ཐོབ་ན་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་
 ལམ་སྐྱེ་བས་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ། ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་
 འགལ་བར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་
 དོན་གྱི་སྟོན་ས་འཆད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་བློད་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་བློད་
 དེ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་
 གཟུགས་ནི་བཏགས་པ་ཅམ་མོ། །བཏགས་པ་ཅམ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་དེ་བྱི་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་མི་འགལ་བར་
 བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །སྟོན་པའི་རྣམ་པ་བློར་གྱུར་

པ། །ཞེས་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བརྟེན་ལས་བྱུང་
 བའི་བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། ཅེ་མོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། གཞུགས་འཕེལ་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ་གཞུགས་འགྲིབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་
 གཞུགས་ལ་སོགས། །འགྲིབ་པ་མེད་ལ་སོགས་པས་སྟེ། །ཞེས་དང་།
 གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་
 པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྟོབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཟོད་པ་དེ་
 སྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱས་སྒྲས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཅིའི་
 ཕྱིར་ན་བྱང་ཆེན་གཞུགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། མེད་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ངེས་པའི་ལན་དུ།
 འདི་ལྟར་གཞུགས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་དུ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་སོ་མེད་པའི་ངོ་སོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་གཞུགས་ཀྱི་གཞུགས་ཡོངས་སུ་གཞུང་དུ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ནང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་
 པ་ཡིས། །གཞུགས་སོགས་མི་འདྲིན་ཕྱིར་བཟོད་པ། །ཞེས་དང་། རོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནང་དང་
 ཕྱི་ལ་སོགས་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མི་འདྲིན་པ་དང་། ཞེས་

གསུངས། ཆོས་མཆོག་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་
སྤྲུལ་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱི་ལྷ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་བྱང་ཆེན་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། མེད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་
མི་སྟོན་ན་རྣམ་མཁུན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་རྒྱུ་ལྡན་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་། རབ་
འབྱོར་གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལྡན་ལྷ་རྒྱུ་ལྡན་
ལེར་སྤྱིར་ལ་སྟོན་པའི་ཆེ་གཟུགས་སྟེ་བ་མི་མཐོང་འགག་པ་དང་
སྤང་བ་དང་འདོར་བ་དང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་
བ་དང་སོགས་པ་དང་འདྲི་བ་དང་། འབྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མི་མཐོང་
ངོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ནི་འདི་ལྷ་རྒྱུ་
གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་སོ། །ཞེས་པ་ནས།
རྣམ་མཁུན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་རྒྱུ་ལྡན་ངོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་
པ་ལ། གཟུགས་སོགས་སྟེ་བ་མེད་སོགས་ཀྱི། རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་
ཀྱི་མཆོག་། ཅེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟེ་བ་དང་འགག་པ་
ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམས་
བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རང་
རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཞེས་པའི་ལམ་ཞེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་རང་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་རིགས་

སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་རྩོད་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཞེས་པའི་ལམ་ཞེས་གྱི་
 རྒྱ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། མིང་དུ་བཏགས་
 པ་ཡང་མི་འདོར་ལ་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པའི་རྣམ་པས་
 ཞེས་པར་བྱ་བའི་རྩོད་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་འགྲིབ་པ་མེད་པ་
 ལ་སོགས་པས་སྤྱེ་བ་དེས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པས་རྟོགས་
 པར་བྱ་བ་ཅེ་མོ་དང་། གཟུགས་སོགས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་
 བོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་གྱི་བར་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་མི་འཇིག་
 པའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་བཟོད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་སྤྱེ་
 བ་མེད་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཆོས་
 མཆོག་དང་བཞིར་ཡོད།

བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་
བཤད་པ་ལ། སྤྱི་འཇམ་མས་སྒྱུར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་
བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་
ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ལ། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ལས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཐོང་ལམ་བཤད་པ་དང་།
སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་
ཆུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་
ནས་ལྷན་མས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་

ལ་སྤྲུལ་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་གང་ལས་བཅའ་
 བར་བྱ། ཞེས་ངེས་པ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་སྤྲུལ་པ། ཀོ་ཁྱ་ཤི་ཀ་ཤེར་
 ཕྱིན་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེ་ཁྱ་ལས་བཅའ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
 ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲུལ་སོ། །འཕགས་པ་
 རབ་འབྱོར་འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་སྤྲུལ་འདི་སྐད་དུ་ཀོ་ཁྱ་ཤི་ཀ་ཤེར་
 ཕྱིན་ནི་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེ་ཁྱ་ལས་བཅའ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་
 ཁྱོད་ཀྱི་མ་ཐུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
 སློམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པ་མ་བཤད་
 པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པའི་སློ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་
 མདོར་བསྟན་གྱི་སློ་ནས་བཤད་པ་ལ། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་
 དང་། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་གསུངས། དོན་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 བདེན་པ་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལ་བཟོད་
 པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཞིར་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ།

སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འདི་ཕྱི་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་ཉོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
 གང་གིས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག། གང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་གནས་
 སྐབས། གང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ། གང་དང་ལྡན་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་བཞི་
 ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབལ། ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཞེས་གསུངས།
 གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་པ་
 བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་
 རོ། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
 དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་
 ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་
 སོ་སོར་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་སོགས་པའི་བདེན་པ་དང་འབྲེལ་བ་དག་དང་
 ལྡན་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར་བ། ཅ་བ།
 འབྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོན་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་
 སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་སྒྲོམ་པར་བྱེད། ཅེས་བྲིས་པའི་སྒྲོ་
 རས་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ལ། རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞེས།
 ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་
 སངས་རྒྱུས་དག། ཅེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་

དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 སྐད་ཅིག་མ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད། དེས་ན་མདོ་རྩ་འགྲེལ་འདི་
 དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་
 ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་རྟོགས་བྱ་
 བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པས་ཤུགས་ལས་འཕངས་
 པའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་།
 སྐྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ། འགོག་བདེན་
 གྱི་རྣམ་པ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐྱག་བདེན་
 གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་བཞི་
 ཡོད་པའི་དང་པོ་སྐྱག་བསྐྱུ་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་
 ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག། བན་
 ཚུན་བརྟེན་པ་རྟེན་མེད་ཕྱིར། །རྣམ་གངས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། །
 ཞེས་དང་། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། །སངས་

རྒྱལ་དག་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་
 དག་པན་ཚུན་རྣམ་གངས་ཀྱིས་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་།
 ཞེས་གསུངས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་
 ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་གནས་བརྟེན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་
 ཅས་སྒྲུས་སོ། །རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ནི་ཆེན་པོ་
 སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེས་ཕྱིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་གཟུགས་
 ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དེ་ནི་ཆེན་
 པོའི་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆེན་པོ། ཞེས་
 དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་བཟོད་སྟོན་པ་
 ལ། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ཆོད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་
 པར་ཕྱིན་ནི་ཆོད་མ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 འཆད་པ་ལ། ཆོད་མ་མེད་བཅས་དང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་
 དག་ཆོད་མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་
 ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ཆོད་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་
 རྣམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ནི་ཆོད་མེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 དོན་འཆད་པ་ལ། ཆོད་མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། སྤྱ་མ་བཞིན་དུ་ནམ་
 མཁའ་ཆོད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ཆོད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་

བེ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཀུན་
 འབྱུང་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་གཟུགས་མཐའ་ཡས་པའི་
 ཕྱིར་བྱང་ཆེན་རྣམས་གྱི་པར་བྱིན་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཐའ་མེད་དང་། ཞེས་དང་།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་རྟག་པ་དང་
 ཆད་པའི་མཐའ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཀུན་
 འབྱུང་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་
 རྣམས་དང་ཆོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་རྣམས་དང་སྐྱེ་དགྲའི་བདག་
 པོ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་རྣམས་དང་། སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་དང་བཅས་པ་
 དག་གིས་ལན་གསུམ་དུ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཨེ་མ་ཏྟེ།
 ཆོས་རྣམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུ་དང་།
 ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆེན་
 ཤེས་བྱིན་འདི་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་
 གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 དེར་གནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། སངས་རྒྱུས་ཉིད་དུ་ངས་
 འཛིན་དང་། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་

བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། དེ་ཡང་མདོའི་ཆོག་ཟིན་དང་བསྟུན་ན། གཟུགས་སོགས་
 རོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་དེར་གནས་
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱང་པོ་ལ་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་གཟུང་
 དུ་བྱང་བའི་པན་ཡོན་བསྟུན་པའོ། ཀུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་སྟོན་པ་
 ལ། །དེ་ནས་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་
 ཅེས་གསལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཅན་མས་ཀྱི་ཤེར་བྱིན་
 འདི་ནི་གཟུགས་མི་ལེན་མི་འདོར་བའི་ཚུལ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྒང་མེད་དོར་བ་མེད་སོགས་དང་།
 ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒང་
 བ་དང་དོར་བ་མེད་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ཀོ་བུ་ཤི་ཀ་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱུངས་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ལ་མིའམ་མི་མ་ཡིན་པ་དག་སྐྱགས་རྟེན་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱུངས་རིགས་ཀྱི་
 བྱ་མོ་དེ་དག་གིས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་བྱང་དུ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་
 ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་

འཆད་པ་ལ། བྱམས་ལ་སོགས་དང་། ཞེས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 མོས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆད་མེད་པ་བཞི་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པར་འདིར་བྱམས་སོགས་
 སྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདིར་སྐྱུག་ཀུན་གྱི་
 སྐྱོན་རྫོགས་པར་རིགས་ཤིང་། དགྲ་པར་འགོག་པའི་ཡོན་ཏན་
 མཐོང་བ་ན་སྤིད་པར་གནས་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དོར་ནས་ཞི་བ་
 ལ་གཞོལ་བས་དེ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཆད་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་
 འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 ཞེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ། འགོག་པ་ཆོས་
 བཟོད་སྐྱོན་པ་ལ། ཀོ་བོ་ཞི་ག་གང་རིགས་ཀྱི་བྱམས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་
 གང་ཞེར་བྱིན་འདི་འདྲིན་ཅིང་འཆད་བ་དང་། སྐྱོག་ཅིང་ཀུན་ལྷན་
 པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱམས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་
 དེ་དག་གིས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་
 བསྐྱོམས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
 ལ། སྟོང་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོའི་
 གཉུག་མ་རང་བཞིན་ཁོ་ནའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས།
 འགོག་པ་ཆོས་ཞེས་སྐྱོན་པ་ལ། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་

གྲིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཅི་ཅམ་དུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་གྲིན་འདི་འཛིན་པ་དང་། འཆང་
 བ་དང་། གྲོག་པའམ། ཀུན་ཚུབ་པར་བྱེད་པའམ། ཚུལ་བཞིན་དུ་
 ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་དག་གིས་མཐོང་བའི་ཆོས་འདི་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་
 འདི་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པར་བགྱིད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་
 དག་པར་བགྱིད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
 ལ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འཕྲོ་བ་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 དང་མཉམ་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཉིད་འཕྲོ་བ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། འགོག་པ་རྗེས་
 བཟོད་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་གྲིན་གྱིས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
 རི་ཅམ་དུ་ཤེར་གྲིན་ཟབ་མོ་འདི་ཡོངས་སུ་བཟུང་ན་པར་གྲིན་བྱ་ག་
 པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གྲིན་
 པའི་པར་གྲིན་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 རྣམ་པར་བྱང་ཀུན་ཡོངས་བསྐྱུས་དང་། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་
 རོལ་ཏུ་གྲིན་པའི་བྱིར་གཉེན་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱུས་
 པ་དང་། ཞེས་གསུངས། འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ཀོ་བུ་ཤི་ཀ་

གང་ཕྱོགས་གང་ན་རིགས་གྱི་བྱའམ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་
 འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ནས།
 ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་སེམས་རྣམས་པར་གཡེང་བའམ་བརྒྱལ་བའམ་
 བརྩོད་བའམ་འགལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འོང་བར་མི་རུས་ཏེ། ཞེས་པ་
 ནས། གང་ནས་བྱུང་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཁིང་རྣམ་
 པར་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
 ལ། ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀྱན་སེལ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་གྱིས་སྤྱི་དང་
 བྱང་གི་འཆེ་བ་རབ་རུ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་
 པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལམ་བདེན་གྱི་
 རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་
 མ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལམ་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། ཀོ་ཁྱ་ཤེ་ཀ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་
 ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལྷ་ངན་འདས་འཛིན་ཞི་
 ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྒྲིམ་པ་ཁོ་ནས་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞི་བ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། ལམ་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་སྟོང་
 གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་འཛིན་ཏེན་

སྤྱི་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེགས་ཀྱི་
 བུ་ལམ་དེགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཤེས་ཕྱིན་འདི་འཛིན་ཅིང་འཆང་བ་དང་།
 སྤྱི་གཅིང་ཀུན་ཚུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 དེ་ལ་ཏག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྐྱུང་བ་དང་། བསྐྱུབ་པ་དང་། སྤྱི་
 བར་མཛད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུང་ལ་སོགས། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་
 དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱུབ་པ་དང་། སྤྱི་བ་དག་མཛད་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། ལམ་རྩིས་བཅོད་སྟོན་པ་ལ། དེའི་ཆོག་སྤང་བར་འོས་པ་
 དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་ནས། བདག་གྲུང་སྤྱི་གཅིང་པ་
 སྤྱི་བར་འགྱུར་ལ་གཞན་ཡང་སྤྱི་གཅིང་པ་སྤྱི་བ་ལ་ཡང་དག་
 པར་སྐྱུལ་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 སྤྱི་གཅིང་པ་ལ་སོགས་པ། རྣམ་པ་ཀུན་མཐུན་ཚུལ་ལ་
 བློ། བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་དག། འགོད་དང་། ཞེས་
 གསུངས། སངས་རྒྱལ་ཉིད་མཛོན་བར་འདོད་བས་བདག་ཉིད་སྤྱི་གཅིང་པ་
 སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་
 གནས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གཞན་དག་འགོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 ལམ་རྩིས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ཀུན་ཤིག་གཞན་ཡང་བྱུང་ཆེན་པར་

ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྟོང་པའི་ཆེ་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཤིང་མི་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟེན་བར་བྱེད་
 རོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་སེམས་དང་ཡང་མི་འབྲལ་བར་དེ་
 དག་གིས་ཆེ་འདི་དང་ཆེ་རབས་གཞན་གྱི་པན་ཡོན་རབ་ཏུ་འཐོབ་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཕྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྟེན་པ། ལམ་ཞེས་ཉིད་གྱི་
 སྐད་ཅིག་མ། ཞེས་གསུངས། ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཟད་བར་
 བྱེད་འདོད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྟེན་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས། མདོ་ལས། བསྐྱང་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་། སྤྱོད་བར་
 མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རིམ་པ་ལྟར་ལྟས་བྱས་པ་དང་།
 འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། རྒྱུ་གི་བར་ཆད་སེལ་བའོ། །གསུམ་པ་
 རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཁས་སྒྲངས་བརྗོད་པ་
 དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་གྱི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་
 ཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག །ཅེས་སོགས་གྱིས་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཞེས་བཞོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པ་
 ཅམ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གིས་རྣམ་པ་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་རྗེས་

ཤེས་ཀྱི་པན་ཡོན་འབའ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྤར་
 བཤད་པ་དང་། མ་བཤད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་ཡང་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྟོན་པ་ལ། ཁ་ཅིག་
 ནི་འདྲིར་ཆོག་ལེ་ལུར་བྱས་པའི་དོན་ཉི་བར་མཆོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་
 གཞུང་གིས་རྣམ་པའི་དོན་མ་བཤད་པར། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་
 ཅིག་མ་བཙུ་བྱག་ཉི་བར་མཆོན་པ་ཉི་ཆེ་བ་མཛད་པར་ཟད་དེ།
 བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
 ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་ཆོག་ལེ་ལུར་བྱས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་
 བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ལ། རིགས་པས་དགག་པ་དང་། ལུང་གིས་དགག་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་རིམ་པ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་
 ལམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ་དེ་དག་གིས་ནི་སྟོམ་པའི་རིམ་
 པ་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་
 པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་སྤྱི་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་སྤང་དུ་

མི་རུང་བར་ཐལ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞན་ཡང་། དམིགས་པ་
 དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་
 པའི་དོན་ཀྱང་ངི་ལྟར་བྱངས་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བཤད་པ།

༥ དེས་ན་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཐོང་
 ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་བཤད་པ་དང་། སེམས་རྟེན་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་སྟན་པ་དང་། ཟ་མ་མ་ཁིང་མ་གཏོགས་པའི་
 སྒྲིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་དང་། འདོད་ལྷ་རིགས་བྱུག་གི་རྟེན་
 ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་
 རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་
 ཞིང་འགལ་རྒྱུན་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་

ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གོང་
 མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་དང་པོར་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་
 ཏེ། །འདི་ལྟར་གནས་དེ་དག་ནི་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་དཀའ་བ་ཡིན་པས།
 རེ་ཤིག་སྐྱོ་བ་ཆུང་དུས་ཀྱང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་
 བ་གང་ན་སྐྱོ་བ་ཆུང་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་ལྟ་
 སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། མངོན་ལས། གོང་ན་
 མཐོང་ལམ་མེད། མི་སྐྱོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་བ་
 མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་འཕགས་པ་འདི་ག་རྟོན་དབང་ལྷག་
 གིས་ཡི་དྲགས་མང་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་བར་གསུངས་
 པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་བཀོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟའི་བྱ་རབ་
 གནས་ཀྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལྟའི་བྱ་
 གྲེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་རི་མ་
 དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་
 གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་དང་།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ཤོད་ཅེ་མོ་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་

ལྷར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལེགས་སྒྲོན་ཅམ་ལ་དགོངས་
 བས་སྒྲུའི་རྟེན་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་
 ལྷའི་དགེ་བསྟེན་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དར་རྒྱུ་ཀ་གི་
 རྗེས་འབྲང་འགའ་ཞིག་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་དངོས་
 སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས།
 སྐྱ་མི་སྟན་པ་དང་ཟ་མ་མ་ནིང་མ་གཏོགས་པའི་མི་དང་འདོད་ལྷའི་
 རྟེན་ལ་སྐྱེ་ཡི། གོང་མའི་རྟེན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ལ་སྐྱོ་
 བས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། སྒྲོན་མིའི་རྟེན་ལ་
 ལམ་ལ་སྐྱུངས་པའི་བག་ཆགས་འཕུག་པོའི་དབང་གིས་འདོད་ལྷ་ཁ་
 ཅིག་དང་པོར་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་དུ་རུང་ཡང་། ཁམས་གོང་
 མའི་རྟེན་ལ་དང་པོར་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགའ་བའི་ཕྱིར། དན་སོང་བ་དང་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་
 རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་རྣམ་སྟེན་གྱི་
 སྐྱེ་བ་པ་ལས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་
 སེམས་རྟེན་ཡོད། དེར་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡང་
 མེད། དེར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྟོགས་ཀྱང་མེད། དེ་

འདྲའི་འདོད་སེམས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་
 ལས། བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་རྣམས་
 ཁོ་ན་དང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
 ལམ་ནི་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ན་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་
 པས། ལྷག་མཐོང་ཤས་ཚུང་བའི་ལམ་གྱིས་དང་པོར་བདེན་པ་
 རྣམས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་བྱུང་བ་གང་ཞིག ལམ་སྤྱོད་པ་
 དངོས་གཞི་པོར་ནས་དཀའ་བ་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། འབྲེལ་ཆེན་དུ་
 སྒྲོམ་ལམ་འདོད་སེམས་དང་སྤྲོད་ཅེ་འེ་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་
 ཀྱང་དེས་མཐོང་ལམ་ཡང་མཆོན་མི་རུས་སམ་སྟུམ་མོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྦྱེ་
 བའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་སེམས་དང་སྤྲོད་ཅེ་སེམས་དང་
 བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་ནི་མེད་དེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས།
 གང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་དང་སྤྲོད་ཅེ་ན། རྒྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་ཡན་
 ལག་སྤངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་གྱི་

དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
 བློ་ཁ་ཅིག་གི་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱུ་བ་ལས།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། མཆོན་
 ཉིད། དབྱེ་བ། མཐོང་སྤང་སྟོང་ཚུལ་ངི་ལྟར་བསྟན་པ། གླུ་ཅིག་མ་
 དུར་སྐྱེ་བ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། ཁ་ཅིག་སྟོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་མཐུག་ཐོགས་དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལ་དམིགས་ནས་སྟོས་བྲལ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་

དང་བཅས་པ་གང་ཞིག སྤྱིན་སོགས་སྤྱོད་པའི་རིགས་མཐའ་དག་
གིས་ཟིན་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། ཁ་ཅིག
དེ་ཐེག་ཆེན་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། ཁ་
ཅིག དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། རིམ་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་།
བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་།
ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག སྟོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་
མངོན་རྟོགས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་
སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་གང་བྱང་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སྤིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་
མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་འགོ་ག་
 བྱེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་
 ཞིག་ གུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་
 ཏེ་སྲིད་མཐའ་འགོ་ག་བྱེད་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བདག་མེད་སྤ་
 རགས་གང་རུང་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྲིད་
 ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 དབྱེ་བ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། སྐད་
 ཅིག་མ་དུར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་
 དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། རང་ལུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་
 དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་ རང་གི་དོས་སྐལ་གྱི་
 སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་འདྲིན་གུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་

བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། དང་བའི་མཆན་ཉིད།
 དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་གང་ཞིག
 རང་དང་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལས་སྦྱེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྦྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་
 བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད།
 དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་
 གྱི་དངོས་གཉིན་བྱེད་པས་མ་བྱལ་སྟེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གྱི་
 རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་
 ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྦྲར་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་
 རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་
 ཤེས་ལས་ལངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག
 རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ། ཐེག་

ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་སྤངས་པའི་
 རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་ཡོད། ཁ་ཅིག་བདེན་འདྲིན་ཀྱང་
 བཏགས་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོག་པས་
 འབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་
 ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སེམས་པའི་རྒྱད་གྱི་གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་
 མ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཁ་
 ཅིག་གིས། ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་དག་སྟོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲལ། ཁོ་ན་
 དེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་ཐལ། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་
 མཉམ་གཞག་ཤེས་ཤིན་པའི་ཕྱིར། འབ་སྟེ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་
 པའི་མཉམ་གཞག་ཤེས་ཤིན་ན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་འབྲལ། གཉིས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དུར་བཤད་པ་ལ། སྡེ་པ་

ནམས་ལ་གངས་མང་ཉུང་གི་འདོད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། གྲགས་
 ཆེ་བ་ལ། མཛོད་ལས། འདི་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་
 གྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔར་བཤད།
 ཡུམ་གྱི་རྒྱན་འདི་དང་ཀུན་བདུས་ལས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དུ་
 བཤད་དོ། །

མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།

༥ གསུམ་པ་མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་ནི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ།
 བཤད་ཚུལ་འགོད་པ་དང་། འཐད་མི་འཐད་དབྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 ཆོས་མཛོན་པ་ནས་ནི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རྩིས་འབྲང་ནམས་ཀྱིས་
 ནི་ལྟར་བཀལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། ཆོས་བཅོད་
 བཞི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་མཐོང་སྤང་སྤོང་བའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཆོས་ཤེས་བཞི་དེ་སྤངས་པའི་ནམས་གྲོལ་
 ལམ་དང་། རྩིས་བཅོད་བཞི་ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་བདེན་

བ་བཞིའི་མཐོང་སྤང་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྗེས་ཤེས་
 བཞི་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་བཤད་ལ། ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་
 ལུགས་ལ། ཟེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་
 ཁམས་གསུམ་གའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་སྤོང་ཞིང་། སྤྱག་བསྐྱལ་
 ཆོས་ཤེས་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་རྗེས་
 བཟོད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ལ་
 དམིགས་ནས་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་ཞེས་འཛིན་
 ལ། སྤྱག་བསྐྱལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟོད་ལ་དམིགས་ནས་སྤང་
 ལྟར་འཛིན་ཅིང་། དེས་སྤྱག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འདྲ་བར་བཤད་དེ།
 ཀུན་བརྟུས་ལས། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་
 བ་སྤང་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོར་རང་ལ་
 མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་གིས་
 སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དེ་
 སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཆོས་ཤེས་པ་
 གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གི་བཟོད་པའི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཉོགས་
 པར་བྱེད་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་
 བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་འཕགས་

བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་
 བའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །སྤྲུག་བསྐྱལ་རྩིས་སུ་རྟོགས་
 བར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་རྩིས་སུ་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་
 རྟེ་ངེས་པར་འདྲིན་པའོ། །བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཅོད་པ་
 དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་མཛད་ཟེར་
 བའི་སྤང་པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད་ལས། སྤང་བྱའི་གངས་དང་། གཉིན་པོས་
 སྤོང་ཚུལ་རྣམས་མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བཤད་ལ། སྤོབ་དཔོན་
 འདིས་ནི་སྤང་བྱའི་གངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱན་བརྟམ་ལས་བྱུང་
 བ་བཞིན་བཤད། སྤབ་པ་དགོངས་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་གཉིས་པར་སྤང་
 བྱའི་གངས་གཉིན་པོས་སྤོང་ཚུལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་པོ་བཙུ་ལྷ་མཛོད་ལམ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་
 སྒོམ་ལམ་དུ་འདོད་པ་མཛོད་ལྟར་བཤད་ནས། ལེའུ་གསུམ་པར་
 སྤང་བྱའི་གངས་ཀྱན་བརྟམ་ལྟར་དང་། གཉིན་པོས་སྤོང་ཚུལ་དང་
 ལམ་གཉིས་སུ་འདྲིན་ཚུལ་མཛོད་ལྟར་བཤད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་
 དུ་མ་བྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། མཛོད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་སྤར་
 ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེན་པ་སོ་སོར་གཏན་ལ་པབ་པའོ། །ཁམས་
 གོང་འོག་གི་སྤང་བྱ་སྤོང་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཤེས་དང་

རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མ་ཐུན་དུ་བཤད་ལ། ཐུབ་དགོངས་ལས་སྤང་བྱ་
 ཀུན་བརྟམ་ལྟར་དང་སྤོང་ཚུལ་མཛོད་བཞིན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་
 དེ། དེ་ཀུན་བརྟམ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་ལྗེ་རབ་བྱེད་ཅེས་
 བ་དེ་དཔལ་ལྡན་ཆེ་བས་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་པལ་ཆེར་བྱེ་བྲག་
 སྤྲོ་བས་འདོད་པ་བཀོད་པའི་བཤད་པ་བྱས། དཔལ་ལྡན་ཆེ་བས་དོན་
 སྤྲོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་བྱུབ་པར་འདོད་པ་
 ལ་ཡང་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་ཀུན་
 བརྟམ་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲེང་
 བར། ཆོས་བཅོད་ཉིད་ཁམས་གསུམ་ཀའི་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོར་
 གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་དུ་
 མ་ཞིག་གིས་འབྲངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ཡང་།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་ནི་སྟུག་བདེན་གྱི་
 ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟུག་
 བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཡིན། དེའི་ཆོས་ཤེས་ནི་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེའི་
 རྗེས་བཅོད་ནི་སྤྲོ་མ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་རྟོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་
 པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་རྗེས་ཤེས་ནི་རྗེས་བཅོད་དེ་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན། དེས་ཤེས་བཅོད་

ལྷག་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྐད་
 ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་
 སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་ལྔ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ལམ་རྩེས་བཟོད་
 དང་ལམ་རྩེས་ཤེས་གཉིས་མཐོང་ལམ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། སོ་སོ་རང་གི་གདུལ་བྱའི་བདེན་
 པ་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་གང་
 གིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་བས་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བ་
 དེ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་པ་
 གང་གིས་བཟོད་པའི་རྩེས་ཐོགས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་
 བྱེད་པ་དེ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་
 ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་རྩེས་ཐོགས་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་
 བཟོད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་དེ་ནི་འཕགས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ། ། ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྩེས་སུ་
 སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་
 རྩེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་པ་གང་གིས་རྩེས་སུ་
 ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་རྩེས་སུ་
 ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་
 ལ་ཡང་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་དག་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

ཞེས་དང་། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ཉིད་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་
 ཡིན་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་ནི་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་
 ཞེས་པའི་བཟོད་པ་ངེས་པར་འདྲིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་
 ཆོས་ཞེས་བཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བསྟན་ནས། དེའི་
 རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་རྗེས་ཞེས་བཞི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཞེས་རྟོགས་པའི་
 ལྟོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་
 ཆེན་ལས། ཆོས་ཞེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཞེས་པ་ནི་གཟུང་བ་
 རྟོགས་ལ། རྗེས་སུ་ཞེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཞེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་
 འདྲིན་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལ། དེ་ལ་ཆོས་ཞེས་
 པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཞེས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་སོ། །
 རྗེས་སུ་ཞེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཞེས་པ་ནི་འདྲིན་པ་རྟོགས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཞེས་བཟོད་
 སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་
 པའི་སྟོན་མཆན་འདྲིན་གྱི་སྟོས་པ་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
 ཞེས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་སྒྲུབ་ལས། བཟོད་པ་དང་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ནི་མཆན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱེད་པ་ཁོ་ནར་ཞེས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས། བཟོད་པ་དང་ཞེས་པ་ཐམས་

ཅད་ལ་ཡང་མཆོད་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཅན་དུ་རིག་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུང་
 ལུག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་བཅོད་བཞི་དང་། ཆོས་བཅོད་བཞི་ཤྱགས་ལ་
 རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྩིས་བཅོད་བཞིར་བཞག་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལས་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཆ་ནས་ཆོས་ཤེས་བཞི། ཆོས་ཤེས་བཞི་ཤྱགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཆ་
 ནས་རྩིས་ཤེས་བཞིར་བཞག་པས། དེ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱན་སྒྲུང་ལས། དགོངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ན་རིགས་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལས་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་
 གཅིག་ཡིན་པས་བཅུ་དྲུག་ཉིད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
 རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་སྒྲུང་མངོན་སུམ་དུ་མ་
 རྟོགས་པ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ན་སྒྲུང་
 འཁོར་བར་འདྲིས་མ་སྟོང་བའི་ཐབ་མེའི་ཆོས་དེ་ལ་སྐྱག་རིགས་པ་
 ལ་མི་སྐྱག་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་བཅོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་ན་བདེན་
 བཞིའི་ཆོས་ཉིད་འཇལ་བའི་ལྟོག་ཆ་ནས་བཅོད་པ་བཞིའོ། །དེའི་
 རྩིས་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ཏུ་སོང་བའི་སྟོང་དེ་ལ་སྐྱག་

རིགས་པ་ལ་མི་སྐྱལ་པར་རྟོགས་པས་རྗེས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ།
 དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལྟོག་པས་སྤྱེ་བ་བཞི་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་བཟོད་བཞི་སྟེ། བཟོད་པ་བརྒྱད་དོ་ཤོ་གཅིག་ལ་
 ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་དུས་ན་སྟོ་བྱར་བི་བྲལ་གྱི་
 འགོག་བདེན་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་
 ལ་སྟོས་ནས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་
 ནོ། །མཉམ་གཞག་དེ་ཉིད་ལས་མ་ལངས་པར་སྟོ་བྱར་བི་བྲལ་གྱི་
 འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་ན། བདེན་བཞིའི་ཆོས་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ལྟོག་པས་སྤྱེ་བ་བཞི་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོ་ཤོ་གཅིག་ལ་
 ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས། མཉམ་གཞག་སྐྱེན་གཅིག་
 གིས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གིས་བདག་
 ཉིད་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ལུང་འདི་དག་
 གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁོ་རང་མ་
 རྟོགས་ཟེར་བ་ལེགས་པར་བཀག་གོ། །ཁོ་ན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་

ཏེ། དེས་ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 རང་གི་གཞལ་བྱ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཞལ་བྱ་
 ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་དེ་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཁྱེན་པ་དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲིགས་ལས། ཉན་
 རོས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སྟོ་འདོགས་ཆོད་བས་དེ་ལ་སྟོ་
 འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་དེ་རྣམས་བྱ་རྩོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་
 ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་
 ལ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས། སྐད་ཅིག་མ་
 ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་འབྱུང་བས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐད་ཅིག་མ་དུར་སྐྱེ་འདོད་བ་དགོད་པ།

༥ བཞི་བ་སྐད་ཅིག་མ་དུར་སྐྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། འདོད་བ་
 དགོད་པ་དང་། འཐད་སྒྲོགས་བསྟན་པ་དང་། །ལུང་ནས་གསུངས་
 ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 ལ་བསྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་སོ་སོའི་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་
 འདོད་པ་དང་། སོ་སོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་
 བར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་བདེན་བཞི་
 ལ་རིམ་བཤུར་ཤེས་པ་དང་སྒྲོང་བ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། སྒྲོམ་
 པར་བྱེད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱ་བའི་ལས་ཡིན་པས་དེའི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་
 ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་

སྐྱུག་བསྐལ་ཆོས་བཅོད་ཀྱི་ཆོ། ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ནམས་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་སྐྱུག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་བྱལ་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་སྐྱུག་བདེན་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 ཉགས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་བྱལ་སྟེ། ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དེ་སྐྱུག་
 བསྐལ་མཐོང་སྤང་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་
 མ་སྤངས་པར་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བདེན་སྤོང་མ་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མ་སྐྱུན་རྒྱུན་ཆང་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་ལས་རང་དང་
 རྩིས་སུ་མ་སྐྱུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་
 བྱལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་སྐྱུག་ཀྱན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་པ་
 མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྐྱུག་ཀྱན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་ཆེ་སྐྱུག་ཀྱན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་
 བྱས་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྐྱུག་ཀྱན་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་
 གང་ཞིག། སྐྱུག་ཀྱན་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 ཐོབ་པ་ལམ་བདེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 སྐྱུག་བསྐལ་ཆོས་བཅོད་ཀྱི་དུས་སུ་སྐྱུག་བསྐལ་ཆོས་ཤེས། སྐྱུག་
 བསྐལ་རྩིས་བཅོད། སྐྱུག་བསྐལ་རྩིས་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་པར་
 རྩེས་ཏེ། དུས་དེར་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་
 འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་

དེར་སྐྱུག་ཀྱན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་སྐྱེལ་
 ལམ་གཉིས་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་ངས་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་ཆེ་བདེན་པ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ཤེས་བཞེད་སྐད་ཅིག་མ་
 བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྐྱུག་བདེན་གྱི་ཤེས་བཞེད་
 སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་རིགས་པ་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱ་བའི་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་
 ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཞེད་སྐྱེ་བའི་
 སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་
 པོ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་ཞིང་། བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་པའི་འགོག་ལམ་རྣམས་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་
 བྱུགས་བཅུ་དྲུག་སྤོང་བའི་རྒྱས་པ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་
 གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་དེ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་ལོག་ཞུགས་
 བཅུ་དྲུག་སེལ་བའི་རྒྱས་པ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སེལ་བའི་རྒྱས་

བར་རིམ་ཅན་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱན་སྒྲིབ་
 ལས། རྒྱུ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་སྟོང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་
 མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དུས་སུ་ཀུན་འབྱུང་སྟོང་ངོ། །དེ་ཉིད་
 གྱིས་ན་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་
 ལམ་སྒྲོམ་མོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ལ་ནི་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་
 ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །བདེན་
 པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པར་བསལ་བས་སོ་སོར་རྟོགས་
 པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ཁོ་ནས་མངོན་
 པར་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་འདིར་ཞུགས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་དུས་དེར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་
 དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
 པའི་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་
 འབྲེལ་ལས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་
 ཡིན་པ་ལ། །ཆད་མ་གཞན་གྱི་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་

ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་ཆེ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འཛིག་ལྟ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བད་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཆེ་བདེན་འཛིན་ཀྱང་བཏགས་ཐམས་ཅད་བད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 གྲུབ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
 དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེས་བདེན་འཛིན་ཀྱང་
 བཏགས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲ་
 བ་དེ་ནི་བདེན་འཛིན་ཀྱང་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མཐོང་
 བའི་སྒོ་ནས་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ལྟག་མ་
 རྣམས་སྟུག་བདེན་གྱི་སྤོང་བ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་
 ཆོས་བཟོད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་
 སོའི་མངོན་རྟོགས་ལས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཞེས་བཟོད་
 སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྟུག་བསྐྱེད་
 ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་དུས་དེར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་རྫོགས་པར་སྦྱེ་བའི་སྟོབས་ཀྱི་
 བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་ཟེད། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱན་སྤང་ལས། གཞན་དག་ནི་འཛིག་ཆོགས་

ལ་སོགས་པའི་ལྷ་བའི་ཆོགས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཁས་ལེན་
 པའི་སྤྱན་ཅི་ལོག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ལ། གྲོལ་བ་ནི་
 དམིགས་སུ་མེད་པ་མཐོང་བ་དང་། དེའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་དོན་དུ་རྣམ་པ་ལྟག་མ་གོམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་
 སྐད་དུ་བཤད་པའི་སྐབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའམ།
 བདག་མེད་པའམ་སྦྱོང་བ་ཞེས་སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་རྩོགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་
 ལ། །ཆོད་མ་གཞན་གྱི་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་
 ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་
 རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དུལ་ལས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སོ་སོའི་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

འཐད་པའི་ཕྱོགས་བསྟན་པ།

༥ གཉིས་པ་ལ་འཐད་ཕྱོགས་བསྟན་པ་ལ། ཕྱགས་དང་པོ་དེ་
 མི་འཐད་དེ། སྐྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དང་། དེ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཅིག་ཅར་
 ཏུ་འཐོབ་པ་ཐལ། སྐྱག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་
 པའི་དུས་དེར་སྐྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་ལམ་གྱི་
 བདེན་པ་གཉིས་རྩོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྐྱག་བསྐྱལ་
 ཆོས་བཟོད་གྱི་དུས་དེར་སྐྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་
 བདེན་མངོན་ཏུ་བྱེད་འགྱུར་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ལ། སོ་
 སའི་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་བྱས་
 པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་

ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དུ་འབྱེད་རིགས་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་
 བའི་རྒྱས་པ་དང་། ལམ་སྐོམ་པའི་རྒྱས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཐོབ་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་འཁོར་གསུམ་ཁས་སྦངས་ཏེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་གྱིས་ལོག་ཞུགས་བཅུ་དྲུག་སྟོང་པའི་
 རྒྱས་པ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་
 དེ་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཅུ་དྲུག་དུ་བྱེད་བའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། འདི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་
 མ་ཡིན་ཞིང་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་
 གསར་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། འགོག་
 བདེན་ལ་ལམ་བདེན་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞི་
 གཅིག་གིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཅིག་ཅར་དུ་
 སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་
 འགྱུར་བ་ལ་ཟེར་ན། སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་བཅུ་
 དྲུག་གིས་དབྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས།
 ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་
 པའི་ཆེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་

ལམ་ལ་གནས་པའི་ཆེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
 ཉུགས་ཁས། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། འདི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་
 ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་
 པའི་ཐལ་བ་འདི་ལ་འཕེན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་སྔོན་
 དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཡང་རིམ་
 ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་རང་ལུགས་
 གང་ལྟར་བཞེད་སྟུང་ན། འདི་ལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེ་ཉིད་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་
 པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་བཟོད་ལྷག་མ་རྣམས་གྱིས་གོམས་
 བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་
 ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་
 གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། སྟུང་དུ་
 རོགས་པ་བསྐྱངས་ཏེ་ལེགས་པའི་ལམ་གྱི་རེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་

འདོན་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། རྣམ་པ་གཞན་དག་གིས་མ་མཐོང་བའི་
 ལམ་སྒོམ་པ་གཞན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
 པའི་གནས་སྐབས་སུ་ངི་སྐད་འགྲུབ། ཞེས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
 ལེགས་པའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྩིས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་
 འདོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། དེ་
 ལྟ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན། གཟུགས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལ། །ཉ་ཕྱིས་
 ལ་དངུལ་རྣམ་པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་འཁྲལ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས། །ཡོན་
 ཏན་གཞན་སྟོར་མི་བྱེད་ན། །གང་དུ་ཡང་རུང་འཁྲལ་པའི་རྒྱས་སྟོ་
 འདོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དག་གི་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་
 བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་བྱུང་ནས་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་
 གཞན་དག་གི་སྒོམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་གནས་སྐབས་ལེགས་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ། དགོངས་པ་འདི་
 དང་རིགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་
 པས་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྒྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཆ་
 གང་ལ་གོམས་པ་བསལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པར་སྟོ་འདོགས་

པའི་རྣམ་པ་ངེས་པར་སེལ་བར་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་དུ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
 སྐྱེ་བ་པ་སྤང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་
 མ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ། །དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་སོ་
 སའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་བརྗོད་བར་མི་
 བྱ་སྟེ། ཅི་ཅམ་གྱི་རྣམ་པས་ངེས་པར་སེལ་བར་བྱེད། བསལ་བ་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྲུལ་བའི་མཚན་མ་དང་བུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཅམ་
 ཀྱིས་ན་དེ་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས།
 དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་
 སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་
 གྱི་གནས་སྐབས་ལེགས་པར་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་བྱིར་ཏེ། སྟུག་
 བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་དུས་དེར་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་མ་སྤངས་
 པའི་བྱིར་ཏེ། བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་ནས་
 མཐོང་སྤང་སྐྱེ་བ་གཉིས་སྤང་བྱིར་དུ་བཅོན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། བདེན་
 བཞིན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་མཐོང་སྤང་སྐྱེ་བ་གཉིས་

སྤངས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་ཡང་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་གི་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་རྟག་པར་
 སློ་འདོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་གི་འབྲུལ་པའི་
 དབང་གིས་འབྲུལ་བ་སྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱིབས་དང་ཁ་
 འདྲ་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་མ་སྤུང་བ་ལས་ཉི་ཕྱིས་ལས་དངུལ་
 ཀྱི་སློ་འདོགས་པའི་འབྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་མཉམ་གཞག་སྤུང་
 གཅིག་ལ་སྐྱེ་ཡང་ལྟོག་པའི་སློ་ནས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཉིད་དུ་
 བཞད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་འདི་དང་།
 དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྟོབས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་མཉམ་གཞག་སྤུང་གཅིག་
 ལ་སྐྱེ་བར་མ་སྤུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ཡང་། དེས་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་སློ་ནས་དེས་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་བསལ་བྱས་པ་
 དེའི་ཆེ་དེ་མཐོང་སྤང་དེ་སྤང་བྱས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་

བཞག་ཅིང་། མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཆེ་དེ་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་
 ཐལ། དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་གྱུར། དེས་
 བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཚུར་མཐོང་
 གི་རྒྱད་གྱི་སྐྱ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱའི་མི་རྟག་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་། དེས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་
 འོ་ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་
 སུམ་མཐོང་བའི་སྐོ་ནས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱེམས་པས་བདེན་
 འཛིན་ཀུན་བཏགས་གྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྤོང་བྱས་ཤིང་། སོ་
 སྐྱའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱའི་མི་རྟག་པ་མཐོང་ཡང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་ལ་མ་ངས་གྱི་སྐྱོ་མེད་ཅིང་།
 སོ་སྐྱའི་མངོན་སུམ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་སྟག་བསྟལ་ཆོས་བཅོད་དེ་ཉིད་སོ་སྐྱའི་མངོན་སུམ་དང་
 ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྟག་བསྟལ་ཆོས་བཅོད་ལ་
 གནས་པའི་སེམས་དབང་དེས་ནི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་སོ། །འབྲུལ་པའི་མཆོན་མ་མཐའ་དག་དང་བལ་ཞིང་།
 སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རྒྱད་ལ་འབྲུལ་བའི་མཆོན་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་

ན་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ།
 དེ་རྩིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་
 བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་དེ་བདེན་བཞིའི་
 ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་བཞིའི་མཐོང་
 སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། དེས་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་བྱས་པ་གང་
 ཞིག་རྒྱ་མཚོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྤྱག་བདེན་གྱི་ཆོས་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 གྲང་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་
 པའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་དུ་འགོ་བའི་
 ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་
 བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་དེ་རྩིས་བཞིར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
 བཟོད་བཞི་དང་པོར་སྐྱེ་བས་རྩིས་གཅིག་ དེ་རྩིས་ཆོས་ཤེས་བཞི་
 སྐྱེ་བས་རྩིས་གཅིག་ དེ་རྩིས་རྩིས་བཟོད་བཞི་སྐྱེ་བས་རྩིས་གཅིག་
 །དེ་རྩིས་རྩིས་ཤེས་བཞི་སྐྱེས་པས་རྩིས་གཅིག་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྐྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་བའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་
 སྐྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་བའི་བཟོད་བ་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་
 ཤེས་བ་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟོ། །ཞེས་སོ་སོ་རང་
 ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཐག་བ་མེད་པའི་ཤེས་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་
 ནི་སྐྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་བའི་བཟོད་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སྟེ། དེ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་བ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་བཏགས་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་ཐག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་
 དུ་གྱུར་པའི་ཐག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ། བ་ཡོད་
 པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཐག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་
 བ་བརྒྱུད་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ། ཤེས་བ་བརྒྱུད་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ། ཐེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། ཐག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན་
 དེའི་བཟོད་བ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་བཏགས་སྟེ། ཐག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་རྒྱས་པར་སྤྱོད་ན་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིར་ཡོད་དེ། ཆོས་ཉིད་
 གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་།
 ཆོས་བཟོད་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་། རྗེས་བཟོད་
 བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ། བཅུ་གཉིས་རྗེས་གཅིག་དུ་
 སྟེ། ཆོས་བཟོད་བཞིའི་རྗེས་སུ་སྟེས་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་

ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་། ཆོས་ཤེས་བཞིའི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་རྩིས་བཅོད་བཞི་དང་། རྩིས་བཅོད་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 རྩིས་ཤེས་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་རྩིས་གཅིག་ཏུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཅོད་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་
 དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཅོད་དང་རྩིས་གཅིག་པའི་རྩིས་
 བཅོད་གྱི་མཆན་གཞི་དང་། ཆོས་བཅོད་བཞི་དང་རྩིས་གཅིག་པའི་
 རྩིས་བཅོད་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཆོས་བཅོད་དང་རྩིས་
 གཅིག་པའི་རྩིས་ཤེས་ཀྱི་མཆན་གཞི། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཤེས་
 ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཤེས་
 དང་རྩིས་གཅིག་པའི་རྩིས་བཅོད་གྱི་མཆན་གཞི་དང་། ཆོས་ཤེས་
 དང་རྩིས་གཅིག་པའི་རྩིས་བཅོད་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་དེ་
 ཆོས་ཤེས་དང་རྩིས་གཅིག་པའི་རྩིས་ཤེས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ཡིན་ཟེར་
 བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཅོད་པ་བརྒྱད་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ།
 དེའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཅོད་ཉམས་སུ་
 སྟོང་བའི་རང་རིག་དེ་རྩིས་བཅོད་དུ་འཛོག་ཏུ་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱལ་
 ཆོས་བཟོད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཉིད་ལ་
 གཉིས་སྤང་བ་ལ་ཡི་སློ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 ཞེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བརྟུ་བྱུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཞེས་
 ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་དང་དེའི་རྗེས་ཞེས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྗེས་བཟོད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་དེ་རྗེས་ཞེས་
 སུ་འདོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་
 བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་
 མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱལ་རྗེས་བཟོད་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ལ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྟུད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་
 བར་ཐལ་ལོ། ། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་
 བཟོད་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་
 རས་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་། ཆོས་བཟོད་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་རས་རྗེས་བཟོད་བཞིར་བཞག་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་
 བཞི་ཀ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་

ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་འབྱོར་པའི་རྒྱད་ལ་བདེན་པ་
 བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ན་རིམ་པ་དེ་དག་དང་མཐུན་
 པར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་དོ། ། ཞེས་དང་། ཀྱན་བཅུས་ལས།
 རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེན། གཞན་ཡང་
 དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྷ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 རྣམས་དང་འགལ་ཞིང་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
 མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་
 མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདའ་བའི་
 ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་འདའ་བའི་ཀྱེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་འདའ་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་པ་པའི་རྒྱད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་མངོན་སུམ་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་
 པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། འདའ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། འདའ་བྱེད་
 ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེའི་རྗེས་སུ་
 མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས།
 ལྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དུས་ན་གང་ཟག་དེའི་
 རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུང་པའི་སློ་མངོན་
 གྱུར་དུ་ཡོད་ག་ལ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ལ་
 ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་
 ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འདའ་བྱའི་མཐོང་
 ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དེ་འདའ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདའ་
 བྱའི་ས་གང་ཞིག་ དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་
 མ་བྱུང་། དེས་ན་འདའ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་འདའ་བྱེད་
 ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་མངོན་གྱུར་དུ་

རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་
གཉིས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་བཅོམ་ནས་དེའི་རྩིས་སུ་
རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འདའ་བར་བྱ་བའི་མཐོང་
ལམ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མཁྱེན་
བ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་འདའ་བྱའི་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེའི་རྒྱད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་བློན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ལུང་ལས་གསུངས་ཚུལ།

༥ གསུམ་པ་ལུང་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་
པ་ལས། ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་མཛུགས་ཐོགས་སུ། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་

མ་ཡིན། །དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་ཡང་། །གང་གིས་སྐྱེ་བར་རྣམ་
 བཏགས་པ། །རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། །རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་
 དོན་མ་མཐོང་། །ཞེས་བ་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་
 བས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་ཤེས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 དང་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་སྐྱེ་འགག་མེད་
 པར་རྟོགས་ལ་རང་བཞིན་དེ་ཡང་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་
 བདེན་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅིག་ཅར་རྟོགས་གྱི་ཆོས་ཤེས་གྱི་
 མཛུགས་ཐོགས་སུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རིམ་
 ཅན་དུ་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་བྱ་
 དོ། །འོན་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྷའམ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་སྟོས་
 བ་ལ་དགའ་བ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་བཞག་སྟེ། བདེན་བཞིའི་
 རང་བཞིན་ལ་མི་སྐྱག་པས་ཆོས་བཅོད། ཚུལ་བཞིན་དུ་རིག་པས་
 ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གྱི་ཆེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་སྐྱག་ཅིང་རིག་པའི་རུས་
 བ་དང་ལྡན་པས་རྗེས་བཅོད་དང་རྗེས་ཤེས་སོ་ཞེས་བཞེད་ལ། བསྐྱེ་
 བ་ལས་ཀྱང་། རི་སྐྱད་དུ་བསྐྱེན་པ་གནས་པ་རྒྱས་པ་རྣམ་པར་དག་
 བ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོ་
 རང་རིག་པ་སྟོས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྐྱེན་པ་གནས་
 ཕྱིར་དུ་གདུལ་བྱའི་ངོ་བོར་སྟོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་

བྱུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་
གཅིག་གིས་རྩོགས་པར་བཤད་པ་དང་། གྲུག་བརྟུས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་
ཡང་བཅུ་བྱུག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམ་གཞག་ཅན་དུ་མཛོད་པ་སོགས་དུ་
མ་རྒྱུང་ཡང་རང་ལུགས་ཀྱི་སྤྲོ་བཞིན་ཁས་ལྷངས་པས་ལུགས་
འདི་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་སེམས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་བྱུག་སྟོས་པ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱ་རྩོགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་
ཡིན་པའི་བྱུང་།

མཆོམས་སྐྱར་ཏེ་སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་བཤད་པ།

༥ །གཉིས་པ་སྟོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ་མཆོམས་སྐྱར་བ་དང་།
དོན་དངོས་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། མཐོང་བའི་
ལམ། བྱེད་པ་དང་ནི། ཞེས་འཆད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་
རྩིས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན།

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྒྲུབ་པ་ལ། མཐོང་
 བའི་ལམ་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་
 པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོ་ལས་
 གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་བྱང་སེམས་
 རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྒྲོན་རིག་པར་བྱས་ནས་ལམ་ལ་སློབ་པར་
 གསུངས་པ་ལས་འབྲོས་ནས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། ལྟ་
 རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཁྱིལ་གྱིས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་འདི་སྐད་
 ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྟན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་འདི་རི་ལྟར་བྱང་ཆེན་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་
 ལ། མཚམས་སྒྲུབ་པ། ཅུ་བ། འབྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་
 བ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དང་པོར་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དེ་སྒྲོམ་
 ལམ་ལས་བརྗོད་བྱ་ཉུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་
 བུའི་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་སློབ་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཞུག་

བར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བརྗོད་པར་
 བྱ་བ་ཉུང་བ་ཉིད་དང་གདུལ་བྱ་འབྲས་བྱ་ལ་གཞིལ་བ་ཉིད་དུ་ཞུགས་
 པའི་སྤྱིར་རེ་ཞིག་དེའི་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཀྱན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་ལ། ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆིག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་
 པ་ལ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ལ་རང་དབང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་
 དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་བྱེད་པ་དུག་ཡོད་པ་ལས་
 རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་
 པའི་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་།
 མཐར་ཐུག་གི་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། རང་དུ་སེམས་
 དུལ་བས། བྱི་རོལ་ཏུ་གཞན་ལ་འདུད་པ་དང་། རང་དུ་ཆགས་
 སོགས་ཉོན་མོངས་ཞི་བས། བྱི་རོལ་ཏུ་གཞན་གྱི་གཞོད་པས་མི་
 བརྗོད་པའི་བྱེད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཙུག་ལྷན་
 འདས་ཤེར་བྱིན་འདི་རི་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཡོངས་སུ་འདུལ་བ་
 དང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་ཉི་བར་གནས་པ་ནི་རོ་
 མཆར་ཆེའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཀྱན་ནས་
 ཞི་དང་། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ལ་རང་དབང་ཉིད་
 དུ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཙུག་ལྷན་

འདས་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་འཛིན་ཀློན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱོད་
 ཅིང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ན་སྦྱིན་པ་ཡང་མི་དམིགས་གཏོང་བ་ཡང་མི་
 དམིགས་ལེན་པ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ན་
 ཞེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་ང་རྒྱལ་མ་
 མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་ཉི་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ལ། འདུད་དང་། ཞེས་དང་། དག་
 བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྦྱོན་པ་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་ལྟ་རྒྱུམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་འདི་སྤྲད་ཅེས་བཀའ་
 སྤྲུལ་ཏོ། ། ཀོ་ལུ་ཞི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཞེར་ཕྱིན་
 ཟབ་མོ་འདི་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བདག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
 མཆོན་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདའ་ཡང་བཅོམ། གཞན་ཀྱི་འདོད་
 ཆགས་ཀྱི་མཆོན་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདའ་ཡང་བཅོམ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་
 དང་། ཞེས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྦྱོན་པ་ལ། ཀོ་ལུ་ཞི་ཀ་གཞན་ཡང་
 རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཞེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འཛིན་པར་
 འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དུག་གཏོར་རམ་བྱད་

བྱས་སམ་མེད་འོ་བས་སུ་གཏོར་རམ་མཆོན་གྱིས་བཏབ་བམ་དུག་
 ལྷན་དམ་ཆུང་བོར་ཡང་བྱང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་དེ་ལ་
 གཞོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཀོ་ཁྱ་ཞི་ཀ་འདི་ལྟ་སྟེ་
 ཞེར་བྱིན་འདི་ནི་རིགས་སྤྲུགས་ཆེན་མོའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞོད་པས་བརྗེ་བ་མེད་ཉིད་དང་། །ཞེས་
 དང་། ས་རོལ་གྱིས་བྱས་པའི་གཞོད་པ་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པའི་ཡུལ་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་བྱེད་པ་
 ལྟོན་པ་ལ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་བདག་མི་དམིགས།
 གཞན་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །གཟུགས་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་དང་ནི། ཞེས་དང་། ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་
 པ་གཞན་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་ལྟོན་པ་ལ། ཀོ་ཁྱ་ཞི་ཀ་
 གཞན་ཡང་ཞེར་བྱིན་འདི་བྱིས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་
 ནས། ཞེར་བྱིན་འདི་ཉིད་ཀྱི་སའི་སྤྲུགས་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་མཆོད་ཉེན་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་ཏེ་མེ་ཏོག་དང་སྟོས་དག་གིས་
 མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷ་མར་བྱ་བ་དང་བསྟེ་སྟངས་དུ་བྱ་བ་དང་རིམ་

གྲོར་བྱ་བ་དང་བཀྱར་སྟོར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། རྟེན་མཆོད་ཉིད། ཅེས་དང་། རྟེན་གྱི་ཡུལ་མཆོད་
 བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནམ་པ་དུག་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ལ་རང་དབང་དུ་བྱེད་པ་
 སོགས་དུག་ཡོད་པའི་བྱེད།

སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཆོད་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།

༥ དེས་ན་རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན། བང་དུ་ཉོན་མོངས་
 མངོན་གྱུར་པ་ནི་བས། བྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱེ་བོ་གཞན་འདུད་པ་དང་། བང་
 དུ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བས། བྱི་རོལ་ཏུ་དུག་

མཆོན་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པས་མི་ཚུགས་པ། བད་དུ་སྒྲོན་མེད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
 གང་ཟག་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྟེན་
 ཀྱི་གནས་སུ་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་བྱུག་དུ་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་
 ཆོན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོམ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆོན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་
 རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་
 དེ་འཐད་པ་གང་ཞིག་ མཆོན་ཉིད་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་
 གང་ཟག་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། ཐེག་ཆོན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོམ་པའི་དེ་
 ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། རྣམ་མཐུན་སྒྲོམ་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་བྱིར་
 རྟེ། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་དབྱེ་
 བས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཐེར་ན་མ་ཐུབ། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་
 ཐེག་ཆོན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་ཐོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆོན་
 ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་
 ཐེར་ན། མཆོན་བྱ་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་
 པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་འཐད་པ་གང་ཞིག་ མཆོན་ཉིད་དེ་རྒྱུད་ལྡན་
 ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། ཐེག་ཆོན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོམས་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ཐེག་ཆོན་

གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་ཐྱོང་བའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་
 ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ། ཁ་ཅིག་ས་མཆོམས་ས་གཉིས་པའི་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འཛོག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོ་པའི་
 རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ས་བཏུ་རྣམས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་
 ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉིན་པོ་སྒྲོམ་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། དེའི་
 མཆོན་ཉིད། ས་མཆོམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་ལ་
 ཁ་ཅིག་འོངས་སྒྲུའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་ཆོས་ཅན། རྣམ་དཀར་གྱི་
 ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྣམ་སྒྲིབ་ལུང་དུ་མ་

བསྟན་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ། གཞན་ཡང་།
 ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་
 པ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྒྲོམས་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ། ཁོ་ན་རེ།
 ལམ་མ་ཞུགས་ན་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དེའི་བྱེད་ལས་ཡོད་པའི་
 བྱིར་ཏེ། དེ་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་བྱེད་ལས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ན་
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ་བོ། །

བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་
 མཆོམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བློ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་

གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 གྱི་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་པའི་
 གཞུང་བརྗོད་བྱ་མང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། བྱེད་པའི་འོག་
 ཏུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་
 པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་
 སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་པ་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལུས་
 རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྦྱེས་
 བ་བྱེད་མེད་འདོད་ལྟ་རིགས་དྲུག་དང་བཅས་པའི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གསར་དུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་
 གསར་དུ་སྦྱེ་བའི་མཐུན་སྦྱེན་ཆང་ཞིང་འགལ་སྦྱེན་དང་བལ་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྦྱེ་བ་
 མེད་དེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྦྱེས་ཐེན་གནས་པའི་རྟེན་ལ་
 གཟུགས་ཁམས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་མེད་པ་མེད་དེ། གཟུགས་

མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་
 པའི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ཀ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། འདོད་
 པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་
 ཞེས་སྒྲོམ་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དགུའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་
 གཟུང་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆམས་སོ། །
 དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩིས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་
 ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་
 སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད།
 གྲུ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་རྩིས་ལ་མངོན་རྟོགས། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། མོས་བསྡེ་

རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་དུ་ཡོད། དེ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཏྟགས། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་དང་། སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཡང་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་དགུ་ཡོད་
 ཅིང་། རེ་རེ་ལ་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ། རྗེས་ཐོབ་
 ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་ཚུལ་སྤར་བཞིན་ནོ། གསུམ་
 པ་ནི། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།
 ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་
 བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏྟག་པ་དང་
 བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཏྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། དེ་
 དེར་ཐལ། ས་གཉིས་པ་པ་དེ་དེ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཁྲོད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཏྟགས་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་
 ཆོས་ཅན། བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཏྟག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ།
 བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏྟག་པ་དང་བཅས་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། ས་གཉིས་པའི་བར་

ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་བདེན་
 འཛིན་དང་བྲལ་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲོ་བྱུང་
 གྱི་ངོ་མ་དང་བྲལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་རང་གི་
 གཞིགས་པའི་ངོར་རང་ཉིད་ངོ་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལྟར་སྒྲང་
 ཡང་ངོ་མ་དང་མ་བྲལ་བའི་རྩུན་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉོན་
 མོངས་དང་བཅས་པར་ཐལ། དེ་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། གཞུགས་བདེན་སྟོང་སྒྲུབ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་སྒྲང་བའི་
 ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པར་ཐལ་ལོ། །
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱལ། ཁོ་ན་རེ།
 སྒྲ་དོན་འདྲེས་བྱང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། དེ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་
 རྟོགས་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་
 དུ་སོང་བའི་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 བྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་
 ཟག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། རྣམ་བཤད་ལས།
 འདི་དག་ཟག་བཅས་སུ་བཞག་པ་ནི་སྤྱོད་འདྲེས་རུང་དུ་འདྲིན་
 པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་
 བྱས་བསྐྱས་པའི་ཟག་བཅས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། མདོན་པ་
 ཀུན་བརྟུས་ལས་ཟག་བཅས་ལ་སྤང་བྱས་བྱུང་བར་གསུངས་པ་
 ཞེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་དེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་
 བཅས་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟག་
 བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་བྱིར།
 རྟོགས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཞེས་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་
 སོང་། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བྱིར། དེ་
 དེར་ཐལ། དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། ཟག་བཅས་
 ཡིན་ན། སྤང་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་
 ན། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་

སྒྲོར་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཉན་
 ཐོས་སྒྲོར་ལམ་པ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སོ་སྟེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཟག་པ་དང་བཅས་ན། རྟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཁྲབ་
 པར་ཐལ། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། ཉན་མོངས་འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་མིག་གི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཉན་
 མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཀུན་བརྟུས་ལས། འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་ཆོག་ས་དུག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟག་པ་
 དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།
 རོང་རྟེན་པས། བདག་མེད་མཛོད་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་
 བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱང་
 སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། མོས་
 པ་སྒྲོམ་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་ཤིང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་
 དང་། །འཇལ་དང་ངེས་རྟོག་སྒྲོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་
 ལམ་དང་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཆེན་

གྲིས། སྐྱོདོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་
 མངོན་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། ཅེས་
 གསུངས། དེ་ལ་ཨར་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་དག་ས་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་སྐྱོདོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ས་བརྒྱུད་པར་རྟོག་པ་གནས་རྒྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས།
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་གཉིས་དེ་གང་ལ་བྱེད།
 གཟུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་བྱེད་དལ། བདེན་སྒྲུང་ལ་བྱེད།
 དང་པོ་ལྟར་ན་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་པའི་
 མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་
 གཉིས་སྒྲུང་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་སྒྲུངས་ན་བདེན་སྒྲུང་སྒྲུང་བས་ཁྱབ་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་
 གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་

གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བདེན་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩིས་ལ་མངོན་ཏྟགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྩིས་ཐོབ་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱད་པ་བས་རྣམ་མཁྱེན་
 མ་ཏྟགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་མ་ཏྟགས་དོན་སྤྱིའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཏྟགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 རྣམ་མཁྱེན་འཇལ་བའི་ཏྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྟགས་ཁས། དེ་ལྟར་
 ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཏྟག་པ་མེད་ན།
 སྒྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རུས་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གང་ཞིག
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག རྩིས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་སྒྲུང་
 བའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག སྒྲོམ་སྤང་ཏྟག་པའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རྩིས་ལ་མངོན་ཏྟགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། སྒྲ་
 དོན་འདིས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཏྟག་པར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩིས་

ལ་མངོན་ཉོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད།
 སྐྱ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཉོག་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དེ།
 ཅིག་ལོས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་
 ལམ་ཡིན་ན། སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་མཆན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་
 གང་རུང་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བྱུང་བར་འདོད་པ་མི་
 འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
 སྒྲོ་དེ་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དེ་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་
 ལམ་དང་། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་

བསྟན་ཏེ་མཆོམས་སྤྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་བ་དང་།
 བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐུག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དང་ཟག་མེད་སྒོམ་
 ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ལ་མོས་བསྟོ་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་གསུམ་དུ་ཡོད། ཅེས་འཆད་པ་ལ། དེའི་
 ཕྱིར་སྒོམ་པའི་ལམ་ཟག་བཅས་པ་མོས་པ་དང་། བསྟོ་བ་དང་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ལ། མོས་པ་སྒོམ་ལམ། བསྟོ་བ་སྒོམ་ལམ། རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་སྒོམ་ལམ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མོས་པ་དངོས་
 དང་། །མོས་པའི་པན་ཡོན་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་
 གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། བྱེད་པ་དུག་པའི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་མཆོད་
 པའི་གནས་སུ་བྱེད་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་
 ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་
 མོ་གང་ལ་ལས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་བྱིས་ཤིང་སྤྲེགས་བམ་དུ་ཆུད་པར་
 བྱིས་ཏེ་བཅངས་ལ་དེ་ལ་མེ་རྟོག་དང་སྒྲོས་དང་སྤྲོང་བ་དང་
 སྤྲེགས་པ་དང་སྤྱེ་མ་དང་ན་བཟའ་དང་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་

དང་བ་དན་དང་ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་མར་མེའི་སྤེང་བ་དང་མཆོད་པ་
 མང་པོ་དག་གིས་རིམ་གྱོད་དང་སྒྲ་མ་དང་བསྟེ་སྟང་དང་མཆོད་པ་
 བགྱིད་པ་དང་གང་ལ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཙེམ་པ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་མཉམ་ལས་འདས་པའི་སྐུ་གདུང་
 རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་བཙུག་ཏེ་བཙུག་ནས་
 གྲུང་དེ་དག་ལ་མེ་ཉོག་དང་བདུག་སྟོས་དང་བྱི་དང་སྤེམ་དང་བྱུགས་
 པ་དང་བ་དན་མང་པོ་དག་གིས་རིམ་གྱོད་དང་སྒྲ་མ་དང་བསྟེ་སྟང་དང་
 མཆོད་པ་བགྱིད་ན་དེ་དག་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གང་མང་དུ་
 འཕེལ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྩལ་བ། ཀོ་ཁུ་ཞི་ཀ་ཁྱོད་ཉིད་ལ་བྱི་ཡི། རི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་
 ལྟར་ཕྱང་སྟོན་ཅིག ཅས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་རང་དོན་
 མོས་པ། གཉིས་དོན་མོས་པ། གཞན་དོན་མོས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་
 དང་པོ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགྲ་ཡོད་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་
 ལ། ཀོ་ཁུ་ཞི་ཀ་དེ་རི་སྣམ་དུ་སེམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་ལམ་
 གང་ལ་བསྐྱབས་པས་མངོན་དུ་བྱུང་བ་ཡིན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་
 པ། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཤེས་བྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབས་པས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་མངོན་པར་བྱུང་བོ། ། ཞེས་པ་ནས། བསམ་གྱིས་མི་

བྱམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་
 མཉམ་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་འདི་ལས་བྱུང་ངོ།
 ཞེས་དང་། དེ་ནས་ཡང་བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་
 བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་འཛུམ་
 བྱའི་སྒྲིང་གི་མི་གང་ལགས་པ་འདི་རྣམས་ཤེར་བྱིན་འདི་ལ་མེ་རྟོག་
 དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཀཾ་ཏུ་ཤི་ཀ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་
 བྱང་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་བཙེམ་འབྱུངས་ཞེན་པ་མོས་པ་དམན་པ་སེམས་
 དམན་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་
 དགའོ། ཞེས་དང་། ཀཾ་ཏུ་ཤི་ཀ་དེ་བས་ན་རིགས་ཀྱི་བྱུངས་རིགས་
 ཀྱི་བྱུ་མོ་གཞན་ཡང་ལྷུང་བ་དང་བདེ་བར་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་
 མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱུ་བར་འདོད་པས་ཤེར་བྱིན། ཞེས་
 པ་ནས། བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་འདི་རབ་ཏུ་སྤེལ་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་
 དང་། དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཙེམ་ལྡན་
 འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་
 བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེར་བྱིན་ལ་རིམ་གྱོར་བགྱིད་པ་
 དང་། ཞེས་པ་ནས། མཆོད་པར་བགྱིད་ན་དེ་ནི་བསོད་ནམས་མང་
 དུ་འཕེལ་ལོ། ཞེས་པ་དང་། ཀཾ་ཏུ་ཤི་ཀ་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་གྱི་
 མཆོད་རྟེན་གཅིག་ལྟ་ཞོག་གི། ཀཾ་ཏུ་ཤི་ཀ་གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བྱུངས་

རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུང་ན་
 ལས་འདས་ནས་མཆོད་པའི་སྒྲིང་འཛམ་བུའི་སྒྲིང་འདི་རིན་པོ་ཆའི་
 རང་བཞིན་གྱི་མཆོད་རྟེན། ཞེས་པ་ནས། མཆོད་པར་བྱེད་ན་དེའི་
 བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ། ཞེས་པ་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་འཛམ་
 བུའི་སྒྲིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་གང་བ་ལྟ་ཞོག་
 གི་ཞེས་པ་ནས། བཀུར་སྒྲིང་བྱས་ན་དེའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་
 འཕེལ་ལོ། ། ཞེས་པ་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་སྒྲིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་
 ལྟ་ཞོག་གི་ཞེས་པ་ནས། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་
 ལོ། ། ཞེས་པ་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་སྒྲིང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་གང་བ་ལྟ་ཞོག་གི་ཞེས་པ་
 ནས། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ། ཞེས་པ་དང་།
 ཀོའུ་ཤི་ཀ་སྒྲིང་གཉིས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་གང་བ་ལྟ་ཞོག་གི་ཤེས་པ་ནས།
 དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 གཉིས་པ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་ཡོད་པ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ།
 ཀོའུ་ཤི་ཀ་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་གང་བ་ལྟ་ཞོག་གི་ ཞེས་པ་

ནས། སྤྲོ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱོར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲོ་ན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྲོང་གསུམ་
 ཀྱི་སྤྲོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་
 རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷའི་བྱ་ངེ་སྟེད་ཅིག་
 ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་ལ་འདི་སྐད་
 ཅས་སྤྲོས་སོ། །སྟོགས་པོ་ཤེར་བྱིན་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས།
 གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པར་བརྗོད་དོ། ། ཞེས་པ་
 དང་། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
 འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟར་ཤེར་བྱིན་གྱི་
 མིང་ཡོངས་སུ་སྟོག་པ་དེ་ལྟར་སྤྲོ་ན་པའི། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁུན་
 ཀྱི་བར་གྱི་ཡོངས་སུ་འབྲེན་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷའི་དབང་
 པོ་བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་
 རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཞེས་པ་ནས། ཆེ་འདི་
 ཉིད་དང་ཆེ་རབས་བྱེ་མ་ལའང་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཀྱང་འདོད་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་སྐད་ཅས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷའི་
 དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་
 རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཤེར་

ཕྱིན་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆེ་འདིས་ཡོན་
 ཏན་འདི་དག་ཀྱང་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་དང་། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་
 གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་
 འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་
 བཅས་པའི་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་
 རོ། ཞེས་པ་དང་། སློབས་པ་མི་འཕྲོགས་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན། ཕྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་མི་འཕྲོགས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆེ་འདི་
 ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་
 རོ། ཞེས་པ་དང་། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་
 ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་གིས་ཤིང་སྐྱེགས་བམ་དུ་བྱས་ཏེ་འཆང་
 བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། སླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་
 ཞུགས་པ་ཡིན་རོ། ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་བཙུང་ལྷན་འདས་ལ་སྤྱི་
 དབང་པོ་བརྒྱ་གྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །བཙུང་ལྷན་
 འདས་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེས་སྤྱོགས་བརྩུ་ཀུན་གྱི་
 འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་བཟུང་བའམ། ནས། རྣམ་
 མཁུན་གྱི་སེམས་དང་ཡང་མི་འབྲལ་བར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། གསུམ་པ་ལ་ཡང་དགུ་ཡོད་པ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ།
 ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་གིས་

ཤེར་ཕྱིན་འདི་མ་བཟུང་མ་བཅངས། ཉམས། བསྟེ་སྟང་དུ་བྱས་མཆོད་
 བར་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ལ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ནོ། །ཀོ་ཏུ་ཤི་
 ཀ་ཡོངས་སུ་མ་བརྟགས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ན་ཁྱོད་ལ་རིགས་ཀྱི་
 བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས། ཉམས། བརྟག་ཏུ་མ་
 མཆིས་པ་དང་བཟོད་དུ་མ་མཆིས་པ་དང་སྟོས་སུ་མ་མཆིས་པའི་
 ཆོས་བསྟན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཤེར་
 ཕྱིན་འདི་ནི་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་
 མེ་རྟོག་དང་། ཉམས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 དུ་མཆི་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་
 ཡང་གལ་ཏེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་བྱུར་བྱུར་བལྟམས་པ་ཞིག་ཀྱང་
 བཅོལ་ལ། ཉམས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་དང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་ཏེ་གཉིས་སུ་བབྱིར་མ་
 མཆིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆོ་འཕུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་མདོ་དང་དབྱངས་
 ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་། ཉམས། ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན་འདི་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱལ་རྣམས་ལགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཤེར་བྱིན་འདི་
 འདྲིན་པར་འགྱུར། རས་དེ་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དེ་
 དག་གི་མཆོད་པ་བརྟེན་སོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་ཡང་ལྷའི་དབང་
 བོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྐུ་དེ་དག་ནི་པར་བྱིན་རིན་པོ་ཆའི་སྟོང་དུ་གྱུར་པའོ། །ནས།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཆོག་གི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་
 པའི་བར་གང་ཡིན་པ་འདི་དག་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་
 བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཀའ་
 ལྷལ་བ། ཀོཏུ་ཤི་ཀ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། འདས་པའི་
 དུས་སུ་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་སྟོང་བ་དེ་
 དག་ཤེར་བྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྦྲོན་མེད་པ། རས། རང་སངས་
 རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་དག་བཅོམ་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟེར་བར་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྷ་སྟེ་ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་པར་བྱིན་ཆེན་པོ་སྟེ།
 རས། ཀོཏུ་ཤི་ཀ་དེ་བཞིན་དུ་པར་བྱིན་ལྷ་ཤེར་བྱིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་

ཟེན་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་
 རྣམས་ལ་བྱད་པར་རམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་དམིགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་
 རྣམས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་
 པོར་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མོས་པས་
 དགེ་ཅུ་གསོག་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་
 པ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོམ་པའི་ལམ་དང་པོ་མོས་པ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མདོ་ཆོན་
 དང་པོ་དགྲའི་དོན་བཤད་པ། མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། ཞེས་
 གསུངས། མདོ་ཆོན་གཉིས་པ་དགྲའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རང་གཞན་
 དོན་དང་། ཞེས་གསུངས། མདོ་ཆོན་བྱི་མ་དགྲའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 གཞན་དོན་དང་། མོས་པ་སྟོམ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་
 ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། རྣམ་གསུམ་ཞེས་
 བྱ་དེ་ཡང་ནི། ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། །སོ་སོར་རྣམ་པ་
 གསུམ་དུ་འདོད། ཅེས་གསུངས། དེ་དག་ལ་ཡང་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་
 སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། ཆུང་
 དུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་
 བ། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ།

ཆེ་གས་རྒྱུ་དང་པོ་བྱེད་དང་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་
 མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་རྩ་བའི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་དུ་བྱེད་ནས་འཆད་པ་ལ།
 རང་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་རི་ལྟར་
 མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་དགོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཉེན་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲོམ་
 པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་དང་པོར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་
 རོ་བོ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས། ཆེ་གས་རྒྱུ་བར་པ་
 བྱེད་དང་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་
 ནས་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགྲུང་བྱེད་ནས་འཆད་པ་
 ལ། དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་
 པ་གསུམ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། ཆེ་གས་རྒྱུ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་དོན་
 བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་ཉིང་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་དགྲུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ཉེར་བདུན་དུ་བྱེ་སྟེ་
 འཆད་པ་ལ། དེ་ཡང་སོ་སོར་རྒྱུ་དུ་ཞིང་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་
 བས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དགྲུ་ཆོན་གསུམ་གྱིས་མོས་
 པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། མོས་
 པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡོད་དེ། རང་དོན་མོས་པ་
 སྒྲོམ་ལམ་དགྲུ། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དགྲུ། གཞན་དོན་
 མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དགྲུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་མོས་པའི་ཡུལ་དང་ངོ་བོ་སོགས་བཤའ་བ།

༥ སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མོས་པའི་ཡུལ། མོས་པའི་ངོ་བོ། མོས་པའི་རྒྱ། མོས་པའི་བྱེད་ལས། འདིར་བསྟན་མོས་པ་གཏན་ལ་འབབ་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་བྱིན་གསུམ་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མོས་པ་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་གཞུང་ལམ་གཉིས་མོས་པ་ཡུལ་པལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཤེར་བྱིན་མོས་པ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱི་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་མཆོད་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་མཆོད་པའི་བྱིར་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་གཉིས་པ་ལ་

སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་ལོ་ལོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་ལོ་
 མོས་པའི་ལོ་ལོ་ནི་ཆོད་མེད་པའི་དོན་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་
 བྱུང་ཡུལ་ངེས་ལ་བྱ་ཞིང་། སྐབས་འདིའི་མོས་པ་ནི་ཤེར་བྱིན་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའི་དང་བའི་དད་པའམ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་
 པ་ལ་བྱ་སྟེ། ཆོགས་གསལ་ལས། འདིའི་ལོ་ལོ་ནི་ངེས་པར་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་ལ་ངེས་པར་འཛིན་པའོ། ། ཞེས་དང་། དག་ལྡན་ལས། མོས་
 པ་ནི་དད་པ་དང་འདུན་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་འདོད་པའི་མཆན་ཉིད་
 ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོག་ཏུ་འཆད་པས་
 ཤེས་སོ། ། གསུམ་པ་ནི། ཤེར་བྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཏན་ལ་
 འབེབ་པར་བྱེད་པའི་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་རྣམས་སོ། ། བཞི་པ་ནི།
 མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེ་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སྟོན་པ་
 གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་གཞན་ལ་དགྱི་བར་མ་རྒྱས་པ་སོགས་དང་།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསོག་པར་བྱེད་པའི་
 བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར།

མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།

༩ ལྷ་པ་ལ། མཆོད་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ།
 གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོད། མོས་པ་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་ས་
 མཆོམས་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུམ་དོན་གསུམ་པོ་གང་རུང་
 གི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩིས་ལ་
 མངོན་ཏོགས་དེ་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆོད་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། ཅ་
 བའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། ཉིང་ལག་གི་སྒྲོ་
 ནས་དབྱེ་བ། དོན་བསྐྱུ་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཅ་བའི་སྒྲོ་
 ནས་རང་དོན་མོས་པ། གཉིས་དོན་མོས་པ། གཞན་དོན་མོས་པ་
 གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །རང་གཞན་དོན་དང་
 གཞན་དོན་དང་། །རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྲིད།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་དེ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་

འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲིང་
 དང་ཆེན་པོ་སྟེ། སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཉིང་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་པོ་དེ་རེ་
 རེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་སོགས་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། དེས་ན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཉི་ཤུ་
 ཙ་བདུན་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དགུ་ཆོན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ན། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལ། དུམ་རང་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་ཡིད་
 ཆེས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་ཐེག་ཆོན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཏོགས། རང་
 དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་དགུ་ཡོད། དེས་
 གཞན་གཉིས་ལ་རིགས་འགྲེ། བཞི་བ་ལ། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་དེ་
 གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བསམ་པས་གཞན་དོན་ལ་
 དམིགས་པ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྦྱོར་བས་རང་དོན་གཙོ་བོར་སྦྱབ་
 པས་རང་དོན་མོས་པ་དང་། གཞན་དོན་དང་རང་དོན་གཉིས་ཀ་གཙོ་
 བོར་སྦྱབ་པས་གཉིས་དོན་མོས་པ་དང་། སྦྱོར་བས་གཞན་དོན་གཙོ་
 བོར་སྦྱབ་པས་གཞན་དོན་མོས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རང་
 དོན་མོས་པས་བསམ་བ། གཞན་དོན་སྦྱོར་བས་རང་དོན་གཙོ་བོར་

སྐྱུ་བ། གཉིས་དོན་མོས་པས་བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀས་རང་གཞན་
 གཉིས་ཀའི་དོན་ཆ་མཉམ་དུ་སྐྱུ་བ། གཞན་དོན་མོས་པས་བསམ་
 སྒྲུབ་གཉིས་ཀས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་སྐྱུ་བ། ཅེས་གསུངས། དེ་
 ལྟར་ཡང་ཉི་སྒྲུང་ལས། རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི་གང་གི་རང་གི་
 དོན་ཉིད་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་རང་
 བཞིན་གྱིས་དབྱེ་བའོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་གི་གཉིས་
 ཀའི་དོན་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་གི་གཞན་ཁོ་
 བའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷ་པ་ནི། ལུས་ལ་
 མོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་དང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་
 དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྩི་ལྟར་མོས་པ་སྒྲོམ་པ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་
 ཆོས་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འཐོབ་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར།
 དུག་པ་ནི། རང་དོན་མོས་པ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་གཙོ་
 ཆེ། གཉིས་དོན་མོས་པ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་གཙོ་ཆེ།
 གཞན་དོན་མོས་པ་ས་བཅུ་པའི་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། སྤྱིར་དེ་
 ཐམས་ཅད་ས་བཅུ་ཀ་ན་ཡོད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་གྱི་མོས་པ་
 སྒྲོམ་ལམ་མེད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་མོས་པ་སྤྱོད་རྩིས་སུ་ཡི་རང་གསུམ་གྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་

སའི་དགོ་ཅ་ཡོད་སའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་གཞན་དོན་
 མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་
 ཡོད་སའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་དོན་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་འབྱུང་
 གནས་སུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་སའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་གསུམ་
 པོ་གང་རུང་གི་རྒྱར་ཐལ། འདོད་སའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་
 གསུམ་གང་རུང་ཏྲག་པ་ཡིན་སའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་ཐལ། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱུང་སའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་
 གནས་ཡིན་ན། དེ་དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་དགོས་སའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
 ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་སའི་ཟག་པ་དང་
 བཅས་སའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་གཞན་དོན་མོས་པ་
 སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། ཡུམ་རང་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་
 གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་སའི་ཟག་པ་དང་བཅས་སའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་
 ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ན། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་སའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དོན་ལ་དེ་
 དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་སའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡུམ་དོན་
 གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་སའི་ཟག་པ་དང་བཅས་སའི་

ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩི་ས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་
 ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་
 ཁས། དེར་ཐལ། རྟགས་སྒྲུ་མ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དབང་བཅས་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་
 མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐུག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རྩི་ས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། རོང་ལྷོག་པ། རང་
 དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྩི་ས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 ཏེ། དེར་ཉོན་ཡིད་མ་སྤངས་བའི་ང་རྒྱལ་སྤོ་མོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པས་བསྐྱུས་ཏེ།
 དེར་ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉོད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ས་བརྒྱུ་པས་བསྐྱུས་
 ཏེ། དེར་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ་ས་བརྒྱ་པ་པའི་རྒྱུད་ལ་རང་དོན་མོས་པ་
 སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་དུའི་
 རྒྱུད་དུ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་བདུན་པ་བ་ཆོས་ཅན།

ཉོན་ཡིད་སྤངས་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཉོན་སྤྱི་བ་
 སྤངས་པའི་བྱིར། ཉམས་ཁས། གཞན་ཡང་། ས་བཅུ་བ་བ་ཆོས་ཅན།
 ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་
 གཞན་དོན་འབད་མེད་སྒྱུན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་ཀྱིས་པར་ཐལ། གཞན་དོན་
 བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་རང་དོན་མོས་
 བ་སྒྲོམ་ལམ་དང་གཞན་དོན་མོས་བ་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་འགལ་བར་
 ཐལ། དུམ་གཙོ་བོར་རང་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཉམས་དང་། དུམ་གཙོ་བོར་གཞན་དོན་
 གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དེ་གཉིས་འགལ་བའི་བྱིར་ན་མ་
 ཁུབ་ལོ། །

མོས་བ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ།

༥ གཉིས་བ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་
 གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཡོན་ཏན་དུ་
 མ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལས་འགྲོས་ནས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་
 བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་
 པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། བསྟོད་པ་དང་། བཀྱར་
 བ་དང་། བསྐྱུགས་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བསྟོད་པ་
 ཅམ་དགུ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་ཡོན་ཏན་
 ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཆོད་མ་
 མཆིས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་
 ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། ། མི་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །
 གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །མཐའ་ཡས་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་འཕེལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་
 སྤུངས་རིགས་ཀྱི་སྤུ་མོ་གང་ལ་ལ་རྩི་སྤྲད་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་
 གཞན་གྱི་སྤང་དུ་སོང་སྟེ་སྟོན་ཅིང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་
 རིགས་ཀྱི་སྤུངས་རིགས་ཀྱི་སྤུ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་
 གཅིག་གཅིག་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་སུ་ལ་བཀོད་ན་དེའི་བསོད་

ནམས་མང་དུ་འཕེལ་གྱི་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་དག་གི་
 བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་སེམས་ཅན་
 གཅིག་གཅིག་ །ཅེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་
 འབྲས་བུ་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་
 གཅིག་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཞག་ན། །ཞེས་སོགས་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་རང་བྱུང་རྒྱལ་ལ་བཞག་པ་ན། །ཞེས་སོགས་དང་།
 རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་
 སེམས་ཅན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས་རིགས་
 ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་
 གཅིག་སྤྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལ་བཞག་ན་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་
 མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རྒྱལ་རྒྱན་མི་གཅོད་པའི་དོན་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ལ་ལ་ཞིག་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་ལན་ཅིག་ཕྱིར་
 འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས་གཞན་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་
 སེམས་ཅན་གཅིག་སྤྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལ་བཞག་ན་དེའི་བསོད་
 ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་པ་ནམས་གསུངས། གཉིས་པ་
 བཀྲར་བ་ཙམ་དགུ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་ཞིག་འཛམ་

བྱུང་གི་སེམས་ཅན་སྤྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་
 བས། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་ཞིག་འཛམ་བུའི་སྤྱིར་གི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས།
 ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་ཞིག་འཛམ་བུའི་སྤྱིར་གི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་རྒྱལ་ལ་བཀོད་པ་བས། ཞེས་
 སོགས་དང་། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་
 མོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འཛམ་བུའི་སྤྱིར་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 དག་པ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པར་གྱུར་ན་ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་དེ་རི་
 ལྷན་དུ་སེམས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེའི་བསོད་
 རམས་དེའི་རྒྱས་མང་དུ་འཕེལ་ལམ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་མང་དོ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་དོ། །བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་
 བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་ཤེར་བྱིན་འདི་བྱིས་ནས་སྤེགས་
 བམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱུང་དུ་ན་བྱིས་པའམ། ཞེས་སོགས་དང་། ཀོ་ཏུ་ཤི་
 ཀ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཤེར་བྱིན་
 ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་རྣམ་གངས་དུ་མར་སྤེ་སྤེ་སྤོན་པར་བྱེད། ཅེས་
 སོགས་དང་། ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ལ་ལ་
 ཞིག་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཤེར་བྱིན་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་

སོགས་དང་། ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་གཤམ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་
 ལ་ལས་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་
 བ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཆད་མེད་
 གངས་མེད། ཅེས་སོགས་དང་། ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་གཤམ་ཡང་རིགས་ཀྱི་
 བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལས་བསྐྱལ་བ་ཆད་མེད་གངས་མེད་
 གཤམ་དུ་མེད་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་པར་
 ཕྱིན་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་
 ཅན་རི་སྟེང་པ་དེ་དག་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་
 ལས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་ན། ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་དེ་རི་
 སྟེན་དུ་སེམས། རིགས་ཀྱི་བའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེའི་བསོད་
 བླམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལམ། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་གསོལ་བ། བཙུག་
 ལྡན་འདས་མང་ངོ། །བདེ་བར་གཤམ་པ་མང་ངོ། །བཙུག་ལྡན་
 འདས་གྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་བ། ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་
 བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་དོན་དང་ལྡན། ཞེས་
 པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་
 རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་པ་རྣམས་གསུངས། གསུམ་པ་
 བསྐྱུགས་པ་ཙམ་ལ་དགུ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་སྟོན་པ་ལ། ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་
 གཤམ་ཡང་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་པ་དེ་དག་རིགས་

ཀྱི་བྱམས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བྱིར་འོང་བའི་འབྲས་
 བྱ་ལ་བཀོད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རི་སྟེང་པ་བྱིར་མི་འོང་བའི་
 འབྲས་བྱ་ལ་བཀོད། ཅེས་སོགས་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་བཀོད།
 ཅེས་སོགས་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་
 རེ་ཞིང་གསུ་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་རི་སྟེང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རིགས་ཀྱི་བྱམས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་
 གང་ལ་ལས་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་བཀོད་ན། ཞེས་སོགས་
 དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱམས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ལ་
 ལས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་པ་དེ་དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་བར་
 བྱས་ན། ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱིང་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་པ། ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་སྤྱི་ཕུད་
 ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་པ་དང་། ཞེས་དང་། སྟོང་
 གཉིས་པ་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་པ་དང་། སྟོང་
 གསུམ་གྱི། ཞེས་སོགས་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་འཛམ་བུའི་
 སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་པ་དེ་དག་རིགས་ཀྱི་བྱམས་རིགས་ཀྱི་བྱ་
 མོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་ས་ལ་བཀོད་པ་བས་ཀྱང་ཞེས་
 པ་ནས། དེ་དག་ལ་ནི་དེ་ཅུ་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་མི་དགོས་ཀྱི་འདི་

བེ་འཁོར་བ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་ལ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོས་མནར་བའི་
 ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བར་རྣམས་གསུངས། དེ་གསུམ་གྱི་
 རོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
 བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ།། བཙམ་ལྟན་འདས་
 རི་ལྟ་རི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཉི་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་
 དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གདམས་ཤིང་རྩེ་སྲུ་བསྟན་པར་
 བགྱེད། །ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འདི་ག་ཉིན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཆམས་སྦྱར་བ། ཅ་
 བ། འགེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འོག་དུ་
 དེའི་པན་ཡོན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མོས་པ་སྒྲོམ་པའི་གང་
 ཟག་དེ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
 ལ། དེ་སྒྲོམ་པས་བྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་
 ལྟར་མོས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་
 མཛོད་དོ། །ཞེས་བསྟོད་པ་དང་བཀྱར་བ་དང་བསྐྱུགས་པ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་རོན་འཆད་པའི་སྒྲོ་ནས་མོས་པ་
 སྒྲོམ་པའི་པན་ཡོན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཅ་བའི་རོན་བཀྱལ་བ་དང་།

རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་
 མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོ་དང་།
 གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སྟེ། གནས་སྐབས་དགྲ་དག་ཏུ་སོ་སོར་རྣམ་
 པ་དགྲ་པོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་མངོན་པར་དགའ་བར་
 བྱེད་ཅིང་བསྟོད་པ་དང་བཀྲར་བ་དང་བསྐྱགས་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དེས་ན་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་
 དག་ནི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཉོགས་པའི་མཆན་ཉིད་
 ཅན་ཡིན་གྱི་གཙམ་བུའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་
 དོན་ནི། མོས་པ་སྟོམ་ལམ་གྱི་པན་ཡོན་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ།
 བསྟོད་པ་དགྲ། བཀྲར་བ་དགྲ། བསྐྱགས་པ་དགྲ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 བྱིད།

མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་པན་ཡོན་སོགས་བཤད་པ།

༥ དེས་ན་རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་
 སྒོམ་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། མོས་པ་སྒོམ་
 ལམ་གྱི་པན་ཡོན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དང་པོ་
 དགུ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བསྟོད་པ་དགུ། བར་པ་དགུ་སྒོམ་པའི་
 སྐབས་སུ་བཀྱར་བ་དགུ། ཐ་མ་དགུ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱགས་
 པ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད། ས་མཆོམས་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་པའི་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

བསྟོན་བསྟོམ་ལམ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་བསྟོན་བསྟོམ་ལམ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས་
གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། མོས་པའི་པན་ཡོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེར་བྱིན་ཡོད་པས་མདོན་
མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལས་འབྲོས་
ནས་དེ་ནས་བྱང་ཆེན་བྱམས་པས་གནས་བརྟེན་རབ་འབྱོར་ལ་སྦྲས་
པ། བཅུན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི།
ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་མཆམས་སྦྱར་བ། ཅེ་བ།
འབྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་བསྟོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་
བསྟོན་བསྟོམ་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མོས་པས་བསགས་
པའི་དགེ་ཅུ་རྣམས་བསྟོན་བསྟོམ་རྗེས་བྱང་ཏུ་བསྟོན་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་

མོས་པ་ལ་བསྟོ་བ་འབྱུང་བས་གཉིས་པ་བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་འཆད་པ་ལ།
 ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་བྱུང་པར་ཅན། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་།
 ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་བྱུང་པར་ཅན། ཞེས་པས་བསྟོ་བ་བྱུང་པར་ཅན་
 དེ་བསྟན་ནས། བསྟོ་བའི་བྱེད་ལས་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཡི་བྱེད་པ་
 མཆོག་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། བསྟོ་བའི་ངོ་བོ་བཅུ་གཅིག་སྟོན་པ་
 ལ། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་གསུངས། དེ་ཡང་། དེ་ནི་དམིགས་མེད་
 རྣམ་པ་ཅན། ཞེས་པས་བསྟོ་བའི་རྗེས་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་
 བསྟན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཆོན་ཉིད་དོ། ཞེས་པས་བསྟོ་བྱེད་ཀྱི་
 སེམས་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། དབེན་དང་། ཞེས་པས་
 བསྟོ་བ་པོ་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། སངས་རྒྱས་བསོད་
 རམས་ཆོགས། རང་བཞིན་བླ་པའི་སྟོད་ཡུལ་ཅན། ཞེས་པས་རང་
 བཞིན་གྱི་དགོ་ཅ་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། ཐཐས་བཅས།
 ཞེས་པས་ཕྱིན་དུག་གི་དགོ་ཅ་ལ་བཟང་ངན་དུ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་
 དེ་བསྟན། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། ཞེས་པས་བསྟོ་བ་ཐཐས་ཅད་ལ་
 འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། སངས་རྒྱས་རྗེས་
 སུ་ཡི་རང་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཉེན་འབྲེལ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་
 ཞེས་ནས་དགོ་ཅ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྟོ་ཞིང་འཁོར་བའི་རྒྱུར་མི་

བསྐྱོ་བ་དེ་བསྐྱོན། རྒྱུ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོ་བའི་དབྱེ་བ་དེ་
 བསྐྱོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ། བསྐྱོ་བའི་བྲངས། གང་དུ་བསྐྱོ་བ། གང་གི་
 ཆེད་དུ་བསྐྱོ་བ། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱོ་བ། གང་གིས་བསྐྱོ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་འཆད། གཉིས་
 པ་ནི། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྲང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོ་བ།
 ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ། ཞེས་
 འཆད། བཞི་པ་ནི། མི་ཐད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད། ལྷ་པ་ནི།
 མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱར་
 གསུངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལམ་ཉི་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་འདྲི་རོ་
 བོ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་འཆད། འོ་ན། བསྐྱོ་བ་རྣམ་
 པ་བཅུ་གཉིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་འཆད་ན་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན།
 དང་པོ་བསྐྱོ་བ་བྲུད་པར་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། བཅུན་པ་རབ་
 འབྱོར་བྲང་ཆེན་རྩིས་སྤྱི་རང་བ་དང་། ལྷན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་
 བའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་
 བྱས་ཏེ་དེ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྲང་དུ་
 ཡོངས་སྤྱོད་བསྐྱོ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྩིས་སྤྱི་རང་བ་དང་ལྷན་པའི་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་དངོས་
 པོ་དང་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་

རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདི་ཉིད་རབ་ཅེས་བྱའོ། །དམ་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་
 བསྟུང་བ་བྱད་པར་ཅན། །ཞེས་དང་། རི་སྐད་བཤད་པའི་མོས་པ་བྱད་
 པར་ཅན་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 བསྟུང་བའི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་པ་
 ནས། སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟུང་། ། ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྒྲ་
 ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ལ་
 དམིགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་
 ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་
 གསུངས། ཅུ་འགྲེལ་འདི་གཉིས་བསྟུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པར་
 སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟུང་བ་སྟོན་པ་
 ལ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་ལ་
 འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །བྱམས་པ་གང་ཡང་བྱང་ཆེན་འདི་ནས་ཤར་
 བྱོགས་ཀྱི་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་
 ཆད་མེད་གངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་

གཤམ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་
 བྱམས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་གིས་རི་ལྟར་མཆན་མར་བྱས་ཏེ། ལྷ་
 མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དེ་དག་
 དང་དམིགས་པ་དེ་དག་དམིགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་
 པ་ཅན། ཞེས་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
 ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་སྟོན་པ་ལ་བྱམས་པས་
 སྤྲས་པ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་
 པའི་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་
 འདུན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་
 སེམས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་མཆན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཞེས་
 དང་། བསྟོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་བ་
 དབེན་པར་ཤེས་པའི་བསྟོ་བ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་བསོད་
 རྣམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་ཏེ་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་
 དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབེན་པར་འདུ་ཤེས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། དབེན་དང་། ཞེས་དང་། དབེན་པ་དང་། ཞེས་དང་།

བདག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷ་
 པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རིགས་དང་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་
 ཟན་པའི་བསྟོ་བ་སྟོན་པ་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་
 ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 རྗེས་སུ་ཟན་པར་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱ་སྟེ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བསོད་
 ནམས་ཚོགས། །རང་བཞིན་ཟན་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཟན་པ་དང་། ཞེས་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་
 པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དུག་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་པའི་
 ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་སྟོན་པ་ལ། བྱམས་པས་སྤྲས་པ་བཅུན་པ་རབ་
 འབྱོར་རི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་མཚན་མར་མི་
 བྱེད་ཅིང་སྤྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཡིན། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐབས་བཅས། ཞེས་དང་།
 ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེས་དང་། སྟོན་པ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་
 པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་སྟོན་པ་ལ། འདི་ལྟ་སྟེ་

དཔེར་ན་ཁ་ཟས་བསོད་པ་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དྲི་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དུག་དང་འདྲེས་པར་གྱུར་ན་ཁ་དོག་དང་དྲི་
 དང་རྩི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། མཚན་མ་དང་།
 ཞེས་གསུངས། བརྒྱད་པ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་བསྟོན་བ་
 སྟོན་པ་ལ། བུམས་པས་སྦྱས་པ་རྩི་ལྟར་འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་
 ད་ལྟར་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟར་འདས་ནམས་ཀྱི་དགེ་བའི་
 ཅ་བ་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟེ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་བར་བྱ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་དང་། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བ་དང་། ཞེས་དང་།
 ལམ་ཐམས་ཅད་དང་། ཞེས་གསུངས། དགྲུ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་མ་
 ཞེན་པའི་བསྟོན་བ་སྟོན་པ་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་
 མོས་ཤེར་བྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་དགེ་བ་ནམས་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་
 བསྟོན་བར་བྱ་སྟེ། རྩི་ལྟར་གཟུགས་གང་འདོད་པའི་ཁམས་དང་
 གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་
 པ་དེ་ནི་འདས་པ་མ་ཡིན་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ད་ལྟར་བྱང་བ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཚན་མའི་ཚུལ་ལམ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་

ཡོངས་སུ་བསྡོམས་མི་རྒྱས་སོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། ཞེས་དང་།
 ཁམས་གསུམ་པར་མི་གཏོགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། འདོད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཁམས་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྩ་བ་བསོད་ནམས་
 ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྡོམས་བ་ཆུང་དུ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་
 འདས་གྱིས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་
 འབྱོར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་གྱི་ཡོངས་
 སུ་བསྡོམས་པའི་ཕྱང་པོ་གང་ཡིན་པ་མཆན་མ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། བསྡོམས་བ་དེ་ནི་རབ་ཅེས་བྱའོ། ། དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། ། གཙོ་
 བོ་ཞེས་བྱའོ། ། མཆོག་ཅེས་བྱའོ། ། རབ་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། ། སྤུལ་དུ་
 ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། ། སྤྲ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། གོང་ན་མེད་པ་ཞེས་
 བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྡོམས་བ་
 འབྱིང་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
 པོའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེན་ཅིག་ཡོད་པ་
 དེ་དག་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། བསོད་
 ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྡོམས་བ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་
 གཞན་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ན་
 སེམས་ཅན་ཇི་སྟེན་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྲ་མེད་རྫོག་

བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་
ལ་རིམ་གྱོར་བྱེད་པ་དང་སྒྲ་མར་བྱེད་པ་བསྟེ་སྟངས་དུ་བྱེད་མཆོད་
པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་དགོས་སོ། །ཞེས་
གསུངས། མདོ་ཆོན་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྒྱུད་དང་
འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིས། བསྟོ་བ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ། །བསོད་
ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་དང་འབྲིང་དང་
ཆེན་པོ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་དང་།
དགེ་བ་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་གནས་པ་རྣམས། ཞེས་
གསུངས། ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྟའི་བྱ་སྟོང་ཐག་ཉི་ཤུ་དང་
འགྲོགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ནས་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །ཀྱེ་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐབས་
མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་འདིས་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཚུལ་དང་།
ཞེས་སོགས་ནས། བྱང་ཆེན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་ཡོངས་
སུ་བསྟོ་བ་འདི་ནི་རབ་ཅེས་བྱའོ། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་བར་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་དོན་ནི། ས་གཉིས་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
བསྟོ་བ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་བསྟོ་བ་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་

ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་རྫོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱར་
བར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ཅོད་འདེས་བྱང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར།

སྤྱི་དོན་ལ་བསྟོ་བྱའི་རྗེས་སོགས་དུག་བཤད་པ།

༥ སྤྱི་དོན་ལ། བསྟོ་བྱའི་རྗེས། བསྟོ་བའི་སེམས། བསྟོ་བའི་
དབང་པོ། བསྟོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། བསྟོ་བའི་དགོས་པ། བསྟོ་བ་སྒྲིམ་
ལམ་དངོས་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་ཅ་
ཐམས་ཅད་བསྟོ་བའི་རྗེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་དུ་
བསྐྱར་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་འདིར་བསྐྱར་བསྟོ་བྱེད་ཀྱི་
སེམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དགོ་ཅ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་དུ་སྐྱར་བར་བྱེད་
པའི་ཐབས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་འཁོར་གསུམ་བདེན་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་

དགེ་ཅ་རྩོགས་བྱང་དུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། མི་ཟད་
 བར་འདོད་པའི་འདུན་བ་ཅི་རིགས་པས་བསྐྱས་པ་བསྟོ་བའི་རོ་བོ་
 ཡིན་ཏེ། མདོ་སྒྲེའི་རྒྱན་ལས། བསྐྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ནི།
 སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གོང་མ་རྣམས་བསྟོ་བའི་
 དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། །དེ་རི་ལྟར་བསྟོ་བའི་དོན་སྦྱར་དུ་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབས་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱར་བ་
 དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་དགེ་ཅ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟོ་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་འཇུག་ལས། དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱད་
 གྲང་རྒྱང་། སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་མི་སྦྱད། །སེམས་ཅན་ཁོ་
 བའོ་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་བསྟོ་ལོ། །ཞེས་དང་།
 རྩི་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས། རྒྱལ་སྤྱས་སྟོན་ལམ་གང་གྲུའི་སྦྱང་
 རྣམས་ནི། །དམ་ཚེས་འདྲིན་པའི་སྟོན་ལམ་ནང་འདུས་
 པར། །གསུངས་ཕྱིར་དགེ་ཅ་རི་སྟེད་བསགས་པ་རྣམས། །ཀྱན་གྲང་
 བསྐྱར་བ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོ་ས། །ཞེས་དང་། རྫོགས་རྒྱ་མཚོས་
 བྱས་པའི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་ཆུ་ཐིགས་ལྷང་། །རྒྱ་
 མཚོ་མ་ཟད་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་བསྟོ་ས་
 དགེ་བ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །ཅེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ལུ་པ་ནི། དག་ཅ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྡོས་པ་ཆོས་
 ཅན། དགོས་པ་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། འབྲས་བུ་དམན་པ་ལུ་
 བྱང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་
 མི་ཟད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 བསྡོ་བ་ལ་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་བྱུང་། སྒྲོན་ལམ་ལ་བསྡོ་བས་མ་བྱུང་
 རྟེ། བདག་གིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་
 སྙམ་པའི་འདུན་པ་དེ་སྒྲོན་ལམ་ཡིན་ཞིང་བསྡོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བསྡོ་བ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།

༥ རྒྱག་པ་ལ། རང་གཞན་གང་རུང་གི་དག་ཅ་རྫོགས་བྱང་གི་
 ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་དོན་འབྲས་བུ་དུ་འཛིན་པའི་
 རྫོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྫོགས། བསྡོ་བ་
 སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད། ས་མཆོམས་
 ས་དང་པོ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཁོ་ན་དེ། རང་གཞན་གྱི་

དགེ་ཅ་རྩོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་བསྟོ་བ་སྟོམ་
 ལམ་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། ཁོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 རང་གཞན་གྱི་དགེ་ཅ་རྩོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱུར་བྱེད་དུ་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གཞན་གྱི་དགེ་ཅ་རྩོགས་བྱང་གི་
 ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ། གཞན་ཡང་། ཉན་
 རོས་དག་བཅོམ་པའི་དགེ་ཅ་རྩོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱུར་བར་
 བྱེད་པའི་བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 ཉལ་ས་མ་བྱལ་སྟེ། ཁ་ཅིག་ རང་གཞན་གྱི་དགེ་ཅ་རྩོགས་བྱང་གི་
 རྒྱུར་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩིས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཞེས།
 ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་དེ། རང་གཞན་གྱི་དགེ་ཅ་རྩོགས་
 བྱང་གི་རྒྱུར་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྩོགས་བྱང་གི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཁ་ཅིག་
 རང་གཞན་གྱི་དགེ་ཅ་རྩོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པ།
 ཞེས་སོགས་ཟེར་ན། རང་གི་དགེ་ཅ་རྩོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་
 རྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་
 ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དགེ་ཅ་
 རྩོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་དེར་ཐལ་ལོ། །འདོད་

ན། རང་གི་དགོ་ཅ་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་
 རང་རྒྱད་གྱི་དགོ་ཅ་རྫོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་
 ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཟེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། དེའི་
 མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོས་པའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་
 བའི་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ།
 མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲ། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་
 པས་ཟས་སྤུལ་བའི་བསོད་ནམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྡོ་བར་བྱེད་པའི་
 བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་བསྡོ་བ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་
 དེར་ཐལ། བསྡོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཅིང་འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས་
 གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། བསྐྱོ་བའི་སྐབས་སུ་དག་ཅ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་
 རྩིས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་
 ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
 གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་རིགས་གྱི་བྱའམ་
 རིགས་གྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་རྩིས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་
 བར་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཕུང་པོ་དག་བའི་ཅ་བ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཤིང་བསྐྱོམས་ཏེ་གཞུལ་ན་རྩིས་སུ་ཡི་རང་
 བའི་རབ་གྱི་རྩིས་སུ་ཡི་རང་བ་ཞེས་བཀའ་སྤྱལ་ན་རྩི་ཅམ་གྱིས་ན་
 རྩིས་སུ་ཡི་རང་བ་རབ་དང་གོང་ན་མེད་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་
 ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱལ་བ། རིགས་གྱི་བྱའམ་
 རིགས་གྱི་བྱ་མོ་དེ་འདས་པ་དང་མ་གྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱུ་ཉན་ཐོས་གྱི་དག་འདུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་གང་རང་
 སངས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དག་བའི་
 ཅ་བ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པའི་
 མཐའ་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་པ་རྩིས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །རྩིས་སུ་ཡི་
 རང་ནས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱུང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོའོ། །ཞེས་པ་ནས།
 ཐབས་མཁས་པས་དག་བའི་ཅ་བ་དེ་དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་

བར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱའོ།། ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར། ཅ་བ། འབྲེལ་བ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྟོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མོས་པས་བསགས་
 པའི་དགོ་ཅ་བསྟོ་བས་རྫོགས་བྱང་ཏུ་བསྟོས་པ་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 བའི་དགའ་བས་གོང་ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་
 ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྟོས་
 པའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་སྟེལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གསུམ་པ་རྗེས་
 སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ནི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་
 གིས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱིས་
 སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཐབས་ཀྱིས་དགོ་བའི་ཅ་བ་རྣམས་དམིགས་ནས་དོན་དམ་པར་མི་
 དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས། གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་བསྟུས་པའི་
 དོན་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་འབྱུང་ཁུངས་དག་ནས་གསེར་
 གྱི་གར་བྱ་བཞིན་ཏུ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། བསྟོ་བ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། དེ་གསེར་འགར་གྱི་རྒྱན་བཞིན་ཏུ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་བྱེད་དོ། །རྩིས་སུ་ཡི་རང་
 བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་བྱས་པ་
 མཉམ་པ་ཉིད་འཛོལ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས། །ཁ་
 ཅིག རང་གཞན་གྱི་དགོ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པའི་ཟག་པ་དང་
 བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩིས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། རྩིས་སུ་ཡི་རང་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་དགོ་རྩ་ལ་
 དགའ་བ་སྒྲོམ་པའི་རྩིས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་
 བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་རྩིས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་
 རྣམས་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག རང་གཞན་གྱི་དགོ་རྩ་ལ་
 དགའ་བ་སྒྲོམ་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་རྩིས་ལ་མངོན་རྟོགས། རྩིས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་
 ཟེར་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་ག་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་བ་ནང་
 འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཆུ་ལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྟོགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། རྩིས་
 སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་
 གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་

ཡང་། དེ་གསུམ་པོ་ལ་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་མེད་པར་
 ཐལ། དེ་གསུམ་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐག་
 བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། དེ་གསུམ་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སོགས་བཤད་པ།

༥ རང་ལུགས་ནི། རང་གཞན་གང་རུང་གི་དགོ་ཅ་ལ་དགའ་
 བ་སྒྲོམ་པའི་སྐྱ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་
 གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་གཉིས་སུ་ཡོད། ས་མཆམས་ས་དང་པོ་ནས་
 རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། གཞུང་དོན་ནི། ས་གཉིས་པ་པའི་རྒྱད་གྱི་
 རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་ལ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་ལ་དགའ་
 བ་སྒྲོམ་པའི་སྐྱ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ལ་སྤྱན་མོང་བའི་མཆོམས་སྐྱར་བ།

༥ གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ལ་སྤྱན་མོང་བའི་མཆོམས་
 སྐྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོའི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་
 སྒོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
 དེ། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཆོག་ས་གཉིས་བསགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་
 གཉིས་འཛོམས་པར་རྒྱས་པའི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། དམན་མཆོག་གི་རིམ་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། ཟག་མེད་སྒོམ་
 ལམ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་
 སྒོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཟག་པ་དང་
 བཅས་པའི་འོག་ཏུ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་
 པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒོམ་

ལམ་གང་ཞིག །གཞན་དབང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་ཏེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་དམིགས་པ། སྐབས་པ་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག ཆོས་ཉིད་ཡོངས་བྱུང་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུ་དངོས་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སུ་
 དམིགས་པ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲོམ་ལམ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་
 མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དེ་སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྐབས་
 པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
 པའི་དེ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་
 ལམ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་
 མེད་སྒྲོམ་ལམ་གང་ཞིག རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་
 བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། སྐབས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་
 ཉིད། དེ་གང་ཞིག སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་

བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་
 ལམ་དེ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གང་ཞིག མཆོན་ཉིད་དེ་གཉིས་གང་
 རུང་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་རྩིས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྐྱབ་བ་སྒོམ་ལམ་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་
 གནས་པའི་དེ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་
 གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སྐྱབ་བ་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ནི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་དང་སྐྱབ་
 བ་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག རང་
 དུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཤར་རང་དུལ་དུ་
 གྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩིས་
 ལ་མངོན་རྟོགས། སྐྱབ་བ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་ལས་
 རྫོག་བ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་ཡང་སྤྲ་མས་ཁེགས་སོ།
 གཞན་ཡང་། སྒྲོང་བའི་སྐྱབ་བ་དང་གཉིན་པོའི་སྐྱབ་བ་གཉིས་འགལ་
 བར་ཐལ། སྐྱབ་བ་སྒོམ་ལམ་དང་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གཉིས་འགལ་
 པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་

ལམ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་འགལ་བར་
 ཐལ། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་
 དེ་ཡིན་ན། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། རྣམ་པ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ། ། སངས་
 རྒྱུ་སྐྱེ་ནི་དཔེ་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་རྗེས་ལམ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་
 འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཐུབ་
 བས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་ལེགས་བཞག་པ། །ཅ་བ་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལ་སྒྲོ་གྲོས་བཞག དན་སྐྱེ་རྟོགས་པ་ཅམ་རིག་རྟོན་པ་དག་
 སྐྱར་དུ་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པའི་པ་རོལ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མར། རྒྱ་མཆོ་སོགས་བཞིན་འདོད་
 ཆགས་སོགས། སྒྲོ་བྱར་ཉོན་མོངས་དག་བ་ནི། །མདོར་ན་མི་རྟོག་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། མདོ་
 སྡེའི་རྒྱན་ལས། སྒྲོ་དང་ལྡན་པས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟག་ཏུ་ཀྱན་
 ལས་མཉམ་པར་སོང་བ་ཡི། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པའི་ཆང་ཆིང་
 དག །དུག་སྒྲན་ཆེན་པོས་དུག་བཞིན་སེལ་བར་མཛད། །ཅེས་
 གསུངས། ཞེས་ཟེར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། ལུང་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྗེས་ཐོབ་
 ཀྱི་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་
 དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་མཉམ་གཞག་གི་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་སྤངས་པ་

མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྩིས་འཛོག་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཁོ་ན་དེ། དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། གཙོ་བོར་རྟོགས་པ་
 མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྩིས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དང་། གཙོ་
 བོར་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྩིས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་
 རིགས་གཉིས་འགལ་བའི་བྱིར་ཏེ། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན། ཞེས་བྱ་རི་
 སྟེང་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་དེ་
 ཡིན་ན། ཞེས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་
 དགོས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་
 ཅན། གཙོ་བོར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྩིས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པར་ཐལ། གཙོ་བོར་ཅིག་ཞོས་སུ་
 གནས་པའི་བྱིར། ཁྱབ་བ་ཁས། དེར་ཐལ། གཙོ་བོར་མི་གནས་པའི་
 སྤངས་ལས་འདས་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 བྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

སྐྱུ་བ་བ་དང་ནམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སོགས་བཤད་པ།

༥ དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ཟག་མེད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་
 མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་བའི་རྟོགས་པ་མཐར་
 ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་དེ། སྐྱུ་བ་བ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད།
 དབྱེ་ན་ལྔ་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་བའི་སྤངས་པ་
 མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་དེ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་དགུ་ཡོད། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ། ལེགས་
 བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། དེས་ན་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་གཅིག་
 ཉིད་ཡུལ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོབ་བྱ་འབྲུབ་པར་བྱེད་བ་དང་། སྤང་
 བྱ་འཛོམས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱི་མ་སེལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་
 ཆ་ནས་བསྟན་པས་འདི་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་མི་བསམ་
 མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བར་

ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད། ཟག་
 མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་པའི་ཟག་མེད་དེ་སྐྱོད་ཀྱི་འབྲས་རུང་དུ་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་
 དུ་སྒྲར་བ་འད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ཟག་བཅས་ལ་དུ་མ་ཡོད་
 དེ། མཛོད་ལས། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་
 བཅས་ཞེས་ལམ་བདེན་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཟག་
 བཅས་སུ་བའད་པ་དང་། རྩ་བའི་འབྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་ལས། མ་
 རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་
 བའད་པ་དང་། ཀུན་བཟུས་ལས། ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་། ཟག་
 པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པས་བཅིངས་བ་དང་། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་དང་། ཟག་པའི་རྒྱ་ལས་
 རུང་བའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད། །ཞེས་ཟག་པའི་སྒྲོ་
 རྟག་པོ་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་འཛིན་པར་བའད་
 པ་དང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་
 རུང་གི་སྒྲོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་རུང་བ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བའད་པ་
 དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སོ་སོའི་དོན་ལ་སྐྱབ་བ་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་བ་སྒོམ་ལམ་
 བཤད་པ་དང་། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེར་
 ཕྱིན་གྱི་དགོ་བ་བསྡོ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གསུངས་པ་ལས་
 འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་སྣང་
 བར་བགྱིད་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཕྱག་བགྱི་བར་
 འོས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བདག་ཕྱག་འཆལ་ལོ་
 ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྐྱར་བ་དང་། ཅ་བ་
 དང་། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དང་པོར་བཤད་པའི་རིམ་

བས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་
 ལམ་འཆད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་
 ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་
 མཆོམས་སྒྱུར་བ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་
 མཆོན་ཉིད་གྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་
 དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལྟ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡི་
 རོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་
 ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། མདོ་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་བསྟུན། གང་
 གིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དང་། གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་
 ལྟོས་པའི་རྒྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། རོ་བོ་དབང་བཅན་
 བར་བྱས་པ་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་དབང་
 བཅན་པར་བྱས་པ་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། བྱེད་
 ལས་དབང་བཅན་པར་བྱས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཡིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་
 ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།
 མདོ་ལས། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས། ཞེས་པ་ནས།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
 ལྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་

བགྱིད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡི་
 རོ་བོ་ཉིད།། ཅས་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 མཐོང་བ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།
 བཙམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ངེ་ལྟར་གནས་པར་བགྱི། བཙམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ལྷ་རིའི་བྱ་སྟོན་པ་ལ་ངེ་ལྟར་དེ་
 བཞེན་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་ནས། མི་མཉམ་
 པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཆོག་ཉིད། ཅས་དང་། གཞུན་
 གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འཐོབ་པ་ནི་མཆོག་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་
 བྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་རྟོ། །བཙམ་ལྡན་
 འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ངེ་ལྟར་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་བགྱི། བཙམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ལྷ་རིའི་བྱ་གཞུགས་མངོན་པར་
 བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། འཛིག་པ་མེད་པས་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་པར་
 བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཀྱན་ལ་
 མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད།། ཅས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པར་
 སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་སྦྱོར་བ་ནི་ཀྱན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་

བྱེད་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་
 པའི་རྒྱས་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དབང་བཅན་པར་བྱས་བ་
 ཆོས་རྣམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་
 གཏོད་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དབང་བཅན་པར་
 བྱས་པ་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་
 པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་མངོན་
 པར་བསྐྱབ་པའི་ཤར་བྱིར་ཆོས་གང་ཞིག་གཏོད་པར་བགྱི། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་མངོན་པར་
 བསྐྱབ་པའི་ཤར་བྱིན་ནི་ཆོས་གང་ཡང་གཏོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ནམ་
 ཆོས་གང་ཡང་གཏོད་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཤར་བྱིན་གྱི་གངས་སུ་
 འབྱེད་ལོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་དམིགས་
 སུ་མེད་པར་ནི། གཏོད་པར་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་
 པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལམ་ཆོས་
 རྣམས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ནི་
 གཏོད་པར་བྱེད་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤར་བྱིན་འདི་
 ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེན་མོ་ལོ། ། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་

རྣམ་གྲངས་དེས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་
 ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་མོ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་
 འཆད་པ་ལ་དོན་ཆེན་ཉིད། ཅེས་དང་། དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་
 ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་
 བོ། སྐབས་སྐོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་ལྡན་དང་ལྡན་ཏེ། རོ་བོའི་
 བྱང་པར། འབྲས་བུའི་བྱང་པར། བྱེད་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་
 པར། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་པར། མཐར་
 ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་པར་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རོ་བོའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་
 ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བདེན་པའི་སྒྲིམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བའི་བྱང་པར་དང་
 ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་ཏེ། བྱིད་
 ཀྱིས་མ་བེན་པར་སྦྱིན་སོགས་གཞན་ཟག་བཅས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་
 མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་
 པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཀྱུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་སྦྱེ་
 འཇིག་དང་དམིགས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྦྱོར་
 བའམ་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་ཏེ། བྱང་ཆོས་ལྡན་པ་གསུམ་

པོ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་མར་
 མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་འབྱེད་པ་སྒྲིམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་
 པར་བྱེད་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དང་
 འབྲེལ་བའི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཐོབ་བྱའི་དོན་དམ་འབྲས་བྱ་ཆེན་
 པོ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར།

རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས་རྣམ་དག་གི་རྒྱ་བཤད་པ།

༩ གཉིས་པ་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་ལ། རྣམ་དག་གི་རྒྱ་དང་།
 རྣམ་དག་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
 དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་
 རས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
 གསོལ་ཏོ། ། བྱང་ཆེན་གང་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་གང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་མཆིས་པ་ལགས། ཇི་ཙམ་
 རས་རྫོགས་བྱང་དུ་ཞུགས། ཇི་ཙམ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར། རི་ཅམ་ནས་ཕྱིན་དུག་ལ་སྒྲིབ། ཅེས་
 སོགས་ངེས་པའི་ལན་དུ་མདོ་འདི་དག་གསུངས། གཉིས་པ་ལ།
 མཆོམས་སྒྲུབ་བ། ཅུ་བ། འགེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐབ་པ་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་
 དེ། དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་རྣམ་
 དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་དུ་དེའི་མཐུན་རྒྱུན་དང་འགལ་རྒྱུན་སོགས་
 བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞིན་དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མཐུན་རྒྱུན་
 གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། འགལ་རྒྱུན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་
 བོར་བས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་འདིའི་སྐྱེ་བའི་
 རྒྱ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་སྟེ་པའི་ཐེ་ཆོམ་བསལ་བ་
 སྒྲོན་དུ་བཏང་བའི་སྒྲོན་ས་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་
 བོར་བས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་འདིའི་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གང་
 ཞིག་ཡིན་སྟེ་པའི་ཐེ་ཆོམ་བསལ་བའི་སྒྲོན་ས་གཉིས་པ་འིན་ཏུ་
 རྣམ་པར་དག་པའི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་
 དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་སྒྲིབ་སོགས་དང་།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆིག་དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་
 འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་མཉིས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་

གསུངས། མདོ་ཙ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་བསྟན་སྐྱོ་བའི་རྒྱ་དང་།
 མི་སྐྱོ་བའི་རྒྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། ཕྱི་ལོ་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་
 ལ་སོགས་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཅིང་མཉེས་པར་བྱེད་
 པ། རང་གི་རྒྱུ་སྐྱོ་སོགས་པར་བྱིན་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ། ཞི་ལྷག་
 ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་
 པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་སྟོགས་བཅུ་འཛིན་ཉེན་གྱི་
 ཁམས་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆད་མེད་གངས་མེད་པ་བསྟེན་བཀྱར་ནས་
 འདིར་འོང་ཞིང་འདིར་སྐྱོ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
 ལ། སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་
 བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱ་
 བྱང་ཆེན་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་ཐུག་ཐིག་བརྒྱ་སྟོང་ཆད་མེད་པ་ནས་སྒྲ་ན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་
 པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་སྐྱིན་པའི་པར་བྱིན་
 ལ་སྐྱེད། ཅེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྐྱིན་སོགས་
 དང་། ཞེས་དང་། སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྫོགས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་སྐྱེད་
 ཅེས་བཀའ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟེ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་བྱང་
 ཆེན་གང་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡུན་རིང་
 བོ་ཇི་སྲིད་གཅིག་ནས་སྒྱུད་པ་ལགས། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྒྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱེ་ཞིང་ལུང་བསྟན་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་བ་
 ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་དེ་མི་དམིགས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་བཙོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ། །འདི་ལ་མོས་
 བའི་རྒྱ་དག་ཡིན། ཞེས་དང་། ཞི་གནས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། སྒོན་
 དག་བ་མ་བྱས་པས་བདུད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་
 མོ་ལ་མ་མོས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དང་། མི་དག་
 བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་བཞི་ལས། ཆོས་ཀྱིས་
 འཕོངས་བའི་རྒྱུའི་ལས་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་སངས་
 རྒྱས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་དང་།
 སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཐུག་ཐུག་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་དག་གི་བྱང་དུ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྱིན་པ་བྱིན་པར་འགྱུར་

བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེས་བུ་སྐྱེན་པ་གང་ཤེས་ཕྱིན་འདི་སྐྱར་སྐྱོང་བར་
 འགྱུར་བ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་གིས་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་སྐྱར་སྐྱོང་བར་
 འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་སྐྱེས་བུ་
 སྐྱེན་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་བཞིས་ཤེས་ཕྱིན་ཕྱིར་སྐྱོང་བར་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་ནས། མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཞི་གང་ཞེན་
 འདི་ལྟ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་སྐྱེན་པ་དེ་དག་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱིས་
 འཕོངས་པའི་རྒྱ་དག་ནི། །བདུད་ཀྱི་ཐེབས་ཀྱིས་ནོན་བ་དང་། །ཞེས་
 དང་། བདུད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 དེ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་རབ་ཏུ་
 དད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་དང་། ཞེས་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མ་མོས་
 པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྤང་པོ་ལ་སོགས་
 པ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 འཆད་པ་ལ། སྤང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་ཞེན་དང་། ཞེས་དང་། དངོས་
 པོར་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྤེག་པའི་
 གོགས་པའི་ལག་ཏུ་སོང་བས་ཞེ་སྤང་གི་སྦྱོད་པ་ཅན་བདག་བསྟོད་

ཅིང་གཞན་སྤང་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སྤྲིག་པའི་
 གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་ལྷུང་བ་བདུད་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་བ་ལེ་ལོ་ཅན་
 བཙུན་འགྲུས་བཏང་བ་དྲན་པ་ཉམས་པ་ལེས་བཞིན་དང་མི་ལྟན་པ་
 རྣམས་གྱིས་མོས་པར་དཀའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
 ལ། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་ཟིན་པའོ། །ཞེས་དང་། མི་དགེ་
 བའི་གྲོགས་པོ་དང་འགྲོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྤྱི་བའི་རྒྱ་དག་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 མཐུན་རྒྱུན་དེ་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ། ཕྱིའི་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་
 པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ། རང་གི་རྒྱུན་སྒྱུན་སོགས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འགལ་རྒྱུན་དེ་ལ་ཡང་དུ་མར་ཡོད་དེ། སྟོན་
 དགེ་བ་མ་བྱས་པས་བདུད་གྱིས་གཞོན་པ་བྱས་པ། ཆོས་ཐབས་མོ་ལ་
 མ་མོས་པ། ལུང་པོ་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ། མི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་དང་སྤྲིག་གྲོགས་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་
 བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་བའི་རྣམ་དགར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། རྣམ་དག་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་གསུམ་དུ་ཡོད།
 རྣམ་དགར་གྱི་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་

པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རྒྱུན་དེ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འགལ་རྒྱུན་གྱི་
མཆན་ཉིད། དབྱེན་བཞིར་ཡོད་དོ།

རྣམ་དག་སྒྲིབ་བསྟན་པ།

༥ གཉིས་པ་རྣམ་དག་དངོས་ལ། རྣམ་དག་སྒྲིབ་བསྟན་པ་
དང་། གྲེ་བྲག་ཏུ་བཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་
གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ། །ཚོར་བ་དང་། འདུ་
ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལོ། ། ཁམས་དང་སྒྲིབ་
མཆེད་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལོ། ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྲིན་གྱི་
བར་ལ་སྒྲུབ་ནས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་

བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ། །འབྲས་བུ་
 རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ། ཤེར་
 ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་
 ཟླ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་
 སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་
 པའོ། །ཞེས་པ་ནས། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ། ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་རྣམ་
 མཐུན་རྣམ་པར་དག་པ་ཟླ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་མཐུན་རྣམ་པར་དག་པ་
 དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་
 གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་
 དད་མ་ཆད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། ། གཉིས་པ་ལ།
 མཆོམས་སྐྱུར། ཅུ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་
 རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་འཛོལ་བའི་རྒྱ་དང་མི་འཛོལ་བའི་རྒྱ་བཤད་ནས།
 རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་དངོས་དེ་གང་ཞེ་ན། སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྣམ་
 དག་དངོས་དེ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་དོ་ཞེས་མཆོམས་
 སྤྱིར་བཤད། དེ་ལྟར་འཛོལ་བ་དང་མི་འཛོལ་བའི་རྒྱ་དག་བཤད་ནས་
 སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱིར་ ཞེས་གསུངས། གཉིས་

བ་མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 འཆད་པ་ལ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དག་སྒྲོང་གི་ཚུལ་གྱིས་
 འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཉིད་
 གྱིས་གང་གི་སྤྱིར་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐ་མི་དད་ཅིང་གཅོད་
 ཏུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། རང་དང་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
 དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
 འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཆོས་ཅན་དག་གི་གཞི་གསུམ་
 ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དག་པ་གསུམ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། སྐབ་
 བྱེད་གཉིས་མེད་སོགས་བཞིར་སྤྱེ་བའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དག་ལྡན་ལས། གང་གི་དག་པ་ཞེན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་
 པ་སྟེ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ནི་དེའི་དམིགས་པ་དང་།
 དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྤྱིན་སྒྲོམ་ལམ་དང་།

གཟུགས་སོགས་དེའི་ཡུལ་དང་། འབྲས་བུ་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་བཤད།
 ཉི་སྒྲིང་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་
 འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་ཞེས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བཤད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ཡང་དེ་དང་
 མཐུན་ལ། འོན་ཀྱང་འབྲས་བུ་དང་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཆད་
 དེ། རྒྱུ་སྒྲིང་ལས། རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་
 ཕྱིན་རྣམ་བར་དག་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 བློ་། ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་མ་དག་པར་འཛོག་ལ་གང་གི་
 ཆེ་གཉེན་པོས་ཞེན་པ་སྤངས་པ་དེའི་ཆེ་དགག་བྱའི་ངེ་མ་གཅིག་
 ལས་མེད་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའང་ངེ་མ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་དག་
 པ་ཡིན་མིན་དུ་བྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་
 གཉིས་ཀས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ནི་ལྷེ་མ་
 པོར་དགོངས་པས་གཉིས་སུ་བྱར་མི་རུས་པ་སྟེ་སློབ་ཀྱང་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་སུ་བྱར་མི་རུས་ཞེས་པའོ། །དབྱེར་མེད་པའམ་ཐ་མི་
 དད་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་པའོ། །གཅད་དུ་མེད་པ་ནི་
 ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་དུ་མ་མེད་པའོ། །འདི་དག་ནི་ལེགས་བཤད་
 གསེར་གྱི་སྤང་བའི་བཞེད་པ་བཀོད་པའོ། །དེས་ན་དོན་བསྟུན། རྣམ་

མཁུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ངི་
 མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཁྱོད་
 རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ངི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱོད་དེས་རྣམ་པར་དག་པའི་དག་པ་དེ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་
 སོགས་དེས་རྣམ་པར་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་པོ་དེ་ངོ་མོ་ཐ་མི་དང་
 ཅིང་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁུན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སློབ་པ་མེད་པར་ཐལ། སྟོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རྣམ་མཁུན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་
 ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཉགས་མ་གྲུབ་
 བོ། །གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁུན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངི་
 མས་དག་པ་དེ་སྟོ་བྱུང་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། སྟོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་མ་ཁྱུ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ངི་མ་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །སྐབས་འདིར་རྟེན་ལེ་རྩེས་འབྲང་ཁ་ཅིག ས་
 བརྒྱུད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་ངི་
 མས་དག་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་ཡང་རང་གི་ངོས་
 སྐལ་གྱི་ངི་མས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་དག་པའི་དག་པ་དང་

ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དེས་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་དག་བྱ་གཅིག་གིས་
 དཔེན་པའི་དག་པ་རིགས་མཚུངས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དེས་དག་པ་
 ན་དེའི་ཡུལ་དེ་ཡང་དེས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་དེའི་ངོས་སྐལ་
 གྱི་རི་མས་དག་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་རི་མ་
 དང་བུལ་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བུལ་བ་
 གང་ཞིག དེ་དང་དེ་གཉིས་མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
 འདྲའི་རི་མ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་དེ་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་རི་མས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོས་སྐལ་
 གྱི་རི་མ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཞིག་ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་དེས་ཁྱོད་སྐབས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱབ་པ་གང་ཞིག ས་
 བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དག་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 དེ་ཤེས་སྐྱབ་ཀྱིས་མ་དག་པའི་བྱིར། འདོད་ན་སོང་། རང་གི་ངོས་
 སྐལ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། དེ་
 ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྟོང་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་
 བ། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་
 གཉེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། དེ་དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག དེའི་དངོས་གཉེན་

བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པའི་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་དག་
 བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་བདེན་
 གྲུབ་ཀྱིས་དག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ་ཟེར་ན། མི་འགྲོ་
 རྟེ། གོང་དུ་དེ་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་མ་དག་པར་ཁས་སྦྱངས།
 འདིར་དེ་ཁོ་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་དག་པར་ཁས་སྦྱངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དྲི་མས་རྣམ་
 པ་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དྲི་མས་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དྲི་མས་དག་པའི་དག་པ་དེ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་
 གཟུགས་སོགས་དྲི་མས་དག་པའི་དག་པ་དེ་གཉིས་རང་མཆོན་ལ་
 རྩས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་མཆོན་ལ་ལྟོག་པ་སོ་སོར་གཅད་དུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་དྲི་མས་དག་པ་ན་དེའི་ཡུལ་
 གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དྲི་མས་དག་པར་ཐལ། སྤྱོད་བ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་དྲི་མས་དག་པ་ན་དེའི་ཡུལ་སོ་སྤྱི་ཡང་དྲི་
 མས་དག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། རྫོང་ལྷོ་ག་པ་ན་རེ། འབྲས་བུ་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
 བསལ་བའི་དྲི་མས་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་

དེས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེས་དག་པའི་དག་པ་དེ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་
 དུལ་གཟུགས་སོགས་དེས་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་རང་མཆན་ལ་
 རྩས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་སྒྱུ་མཆན་ལ་ལྟོག་པ་སོ་སོར་གཅད་དུ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུན་མཐའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསལ་བའི་དྲི་མས་དག་པ་ན། དེའི་དུལ་
 གཟུགས་སོགས་དེས་དག་པར་ཐལ་བ་སྤར་བ་ཞིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་། དག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟོག་པ་སོ་སོར་གཅད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟོག་པ་སོ་སོར་ཆད་མས་གཅད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྒྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ས་གསུམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་
 དག་པ་ན་ཁྱོད་ལ་གང་ཟག་གི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དེ་ཡང་དེས་དག་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་སྤར་བ་ཞིན་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་དག་པ་
 གཟུགས་ལ་སོགས། ཞེས་པའི་གཟུགས་དེ་གང་ཟག་གི་གཟུགས་
 ཕྱང་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། སྒྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་
 ཞེས་པའི་གཟུགས་དེ་ཡང་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་སྟོང་གི་འཛིག་ཁེན་དེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་

གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་འདུས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། རང་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་
 སྐལ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་
 བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 སྤྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅི་མ་བདེན་གྲུབ་
 གྱིས་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དེས་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་གཉིས་ཅི་
 མ་བདེན་གྲུབ་གྱིས་དག་མ་དག་གི་བྱུང་པར་དོན་སྤངས་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་ཆད་མས་ཀྱང་དབྱེད་དུ་མེད་པའི་
 སྤྱིར། དེས་ན་འདིའི་དག་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་བྱེད་གསུངས།
 རེ་ཞིག་གཞུང་འདིས་སྒྲོ་བུར་རྣམ་དག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
 བས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་འདིའི་བསྟན་དོན་ཡོངས་
 རྫོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱི་
 བ་ཉིད་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།
 ཉན་ཐོས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་

དག་པ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འབྲས་
 གུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དེ་དེ་ལ་
 བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་
 དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ།
 དེ་དེར་ཐལ། འབྲས་གུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་
 རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དག་པ་དེ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང། དེར་ཐལ། མདོ་དེས་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཞུང་
 འདིས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་སྟོ་བྱར་རྣམ་དག་གཉིས་ཀ་བསྟན་
 ཏེ། དག་ལྡན་ལས། ཞེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་དེའི་དམིགས་པ་
 དང་དེའི་འབྲས་གུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་པར་
 རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་སྐྱར་བའི་བཤད་པ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་དག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་
དང་། མཐར་ཐུག་གི་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་དོ། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་
གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་གཞུགས་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་
པ་ལ། མཆོམས་སྦྱར་བ། ཅ་བ། འབྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྦྱིར་
བསྟན་ནས་དེ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་འཆད་དོ། །ཞེས་མཆོམས་སྦྱིར་བ་
ལ། རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱིར་བཟོད་ནས་བྱེད་པར་དུ། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་
གསུམ་གྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས། །གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་

སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལ་
 ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་དང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ལྟ་བུ་བ་དང་།
 བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བདག་རྣམ་པར་དག་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་
 ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་ཐུག་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་
 ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དང་
 ཅིང་མ་ཆད་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་
 ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེར་སྤྱན་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་ག་
 ཤི་དང་སྤྱ་ངན་དང་སྤྱེ་སྤྲུགས་འདོན་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་དང་ཡིད་
 མི་བདེ་བ་དང་འབྲུག་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་རྣམ་མཐུན་རྣམ་པར་
 དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དང་
 ཅིང་མ་ཆད་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།
 རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་སྤྱན་རྣམ་པར་དག་པས་བསམ་གཏན་

གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་
 རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་
 ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། མདོ་དེ་དག་
 གི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། ཉམས་
 བྱིར་སློབ་མ་བསེ་རུ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། སངས་
 རྒྱས་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ། ཞེས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་པོ་
 གཟུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་
 གྱི་སྤྱི་བ་པ་གསུམ་སྤངས་པའི་བྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་
 བོ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པའི་བྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱང་བ་ཉིད་ནི་སྤྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་
 པར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས། གཟུང་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོ་ག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ།
 ཉོན་སྤྱི་བ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་རྒྱལ་
 དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོ་ག་བདེན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་

དག་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་སྤངས་
 པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་
 པའི་རྒྱད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་
 ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་
 ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིབ་གཉིས་
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་
 བྱིར།

རྣམ་དག་གི་མཆན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།

༥ དེས་ན། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག །རྣམ་དག་
 གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་ རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་
 དག་ བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དང་བཞི་ལས།

རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་
 སྐལ་གྱི་སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྲལ་བ། དང་པོའི་མཆན་
 ཉིད། དེ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་བདེན་དོན་གཅིག་ དེ་འབྲེལ་རང་
 རྒྱལ་གྱི་བྲལ་བ་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་
 རང་རྒྱལ་གྱི་བྲལ་བ་དོན་གཅིག་ དེ་འབྲེལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྲལ་བ།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 འགོག་བདེན་དོན་གཅིག་ སྤྱིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་
 བ། རྣམ་དག་ཡིན་ཏུ་བའི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
 འགོག་བདེན་དོན་གཅིག་ ས་མཆམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་ ཉན་སྤྱིབ་སྤངས་པའི་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྲལ་བ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། གཟུགས་སྤྱི་རྩལ་
 དོན་དུ་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་ཞེས་སོགས་གཉིས་པའི་
 མཆན་ཉིད། ལམ་གསུམ་གྱི་སྤྱིབ་པ་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྲལ་བ། གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤང་འདས་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། ཐེག་དམན་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་དེ་
 དགོས། རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་
 གྲུབ་སྟེ། མཆན་ཉིད་དེ་རྣམས་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན།

བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་པ་རྒྱུད་ལྡན་
 གྱི་བྱང་འཕགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། རྩོད་རྒྱུ་ལས། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་
 པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
 སོགས་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་
 བདེན་གྱིས་ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་མཆོན་ཉིད་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འདྲེའོ། རྩོ་ན་རེ། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
 རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་
 ལམ་ཡིན་ན་རྣམ་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། ཆོ་དཔག་མེད་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
 རྣམས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བྱང་དེས་རྣམ་

འབྱེད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་དག་ཡིན་ན། འགོག་
བདེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། རྣམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་
རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་པོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
མྱང་འདས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་གསུམ།

མཐར་ཐུག་གི་ལམ་གྱི་བྱད་པར་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལམ་གྱི་བྱད་པར་བཤད་པ་ལ།
ལམ་གྱི་བྱད་པར་དངོས་དང་། ཚེད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་མདོ་
ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ཚུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།
རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་སྦྱིན་པའི་པ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞེས་པ་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་། རྣམ་མཐུན་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་
 ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་པའོ། །ཞེས་དང་།
 རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་དང་དངོས་
 པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་རྣམ་མཐུན་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་རྣམ་པར་དག་པས་འདུས་མ་བྱས་
 རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་
 རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་
 འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་
 པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་པ་
 ལ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྗན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྗན་འདས་ལ་འདི་
 གླེང་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྗན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ནི་
 ཟབ་བོ། །བཅོམ་ལྗན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐུལ་པ། འིན་ཏུ་རྣམ་པར་
 དག་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ།
 བཅོམ་ལྗན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྤང་བར་གྱུར་པའོ། །བཅོམ་
 ལྗན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐུལ་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་འིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་
 པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ནམ་པར་དག་པ་ནི་མཆམས་སྦྱོར་བ་མ་མཆམས་
 བའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཞིན་ཏུ་ནམ་པར་དག་
 བའི་ཕྱི་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་འཕོ་བ་
 མེད་ཅིང་མཆམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ནི་ནམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས། དེ་ཆེན་པོ་སྐྱོར་གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་
 བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ནམ་པར་དག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་
 བ་མ་མཆམས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ནམ་པར་དག་པ་ནི་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་
 བ་མ་མཆམས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ནམ་པར་དག་པ་ནི་མངོན་པར་མཐར་ཐུག་པའོ། །
 ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་མངོན་པར་མཐར་
 ཐུག་པ་ནི་ནམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་
 ལ། འི་བ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བོད་དུ་བྱང་མེས་ཀྱི་
 རྣམ་དག་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་སྟོས་པའི་ཁར་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམ་
 ཀུན་ཞིན་ཏུ་བ། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཞིན་ཏུ་བ་དང་། ཉོན་
 མོངས་ཞེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། ཉམས་ཕྱིར་སྟོབ་མ་བསེ་རུ་
 དང་། ཞེས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་དེ་ཞིན་ཏུ་བ་མ་
 ཡིན་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེས་པའི་འི་བ་སྟོན་པ་ལ།

ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲོས་པའི་ཞར་ལ་
 སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་བཤད་པ་དེ་རི་ལྟ་དུ་ཡིན་ཞེ་
 བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 མདོ་ཆོན་དགུ་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་
 དག་དེ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དང་། གཞན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིས། ཞེས་
 སོགས་དང་། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ།
 འདོད་པའི་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ། ས་དགུ་ལ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་
 ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགུའི་གཉིན་པོའི་ངོ་བོར་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་ལམ་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགུ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་། ཅིག་ཤོས་སུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་རྣམ་དག་ཤིན་
 ཏུ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་རང་གི་རྣམ་དག་དེ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱད་པར་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་དུ་སོགས་དགུ་པོ་དེ་རང་རང་གི་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་

ཀའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན། ཉན་རང་གི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་རྩུང་དུ་ཉི་རྩུང་དུ་སོགས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
 ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་
 པོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པ་ནས། ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་
 བདེན་འཛིན་རྩུང་དུ་ཉི་རྩུང་དུ་ཉི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་བདེན་འཛིན་
 ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་
 དངོས་གཉེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། རང་ལུགས་ལ། ཉེན་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་
 བཤད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུས་
 སྤང་བྱ་རི་ལྟར་སྤོང་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ས་དགུ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཉེན་ཡིན་ཞིང་། འདིར་རྣམ་དག་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཉེན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་
 ཁམས་སུ་ཞེས་སྒྲོས་པས་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ས་
 དགུས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གཟུང་བར་བྱའོ། །གང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་
 དང་སྤིང་ཅེ་ན། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི།

གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་སྟེ་དགུ་
 དང་། ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་བཞེན་པའི་ལུགས་གཉིས་བཤད་
 ཅིང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡང་འདི་གཉིས་འདམ་གཅན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱི་
 མ་ནི་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་དང་མཐུན་ལ་ཞེས་གསེར་འབྲེང་
 ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དགུ་སྒྲོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་
 སྟོང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆུང་དུ་
 སྐྱོར་གསུམ། དེ་རྗེས་དེ་འབྲིང་སྐྱོར་གསུམ། །དེ་རྗེས་དེ་ཆེན་པོ་སྐྱོར་
 གསུམ་སྟེ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་སྤང་བདེན་
 འཛིན་ཆེན་པོ་སྐྱོར་གསུམ་དང་། འབྲིང་སྐྱོར་གསུམ་དང་། ཆུང་དུ་
 སྐྱོར་གསུམ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་དང་སྤང་
 བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉེན་པོ་ལ་དམན་
 མཆོག་གི་རིམ་པ་དང་སྤང་བྱ་སྟོང་དཀའ་སྦྱེའི་རིམ་པ་ཡོད་པས་དེ་
 ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། ལན་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་སྤང་ཆེ་རིམ་དགུའི་གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་ནས་
 འབྲུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དགུ་པོ་དེ་བྲི་མ་དག་བྱེད་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ངེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་ཉི་བར་མ་གཏགས་པའི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ་

མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོས་དང་། རྩུང་བྱ་གཉེན་པོ་རྩུང་བྱས་
 སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོགས་པ་ཁོང་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ། ཇི་
 ལྟར་ཞིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉེས་པ་ལ། མདོ་ལས་
 གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉེས་ལས། དང་
 པོ་ནི། འུ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་
 གི་འདོད་པའི་ཁམས་སྤྱི་བྱེ་བ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 འཆད། གཉེས་པ་ནི། དེ་ལ་ལྷན་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་ཅ་
 འགྲེལ་རྣམས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ། དུལ་
 རྟོགས་ཚུལ། ཅོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།
 འུ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་གི་
 འདོད་པའི་ཁམས་སྤྱི་བྱེ་བ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྤྱུལ་པ། འུ་རིའི་བྱ་ཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། འུ་རིའི་བྱ་གཟུགས་
 མེད་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་
 མི་སྤྱི་ལོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཁམས་གསུམ་གྱི།
 གཉེན་པོ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། མཐའ་དག་གི་གཉེན་
 པོའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིན་

ཏུ་བ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་
 ལྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཙེམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་
 དག་པ་ནི་མ་འཆལ་མ་མཆིས་པའོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 ལྟལ་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བ་
 རས། ལྷ་རིའི་བྱ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 ལམ་ནི་འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་དག་ མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་དང་།
 ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་མི་
 དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཅེས་
 གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ལྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཙེམ་
 ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྦྲན་པར་མི་བགྱིད་གཞོད་
 པར་མི་བགྱིད་དོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྟལ་པ། ལྷ་རིའི་
 བྱ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བ་རས། བཙེམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྟལ་པ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ཕྱིན་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་ལྡན་ཀ་སྤངས་པ་
 ཡིས། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་གཉེན་པོ་ནི་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་
 མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཆུང་དུ་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པར་རིགས་སོ་

ཞེས་བྱ་བའི་ཤུན་ཀ་གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་ཕྱ་མོ་བསལ་བ་ལ་
 བཙོ་ལྷག་མཁན་ཆེ་ཐང་དུ་འབད་པའི་དཔེས་སྤངས་པའི་སྟོན་ས་
 སྟོན་པའི་ལམ་ཞིན་ཏུ་བ་རྩི་སྤྲད་དུ་བསྟན་བ་དེ། ཞེས་གསུངས།
 གཞུང་དོན་ནི། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་རྣམ་དག་
 ཞིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་དང་། འངལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདེན་
 སྟོང་སྟོས་བྲལ་དུ་རྩོགས་པའི་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་
 ཁམས་གསུམ་གའི་སྤྱི་བ་བ་མཐའ་དག་གི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་ཚུལ་
 དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་དགོས་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉེས་འཐུང་
 སྟོབས་ལྡན་འདུལ་བ་ལ་གཞུང་མ་སྟོབས་ལྡན་དགོས་པ་བཞིན་དུ།
 སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་སྤང་བ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 སྟོན་མེད་དེ། གོས་ཀྱི་དྲི་མ་ཕྱ་མོ་སེལ་བ་ལ་བཙོ་ལྷག་མཁན་འབད་
 ཚུལ་ཆེན་པོ་དགོས་ཀྱི། དྲི་མ་རགས་པ་སེལ་བ་ལ་བཙོ་ལྷག་མཁན་
 འབད་ཚུལ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པ་ལྟར། སྤང་བྱ་ཕྱ་མོ་སྟོང་བ་ལ་གཉེན་
 པོ་ཆེན་པོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་སྤང་གཉེན་གྱི་
 རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤང་གཉེན་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་གཉེས་ཀྱི་ཐབས་
 མཁས་ལ་བརྟེན་ནས། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་

མཐའ་དག་སྤངས་པའི་དགའ་བདེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་པའི་
བྱིད།

སྐབས་བསྟུ་བ།

༥ གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་
པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་
གྱི་སྤེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་
གཉིས་ཀྱི་དགའ་བའི་གནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་
བཟང་སྤྱད་བང་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་
དགའ་བའི་གནས་ལེགས་པར་བཤད་པའོ།

༢༡། །བསྐྱེད་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་
པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་
གནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་
ལྷ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་
གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་བཞུགས་སོ། །

སྐབས་གསུམ་པ།

འབྲེལ་བཀོད་པས་མཆོམས་སྦྱར་བ།

༥ གསུམ་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་བྱེད་
གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་
བཀོད་པས་མཆོམས་སྦྱར། གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་
པར་བཤད། སྐབས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ།
ལམ་ཤེས་ཉིད། དེ་རྣམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །ཅེས་བཤད་ན།

ལམ་ཤེས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་གཞི་ཤེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
 ཞེན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་
 ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་
 ལམ་མ་ཐོབ་པར། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་
 ལམ་ཤེས་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྲིད།
 ཞེས་མཚན་སྐྱར་བཀོད་པ་ལ། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པ་མེད་པར་ལམ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པས་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་གསུམ་པ་འདིར་
 གཞི་ཤེས་བཤད་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་གཉིས་པར་མི་རྟག་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཟིན་པའི་བྲིད།
 ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་གཉིས་པར་སེམས་བསྐྱེད་བསྡུ་
 བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་ ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཉིད་ལམ་ཤེས་སུ་བསྟན་ནས། དེ་འབྲའི་ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ།
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེའི་
 སྟོན་དུ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་སྟོན་དུ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་
 མོང་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོ་སྟོང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས།
 གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའི་
 བསྟན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་

ཅུ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས།
 ལམ་ཤེས་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡང་བཤད་
 པས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེ་བརྗོད་པར་
 བྱ་སྟེ། དེ་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 བཞི་དག་གི་རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྟོན་ནས་ནི། ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་
 ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་མི་དམིགས་པ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྟོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་བས་ན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་འཕགས་པ་རྣམས་
 གྱིས་གཞི་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཤད་པར་བཟུང་ངོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་གཞི་ཤེས།

༥ འོ་ན། སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་གཞི་ཤེས་དེ་གང་ལ་བྱེད། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་ནམ། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ལོ་ལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་པའི་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་ནམ། གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁ་ཅིག་གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྲས་པ་དེ་ཡིན། བྱེ་མ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་མངོན་པའི་བྱེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱེད་སེམས་འཕགས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་

བསྐྱེད་ནས་མི་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་གསུམ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་
 པའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉི་ཆེ་བའི་མཁུན་
 ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོང་རྒྱུག་པས།
 གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་
 རོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དོན་སྤྱི་འཇུག་གྱིས་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྩིས་སུ་
 བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 མཁུན་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན།
 མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པས་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྩིས་སུ་བཟུང་
 བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་སྐྱོམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་

བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་གཙོ་བོར་སྒྲོང་བར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པས་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་
 ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ཕྱིར་
 ཏུ་གཙོ་བོར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 བ་མ་ཁྲལ་སྟེ། དེས་དེའི་ཕྱིར་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤང་བའི་
 གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ཕྱིར་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེའི་ཕྱིར་ཏུ་འཁོར་བ་སྤང་
 བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེའི་
 ཕྱིར་ཏུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེས་
 དེའི་ཕྱིར་ཏུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་བའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་
 དེའི་ཕྱིར་ཏུ་བདེན་འཛིན་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེས་དེའི་ཕྱིར་ཏུ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་བའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེས་དེའི་ཕྱིར་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒྲོམ་བའི་གཙོ་བོར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། གཞན་དོན་ཏུ་གཙོ་
 བོར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ཁྲལ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་

འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པ་ཡིན་ན་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་
 དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་། མཆན་ཉིད་དེ་ལྟར་འཛོགས་པ་དང་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་
 མཁུན་པ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ལྟོང་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆན་
 ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ལྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པས་
 གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཙོ་བོར་ལྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། ལྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་
 བོར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་དེར་ཐལ། ལྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་དེས་གཙོ་
 བོར་རང་དོན་དུ་ལྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་རང་དོན་དུ་ལྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་
 ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་
 ལམ་པ་དེས་གཙོ་བོར་རང་དོན་དུ་ལྟོང་ཉིད་སྒྲོམ། རང་དོན་དུ་གཙོ་

བོར་སྟོང་ཉིད་མི་སྟོམ་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། དེས་རང་དོན་དུ་གཙོ་
 བོར་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པར་ཐལ། དེས་ཁོ་རང་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་
 དུ་གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་
 རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་འཕགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཉན་
 ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཐུན་པ་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། དེ་གཞི་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟུང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་དེ་གཉིན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 མཐུན་པ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་ན། ལམ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 མཐུན་པ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ།
 ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་ན། བདེན་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག་
 གཞན་ཡང་། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་ན། མཐུན་གསུམ་

གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱན་རྩོལ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཡང་མ་
 ཡིན། ལམ་ཤེས་ཡང་མ་ཡིན། རྣམ་མཁྱེན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སོ་སྟེའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཞི་
 ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མི་མཐུན་གཉིན་པའི་
 ཕྱོགས་དག་དང་། །ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་དག་དང་། །ཞེས་པའི་
 གཉིན་པོ་དེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་
 རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཞེས་པའི་མི་
 མཐུན་པ་དེ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 མཆོན་འཛིན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་གས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་མཚན་
 འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཐེག་དམན་འཕགས་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ། མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་གས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་
 བྱུང་། མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་གས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་
 པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བར་ན། སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན། དང་པོ་ལ་
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་གྲུབ་
 ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་འཛིན་
 གྱིས་བཅིངས་པའི་དོན་ནི་གཞི་དང་ལམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་
 བརྟགས་པ་ན་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
 སྤྲུང་ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་
 དབབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་གས་ཀྱི་
 གཞི་ཤེས་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྐབས་གསུམ་པས་དེ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
 བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་

དགྲ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་
 མེ། སྐབས་དང་པོས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་
 པར་ཐལ། དེས་སྐབས་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ལྟར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྣམ་མཁྲེན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་
 རྟོགས་པའི་རྒྱུ་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟན་
 མོད་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
 ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞི་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེས་གཞི་ཤེས་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 བརྒྱད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྲེན་
 པ་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 གཞི་ཤེས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་

བ་ལྟུང་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་པའི་
 ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་བསྐྱེགས་
 ལས། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་དུ་གོམས་པ་ལྟུང་ལེན་གྱིས་ཀྱང་
 གོམས་པར་བྱ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་
 སྤྱག་བསྐྱེལ་རང་མཆན་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོང་ན་གཞན་དོན་ལྟ་ཞོག
 རང་དོན་ཡང་མི་རུས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་དཔལ་ལེགས་པར་
 གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ས་ལས། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔར་ནམས། ཉན་ཐོས་ལས་འབྱུང་འབྱུང་
 གྱིས་ཀྱང་སྒྲོ་བར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །
 ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་དུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 གོམས་པ་ལྟུང་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲོམས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་
 བས་དེ་ལྟར་མི་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དམན་ལམ་
 སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་མི་རྟག་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་བ་དེ་སྐབས་
 གསུམ་པའི་དངོས་གྱི་བསྟན་བུའི་གཙོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་
 ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་ཀྱང་། མི་རྟག་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གོམས་པར་
 བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།
 བྱི་མ་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་གྱིས་བཀར་བའོ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་སྟྱར་
 བས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་
 གོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྟོམ་བུའི་གཙོ་
 བོར་མི་བྱེད་དེ། ལམ་དེ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྟོམ་
 ཞེས་པའི་དོན་ལམ་དེ་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོས་སྟོམ་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་ལ། ལམ་དེ་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོས་སྟོམ་ན་ལམ་དེ་བསྟོམ་བུའི་
 གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོམ་པས་མ་བྱུང་བའི་བྱིར། ཁ་ཅིག ལམ་
 བསྐྱེགས་གྱི་ལུང་དའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། བྱང་སེམས་ཆོགས་
 སྟྱར་པས་ཉོན་སྐྱིབ་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཐེར་ན། དམན་ལམ་
 སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་ཉོན་ཐོས་ཆོགས་
 ལམ་པ་ལས་དབང་པོ་རྒྱལ་བར་ཐལ། དེས་ཆོགས་སྟྱར་གྱི་གནས་
 སྐབས་སུ་བསྐྱལ་ཆེན་དུ་མར་ཉོན་སྐྱིབ་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱང་
 མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉོན་སྐྱིབ་ཐད་པར་མ་སྤངས། བཙོན་འགྲུས་
 ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ཉོན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པས་ཆེ་གསུམ་ལ་ཉོན་

སྐྱེ་བ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་དབྱེ་བ་ས་མཆོམས་སོགས་བཤད་པ།

༥ དེས་ན་གཞི་ཤེས་ལ་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས།
 ཞར་ལ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 བོ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་
 ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 མཆོད་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་གཉེན་པོ་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་།
 མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི།
 འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། བཞི་པ་ལ། རང་ཉིད་ངན་
 སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་ཐར་ནས་མངོན་མཐོང་བདེ་བ་ཙམ་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར་དུ་བཙུན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་དུ་དང་།
 རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་ཐར་པའི་བདེ་བ་

ཅ་མ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་སྐྱེས་ལུ་
 འབྲིང་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་མཐའ་
 དག་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་སྐྱེས་ལུ་
 ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་གྱི་ལམ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། མངོན་
 མཐོང་བའི་བ་ཅ་མ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐར་པའི་བའི་བ་ཅ་མ་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་
 མཁྱེན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། བསམ་པ་དེ་
 རྣམས་སྐྱེས་པའི་ཆད་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ངན་སོང་གི་སྐྱག་བསྐྱེད་
 དང་། འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་
 བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་
 རྣམས་ལ་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་ན་སློང་དེ་རྣམས་སྐྱེས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
 བསམ་པ་དེ་རྣམས་སྐྱེས་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། ངན་སོང་གི་ཉེས་
 དམིགས་རིག་པ་དང་། འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་
 རིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཁྱིམ་ཅན་ལ་སྐྱག་ཏུ་མཐོང་བའི་
 སློན་པ་དེ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་ཚུལ་བསམ་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློང་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པ་བཤད་པ་ལ།

༺ གཉིས་པ་གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པ་
 བཤད་པ་ལ། འོ་ན། སྐབས་གསུམ་པ་འདིར་གཞི་ཤེས་འཆད་ན་
 འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་།
 ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རབ་
 དབྱེ་དང་། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་
 སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། མཐེན་གསུམ་གྱི་མཐུག་བསྟུ་བཤད་པ་
 དང་བྱུག་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་
 བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བོད་དུ། འདི་ནི་
 བྱང་ཆེན་ཀུམ་མའི་ཀྱི་ཤེས་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་
 བས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་
 ཀུམ་མའི་ཀྱི་ཤེས་ཕྱིན་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས། ཞེས་སོགས་

གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཅུ་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དཔེ་
 རོན་འཆད་པ་ལ། ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྩིས་འགྲོའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་གཞི་ཤེས་དང་། རྟོག་འགྲོའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་
 གཞི་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུ་རོལ་པ་རོལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 ཀླང་པ་གཉིས་ཀྱིས། ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཐེན་
 པའི་སྒྲོ་ནས་མི་རྟགས་སོགས་བཙུ་བྱག་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དུས་རྒྱུས་མཉམ་
 པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་འབྲས་ཡུམ་
 སྐྱབ་པའི་ཉེ་ལམ་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནས། དེའི་རོན་འཆད་པ་ལ།
 དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་རྒྱུས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་
 དུ་རྟོགས་པས། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུས་ལ་
 ཉེ་བར་གྱུར་བར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་ལས། བཙུམ་ལྡན་འདས་
 བྱང་ཆེན་རྒྱུས་ཀྱི་ཤེས་ཕྱིན་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས། པ་
 རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས། གཉིས་ཀའི་བར་ན་མི་དམིགས་པ་ལགས་
 སོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱུ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པས་འཁོར་བ་དང་སྤང་འདས་ལ་

དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྒོ་
 བྱས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མི་ཉག་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་ཚུལ་དེ་
 དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ། ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། དེ་དག་བར་ན་
 མི་གནས་པ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང་། སྙིང་རྗེས་པ་རོལ་གྱི་མཐའ་
 གྲུ་དན་ལས་འདས་པ་སྟེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཉག་པ་དང་ཆད་པའི་
 མཆན་ཉིད་དང་དེ་དག་གི་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པས་སྲིད་པ་དང་ཞི་
 བ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རབ་འབྱོར་གྱིས་
 གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྦྲད་དུ་བྱང་ཆེན་ཆུམས་ཀྱི་ཤེར་
 ཕྱིན་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས། པ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས།
 གཉིས་ཀའི་བར་ན་མི་དམིགས་ཏེ། ཤེན་དུ་ཆུམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་
 ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་
 དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 པས་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་
 བཤད་པའི་སྒོ་ནས་སྤར་གྱི་སྒོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་འབྲས་ཡུམ་སྐྱབ་པའི་
 ཉེ་ལམ་དུ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ། དུས་ཆུམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར།
 ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་

བ་ལ། ཏུས་གསུམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་
 བ་ལ། རྩ་བའི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་
 གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་མི་རྟག་སོགས་བཙུ་བྱ་མཛོན་སུམ་
 ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ་ཚུལ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། རང་གི་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 སྤྱོད་པ་སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་པོ་
 དང་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་སྤྱང་ན་
 ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས། རྒྱུ་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་འབྲས་ཡུམ་
 སྤྱོད་པའི་རིང་ལམ་ཏུ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཏུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པ་མེད་
 པའི་སྤྱིར། ཡང་དག་པའི་ཤེས་སྤྱོད་དང་རིང་བར་འགྱུར་བས། ཞེས་
 གསུངས། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་དང་
 བྲལ་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་འཆད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཚུ་རོལ་
 པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུས་མ་བེན་པའི་སྤྱིར། ཞེ་
 བ། སྒྲོན་མེད་དེ། གཞི་ཤེས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་
 ཤེས་དེ་འཁོར་འདས་བར་གསུམ་ཏུ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་
 དང་། ཏུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེན་

བར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ། རྒྱགས་ལ་བསྟན་པས་
 རྒྱགས་བསྟན་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གྱུན་ཤེས་པ་
 ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་བསྟན་བས། ཞེས་གསུངས། གཞུང་
 དོན་ནི། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། སྲིད་
 མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
 པའི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ།
 ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེས་ཟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
 མཐུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་
 དོན་དམ་པར་མི་གནས་ཏེ། སྲིད་ཞི་བདེན་སྒྲིང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཐུན་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་བདེན་སྒྲིང་དུ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་གཉིན་པོ་
 གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། སྲིད་མཐའ་འགོག་
 རུས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་བྱིར། ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། ཞི་
 མཐའ་འགོག་རུས་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེས་ཟེན་པའི་བྱིར། སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་

བར་ན་མི་གནས་ཏེ། སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་
 ཏེ། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར་ན། དེས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་ཐལ།
 རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེས་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་སྲིད་པ་
 ལན་བདུན་པ་བ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་
 འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཆོད་པ་དེ་
 གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། བྱང་
 འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ལ་དེའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྟོབ་ལམ་དུ་སྟོ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་
 ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་
 གནས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་

ཆེན་འཕགས་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་
 ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བར་
 ཐལ། །དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། ཁ་ཅིག བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་
 གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ།
 སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས། ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས། སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་
 བར་དུ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་
 ཏེ། སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་མཐའ་མི་
 གནས་ཏེ། ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ཞི་
 གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དོན་དམ་པར་མི་གནས་ཏེ། སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
 ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བྱེད་རིགས་པར་
 ཐལ། སྟོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་

རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མཉམ་བཤིན་དུ་རྟོགས་པས་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཉི་ལམ་གྱུར་པར་འདོད་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་པའི་
 སྐུ་ལས་རྣམས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱིན་དེ་འབྲས་བུ་ཤེས་བྱིན་
 ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྣམ་
 བཤད་ལས། ལམ་ཤེས་བྱིན་འདི་ལ་མི་རྟགས་སོགས་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་། སྙིང་རྩི་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་
 བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལག་རྩིས་མི་འབྲ་བ་སོ་སོར་བཞག་ན།
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་། འདིར་ཉི་
 རིང་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་འབྲས་ཡུམ་ལ་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་ཆུང་སྟེ། ཆོགས་
 བཅད་འདིས་བྱིན་པའི་ཡུམ་དེ་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པར་མདོ་འབྲེལ་
 ཐམས་ཅད་ལས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་
 འབྲུང་ཡང་སྤྲས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག ལམ་ཤེས་གང་ཞིག འདིར་བསྟན་སྲིད་མཐའ་
 འགོག་བྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱིན་པ། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་
 པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་མཆོད་ཉིད། དེ་གང་ཞིག འདིར་བསྟན་ཞི་
 མཐའ་འགོག་བྱས་ཀྱི་སྙིང་རྩིས་བྱིན་པ། སྙིང་རྩིས་ཞི་ལ་མི་གནས་
 པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་བེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་

མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་མཆོན་བྱ་དང་པོ་དེ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་འགོག་
 བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་གཉིས་པ་དང་
 ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཁི་
 མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་དེ་གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་མི་
 འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སྙིང་མཛོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གཞི་ཤེས་
 ལ་ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། སྙིང་རྩེས་ཁི་
 ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་
 སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་གཞི་ཤེས་སུ་

ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་
 དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
 ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། སྙིང་རྩི་ཆད་མེད་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་རྩི་ཆད་མེད་གཙོ་བོར་
 སྒྲོམ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེར་ཐལ།
 བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཞི་ཤེས་གང་
 ཞིག། གཞི་ཀུན་རྩོབ་ལ་སྟོན་ཏེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 གཉིན་ལོ་སྟོགས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་
 གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མི་
 མ་ཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
 དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་བྱམས་པའི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་
 ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་

བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་
 མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལམ་ཞེས་ལ་དོགས་པ་དཔྱོད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྲིད་མཐའ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་དེ་
 ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་
 ཆ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། ཞེས་རབ་གྱིས་
 ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང་། ཞེས་པས་བསྟན། དེ་འབྲེལ་ཆ་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡིན། ལས་
 ཉོན་གྱི་དབང་གི་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་
 པའི་ཆ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི།
 དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་
 ཞེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཞེ་མཐའ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་
 པའི་འཇུག་གཞི་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་
 བ་ཆད་ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྤང་འདས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞེ་
 མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། སྤྱང་རྗེས་པ་རོལ་གྱི་མཐའ་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་
 སྟེ། ཞེས་པས་བསྟན། དེ་འབྲེལ་སྤང་འདས་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་
 ལྟོས་པའི་ཞེ་མཐའ་ཡིན། དེ་འབྲེལ་སྤང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 སྤང་བྱར་བྱེད་པ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞེ་མཐའ་ཡིན། དེ་
 ནི། དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་གྱིས་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་

ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཞེས་ཟེར་
 བ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་
 ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་ཆ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྲིད་མཐའ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། ལམ་བསྐྱིགས་ལས། དེ་ཡང་མཐོང་
 ལམ་མན་ཆད་དུ་གོ་མས་པ་ལྟར་ལེན་གྱིས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དུས་གསུམ་
 མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྐྱ་སྐྱོས་པ་ལ་
 དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་སོ་དང་དངོས་སོ་མེད་པར་དམིགས་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་
 ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་དང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཞི་མཐའ་དེ་བྱང་
 སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་པ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་
 ཐལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་
 བྱེད་པ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་
 གྱིས་འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱཏོ། །ཞེས་པའི་
 སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་བ་ལ་གནས་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་གང་ཞིག དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་
 ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་
 ཚོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དུས་གསུམ་
 མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 ཁ་ཅིག ཀྱན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་བྱབ་ཟེར་ན།
 སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཉན་ཐོས་སྟོམ་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 བྱིར་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞི་གང་རུང་གི་མཐའ་ལ་གནས།
 ཀྱན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱབ་
 སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། སྲིད་དང་ཞི་
 བར་ལྷུང་པའི་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ།
 ཐེག་དམན་སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆེ་དེ་ལ་དག་
 བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་
 ཅིག འཁོར་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དོན་དམ་ལ་

ལྷོས་པའི་སྲིད་མཐའ་དང་། ཟུང་འདས་བདེན་པར་འཛིན་བའི་བདེན་
 འཛིན་དོན་དམ་ལ་ལྷོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ།
 དོན་དམ་ལ་ལྷོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བ་
 བདེན་གྲུབ་དང་ཟུང་འདས་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དོན་
 དམ་ལ་ལྷོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་
 ཐལ། དོན་དམ་ལ་ལྷོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
 མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་
 ཐལ། ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ།
 སེམས་ཅམ་བ་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྷོས་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་
 པར་ཐལ། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། སྲིད་ཞི་བདེན་གྲུབ་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲུབ་སྟེ། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་ལྷོས་པའི་སྲིད་མཐའ་
 དང་། ཟུང་འདས་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་ལྷོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཟུང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱང་རྩི་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་
 དམིགས་པར་ཐལ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱང་རྩི་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱང་རྩི་ཞེས་
 པའི་དམིགས་པ་མེད་པ་དེ། བདེན་མེད་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

བྱུང་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་སྲིད་མཐའ་ལ་
 གནས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཟེར་
 བ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྲིད་
 མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་ཤེས་
 རབ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཟུང་འདས་དེ་
 སྲིད་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཐེག་དམན་གྱི་ཟུང་འདས་དེ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
 ཞི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་
 ཅན། སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་གང་ཞིག། དེ་འཁོར་
 བའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། འཁོར་བའི་མཐའ་ཅིག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན།
 སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། སྐབས་
 འདིར་བསྟན་གྱི་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་
 མཚུངས་པ་སྤར་བཞིན་བྱུངོ། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་དེ་འཁོར་བའི་

མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མྱང་
འདས་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མྱང་འདས་དེ་མྱང་འདས་
ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན།
སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ་
ལོ། །ཟེར་ན། འཁོར་བ་ཡིན་ན་འཁོར་བའི་མཐའ་མ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་མྱང་འདས་
ཐོབ་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མྱང་འདས་ཡིན་ན་མྱང་འདས་
ཀྱི་མཐའ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་རྒྱན་རིང་པོར་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བ་སྐྱབས་འདིར་བསྟན་གྱི་
སྲིད་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྩོམ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་
རྟག་པའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་པས་བསྟན། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྐྱབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་
མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་
གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བཤད། སྲིད་པར་སྐྱེ་
བ་ཆད་ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་མྱང་འདས་དེ་སྐྱབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཞི་
མཐའ་ཡིན།

དེ་ནི། སྤྱིང་རྗེས་པ་རོལ་གྱི་མཐའ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆད་
 པའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་པས་བཤད། དེ་འབྲེལ་ཐུང་འདས་ལ་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་སྒྲང་བྱར་ཞེན་པ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཞེ་མཐའ་
 ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུང་ན་ལས་
 འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བཤད།
 ཞེས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ་
 སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱིང་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། སྐབས་
 འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱིང་མཐའ་གཉིས་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་
 གནས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ལ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱིང་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཚུ་རོལ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ལྟོས་
 པ་སྟེ། ཚུར་ངོས་ན་ཡོད་ཀྱི་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་པར་ངོས་ན་མེད་
 པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན།
 སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་ཐལ།
 སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་པ་རོལ་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་རྒྱན་རིང་པོར་
 ཉིང་མཆམས་སྒྲེར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱིང་

མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་ཐ་མལ་བ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་སྒྲ། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་ཞེན་པ་ཡང་
 ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་ཞེན་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྲིད་མཐའ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་
 བྱེད་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པས་དེ་
 ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་དེ་མ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྲིད་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྲིད་
 མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར།

འདིར་བསྟན་ལམ་ཞེས་གཉིས་ཀྱི་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད།

༥ རང་ལུགས་ལ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཞེས་གཉིས་བཤད་པ་
 དང་། །འདིར་བསྟན་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ནི། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ།
 ཞེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཞེས་གྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་
 བ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ།
 སྒྲིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཞེས་གྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་བ།
 བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ།

འདིར་བསྟན་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་འཁོར་བ་དེ་
 སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་དང་། དེ་ལ་
 གནས་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་
 གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། ཞེས་རབ་གྱིས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་

འཁོར་བ་ཏྲག་པའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་པས་བསྟན། དམན་པའི་མྱང་
 འདས་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་དང་།
 དེ་ལ་གནས་པ་འདིར་བསྟན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་ལ་
 གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། སྤང་རྩེས་པ་རོལ་གྱི་མཐའ་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་ཆད་པའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་པས་བཤད། འཁོར་བ་
 བདེན་བྱུང་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤང་མཐའ་དང་། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་འདིར་བསྟན་དོན་དམ་ལ་
 ལྟོས་ཏེ་སྤང་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོར་
 དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་པས་བཤད། མྱང་འདས་བདེན་བྱུང་དེ་འདིར་བསྟན་
 དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་དང་། དམན་པའི་མྱང་འདས་ལ་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་སྤང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་
 ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་པས་བཤད། དེ་ལྟར་ཡང་། ལམ་བསྐྱེགས་ལས། སྤང་ཞིའི་
 མཐའ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པ་དང་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤང་པར་ཉིད་མཆོམས་སྒྱུར་བ་
 སྤང་པའི་མཐའ་ལྟར་བ་ཡིན་ལ། སྤང་པར་སྐྱེ་བ་ཆད་ཅམ་ལས་ཐོབ་

སའི་མུང་འདས་ཞི་མཐའ་དང་། དེ་ཐོབ་པ་ཞི་བའི་མཐའ་ལྷུང་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །སྲིད་མཐའ་དེ་ཉིད་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་འགོག་ལ། ཞི་
 སའི་མཐའ་དེ་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ནས་སྟོང་སྟེ། སྲིད་
 མཐའ་སྤྲ་མ་བཀག་ནས་སྟོང་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྟེ་བ་
 སྤངས་ཏེ་མུང་འདས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་
 སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལྷུང་བ་ནི། སྲིད་ཞི་ལ་དོར་བྱ་དང་སྤང་བྱར་བདེན་
 པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 སའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོང་ལ། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
 བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་མཐའ་མ་ལྷུང་
 ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་མཐའ་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས། ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 དེ་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ།
 མཆན་ཉིད་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
 མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་
 མཐའ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡོད་
 སའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
 སའི་ཤེས་རབ་དེས་དེ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་

ཡི་གཞི་ད་བྱེད་ནི། །བདག་མེད་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡིན།། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་བ་ཆོས་ཅན། ཞི་
མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། དམན་པའི་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་
བྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཆད་
ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་མྱང་འདས་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་བྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཆད་པའི་མྱང་འདས་
ལ་གནས་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་སྦྱང་རྩེ་
དང་སློན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱུན་ཆད་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཆད་མཐའ་ཡང་
ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་མ་ཟད། སྦྱང་རྩེ་དང་
སློན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཆད་པའི་མྱང་འདས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་
བ་ཆོས་ཅན། རྒྱབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་
ཐལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་འཁོར་བ་ལ་གནས་པའི་བྱིར།
ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རྒྱབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་མཐའ་ལ་གནས་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱི་
དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཁྱབ་

སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྟག་མཐའ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱུ་
 རིང་པོར་ཉིང་མཆོམས་སྒྱར་ནས་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྟག་
 དངོས་གྱི་མཐའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྱུ་ལ། ཟེར་ན་མ་
 བྱལ་སྟེ། དེ་རྟག་མཐའི་སྒྱུ་བཤད་ཅུ་སྟོན་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་སྒྱུ་
 ཁོ་ན་རེ་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱིད་མཐའ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པའི་སྒྱུ་ལ། ལུང་འདས་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན།
 དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པའི་སྒྱུར་ཟེར་
 བ། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཡོད་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 མེད་པའི་སྒྱུ་ལ། བྱལ་བ་ཁས། འདོད་ན། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 འཇིག་པའི་སྒྲོ་དེ་ཡོད་པའི་མཐའ་འཇིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།

འབྲས་ལུམ་ལ་ཉེ་རིང་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཆོན་བསྟན་པ།

༥ གཉིས་པ་ཉེ་རིང་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཆོན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་
 ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་

གཤམ་ཉེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་བྱམས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཐབས་མི་
 མཁས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དཔེགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བགྱིད་ན་
 ཤེར་ཕྱིན་འདི་འདོར་བར་འགྱུར་རིང་དུ་བགྱིད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་རྩོམ་སེམས་སུ་བྱེད་པས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འདོར་བར་
 འགྱུར་རིང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་
 གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཆགས་པ་དང་
 ཆགས་པ་མ་མཆིས་པར་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པ་
 དང་། ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་ནི་ངོ་མཆར་ཆེའོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཁོ་ན་རེ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱ་
 མཆོན་གྱིས། ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡུམ་རིང་བ་དང་།
 བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 གཞི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སོགས་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། ཡུམ་ལ་ཉེ་བར་འཛོག་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ནི། གཞི་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། རྟོགས་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་

པ། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཞེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལུགས་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་།
 དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་
 མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི་གཞི་རྒྱུ་གས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རིང་བ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཅུ་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་།
 ཐེག་དམན་འབྲས་ལུམ་ལ་རིང་བར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་
 བསྟན་པ་གཉིས་ལས། ༩ དང་པོ་ནི། མདོ་ཆོན་དང་པོ་དེའི་
 རོན་བཤད་པའི་སྟོན་ལ་ལུམ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་མཆོན་མར་དམིགས་སྟོན་ལ། ཐམས་
 མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ཆོན་
 གཉིས་པ་དེའི་རོན་བཤད་པའི་སྟོན་ལ་ལུམ་ལ་བདེན་པར་མ་ཆགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་ཐམས་ལ་མཁས་པ་ཡི། །ཡང་དག་
 ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཆོག་གས་རྒྱུ་དང་
 པོ་གཉིས་ཀྱི་རོན་བཤད་པ་ལ། སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྐྱུ་ལ་བའི་དངོས་
 པོ་སྤང་བ་ལ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པས་དངོས་པོར་མདོན་པར་

ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་སྣང་བ་བཞིན་དུ། དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་
 དངོས་པོ་མཆོན་མ་དང་ལྷན་པར་རྟོག་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་
 དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 མེད་དེ། དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རིང་བར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་
 གསུངས། ཆོགས་རྐང་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་
 དག་པར་མགྲུབ་པར་བྱས་པའི་མན་ངག་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཅན་བདེན་
 པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེ་བའི་
 ཐབས་ལ་མཁས་པས། དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འབྲུལ་པའི་
 མཆོན་མ་བསལ་བ་རྣམས་ལ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་
 རྟེ། དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་ལ་ཡུམ་འདི་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་གྱུར་པས།
 ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། ཐབས་མ་ཡིན་
 པས་ནི་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཐབས་ཀྱིས་ནི་མི་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་རོ། །
 ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་

ཏེ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་མཆོན་འཛིན་
 གྱིས་བཅིངས་པའི་བྱིད། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་
 ཏྟག་སོགས་བརྩ་བྱ་ག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཆོས་
 ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག་
 སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 གྱིས་ཟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིད། དེས་ན་གཞི་ཤེས་གང་ཞིག་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་
 བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་
 ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག་
 ཐེག་དམན་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
 མཐུན་པ་གང་ཞིག་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པ། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་གཉེན་པོ་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དོན་
 གཅིག་དང་པོའི་ས་མཆོམས་ཐེག་དམན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་
 དམན་ཀྱི་མི་སྟོབ་ལམ་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པའི་ས་མཆོམས་
 ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ཁ་
 ཅིག་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་བྱ་ག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གང་ཞིག་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་

པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་སྤྱིང་རྩི་ཆེན་པོ་དང་སྤྱིང་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པ། གཉིས་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། སྤྱིང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་
 ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་
 ཚུལ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱི་མ་ངེས། གཉིས་པ་ལ། ཉན་
 ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོར་
 ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་གཞི་ཤེས་གང་ཞིག་
 འབྲས་ཡུམ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཁས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ། དང་
 པོའི་མཆན་ཉིད་དང་། དེ་གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞུགས་པ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་
 འབྲས་ཡུམ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཁས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་
 འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དམ་ཆོས་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལས། བྱང་སྟོང་
 ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ། །རྣམ་འདྲེན་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །
 གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་
 བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་

བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་གཞི་ཤེས་གང་
 ཞིག་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ།
 དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པ་དེ། ཅིག་ཤོས་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྙིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་
 ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་གཉིས་
 པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡོད། སྙིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱང་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་
 འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར།

སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ་ལ། གཞི་ལམ་
ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་
སྤང་གཉེན་དང་། དེ་དག་གི་མཐུག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ལ། སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་
གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བྱང་ཆེན་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པར་
ཤེར་བྱིན་འདི་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ལེགས་པར་མཐར་བྱིན་
པའི་བར་ནི་དོ་མཚར་ཆེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འགྲོམ་ཏེ། དེ་
ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་
སོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཤེར་བྱིན་ལ་སྒྲོད་
པའི་ཆེ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གང་ཡིན། ཆགས་པ་མ་མཆིས་

བ་ནི་གང་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲོས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་
 འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་
 འདྲ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཆེན་ཐབས་མི་
 མཁས་པས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་
 བར་འདྲ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་།
 བྱང་ཆེན་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉི་
 བར་བརྒྱུད་སྟེ་སྒྲིན་པའི་པར་བྱིན་ལ་སྟོན་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་བ་
 ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྟོན་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ལ། མཆམས་སྦྱར། ཅ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བློ་གོ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་འབྲས་ལུས་
 ལ་རིང་བར་གྱུར་པའི་སྦྱབ་བྱེད་མཆོད་མར་དམིགས་པ་ཉིད་གཉིན་
 པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་
 བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་མཆམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་
 སོགས་པའི་ལུས་རིང་བར་གྱུར་པའི་སྦྱབ་པ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་ཡིན་པར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མདོ་དཔེ་དོན་
 བཤད་པའི་སློ་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྟོན་པ་ལ།
 གཟུགས་སོགས་ཕྱང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 གསུམ་པ་ནི། ཆོག་དོན་གྱི་སློ་ནས་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་

སོགས་པ་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་
 མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཀྱན་བརྟགས་པའི་
 བདག་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། སྐབ་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་
 དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་
 ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཞི་
 ཤེས་གང་ཞིག །ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་དང་བྲལ་ཞིང་། བདེན་
 འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཕྱང་
 བོ་རྣམས་དང་། སྤྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་ལ་སྟོང་ཞེས་མཆོན་
 མར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་
 དེ་དག་ཏུ་མཆོན་མར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་དུག་དང་བྱང་
 ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནས། རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་སྟེ་
 ལམ་དུ་མཆོན་མར་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞི་
 ཤེས་གང་ཞིག །ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་དང་བྲལ་ཞིང་། བདེན་

འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། ཁོ་ན་དེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་
 རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་བྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་
 ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག་གཞི་ཤེས་གང་ཞིག་བདེན་
 འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། དེ་གང་ཞིག་མཆོན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དེ། གཉེན་པོ་
 སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་
 ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་
 དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་
 བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བར་ཐལ་ལོ།
 གཞན་ཡང་། གཉེན་པོ་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་
 མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་
 ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། ཁ་ཅིག་གཞི་
 ཤེས་གང་ཞིག་ བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་

གྱིས་བཅིངས་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་
 པ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། སྟོང་
 ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་
 བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
 དང་། གཉིས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་
 ཆོག་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞི་ལམ་ལ་མཆན་འདྲིན་ཀྱི་གཉིན་པོ་བཤད་པ་
 ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གང་ཡང་འདི་
 སྐད་དུ་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཤེར་བྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ། མ་ཆགས་པ་ནི་
 གང་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་
 ཆེན་ཐབས་མཁས་པས་ཤེར་བྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་འདི་སྟུང་དུ་
 གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་
 བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཆེན་ཐབས་

མཁས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྲིང་པའི་ཆེ་འདི་སྣམ་དུ་བདག་གི་སྒྱིན་པ་
 ཞིག་བྱིན། འདི་ལ་སྒྱིན་པ་བྱིན། སྒྱིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒྱིན་ནོ། །
 ཞེ་འཇམ། ཞེས་པ་ནས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆེན་
 ཐབས་མཁས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྲིང་པའི་ཆེ་མ་ཆགས་པའོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་
 མཚན་མར་མི་དམིགས་པ་ནི་སྤང་བྱ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་གཉེན་པོ་ཡིན་
 པར་སྟོན་ནོ། །ཞེས་མཚམས་སྒྲུར་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོག་སྟེ་གཉེན་པོ་ཡིན་པར། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ། སྒྲིང་ལྟ་སྒྲོམ་ལ་སྟོས་པའི་སྤང་གཉེན་དང་། སྒྲིང་པ་ལ་
 སྟོས་པའི་སྤང་གཉེན་གཉིས་ལས། དང་པོའི་སྤང་བྱ་སྤང་བ་འད་པ་
 དེ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་དེ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་མདོ་དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། སྒྱིན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། །གཞན་དག་དེ་ལ་
 སྒྲུར་བྱེད་པ། དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། ཞེས་གསུངས།
 དེ་ཡང་གཞུང་འདིས་སྤང་བྱ་ཐ་མའི་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས།
 དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལྷགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པའི་སྤང་བྱ་
 དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་
 གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་

ནམ་གངས་གང་གིས་ན་བྱང་ཆེན་ནམས་ཀྱིས་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲུམ་པ། ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སེམས་
 སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྦྱིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས།
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་།
 སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་
 ལ་སྦྱེད་བའི་དགེ་བའི་ཙུ་བ་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས་ནས་དགེ་ཙུ་དེ་དག་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱོམས་ཤིང་གཞལ་ནས་སྒྲ་མེད་རྩོགས་
 བྱང་དུ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པ་འདི། ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་བྱང་ཆེན་ནམས་ཀྱིས་
 ཆགས་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་གཉེན་པོ་སྦྱོན་པ་ལ།
 ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱིས་གཞན་ཞིག་སྒྲ་མེད་རྩོགས་
 བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱུན་པར་འདོད་པ་དང་ལེན་དུ་ཞུགས་པར་
 འདོད་པ་དང་གཟེངས་བསྟོད་པར་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བར་
 བྱ་བར་འདོད་པས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྩེས་སུ་སོང་བའི་
 ཡིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱུན་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས།
 དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་བྱ་མོ་དེས་ཆགས་པའི་མཐའ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པ། དེ་ནི་ཆགས་
 པའི་མཐའ་འགོག་པས། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་གཞུང་འདིས་

གཉེན་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་སྤང་བྱ་བྱགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་ནི། ཆོག་གས་རྒྱུ་དེ་གསུམ་གྱི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་ལ།
 འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་
 མེད་པར་རྟོགས་པས་རང་དང་གཞན་སྦྱོར་བ་ནི་ཡང་དག་པར་
 ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་པའི་ཆོག་གས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་
 བཀག་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་ལས། སྤང་གཉེན་འདི་དག་
 སོ་སོར་གསུངས་ཀྱང་། འགྲེལ་བ་འདིས་གཉེན་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་
 མཛད་ཅིང་སྤང་བྱ་དང་པོའི་གཉེན་པོ་མ་ཟིན་པར་གསུངས་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེམ་པ་ལྟར་ཆོག་ཆོག་སྦྱངས་པ་དང་བྱགས་
 ཀྱིས་གོ་བུས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ནི། བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
 ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པའི་མཐུན་པ་གང་ཞིག །ཐུབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་
 ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་གཉེན་པོ་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྤང་
 པོ་ལྟ་བུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟུང་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་
 དང་། དུས་གསུམ་ལ་འདས་སོགས་སུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་

དང་། སྦྱོན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ངར་འཛིན་པ་སྟེ་བདག་གིས་འདི་ལ་སྦྱུད་པར་བྱའོ་འདི་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྦྱུང་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སྟོས་པའི་སྤང་བྱ་ཡོད་དེ། བསྟོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་བསྟོ་བྱའི་དགེ་བ་ལ་མཆོན་མར་ཞེན་པས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྟོ་བའི་མཆོན་བཅས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ནི་སྦྱོན་པ་བྱིན་པའོ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་མཛོན་པར་རྫོམ་པ་བཀག་ནས་སྦྱོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེའི་སྒོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བས་སྦྱོན་སོགས་ལ་སྦྱོད་པ་པོ་དང་ཐོབ་པ་པོ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནས་རང་དེ་ལ་གནས་ཤིང་གདུལ་བྱ་གཞན་དེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་ལམ་ལྟར་རེ་འགའ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་པ་མཛོན་ཞེན་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ས་བོན་

ཐམས་ཅད་གཉིན་པོས་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག
 ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ། གཉིན་པོ་སྒྱུགས་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས་གྱིས་མཆོན་ཉིད། ཁ་ཅིག་གཞི་ཤེས་གང་ཞིག་ཐབས་ཤེས་
 བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷོང་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་
 བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་
 ཆེན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་
 ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བདེན་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷོང་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་
 དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
 རྟོགས་བྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར།

འབྲས་བུ་ལ་མཆན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་བཤད་པ།

༥ གཉེས་པ་འབྲས་བུ་ལ་མཆན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་བཤད་
པ་ལ། ཆགས་པའི་ངོ་བོ། ཆགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན། ཆགས་
པའི་གཉེན་པོ། །རྒྱ་མཆན་ལས་འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་
བསྟན་བཅོས་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་
བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་མཐའ་འདི་དག་མདོར་སྟོན་པ་
ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བས་ན་ཡང་ཆགས་པའི་
མཐའ་སྤྲ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་
ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་དང་བཤད་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
ལྟར་བགྱའོ། །ཞེས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
བྱིར་ཉན་ཏོ། ། ༥ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་

བཀའ་སྒྲུབ་ཏེ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་བྱ་མོ་
 སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དག་བཙུང་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 མཆན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རབ་འབྱོར་ཅི་ཙམ་མཆན་མར་གྱུར་པ་
 དེ་ཙམ་དུ་ཆགས་པའོ། ། ཞེས་པ་ནས། དེ་རྣམས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་
 དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་མཆན་མར་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 མདོ་དའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྤྱ། ཞེས་
 གསུངས། ་ གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་
 པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་
 གཉིན་སོ་ཡིན་མོད་ཀྱིས། ཆགས་པ་སྤྱ་མའི་ངོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་པས། མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་གནས་
 ཡང་དག་ཏུ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་
 བསྟོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དགེ་བ་ལ་མཆན་མར་བཟུང་བའི་སྒྲོ་ནས་
 རྫོགས་བྱང་དུ་བསྡོམ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ལམ་ཀྱི་གོ་ལ་
 ས་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀས་ཡིན་ཏེ། དའི་གཞོམ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་

དེ་ནམས་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སྤང་བྱར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་སྐྱབ་སོགས་འགའ་
 ཞིག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་མ་
 ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆགས་པ་དེ་ཞེན་པ་སྤྲོ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་བྱིར། སྤྲོ་གཉིས་པ་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་སྟོན་པ་
 ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་
 པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྤྲད་ཅེས་གསོལ་དོ། །
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་བྱིན་ནི་ཟབ་པོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་
 པའི་བྱིར་དོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་
 བྱིན་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།
 རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་མ་བྱས་མདོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ་
 དེ་ནི་སྤྲུལ་གྱུར་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་བྱ་བར་མི་
 ལུས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཆགས་པ་སྤྲོ་མོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།
 ངོ་བོར་མ་ཟད་དེའི་རྒྱ་མཆོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་མཆོམས་
 སྐྱོར་བ་ལ། ཡང་ཇི་ལྟར་ཆགས་པ་སྤྲོ་མོ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་
 ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆོས་

གྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །དབེན་པའི་བྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །ཅེས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གང་གི་བྱིར་ཆོས་
 གྱི་རིགས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནས་སྟོང་བས། དེ་དག་ཟབ་པ་ཉིད་
 ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པ་ཡང་ཆགས་པ་སྤྲུལ་
 ཡིན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་བྱིར་ན་ཆོས་
 གྱི་རིགས་རྣམས་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནས་སྟོང་བས་དེ་དག་གི་
 གནས་ལུགས་དེ་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཞེས་ཡང་སྤྲུལ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་
 པར་མ་ཟད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པ་ཡང་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 བྱིར།

རྟེན་གསུམ་པ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་བསྟན་
 བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོས་

ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་
 པར་དགའོ།། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་
 ནི་འདི་ལྷན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་
 འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་གཅིག་ཏུ་བྱུང་དོ། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 གང་ཡིན་པ་རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེ་
 ནི་རང་བཞིན་ནོ།། གང་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་འདུས་
 མ་བྱས་པའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྷན་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་
 ཞེས་ཤིང་མཐོང་ན་ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་གནས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་
 ཆགས་པ་སྤོ་མོ་ཡིན་ན་དེ་གཉིན་པོ་གང་གིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྤྲོང་།
 ཞེས་མཆོམས་སྤྱོད་པ་ལ། འོ་ན། ཇི་ལྟར་སྤྲོང་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་
 གཅིག་པར་ནི། །ཞེས་པས་ཆགས་པ་སྤྲོང་པ་ཡིན། ། ཞེས་
 གསུངས། ་ ་ ་ གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲིན་ས་བཤད་
 པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་
 པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་ཞེས་པ་དང་། ཞེས་

བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཆགས་པ་སྔོང་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་པ་སྔ་
 མོ་དེ་སྔོང་བའི་གཉེན་པོ་དང་སྔོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རང་བཞིན་གཅིག་དུ་ཤེས་པ་ས་ནི་
 ཆགས་པ་དེ་སྔོང་བའི་བྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྔོང་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་
 བདེན་ཞེན་སྔོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་
 གནས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གོལ་ས་མི་
 མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ན། མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། ཉན་
 རོས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རང་ཉིད་གཅིག་དུ་ཞི་བདེ་དོན་
 གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཉེན་པོ་སྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 ཐར་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤང་
 བྱ་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གཞི་ལམ་ལ་
 དམིགས་པའི་མཆོན་འཛིན་གྱི་བཅིངས་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་བྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་གཞོམ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དེ་དེར་ཐལ། ཕྱིན་དུག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོན་པ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་རང་
 གནས་ནས་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་

མཁུན་པ་དེ་དེའི་དངོས་གཉིན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བྱིར་
རོ།

༥ བཞི་པ་རྒྱ་མཆན་ལས་འཕྲོས་དོན་ལ། ཟབ་པའི་རྒྱ་མཆན་
དང་། རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཆན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་
བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་བྱིན་ནི་རྟོགས་པར་དགའ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ཤེར་བྱིན་ནི་སྤྲུལ་
ཀྱང་མ་མཐོང་མ་ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་པར་མ་ངེས་མདོན་པར་སངས་མ་
རྒྱས་པས་སོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། དབེན་པའི་བྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། ཅེས་བཤད་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
གནས་སམ་རང་བཞིན་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཞེ་ན། ཞེས་
མཆོམས་སྒྱུར་བ་ལ། ཡང་ཇི་ལྟར་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟབ་
པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་
ལ། མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀའ་བ་ཡིས། །དེ་ནི་རྟོགས་པར་དགའ་
བར་བཤད། ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒོ་
ནས་བཤད་པ་ལ། གང་གི་བྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

དམིགས་པའི་དོན་གསལ་བས་རང་བཞིན་དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་
 ཉིད་དུ་བཤད་བ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཟབ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཞུང་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་
 གི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་ནི་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་བ།
 རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་ཕྱིན་ནི་སུས་ཀྱང་རྣམ་པར་མ་ཤེས་
 ཏེ། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་
 རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱི་བཀའ་སྦྱུལ་བ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར། ཤེས་ཕྱིན་ནི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ལ། གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན། དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་
 བཤད། །ཅེས་བཤད་ན། ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 སམ་རང་བཞིན་དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན།
 ཞེས་མཚམས་སྒྲུབ་པ་ལ། ཡང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཅི་

ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པ་ལ།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཤེས་ཕྱིར། དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བར་
 འདོད། ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 བཤད་པ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པའི་བར་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མི་
 ཤེས་པས་བསམ་པ་ལས་འདས་པ་དཔེ་ཕྱིར། དེ་ནི་རྟོགས་པར་
 དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་པའི་བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་
 ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནས་གནས་ལུགས་དེ། ཐ་སྙད་
 པའི་སྒྲོ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་སྟེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་མི་བྱས་
 པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གི་འཇུག་བསྟུ་བ།

༥ གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འཇུག་བསྟུ་བ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་བ་
 དང་། ཅ་བ་འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
 གཉིས་བརྗོད་ཟེན་ནས། ད་ནི་དེའི་མཇུག་བསྟུ་བསྟན་བར་བྱའོ། །
 ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་
 པ་བརྗོད་ནས་མཇུག་བསྟུ་བར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་སྤར་
 བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་
 ལུགས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་
 ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་

བོའི་རབ་དྲུག་གྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི།
 སྤར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་
 བཤད་པའི་མི་མ་སྟུན་སྟོགས་དང་གཉེན་བོའི་རབ་དྲུག་ཐམས་
 སྐབས་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཡུལ་ལ་རིང་བའི་
 གཞི་ཤེས་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་གཉིས། གཟུགས་སོགས་
 ཡུང་བོ་སྟོང་ཉིད་དང་། ། ཞེས་སོགས་དང་། སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་ངར་
 འཛིན་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིར་བསྟན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེར་རུང་སྟེ། ཁྱོད་ལ་གཉེན་སོ་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས་དང་མི་མ་སྟུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 སྐབས་འདིར་སྤང་གཉེན་ཀྱི་ཐམ་དབྱེ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་ཚན་
 ཡོད་དེ། སྤར་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་འདིར་ཡང་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

༥ བཞི་བ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་བའི་ཚུལ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་དང་། རྣམ་པའོ། ། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་
 ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་
 ལ་སྒྱུད་བས་ཇི་ལྟར་སྒྱུད་བར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྒྱུད་བའི་ཆེ་
 གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་མི་སྒྱུད་ན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྒྱུད་དོ། ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གཉིས་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་དེ་ལྟར་མི་
 མཐུན་བའི་སྤྱོད་པ་དང་གཉེན་པོ་ཉིད་བརྗོད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གཞི་
 ཤེས་སྒྱུར་བའི་ལམ་སྟོན་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྤང་གཉེན་དེ་དག་
 གི་མཆན་ཉིད་ཤེས་ནས་དེ་དག་མི་དམིགས་བར་རྣམ་བར་སྒྲོམ་

སའི་སྐྱོར་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བསྟན་དགོས་སའི་ཕྱིར།
 ཞེས་མཆོམས་སྐྱོར་བ་ལ། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་སའི་སྐྱོགས་ལ་སོགས་
 བ་བརྗོད་ནས་དེ་དག་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་སའི་སྐྱོར་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 སྐྱོར་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
 གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 གསུམ་པ་ལ། དངོས་བསྟན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེས་
 རྒྱགས་ལ་འཕངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་
 སོགས་སའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། རྒྱགས་ཀྱིས་
 ར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡི་ནི་རི་སྐད་བཤད་པ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་
 སྐྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། དེ་ཡང་དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་སྐྱོར་
 བ་ལ་བརྟེན་ཡོད་པའི། དང་པོ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དེ་སྟོན་པ་
 ལ། མདོ་ལས། འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྐྱོད་པའི་ཆེ་གཟུགས་
 ལ་མི་སྐྱོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྐྱོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་ལ་མི་
 སྐྱོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྐྱོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། གཟུགས་སོགས། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་སའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་
 ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་སའི་སྐྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་གཟུགས་
 རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྐྱོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྐྱོད་

དོ། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་དང་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དེ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །ཞེས་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་། སྤང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས། །གསུམ་པ་གཟུགས་སོགས་དེ་མ་རྫོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གཤམ་ཏེ་གཟུགས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྐྱོད་ན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་མི་སྐྱོད་ན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྐྱོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་མ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་དང་། །ཞེས་དང་། སོ་སོར་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཆེན་གཟུགས་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་མ་ཆགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྐྱོད་ན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྐྱོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་

ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་མ་ཆགས་པའི་ཞེས་བྱ་བར་འདྲ་ཞེས་
 བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་ཆགས་པ་
 མེད་ཉིད་ལ། སྦྱོང་བ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། །ཞེས་དང་། ཆགས་
 པ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས། ལྷ་བ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་
 བ་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ཤེར་
 ཕྱིན་ཐབ་མོ་འདི་བསྟན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་འགྲིབ་མ་བསྟན་ཀྱང་
 ཡོངས་སུ་མི་འགྲིབ། བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ། མ་བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ་
 བ་དོ་མཆར་ཆེདོ། ། ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་བསྟགས་པ་
 བརྗོད་ཀྱང་མི་འཕེལ། བསྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱང་མི་འགྲིབ་
 བོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མི་འགྱུར། ཞེས་དང་།
 གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དུག་པ་བྱེད་པ་པོ་མེད་
 པའི་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྦྱ་མའི་
 སྦྱེས་བྱ་ནི་བསྟགས་པ་བརྗོད་ཀྱང་འཕེལ་བ་མེད་དོ། །བསྟགས་པ་
 མ་ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །བསྟགས་པ་
 བརྗོད་ཀྱང་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །བསྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་
 བརྗོད་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོད་རབ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་ཀྱང་དེ་བཞིན་མ་

བསྟན་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
 བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང་། །ཞེས་དང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་།
 ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱ་དགའ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་བྱ་
 དགའ་བ་དང་། བྱེད་པ་བྱ་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྟོན་པ་ལ།
 རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་
 ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་ཤེས་ཕྱིན་བསྟན་པ་ན་སེམས་ཁྱུ་པ་དང་། གཡེང་
 བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་ནམ་མཁའ་དང་
 མཉམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྦྲད་དུ་གོ་ཆ་བགོས་པས་སོ། །ཞེས་དང་།
 བཙུག་ལྷན་འདས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་འཆལ་བ་དེ་
 དག་ནི་ནམ་མཁའ་བར་སྦྲང་ལ་བཏེགས་པར་འཆལ་བའོ། །ཞེས་
 དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་གང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྲད་དུ་
 སྦྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་འཆལ་བ་དེ་དག་བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་ཐོབ་
 པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་འགོ་བར་
 འཆལ་བ་ལགས། ཞེས་ཟེར་མཆིའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། བྱ་དགའ་རྣམ་གསུམ་སྦྱོར་བ་དང་། །ཞེས་དང་།
 གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་སྦྱོར་བ་དང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་དགའ་བ་ཉིད་
 དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་འབྲས་ཡོད་

འདོད་པའི་སྒྲོར་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་དགེ་སློང་གཞན་ཞིག་འདི་
 ལྷམ་དུ་ བྱར་ཏེ། གང་ལ་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བའམ་འགག་པ་མེད་ལ་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གདགས་སུ་ཡོད། ཅེས་པ་ནས། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་དུ་གདགས་སུ་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་
 གདགས་སུ་ཡོད་པའི་བཙུན་ལྷན་འདས་མ་ཤེར་ཕྱིན་མ་ལ་བྱག་
 འཆལ་ལོ་སྐྱམ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྐལ་
 པ་ཇི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་དེ་དང་ནི། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པས་མི་
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་
 འཕྲོགས་པའི་སྒྲོར་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་
 ཕྱིན་གྱིས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །
 བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གང་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བཙོན་
 པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་གང་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་སྒྲུབ་པ། ཀོ་ཏུ་ཞི་ཀ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་མཁའ་ལ་བཙོན་པའོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ན་དེ་ཉིད་དེའི་བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་སྒྲ་
 པར་འབྱུང་རོ། ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་བསམ་པ་ལྟར་མི་འབྱུང་ཅིང་།

དུབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་
 པ་ལ། གཞན་ལ་རག་ལས་མེད་གང་དང་། ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་
 རྒྱུ་གྱིས་ མི་འཕྲོགས་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། བཙུ་བ་ཤེས་
 བྱེད་སྒྲུང་བ་རྣམ་བཟུན་ཤེས་པའི་སྒྲུང་བ་སྟོན་པ་ལ། བརྒྱ་གྱིན་
 གྱིས་སྐྱས་པ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ཅམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆེན་ཤེར་
 ཕྱིན་ལ་སྒྲོད་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་
 དང་། སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱ་བརྟན་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལྟ་
 དང་། ཇི་ཟེའི་བྱོང་བྱིར་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱལ་པ་ལྟ་བུར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ། ཀོ་ལུ་
 ཤེ་ཀ་གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆེན་མི་ལམ་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། མི་ལམ་
 གྱིས་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། མི་ལམ་དག་གི་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་
 བྱེད། མི་ལམ་ལ་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱལ་པའི་
 བར་དུ། ཞེས་པ་ནས། སྐྱལ་པ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྒྲུང་བ་
 རྣམ་བཟུན་ཤེས་བྱེད་དོ། ། ཞེས་དང་། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་།
 མཉམ་དུ་ཆོགས་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། རྒྱུན་དང་། མ་འཕྲོས་པ་
 དང་། ཉེན་མེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཐོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཤེས་པ་ལ་
 སྒྲུང་བ་བཟུན་ལ་སྐྱབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསལ་བའི་སྟོན་ནས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དེ་དང་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་རྣམས་པ་བཅུ་
 རྩེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོན་ས་བསྟན་པས། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་
 བོ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་མེད་དུ་
 ཉོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སོགས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།

༥ དེས་ན་གཞི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྔོན་ལྷགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་
 པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་གང་རུང་གི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་བཅུ་ཡོད་དེ། བྱ་
 དཀའ་རྣམ་གསུམ་ལ་བྱ་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་
 པས་བཅུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་བཅུར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་

ཡོད་དེ། སྐྱོར་བའི་ཡུལ་བཅུར་ཡོད་པའི་སློན་ནས་དེ་ལྟར་བྱེ་བ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཉི་མེ་སྤང་བ་ལས། སྐྱོད་པ་བཀག་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། །
 ཞེས་པ་སྐྱོར་བ་དང་པོ་བཞི་ཉིད་ལ་སྐྱོར་བ་མདོའི་ཆོག་ཟིན་དང་
 མཐུན་ཏེ། མདོ་ལས་གཟུགས་སོགས་དང་། དེ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་
 དང་། དེ་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་། དེ་ཆགས་བཅས་ཆགས་མེད་ལ་དེ་
 ལྟར་མི་སྐྱོད་ན། ཤེར་བྱིན་ལ་སྐྱོད། ཅེས་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྐྱོད་པ་
 བཀག་གི་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་དེ་མ་བཀག་པའི་བྱིར། འགྲེལ་
 པ་འདྲིར་རྒྱུ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སྐྱར་ཏེ། རོན་གྱིས་ཐོབ་པ་
 ལ་དགོངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་བྱང་ལེམས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དེ་ལ་བཅུར་
 ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་སློན་ནས་བྱེ་བ་བཞི། རོ་བོའི་སློན་ནས་བྱེ་བ་གསུམ།
 བྱེད་ལས་ཀྱི་སློན་ནས་བྱེ་བ་གཉིས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སློན་ནས་བྱེ་བ་
 གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ལ་དམིགས་པ་གསུམ། རོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱེད་གཞི་གཟུགས་སོགས་ནས་
 རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་
 སྐྱོར་བ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་དེ་དག་གི་བྱེད་ཆོས་མི་
 རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདེ་སྤྱད་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་
 པའི་སྐྱོར་བ། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་དུ་

རྩོགས་མ་རྩོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྐྱོར་བ་དང་གསུམ་དུ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ལ་མངོན་ཞེན་
 གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆགས་བཅས་ཆགས་མེད་ལ་བདེན་
 ཞེན་བཀག་པའི་སྐྱོར་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅུ་ཉགས་གཉིས་པ་
 བྱུང་སྟེ། ཆོག་གི་སྒྲོན་ས་བསྟན་མ་བསྟན་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་སྒྲོ་
 ནས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་གཙོ་བོའི་ཡུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལས་སུ་བྱ་བ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྐྱོར་བ།
 བསྟན་པ་དང་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པས་རྗེས་སུ་ཆགས་
 པ་དང་ཁོང་ཁོ་བ་སོགས་སུ་བྱེད་པ་ལོ་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཏེ། བྱེད་པ་ལོ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྐྱོར་བ། རྣམ་
 མཐེན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྒྲོན་ས་བྱ་དཀའ་བ་དང་།
 ལམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་སྐྱོར་བའི་སྒྲོན་ས་བྱ་དཀའ་བ་དང་།
 གཞི་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་བྱ་དཀའ་བ་
 སྟེ་བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྐྱོར་བའམ་བྱ་བ་
 འབྲས་བྱ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྐྱོར་བ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ཤེས་ཀྱི་ལ་བསྟན་པས་རང་ཉིད་
 སྐལ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བྱ་འཐོབ་པས་འབྲས་ཐོབ་འདོད་པ་
 སྟེ་འབྲས་བྱ་འཐོབ་པས་མི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་

སྐྱོར་བ་དང་། ཞེར་ཕྱིན་གྱི་ནུལ་འབྱོར་ལ་བཅོན་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་
 ཉིད་སྤང་བའི་མཆོག་ཡིན་པས་བསྤང་མ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་གྱིས་མི་
 འགྲོ་བའམ་རག་མ་ལས་བ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྐྱོར་བ་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་བྱུང་སྟེ། ཞེས་བ་ལ་སྤང་བའི་སྤང་བ་
 བདུན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྐྱོར་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 གཞུང་འདི་དག་གི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་
 བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན།
 སྤྱོད་ཉིད་དོན་སྤྱི་ལྟེ་ཆུ་ལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྐྱོར་ལམ་
 ལྟ་བུ། འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྐྱོར་བ་
 ཡིན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་བྱུང་སྟེ།
 དཔེར་ན། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དོན་སྤྱི་ལྟེ་ཆུ་ལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ལྟ་བུ། འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 སྐྱོར་བ་ཡིན་ན། འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པས་བྱུང་
 བྱང་། འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དེ་ལ་དེས་མ་བྱུང་སྟེ། བདེན་འཛིན་
 གྱིས་བཅེང་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྐྱོར་ལམ་དེ་འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་
 སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་
 ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་མེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་

དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་བའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་
 རྟོན་དམ་བདེན་པ་གང་རུང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། སེམས་ཅན་དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སེམས་ཅན་དེ་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་ནམ་པ་
 ཅན་གྱི་སྒྲོ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་དེའི་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་
 གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་
 པར་ཐལ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩིས་སྤྲད་པག་

སའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་སའི་རྒྱད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྱུ་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་སའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་སའི་རྒྱད་གྱི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ གཞི་ཀུན་རྫོབ་སའི་སྟོད་ལུགས་གྱི་ངོ་བོ་དང་
 བྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་དོན་དམ་སའི་སྟོད་ལུགས་
 གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་སའི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་
 པར་བྱེད་སའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་
 མཆོན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
 སའི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྱུར་ལམ་དེ་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་ཡིན་སའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་ དེ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་མཆོན་ཉིད།
 ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་སའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་
 ཆོས་ཅན། དོན་དམ་སའི་སྟོད་ལུགས་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་ལུགས་སའི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་སའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་བ་ཁས། འདོད་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་སའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་
 ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ དེ་གང་རུང་གི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་སའི་སེམས་
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། རོན་དམ་པའི་སྡོད་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་
 པའི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། རྣམ་
 བཤད་ལས། སྐབས་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བཤད་
 པ་ནི་གང་གིས་ཟེན་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 སྡོང་བའི་མཆོན་བྱེད་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་སྡོང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱེད་ཐལ།
 མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 དང་བྱེད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་
 ཐལ་ལོ། ། དེ་མ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་
 བཤད་ལྟར་ན། གཞན་དབང་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐར་
 ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་

བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་
 རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་
 རུས་ཤིང་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར།
 གསེར་འབྲེང་ལྟར་ན། བདག་གཉིས་ཆོས་ཅན། མ་རྟོགས་པ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། བདག་མེད་གཉིས་ཆོས་ཅན།
 རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆད་མས་གྲུབ་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་
 མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་ན། ཡོངས་
 གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་འདུས་མ་བྱས། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་
 བ། མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བརྟགས་དང་། རྣམ་གྲངས་
 པའི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ།
 གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་
 སྦྱེས་པ་གཞན་དབང་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། དག་པའི་གཞན་དབང་
 དང་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་པའི་སྟོང་
 བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་
 འཛིག་རྟེན་ལྟ་བུ། རྣམ་དག་གི་དཔེགས་པ་མཐར་ཐུག །ཡོངས་གྲུབ་
 ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་སྤྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འགྱུར་མེད་
 ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་

འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལྟ་བུ། རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྒྲུབ་བ་
 གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་དེ་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་
 རོན་གཅིག །སྒྲི་སེར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་
 གཟུགས། དེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་རོན་གཅིག །གཟུགས་
 བདེན་པས་སྟོང་བ་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 གཟུགས་ཡིན། དེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་རོན་གཅིག་གོ །
 སྒྲུབ་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་རོན་ནི། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དཔེར་ན། མི་ལམ་དང་། སྐྱུ་མ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། སྐྱ་བརྟན་དང་།
 གཟུགས་བརྟན་དང་། བྱི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། སྐྱལ་པ་བཞིན་ནོ། །
 དཔེ་བདུན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། སྒྲུབ་ཚུལ་དང་
 གནས་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་
 པ་རྫོ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན།
 འདིར་བརྟན་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤར་གྱི་མཆོན་
 ཉིད་དེའི་བྱིར། དེས་ན་སྦྱོར་བ་འདི་དག་རྗེས་སོབ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་དང་མཚུངས་

བར་མཐོང་དོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་
 དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་མཆོངས་པར་མཐོང་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སེམས་དཔའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
 ཤེས་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སོགས་སུ་སྒྲང་
 ཞིང་སྒྲང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རིམ་པ་ལྟར། བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
 ལ་དེ་དང་དེར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་སྒྲང་བས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་།
 མིག་བསྐྱད་པའི་སྒྲགས་དང་སྒྲན་མཉམ་དུ་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བས་
 སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། བདེན་པར་སྒྲང་ཡང་བདེན་པར་མེད་ཕྱིར་འགལ་
 བ་སྒྲང་བས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྒྲང་བས་སྒྲ་
 བརྟན་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཚུལ་གཟུགས་བརྟན་འཛོག་བྱེད་ལྟ་
 བྱའི་གང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་རི་ལྟར་འཕངས་པ་ལས་མ་འཕོས་
 བའམ་མི་འདའ་བར་སྒྲང་བས་ན་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ལ་
 མདོར་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱུན་སྒྲང་དུ་མིག་ཡོར་ཞེས་
 བྱ་ལ། གཞོད་འཛོམས་ཚུང་བ་ལས་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་བཤད་
 འཛོག་པར་སྒྲང་བ་ལ་བཤད་ཅིང་། བཤད་སྒྱུར་ལས། བག་འབྲའི་ཆེ་
 མོ་ཞེས་འབྱུང་བས། ཁ་ཅིག་མགལ་མེ་ལྟར་དུ་བསྐྱོར་བ་སོགས་ལ་
 བཤད་དོ། །གནས་པར་བྱ་བའི་རྟེན་མེད་པར་སྒྲང་བས་ནི་ཟའི་གོང་
 བྱིར་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་ངག་གི་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱ་དང་བལ་བར་

སྣང་བས་སྐྱལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེ་བདུན་པོ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབབས་སོ།།

སྒྱུར་བའི་མཉམ་ཉིད་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པའམ་མཉམ་ཉིད་ལ། མདོ་བསྟན་
བཅོས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ལ་བདེན་ཞེན་
བཀག་བ་ལས་འཁྲོས་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྱས་པ། ཀའུ་ཞི་ཀ་
གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྱུད་བའི་ཆེ་གཟུགས་རྣོ་མ་
སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ཀྱི་རྣོ་མ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་
བདག་གི་རྣོ་མ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་རྣོ་མ་སེམས་སུ་མི་
བྱེད། ཅས་པ་ནས། སྐྱལ་བ་ལ་རྣོ་མ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། གཟུགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་གཟུགས་
སོ། །ཞེས་མི་རྣོ་མ་པ་དང་། གཟུགས་འདིས་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུ་
ཞིག་སྐྱབ་པོ་ཞེས་མི་རྣོ་མ་པ་དང་། གཟུགས་ལ་རྩི་ཁོལ་གྱི་དངོས་

བོར་མི་རྫོམ་པ་དང་། གཟུགས་ལ་པན་གཞོད་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་
 ཞེས་མི་རྫོམ་ཞེས་པ་ལོ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་
 དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་བཤད་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་
 འོག་ཏུ་དེའི་མཉམ་ཉིད་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་
 སྒྲོ་ནས་སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྒྱུར། ཞེས་
 མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་
 དགོས་པས། སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རྫོམ་
 མེད་པ། རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་
 དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་
 མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་དང་སྦྱོས་
 པ་དང་། རྟོགས་པའི་རྫོམ་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
 དམིགས་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་
 པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཞིར་
 ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་
 ལ་དེ་དང་དེའོ་ཞེས་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྒྲོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་

ག་ཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མ་ལ་རྫོམ་བ་དང་།
ག་ཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྒྲིམ་བ་ལ་རྫོམ་བ་དང་། དེས་འབྱེད་
ཆ་མ་ཐུན་སོགས་རྟོགས་པའི་རྫོམ་བ་རྣམས་བཀག་བས་རྟོགས་བ་
པོ་དང་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་
རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར།

འདིར་བསྟན་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་སོགས་བཤད་པ།

༥ དེས་ན། གཞིའི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་མཚན་མཚོན་དང་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཟེན་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་
བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་
མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་

ཆོག་ས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོག་ས་པའི་སྒོ་
 ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། ཁ་ཅིག་གཞི་ངོ་
 བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་མཆོན་མཆོན་སོགས་ལ་
 བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་
 པའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོག་ས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་དེ་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་
 པའི་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་འཛིན་
 ལྟངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
 སྒྱུར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
 དེ་འདྲའི་སྒྱུར་བའི་འཛིན་ལྟངས་དེ། སྒྱུར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་དེ་སྒྱུར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་སྒྱུར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་འབྲས་བུར་བཤད་པ།

༥ ལྷ་པ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་འབྲས་བུ་ལ། མདོ་
ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་རྫོགས་པ་དང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཐུས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་
ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་
པའི་ལྷ་རྣམས་དང་། འཐབ་བྲལ་བ་རྣམས་དང་། དགའ་ལྡན་པ་རྣམས་
དང་། འབྲུལ་དགའ་བ་རྣམས་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པ་
རྣམས་དང་། །ཆངས་འཁོར་བ་རྣམས་དང་། ཆངས་པའི་མདུན་ན་
འདོན་པ་རྣམས་དང་། ཆངས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། གནས་གཙང་
མའི་རིགས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་གང་རྩི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ལྷ་རྩིས་ཀྱི་ཅན་དན་གྱི་སྤེལ་ས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གཏོར་ཞིང་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ལྷགས་ནས། ཞེས་བ་ནས།
 ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྟེར་བསྟན་ནས། དེ་དག་སོ་
 སོར་སྟེ་སྟེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
 རྣམ་པ་གང་དག་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་འཁོར་དེ་དག་
 འདུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་མཐུས་དེ་དག་གི་སྟོགས་བཅུ་
 ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ཡི་གེ་དང་།
 མིང་འདི་ཉིད་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་ཞུ་བ་བྱས་
 རྣམ་སྟོན་པ་མཐོང་བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 རབ་འབྱོར་ལ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱལ་བཟང་འདི་ལ་མཆོང་
 རྒྱ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ས་སྟོགས་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་
 ཤེས་ཕྱིན་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་ཆོ། བྱམས་པས་རི་ལྟར་སྟོན་པ་
 རབ་འབྱོར་གྱིས་རིས་པའི་ལན་དུ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སོ་སོར་
 སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་གསུངས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་བྱམས་
 པ་སོགས་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་ཆད་
 ལྷག་མེད་པར་ཤེས་ཕྱིན་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་མེད་པར་བྱ་བ་ལ་

དབང་པོ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་བ་འཇིག་ལ་
 སོགས་པ་འདས་པ་མ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་བསྟན་པ་
 རྫོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱམས་པ་
 སོགས་མ་འོངས་པ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་
 རོན་གྱི་དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱངས་སྟོང་གི་
 དེས་པ་མཛད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མི་མཛད་གྱི་ཞིང་དུ་བསྐྱལ་
 བ་བཟང་པོ་ལ་སངས་རྒྱལ་སྟོང་ཉིད་དུ་གྲགས་པས་དགག་སྒྲིབ་མེད་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟེན་གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་
 སྒྱར་བ་དང་། རོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཉམ་ཉིད་
 དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། ཞེས་བཤད་ན། སྒྱུར་
 བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་
 བ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྒྱུར་བའི་མཉམ་ཉིད་བཞེ་པོ་དེ་སོ་སོར་
 མ་འདྲེས་པར་རྟོགས་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟོམ་དགོས་པས་དེ་
 ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། སྒྱུར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་
 སོ་སོར་རྟོགས་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟོམ་དགོས་པས་མཐོང་བའི་
 ལམ། ཞེས་གསུངས།

མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན་ཏེ་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ལ། །མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་བ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་
 བཤད་པའི་སྒོ་རྣམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་
 མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་
 བདེན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་
 སྒོ་རྣམ་བཤད་པ་ལ། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་
 དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་རྗེས་སུ་
 ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་

མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་གང་
 ཞེས་ངེ་བའི་སྒྲོན་ས་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ལ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱུ་བ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ། །
 ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ལ་དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 དང་། རྒྱགས་བསྟན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སོ་
 སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བཤད།
 གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་མི་རྟག་
 པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཤེས་པ་
 ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བཤད། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་
 དྲུག་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། སྐྱག་བདེན་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་
 དང་། འགོག་བདེན་དང་། ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་
 པོ་ལ། མི་རྟག་སྐྱག་བསྐྱུ་བ་སྒྲོང་བདག་མེད་བཞིའི་དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་
 ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་གང་དག་དང་རྟགས་གང་དག་དང་

མཆན་མ་གང་དག་གི་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་སླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་
 མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཤེར་བྱིན་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་འགྱུར།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་བྱམས་
 པ་སླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གཟུགས་
 ཏྲག་ཅེས་བྱ་བའམ་མི་ཏྲག་ཅེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ།
 །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ཏྲག་མ་ཡིན་
 མི་ཏྲག་མིན། །ཞེས་དང་། རོ་མོ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར། གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་ཏྲག་པ་དང་། །མི་ཏྲག་པ་ཉིད་དང་བལ་བས་ན་ཏྲག་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་མི་ཏྲག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་
 བྱམས་པ་སླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ངེ་
 ལྟར་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།
 གཟུགས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་གོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
 ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཤིན་
 ཏུ་རྣམ་པ་དག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཐའ་ལས་འདས་དང་། ཞེས་

དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་མ་ཡིན་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་
 གྱིས་རྟག་བ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 གསུམ་བ་སྟོན་བ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཞེར་ཕྱིན་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་
 སྤྱུལ་བ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ཞེར་ཕྱིན་
 ཡོངས་སུ་དག་པའོ། ཞེས་བ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཡོངས་
 སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ཞེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། རྣམ་དག་དང་། ཞེས་དང་། སྟོང་བ་དང་མི་
 སྟོང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 བཞི་བ་དེ་སྟོན་བ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱད་དུ་ཞེར་ཕྱིན་
 ཡོངས་སུ་དག་བ་ལགས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་བ་དང་འགག་བ་
 མེད་བ་དང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་མེད་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་
 མེད་བ་ནི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། ཞེས་བ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་
 གྱི་བར་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་བ་དང་འགག་བ་མེད་བ་དང་ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་བ་མེད་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་བ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོངས་
 སུ་དག་པའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། མ་སྐྱེས་མ་
 འགག་ལ་སོགས་དང་། ཞེས་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པའི་ངོ་

བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ། རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་
 ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱིར་ཤེར་བྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་པ་
 ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་
 པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་
 མེད་པའི་བྱིར་ཤེར་བྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། མཁའ་འབྲུ། ཞེས་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་
 གསོག་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ནམ་མཁའ་དང་འབྲུ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་གོས་པ་
 མེད་པའི་བྱིར་ཤེར་བྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་
 མཁུན་གྱི་བར་དུ་གོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཤེར་བྱིན་ཡོངས་སུ་དག་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆགས་པ་སྤངས་པ་
 དང་། ཞེས་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་མི་
 ལྡན་པའི་བྱིར། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
 སྤངས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་

གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་བཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་
མཁེན་གྱི་བར་དུ་བཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་
བཅོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་
གྲོལ་བ་དང་། ཞེས་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་རབ་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་མ་
འབྲེལ་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།
བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་སྙད་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁའ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་
མཁེན་གྱི་བར་ལ་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་
བཅོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་
མེད་དང་། ཞེས་དང་། རྟེན་དང་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ལས། རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་ཕྱིར། རང་གི་རོ་བོས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་
འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་
ལ། འགོག་པ་ཞི་བ་བྱ་ནོམ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བཞིའི་དང་
པོ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁའ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁེན་གྱི་
བར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་བཅོ། ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་འདི་དོན་བརྗོད་པ་ཡི། །
གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། གང་གི་ཕྱིར་འགོག་པ་

དང་འགོག་པ་མེད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་བདེན་
 པའི་དོན་ཆེ་ག་ཏུ་བརྗོད་པས་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང་།
 ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་
 མཁའ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའ་ལྟར་
 གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་
 ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
 དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་
 མེད་པས་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱི་བ་
 མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
 དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་ཕྱིན། ཞེས་པ་ནས།
 གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་
 ཤེས་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་ཅེས་དང་། བྱ་ཞོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་
 བའི་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། བཞི་བ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙུམ་
 ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་བྱ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གི་ཤེས་ཕྱིན་
 འདི་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བཙུམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་ནི་

མིག་གི་ནད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྩ་བའི་ནད་དང་། ལྷའི་ནད་
 དང་། ལྷའི་ནད་དང་། ལུས་ཀྱི་ནད་དང་། ཡིད་ཀྱི་ནད་འབྱུང་བར་མི་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཤེས་
 ཕྱིན་འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྩ་བའི་ནད་དང་། ཞེས་དང་། དེས་པར་འབྱུང་
 བ་དང་དེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་ནད་
 ཅད་མི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལ། ལམ་རིག་པ་སྦྱབ་པ་དེས་འབྱེན་བཞིའི་
 དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ལ་ཤེས་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་
 པར་གྱུར་ན་དཔུལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་
 ནས། དེ་བས་ན་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་
 བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ངན་སོང་ཆད་དང་།
 ཞེས་དང་། ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ངན་སོང་
 ཆད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་པར་
 ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་སྦྱོར་བ་འཕྲུག་པ་ལས་ཀྱིན་
 རྩ་བའི་ནད་མོངས་པ་འཕམ་རྣམ་པར་བྱང་བའམ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའམ་
 དོར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་རྣམ་གངས་དེས་ན་འདི་
 ལྟ་སྟེ་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་པར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་

དོན་བཤད་པ་ལ། འབྲས་བུ་ནི། །མངོན་དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཉིད། །ཅེས་
 དང་། རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་འབྲེས་པའི་ཕྱིར།
 འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་ཐབས་ལ་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་
 པར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་གོས་པ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་གང་དག་གི་གོས་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་དེ་
 དག་ནི་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེའི་ཕྱིར་ན་པར་
 ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་གོས་པ་མེད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། མཆོན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་དང་། ཞེས་དང་། སྐབས་པ་
 དང་སྐབས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མཆོན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་
 པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་
 ཞེས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་མི་
 དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཕྲོ་བར་ཡང་མི་བྱེད་ན་ཞེས་ཕྱིན་ལ་སྟོད་
 ཞེས་ཕྱིན་སྟོམ་པའོ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱང་རྗེས་སུ་
 རོབ་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དངོས་
 དང་མིང་དང་གཉིས་པོ་ལ། །ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །ཞེས་དང་།
 དེས་པར་འབྱེན་པ་དང་དེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཉིད་

གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོའི་མཆོན་ཉིད།
 ཤེས་བྱ་དང་སྤྲ་གཉིས་ལ་ཤེས་བ་སྤྱི་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་
 གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རིགས་དེས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཅོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཆོས་
 ཅན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་
 མངོན་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟོས་
 བལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟགས་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཡང་འདྲའ་བའི་
 མཐོང་ལམ་ལྷགས་ལ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་འདྲའ་བའི་བྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟགས་སྐབས་འདིར་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་བྱེ་
 བ། ཤེས་བཅོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་
 ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མངོན་སུམ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན།
 མཆན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། འདའ་བྱའི་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདའ་བྱའི་ས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག་ སྤྱོས་བྲལ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཛོན་རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་
 དུ་རྟོགས་ངེས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྗེས་སུ་སྤར་ཡང་ཆོས་
 ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་འཆད་བཤུ་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་ཀྱི་མཛོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་
 ཏོ།། ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་
 བོ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གཞུང་འདི་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་
 པའི་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་སྟུར་
 ལེན་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱིས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་གཅིག་
 མེད་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་
 པའི་བྱིད། བྱིད་སྟེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་བཞིན་ལ་སྒྲོམ་

བའི་ལམ་མེད་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 གཞུང་འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་མཐོང་ལམ་དེ། ཉན་
 ཐོས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་བའི་མཐོང་ལམ་ལ་བྱེད་རིགས་བར་
 ཐལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཉན་ཐོས་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བྱེད་རིགས་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
 བ། གཞུང་འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་མཐོང་ལམ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབས་ཤེས་མཐོང་གིས་བསྟུས་
 བས་འདའ་བར་བྱེད་བའི་མངོན་རྟོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དབས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི་ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག གཞུང་འདི་སྟོས་བྲལ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་བའི་རྒྱ་
 མཚན་འཆད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དབས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ།
 མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་བའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག གཞུང་འདི་ཉན་ཐོས་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྟོས་བྲལ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་བའི་རྒྱ་

མཆན་དུ་འཆད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་སྙིང་པོའི་རྒྱན་དང་འགལ་བའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོམ་
 ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་
 ལམ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་
 བསྟན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། སྐབས་
 འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་ལམ་
 ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། དེ་
 ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དོན་
 འདི་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་གསུམ་པར་དོན་
 ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་མོ། །ཞེས་དང་། མདོན་རྟོགས་དྲུག་གི་
 གོ་རིམས་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྐབས་དང་པོ་
 དྲུག་ཀ་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པ་རེ་ཞིག་སྐྱབ་བྱེད་ལ་དབྱེད་ན། ཡང་དག་མཐའ་དེ་
 འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་
 སུ་མ་བསྟན་ན་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་

ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་མངོན་པ་གཉིས་
 རས་བཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མངོན་པ་གཉིས་རས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་སྤར་བཞིན། གཞན་ཡང་། མི་རྟག་སོགས་
 བརྩ་བྱུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་
 མངོན་དུ་བྱས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་མངོན་དུ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་རིམ་བཞིན་སོང་། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་
 ལམ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་
 ཐལ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ངེ་ལྟར་མཐོང་
 བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་
 ཡིན་པས་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་རས་
 དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུག་
 སྐབས་འདི་ཞེས་པ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། ཞེས་དང་།
 དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། ཞེས་པའི་བར་འདི་ལ་འཆད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེ་
 ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་
 འདི་དང་། ཞེས་པའི་བར་འདིར་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ།
 སྐབས་འདིར་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

འདོད་ན། དེའི་བར་དེར་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུ་
 གྱི་གཞུང་ཆོག་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ མི་རྟག་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་
 གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་
 ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། །ཡོད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་
 སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
 མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། མེད་པས་བྱབ་ཟེར་ན། མི་རྟག་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་
 རྟག་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒྲོམ་པར་
 བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལྷགས་ལ་བསྟན་ནས། སྐབས་
 འདིར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 གཅིག་སྟོན་རིགས་སྟུང་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་བྱིར་དུ་གཞུང་
 འདི་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། བཤད་བྱའི་
 ལུང་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 རྒྱུ་སྒྲུང་ལས། ཅིའི་བྱིར་ལམ་ཤེས་པ་ལ་ངེ་སྐད་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་པ་
 མེད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་
 བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། མངོན་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མ་བསྟན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
 པ་ལ་ཡང་རི་ལྟར་ཡོངས་སུ་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པས་གོ་སླ་བའི་བྱིར་མ་
 གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོང་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་
 སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ།
 འདྲིར་ཡང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་རིགས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ་
 མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་འདྲིར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་སྤྱར་ལེན་གྱི་ཚུལ་
 གྱིས་མི་སྒྲོམ་པའི་བྱིར་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་
 བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་གྱི། དེས་

མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་ཉིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཉན་
 རོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱའོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་དེ་ཡང་སྐབས་
 འདིར་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྤར་བཤད་ཟེན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདི་དང་མཐུན་པ་ཉི་ལྔ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཉི་ལྔ་ལས། ཡང་ཅིའི་དོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བཞིན་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེ་ན། ཉན་
 རོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱའོ།
 ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ནི་གཞན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །
 ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དོན་འདི་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷིང་པོའི་རྒྱན་
 ལས་ནི་ཕྱི་མ་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའོ། ཞེས་
 སོགས་དང་། ལོགས་པར་བཤད་པའི་གསེར་གྱི་ཕྱེང་བར། གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ལ་མཐོང་ལམ་ལས་ལོགས་པར་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་ཉན་
 རོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་བསྐྱོམས་ཏེ་
མདོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

མཁྱེན་གསུམ་གྱི་འདུག་བསྟུ་བ།

༥ དུག་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་འདུག་བསྟུ་བ་ལ། མདོ་ལས་
གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་ཆོས་གང་ལ་
ཡང་ཐོབ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། མི་ཐོབ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་བ་
ནས། དེ་ལྟར་བྱུང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་
ཡང་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་
བྱེད་པའམ་གནས་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་བ་ནས། རྣམ་བ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སྟེར་བར་བྱེད་པའམ་འཕྲོགས་བར་བྱེད་པ་མ་
ཡིན། ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྟེར་བར་བྱེད་པའམ་འཕྲོགས་བར་བྱེད་པ་མ་

ཡིན། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་བསྟན་པ་འདི་ལ་གང་སྤྱི་ཡོད་པའི་
 གནས་སྤྱི་འབྱུང་བ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ།
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་དེ་ལྟར་མཁྱེན་གསུམ་རྫོགས་པར་
 བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཐུག་སྤྱད་གསུངས།
 ཞེས་མཆམས་སྒྲུབ་བ་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་དོན་མཐའ་
 དག་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་
 མཐུག་བསྐྱུ་བར་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ཆོན་གསུམ་སོ་
 དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཐུག་སྤྱད་སྟོན་པ་
 ལ། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་
 པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་
 ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འདི་དང་། ལམ་ཤེས་པ་
 ཉིད་འདི་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་འདི་སྟེ། དེ་ལྟར་ལེ་ཅུ་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སོ་ཡོངས་སྤྱི་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཡང་གཞུང་དོན་ནི། མཁྱེན་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་མཐུག་དེ་
 མ་ཐག་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཐུག་བསྐྱུ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་
 དེ། ཆོན་པ་གསུམ་སོ་འདི་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱིས་བྱའི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་
 རུས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། མཁྱེན་གསུམ་

ལ་མཐུག་བསྐྱུ་མཛད་ནས་མངོན་ཏྲོག་ས་གཞན་ལ་དངོས་སུ་མི་
 མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐུན་གསུམ་ནི་མངོན་པར་ཏྲོག་ས་
 པ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་
 པས། དེ་ལ་མཐུག་སྤྱད་མཛད་པས་མངོན་ཏྲོག་ས་གཞན་རྣམས་ལ་
 ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་ཚན་དང་པོ་དེ་ཆོས་
 ཅན། གཞི་ཤེས་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་བྱེད་པར་
 ཅན་གྱི་ལེ་འུའི་མཐུག་སྤྱད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་
 ཚན་གཉིས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་
 ཏེ། མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེ་འུའི་མཐུག་སྤྱད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཚན་གསུམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཐུན་
 རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེ་འུའི་མཐུག་སྤྱད་
 སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་བསྟུ་བ།

༥ གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་
པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་སྟུ་
དབང་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་ལེགས་པར་
བཤད་པའོ།

༡༡། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་
 པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་
 གནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་
 ལྷ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་
 བཞི་བའི་སྤྱི་དོན་བཞུགས་སོ། །

སྐབས་བཞི་བ།

དང་པོ་འབྲེལ་བཞེད་པས་མཆོམས་སྦྱར།

༥ གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་སྦྱོར་བཞིའི་ཡག་ལག་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ལ། དབང་དུ་བྱ་བ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་དང་། བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམ་ཀུན་གྱི་ཡན་
 ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཅེ་སྦྱོར་
 ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འབྲེལ་
 བཞེད་པས་མཆོམས་སྦྱར། རྣམ་ཀུན་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
 སྐབས་བསྐྱེད་པོ། །དང་པོ་ནི་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། དེ་ནས་ཐམས་

ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྫོགས་པ་དང་། །ཞེས་
 བཤད་ན། མཐུན་གསུམ་གྱི་རྩིས་སུ་སྦྱར་བཞི་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་
 མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་མཐུན་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་སྦྱར་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་དགོས་
 ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་སྦྱར་བ་དེ་ཤེས་དགོས་པས་མཐུན་གསུམ་གྱི་
 རྩིས་སུ་སྦྱར་བཞི་འཆད་པའི་ཕྱིར། སྦྱར་བ་བཞིའི་ནང་ནས་རྣམ་
 རྫོགས་སྦྱར་བ་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྐབས་
 བདུན་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
 ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་ཐོབ་པ་ལ། སྐབས་དྲུག་
 པའི་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་
 བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་སྐྱོམ་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱར་བ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་སྐབས་ལྔ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་
 པའི་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅེ་མོའི་
 སྦྱར་བ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་སྐབས་བཞི་པའི་
 བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་
 ཐོབ་དོན་དུ་སྐྱོམ་པའི་རྒྱ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱར་བ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་

སྐྱོར་བ་ལ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་
 དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལམ་དང་གཞི་
 ཤེས་པ་བསྐྱུ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་སྒྲོམ་
 བར་བྱེད་པས་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ། ཞེས་
 གསུངས། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་འཆད་
 མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པ་བསྐྱུ་བྱེད་པས་རྒྱུ་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ།
 སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད།
 སྐབས་འདིར་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུ་ནས་བསྐྱུ་བས་སྐྱོན་
 ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་དང་པོ་
 གསུམ་དུ་མཐུན་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་པའི་
 སྒྲོ་ནས་བསྐྱུ་། སྐབས་འདིར་ཞེ་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྐྱོར་བ་སྒྲོམ་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱུ་བས་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
 ཉིད་གསུམ་དང་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་
 བྱེད་པར་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་ན་རེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
 གསུམ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ལ།
 རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་

ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི། བཅས་ཅད་
མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་མཆན་ཉིད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་སྦྱར་བ་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་དོ། །ལ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་རྫོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་སྦྱགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་
བཞག་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་བསྟུ་
ན། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དང་།
སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྫོས་སྦྱོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་
གསུམ་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བསྟན། སྐབས་འདིར་དེ་
བསྟུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
པ་བསྟུས་ནས་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁུན་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟུས་ནས་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
བསྟུས་ནས་སྟོམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་སྟོམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་རྒྱུག་སྒྲིབ་བའི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ།

༥ དེས་ན། མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲིམ་པར་
 བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར། རྣམ་
 རྒྱུག་སྒྲིབ་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་
 ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་
 དུ་ཡོད། མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིབ་བའི་
 ཉམས་ལེན་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲིམ་པ་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་
 སྒྲིམ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། རྣམ་རྒྱུག་སྒྲིབ་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་
 ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྤྱོད་བ་ལ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་
 དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལམ་རིམ་
 ལས། མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་སྤངས་བ་ལ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞི་གནས་ལ་

རགས་ལས་པ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་
 གྲུབ་ཅེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་ ཅུ་བར་མ་གྲུབ་སྟེ། ངན་སོང་གི་རྟེན་ལ་
 ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གསར་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་རྣམ་
 རྟོགས་སྟོར་བ་གསར་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཁ་
 ཅིག་ མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མཐེན་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར། རྣམ་རྟོགས་སྟོར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 རྣམ་རྟོགས་སྟོར་བ་ཡིན་ན། མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་མ་
 ཐོབ་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅེ་སྟོར་ཡིན་ན། མཐེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྟོར་ཡིན་ན། དེ་
 ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ མཐེན་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
 དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
 རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་བདེན་སྟོང་སྟོས་བལ་དུ་ཞི་ལྷག་

ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོར་བས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་སྒོམ་
 པར་བྱེད་པ་མཁུན་གསུམ་བསྐྱས་སྒོམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སོགས་སུ་
 སྒོམ་པའི་རྣམ་རྟོགས་སྒྲོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ལ་སོགས་
 པར་འཛིན་པའི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་གྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་པ་
 ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མཆན་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་
 རོབ་པའི་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་གྱི་བྱང་སེམས་
 ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
 སྒྲ། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་སྒྲོང་ཉིད་
 རྟོགས་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་རྗེས་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་
 རང་རྒྱུད་ལ་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་
 དག་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་
 བས། །ཐུབ་པའི་རྒྱལ་ཁྲགས་སྤངས་བྱས་ཏེ། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་
 འཆོལ་བཅོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ནམ་ཀུན་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཞད་པ་ལ། སྦྱོར་བའི་ནམ་པ།

༥ གཉིས་པ་ལ། འོ་ན་སྐབས་བཞི་པ་འདིར་ནམ་ཇོགས་སྦྱོར་
 བ་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྐབས་བཞི་པའི་བསྟན་
 བའི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་ཇོགས་སྦྱོར་བ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པ་
 དང་། རྒྱུད་ལ་བསྦྱེད་ནས་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
 སྦྱོར་བའི་ནམ་པ། སྦྱོར་བ་སྒྲོམ་པ་པོའི་གང་ཟག། སྦྱོར་བ་རང་གི་ངོ་
 བོ། སྦྱོར་བའི་སྦྱོན་འགྲེའི་ཆོས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་
 གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ། སྦྱོར་བ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ལེ་ལུ་ཇོགས་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོ་
 དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
 གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེར་ཕྱིན་འདི་ནི་མ་
 མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས།

རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་མི་
གཡོ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་
པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའོ། །ཞེས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འདོད་ཆགས་
དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་
གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་དངོས་པོ་
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་
ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་
གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་བྲན་པ་ཉི་
བར་བཞག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ལུས་དང་ཆོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་
དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་
གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་
འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དམིགས་སུ་

མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། ལྟ་བུས་
 བྱས་པའི་རྣམས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་
 ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 སྤྲུལ་བ། མི་ཤེས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་
 དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ།
 ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་སྟོབས་བཅུའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 པའི་བར་རྣམས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་བས་བསྟན་
 ཚུལ་དང་། འགྲེལ་བས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོའི་
 རོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམས་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་མདོར་

བསྟན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། དེ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 བཤད་པ་ལ། རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེ་ཡང་གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་
 མཆོན་ཉིད་དེ། །ཞེས་པས་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་ནས། དེའི་
 རོན་བཤད་པ་ལ། རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་མི་མཐུན་པའི་
 རྟོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་
 ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་
 གསུམ་གྱིས། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་པས་རྣམ་པའི་
 དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་ནས། དེའི་རོན་བཤད་པ་ལ། དེ་དག་གྲང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པ་གསུམ་ཁོ་
 རར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞི་ཤེས་པ་ཡིས་བྱེ་བྲག་རྣམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན།

༥ གཞུང་དོན་ནི། མཐུན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཤར་
 བའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་ཕྱོགས་
 ཤེས་རྣམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་
 སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
 གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ། རྣམ་མཐུན་གྱི་
 ཤེས་རྣམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 འཛོམས་པར་རུས་པའི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་
 ཀྱི་གཉེན་ཕྱོགས་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛོག་བྱེད་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ དེའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལ་རིགས་འགྲེལ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་། རྣམ་པ་ཤར་ལས། མཐུན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་

ཤར་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐབས་འདིར་
 བསྟན་གྱི་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད། གཉེན་པོར་འཛིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་རྣམ་པ་དེ་ནི་རིགས་བསྟུན་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཆན་ཉིད་དེ། ཞེས་
 པའི་མཆན་ཉིད་དེ་མཆོན་བྱ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། བྱེ་བྲག་ནི་མི་
 མ་སྟུན་པའི་ཕྱོགས་གང་གི་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
 དཔེར་ན་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་།
 རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་ནི་སྒྱུ་འཛིན་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། འདིར་ཡང་
 རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མཆན་ཉིད་དེ། ཞེས་དང་། རྣམ་
 བཤད་ལས། མཆན་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་རྣམ་པའི་དབྱེ་
 བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འདིས་ཅི་བྱེད་མ་ཤེས་པས་གཞུང་གི་དོན་
 ལོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 སྒྲོན་མེད་དེ། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཆན་ཉིད་དེ། ཞེས་པའི་མཆན་ཉིད་
 མཆོན་བྱར་ཁས་སྒྲུངས་ན་སྒྲོན་དེར་འགྱུར་ཡང་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བྱེ་བྲག་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གཞི་
 གུབ་ན་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཞིའམ་ཤེས་པའི་

བྱད་པར་གང་ཞིག་ རྣམ་རྩོགས་སྦྱོར་བའི་བསྐྱོམ་བྱར་གྱུར་པ་རྣམ་
 པའི་མཆན་ཉིད། གཞིའི་བྱད་པར་གང་ཞིག་དང་། ཤེས་པའི་བྱད་
 པར་གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་སྦྱར་ནས། རོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གྱི་
 མཆན་ཉིད། ཤེས་རྣམ་གང་ཞིག་ སྒྲང་བྱ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་
 གཏོགས་པ། གཉིན་ཕྱོགས་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་
 རོར་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ། མི་མ་སྤུན་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། གཞི་ཆོས་ཅན། གཞིའི་
 བྱད་པར་དུ་ཐལ། རོན་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བྱོད་ཀྱི་བྱད་པར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་བདག་
 མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་
 བྱད་པར་དུ་ཐལ། ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཤེས་པ་དང་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ། །མཆན་ཉིད་ཕྱི་མ་ལ། ཁ་ཅིག་ ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། མི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་ཐལ།
 མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པ་སྤྱག་བདེན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག་ བྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་
 ཟེར་ན། རྣམ་མཐུན་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཐུན་གྱི་བྱད་ཆོས་སུ་ཐལ།
 རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རྣམ་

མཐུན་གྱི་ཤེས་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་གི་བྱང་ཆོས་སུ་ཐལ།
 དེའི་ཀྱི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་ཀྱི་པ་པར་
 སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཀྱི་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཀྱི་པ་མཐུན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཀྱི་པ་མཐུན་གྱི་བྱང་
 ཆོས་སུ་ཐལ། ཀྱི་པ་མཐུན་གྱི་ཀྱི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཀྱི་པ་
 པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཀྱི་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཀྱི་པ་
 མཐུན་གྱི་ཀྱི་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་འཛིན་རྟོག་པ་བྱུང་པའི་ཀྱི་པ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱུང་པའི་ཀྱི་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་བྱུང་
 པའི་ཀྱི་པ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཀྱི་པ་མཐུན་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པ་ཆོས་ཅན། ཀྱི་པ་མཐུན་གྱི་ཤེས་ཀྱི་པ་པར་ཐལ། ཀྱི་པ་མཐུན་གྱི་ཀྱི་པ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཀྱི་པ་མཐུན་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། ཀྱི་པ་མཐུན་གྱི་དོན་ཀྱི་པ་ཡིན་ན། ཀྱི་པ་
 མཐུན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཀྱི་པ་མཐུན་གྱི་ཀྱི་པ་ཡིན་ན་ཀྱི་པ་
 མཐུན་གྱི་ཤེས་ཀྱི་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀྱི་པ་མཐུན་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 མཐུན་གསུམ་གྱི་ཀྱི་པ་ཡིན་ན། མཐུན་གསུམ་ཡིན་དགོས་པར་

ཐལ། མཁུན་གསུམ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་
 པ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁུན་
 གསུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མཁུན་གསུམ་གྱི་གཟུང་
 རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་མཁུན་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་
 གྱི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁུན་དུ་ཐལ། མཁུན་གསུམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། ལམ་
 བདེན་ཡིན་དགོས་པ་དང་། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། སྤྱག་
 བདེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲ།
 གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཉམས་སུ་
 ཁྱོད་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་
 འཇིན་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་ན།
 རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་
 ཡིན་ན། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཤིང་།
 འདོད་ན། སུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཤེས་རྣམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་ལན་འོག་ཏུ་འཆད། ཁ་ཅིག

རང་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པ་ཤར་བའི་སློ་ནས་རང་གི་ལོགས་སྟོགས་ཀྱི་སློ་
 འདོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁུན་བ། འདིར་བསྟན་
 གཉེན་སྟོགས་ཤེས་རྒྱལ་གྱི་མཁུན་ཉིད། དེའི་སློ་ནས་དེ་ལ་གཞོད་
 བྱེད་ཀྱི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་བ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་གཉེན་སྟོགས་ཤེས་རྒྱལ་གྱི་མཁུན་ཉིད། དེའི་སློ་ནས་དེ་ལ་
 གཞོད་བྱེད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་བ། འདིར་བསྟན་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཉེན་སྟོགས་ཤེས་རྒྱལ་གྱི་མཁུན་
 ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན།
 རང་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པ་ཤར་བར་ཐལ། འདིར་བསྟན་གཉེན་སྟོགས་
 ཤེས་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཡུལ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་དེའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་པ་
 ཤར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་པའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་
 སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཁུན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། མཁུན་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ།
 སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་རྒྱལ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གངས་
 དེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་མཁུན་ཉིད་ནི་རྒྱལ་གསུམ་ཕྱིར། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་
 དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། གྲུ་མཁུན་ཉིད་ནི་
 རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་རྣམ་མཁུན་བསྟན་བྱའི་
 གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མཁུན་གསུམ་བསྟན་
 བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། མེད་པའི་
 རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། སུམ་ཅུ་ཅ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད།
 ཅེས་པའི་བར་གྱིས་མཁུན་གསུམ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་
 སྡོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་
 དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་མཁུན་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མཆོན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་
 ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་
 པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་
 བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་རྟོགས་འདི་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག མཁུན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་
 སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གཉེན་ཕྱོགས་ཤེས་

རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁུན་དེ་གཉེན་ཕྱོགས་
 ཞེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་གཉེན་ཕྱོགས་ཞེས་རྣམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྣམ་པ་ལ་དོན་རྣམ་དང་
 ཞེས་རྣམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་དོན་རྣམ་བསྟོམ་བྱ་ཡིན། ཞེས་རྣམ་
 བསྟོམ་བྱ་མིན་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཞེས་རྣམ་བསྟོམ་བྱ་ཡིན། དོན་
 རྣམ་བསྟོམ་བྱ་མིན། ཞེས་ཟེར། འདི་འགོག་པ་ལ། རྣམ་བཤད་ལས།
 ཁ་ཅིག་དོན་རྣམ་དང་ཞེས་རྣམ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བསྟོམ་བྱ་གང་
 ཡིན་མི་མཐུན་པ་སོ་སོར་འདོད་པ་ལ་ནི་སྤྲོད་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 དེ། མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཞེས་བསྟོམ་བྱར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་མི་
 རྟག་པ་བསྟོམ་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། མི་རྟག་པ་བསྟོམ་བྱར་
 འདོད་པ་དེས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་བསྟོམ་བྱར་ཁས་ལེན་ན་
 གཞི་སྟོར་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཕྱགས་
 དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་པ་བསྟོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མི་རྟག་
 པ་རྟོགས་པའི་སྟོ་སྟོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྤྲོད་ཇེ་ཆེན་པོ་ཡང་བསྟོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྟོ་སྟོམ་པའི་གང་ཟག་

ཡིན་ན། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་ཡང་བསྒྲོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱང་
 འཕགས་ཀྱི་བསྒྲོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྣམ་པ་
 ཡིན་ན་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་། དོན་རྣམ་ཞེས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་
 མི་སྲིད་ཅིང་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་རོང་རྟེན་པ་ན་རེ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དུལ་
 རྣམ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པར། སྒྲོ་ཡིས་རྟོགས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཞེས་པས་
 དོན་རྣམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། རྣམ་པ་གང་དག་དང་
 རྟགས་གང་དག་དང་། ཞེས་རྣམ་པའི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཟུང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདྲིར་བསྟན་པ་ནི་ཤེས་རྣམ་ཁོ་ན་དང་མི་
 མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་མཆིས་
 པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་།
 ཞེས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲས་གསུངས་པ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་
 ཀྱང་མདོར་བསྟན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་རྒྱས་
 བཤད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ལུགས་
 གྲུ་མ་མི་འཐད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་མི་རྟག་པ་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདྲིར་དོན་རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་

གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་
 དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སོགས་སྒྱུར་བ་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རྣམ་པའི་ངོས་འཛིན། མདོ་ལས་གསུངས་
 ཚུལ། བསྟན་བཅོས་སུ་བསྐྱུས་ཚུལ། རི་ལྟར་སྒྲིམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
 བོ། འདིར་བསྟན་བསྒྲིམ་བྱའི་རྣམ་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
 རྟོགས་བྱ་བ་དེན་བཞི་དང་རྟོགས་པ་སོ་མཁའེན་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཐང་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། རྣམ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་
 སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རི་སྟེང་
 གཅིག་ཡོད་པ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་
 རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རམ་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། ཤེས་ཕྱིན་འདི་
 བོ་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ། རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་
 འདི་དང་འདིའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་རྣམས་བཞག་
 ཅིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་འཐད་པ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ཡང་
 རྣམ་པ་ཉིད་བདུན་དང་སོ་བྱུག་ལ་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་མདོ་དེ་

དག་དང་གངས་མཉམ་པ་ཡོད་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་
 ལ་སྡེ་ཆེན་བདུན་པོ་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་མདོ་ཆེན་བདུན་དང་། སོ་བཞི་
 ལ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་གཅིག་སྟེ་མས་འཇུག་དགུ་ལ་གཅིག་སྟེ་
 ལམ་ལ་གཅིག་གཞན་བཅུ་གསུམ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དང་། སོ་
 དགུ་ལ་ཐ་མ་གསུམ་ལ་རེ་རེ། གཞན་སྟེ་ཆེན་བཞི་ལ་རེ་རེ་སྟེ་མདོ་
 ཆེན་བདུན་ཡོད་དེ་ལ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེས་རྣམ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་དོན་རྣམ་བསྟན་པར་ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་ཀྱང་། དེ་
 གཉིས་ཀས་དོན་རྣམ་དང་། ཤེས་རྣམ་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་ཏེ།
 དཔེར་ན་མ་མཆིས་པས་དོན་རྣམ་དང་དེའི་པར་བྱིན་གྱིས་ཤེས་རྣམ་
 སྒྲས་ཟིན་ལ་བསྟན་ལ། རྣམ་མཁའ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པས་དངོས་
 སུ་ཉག་པ་མེད་པའི་དོན་རྣམ་དང་། རྟགས་ལ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རྣམ་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། མདོན་
 རྟོགས་རྒྱན་ལས་རྩི་བཅུན་གྱིས། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།
 ཞེས་སོགས་གྱིས་འདི་ནས་འདིའི་བར་གྱིས་གཞི་ཤེས་དང་རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ཅོ་ཞེས་ས་གཅོད་མཛད་ལ། ལམ་ཤེས་གྱི་
 རྣམ་པ་ལ་ས་གཅོད་དངོས་སུ་མ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
 གཞི་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཐོག་མཐའ་བཟུང་བས་དེའི་བར་གྱི་དེ་
 ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གོ་སྟེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་

སུ་མ་མཛད་པའི་བྱིར། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ས་གཙོད་དོན་གྱི་
 ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། །དངོས་མེད་
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བར། །ཞེས་པ་དོན་འཐོབ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར། བཞི་
 པ་ནི། འོན་ཤེས་རྣམ་དང་དོན་རྣམ་འདི་དག་ལས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་
 གང་ཞེ་ན། ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་གྱིས་དོན་རྣམ་བརྒྱ་
 དོན་གསུམ་ལ་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།
 དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཀ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 བ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྐྱོམ་པ་ན་དེ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་སྐྱོམ་པ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་འདིར་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཤེས་
 རྣམ་ལ་བཞེད་པ་གསེར་སྤང་ལས་བཤའ་དེ། དེ་ཉིད་ལས། འོན་ཀྱང་
 གཞུང་ནས་སྒྱུར་བས་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་
 གཙོ་བོར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་སྐྱོམ་པར་སྤང་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་
 ལྟར་ན་བདག་མེད་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་སྐྱོམ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡུལ་སྐྱོམ་པ་
 དང་། ཡུལ་ཅན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱོ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་
 ལས་འདིར་བྱི་མ་གཙོ་བོར་བཟུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 རྟེན་གཉིས་པ་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤའ་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།
 དོན་བཤའ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
 རྣམས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྦྱིར་བསྟན་ནས་ད་ནི་སོ་སོར་བྱེ་ནས་

ཁྱད་པར་དུ་འཆད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་རྣམས་སྤྱིར་བསྟན་
ནས། དེ་ཞི་ཁྱད་པར་དུ། ཞེས་གསུངས།

གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་
ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།
མཆོམས་སྐྱར་བ་དང་། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྐྱུ་བའོ།
དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དེ་ལ་རེ་ཞིག་དང་པོར་
གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད། ཅེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་
པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་གསུངས། འདི་ཕྱི་འགྲེལ་ན་ཡོད་
ཀྱང་མཆོམས་སྐྱར་ལ་སྒྲུབ་སྟེ། ཉི་ལྔ་དུ་འདི་འདིའི་མཆོམས་སྐྱར་
དུ་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བཀོད་པ་དང་། རྒྱན་
སྐྱར་དུ་ཡང་མཆོམས་སྐྱོར་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསེར་སྒྲུབ་

ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒར་བཤད་པའི་མདོ་ཆེན་དང་པོ་
 དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོན་ས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིར་བདུན་འཆད་
 པ་ལ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 གསུམ་པ་ལ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་། ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་ལས། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 རྣམ་པའི་བར་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མེད་པ་དང་། མི་
 སྐྱེ་བ་དང་། དབེན་པ་དང་། མི་རྩི་བ་དང་། གནས་མེད་པ་དང་། རྣམ་
 མཁའ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། མིང་མེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་
 པ་དང་། མི་འཕྲོགས་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་
 སྟེ་བཅུ་གཉིས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་
 བདེན་པ་གསུམ་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དག་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྟེན་ལམ་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་།
 བརྟེན་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། གངས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དོན་བསྟུ་བ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གཅིག་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་བསྟུས་པས་དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་གི་ཤེས་
 བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
 དང་། ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་པས་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །ཞེས་

གསུངས།

བཞེན་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།

༥ གཉིས་པ་ལ། བཞེར་དབྱེ་བ། ལྷར་དབྱེ་བ། རྩལ་ཏུ་དབྱེ་བ་
 དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་
 ཟག་མེད་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་བཞེ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་དང་པོ་ལ་
 གྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། འཕྲུལ་པ་པོ་མེད་པ་དང་། འཕྲུལ་པ་པོ་མེད་པ་
 དང་། འདུལ་པ་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། བཞེ་ནི་གོ་རིམ་བཞེན་དུ་ལམ་
 ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་དག་ཡིན་ལོ། ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ལམ་གཉིས་པ་ཟག་བཅས་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་སྟོན་པ་ལ།
 གཉིས་པ་ལ་མི་ལམ་དང་། སྐྱ་བརྟན་དང་། མིག་ཡོར་དང་། སྤྲིག་རྒྱ་
 དང་། སྐྱ་མའི་རྣམ་པ་སྟེ་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞེན་དུ། རོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་
 དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་
 དང་། རང་བཞེན་གྱིས་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་མཆན་ཉིད་སྤྲིར་

ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ལམ་གསུམ་པ་ཟག་མེད་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་
 བ་དྲུག་པོ་འཆད་པ་ལ། གསུམ་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
 དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། གོས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲོས་པ་
 མེད་པ་དང་། རྫོམ་པ་མེད་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་དྲུག་ནི་
 གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པ་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པར་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་ངེས་པའི་གཉེན་
 པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ་བྱངས་ཀྱི་
 སྟོན་པ་དོན་བསྟུ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཙོ་
 ལུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དོན་བསྟུ་བ་ལ། སྦྱིར་ན་ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ལ་གཞི་བཞེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་བདུན་བཤད་པ།

༥ གཞུང་དོན་ནི། གཞི་བཞེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཉིད་བདུན་ཡོད་
དེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་བཞེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་
གཉིས། ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་བཞེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཙུ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱེད་ དེས་ན་གཞི་བཞེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲིམ་པར་
བྱེད་པའི་བཞེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར།
སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་བཞེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོགས་
ཚུགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད།
གཞི་བཞེས་ཀྱི་བསྒྲིམ་བྱའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་
མཐུན་པ་གང་ཞིག ཐེག་དམན་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ།
གཞི་བཞེས་ཀྱི་བཞེས་རྣམ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་བདེན་པ་གསུམ་ལ་
སོ་སོར་བཞི་བཞི། ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བཙུ་སྟེ་ཉིད་

བདུན་དུ་ཡོད། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སྤྱག་
 བསྐལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི། གྲུན་འབྱུང་
 བདེན་པའི་རྣམ་པ་རྒྱ་གྲུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱེན་བཞི་རྟོགས་པའི་རྣམ་
 པ་བཞི། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། འགོག་པ། ཞི་བ། བྱུ་ཞུ་མ་པ། དེས་
 བར་འབྱུང་བ་བཞི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 བྱི་མ་བཙེ་ལྷ་འོག་དུ་འཆད། ཁ་ཅིག་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་
 ཆོས་ལ་ལོག་བྱིགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་པར་
 བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་
 དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲོ་མ་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག་དེ་
 འབྲེལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་སུ་དམིགས་པ། དེའི་རྣམ་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། གཞི་ཤེས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་སུ་ཐལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ཁྱེགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་
 དམན་པའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་བྱིར་དུ་གཙོ་བོར་བསྒྲོམ་

བར་བྱ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཀླུ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དམན་པའི་རིགས་ཅན་
 ལྷག་བསྐལ་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤྱིང་རྩི་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན།
 མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 ཤེས་ཀླུ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་
 གྱི་དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དང་། ཐེག་དམན་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་བྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལ་
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བྱེ་བྲག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་པ་
 དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཉན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་
 གསུངས་ཡོད་པའི་དོན་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བཟེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་
 གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཉན་སྤྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 ཟག་མེད་མཐོང་ལམ་གཅིག །གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་
 གཅིག དེའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་

གཅིག་སྟེ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། དེ་
 ལ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པའི་ལམ་རིགས་པ་སྐྱབ་པ་ངེས་འབྱེན་བཞི་
 རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་ལྔ་ཡོད་དེ།
 གཟུང་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱ་བརྟན་ལྟ་བུ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་
 དང་། སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱ་མ་ལྟ་བུར། རིམས་པ་བཞིན་བདེན་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་
 འགགས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་དག་པར་རྟོགས་
 པའི་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལ་དུག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཕྱིའི་
 གཟུང་བ་དོར་བྱ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་།
 དེ་སྤང་བྱ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་
 གོས་པ་མེད་པ་འོད་གསལ་བ་དང་། དེ་གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་
 རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་དོན་དམ་པར་སྟོང་པར་
 རྟོགས་པ་ལ་རྩོམ་པར་བྱར་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བདེན་པས་སྟོང་
 པའི་སྟོང་ཉིད་མི་གཡོ་བ་སྟེ་སྲིད་པ་ངི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པར་
 རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་གཟུགས་
 ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་འཆད་པ་སྐབས་སུ་མ་
 བབས་པའི་སྒྱུན་མེད་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་

མདོན་རྟོགས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཉོན་མྱིབ་དང་ཤེས་མྱིབ་
གང་རུང་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་
གི་མྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཉོན་མྱིབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན།
ཙམ་ཉོན་བྱུག་ ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་རྒྱུ་མཆོད་སུ་ཡོད། དེ་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་གི་མྱིབ་པའི་
རིགས་སུ་གནས་པ། ཤེས་མྱིབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐར་ཐགས་
གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་དང་། གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་འཛིན་
གི་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། སྤྱིར་ཤེས་བྱའི་མྱིབ་
པའི་གཉེན་པོ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་ཤེས་མྱིབ་ཡིན་ན།
ཤེས་མྱིབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་
རྟོག་པ་དེ་ཤེས་མྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་
རང་བཞིན་གྱི་སྤང་འདས་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱི་སྤང་འདས་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འགྲོ་ལ་ཆགས་
པས་ཀྱང་ཆགས་མཛད། ཁྱེས་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་ཆགས་
པ་ཡིན་ན། ཆགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་
རྒྱུ་བཞུགས་མཛད། ཁྱེས་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་
ཡིན་ན། བསྟན་བཅོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་འགྲིག་ ཁ་

ཅིག་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཉོན་
 སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་མཐོང་ལམ་གཅིག་
 ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་
 བཅས་གཅིག་དེར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་གཅིག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འབད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། སྒྲོམ་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་
 དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་
 བྱེད་གང་ཞིག་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་གྱི་
 དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་
 གང་ཞིག་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་
 དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་གང་ཞིག་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་
 པ་ཁས། གཞན་ཡང་། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲོར་བ་འབད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་

ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་
 འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར་ན། གང་ཟག་མི་རྟག་པ་
 མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཆོས་ཅན། དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་
 དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སྤྱབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གང་ཟག་རྟག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པའི་དངོས་གཉེན་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་
 བཟགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ལྡན་མིན་ལ་དམིགས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་དངོས་
 གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁོང་ཁྱོད་དང་དམིགས་པ་
 གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པར་
 ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁྱབ་པ་

ཁས། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོང་ཁྲིའི་དངོས་གཉེན་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་ཉོན་དྲུག་གི་དེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། འདུལ་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟོས་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་།
 རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་གཉིས་
 ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་བཅོམ་ནས་ཞེས་དང་། སྤང་བྱའི་
 ས་བོན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཞེས་རབ་ཡིན་ཀྱང་། མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 ཟུགས་པའི་སྟོ་འདོགས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་དེའི་
 དམིགས་ནས་ལོག་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཞི་ལྷག་
 ཟུང་འབྲེལ་ཀྱི་སྟོ་ནས་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱན་
 བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མི་བྱེད། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་
 མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་
 སོང་བའི་བྱང་ལམས་རྒྱན་མཐའ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་སྐྱེ་བ་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་དངོས་གཉེན་

བསྐྱོམ་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་དེར་གྱུར་པའི་
 རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 བ་མ་བྱུང་སྟེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་སྟུག་
 བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་ཀྱན་བཏགས་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་
 སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་བྱའི་གཙུག་
 པོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་ཁས། གཞན་ཡང་། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་
 འོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ཤེས་སྤྱོད་གཞུང་རྟོག་ཏུ་ཐལ། སྤྱོད་བ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་
 གྱུར་པའི་གཞུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱུར་བདེན་པར་
 ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 བདེན་འཛིན་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེས་གཞུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཞེས་
 སོགས་ཟེར་བ་ཡང་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག ཉོན་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་
 གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་
 ཡོད། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་འོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་
 པའི་ལམ་ཟག་མེད་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད།
 ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་བྱང་སེམས་ཁོ་
 བའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་འོན་དུ་

འཇིན་པའི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་རྒྱུད་ལྡན་
 གྱི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་
 ཏུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁུན་དེ་གཉེན་
 པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཟུབ་སྟེ། དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་གྱི། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་
 བར་དུ་གཙོད་བྱེད། ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད། །ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཏུ་འཇིན་པའི་
 རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག་སྒྲིབ་པ་ལ་
 ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས། དེ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུས་མཐར། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་
 པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན། །དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་
 ཅད་དོ། །དེ་ཟད་ན་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པས་ཁྱོད་
 སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་ཐལ། གཙོ་
 བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། གཙོ་བོར་རང་རྒྱལ་གྱི་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང། བདེན་འཛིན་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། གཙོ་བོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་ལོ། ཁོ་
 བ་རེ། སྤྱིབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱིབ་པ་དེ་སྤྱིབ་པ་གང་ཞིག་དེ་ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱང་མིན།
 ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་རྒྱང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་
 གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པས་ཁྱོད་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། གསུམ་
 པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་
 ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པས་ཁྱོད་མ་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན། དམན་
 པའི་སྤྱིབ་པ་ཡིན་ན། སྤྱིབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྟོམས་འཇུག་
 གི་སྤྱིབ་པ་ཡིན་ན། སྤྱིབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བ་རེ། སྤྱིབ་
 པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་སུ་གངས་
 ངེས་པར་ཐལ། སྤྱིབ་པ་ལ་ཉོན་སྤྱིབ་དང་ཤེས་སྤྱིབ་གཉིས་སུ་གངས་
 ངེས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང། ཁོ་བ་རེ། ཐར་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་
 པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ཡིན་ན། གཙོ་བོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་
 བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྤྱི་

རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 ཟེར་ན། ཅ་བར་མ་བྱལ་སྟེ། ཐར་པ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་རིགས་འགྲེལ། །ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་སྟོབ་
 པས་ཤེས་སློབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་
 དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཤེས་སློབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག
 མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་
 སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་
 གནས་པས་བྱལ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་སྟོང་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱི་
 རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་དང་། གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་བྱལ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱའི་སློབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྟོམ་
 པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་པས་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ལ་ཡང་། མཆམས་སྤྱད། བསྟན། བཤད། རྟོག་
 བསྟུ་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་འཆད་དོ། །ཞེས་མཆམས་སྤྱོར་བ་ལ། དེའི་
 འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།
 སྤྱར་བཤད་པའི་མདོ་ཆན་གཉིས་པ་དེའི་རྟོག་བཤད་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་
 ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་མདོར་བསྟན་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལ།
 རྟོག་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས། འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ནས་བཟུང་
 གྱུ་དང་སྤོང་མེད་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བར། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། གོ་རིམ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་
 བ་དང་། གོ་རིམ་ཅན་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ།
 གྱུ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་

ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། སྤྱག་བསྐྱལ་
 བ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་
 སློན་ས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། གངས་ཀྱི་སློན་ས་
 ཡོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རོ་བོའི་སློན་ས་ཡོད་ཆོས་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་
 དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་གངས་བཞིན་དུ་
 རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱའོ་
 ཞེས་གསུངས།

རོ་བོའི་སློན་ས་ཡོད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ལ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་སྤང་
 གཉིན་གྱི་སློན་ས་བཤད་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བདུན་དམ་
 བཅའ་དང་འཐད་པའི་སློན་ས་བཤད་པ་དང་། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
 ལྷ་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སློན་ས་བཤད་པ་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་

རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པམ་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་རྣམ་པ་འད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་གནས་པ་དང་། ཞེ་བ་དང་། འདོད་
 ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཉི་མུག་མེད་པ་དང་།
 ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་ནི་གོ་
 རིམས་བཞིན་དུ་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་
 དང་། དགའ་བ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་
 དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་མུག་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
 ཀྱན་ཏུ་ཉོན་པ་དང་། རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་བ་གསུམ་དང་གསུམ་དང་
 གཅིག་དང་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཚད་མེད་པ་དང་། མཐའ་
 གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་
 མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་ཉོན་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་།
 ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་དང་། རི་ལྟར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་དང་། རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།
 རི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རི་ལྟར་
 སྐྱབ་པ་ཡིན་པ་དང་། དེས་པར་འབྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་

བོ་ཉིད་གཉིས་དང་གཉིས་དང་གཉིས་དང་གཉིས་དང་གཉིས་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་
 གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་
 སྟོན་པ་ལ། མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོང་བ་དང་།
 བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ལྷ་པ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལྷ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། འགོག་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ནི་ནང་དང་། ཕྱི་དང་། གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་རྣམས་འགགས་
 པས། བྱེད་དང་། ཕྱི་དང་། གཉིས་ཀའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་
 གསུམ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཏགས་པའི་བདག་སྟོང་པ་
 དང་། སྟོང་གི་འཛིག་ཉེན་དང་། རྟོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་།
 འདུས་མ་བྱས་དང་། རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་། འཁོར་བ་
 ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་དོར་བ་མེད་པ་ལ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་འགགས་པས། སྟོང་པ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། རྟོན་
 དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་
 འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བརྒྱད་དང་། གྲུ་ལོ་མ་པའི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱུན་
 བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་འགགས་པས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་པའི་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་འབྱུང་པའི་བདག་

ཉིད་བཅུགས་པ། མཆོན་ཉིད་དང་། རྩལ་སྤྱུ་འབྱུང་བ་རྣམས་འགགས་
 བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། མི་དཔེགས་
 བ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་
 བ་ཁོ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་འགག་བས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་
 ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
 བེ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། བཞི་བ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྤྱིར་
 ན་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས།

གཞུང་དོན་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་བཤད་པ།

༥ གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
 བ་དེ་ལ་སོ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད། ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་བདུན།
 སྤྱུག་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་ལྔ། འགོག་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་

བཅུ་དྲུག་ཀླུ་མ་ས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཀླུ་པ་
 སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་ཀླུ་
 འབྱོར། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཚོས་ལ་
 ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་མཆོན་
 ཉིད། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་
 བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཉེན་ཕྱོགས་ཤེས་ཀླུ་གང་ཞིག རང་སྤྲས་བྱང་སེམས་འཕགས་
 པའི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་བྱས་པ་དེ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཀླུ་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། དབྱེ་ན་སོ་དྲུག་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཀླུ་པ་
 ཅས། སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཀླུ་པའི་བར་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་
 ཀླུ་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཀླུ་བརྒྱུད་དང་། ཚད་
 མེད་པའི་ཀླུ་པ་ནས། ཆགས་པ་མེད་པའི་ཀླུ་པའི་བར་ལམ་བདེན་
 ཀྱི་ཀླུ་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཀླུ་བདུན་དང་།
 མི་རྟག་པའི་ཀླུ་པ་ནས། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཀླུ་པའི་
 བར་སྐྱུག་བདེན་ཀྱི་ཀླུ་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་
 ཀླུ་ལྔ་དང་། ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཀླུ་པ་ནས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཀླུ་པའི་བར། འགོག་བདེན་ཀྱི་ཀླུ་པ་བཞི་
 ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཀླུ་བཅུ་དྲུག་ཀླུ་མ་ས་སུ་ཡོད་པའི་

སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་
 བལ་པའི་རྣམ་པ། མི་གནས་པའི་རྣམ་པ། ཞི་བའི་རྣམ་པ་གསུམ།
 ཀྱན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་རྣམ་པ།
 ཞི་སྤང་མེད་པའི་རྣམ་པ། གཏི་སྤྲུག་མེད་པའི་རྣམ་པ་གསུམ། རབ་
 སྐྱེའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་རྣམ་པ། རྒྱེན་གྱི་
 རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་སྤྱོད་
 པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཆད་མེད་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས།
 རིགས་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཐ་མི་དད་པའི་རྣམ་པ། མཆོག་ཏུ་
 འཛིན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་
 གཉིས། དེས་འབྲེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་
 པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 སྟོང་བདག་མེད་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི། དེ་བཞི་ལ་སྤྲོ་
 མོང་དུ་བྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་
 རྣམས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྤྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྤྱི་ནང་སྟོང་པ་
 ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རྣམ་གསུམ། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་

ལྷོང་པ་ཉིད་ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པ་
 ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལྷོང་
 པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་མ་དང་ཐ་
 མ་མེད་པ་ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། རོར་བ་མེད་པ་ལྷོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 བརྒྱད། གྲུ་ལོ་མ་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་ལྷོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་གཅིག་དང་། དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། མི་
 དམིགས་པ་ལྷོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་
 བོའི་རྣམ་པ་གང་དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དངོས་པོ་
 མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལྷོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ལམ་དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ལམ་དེའི་རྣམ་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་
 ཅན། དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་བྱུང་ན་དེས་གཞུང་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཁ་ཅིག ལམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་
 སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། ལམ་

ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་པ་ལམ་
 ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་འགོག་པར་
 བྱེད་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་སུ་དམིགས་པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་
 རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ལམ་ཤེས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་
 ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་སུ་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་པའི་བསྒྲོམ་བྱའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་གཉེན་
 ཕྱོགས་ཤེས་རྣམ་གང་ཞིག བྱང་འཕགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ཕུན་
 ཆོག་སྐྱབ་བྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟུར་བྱི་མ་དེར་ཐལ།
 མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་
 གནས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཆོགས་
 ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་
 ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
 མཐུན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་

འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ལམ་ཤེས་གྱི་ཤེས་
རྣམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་མ་ངེས་
པའི་སྤྱིར།

རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་ལ། མཆོམས་སྤྱད། ཅ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་འཆད། ཅེས་མཆོམས་སྤྱོར་བ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་
པ་ནི། སྤྱར་བཤད་པའི་མདོ་ཆོན་སྤྱི་མ་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་
ལ། ཟན་པ་ཉིད་བཞག་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དོན་བསྟུ་
བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཟན་པ་ཉིད་བར་བཞག་པ་ནས་བརྒྱུད་
སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་

མཁའ་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སློན་ནས། རྣམ་
 བ་ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ཉིད་གྱིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། གངས་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་སྐྱུམ་
 ཅུ་ཅ་བདུན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྐྱུམ་ཅུ་ཅ་བཞི་
 དང་། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་སྐྱུམ་ཅུ་ཅ་དགུར་བཞེད་དོ། །ཞེས་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ལ་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་
 དང་རྩིས་སུ་མ་བྱུན་པའི་རྣམ་མཁའ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྩིས་སུ་མ་བྱུན་པའི་རྣམ་མཁའ་ཀྱི་
 རྣམ་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁའ་ཀྱི་
 རྣམ་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་དེ་བསྟན་པའི་སློ་
 རྣམ་སྤར་བཤད་པའི་མདོ་ཆོན་དང་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་
 བསྟན་པའི་སློན་ནས་མདོ་ཆོན་གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལམ་
 ཤེས་པ་ཉིད་ལ་གཉིན་པོའི་ལམ་ཤེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་
 དེ་བསྟན་པའི་སློན་ནས་མདོ་ཆོན་གསུམ་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ། རོ་བོའི་དོན་བསྐྱུ་བ་དང་།
 གངས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་བ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ་དེ་ལ་

ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་བྱེ་བྲག་གིས། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཟག་པ་
 དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་
 པའི་བྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱར་བའི་བྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་དག་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱེམས་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་དག་གི་ནང་ནས། དན་པ་ཉིད་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ།
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་དོན་ནི། རྣམ་མཐེན་གྱི་ཤེས་
 རྣམས་དེ་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་
 པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་སོ་བདུན། བྱང་
 སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐེན་
 ཀྱི་ཤེས་རྣམ་སོ་བཞི། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་།
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དེ་སོ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན།

རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྒྲོར་བ་
 བསྐྱོམས་སྐྱོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རྣམ་མཐར་ཐུག་གང་ཞིག
 རང་སྤྲས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྐྱབ་
 པར་ཀུས་པ། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བརྒྱ་
 དང་བཅུ་ཡོད། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་
 གྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་
 རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་
 པའི་སྒྲོ་འདོགས་གྱི་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད། ཁ་ཅིག རྣམ་མཁུན་གྱི་
 ཤེས་རྣམ་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུར་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་
 པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དེ་སོ་བདུན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་
 ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སོ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་དེ་སོ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་
 ཟེར་ན། དེ་དག་གི་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་
 ཐལ། སྒྲོར་བ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་
 མཁུན་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་སེམས་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་
 བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་

ཅིག རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན།
 བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་
 ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ལྡན་དུ་སྦྱེས་པའི་སྒྲོ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་སྒྲོ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྲ། ཁ་ཅིག
 རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་
 པའི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་
 རྣམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ལམ་ཆོས་ཅན།
 མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ་སྤར་
 བཞིན་ནོ། ། ༥ །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་དང་པོར་དངོས་པོ་
 ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་སྒྲོ་བ་མ་
 ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྦྱར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་
 བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས། དན་པ་ཉིད་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་

ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
འདིས་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་
བྲང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་དེ་སྡེ་ཆན་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྡེ་ཆན་བདུན་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྲང་ཆོས་
སོ་བདུན་སྦྱར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

བྲང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སྦྱར་བསྟན་པ།

༥ དང་པོ་ལ་ཁམས་དང་སའི་གོ་རིམས། ལམ་གང་དུ་སྒྲོམ་
པ། དབྱེ་བ། བསྐྱ་བའམ་རྗེས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། བྲངས་ངེས་པ།
སྒྲོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོར་བྲང་ཆོས་སོ་
བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅིང་ཉེར་བསྡོགས་མི་སྡོགས་མེད་པ་ན་
དགའ་བ་མ་གཏོགས་སོ་བྱུག་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་ཡང་
དག་པའི་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་སོ་བྱུག་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་
དང་བཞི་པ་ན་དགའ་བ་དང་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་སོ་ལྷ། གཟུགས་

མེད་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པའི་ངག །ལས་ཀྱི་མཐའ། དགའ་བ།
 རྟོག་པ་མ་གཏོགས་སོ་གསུམ་དང་། འདོད་ཁམས་དང་ནི་སྲིད་ཅེ་ན།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 མ་གཏོགས་ཉེར་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་དང་
 པོ་ན་ཐམས་ཅད། །མི་ལྷོགས་མེད་ན་དགའ་མ་གཏོགས། །གཉིས་པ་
 ན་ནི་རྟོག་མ་གཏོགས། །གཉིས་ན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའང་། །
 བསམ་གཏན་བར་ནའང་གཟུགས་མེད་པ། །གསུམ་ནའང་དེ་དང་
 ཆུ་ལ་ཡན་ལག །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ལམ་ཡན་ལག །མ་གཏོགས་འདོད་
 ཁམས་སྲིད་ཅེ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིབ། དེ་ཡང་མཛོད་པའི་
 ལུགས་ཡིན་པས་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། འདོད་སེམས་དང་སྲིད་ཅེ་ནི་སེམས་ལ་བརྟེན་
 ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་སྒར་བ་ཤད་ཟེན་པའི་
 སྒྲིབ། གཉིས་པ་ནི། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྡེ་ཚན་དང་པོ་
 གསུམ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་
 དུ་སྒྲིམ། དབང་སྟོབས་གཉིས་རིམས་པ་བཞིན་དུ། རྫོད་ཅེ་དང་།
 བཟོད་མཆོག་གཉིས་སུ་སྒྲིམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མཐོང་ལམ་
 དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་སྒྲིམ་ལམ་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡོད་དེ། དབུས་
 མཐའ། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ། ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་

གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྐས་བྱང་
 རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐུན་པ། རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ནི། རྟག་ཏུ་
 མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་། །སྟོན་ཅིག་ཏུ་ནི་ཐོབ་པར་འདོད། །ཅེས་
 དང་། མཛོད་ལས། སྡེ་ཆོན་བདུན་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །ལས་ནི་དང་
 བོ་པ་དག་དང་། །དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །སྒྲོམ་དང་
 མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་བྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས་སྒྲོམ་
 ལམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། །སྒྲོམ་
 ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་ལས་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཉེ་བའི་བྱིར། མཐོང་ལམ་ནི་
 སྒྲོམ་ལམ་ལས་ཆེས་ཐུར་བར་འགྲོ་བའི་བྱིར་འཕགས་ལམ་ཡན་
 ལག་ཏུ་བཞག་པའི་བྱིར། །ཞེས་བཛོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་
 ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དེ་ལ་སོ་བདུན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བྲན་
 པ་ཉེར་གཞག་བཞི། ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་
 བཞི། དབང་པོ་ལྷ། སྟོབས་ལྷ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན།
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི།
 ཆོས་སོ་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཅུར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ།
 དད་པ། བརྩོན་འགྲུས། དན་པ། ཞེས་རབ། ཉིང་རེ་འཛིན། བཏང་
 སྟོམས། དགའ་བ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། རྒྱལ་བྱིམས། ཞིན་ཏུ་
 སྤངས་པ་རྣམས་སུ་འདུ་བའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མིང་གི་སྒྲོ་ནས་

རྩམ་སྐྱ་བཟུ། །དད་དང་བཙོན་འགྲུས་བྲན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཉིང་དེ་
 །འཛིན་བཏང་སྟོམས་དགལ། །རྟོག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེན་ཏུ་སྦྱངས། །
 །ཞེས་དང་། །བྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་སྟེ། །བཙོན་འགྲུས་ཡང་
 །དག་འཛོག་ཅེས་བྲ། །རྩུ་འཕྱལ་རྒྱུ་པ་ཉིང་འཛིན་ཏོ། །གཙོ་བོར་
 །སྟོམ་པ་དེ་དག་ནི། །སྦྱོར་བྱང་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱང་ཡིན། །ཞེས་
 །གསུངས་པའི་བྱིར། །ལྷ་པ་ནི། །བྱང་ཆོས་དེ་ལ་སོ་བདུན་དུ་གྱངས་
 །དེས་ཏེ། །ཆོག་གས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་མཛོན་
 །རྟོགས་ཀྱི་རྩམ་རིགས་ལ་དེར་གྱངས་དེས་པའི་བྱིར། །དུག་པ་ནི། །སོ་
 །བདུན་སོ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བཛྟེད་པའི་
 །རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། །ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་
 །ལ། །དེ་སྟེ་བ་དང་རྩམ་སྐྱ་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་
 །པའི་བྱིར་ཏེ། །མཛོད་ལས། །ཟད་དང་མི་སྟེ་ཤེས་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་དེ་
 །དང་མཐུན་ཉིད་བྱིར། །སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་དེ་ཕྱོགས་མཐུན། །ཞེས་
 །གསུངས་པའི་བྱིར།

སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ནི་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། དངོས་པོ་ལ་རྟོག་
པའི་ལམ་དང་། རྩི་ལ་བཤས་བྱུང་བའི་ལམ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྦྱོར་
བའི་ལམ་དང་། མཛོན་པར་རྟོགས་པར་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཛོན་
པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་། མཛོན་པར་རྟོག་པའི་ལམ་
དང་། རྣམ་པར་ངེས་པར་འབྲིན་པའི་ལམ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་
དེ་རྟོན་པ་ལ། དང་པོར་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ལ།
བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ལུས་དང་། ཆོར་བ་དང་།
སེམས་དང་། ཆོས་རང་དང་སྦྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
བརྟགས་པ་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་འོ། །ཞེས་
གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་
ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ། ལུས་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཆོར་བ་

དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཆོས་དྲན་
 པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།
 དམིགས་ཡུལ། སྒྲོམ་ཚུལ། བསྒྲོམས་པའི་དགོས་པ། རོ་བོ། དབྱེ་བ།
 ས་མཆོམས། སྒྲ་བཤད། ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་མཆོག་ཏུ་
 བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་དམིགས་ཡུལ་ཡོད་
 དེ། ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ལ་
 གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དབང་ཉེན་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལྷ་ལྟ་
 བྱ་ཕྱིར་ལུས་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་ལྟ་བྱ་ནང་གི་ལུས་དང་།
 དབང་ཉེན་བྱེད་པའི་གཟུགས་སོགས་ལྷ་ལྟ་བྱ་གཉིས་ཀའི་ལུས་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོར་བ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། བདེ་སྤྱད་
 བཏང་སྒྲོམས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ལ་བྱེད་ལ། ཆོས་ནི་ཆོར་བ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་བྱང་ཐམས་ཅད་
 དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 བྱེད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་། ཆོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་
 རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་དེ་དམིགས་པར་
 འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། གྲིས་པ་རྣམས་ལུས་ལ་བདག་གི་ཉེན་
 དང་། ཆོར་བ་ལ་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་དང་། སེམས་ལ་

བདག་གི་དངོས་པོ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་ཆགས་སོགས་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། དད་སོགས་རྣམ་བུ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་
 བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཀྱན་བརྟམ་ལས། དེ་ལ་ཡང་བདག་གི་
 གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་དང་།
 བདག་གི་དངོས་པོ་དང་། བདག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་
 པར་བུང་བའི་དངོས་པོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ།
 སྤྱན་མོང་བ་དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་
 ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་བཞི་ལ་རང་སྤྱིའི་
 མཆན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །
 མཆན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་བརྟགས་པས། དཔྱ་པ་ཉིར་བཞག་
 བསྒྲོམ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་། མི་རྟག་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་སྟོང་བདག་མེད་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་
 ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་ལ་སྦྱར་བ་
 རྣམས་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། དེ་དག་གི་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལོ། །སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ནི་འདུས་
 བྱས་རྣམས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ཟག་བཅས་རྣམས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་

ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་རང་མཆོན་ཡང་ལུས་ལ་འབྱུང་བ་དང་
 འབྱུང་འབྱུང་གི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཆོར་བ་ལ་སྟོང་བའི་ངོ་བོ་དང་།
 སེམས་ལ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཆོས་ལ་སེམས་བྱུང་ལ་
 སོགས་པ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེར་ལྟ་བུའོ། །མཆོན་ཅམ་
 མོ། །གཉིས་པ་ལ། དམིགས་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་དང་། འཕྲོལ་བ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ལུས་
 སོགས་ཁོ་ན་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་
 ལུས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་
 མི་རྟག་སོགས་སྟུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
 ཀྱི་མཆོན་མ་དེར་མི་དམིགས་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་སོགས་དང་
 བྲལ་བ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་འབྲལ་
 མི་འབྲལ་གཉིས་ཀའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་
 སྐབས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 བསྒྲོམས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདེན་བཞིའི་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་
 བསྒྲོམས་པས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་

གྱི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་དང་། ཆོར་བ་བྱ་བ་ཉེར་བཞག་བསྐྱེམས་པས་
 ཆོར་བ་བདེ་སྤྲུག་ནི་འབྲུལ་བ་དང་མི་འབྲུལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་སྐྱོན་ས་ཉོག་ལ་སྲིད་པ་ཡང་ཀུན་
 འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་སྤྱིར་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་བྱ་བ་
 ཉེར་བཞག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་སེམས་ལ་མི་རྟག་སོགས་སྲུ་
 དབྱེད་པས་དེར་ཞེན་པ་ལྡོག་ལ། དེས་ན་བདག་ཆད་པར་དོགས་པ་
 མེད་པས་འགོག་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྱེག་པ་དང་། ཆོས་བྱ་བ་
 པ་ཉེར་བཞག་བསྐྱེམས་པས་ཀུན་ཉོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་
 མཐུན་པ་དང་། རྣམ་བུར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་གཉེན་པོར་ཤེས་
 པ་ན་དེ་ཉིད་ཉེར་འཆེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཐབས་སྲུ་ཤེས་ནས་སྦྱེད་པར་
 བྱེད་པའི་ཚུལ་དེས་བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའ་
 ལས། གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སྲིད་རྒྱུའི་ཕྱིར། །གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་
 རྟོངས་ཕྱིར། །བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས། །བྱ་བ་ཉེ་བར་
 བཞག་པ་སྐྱོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། ལུས་ཆོར་
 སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་
 བརྟགས་ནས་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་
 གིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་ཁྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ། བྱ་བ་ཉེར་བཞག་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན་ཤེས་

རབ་དང་བློ་བཟོ། ཁྱེད་དང་། མཛོད་ལས། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་
 ཤེས་རབ་སྟེ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་བཞིར་ཡོད། རྒྱལ་པ་ནི། ཆོག་ས་
 ལམ་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །བདུན་པ་ནི། ཤེས་
 རབ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་དྲན་པས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་མི་བཛོད་
 བར་བྱེད་པས་ན་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་ཅས་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་ནི།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་དྲན་ཉེ་
 ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོམ་པ་རྣམས་པ་བཅུ་བཞིས་མཆོག་ཏུ་
 གྱུར་པའི་བྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ། ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་
 པ། ལོག་ཞུགས་བཅུ་དྲུག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ། བདེན་བཞི་སྒྲོམ་པ་
 ལ་འདུག་པ། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས་པ།
 ལུས་སོགས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ་བྱེད་པ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་
 དང་བྲལ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལུས་འཛོལ་པ། ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་
 པ་དང་མཐུན་པ། ཉན་རང་སོགས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་མཐུན་པ།
 ལུས་སྒྱུ་མ། ཆོར་བ་མི་ལམ། སེམས་ནམ་མཁའ། ཆོས་སྤྱིན་ལྟར་
 ཤེས་པ། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་སོགས་སུ་
 སྦྱེ་བ། རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་ཞོ་བས་དྲན་ཉེ་སྒྲོམ་པ་ན་ཐེག་དམན་
 ཡོད་བྱེད་སོགས་དང་མ་འདྲེས་པར་སྒྲོམ་པ། ལྷག་མེད་ཀྱི་མུང་

འདས་འགྲུབ་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།
 སྒོ་ལྡན་བྲན་པ་ཉིར་བཞག་ལ། སྒྲོམ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཡིས། །
 མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ། །དེ་ལས་གཞན་ལས་བྲད་པར་
 འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟེན་དང་གཉེན་པོ་དག་
 དང་ནི། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འབྲུག་པ་དང་། །དམིགས་པ་དང་ནི་ཡིད་
 བྱེད་དང་། །ཐོབ་པ་སྒྲོམ་པ་བྲད་པར་འཕགས། །མཐུན་པ་རྗེས་སུ་
 འབྲུག་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྦྱེ་བ་དང་། །ཆེན་པོ་དང་ནི་
 མཆོག་ཉིད་དང་། །སྒྲོམ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པས་གཞན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཅམ་མོ། །རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ།

ཡང་དག་སྒྲོང་བར་བཞད་པ།

༥ སྒྲེ་ཆན་གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་
 པའི་ལམ་དེའི་འོག་ཏུ་རྩི་བཅུ་མེས་ཀྱི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་

མཆན་ཡོད་དེ། ལུས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་
 ཀྱི་སྒྲོན་ས་བརྟགས་ཏེ་ཞུགས་པ་ལ་སྤང་གཉེན་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་
 པའི་བཙུན་འགྲུས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་
 ཞུགས་པ་ལ་བཙུན་འགྲུས་འབྱུང་བས་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་
 ལ་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་སྦྱེས་པ་དང་མ་སྦྱེས་པ་དག་གོ་རིམས་
 བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་དང་མི་བསྦྱེད་པ་དང་། སྤེལ་བ་དང་།
 སྦྱེ་བའི་རྒྱའི་བཙུན་འགྲུས་ཡང་དག་པར་སྤོང་བའི་རྣམས་པ་བཞིའོ། །
 ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ཆོས་
 ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེད་པའི། སྦྱེས་པ་
 སྤེལ་བའི། མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་མི་བསྦྱེད་པའི། སྦྱེས་པ་
 སྤོང་བའི་ཡང་དག་སྤོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་
 ལ། དམིགས་ཡུལ། ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། དགོས་པ། ཇོ་བོ། དབྱེ་
 བ། ས་མཆོམས། སྤྱོད་པ་འདུག་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་
 མཆོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་བ་རྣམས་བྱུང་དང་མི་
 དགེ་བ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེས་མ་སྦྱེས་བཞི་པོ་དེ་དེའི་
 དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་
 མ་སྦྱེས་པ་མི་བསྦྱེད་པ་དང་། སྦྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བ་དང་། དགེ་བའི་
 ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེད་པ་དང་། སྦྱེད་པ་རྣམས་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་

འདུན་པ་སྐྱེད། འབད། བཙུན་འགྲུས་ཚུ་མ། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན།
 སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། འདུན་པ་སྐྱེད་
 རོ། །འབད་རོ། །བཙུན་འགྲུས་ཚུ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་རོ། །
 སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏུས་
 ལས། སྒོམ་པ་གང་ཞེན་འདུན་པ་བསྐྱེད་རོ། །འབད་རོ། །བཙུན་
 འགྲུས་ཚུ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་རོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་གྱི།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་མ་
 ལུས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོའི་སྤྱོད་གས་མ་ལུས་པ་
 འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དུན་པ་ཉེར་བཞག་གི་ངེས་སྤྱོད་བ་དང་།
 རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་རྩ་ལྟར་ཏུ་འཛིན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དབུས་མཐར། མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་དང་གཉེན་པོ་རྣམས། །རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཞེས་ན། །དེ་དག་སྤྱོད་ཕྱིར་བཙུན་འགྲུས་ནི། །
 རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
 ནི། སྤང་གཉེན་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བཙུན་འགྲུས་སུ་
 གྱུར་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁུན་པ། ཡང་དག་སྤྱོད་པའི་མཆོད་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། བཙུན་འགྲུས་སོ། །
 ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། བཙུན་འགྲུས་ཡང་དག་འཛིན་ཅེས་བྲ།
 ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་ནི། དེ་ལ་བཞིར་ཡོད་རོ། །དུག་པ་ནི། ཆོག་ས་

ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །བདུན་པ་ནི། སྤང་བྱ་
 ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བས་ན་ཡང་དག་སྦྱོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་ནི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡང་དག་སྦྱོང་བ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ཡང་དག་སྦྱོང་བ་
 ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་སྦྱོང་། །ལུས་ཅན་ཀྱན་དང་མཚུངས་པ་མེད། །
 དན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ཡིས། །ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྒྲིམ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རྩ་འཁྲུལ་གྱི་རྟེན་པ་བཞིར་བཞག་པ།

༥ གསུམ་པ་ནི། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་དེའི་འོག་ཏུ་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 སྤང་གཉེན་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་
 སྟེ་བའི་གཞི་བྱེད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བརྩོན་འགྲུས་དང་

ལྷན་པ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པས། ཉིང་རེ་འཛིན་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་ལ། འདུན་པ་དང་། བཙུན་འབྲས་དང་།
 སེམས་པ་དང་། དཔྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྦྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་
 ལྷན་པའི་རྩ་འབྲལ་གྱི་ཀླང་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཞུང་དོན་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན། དུ་
 མར་ཡོད་དེ། འདུན་པའི་རྩ་འབྲལ་གྱི་ཀླང་པ། བཙུན་འབྲས་ཀྱི་རྩ་
 འབྲལ་གྱི་ཀླང་པ། སེམས་པའི་རྩ་འབྲལ་གྱི་ཀླང་པ། དཔྱེད་པའི་རྩ་
 འབྲལ་གྱི་ཀླང་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།
 དམིགས་ཡུལ། སྒྲིམ་ཚུལ། དགོས་པ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས།
 སྒྲ་བཤད་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་འབྲལ་གྱི་ཀླང་པ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབ་
 པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། ལུས་གཅིག་དུ་མར་སྐྱར་བ་དང་དུ་མ་གཅིག་
 ཏུ་སྐྱར་བ་སོགས་རྩ་འབྲལ་གྱི་བྱ་བ་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བརྟམ་ལས།
 རྩ་འབྲལ་གྱི་ཀླང་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེན་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོར་སྦྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐར། ཉེས་པ་ལྡེ་སྦྱོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད།
 བརྟེན་པའི་རྩ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་དང་། ཀྱན་བརྟམ་ལས། སྒྲིམ་
 པ་གང་ཞེན་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་

སའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་ལྡེ་ཡོད་དེ། ཉིང་ངེ་འཇིན་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་སའི་
 གཏེ་ལེ་ལོ། སྒྲོམ་སའི་སྒྲུབ་བའི་དུས་སུ་གདམས་ངག་བརྗེད་སའི་
 ཉེས་པ། དངོས་སྒྲོམ་སའི་དུས་སུ་བྱིང་ཆོད། བྱིང་ཆོད་བྱུང་བའི་ཆེ་
 གཉིན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པ། བྱིང་ཆོད་དང་བྲལ་ནས་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་
 འབད་མེད་སྒྱུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་སའི་ཆེ་གཉིན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་
 སུ་ཡོད་སའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཉིད་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་
 རྣམས། བརྗེད་དང་བྱིང་དང་ཆོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་
 བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྡར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སའི་ཕྱིར།
 སྒྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། འདུན་པ། རྩེ་ལ་བ། དད་པ། ཤེན་
 ཏུ་སྐྱུངས་པ། དུན་པ། ཤེས་བཞིན། སེམས་པ། བཏང་སྒྲོམས་རྣམས་
 སུ་ཡོད་སའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་ལེ་ལོའི་གཉིན་པོ་དང་། བྱི་མ་བཞི་
 ཉེས་པ་བྱི་མ་བཞིའི་གཉིན་པོ་ཡིན་ཉ། དབུས་མཐར། གནས་དང་དེ་
 ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ལོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་
 བར་མ་གྲུབ་དང་། །བྱིང་དང་ཆོད་པ་རྟོག་པ་དང་། །དེ་སྒྲོང་མངོན་
 བར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཆེ་རྣལ་དུ་འཛོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སའི་
 ཕྱིར། དེ་ཡང་། དང་པོ་བཞི་ནི་མངོན་བར་འདོད་པ་དང་། བརྩོན་
 འགྲུས་དང་། མངོན་བར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ལུས་སེམས་ལས་སུ་
 རུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞི་ཡང་རིམས་པ་ལྟར་ཉིན་དང་བཞིན་པ་དང་།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བཞག་སྟེ། །མངོན་པར་འདོད་པ་ནི་རྩོམ་པའི་
 རྩོན་དུ་འབྲེལ་ས་དེའི་རྟེན་དང་། དེའི་ཕྱིར་རྩོམ་པ་ནི་བརྟེན་པ་དང་།
 རྟེན་འདུན་པའི་རྒྱ་དང་པ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་
 ཡོད་ན་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་བྱ་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་པ་རྩོམ་
 པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་
 པས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 སྦྱལ་སྦྱར་སྣ་ཚོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་བྱུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་
 དགོས་པ་བྱེད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར།
 བརྩོན་ལྡན་འདས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་གང་ལགས་ཞེས་བགྱི།
 བྱམས་པ་སེམས་རྣམ་པར་དག་པའི་འབྲས་བུ་ལོ། །ཤེས་རབ་རྣམ་
 པར་དག་པའི་འབྲས་བུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞེ་པ་ནི།
 ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོར་སྦྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བརྟེན་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ། རྩེ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ཏོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། རྩེ་འཕྱུལ་རྒྱུ་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། དེ་ལ། འདུན་པ། བརྩོན་
 འགྲུས། སེམས་པ། དཔྱོད་པའི་རྩེ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞེར་ཡོད་དེ།

དང་པོ་ནི། གྲུས་སྒྲོར་གྱི་བཙུན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་
 གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་སྒྲོར་གྱི་བཙུན་ལ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི།
 སྒྲོན་གོམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 ལ་རེག་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། ཆེ་འདིར་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཤེས་
 རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཡིན་ཏེ། གྲུན་བརྟུས་ལས། རྒྱུགས་གང་ཞེ་ན། འདུན་པ་དང་། བཙུན་
 འགྲུས་དང་། སེམས་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རྟུག་པ་ནི། སྒར་བཞིན་ནོ། །བདུན་པ་ནི། རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྒོ་
 རྩ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རབ་འབྲུམས་སུ་འགྲོ་བར་རུས་པའི་རྒྱང་
 པ་དང་ལྡན་པས་ན་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱང་པ་ཞེས་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་ནི།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱང་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ལས་བྱུང་བར་
 རྩ་འབྲུལ་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་
 གྱི། །རྒྱང་པ་མཆོན་ཉིད་མཆོག་ལྡན་བཞི། །བདག་ཉིད་དང་ནི་གཞན་
 དག་གིས། །དོན་གྲུན་འབྲུབ་པར་སྐྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟར་བཤད་པ།

༥ བཞི་བ་ནི། ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་འོག་
 ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྦྱོར་བའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། འདུན་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པ་ལ་
 བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་བྱེད་ཅོ་བ་དང་ཅེ་མོ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་
 བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་
 པ་ལ་ཅོ་བ་དང་ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
 སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་ཅོ་བ་དང་ཅེ་མོའི་ངོ་བོ་ཉིད། དད་པ་དང་། བཙུན་
 འབྱུས་དང་། བཟུང་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། ཞེས་རབ་གྱི་དབང་
 པོའི་རྣམ་པའོ། ། གཞུང་དོན་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་
 བའི་ལམ་ཆོས་ཅན་དུ་མར་ཡོད་དེ། བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་གྱི་ནང་
 ཆན་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདི་ལ་

ཡང་སྒར་བཞིན་བརྒྱད་ལས། དང་པོ། དམིགས་ཡུལ་ཡོད་དེ།
 བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་དག་འཕགས་ལམ་གྱི་
 སྒྲིབ་བས་བསྐྱུས་པས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གུན་བརྟུས་ལས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེན།
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྒྲོམས་བྱུང་གི་རྣམ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་
 རས་བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པས་དམིགས་
 རྣམ་མི་བརྟེན་པར་འཇིག་པའི་བྲན་པ་རྒྱན་ལྡན་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གུན་བརྟུས་ལས། སྒྲོམ་པ་གང་ཞེན་དད་པའི་དབང་པོ་
 བེ་བདེན་པ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་ཚུལ་གྱིས་
 སྒྲོམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྫོང་ཅེ་སྐྱུར་དུ་རྫོགས་པ་དང་། བཅོད་མཆོག་
 སྐྱུར་དུ་འཛོལ་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། འབྲས་བུ་གང་ཞེན་བདེན་པ་སྐྱུར་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་།
 རྫོ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་དང་། བཅོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 མཆོག་རྣམས་ཉེ་བར་སྐྱབ་པོ། །ཞེས་ གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ངོ་
 བོ་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་
 པའི་མཁུན་པ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་

དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། ལྷ་པ་དབྱེ་བ་ལ། དད་པའི་དབང་པོ། བཙུན་
འབྲུས་ཀྱི་དབང་པོ། འབྲུན་པའི་དབང་པོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ།
ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དད་པ་
དང་། བཙུན་འབྲུས་དང་། འབྲུན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་
རབ་པོ། ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། དང་པོ་ནི། བདེན་
བཞིའི་སྒྲུང་དོར་ལ་ཡོད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བདེན་
བཞི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། དེའི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པ་དང་། བཞི་པ་ནི།
དེའི་དོན་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། ལྷ་པ་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་རབ་
ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །དུག་པ་ས་མཚམས་ནི། སྦྱོར་ལམ་བོད་
ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། བདུན་པ་སྦྱོར་བ་འད་པ་ནི།
རང་འབྲུས་འཕགས་ལམ་སྦྱེད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པས་ན་
དབང་པོ་ཤེས་བྱའོ།

སྒྲུབ་ས་ལྟར་བཞད་པ།

༥ ལྟར་བཞད་ཀྱི། མདོན་པར་རྟོགས་པར་སྒྱུར་བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་
 མདོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། རྟོན་དང་ཅེ་མའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ལྟར་བཞད་པ་ལས།
 བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་ས་ལྟར་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་
 བཞད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་
 བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་འབྱུང་བས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད། དད་པ་
 དང་། བཙུན་འབྱུང་དང་། དཔུང་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཞེས་ཀྱི་
 སྒྲུབ་ས་དང་ཆོས་པ་ལྟར། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། མདོན་
 པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བྱང་
 རྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོས་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་སྒྲུབ་ས་ལྟར་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དམིགས་ཡུལ་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ། །
 སྒྲ་མ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྒྱུར་ཡོད་པས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་
 འབྲུག་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་སྐྱེད་པ་དང་སྦྱོར་
 ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྦྱར་དུ་རྩོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོ་
 བོ་ཡོད་དེ། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་རྩི་བར་མི་རུས་པའི་
 མཁེན་པ་དེ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་
 བྱང་གི་སྟོབས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་
 དད་པའི་སྟོབས། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས། དན་པའི་སྟོབས། ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱི་སྟོབས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །ས་
 མཚམས་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་
 དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་
 རྩི་བར་མི་རུས་པའི་དོན་གྱིས་དེ་སྐད་ཅས་བྱའོ། །དབང་སྟོབས་
 གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་དེ་མ་དད་པ་
 སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་འདྲེས་པར་འབྱུང་ཞིང་།
 ཅིག་ཤོས་དེ་དང་མ་འདྲེས་པར་གཉེན་པོའི་རོ་བོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 ཉེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། དབང་པོ་ལྷ་དང་སྟོབས་ལྷ་ལ་བྱེད་པར་ཅི་
 ཡོད་ཅེ་ན། མ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། དད་
 པ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་འདྲེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དབང་པོ་

ཞེས་བྲལོ། །མི་མ་བློན་པའི་ཕྱོགས་གིས་མ་འདྲེས་པར་གཉེན་པོ་
འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་སྟོབས་ཞེས་བྲལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་བཤའ་བ།

༥ རྒྱག་པ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་
འོག་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
མངོན་རྟོགས་དང་སྦྱོར་བ་དང་དེའི་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་རྫོང་
སོགས་བཞི་ཐོབ་པ་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་
བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསུངས་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་བས་དེ་
ལྟར་བཤའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྫོ་བ་ལ་སོགས་བཞི་
རྟོགས་པ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་བས་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྲན་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
དང་། བཙུན་འབྱུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་།
ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་

གི་རྣམ་པ་བདུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་
 བསྟན་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ།
 བན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་
 ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ བཅོམ་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་ཡན་ལག་ དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ འཕེན་ཏུ་
 སྐྱེས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་དམིགས་ལུལ། སྒྲོམ་
 ཚུལ། དགོས་པ། རོ་བོ། །དབྱེ་བ། ཡན་ལག་ཏུ་འབྱུང་ཚུལ། ས་
 མཆོམས། སྒྲ་བཤད། ཡན་ལག་དཔེ་དང་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ།
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བཏུས་
 ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན།
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་གི་ཡང་དག་པ་རྩི་བཅུན་པ་ཉིད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བན་པ་ཡང་དག་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གིས་སྐྱུག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་དབེན་པ་
 ཆོལ་ཞིང་གནས། ཀྱན་འབྱུང་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་ཆོལ་ཞིང་གནས། འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཆོལ་ཞིང་གནས། ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་

སྒྲོམ་པ་ཆོལ་ཁིང་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲོམ་
 པ་གང་ཞེ་ན། རྩན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ དཔེན་པ་ལ་
 གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ། འགོག་པ་ལ་
 གནས་པ། རྣམ་པར་སྤྲོང་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱར་བ་སྒྲོམ་པའོ། །རྩན་པ་
 ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རི་ལྟ་བར་བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་བར་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤྲོང་བའི་
 དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན་མཐོང་
 བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྲོང་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁའ་པ། བྱང་ཆུབ་ཡན་
 ལག་གི་མཆན་ཉིད། ལྷ་པ་ནི། དེ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། ཀུན་བདུས་ལས།
 རྩན་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་
 དང་། དགའ་བ་དང་། ཁིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་།
 བཏང་སྟོམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་ནི། ཡན་ལག་
 བདུན་པོ་དེ་ཡང་ལྷར་འདུ་སྟེ། དང་པོ་དེ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་།
 གཉིས་པ་དེ་རང་བཞིན་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། གསུམ་པ་དེ་ངེས་འབྱུང་
 གི་ཡན་ལག་དང་། བཞི་བ་པན་ཡོན་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བ་མ་གསུམ་

ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྩན་
 པ་ནི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་འབྱེད་པ་ནི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །བཙུན་འབྲས་ནི་ངེས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག་
 གོ། །དགའ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །ཞིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་
 ཡན་ལག་གོ་ཞེས་དང་། དབྱས་མཐར། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་
 ཡན་ལག་ །གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། བཞི་པ་ཕན་ཡོན་
 ཡན་ལག་ཡིན། །རྒྱལ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག་ །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །བརྒྱད་
 པ་ནི། རང་གི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་བྱང་
 ཆུབ་ཡན་ལག་ཞེས་བྱའོ། །དགུ་པ་ནི། ཡན་ལག་བདུན་པོ་འདི་
 འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ཆོས་
 མཆོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་མ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ས་
 ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མཆོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
 འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། མཛོན་ཞེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 རྒྱལ་ས་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱལ་བར་འཕེལ་བས་
 སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྦྱིབ་པ་ལས་
 ཐར་པའི་ཞིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་སྦྱེད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་

བཏེན་ནས་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ལ་
 བཏེན་ནས་སྤང་བྱ་ནམས་འཛོམས་ཤིང་རྗེས་ཐོབ་ལ་བཏེན་ནས་
 རིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། ཤེས་
 བྱ་མ་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་ཕྱིར། །ཐུན་པ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་སྒྲིང། །འདི་ཡི་རྣམ་
 འབྱེད་རྟོགས་པ་ཡིས། །མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད། །
 འདི་ཡི་བརྩོན་འགྲུས་མ་ལུས་པ། །སྤྱར་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཕྱིར་
 འབྲུག། །ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་རྣམ་འཕེལ་ནི། །དགའ་བས་རྟག་ཏུ་རྒྱས་
 པར་འགྱུར། །སྤྱིབ་པ་ཀུན་ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར། །ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པའི་
 བདེ་བ་ཐོབ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་པའི་དོན། །འབྱོར་བ་ཉེ་བར་
 སྤྱེ་བར་འགྱུར། །བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །འདི་ནི་རི་
 ལྟར་འདོད་བཞིན་གནས། །རྗེས་ལ་ཐོབ་དང་མི་རྟོག་པའི། །གནས་པ་
 མཆོག་གིས་རྟག་ཏུ་གནས། །ཡོན་ཏན་དེ་ལྟའི་སེམས་དཔའ་ནི། །
 འཁོར་ལོས་སྤྱར་དང་འབྲ་བར་འབྲུག། །རྟག་ཏུ་རིན་ཆེན་བདུན་ལྟ་
 བུའི། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བཤད་པ།

༥ བདུན་པ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་
པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། བདེན་པ་སྤར་མ་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་དུ་མཐོང་བའི་
ལམ་ཐོབ་པ་ལས་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་འབྱེན་
གྱི་ལམ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།
བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་འབྱུང་བས་
རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
དང་། རྟོག་པ་དང་། ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དང་།
ཚོལ་བ་དང་། བྱ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི།
རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཡོད་

དེ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་སོགས་བརྒྱད་
 ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདི་ལ་ཡང་སྤྲ་མ་ལྟར་དགུ་ལས། དང་པོ་
 དམིགས་ཡུལ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 གུན་བརྟམ་ལས། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་
 བ། དེའི་འོག་ཏུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་
 པ་རིམ་ལྟར་ལོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྲ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲོམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། སྒྲོམ་སྤང་སྤྱོད་བ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་མཐོང་བའི་དོན་རྗེས་
 ཐོབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དམ་ཆོས་གོ་བར་བྱེད་པ་
 དང་། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཅ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་
 སྐྱིབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་པར་དག་
 པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འབྲས་
 བུ་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་། གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། བཞི་པ་འོ་པོ་ནི། རང་འབྲས་
 འཕགས་ལམ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ།
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་མཆོན་ཉིད། ལྷ་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཡང་དག་
 པའི་ལྷ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་

འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་དག་འཕགས་པའི་
 ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་འཕགས་པའི་
 ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་
 ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩི་བ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་།
 ཡང་དག་པའི་བྱ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་བརྒྱད་དུ་
 ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་ཚུལ་ནི། བརྒྱད་པོ་དེ་
 ཡང་བཞེར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་
 ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ནི་གཞན་
 ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ལས་ཀྱི་
 མཐའ་དང་། འཆོ་བ་ནི་གཞན་ཡིད་ཆེས་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ།
 ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། འཆོ་བ་རྣམས་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཡང་དག་པའི་རྩི་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་པར་དག་པའི་
 ཡན་ལག་གོ། །ཡང་དག་པའི་བྱ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོང་བའི་ཡན་
 ལག་གོ། །ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་ལ་
 སྒྲིབ་པ་རྣམས་པར་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་མ་གསུམ་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་ནོ། །དབུས་མཐར། ཡོངས་

སུ་དཔྱོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད།
 མི་མ་སྤུངས་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་འདི་བརྒྱད་
 རོ། །ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱེད་བསྐྱེད་སྤྱོད། །གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་
 བྱེད་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། མི་མ་སྤུངས་
 ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་འོག་
 ཏུ་རི་ལྟ་བུར། རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟེ། རྣམ་བཞག་བཞིན་
 བྱི་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ལས་གསུམ་
 རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །ཤེས་བྱ་དག་དང་ལམ་དག་ནི། །ཡོན་ཏན་
 བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ནི། །སྤྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དོན་བསྐྱེད་ལ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི།
 ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་
 པ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་
 ལག་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱེད་ནས་དག་གི་གོ་བར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ།
 དག་གི་ཐ་སྙད་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་ཏུ་བྱེད།
 ལས་ཀྱི་མཐའ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཏུ་
 བྱེད། འཆོ་བས་ཆོས་གོས་སོགས་རི་ལྟར་གནང་བ་བཞིན་ཡོངས་
 སྤྱོད་པས་ཡོ་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་

མ་གསུམ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་སྟེ། ཚེ་ལ་བས་སྒོམ་སྤང་གི་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། དན་པས་ཉེ་ཉོན་བྱེད་ཆོད་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་
 གྱིས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་སྤྱབ་པས་རང་གི་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ས་མཆོམས་
 བློ། གཙུ་ཆེ་པར་སྒོམ་ལམ་ནས་ཡོད། བརྒྱད་པ་སྤྱོད་བཤད་པ་བློ།
 རང་གི་འབྲས་བུར་བྱུར་པའི་འཕགས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱ་བྱེད་
 པས་ན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ཅས་བྱའོ། །དགུ་པ་ཡན་ལག་དཔེ་
 དང་སྦྱར་བ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། རྒྱུད་ལྔ་མར་
 གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བློ། འཕགས་ལམ་ཡོན་ལག་
 བརྒྱད་པོ་འདི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་
 དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་གྱིས་
 འཕོ་བ་དེ་འཁོར་ལོ་ཡུལ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འཕོ་བ་དང་ཆོས་
 མཚུངས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཉོག་པ། ཚེ་ལ་བ་དན་པ་བཞི་བློ། ལྷག་
 པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་འདུས་པས་དེས་རང་གི་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་འཛོམས་པས་ན་གཙུ་ཆེ་པར་བྱེད་པའི་ཅིབས་དང་ཆོས་
 མཚུངས། ཡང་དག་པའི་དག་ལས་ཀྱི་མཐའ་འཆོ་བ་གསུམ་ལྷག་པ་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་འདུས་པས་དེ་གསུམ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་
 ཀྱི་གཞི་ཉོན་བྱེད་པས་ཉོན་པར་བྱེད་པའི་ལྟེ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས།

ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་ལྷག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་
 ཡིན་པས་དེས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་ན་སྤྱད་
 པར་བྱེད་པའི་མུ་ཁྱུད་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།
 ཆོས་ཀྱི་ འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལས། །སྤྱར་བར་འགྲོ་སོགས་ཅིབས་
 སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་
 བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་ཚུ་ནི་འབབ་པའི་ཚུ་ཡི་སྣོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མངར་
 བ་དང་སྤྱར་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཁ་བའི་རོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་
 དུ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེ་འབྲིང་
 ཚུང་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་དུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་ལྷ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་བསེལ་དང་ཞིམ་དང་
 འཇམ་པ་དང་། །ཡང་བའི་ཚུ་ནི་སྤྱིན་དེ་ལས་འཐོན་པ། །ས་ལ་བ་ཚུ་
 ལ་སོགས་གནས་འབྲེལ་བས། ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་རོར་ནི་འགྱུར་བ་
 བཞིན། །དེ་བཞིན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཚུའི་ཆར། རབ་
 བཅེ་སྤྱིན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལས་འཐོན་པ། །འགྲོ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་ལས། །རྣམ་པ་མང་པོའི་རོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་དང་འཕགས་ལམ་ཡན་
 ལག་གཉིས་འདྲིར་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་ལ་དངོས་སུ་བཞག་
 ཀྱང་། མཐོང་ལམ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་རྩོགས་པར་འཐོབ་སྟེ།

མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྤྲུལ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་པ། རྣམ་པ་
སྤྱོད་གསུམ་ཐམས་ཅད་ནི། རྟག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་། རྟོན་
ཅིག་ཏུ་ནི་ཐོབ་པར་འདོད། ཅེས་དང་། ས་ཁྱབ་ས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི། ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ནས་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོབ་མ་རྣམས་
ལ་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་ཅུ་ཙ་བདུན་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས།

༥ བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ལ་ཡོད་པ་དང་རྩིས་སུ་མཐུན་
པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ།

གཉིས་པོའི་ལམ་གསུམ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ་སོ་སོར་བཤད་
པ་དང་། དོན་བསྟུས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབང་རྣམས་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་

ལུམ་ཅུ་ཅ་བཞིའོ། །ཞེས་བཤད། དེ་ཡང་། དང་པོ་ལ། གཉེན་པོའི་
 ལམ། ལྷུ་ལ་པའི་ལམ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ། འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ། སྤོང་པའི་ལམ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དང་
 རྒྱག་ལམ། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་གཉེན་པོའི་
 ལམ་ལྟ་བུ་བས་བྱས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་དང་། །ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་སྟོན་པའི་གཉེན་པོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་དང་
 བདག་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་དང་
 པོའོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཉིས་པའོ། །
 མི་རྟག་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་བ་དང་ཀྱན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རང་
 གི་བསལ་བྱར་བྱུར་པའི་སྟོང་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་སྟོང་ནས་རང་གི་བསལ་བྱར་བྱུར་པའི་སྟོང་འདོགས་འཛོམས་པར་
 རྒྱས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་མཁུན་པ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་གཉེན་
 པོའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛོག་བྱེད་ཆོས་གསུམ་ཆང་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིད། འདིར་བསྟན་གཉེན་པོའི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་རྣམ་ཐར་སྟོང་གསུམ་གྱི་མཁུན་པ་གསུམ་

དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཛོད་ལས་གསུངས་ཚུལ་
 དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་
 གསུངས་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། མཆན་
 མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ། འདུག་
 པའོ་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི། །དེ་ལས་གཞན་བདེན་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་
 འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་དང་། སོ་སོ་
 དང་འདུས་བྲས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་སྟེ་མཆན་མ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་མཆན་མ་མེད་
 པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྟོང་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་
 འཛིན་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་
 རྣམས་ལས་གཞན་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་
 བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་
 ཡུལ་ནི། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དང་། །བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྟེན་
 དང་ནི། དེ་དག་ཉེར་ཞི་ཡིན་ཞེས་བྱ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྒྱལ་གྱིས་
 སྦྱོགས། །རྟག་ཏུ་དགའ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་
 སྟོང་པ་ཉིད། མཆན་མ་མེད་པ། སྟོན་པ་མེད་པ་རྣམས་གོ་རིམས་
 བཞིན་དུ། བདག་མེད་པ་གཉིས་དང་། མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀུན་

འབྲུང་གི་ཕུང་པོ་སྤྲུག་བདེན་ཉི་བར་ཞི་བའི་སྤང་འདས་ལ་དམིགས་
 བས་གོ་རིམས་བཞེན་དུ་བདག་ཏུ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུ་
 གྱིས་སྤྲུགས་པ་དེ་དང་། དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་དུ་
 གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བདུས་ལས། རྒྱུ་པ་བཅུ་ཉི་ལྔ་
 བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་དུ་ཞེན་གཉིས་སོ། །སྟོན་པ་མེད་པའི་
 རྒྱུ་པ་དུ་ཞེན་དུག་གོ། །མཆན་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་པ་དུ་ཞེན་བརྒྱད་
 དོ། །ཞེས་སྤྲུག་བདེན་ཀྱི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། མི་རྟོག་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་ཀུན་འབྲུང་གི་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ་དུག་དང་། འགོག་བདེན་དང་
 ལམ་བདེན་ཀྱི་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་རྒྱུ་པ་
 ལ་རིམ་བཞེན་རྒྱུ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་
 བ་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་ཞེས་འགྲེལ་པ་འདི་དང་མཐུན་པར་
 གསུངས་སོ། །ཆོས་རྒྱུ་པ་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་རྒྱུ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཆན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་དུ་གསུངས་
 པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་པར་སྟོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། ས་མཆམས་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན།
 འདིར་བསྟན་གཉིན་པོའི་ལམ་དུ་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་བྱིར། འདོད་

ན། དེ་ཚེས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཀླུ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱུང།

སྤྱལ་པའི་ལམ་གསུམ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྤྱལ་པའི་ལམ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་ཀླུ་པར་མ་བཤེགས་པ་དང་། ཀླུ་པར་བཤེགས་པའི་ཕྱིར་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་
ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀླུ་སེམས་ལ་ལྟའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་པའི་
གཉིན་པོར་ཀླུ་པར་ཐར་པ་འདི་གཉིས་དང་། གཟུགས་སྤྱུག་པ་དང་
མི་སྤྱུག་པ་སྤྱལ་པ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བའི་
ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་གཉིན་པོར་སྤྱུག་པའི་ཀླུ་པར་
ཐར་པའི་སྒོ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བྱས་ནས་རྗེ་གསུམ་པར་བྱས་ཏེ་
གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཀླུ་པར་ཐར་པ་གཅིག་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་ཀླུ་པར་

ཐར་པའི་སྒྲོ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྤྱུལ་
 པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་
 གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་
 རྣམ་ཐར། གོགས་སེལ་སྤྱད་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། རྣམ་ཐར་གྱི་རྟེན། བརྟེན་པ་རྣམ་ཐར་གྱི་རང་
 བཞིན། དེའི་སྒྲོམ་ཚུལ། དེས་ཆོག་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་
 རྟེན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དང་། ཕྱིར་
 མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་
 ཐོས་དབྱེད་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཐར་སྒྲོམ་སྟེ། འདི་དག་གིས་
 བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་
 གསུམ་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསྒྲོམས་ནས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་
 ཐར་བཞི་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མངོན་ལས། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྲ་ཁམས་གསུམ་གྱི། །རྟེན་ཅན་
 ལྟག་མ་མི་ལས་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་
 ཡིན་གྱི་དེ་ལ་མིས་བྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཁམས་
 གསུམ་གའི་རྟེན་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་རྟེན་ནི་རབ་
 མཐའི་བསམ་གཏུན་བཞི་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ལ་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་གསུམ་ལས། །དང་

བོ་ནི། རང་གི་བདག་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྟོམས་འདུག་གི་སྤྱི་བ་པ་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྤྱལ་
 སྐྱར་སྒྲུ་ཆོག་ས་སྟོན་པར་བྱས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་མཁུན་པ། སྐབས་
 འདིར་བརྟེན་གྱི་སྤྱལ་པའི་ ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་
 གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 ཆོག་ས་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་
 ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། གཟུགས་རྣམས་ལ་བཟང་ངན་
 ཆེ་ཆུང་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དང་།
 རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་
 བར་བཞག་སྟེ་སྤར་བཞིན་སྒྲོམ་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་
 དམིགས་པའི་ཆགས་སྤང་གི་རྟོག་པ་དང་། སྤྱུག་མི་སྤྱུག་ལ་སོགས་
 པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་སྟོས་ཉེ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་རྟོག་པའི་
 རྣམ་པ་བསལ་ནས་གཟུགས་སྤང་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་
 པ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་འཇོག་པའི་
 རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀྱི་སྟོམས་འདུག་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པ་
 བཞིན་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། འདི་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྟོམས་འདུག་གི་སྤྱི་བ་པ་འགའ་

ཞིག་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
 བྱིར། ལྷ་པ་ནི། འདི་ལྟ་བུ་བསྐྱེམས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་བྱུང་པར་
 ཅན་ཡོད་དེ། སྤྱལ་སྤྱར་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་སོགས་ལ་རྣམ་
 པར་ཐར་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་
 ཡོད་པའི་བྱིར།

མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ལྟར་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་
 གནས་པའི་ལམ་ལ་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་
 བཞིན་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་
 དང་། ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་འདྲ་ཤེས་དང་ཆོར་
 བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ལྟའོ། །ཞེས་པ་
 དང་། གཞུང་དོན་ནི། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ལ་ལྟ་
 ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་

གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་འདི་ལ་
 སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་མཐོང་
 ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་སྟོ་ནས་གཞན་སྟོན་གྲོལ་ལ་འགོད་
 པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་ཐར་ཐོབ་ཐེན་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་མ་བསྐྱད་པའི་མཁུན་
 བ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལྟ་
 ཡོད། འགོག་སྟོམས་དང་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དོན་མི་གཅིག་སྟེ།
 རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེད་ལུས་པ་དང་།
 འགོག་སྟོམས་འདས་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ལམ་དུ་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དགུར་བཞད་པ།

༥ བཞི་བ་དེ་སྟོན་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་
 བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་། འཁོག་པ་ལ་སྟོམས་
 བར་ཞུགས་པ་དག་སྟེ་དགུའོ། ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི།
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ས་
 ཏུ་མར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འདས་ལམ་ཏུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི།
 དེར་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་བཞི། འཁོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་
 པའི་ཕྱགས་བཞད་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་ཕྱགས་དང་། ཐལ་
 འགྱུར་པའི་ཕྱགས་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ཕྱགས་དང་བཞི་ལས། དང་
 བོ་ལ། བཞད་བྱའི་ཕྱང་འཁོད་པ་དང་། ཕྱང་གི་དོན་བཞད་པ་གཉིས་
 ལས། དང་བོ་ལ། མཛོད་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་འདུ་ཤེས། །མེད་
 བར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། འཁོག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་དེ་འབྲས་

ཆེ། དེ་བཞིན་འདྲ་ཤེས་མེད་སྟོམས་འཇུག། བསམ་གཏན་ཐ་མར་
 འབྱུང་འདོད་པས། དག་བཏོ་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འབྱུང་ཉིད། འཕགས་
 པའི་མ་ཡིན་དུས་གཅིག་འཛོལ། འགོག་པ་ཞེས་པའང་དེ་བཞིན་
 ཉིད། འདི་གནས་དོན་དུ་སྤིང་ཅེར་སྟེ། དག་བཏོ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་
 འབྱུང་དང་། མ་ངེས་འཕགས་པའི་སྤྱོད་བས་འཛོལ། ཐུབ་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ། དང་པོར་མ་ཡིན་སྐད་ཅིག་མ། སྤྱི་ཅུ་ཅ་
 བཞིས་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། འགོག་པ་
 དང་པོར་མི་ནང་དུ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། འདྲ་
 ཤེས་མེད་པ་ལ། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ འགོག་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་བཤའ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདྲ་ཤེས་
 མེད་པ་པ་དེ་བྱང་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པ། སེམས་སེམས་བྱང་མཛོན་གྱུར་པ་མེད་པ། ལྷན་གྱི་བྱང་
 པའི་སྟེང་དུ་མཚུངས་ལྡན་རགས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པ། འདྲ་ཤེས་
 མེད་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ།
 འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་གཏོགས་ཤིང་དེའི་སས་བསྐྱས་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཡང་བྱང་ཆོས་དུ་
 མ་དང་ལྡན་ཏེ། དགག་གཞི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཚུངས་ལྡན་
 རགས་པ་མཐའ་དག་འགོག་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་སུ་ཡོད་པ།

བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྐྱས་པ། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་
 འབྱུང་འདོད་ཀྱི་བསམ་བས་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ། ཀུན་སྒྲོང་
 དག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་ངོ་ཐོ་དག་བ་ཡིན་པ། སྐྱེ་གནས་
 སྒྲོང་འབྱུར་ཁོ་ནར་གཏོགས་པ། སོ་སྐྱེས་སྟོམ་ཞིང་འཕགས་པས་
 སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་པའི་
 སྒྲོང་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དགག་བྱ་གང་འགོག་
 པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། ས་གང་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། དག་སོགས་གསུམ་གང་ཡིན་
 དབྱེད་པ། སྒྲོང་འབྱུར་གསུམ་གང་ཡིན་དབྱེད་པ། སྐྱེ་འཕགས་སུའི་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དབྱེད་པ། ཐོབ་ཚུལ། ཁམས་གང་དུ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འདུ་ཤེས་
 མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་མ་
 ལང་གི་བར་དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་རགས་པ་འགོག་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེས་ཀྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་རགས་པ་
 འགོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། སྐབ་
 སྟེ། ཆོར་འདུ་གཉིས་པོ་དེ་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་པ་ཞེས་པ་འང་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོར་འདུ་རགས་པས་ཡིད་སྐྱོ་
 རས་ཆེ་དེ་ལ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་ནི་ནས་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནས་
 པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོམས་པར་བྱགས་ཏེ། འདི་གནས་དོན་དུ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འགོག་པ་ལ་དང་པོར་སྟོམས་
 པར་འདུག་པའི་ཆེ་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ནས་འདུག་སྟེ། འགོག་སྟོམས་
 དེ་སྲིད་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་ཅེར་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འགོག་སྟོམས་དེ་དག་སོགས་གསུམ་གྱི་ནང་
 རས་དག་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀུན་སྒྲོང་གི་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། འགོག་སྟོམས་སུ་གྱུར་
 པའི་སྐྱེ་གནས་སྤྱོད་འགྱུར་ཡོད་དེ། འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་
 འོང་འགའ་ཞིག་འགོག་པ་ལས་མ་ཉམས་པར་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་ཡོད་དེ། འགོག་
 སྟོམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འགའ་ཞིག་འགོག་པ་ལས་ཉམས་ནས་
 གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྣམ་སྤྱོན་འབྱེན་པར་མ་ངེས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་
 མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་
 ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་
 རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེ་གཉིས་ལས་ཉོན་གྱིས་

འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སུ་སྤྱོད་འགྱུར་དང་།
 མ་ངེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ནི། འགོག་སྟོམས་དེ་
 འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་མེད་དེ། སོ་སྐྱེས་བདག་
 ཆད་ཀྱི་དོགས་པས་འཛིགས་པས་འགོག་པ་ལ་བསྟམས་པར་
 འཇུག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་
 མི་མཚུངས་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་སྦྱོར་བའི་ཆེ་
 བདག་གི་རྟེན་ལུས་ལ་དམིགས་ཤིང་། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་
 ཆེ་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་བྱ་ལ་གཉིས་སྤྱང་རྒྱབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ལ།
 སྦྱོར་བཏང་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་སྦྱོར་བས་ཐོབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་སྦྱོར་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ལ་
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་དེ་སྦྱོར་བས་ཐོབ་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པའི་ཁར་ལ་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཐེན་པར་གྱུབ་པར་བསྟོད་པ་ལས། དགོ་བ་
 མཐར་ཕྱིན་གྲོད་ལ་ནི། །སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་ཅུང་བད་མེད། ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། སྦྱོར་བས་ཐོབ། ཐུབ་པའི་བྱང་
 ལུབ་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་རྒྱབ་སྟོགས་ཀྱི་ཁ་ཆེ་བྱེ་

ཟག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཁ་ཅིག་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་མངོན་
 ཏུ་བྱེད། དེ་རྗེས་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་ལ་སྦྲེལ་ས་
 པར་འབྲུག། དེ་རྗེས་སྲིད་ཅེའི་སྦྲེལ་སྤང་དགུ་རིམས་ཀྱིས་སྤངས་
 ནས་བྱང་ཆུབ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པས། མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་
 ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དང་། སྲིད་ཅེའི་སྦྲེལ་སྤང་དགུ་འི་དངོས་གཉེན་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དགུ་དང་། དེ་དགུ་སྤངས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་སྟེ་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྤྲུལ་ཅུ་ཅུ་བཞི་བར་མ་ཆད་ཏུ་མངོན་ཏུ་བྱས་ནས་
 བྱང་ཆུབ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོར་མ་ཡིན་
 སྐྱད་ཅིག་མ། །སྤྲུལ་ཅུ་ཅུ་བཞིས་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ནི། འགོག་སྦྲེལ་ས་པལ་ཆར་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་
 ལ་ཐོབ་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་པལ་ཆར་དང་པོར་མའི་
 རྟེན་ལ་གསར་ཏུ་ཐོབ་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་
 གཟུགས་རྟེན་ཅན། །འགོག་པ་དང་པོར་མི་ནང་དུ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འགོག་སྦྲེལ་ས་ཡིན་ན། འདོད་གཟུགས་གང་
 རུང་གི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པས་བྱུང་བར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་
 འགོག་པ་ལ་སྦྲེལ་ས་པར་ཞུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལ་
 འགོག་པ་ལ་སྦྲེལ་ས་པར་འབྲུག་པའི་ཆེ་སྦྲེལ་ས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་

ཏུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་སེམས་
 སེམས་བྱུང་འགོག་དགོས་པ་གང་ཞིག དེའི་ཆེ་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འགོག་སྟོམས་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འགོག་པ་ལས་མ་ཉམས་པར་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་
 སྤངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 ལུས་མཛོན་བྱེད་འགོག་པ་ལས་ཉམས་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་
 བ་སྤངས། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
 ཞུགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཆེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་
 ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག དེའི་ཆེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། ལྷག་མེད་
 ཟུང་འདས་ཀྱི་ཆེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེའི་ཆེ་བདག་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། དབྱ་མ་འཇུག་པར། ཟུང་ན་
 འདས་ཆེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་
 འདི་ཉན་ཐོས་སྡེ་ བ་ལ་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པའི་གཞུང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་པོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་། བཤད་བྱའི་ལུང་དགོད་
 པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བརྟུས་

ལས། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། དག་
 རྒྱུ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེང་མའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་
 བྲལ་བས་འབྱུང་བའི་འདྲ་ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
 སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
 འགོག་པ་ལ་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་
 གདགས་སོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་
 མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་ལ་
 བྱེད་དུ་སྟོགས་པ་ཞི་བར་གནས་པའི་སེམས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་
 མིན་པ་རྣམས་དང་བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ལ་འགོག་
 པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ལ། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་འགོག་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་དེ་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། དག་རྒྱུ་གྱི་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་
 བྲལ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་
 གིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱ་
 ཆོག་སྟེ་བཞག་པའི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་

བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་སྟངས་ཏུ་ཆོག་གས་
 ཏུག་རགས་པ་བཀག་པའི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཏུ་དམིགས་པ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། གང་ཟག་གང་གིས་སྟོམས་
 བར་འཇུག་པ། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། ལམ་
 གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པ། དགག་གཞི་གང་གི་སྟངས་ཏུ་དགག་བྱ་གང་
 འགོག་པ། རོ་བོ་གང་ཡིན་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་
 ཞུགས་པ། ཕྱིར་འོང་གི་ཞུགས་པ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་
 འོང་གི་ཞུགས་པ། འགོག་སྟོམས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ཤེས་
 རབ་རྒྱུད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙུམ་པ་རྣམས་
 གྱིས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་གྱིས་
 སྲིད་ཅེའི་སེམས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེ་རྣམས་དེ་ལ་སྟོམས་པར་
 མི་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྲིད་ཅེའི་མཐོང་སྤང་
 ཉན་མོངས་སྤང་ཉན་མོངས་སྤངས་དགོས་པ་གང་ཞིག། སོ་སྐྱེས་དེ་
 མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཕྱིར་མི་
 འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་
 ཐོས་དག་བཙུམ་པ། འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་
 འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་
 ལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
 རས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་
 ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 རི། འགོག་པ་ལ་དང་པོར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྲིད་ཅེའི་སེམས་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་གྱི་
 རང་ནས་སྲིད་ཅེའི་སེམས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་པར་བྱས་ནས་
 འཇུག་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པའོ། །སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 བྱིས་ནི་ངས་པ་མེད་དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ལ་འགོག་པ་
 སྤྱོད་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐོད་ཀྱི་ལས་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་
 པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པའི་ཆེ་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་སྲིད་ཅེའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤོང་
 དགོས་ཤིང་ཉོན་ཡིད་འགོག་དགོས་པའི་བྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་
 གྱིས་དེ་དག་སྤོང་མི་རུས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་
 ལ་བྱེད་དུ་སྤྱོད་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྲིད་པའི་ཅེ་

མོ་ལ་གྲོན་དུ་སྒྲིགས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། སྲིད་ཅེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། སྲིད་ཅེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཁྱགས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཁྱགས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཆོར་འདུ་རགས་པས་ཡིད་སྦྱོར་ནས་ཆེ་
 འདིར་ཆོར་འདུ་རགས་པ་ཞི་ནས་ཡིད་བདེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་
 དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཞི་བར་གནས་པའི་སེམས་སྟོན་དུ་བཏང་
 བས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། དགག་གཞི་ཀྱན་
 གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་རིགས་པའི་སྟངས་དུ་
 དགག་བྱ་ཆོགས་བདུན་རགས་པ་འཁོར་བཅས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །
 འོ་ན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མིན་པ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། འཇུག་ཤེས་བྱུག་ལ་བརྟན་པ་མིན་པ་
 ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉིད་འབྱུག་པོ་ལོག་པ་
 དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་
 འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་ཡིད་ལ་
 བརྟན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་ཡིད་དེ་གནས་
 སྐབས་གསུམ་མ་གཏོགས་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་

མདོན་གྱུར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་གསུམ་ནི། འགོག་པ་
 ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ། འདས་ལམ་མདོན་གྱུར་པ། མི་སྟོབ་ལམ་
 མདོན་དུ་གྱུར་བའི་གནས་སྐབས་སོ། འགོག་སྟོམས་དེ་
 ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱ་
 བ་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པར་
 བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚུངས་
 པར་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་
 མོངས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩས་
 ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ཁ་ཅིག་
 རྩས་ཡོད་དུ་འདོད་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱ་བ་ལས།
 བཏགས་པའི་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྩས་ཡོད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགོག་སྟོམས་ཡིན་ན་རང་ཐོབ་
 བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་བའི་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པས་བྱུང་
 སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་སྟོམས་པལ་
 ཆེར་དང་པོ་མིའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་
 མདོན་པར་སྐྱབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་གཟུགས་
 གཉིས་ན་ཆོར་འདུ་རགས་པས་ཡིད་སྟོལ་ནས་ཡིད་བདེ་བ་ལ་གནས་

བའི་ཕྱིར་དུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡོད་ལ། གཞུགས་
 མེད་ན་དེ་ལྟར་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་ཀྱས་ཀྱང་
 མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་གི། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ནི་དེ་འདྲ་བ་མེད་དེ། ཞི་
 བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ནི་འདི་ལ་འདིའི་རྩོལ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་
 སྐྱིར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། འགོག་སྟོམས་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འགོག་པ་ལས་མ་ཉམས་པར་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགག་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མེ་
 ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོང་དུ་དགག་བྱ་ཆོགས་བདུན་
 རགས་པ་འགོག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 ལྷན་མེན་འདུ་བྱེད་དུ་དམིགས་པ། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
 གསུམ་པ་ལ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདས་ལམ་དང་
 སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་ཅེ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
 དབྱེ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྟོམས་དང་། ཐུན་མོང་པའི་དེ་
 གཉིས་ལས། ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པས་ཁྱད་པར་དུ་

བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་
ཤེས། དང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་
སྤྲུལ་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་འགོག་པ་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤངས་བ་ལས། འགོག་པ་
ཐོབ་པ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྟོན་པས་ན། །ལྟའི་རྒྱལ་པོ་
རབ་འཕྱུལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབྱུ་མ་འཇུག་པར།
ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་རྟེན་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་
པ་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
ལུས་རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་གཉིས་ལས། སོ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས། ཕྱིར་
འོང་། ཤེས་རབ་རྒྱང་གོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་འགོག་
པ་ལ་སྟོམས་པར་མི་འཇུག་སྟེ། དང་པོས་འདས་ལམ་མ་ཐོབ།
གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་
འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གོལ་བའི་
ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ།
བསྐྱུ་བ་ལས། འདི་ལས་སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
དང་། མི་སྟོབ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གོལ་བ་ཡང་སྟོམས་
པར་འཇུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་

སོང་བའི་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་དེ་ལ་སྟོམས་པར་
 བྱགས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མདོ་ལས། དེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་
 བརྒྱད་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་པོ་དེ་
 དག་ཆོས་རྣམ་པར་སྤེ་སྟེ། སང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། སྤྱིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་
 དང་། འདས་ལམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་
 འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོམས་པར་
 བྱགས་པ་ལ་སྤྱིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། སྤྱིད་ཅེའི་
 མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་དགོས་པའི་བྱིར། ཆོས་སྤྱིན་མའི་མདོ་
 ལས། དགེ་སློང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་བྱགས་པས་ཆོས་གཉིས་
 ལ་གཅེས་སྤྱོད་སྤྱུ་བྱ་དགོས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན་ཞི་གནས་དང་
 ལྷག་མཐོང་དོ། །ཞེས་དང་། གུན་བརྟུས་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་ནི་གང་ཞེ་ན་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་སྤྱེ་མཆེད་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོ་ལ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ། ཞེས་དང་།
 མཛོད་ལས། སྤྱ་བ་སྤྱ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། བྱིས་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། རྒྱལ་སྤྱས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་
 གྱིས་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམས་པར་བྱགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ།

འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགྲུང་། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། འགོག་སྟོམས་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་
 ཟག་ལ་གཙོ་ཆེར་མི་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། མཛོད་ལས། འགོག་པ་དང་
 བོར་མི་ནང་དུ་འོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་
 མཛོན་པར་སྐྱབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་དེས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བོའི་སྤྲས་སུ་འགོག་སྟོམས་སྐྱེས་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་
 ལ་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་འདོད་ལྟ་དུག་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་
 གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དུག་སྟེ་ཉེར་ལྔར་བཤད་པས།
 འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁ་
 ཅིག འགོག་སྟོམས་ཡིན་ན་དང་བོར་མིའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་
 སོང་བས་བྱུང་བེར་ན། འདོད་ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་
 གྱི་འགོག་སྟོམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན། མིའི་
 རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི་བྱིར་མི་འོང་འདོད་ལྟར་ལས་ཉོན་
 གྱིས་སྐྱེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདོད་པར་ལས་
 ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱིར་མི་འོང་མེད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག
 གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་ལ་དེས་
 བྱུང་བེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི་
 བྱིར་མི་འོང་ལུས་མཛོན་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་

གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་ཀྱིས་མ་
 དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་
 འགོག་སྟོམས་སྒྲུབ་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་འགོག་སྟོམས་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མ་བྱུང་། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་
 སྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་ཤེས་གཟུགས་ཁམས་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་
 ཀྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་དེ་འདོད་པའི་རྟེན་
 ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚུངས་པ་བྱུང་། །ཁ་
 ཅིག་ འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་བྱགས་པའི་སེམས་ཡིན་ན། སྤྱིད་
 ཅེའི་སེམས་ཡིན་པས་བྱུང་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། འགོག་པ་ལ་
 སྟོམས་པར་བྱགས་པའི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ལ་འགོག་པ་སྤྱིལ་ནས་སྟོམས་པར་
 འདུག་པའི་ཐོན་ཀླུ་ཀྱི་སྟོམས་འདུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་
 འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་བྱགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་

བ། ས་མཚམས། འཕྱོག་སྟོམས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 བློ་དགག་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྲོས་པའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་མཚུངས་
 ལྡན་རགས་པ་བཀག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད།
 འཕྱོག་སྟོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། རྟེན་གྱི་སྟོན་པ་ཉན་
 རོས་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕྱོག་སྟོམས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། རོ་
 བའི་སྟོན་པ་མཐར་གྱིས་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་འཕྱོག་སྟོམས་
 དང་། རོད་ཀྱིས་དུ་གྱུར་པའི་འཕྱོག་སྟོམས་གཉིས་སུ་ཡོད། རྣམ་
 སྟོན་སྟོང་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་སྟེས་ནས་སྟོང་འགྱུར། ལན་གངས་གཞན་
 ལ་སྟོང་འགྱུར། རྣམ་སྟོན་འབྲིན་པར་མ་ངེས་པའི་དེ་དང་གསུམ་དུ་
 ཡོད། གསུམ་པ་ནི། བྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། བཞི་པ་ལ། གང་ཟག་གང་གིས་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ། ས་གང་ལ་བརྟེན་པ། ལམ་གང་ལ་བརྟེན་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་གང་གིས། དགག་བྱ་གང་འཕྱོག་པ། རོ་བོ་གང་ཡིན་དབྱུང་པ།
 དུས་རི་སྟེང་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། ཁམས་གང་དུ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་ལུས་རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་གྱི་སྐབས་སུ་
 སོང་བ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཐེག་དམན་པ་རྣམས་ཆོར་འདུ་རགས་
 པས་ཡིད་སྟོན་ས། ལྷག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་

ཆོར་བ་དང་། འདྲ་བྱེད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ནད་དང་འབྲས་དང་བྱག་
 ཟུའི་རྣམ་པར་མཐོང་ཞིང་། དེ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འགོག་པ་ནི་ཕྱ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམས་པར་འཇུག་
 ཟེ། ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་དུ་འདི་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཀྱུན་བརྟུས་ལས། ཞི་བར་གནས་པའི་འདྲ་ཤེས་སྒྲོན་དུ་
 བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་
 ཆེན་པ་རྣམས་ནི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་བསམ་པས་སྒྲོམས་པར་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་དེ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྩ་ལ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ནས། གཞན་
 ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དེ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། འདོད་ཁམས་སུ་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་
 འཇུག་པའི་ཆེ་འགོག་སྒྲོམས་ཀྱི་དགག་བྱར་བྱར་བའི་རྣམ་ཤེས་
 ཆོགས་དུག་དང་། གཟུགས་ཁམས་སུ་ཆོགས་བཞི། གཟུགས་མེད་
 ཁམས་སུ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལྟ་བུ་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་ཁམས་
 ར་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག །གཟུགས་ཁམས་ན་སྣ་ལྟེའི་རྣམ་ཤེས་མ་
 གཏོགས་ཆོགས་བཞི། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་དབང་ཤེས་ཐམས་
 ཅད་མ་གཏོགས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ནི།
 འགོག་སྒྲོམས་དེ། ཐེག་བཅས་ཐེག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐེག་

མེད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་
 ཟག་པ་མེད་པར་བརྟོག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 རྩམས་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། བཏགས་པའི་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དག་སོགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དག་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྟོང་
 གི་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་སྟོང་གི་དག་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 རྩོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དག་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བདུན་པ་ནི། ཐེག་དམན་པ་རྣམས་རང་གི་འཕེན་པ་ཅི་ཅམ་བཏང་
 བའི་བར་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། དེས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་
 མཐུན་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་ཏྲག་ཏུ་བྱ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་
 དཀོན་པ་དང་ཟབ་པ་སོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱ་ལོ་
 བདུན་གྱི་བར་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལྟར་
 ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། ད་ལྟར་རང་ཉིད་སྦྱང་རྩི་ལས། །ཉམས་མིན་ཆོས་ལ་སེར་
 ལྷ་མེད། །དཔེ་མཐུད་མེད་ཅིང་མི་བྱས་མེད། །ང་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་
 བཞིན་མིན། །ང་ཡི་བསྐྱེད་པ་མ་ཟད་པར། །ཁྱོད་ལ་རེ་བའང་ཡོད་

མིན་གྱི། །འདུལ་བས་ངས་ཤེས་མི་རུས་ཤིང་། །གྲུས་དང་བཅས་
 བའང་མེད་པས་ན། །དེ་ནི་བསྟན་པར་མི་བྱ་བར། །མཁེན་ཅིང་སྒྲོམ་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཁྲི་བ་བྱེད་དང་གསུམ་དག་ཏུ། །བཅོམ་ལྷན་ནང་
 ཏུ་ཡང་དག་འཛོག་ །ཅེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་ཉག་ཏུ་དུའི་བསམ་པ་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་སད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་
 སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །
 གཞན་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་
 རྟོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་
 རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ཉི་མའི་སྤྱང་
 བོ་ལས། དེ་འགོག་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་
 བར་བྱེད་དེ། དེའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་ལ་ཉིན་ཞག་
 གཅིག་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བས་ན་བསྐྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་
 པའི་བར་དུ་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ནི་ཉི་མ་བདུན་ལས་ལྷག་པར་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་
 པ་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱལ་སྤྱི་གྱི་སྤྱོད་པ་དོར་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྤྱང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། སྤྱི་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པའི་
 སེམས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བརྩལ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་འདའ་བར་

བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་འཕགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོག་སྟོམས་ཀྱིས་བྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་
 དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོག་
 སྟོམས་ཀྱིས་བྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་
 སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་
 བྱིར། ཁ་ཅིག་ དགག་གཞི་གཟུགས་སྤང་གི་སྤྱིང་དུ་དགག་བྱ་
 མཚུངས་ལྡན་འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། འགོག་
 སྟོམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
 འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་སེམས་
 མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་མཚུངས་པའི་བྱིར། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། བྱབ་
 སྟེ། མཛོད་ལས། འཕགས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། འཕགས་པས་མ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ དེའི་སྤྱིང་དུ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་

འཇུག་བསྐྱེད་ནས་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་
 བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་
 ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོག་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། མངོན་ལས།
 བཏང་སྟོམས་དང་ནི་སྟོག་དང་ནི། །ཡིད་དང་ལྡན་ལ་ངེས་གསུམ་
 ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དགག་གཞི་ཀྱན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོགས་དུག་བཞག་པའི་འཕགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀྱན་
 གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་ཀྱན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་
 སེམས་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱི་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཉན་
 ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་
 དེར་ཐལ། མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀྱན་
 གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཀྱན་གཞི་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་
 བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དག་བཅོམ་ནས་
 བྱེད་ཕྱོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་འབྲེལ་སྟེ། ལྷག་བཅས་
 སྤང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་སྤུག་བདེན་
 སྤངས་པར་ཐལ། དེའི་ཀྱན་གཞི་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། ཀྱན་

གཞི་དེ་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པར་ཐལ། དེས་
 ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཆར་རྒྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་ཀྱང་དེའི་
 རྒྱུད་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞིར་བྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་
 མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་ནི། སངས་
 རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྦྱོམས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་
 དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། རོང་རྒྱུག་པ་ན་རེ། དགག་གཞི་བདག་མེད་ཀྱི་
 སྙེང་དུ་དགག་བྱ་མཆོན་འཛིན་གྱི་སྦྱོས་པ་ཅི་རིགས་བཀག་པའི་
 འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོམས་འཇུག་དེ། དེའི་མཆོན་ཉིད། འགོག་སྦྱོམས་
 ལ་འདས་ལམ་གྱིས་བྱུང་བཅེར་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་
 དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཀྱི་སྙེང་དུ་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་
 བཀག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་

གྲུབ་སྟེ། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རང་གི་དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་
 བྱ་བཀག་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྟོམས་འཇུག་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་
 འཇུག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགོག་
 པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཐོབ་ན་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པས་བྱུང་བར་ཐལ།
 བྱོད་འགོག་སྟོམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུན་ཁྲུགས་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན།
 ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་མེད་ཀྱི་
 སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། སེམས་
 མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག་ལྡན་
 མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དེ། དེའི་

མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་
 དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙུག་པོ་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་
 རྒྱུད་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
 གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། མཆན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་གང་ཞིག གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གང་ཞིག འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་
 འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་གང་ཞིག
 མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 སྤང་པོ་ལྷ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག གཞུགས་སྤང་ཡང་མ་ཡིན། ཆོར་
 བའི་སྤང་པོ་ཡང་མ་ཡིན། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡང་མ་ཡིན། རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་རྒྱུད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ལྷ་པ་གྲུབ་སྟེ། གཙུག་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཐེག་
 ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་ལ་འདས་ལམ་གྱིས་བྱུང་

ཟེར་ན། ས་དྲུག་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་
 སྤེལ་ནས་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡར་སོང་ཐོང་
 སྐལ་གྱི་གནས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། དེའི་
 གནས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་སྟོང་
 ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ། དེ་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤེལ་གཞི་
 བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་དང་སྤེལ་ཆོས་འགོག་པ་བརྒྱད་ལ་མི་འདྲ་
 བའི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
 འགོག་སྟོམས་ཆོས་ཅན། འདས་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་མིན་
 འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷན་མིན་
 འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་
 ཅན། འདས་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། དེར་ཐལ། མཚུངས་ལྷན་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཞིག་མཚུངས་ལྷན་འདུ་

བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན་སྒྲུབ། གཞན་ཡང་
 རང་རིག་ཆོས་ཅན། ཞེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་
 ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་
 འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་གང་ཞིག་མཚུངས་
 ལྡན་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། སྤང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག་ གཟུགས་སྤང་
 སོགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །བརྒྱད་
 པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་
 ཡོད་དེ། རྩེ་བཤད་རང་འགྲེལ་ལས། བརྟན་པ་མིན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་
 པ་ནི། འགོག་པའི་སྟོམས་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་
 ཆོགས་བྱུག་དང་། བཞི་དང་གཅིག་སྟེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་
 གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར།

སྤྱོད་བའི་ལམ་བཞིར་བཤད་པ།

༥ ལྷ་པ་སྤྱོད་བའི་ལམ་འཆད་པ་ལ། སྤྱོད་བའི་ལམ་ལ་བར་
 ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པ་བཞིས་བསྟུས་པ་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་མི་ལྡན་པའི་མཆན་ཉིད་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་
 བློ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱོད་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཏུ་མར་ཡོད་
 དེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་
 པ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤྱང་བྱར་གྱུར་
 པའི་སྤྱིབ་པའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས། བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། རང་གི་དངོས་གྱི་ཉེར་ལེན་ཏུ་གྱུར་པའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་བུར་བཞག་པ།

༥ རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་སྟོན་བ་ལ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་
ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱིན་བ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ།
ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་
ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་བཅུར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་ནས། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་པར་བྱིན་ཀྱི་པར་བཅུ་ཡོད་པའི་བྱིན། དེས་ན། སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་སར་བཞོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁུན་
པ། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་པར་བྱིན་བཅུ་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྟོར་བ་བཅུ་ཡོད་དོ།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུར་བཤད་པ།

༩ གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་
 བཤད། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཤེན་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 ལམ་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད། གཞུང་དོན་ནི། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་སོགས་སྡེ་ཆོན་བདུན་པོ་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེན་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་
 མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་
 གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྟོར་བ་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
 ཤེས་རྣམ་མཐར་ཐུག་གང་ཞིག རང་སྒྲས་སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པའི་བཞེད་དོན་ཐུན་ཆོག་སྐྱབ་པར་རུས་པ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་

རྣམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་བརྒྱ། མི་
འཛིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། རང་བྱུང་གི་
རྣམ་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་རྣམ་
མཁེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག རང་གི་རིགས་འདྲ་མཆན་ཉིད་ལ་
འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་མེད་པ། རྩན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་
མཁེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག རང་གི་རིགས་འདྲ་
མཆན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ། རྩན་མོང་པའི་
རྣམ་མཁེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོབས་བརྒྱ་པོ་ཆོས་ཅན། རྩར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
མཆོན་བྱ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྟོབས་བརྒྱའི་ཉེར་
ལེན་མཆན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག དེ་གང་ཞིག རང་གི་སྡེ་ཆོན་མཆན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་
མའི་རྒྱད་ལ་མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་
གང་ཞིག རང་གི་སྡེ་ཆོན་མཆན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་
ལ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན།
བྱུང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་བློ་བ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཡོད་པའི་
རྒྱ་མཆན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བློ་བ་ཉེར་

བཞག་བཞི་པོ་དེ་རང་གི་སྡེ་ཚོན་མཚོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པར་སོང་བར་ཐལ། དེ་དེའི་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 རྩུང་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་པ་ཁས།
 དེར་ཐལ། རྩུང་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་བཞི་པོ་དེ་རང་གི་སྡེ་ཚོན་མཚོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་
 མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་པོ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འབྲས་པ་འགྲིག་དེར་ཐལ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སོ་སོ་ཡང་
 དག་རིག་སྒོ་བཟང་། ས་དེ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྩུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། རྩུང་མོང་བའི་
 རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཤེས་རྣམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དང་རྩུང་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་རྩུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་རྩུང་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་མེད་ཀྱང་། དེའི་རྣམ་པ་ནི་

ཡོད་དེ། དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་རབ་དབྱེ། དེ་དག་གི་
རང་བཞིན། དེ་གང་ཡིན་པ། དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའོ། །

སྟོབས་བརྩུར་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ། སྟོབས་བརྩུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་
དག་པར་རིག་པ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུ་
བརྒྱད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་
པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དང་། མོས་པ་སྤྲོ་ཆོག་པ་དང་།
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་
ཡིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་
དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་
ཀྱི་རྣམ་པ་བརྩུ་དང་། ཞེས་བཤད། གཞུང་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ལྟོབས་དེ་ལ་བརྩུང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཁྱེན་
 པའི་ལྟོབས་ནས་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་ལྟོབས་ཀྱི་བར་བརྩུང་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་བའི་རབ་མཐའི་བསམ་
 གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 རུས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ལྟོབས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱི་ལྟོབས། གསུང་གི་ལྟོབས།
 ཐུགས་ཀྱི་ལྟོབས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྱི་ལ་སྤེད་མེད་ཀྱི་བུའི་ལྟོབས་མངའ་བ་སྟེ། རྒྱུད་ལྔ་
 མར། སྤེད་མེད་བུ་ཡི་ལྟོབས་ལས་མཐེགས་པའི་སྤྱི། ཞེས་དང་།
 མཛོད་ལས། སྤྱི་ལ་སྤེད་མེད་བུ་ཡི་ལྟོབས། །གཞན་དག་ཆོགས་ན་
 སྤང་ཆེན་སོགས། །བདུན་བརྩུས་ལྔ་གས་པའི་ལྟོབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གསུང་
 དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་མངའ་བ་སྟེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། བདེ་
 གཤེགས་གསུངས་ནི་མཐའ་ཡས་པས། ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་བསམ་མི་
 གྲུབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བརྩུང་ཡོད་དེ། གནས་
 དང་གནས་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་ལྟོབས། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་
 མཁྱེན་པའི་ལྟོབས། མོས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་མཁྱེན་པའི་ལྟོབས། འདིག་
 ཏེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་མཁྱེན་པའི་ལྟོབས། དབང་པོ་མཆོག་དང་

མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་
 མཐུན་པའི་སྟོབས། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་
 མཐུན་པའི་སྟོབས། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་མཐུན་པའི་
 སྟོབས། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས། ཟག་པ་བྲད་པ་ཤེས་
 པའི་སྟོབས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མར། གནས་དང་
 གནས་མིན་ལས་རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་སྤྱོད་དང་ནི་དབང་པོ་དང་། །
 །ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །གྲུན་འགྲོའི་ལམ་དང་བསམ་
 གཏན་སོགས། །ཉོན་མོངས་ངི་མ་མེད་པ་དང་། །གནས་ནི་རྗེས་སུ་
 བྲན་པ་དང་། །ལྟ་ཡི་མིག་དང་ཞི་བ་དག། མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་
 པ་བཟུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཞེས་
 བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་མི་མཐུན་སྟོབས་ཀྱིས་བརྩི་བར་མི་རྣམས་པ་བརྒྱ་
 ཕྱེན་གྱི་དོ་རྩེ་དང་འབྲ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྩོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོབས་ཉིད་མ་རིག་སྐྱིབ་ལ་དོ་རྩེ་བཞིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོབས་དང་པོ་དྲུག་པོ་དེ་བརྒྱ་ཕྱེན་གྱི་
 དོ་རྩེ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ལྟ་མིན་གྱི་གོ་ཆ་དང་འབྲ་བའི་ཤེས་
 བྱའི་སྐྱིབ་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མ་གསུམ་ནི་
 བརྒྱ་ཕྱེན་གྱི་དོ་རྩེ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་ཅིགས་པ་
 དང་འབྲ་བའི་སྟོམས་འདུག་གི་སྐྱིབ་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེའི་འོག་མ་གཅིག་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དོ་ཇེ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་
ཤིང་སྟོན་པ་དང་འབྲ་བའི་ཉོན་སྒྲིབ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་བྱུག་
དང་། གསུམ་དང་གཅིག་གིས་གོ་རིམས་བཞིན། །ཤེས་བྱ་སྟོམས་
པར་འབྱུག་པ་དང་། །བག་ཆགས་བཅས་པ་ཀུན་བསལ་བས། །གོ་
ཆ་ཅིགས་པ་ཤིང་བཞིན་དུ། ཕུགས་དང་གཞིག་དང་བཅད་ཕྱིར་རོ།
།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མི་འཇིགས་པ་བཞིར་བཞུགས་པ།

༥ གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ངན་མངས་རྒྱས་སོགས་བདག་
ཉིད་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་
བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
པའི་ལམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་རབ་དུ་བསྟན་པ་དང་། བདག་
ཉིད་གྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་ལྟོལ་བ་པོ་མེད་

པས་མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་
 བེ། མི་འཇིགས་པ་དེ་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་སྤངས་པ་ཕྱན་ཆོགས་ལ་མི་འཇིགས་པ། རྟོགས་པ་ཕྱན་
 ཆོགས་ལ་མི་འཇིགས་པ། གཞུང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བར་དུ་
 གཅོད་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་
 ལམ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རང་གི་
 བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་བའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་
 པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཆ་བ་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་
 བའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁུན་པ། མི་འཇིགས་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་ང་ནི་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་པ་ལ་
 ཆོས་མཐུན་གྱི་ཆོལ་བ་མེད་པས་རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕྱན་ཆོགས་
 དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་
 སྟེ་སྤྱིབ་པ་མ་ལུས་བར་སྤངས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་དེ་མེད་པས་
 རང་དོན་སྤངས་པ་ཕྱན་ཆོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་
 དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིབ་པ་འདི་དག་ཐེག་པ་གསུམ་
 ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་པར་བརྗོད་པ་ལ་དེ་མེད་པས་གཞན་དོན་བར་དུ་
 གཅོད་པའི་ཆོས་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
 དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་དང་། ཐེག་དམན་ལས་ངས་

བར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དེ་མེད་པས་གཞན་དོན་ངེས་པར་
 འབྱུང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་བཞིར་ཡོད་དོ།
 ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སང་གེ་དང་ཆོས་མཚུངས་
 པའི་དོན་གྱིས་མི་འཇིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྲོ་མར། མི་འཇིགས་
 རྣམ་བཞི་འཁོར་དབུས་སང་གེ་བཞིན། ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱས་བཤད་
 དུ། ཆོས་སྐྱོད་གས་པར་བྱང་ཚུབ་དང་། །གོགས་ནི་འགོག་པར་བྱེད་
 པ་དང་། །ལམ་སྟོན་པ་དང་འགོག་སྟོན་པ། །མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་
 བཞི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིར་བཤད་པ།

ཨ། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་གྲངས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་
 དང་། ཡུལ་གྱི་སྐད་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ། ཆོས་དང་། དོན་དང་། ངེས་པའི་ཆོག་དང་། སྟོབས་པ་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས། དོན་

ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དེ་ལ་བཞིན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཆོས་
 དང་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། དེས་པའི་ཆོག་དང་སྒྲིག་པ་
 སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་
 རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་བཞད་བྱ་
 དང་འཆད་བྱེད་ལ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེད་པའི་མཐའ་
 ཐུག་གི་མཐའ་ལ། རྣམ་མཐའ་གི་ཤེས་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་སོ་སོ་ཡང་
 དག་པར་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེད། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་
 གཉིས་སོགས་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རོ་སྤང་
 བའི་ཆགས་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་
 པའི་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཡན་ལག་
 བརྩ་གཉིས་ཀྱི་བརྫོང་བྱེད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་
 ཡུལ་ལ་སྤར་བཞིན་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། འགྲོ་བ་
 ཐུག་དུ་གཏོགས་པའི་སྐྱད་དམ་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐྱད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤར་
 བཞིན་དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། གཞན་ལ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་སོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི་རྣམ་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པའི་རབ་
 དབྱེད་ཡུལ་ལ། སྤར་བཞིན་སྒྲིག་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
 རྣམས་སྤྱོད་དེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱུ་ལས། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཞད་བྱ་

དང་། །གསུང་དང་ལེགས་པ་འཆད་བྱེད་ལ། །སློ་བློས་ཐོགས་པ་མི་
མངའ་བའི། །ལེགས་སྟོན་བྱེད་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
བའི་བྱེད།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ།

༥ བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། འབྲུལ་པ་དང་། ཅ་ཅོ་དང་། རྩ་པ་
ཉམས་པ་དང་། ཐུགས་མཉམ་བར་མ་བཞག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་
ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་
བའི་རྣམ་པ་བྱུག་དང་། འདུན་པ་དང་། བཅོམ་འགྲུས་དང་། རྩ་པ་
དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་
ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་བྱུག་དང་། རྒྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་
ལྟར་བྱུང་བ་ལ། མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་

སྟེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 དག་དང་། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་
 འདྲེས་པ་དེ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། སྟོང་པས་བསྐྱས་པ་དུག
 རྟོགས་པས་བསྐྱས་པ་དུག འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གསུམ། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱེད། འདྲིའི་སྐབས་
 སུ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། དུས་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་བའི་
 རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་ཆུང་འོག་མ་རྣམས་
 དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་དང་སྡེ་ཚན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པས་
 རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་མཁྱེན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་
 འདྲེས་པའི་མཆན་ཉིད། །དབྱེ་ན། སྟོང་པས་བསྐྱས་པ་དུག རྟོགས་
 པས་བསྐྱས་པ་དུག འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྐུ་
 རག་པོ་རྟོག་པས་བརྩི་བ་སོགས་འབྲུལ་པ་མི་མངའ་བའི་ལུས་ཀྱི་
 ལས་དག་པ་དང་། ལམ་སྟོར་ནས་ཅ་ཅའི་སྒྲ་འབྲིན་པ་སོགས་མི་
 མངའ་བའི་དག་གི་ལས་དག་པ་དང་། བརྩེད་ནས་བྱ་བ་ཤོར་བ་
 སོགས་ཀྱི་བྱན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྟོམས་པར་ཞུགས་
 རུང་མ་ཞུགས་རུང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་

བ་མི་མངའ་བ་དང་། འཁོར་འདས་སམ་སྲིད་ཞི་ལ་དོན་དམ་པར་མི་
 མ་སྐྱེན་བ་དང་ཞི་བར་འཛིན་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་
 མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་
 མ་བརྟགས་པར་འདོར་བའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་
 ཡིད་ཀྱི་ལས་དག་པ་རྣམས་སྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་
 དང་། བྱམས་པ་དང་སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་རྒྱུན་
 མི་འཆད་པར་འདོད་པ་འབྱུང་བའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་
 རྣམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་
 མེད་དུ་གཤེགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་དེ་འདུལ་བའི་ཐབས་སོགས་དྲན་ལམ་དུ་བཞག་པས་
 ཕྱིས་དེ་ལ་བསམ་མི་དགོས་པའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་
 པ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་མཐུན་པ་མི་ཟད་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མི་
 མངའ་བ་དང་། འཁོར་བ་ངེ་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་
 ལ་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་

སྟེ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འོད་འགྲེད་པ་སོགས་
 གྱིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་
 བསམ་པ་སོགས་དང་མ་ཐུན་པར་འདོམས་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་
 ལས། བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་
 ལྷན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྤར་བྱུང་གི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
 རྒྱ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩིས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་
 གྱུར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཞེད་པ་ཅམ་གྱིས་མཐུན་པས་མ་
 ཆགས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུད་སྒྲ་མར། འབྲུལ་
 དང་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་སྟེ། རྟོགས་པ་བློ་པ་ཉམས་མི་མངའ། །འདུ་
 ཤེས་སྣ་ཆོགས་ཀྱང་མི་མངའ། །མ་བརྟགས་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་
 སྟེ། །འདུན་པ་བཙོན་འགྲུས་བློ་པ་དང་། །ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་རྣམ་
 གྲོལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཉམས་མི་མངའ། །ལས་ནི་ཡེ་ཤེས་
 སྟོན་འགྲོ་དང་། །དུས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིབ་པ་མེད། །དེ་ལྟར་བཙོ་བརྒྱད་
 འདི་དག་གཞན། །སྟོན་པའི་མ་འདྲེས་ཡོན་ཏན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། ཅིའི་བྱིར་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་

ནམ་མཁའ་དེ་འབྱུང་བཞི་དང་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་
 བཞིན་དུ། འཕགས་ཚུང་ལོག་མ་རྣམས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་དང་
 སྡེ་ཚན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པས་ན་དེ་ལྟར་རྫོད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 རྒྱུད་སྤྲོ་མར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་འདྲེས་ནམ་མཁའ་བཞིན་
 དུ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དུས་གསུམ་གྱི་བྲག་ཏུ་གཤམ་པ།

༥ གཉིས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་གྱི་བྲག་ཏུ་གཤམ་པ་
 ལ། དབྱས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཚུལ། ཀུན་བདུས་ལས་
 གསུངས་ཚུལ། རྩ་འཇུག་བཞི་གསུམ་ལས་གསུངས་ཚུལ། རང་
 ལུགས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དུ་བ་མཚན་གཞི། མེ་དེ་ཉིད་རང་
 དུས་སུ་འདས་ཟིན་པར་མཆོན། མའི་རྒྱ་བྱད་ཤིང་དང་མེ་གཉིས་ཀ་
 རང་དུས་སུ་འོངས་སྤྱད་ཟིན་པར་འདས་པར་དམིགས་ལ། བྱད་
 ཤིང་མཚན་གཞི། དུ་བ་དེ་ཉིད་རང་དུས་སུ་མ་འོངས་པར་མཆོན།

དེ་རང་དུས་སྤྱི་ལོངས་མ་སྤྱད་ཅིང་རང་དུས་སྤྱི་དེའི་རྒྱལ་ལོངས་
 སྤྱོད་བཞིན་པར་དམིགས་པ། མ་ཞིང་སྤྱི་ག་པ་མཆོད་གཞི། རང་
 དུས་སྤྱི་མེ་ད་ལྟ་བར་མཆོད། རང་དུས་སྤྱི་མེའི་རྒྱལ་ལོངས་སྤྱད་
 ཟེན་མེ་དེ་ཉིད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་པར་དམིགས་པ། ཞེས་པ་སྤྱི་
 དབུས་མཐར། འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་སྤྱད་ཟེན་དང་། དེ་བཞིན་མ་སྤྱད་
 གཞན་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། གཞན་གང་ཞེ་ན་དུས་
 གསུམ་མོ། ཅི་རིགས་སྤྱི་སྤྱར་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་སྤྱད་ཟེན་པའི་
 སྤྱིར་འདས་པའི་དུས་སྤྱི་དམིགས་པའོ། འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མ་སྤྱད་
 པའི་སྤྱིར་མ་ལོངས་པའོ། རྒྱ་སྤྱད་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྤྱད་པའི་སྤྱིར་ད་
 ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་སྤྱི་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། དུས་དེར་བྱུང་ཟེན་གང་ཞིག དུས་དེར་འགགས་པར་
 དམིགས་པ་དེ། དུས་དེར་འདས་པའི་མཆོད་ཉིད། དུས་དེར་རང་རྒྱ་
 ལས་སྤྱོད་བཞིན་པ་གང་ཞིག དུས་དེར་མ་བྱུང་བར་དམིགས་པ།
 དུས་དེར་མ་ལོངས་པའི་མཆོད་ཉིད། དུས་དེར་སྤྱིས་ཟེན་མ་འགགས་
 པ། དུས་དེར་ད་ལྟར་བའི་མཆོད་ཉིད། དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་བདུས་ལས།
 རི་ལྟར་ན་འདས་པ་ཡིན། འདས་པ་རྣམས་དུ་ཞིག ཅིའི་སྤྱིར་འདས་
 པར་བཏགས་ཤེ་ན། བྱུང་བ་འགགས་པའི་མཆོད་ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་སྤྱད་ཟེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རི་ལྟར་ན་མ་ལོངས་

བ་ཡིན། མ་འོངས་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག་ ཅིའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པར་
 བཏགས་ཤེས། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་དང་། རང་ཉིད་མ་སླེབ་པ་
 དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་སྐྱུད་པ་དང་། ཞེས་དང་། རི་ལྟར་ན་ད་ལྟར་
 བྱུང་བ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག་ ཅིའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་
 བ་བཏགས་ཤེས། བྱུང་བ་མ་འགགས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་སྐྱུད་ཟེན་པ་དང་། སྐྱུད་མ་ཟེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་སྒྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་གྱི་དུས་
 སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་ཁྱོད་སྐྱེ་བཞིན་
 བ་གང་ཞིག་ དུས་དེར་ཁྱོད་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་ཆོས་ཅན།
 སྒྱུ་གུའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྒྱུ་གུ་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་
 སྐྱེས་ཟེན་འགགས་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྱུ་གུའི་དུས་
 སུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྒྱུ་གུའི་དུས་སུ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་
 དེར་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ།
 ད་ལྟར་བ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་སྒྱུ་གུ་མ་འོངས་
 པ་དང་། སྒྱུ་གུ་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་ས་བོན་འདས་ཟེན་པར་གཞག་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་རང་གི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་མ་
 འོངས་པ་དང་འདས་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་
 ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཅེ་ཤེ་ལས། ད་ལྟར་

བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། །གལ་ཏེ་འདས་ལ་སྟོས་བྱུང་ན། །ད་ལྟར་བྱུང་
 དང་མ་འོངས་པ། །འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པར་འབྱུང། །ཞེས་
 སོགས་དང་། འཇུག་པར་ཡང་། གང་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་མི་
 འགགས་པ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བར་ཡང་།
 དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་མ་སྤྱིན་པའོ། །འདས་པ་ནི་དེ་
 ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའོ། །
 ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟར་དམིགས་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་
 འོངས་པ་དང་ཀལ་བ་དག་གིས་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་
 གཉིས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར་བཞི་བ་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་དང་
 ལྡན་ཡང་། རང་ལུགས་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། དུས་དེར་ཞིག་པ་
 དུས་དེར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དུས་དེར་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་
 གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག་ དུས་དེར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་
 པའི་གཞི་མཐུན། དུས་དེར་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། དུས་དེར་
 སྐྱེས་པ་དང་དུས་དེར་མ་འགགས་པའི་གཞི་མཐུན། དུས་དེར་ད་
 ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། དེས་ན། དུ་བ་མཚན་གཞི། མེ་དེ་ཉིད་རང་
 དུས་སུ་འདས་པའི་དུས་མཚན། མེ་དེ་ཉིད་དང་དེའི་རྒྱ་རྣམས་རང་
 དུས་སུ་འོངས་སྟོན་ཅིང་འགགས་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པ། བྱད་

ཤིང་མཚན་གཞི། མེ་དེ་ཉིད་རང་དུས་སུ་མ་འོངས་པའི་དུས་མཚོན།
 མེ་དེ་ཉིད་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམས་རང་དུས་སུ་འོངས་མ་སྟོང་ཅིང་
 སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པ། ཚ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་མཚན་
 གཞི། མེ་དེ་ཉིད་རང་དུས་སུ་ད་ལྟར་བའི་དུས་མཚོན། མེ་དེ་ཉིད་
 རང་དུས་སུ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་
 ལ། ཚོས་དེའི་འདས་པ་ཡིན་ན། ཚོས་དེ་ལ་བཟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་
 ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཚོས་དེའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚོས་དེའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན། ཚོས་དེ་ལ་བཟོས་
 ཏེ་འདས་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། ཚོས་དེའི་དུས་སུ་འདས་པ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་སང་གི་ལམ་དེ་དེ་རིང་གི་ལམ་ལ་
 བཟོས་ཏེ་འདས་ཟིན་པའི་ལམ་དང་། །དེ་རིང་གི་ལམ་ནི་ཁ་སང་གི་
 ལམ་ལ་བཟོས་ཏེ་མ་འོངས་པའི་ལམ་དང་། ཁ་སང་གི་ལམ་དེ་དེ་
 རིང་གི་དུས་སུ་ཞིག དེ་རིང་གི་ལམ་ནི་ཁ་སང་གི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་
 ཤིང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཅེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས། དེ་
 ཞིག་སོང་ལ་མི་འགོ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
 སྐྱེས་ལ་འགགས་པ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། མང་པོས་
 བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བའི་
 མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་མི་བཞིན། སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་

སྐྱེས་པ། མ་འོངས་པའི་མཆོད་ཉིད། དཔེར་ན། ཏུས་འཁོར་ལོས་
 སྐྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན། ཟེར་ན། མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་
 ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བར་ཐལ། འདས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། རྩས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། འགགས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཏུས་
 འཁོར་ལོས་སྐྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཅན། །མ་སྐྱེས་བར་ཐལ། མ་
 འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དངོས་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག རང་ཉིད་ཏུས་གང་དུ་འཛོག་པ་དངོས་པོ་
 གང་གི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་བལྟོས་སར་གྱུར་
 པའི་དངོས་པོ་དེའི་དུས་སུ་ཐལ་བེན་པ། འདས་པའི་མཆོད་ཉིད། རང་
 ཉིད་ཏུས་གང་དུ་འཛོག་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་བལྟོས་ནས་
 བཞག་དགོས་པའི་བལྟོས་སར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེའི་དུས་སུ་མ་
 སྐྱེས་པ། མ་འོངས་པའི་མཆོད་ཉིད། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཡང་
 ཡིན། རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་རང་དུས་སུ་ཐལ་བེན་པ་དང་།
 རང་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་གཞན་ཀྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ལ་མི་
 ལྟོས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། ད་ལྟར་བའི་
 མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། འདས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མཆོད་ཉིད་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩས་པ་ཞིག་པ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་
 ཐལ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་བྱམ་པའི་
 དུས་སུ་ཐལ་ཟེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་
 བྱམ་པའི་དུས་སུ་མ་སླེབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱམ་པ་མ་འོངས་
 པ་དེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱམ་པའི་དུས་སུ་མ་སླེབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་བྱམ་པའི་དུས་སུ་ཐལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། བྱམ་པ་སྒྲིབ་པའི་བྱམ་པའི་དུས་སུ་ཐལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར།
 མ་བྱུང་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲིབ་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཐལ་
 ཟེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོན་པ།

༥ གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོན་པ་ལ།
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྦྲར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཐུན་གྱི་
 ཤེས་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མ་མ་ལུས་པར་དག་པས་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་
 རྣམས་གདུལ་བྱའི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་གཅིག་དང་
 གསུམ་དུ་སྟོན་པ་ཅན་མ་གཏོགས་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྟོན་པ་མི་སྤྲོད་
 པའི་བྱིར། ༥ གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་

ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བ་སྐྱུར་བའི་རང་བྱུང་དང་། ཞེས་གསུངས།
 དོན་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་གྱུར་
 བའི་རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འཁོར་མ་ལུས་པར་སྒྲོར་བ་
 ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་ཐོབ་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ༥། །བཞི་བ་
 དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་སྟེ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པར་རྫོགས་པར་སྟེ་
 ཡང་དག་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་མཆན་ཉིད་དོ། ༥། །གསུམ་
 པ་དོན་བསྐྱུ་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་སུམ་ཅུ་ཙ་
 དགུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། ༥། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་བདུན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་པ་མེད་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་སྟོབ་པ་འཕགས་པས་ཉོན་

སྤྱི་བ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་
 སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིར་བདུན་ལ་
 ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བཏགས་ནས་སྟོན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉོན་སྤྱི་བ་སྤང་བྱའི་
 གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ས་བྱག་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་
 སུ་བཏགས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་
 མཁྱེན་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
 ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་
 མེད་ཀྱིས་བྱུང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་
 བ་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ན། གཉིས་པ་ལ་
 ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེས་ཉོན་སྤྱི་བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་བ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྤྱི་བ་སྤང་དགོས་ཡིན་

པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤོང་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་
 བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་ལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་
 ཟག་མེད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྤྱོར་བ་པོའི་གང་ཟག་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་སྤྱོར་བ་པོའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་
 གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། གོང་དུ་རྣམ་པ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
 དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་འདི་སྟུང་དུ་གྱུར་ཏེ། ཤེར་བྱིན་འདི་རིགས་ཀྱི་
 བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གི་རྣམས་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་
 གྲང་སྡོན་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྤྱུར། ཅེ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་

ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྒྱལ་གཞག་ཏུ་རྒྱལ་བ་སྦྱོར་བར་བཅས་རྒྱལ་ས་
 དང་། ཞེས་བཤད་ན། སྦྱོར་བའི་རྒྱལ་པའི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་སྒྲིམ་བ་
 པོའི་གང་ཟག་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
 དེ། གོང་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་རྒྱལ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱོར་བ་
 གྲུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་། སྦྱོར་བ་སྒྲིམ་བ་པོའི་
 གང་ཟག་མེད་པར་སྒྲིམ་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྦྱོར་བ་གྲུང་པར་ཅན་དག་གིས་རྒྱལ་
 བ་རྒྱལ་ས་བསྒྲིམ་དགོས་ན་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱོར་བ་པོ་མེད་པར་བརྗོད་
 པར་མི་རུས་པས་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྦྱོར་བ་པོ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་
 རྒྱལ་ས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་
 ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་སྦྱོར་བཤད་པ་ལ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་
 བའི་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་ས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་ཙ་འགྲེལ་
 འདི་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་། ཡུམ་ཉན་པ། ལེན་པ། འཛིན་པ། ཚུལ་
 བཞིན་ཡོད་ལ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་
 རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་གི་རྒྱ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་
 གྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པའོ། །
 ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་གང་གི་རྒྱ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དག་བའི་ཙ་བ་བསྐྱེད་པའོ། ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་སྒྲག་པར་
 བྱས། ། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་དག་བའི་ཙ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེད་
 པ་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རི་ལྟ་བར་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
 ཡུལ་འདིའི་གཞུང་ཉན་པའི་སྣོད་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱུ་ལ་
 སོགས་པར་བཞེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཤེར་
 ཕྱིན་འདི་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་
 གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གཟུང་བར་བྱས། བཅང་
 བར་བྱས། ལྷག་པར་བྱས། ཀྱན་ཆུབ་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱུ་
 མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་བརྟེན་དང་ལེན་པ་ཡི། སྣོད་དུ་དམ་
 པ་རྣམས་བཞེད་དོ། ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་
 ལུས་ལ་སོགས་པའི་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པ་དང་།
 འཛིན་པའི་སྣོད་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པར་བཞེད་
 དོ། ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་གང་གི་རྣ་
 ལམ་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི། སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་

བ་དག་བཅོམ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་
 ཡོངས་སུ་དྲིས་ཤིང་ཡོངས་སུ་ཞུས་ཡོངས་སུ་བཏེན་ཅིང་བསྟོན་
 བཀུར་བའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཀུན་
 འདྲི་དང་། །འདྲིན་པ་ཡི། །སྟོན་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་
 དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་འདྲི་བ་དང་། དོན་མི་བཟེད་པའི།
 ཞེས་གསུངས། བཞི་བ་སྟོན་པ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་
 གཤགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི། སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱེ་བ་མང་པོ་ལ་
 སྟོན་པའི་པར་ཕྱིན་སྟུང་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་སྟུང་པའོ། །
 བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་སྟུང་པའོ། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་སྟུང་
 པའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་སྟུང་པའོ། །དེ་དག་གིས་སངས་
 རྒྱལ་གྱེ་བ་མང་པོ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་སྟུང་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྟོན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྟོན་པས།
 ཞེས་དང་། སོགས་པས་བསྟན་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡི། །
 སྟོན་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་དང་། སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་སྟུབ་པ་དང་ལྟན་པ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་
 དག་གིས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་རྣམས་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའི་སྟོན་ཡིན་པར་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་བཞེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཚོས་ཅན།

ཡུམ་ཉན་པའི་སྣོད་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་ཤིང་། སྡོན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་
 པར་བྱ་བ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་དང་ལྷན་
 པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཆོགས་
 ལམ་པ་ཡིན་ན་ཡུམ་ཉན་པའི་སྣོད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་
 འཐད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། སེམས་ཅམ་པར་གྱུར་པའི་
 བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཞེས་
 ཟེར། དེས་ན། བྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་སྐབས་འདིར་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་སྦྱོར་བ་སྒྲིམ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པ་
 སོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། བསོད་
 སྟོམས་འབྲུལ་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལ་དགོ་ཅ་བསྐྱུན་པ་
 དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མགོན་གྱིས་ཡོངས་
 སུ་ཟིན་པའི་བྱེད་པར་གསུམ་ལྷན་གྱིས་སྒྲོ་ནས། ཡུམ་གྱི་ཆོག་གཙུ་
 བོར་ཉན་པའི་སྣོད་དང་། སངས་རྒྱས་མང་པོ་བསྟན་ཏེ་བསྟེན་བཀྱར་
 པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུམ་གྱི་ཆོག་སྒྲོ་ལ་ལེན་པའི་སྣོད་དང་། སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ནས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དོན་ཀྱན་འདྲི་བའི་དོན་མི་

བརྟེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོན་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ་
 བསྟེན་པས་སྒྲིན་སོགས་སྒྲོན་པའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་དེ་བཞིར་ཡོད། སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་
 དེ་སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམས་རྫོགས་
 སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་དེ། དེ་ཡིན་ན་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

སྒྲོར་བ་རང་གི་ངོ་བོར་བཤད་པ།

༩ གསུམ་པ་སྒྲོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་འཆད་པ་ལ། མདོ་བསྟན་
 བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོར་བ་པོའི་སྐབས་སུ་བརྒྱ་བྱིན་
 ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྩི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་ལ་གནས་པ་
 དང་སྒྲོར་བ་ལགས་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཀོ་ཁྱ་ཤི་ཀ་སྒྲོབས་པ་
 འདི་ཡང་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བྱིན་བྱིས་རྒྱབས་ཀྱིས་འབྱུང་ངོ། ཀོ་ཁྱ་ཤི་

ཀ་དེའི་སྒྱུར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་དང་དེ་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་
 བར་བྱའོ། །ཞེས་སྐབས་སྒྲུབ་ནས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་སྒྱུར་བར་བཅས་རྣམས་དང་། ཞེས་བཤད་
 བ། སྒྱུར་བ་པོའི་འོག་ཏུ་སྒྱུར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟར་སྒྱུར་བ་པོའི་གང་ཟག་དེས་སྒྱུར་བ་སྒྲིམ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་
 བསྟན་པའི་སྒྱུར། ཞེས་མཚམས་སྒྱུར་བ་ལ། དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་པོ་
 བསྟན་ནས་སྒྱུར་བ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་
 བ་ལ་ཉི་ཤུར་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་
 གནས་སྒྱུར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་ཅེས་སོགས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ནས་ཆད་པ་ལ།
 སྒྱུར་བ་ཉི་ཤུ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་སྒྱུར་བ་རང་གི་ངོ་
 བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སྒྱུར་བ་སྐྱེད་ཚུལ་དང་། སྐྱེས་པའི་སྒྱུར་བ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་
 སྒྱུར་བ། གནས་པ་ལ་སྒྱུར་བ་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ། ཟབ་པའི་སྒྱུར་
 བ། གཏིང་དབག་དཀའ་བའི་སྒྱུར་བ། ཆད་མེད་པའི་སྒྱུར་བ་དང་ལྔ་
 ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྱུད་པའི་ཆོ་གཟུགས་ལ་མི་གནས་ཏེ། གང་གི་ཆོ་

གཟུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་
 རོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་
 སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་
 རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གངས་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ས་
 ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཀུན་ཤི་
 ཀ་བྱང་ཆེན་གཟུགས་ལ་སྐྱོར་བ་མི་བྱེད་དེ། གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་
 སྐྱོར་བར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་རོ།།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་སྐྱོར་བ་བཀག་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་དག་ལ་མི་སྐྱོར་བ་ཉིད་སྐྱོར་བ་ཡིན་པ་
 དང་། མི་སྐྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་
 ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
 གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་བྱིན་ཟབ་པོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ལྷ་རིའི་བྱ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་
 ཕྱིར་ཤེར་བྱིན་ཟབ་པོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་
 པ་དེ་དག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་ཟབ་པའི་
 སྐྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱས་

གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་གཏིང་དཔག་དཀའོ། །
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ལྷ་རིའི་བྱ་གཟུགས་གཏིང་
 དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་ཕྱིན་གཏིང་དཔག་དཀའོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་
 དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། གཏིང་
 དཔག་དཀའ་བའི་སྒྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷ་བ་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་
 རིའི་བྱ་སྐུ་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་ཆད་མ་མཆིས་
 པའོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ལྷ་རིའི་བྱ་གཟུགས་
 ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་ཕྱིན་ཆད་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་དག་ཆད་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དང་།
 ཆད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཆད་མེད་པའི་སྒྱུར་བ་སྟེ་ལྷ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་སྦྱེས་པའི་སྒྱུར་བ་ལ། ཆེགས་ཆེན་ཡུན་རིང་
 རྟོགས་དཀའི་སྒྱུར་བ། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྒྱུར་བ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 པའི་སྒྱུར་བ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྱུར་བ། བར་ཆད་མེད་པའི་སྒྱུར་
 བ། བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྒྱུར་བ། ལྷ་བའི་སྒྱུར་བ། གཞན་དོན་གྱི་
 སྒྱུར་བ། འཕེལ་འགྲེལ་མེད་པའི་སྒྱུར་བ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་
 སོགས་མི་མཐོང་བའི་སྒྱུར་བ། གཟུགས་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་
 གྲུབ་པ་མི་མཐོང་བའི་སྒྱུར་བ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྱུར་བ། འབྲས་

བྱ་རིན་ཆེན་འབྲིན་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ། རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱོར་བ། ས་
 མཆོམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་བཅོ་ལྔ་ལས། དང་པོ་སྦྱོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་
 བྱས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ལྟར་ཟབ་པ་འདི་
 ལྟར་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཆད་མ་མཆིས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཐེག་བ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་
 པའི་མདུན་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་
 ཐོས་ནས་དངངས་བར་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པར་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་
 སྐྱག་པས་ཟིན་པར་འགྱུར་དུ་མཆིས་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆོག་མཆོད་ལྷན་རིང་རྟོགས་
 དཀའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱག་པ་
 དང་། ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་
 ཆོག་མཆོད་པོས་ལྷན་རིང་པོ་ཞེས་ནས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
 འཆང་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྦྱོན་པ་ལ། བརྒྱ་ཕྱིན་
 གྱིས་སྦྱས་པ། བཅུན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཤེས་
 ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དངངས་བར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པར་
 མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་
 སོགས་ནས། བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དངངས་
 པར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཟིན་

བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་བར་སྒྲ་མེད་རྫོགས་
 བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 བ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་དེ་ནས་སྒྲ་
 མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལུང་བསྟན། ཞེས་དང་།
 མི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། ལུང་
 བསྟན་པ་འཐོབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་
 མོ་ཉན་པ་ཐོས་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐོས་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་བ་
 དེ་དག་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་
 ནས། ཚུ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་
 དུ་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་བའམ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་ལགས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་
 དང་། ཞེས་དང་། ཡང་དག་པར་འཇིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབ་པ་དང་
 ལྡན་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་བ་སྟོན་པ་
 ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱིས་བྱ་ལ་ལ་འབྲོག་
 དགོན་པ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་བ་ཞིག་ནས་བྱང་བའམ་འབྲོག་དགོན་པ་
 དཔག་ཆད་ཉིས་བརྒྱ་དང་། དཔག་ཆད་སུམ་བརྒྱ་དང་། དཔག་ཆད་

བཞི་བརྒྱ་དང་། དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ནས་འབྱུང་བ་ཞིག་མཆིས་ལ།
 ལྔ་མཆིས་བའི་གྲོང་དང་། གྲོང་བྱིར་དང་། གྲོང་དལ་དང་། ལམས་
 དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་གྱི་ལྔ་ལྷས། བ་ལང་གི་རྩིའལ། བཟའ་
 ཞིང་གི་ར་བའལ། རྣམས་ཆོལ་ལལ། སྤྱིད་མོས་ཆོལ་མཐོང་ངལ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེས་འབྱུང་། ཞེས་
 དང་། བར་ཆད་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་
 དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྔ་བ་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་
 རྩས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱིས་བྱ་ལ་
 ལ་ཞིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཁུམས་འཆོལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་རྒྱ་མཚོ་
 ཆེན་པོ་ཁུམས་པའི་སྤྱད་དུ་རྩི་ལྷ་རྩི་ལྷར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མཆིས་པ་
 དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་སྤྱོད་པོའམ་སྤྱོད་པོའི་མཆོན་མའམ་རིའམ་རིའི་མཆོན་
 མ་མཐོང་ན་དེས་འདི་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རིང་སྟེ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བར་ཆད་མེད་བཅས་དང་། ཞེས་
 དང་། ཏྲག་ཏུ་ཆོས་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། བར་
 ཆད་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དུག་པ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་དབྱིད་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་སྟེ་ཅི་ཞིང་ལོ་མ་
 དང་འདབ་མ་རྣམས་ལྷགས་ནས་ཁ་དོག་འགྱུར་བའི་ཆེ་འཇམ་བྱ་
 སྤྱིང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལོ་མ་དང་མེ་ཏྲག་

དང་འབྲས་བུ་འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཉི་དང་། ཞེས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཆོས་གསར་གྱི་རྟེན་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས། ཡང་དག་པར་མངོན་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉི་བའི་སྒྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 བདུན་པ་སྟོན་པ་ལ། བཙུམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱུང་
 མེད་སྐྱུམ་མ་རྩི་ལྟ་རྩི་ལྟར་བཙུར་ཉི་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་
 འགྱུར་ཞིང་ལུས་ལ་སྒྱག་བསྐྱལ་བྲག་པོ་དང་ཉམ་ཆུང་བར་འགྱུར་ཏེ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྒྱུར་བ་དང་། །ཞེས་
 དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་མངོན་པར་འགྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྱུར་བུ་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 བརྒྱད་པར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
 བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བྱང་ཆེན་དེ་དག་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ནི་ངོ་
 མཆར་ཆེད། །བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་
 ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞན་དོན་ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བའི་སྐབས་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞན་དོན་ཀྱི་སྒྱུར་

བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དགུ་བ་སྟོན་བ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་
 བ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་བ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་
 སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཡོན་ཏན་མང་པོ་དང་ལྡན་བ་
 དེ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྲད་དུ་ཤེར་བྱིན་ལ་སྦྱོར་ཅིང་སྦྲ་
 མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་འཆང་བྱ་བ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེའོ། །བདེ་
 བར་གཤེགས་བ་ངོ་མཆར་ཆེའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རི་ལྟར་བྱང་
 ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེར་བྱིན་སྟོམ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་
 ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་བྱང་
 ཆེན་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཀྱི་འཕེལ་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་
 མཐོང་བ་དེའི་ཆོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ།
 འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་བྱིར། །ཞེས་དང་། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་བ་མི་
 མཐོང་བའི་སྐབ་བ་དང་ལྡན་བ་ནི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་བ་མེད་པའི་
 སྦྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་བ་སྟོན་བ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་
 ཡང་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་
 འོ། །ཆོས་མིན་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་འོ། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་
 སོགས་མི་མཐོང་། །ཞེས་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མི་དམིགས་
 པའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་བ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་བ་ལ་སོགས་

བར་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཙུ་གཅིག་པ་
 སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱབ་པ་བསྟན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ།
 རབ་འབྱོར་གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱབ་པ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
 གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་བྱབ་མི་མཐོང་། ། ཞེས་དང་། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་རྣམ་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་
 སྒྲུབ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
 པའི་རྣམ་པ་འགོག་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཙུ་གཅིག་པ་
 སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་
 ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་བ་སྤྱུལ་གས། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གང་སྟོན་ཕྱིན་དུག་
 ལ་སྤྱུད་པར་གྱུར་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་
 བསྐྱེད་པར་གྱུར་བ། སངས་རྒྱུ་མང་པོ་ལ་བསྟོན་བཀའ་བྱས་བ།
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་
 བློ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་
 མཁུན་གྱི་བར་དུ་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་པོ། ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མ་དང་། དེ་ཡི་

ངོ་པོ་རྣམ་མི་རྟོག་། ཅེས་དང་། གཟུགས་དང་དེའི་མཆོད་མ་དང་དེའི་
 ངོ་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། བཅུ་གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།
 བཙུག་ལྡན་འདས་ཤེར་སྤྱོད་འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱང་པོ་སྟེ། རྒྱུ་དུ་
 ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལན་ཅིག་སྤྱོད་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་།
 སྤྱོད་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། དག་བཙུག་པ་ཉིད་དང་། རང་བྱུང་
 རྒྱུ་ཉིད་དང་། ལྷ་མོ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་
 རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྤྱོད་བྱེད་དང་། ཞེས་དང་། འབྲས་
 བུ་དང་པོ་མཐོང་བའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
 སྤྱོད་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙུག་ལྡན་འདས་ཤེར་སྤྱོད་འདི་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །བཙུག་
 ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ནི་དག་པ། ཞེས་
 དང་། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་པར་
 དག་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཙུག་ལྡན་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་

འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་རི་ཙམ་ཟབ་པ་
 འདི་བསྟན་པའི་ཆེ་བར་ཆད་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེའོ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །
 དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ནི་བར་ཆད་མང་
 ངོ། །ཞེས་བ་ནས། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་སྒྲོམ་བ་རྣམས་
 ལ་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་བ་
 ལ། མཆམས་དང་བཅས། ཞེས་དང་། ལོ་སྐྱོར་དུ་མངོན་པར་བཅོམ་
 པར་མི་འདོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི། ས་མཆམས་ལ་
 སྒྱུར་བ་དང་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་དེལ་ན།
 སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་མེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དེ་ལ་ཉི་ཤུར་ཡོད་
 དེ། དེ་ལ་སྒྱུར་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། སྒྱུར་བ་སྟེད་ཚུལ་
 གྱི་སྒྲོན་ས་ལ། སྒྱེས་བའི་སྒྱུར་བའི་སྒྲོན་ས་བཅོ་ལྔར་ཡོད་པའི་བྲིས་
 སྒྱུའི་དོན་ལ། མཆམ་ཉིད། དབྱེ་བ། གོ་རིམ། ས་མཆམས་སོ། །དང་
 པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཟེན་པའི་
 སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མེས་ས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར།
 གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྱུར་བའི་
 མཆམ་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་དགུ་ཡོད། སྐབས་
 འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་ལ་ཉི་ཤུར་ཡོད་དེ། སྒྱུར་བ་རང་གི་ངོ་

བོད་སྐྱོན་སྤྱེ་བ་ལྟ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྐྱོན་སྤྱེ་བ་བརྒྱད།
 སྦྱོར་བ་རྩོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤྱེ་བ་བཞི། འབྲས་བུ་དང་
 ཏུས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤྱེ་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་མངོན་
 པར་ཞེན་ནས་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ། གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་མངོན་
 པར་ཞེན་ནས་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ། གཟུགས་སོགས་དེའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཐབས་རྩོགས་པའི་སྦྱོར་བ། གཟུགས་སོགས་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏིང་དཔག་དཀའ་བར་རྩོགས་པའི་སྦྱོར་བ།
 གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཆད་མེད་པར་རྩོགས་པའི་
 སྦྱོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཆད་བའི་
 ཆོགས་ཆེན་པོས་ཏུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་བྱང་ཆུབ་རྩོགས་ཤིང་
 འཛོལ་པའི་སྦྱོར་བ། ཆོས་ཉིད་ལ་མི་དངངས་པ་སོགས་དང་ལྟན་
 ཞིང་མི་ལམ་ན་ཡང་ཕྱིན་དུ་གཏམས་སུ་ལེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་
 བ། ཡུམ་གྱི་རྩོགས་པ་རང་ལ་བྱུང་བ་དེ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིར་
 མི་སྟོག་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ། རྣམ་མཁྲིན་གྱི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་
 ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་བ། ཡུམ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ལུང་
 བསྟན་པ་དང་ཉི་བར་བར་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་བ།

རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བ། རྩོགས་བྱང་དུ་སྦྱར་དུ་
 བྱང་ཆུབ་པའི་སྦྱོར་བ། སྦྱེ་བོ་ལ་པན་བདེའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་
 ཞིང་བསྐྱལ་བའི་གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་
 མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ། ཆོས་དཀར་པོའི་ལས་དང་ཆོས་མིན་ནག་པོའི་
 ལས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པར་མི་ཆོམ་པའི་སྦྱོར་བ།
 གཟུགས་སོགས་དང་དེའི་མཆན་མ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མི་ཞེན་པའི་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་བྱུབ་
 སྟེ། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དུག་གཞན་ལ་སྦྱིན་པའི་སྦྱོར་བ། གནས་
 ངན་ལེན་སྤ་མོ་དག་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ། ས་མཆམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བ་འདི་དག་གི་གོ་ཤིང་མ་
 ཡང་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པས་གནས་པ་མི་སྦྱོར་བའི་
 སྦྱོར་བ་ལ་བཙོན་པས་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལྷ་ཟབ་པ་
 དང་གཉིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་ཆད་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ནས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་གཟུགས་སོགས་
 ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དང་པོ་བས་ནི་ཆོགས་ཆེན་པོས་

བྱང་ཆུབ་འཛོལ་ལ། དེ་ལས་གཞན་པས་ནི་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཕྱིར་
 མི་སྟོན་པའི་ས་བདེ་སྐྱུ་ཏུ་ཐོབ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་མི་
 འབྲལ་བར་རྫོགས་བྱང་ལ་ཉེ་བ་དང་སྦྱར་དུ་རྫོགས་བྱང་འཛོལ་བར་
 འབྱུང་ལ། དེ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་བ་དང་
 འབྱེད་བ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་འཛོལ་ལ། དེ་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་མེན་
 སོགས་སྦྱི་དང་། གཟུགས་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་སོགས་
 བྱང་བར་ལ་འདྲ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་
 འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པས་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་
 ཐུག་པར་གྱུར་པ་ནི་ལྷ་མ་ཁོ་ནར་ལོ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བས་སེམས་རྒྱུད་
 སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱོར་བའི་གོ་རིམ་མངོན་རྟོགས་
 གྱིས་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྦྱེ་རིམ་དང་པོ་ལྷ་ཐུག་པའི་གོང་དུ་སྦྱེས་
 པ་མེན་ཏེ། སྦྱོར་བ་ཐུག་པ་ལས་དང་པོ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་སྦྱོར་བ་དང་པོ་ལྷས་སྦྱིར་སྦྱོར་བ་སྦྱེད་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། སྦྱོར་
 བ་སྦྱེད་པ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་ཞེན་པ་དགོས་པས་དང་པོ་གཉིས་
 དང་། ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གསུམ་འབྱུང་བར་བྱི་མ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་རྒྱན་སྤང་གི་བཞེད་པ་གསེར་སྤང་ལས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་
 བའི་ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་

ཡོད། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྐྱོར་བའི་ས་
 མཚམས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་དོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་
 འཛོག་ཁ་ཅིག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་
 སྐྱོས་བལ་དུ་སྐྱོམ་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད།
 ཁ་ཅིག་དེ་སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྐྱོར་བའི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་ཆོག་ས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་དཀའི་སྐྱོར་བས་མ་དེས།
 གཉིས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་གྱིས་མ་དེས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྤྲུག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྲུག་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འུ་རྒྱ་ལྷོས། སྐྱོར་བ་དང་པོ་ལྷ་རང་
 བཞིན་དང་། ཐ་མ་བཅོ་ལྷ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཡིན་གསུང་བ་
 མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱོར་བ་ཐ་མ་ཡིན་ན་དང་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། གཞིན་ཏུ་དཔལ་གྱིས། དང་པོ་ལྷ་ཆོག་ས་ལམ་དང་ལྷག་མ་
 རྣམས་སྐྱོར་ལམ་ནས་ས་བརྒྱུ་པའི་བར་དུ་འཛོག་བར་བཞུགས་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་བཞེས་གཉིན་གྱིས། ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱོར་ལམ་

གྲིས་བསྐྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་ལམ་དུ་ཆོས་
 ཉིད་ལ་བསྐྱོམས་བྱུང་གི་སྤྱོད་བ་ཐོན་བས་ཆོས་ཉིད་ལ་སྐྱག་བ་སྤྱེ་བ་
 མི་སྤིད་ན། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་དཀའི་སྤྱོད་བ་དེ་ལ་འཛོག་
 བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཤེར་འབྱུང་གིས་དང་པོ་ལྷ་སྤྱོད་ལམ་དང་། དེ་
 བས་གཅིག་མཐོང་ལམ། ལྷག་མ་རྣམས་སྒྲོམ་ལམ་གྲིས་བསྐྱས་པར་
 བཤད་པ་དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱག་
 བསྐྱལ་ཆོས་བཐོད་ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་དཀའི་སྤྱོད་བ་
 དང་། རྒྱན་མཐའ་ནས་ས་མཆོམས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་འཛོག་བ་གཉིས་
 འགལ་བའི་ཕྱིར།

སྤྱོད་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༥ བཞི་བ་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་འགྲོའི་ཆོས་ལ། ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན།
 རོར་བྱ་སྤྱོད། ཤེས་བྱ་མཆོན་ཉིད། རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱ་ཐར་པ་ཆ་
 མཐུན་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱོར་བ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་སྒྲོམ་པ་
 ལ་བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱ་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་
 བས། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་
 སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་འཇུག་པ་བྱང་ཆེན་ཤེར་
 ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་དང་། བསྟན་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། སྒྲོག་
 པ་དང་། ཁ་རྟོན་དུ་བབྱིད་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་དག་ལ་བདུད་སྤྲིག་ཅན་
 ཀྱིས་བར་ཆད་བབྱི་བ་མི་རྒྱས་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྩལ་བ། ལྷ་རིའི་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་ཆེན་ཤེར་
 ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་ལུས་རྒྱུ་གཞག་ཏུ། རྒྱུ་པར་སྐྱོར་
 བར་བཅས་རྒྱུས་དང་། ཡོན་ཏན། ཞེས་བཤད་ན། སྐྱོར་བའི་འོག་
 ཏུ་སྐྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། སྐྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྟེ་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ན།
 དེའི་རྒྱ་སྐྱོར་བ་རྒྱུས་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 མཚམས་སྐྱོར་བ་ལ། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ན་སྐྱོར་བ་
 རྒྱུས་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྐྱོར་བའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་གི་
 ཡོན་ཏན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་
 སྒྲོན་སྐྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྟོན་པ་ལ། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་

སོགས་པ། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་
 པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། བདུད་གྱི་མཐུ་
 བཅོམ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་
 དབྱེ་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདུད་གྱི་མཐུ་
 བཅོམ་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེས་པར་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་
 ཏན་རྣམས་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གྲངས་
 བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཆང་བར་རྟེན་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་དག་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་
 ལས་འབྱུང་ཞིང་འཐོབ་པ་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་མཐུས་ཤེར་བྱིན་སྒྲོམ་པ་ལ་ཆེ་འདིར་བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་
 ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་
 ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། སྒྲོག་པ་དང་།
 ཁ་ཉོན་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་
 རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་བདུད་
 སྤྲེག་ཏོ་ཅན་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་
 ཞེ་ན། ལྷ་རིའི་བྱ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆད་མེད་

གངས་མེད་པ་དག་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆད་མེད་པ་གངས་མེད་པ་རི་སྙེད་
 ཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་སྦྱང་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་སྙེད་ཀྱང་། བྱང་
 ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་།
 གློག་པ་དང་། ལ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 དང་། སྒྲོམ་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་པ་མཛད་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་ཞེས་
 བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། གངས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་
 ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྦྱར་བ་ལ་
 མངོན་པར་དགའ་བ་ལས་འབྱུང་ཞིང་འཐོབ་པས། ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཐུན་པའི་ཡོན་
 ཏན་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཤེར་
 ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་དང་། འཆང་བ་དང་། གློག་པ་དང་། ལ་ཏོན་
 ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེས་བདག་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་ལོ། །འཆང་ངོ་། །གློག་གོ་།
 ལ་ཏོན་ཏུ་བྱེད་དོ། །ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །སྒྲོམ་མོ་ཞེས་བྱ་
 བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱལོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་
 པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་ཤིང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ།

དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིས་འོག་མ་
 རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེལ། །གསུམ་པ་དེ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་
 སུམ་དུ་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྟོན་པ་ལ། །ཤུ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ།
 བཙུམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་གང་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བར་
 འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ནི་
 །ཤེལ་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཡེ་
 །ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་ཀྱི་བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྤྲེལ་མེད་རྫོགས་
 བྱང་དུ་ཉེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། ལྷ་པ་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་
 ལ། །ཤུ་རིའི་བྱ་གང་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཤེར་ཕྱིན་
 ཟབ་མོ་འདི་གིས་ཤིང་སྤྲེགས་བམ་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ་འཆད་པར་
 འགྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུངས་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཤུ་རིའི་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་

མོས་པ་མང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། བན་
 ཡོན་ཆེན་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས། བྱག་པ་ཡུལ་ལ་དབྱུང་བའི་ཡོན་
 ཏན་སྟོན་པ་ལ། ཞུ་རིའི་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲུ་
 ངན་ལས་འདས་ནས་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་དར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་དབྱུང་པ་དང་། ཞེས་
 དང་། བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་
 ལ། ཞུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཡིན་
 བ་དེ་དག་གྱུང་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་བསྟན་པའི་ཆེ་དངངས་པར་མི་
 འགྱུར། སྒྲག་བར་མི་འགྱུར། ཀྱན་ཏུ་སྒྲག་པས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། གཉེན་པོའི་ཆོས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱུད་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲེས་
 བུའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་རིགས་
 ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ལ་ངས་རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྡན་པའི་
 གཏམ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་
 པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་སྒྲེས་བུ་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

མཆོད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་བཟློག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་མི་
 བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་
 ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་
 བདུད་དམ་བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་
 ལས་སྤྱིར་སྡོག་མི་རྒྱས་ན་སྤྱིག་ཏེ་ལ་མོས་པ་དང་སྤྱིག་ཏེ་འོ་སྤྱིད་པ་
 ཅན་ཤེར་སྤྱིན་ཟབ་མོ་འདི་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱིས་ལྷ་ཅི་སྟོས། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མི་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། གྲོགས་
 མཛད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྤྱན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་སྤྱིད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ཤེར་
 སྤྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་། དང་བ་དང་། རབ་ཏུ་མགྱུ་
 བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་
 བརྩམས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱེ་བོ་མང་པོ་འགོད་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་
 སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྱིད་པ་དང་། ཞེས་དང་། དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 སྤྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་གཅིག་པ་དམ་བཅས་པ་རི་ལྷ་བ་
 བཞིན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་
 བྱ་མོ་དེ་དག་གིས་ནི་ངའི་མདུན་དུ་འདི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་

བདག་གི་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་བརྩམས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་
 འོག་ཆགས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དང་འོག་ཆགས་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་
 དང་། འོག་ཆགས་བྲེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་རབ་ཏུ་
 འགོད་པར་བགྱེའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
 དམ་བཅས་པའི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་
 དམ་བཅས་པའི་ཆོག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 བརྒྱ་གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་
 པ་ལ། ལྷ་རའི་བྱ་དེས་ན་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གཟུགས་
 དང་སྒྲ་དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འབྲས་བུ་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཆོས་ལ་ཟབ་མོ་
 མངོན་པར་འདོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱ་གསུམ་པ་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་མ་ནང་གི་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་
 དག། །ཅེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། བརྒྱ་བཞི་པ་ཤེར་བྱིན་མ་རྟེན་པ་དང་མ་ཆང་བ་སྒྲོག་པ་

ཆང་བ་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ཡང་
 བྱང་ཆེན་པར་བྱིན་དུག་པོ་འདི་དག་གི་སྦྱང་དུ། བཅོན་པར་བགྱིད་
 པ་དེ་དག་གྲང་པར་བྱིན་དུག་པོ་འདི་དག་འཆོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། པར་བྱིན་དུག་ལ་འཇུག་པ་ལས་བཅོན་འགྲུས་ཉམས་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེས་པར་
 འཛོལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
 ཆང་བར་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་
 མཛོན་པར་དགའ་བ་ལས་འབྱུང་ཞིང་འཛོལ་བས། ཞེས་གསུངས།
 གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 དུ་མ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཆེ་འདིར་བདུད་ཀྱི་མ་ཐུ་བཅོམ་པ་ནས། སྒྲིབ་པ་མར་ཤེར་བྱིན་ལ་
 སྒྲིབ་པར་དེས་པར་འབྱུང་བའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྒྲིབ་
 དོན་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་
 པ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད། སྒྲིབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲིབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་མ་བྱེད་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་བཞི་ཡོད་

དེ། སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་
 ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། སྒྲོར་
 བའི་རུས་པ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་པ་
 དང་། དེའི་ཁྱད་པར་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་གཟེགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་
 དང་། ཡུམ་བྱིས་ཏེ་བཅངས་པའི་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་རྣམ་
 མཐུན་གྱི་གཏམ་བཟློན་པ་རྟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་
 འགྲོགས་པ་སོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་འཆོལ་བའི་དགའ་བ་
 སོགས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མཛད་པ་དང་། ཆོས་ཐབ་
 མོ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་མདོན་པར་འདོད་ཅིང་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཆེ་འཕོས་ཀྱང་
 ཤེར་བྱིན་ཆང་བར་རྟེན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཐུན་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་
 དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་

སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཡང་དེ་
 ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་འགྲིག་ རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་
 ཅན། མཐར་ཐུག་གི་ཡུམ་དུ་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཡུམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་འགྲིག་ སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན།
 གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐབས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། མཆོན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ།
 མཆོན་ཉིད་དེ་རྒྱད་ལྔ་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
 ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྒྲུབས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་དེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 མཆོན་ཉིད་དེ་རྒྱད་ལྔ་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་སྤྱོད་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དངོས། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་

སའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་
 བར་ཐལ། ས་མཆམས་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། དེ་དེའི་
 ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་བྱད་ཆོས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་
 ལས། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་བྱེད་ཀྱི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོག་ས་ལམ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་
 གནས་པའི་སེམས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བའི་པན་ཡོན་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ལམ་མ་
 ཟུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མདོན་མཐོང་གོ་འཕང་དེ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཀྱི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བའི་ཡོན་ཏན་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་
 རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་ཐལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་
 མཚུངས་སོ།།

སྒྲིབ་བའི་སྒྲིབ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་དོར་བྱའི་སྒྲིབ་འཆད་པ་ལ། མདོ་དང་བསྟན་
བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བོད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་སྒྲོམ་པ་ལ་ཡོན་
ཏན་མང་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ཆེ་
དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་སྒྲ་
མེད་རྫོགས་བྱང་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་དང་། སར་ཕྱིན་དུག་ལ་
ལེགས་པར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་
པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་
པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བརྫོད་པ་ནི་
འདི་དག་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་
བྱ་མོ་དེ་དག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་

ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་སྟོབས་
 བ་ཏ་ཅང་འཕྲི་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་སྟོན་ནི་ཞེས་བཤད་ན། སྟོར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 འོག་ཏུ་སྟོར་བའི་སྟོན་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་བདུད་ལས་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་
 སྟོར་བ་རྣམས་བསྐྱེམ་པར་བྱ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྟོན་གང་དག་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་མཚམས་སྟོར་བ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་
 སྤངས་པས་སྟོར་བ་རྣམས་བསྐྱེམ་པར་བྱ་བ་སྟོར་བའི་བར་ཆད་
 བྱེད་པའི་སྟོན་གང་དག་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་བར་ཆད་ཏུ་
 འགྱུར་བའི་སྟོན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། བདོ་དེའི་དོན་བཤད་
 པའི་སྟོན་ས་སྟོར་བའི་སྟོན་དེ་ལ་ཞེ་བྱུག་ཏུ་བྱེ་ནས་བཤད་པ་ལ།
 སྟོན་ནི་བརྩམ་ཆེན་བཞིར་བཅས་པ། །བྱུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་
 བྱ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆིག་དོན་གྱི་སྟོན་ས་
 བཤད་པ་ལ། ཆགས་ཆེན་པོས་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།
 འདི་ལ་ཡང་། སྟོར་བ་མ་སྐྱེས་བ་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་བ་གནས་པ་ལ་
 འགལ་སྐྱེན་ཉི་བར་གནས་པ་ཉིར་གསུམ་དང་། མཐུན་སྐྱེན་མ་ཆང་
 བ་ཉིར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་ལ་

བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བར་
 གཙོད་དང་། སློབ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་
 བར་གཙོད་དོ། །དང་པོ་ལ། དུམ་དོན་ལ་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ངེས་པ་
 སྐྱེ་བ་ཆེགས་ཆེན་པོས་ཐོབ་པ་དང་། དུམ་ཤེས་བར་འདོད་པའི་
 སློབས་པ་ཏ་ཅང་སྦྱར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་
 འབྱོར་སློབས་པ་ཏ་ཅང་འབྲེ་སྟེ་སྟེ་ན་རབ་འབྱོར་དེ་ནི་བྱང་སེམས་
 གྱིས་བདུད་གྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 རོན་བཤད་པ་ལ། ཆེགས་ཆེན་པོས་འཐོབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེན་ཏུ་སྦྱར་བས་
 སློབས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ་དེས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་ན་བྱང་ཆེན་
 གྱིས་བདུད་གྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེའི་རོན་བཤད་པ་ལ། སློབས་པ་ཏ་ཅང་སྦྱར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་
 ལེན་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་སོགས་
 དང་གསུམ་ཡོད་པ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཡང་གྲུལ་
 ཞིང་ཤེར་སྤྱོད་འདི་འབྲི་བར་འགྱུར་ན་རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་བྱང་ཆེན་
 གྱིས་བདུད་གྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་སེམས་གཡེངས་ཤིང་འབྲི་བར་འགྱུར་ན། ཞེས་

སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྤྲུལ་ཞིང་སྟོན་ལས་ལངས་
 ནས་འབྲོ་བར་འགྱུར་ན་རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་པ་དང་།
 སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་པ་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་
 པའི་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ།
 ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལས་གཡེང་བའི་རྒྱ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དུམ་ལས་སྤྱིར་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 འཛིན་པ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་ལས་ཉམས་པ། གྲུ་ལོ་མ་པའི་དུམ་གྱི་
 རོ་མུང་བ་ལས་ཉམས་པ། ཐེག་མཆོག་ལས་ཉམས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་
 ལས་ཉམས་པ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་པ་ལས་ཉམས་པ། གོང་ན་
 མེད་པའི་གནས་ལས་ཉམས་པ་དང་བདུན་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ།
 དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གང་གི་གང་འདི་སྐད་དུ་བདག་གིས་འདིའི་རོ་མ་རྣེད་དོ་ཞེས་ཟེར་
 ཞིང་། དེ་སྟོན་ལས་ལངས་ནས་འབྲོ་བར་འགྱུར་ན། རབ་འབྱོར་འདི་
 ཡང་བྱང་ཆེན་གྱིས་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཀའ་
 སྤྲུལ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་འདིའི་རོ་མ་རྣེད་པར་གྱུར་པ་
 ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། འདི་ལྟར་སྟོན་ཤེས་

རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་མ་སྤྲད། བསམ་གཏན་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་མ་སྤྲད།
 བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་མ་སྤྲད། བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་མ་
 སྤྲད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་མ་སྤྲད་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་
 སྤོན་ཡང་སྤྱིན་པ་ལ་མ་སྤྲད་དེ། རབ་འབྱོར་དེའི་ཕྱིར་པར་ཕྱིན་འདི་
 བསྟན་པའི་ཆེ་རོ་མི་རྟེན་དེ་སྟན་ལས་ལངས་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྲོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཡོངས་སུ་སྤྱབ་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཐོར་ཤིང་མདོ་སྡེ་གང་དག་ཐམས་
 ཅད་མཁྲོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱབ་པ་དེ་དག་བཙུན་
 བར་བྱ་བར་སེམས་ཤིང་དེ་དག་ལ་ཀྱན་ཚུད་པར་བྱ་བར་སེམས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
 ཁྱི་རྩོ་པོ་ལ་ཟན་ནར་མ་ཐོར་ནས་ལས་མི་ལ་ཟན་བཙུན་པར་སེམས་
 པ་དང་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རབ་འབྱོར་མ་འོངས་པ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན། མི་ལ་ལ་ཞིག་སྤྲང་པོ་ཆེ་དོན་དུ་གཉེར་བར་འགྱུར་ལ་དེས་
 སྤྲང་པོ་ཆེ་རྟེན་ནས་སྤྲང་པོ་ཆེའི་རྗེས་བཙུན་པར་བྱ་བར་སེམས་
 པར་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
 མི་ལ་ལ་ཞིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བལྟ་བར་འདོད་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་
 ཆེན་པོ་མཐོང་ནས་བ་ལང་གི་རྗེས་བཙུན་པར་སེམས་ཤིང་། དེས་

བ་ལང་གི་རྗེས་མཐོང་ནས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོད་འདི་ཙམ་མོ་
 ལྷམ་དུ་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་
 ལྟ། དཔེར་ན། སྤྱ་མཁན་ནམ་སྤྱ་མཁན་གྱི་སློབ་མས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
 བའི་ཁང་བཟང་ཞིག་བྱ་བར་འདོད་པར་གྱུར་ཏེ། དེས་ཉི་མ་དང་ཆེ་
 བའི་གཞལ་མེད་ཁང་ལ་ཆོད་གཟུང་བར་བྱ་བར་སེམས་པར་གྱུར་
 བ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་ལྟ། དཔེར་ན།
 སྤྱེས་བྱ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤན་མཐོང་ནས་འདི་སྤྱམ་
 དུ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་
 ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤན་འདི་རྗེ་འབྲ་བ་དེ་འབྲའོ་སྤྱམ་དུ་སེམས་པ་ལྟ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་
 མཚོན་འཛིན་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉམས་པ་དང་།
 གྲ་ཞོམ་པའི་རོ་མུང་བ་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་
 པའི་མཚོག་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་པ་ཉམས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
 ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་ཆོད་དང་པོ་ལོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་འབྲེལ་བ་
 ཉམས་པ་དང་། གོང་ན་མེད་པ་ཉམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ལ་ཡང་། དུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློབས་
 པ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་གེར་འབྲི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་
 པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། གྲིས་པའི་ཡི་གེ་ལེར་ཕྱིན་དུ་

མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 དང་། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་བཀྱར་དང་
 ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའི་རོ་སྤང་བ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐབས་
 མཁས་པ་འཆོལ་བ་དང་། བརྒྱད་ཡོད་པ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ།
 རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་
 ཞེས་བྱེན་ཐབས་མོ་འདི་ཡི་གེར་འབྲི་བའི་ཆེ་སྟོབས་པ་མང་པོ་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱེན་གྱི་བར་རྒྱས་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་
 བྱེད་ཞེ་ན། ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱེད། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
 ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོས་ཞེས་བྱེན་འདི་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་
 བར་འདྲུ་ཞེས་ན་འདི་ཡང་དེ་དག་གིས་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཞེས་བྱེན་ཐབས་
 འདི་ཡི་གེར་འབྲི་ཞིང་གིས་ནས་ཞེས་བྱེན་ཐབས་མོ་འདི་བདག་གིས་
 གིས་སོ་ཞེས་མཆིས་ན་དེ་ནི་ཞེས་བྱེན་ཐབས་མོ་འདི་གིས་པའི་ཡི་གེ་
 ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་འདི་

ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སྲུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། བཅོམ་ལྷ་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཡི་གེ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་
 མོ་གང་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་བྲིས་པའི་ཆེ་ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་རབ་
 འབྱོར་འདི་ཡང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་
 ལུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་
 ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་དང་སྟོན་པ་དང་ཁ་ཉོན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་
 ལྷལ་བཞིན་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཁེ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་ཆོགས་སྲུ་
 བཅད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་
 དེ་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་དང་ལྷལ་འབོགས་པ་
 དང་ཁ་ཉོན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ལྷལ་བཞིན་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆེ་
 བདུད་སྒྲིག་ཏེ་ཅན་དག་མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་ཉི་བར་བསྟེན་པར་བྱེད་དེ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་
 ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོབས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་གེར་འབྲི་བ་ལ་
 མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་
 དང་། ཡི་གེ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་མདོན་པར་
 ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྟེད་པ་དང་
 བཀྱར་སྟེ་དང་ཆོགས་སྲུ་བཅད་པའི་རོ་སྤང་བ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་

བས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འཆོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་ཆེན་གཉིས་
 བཅོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། འགལ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་
 ལ། བདུད་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། བཅོས་མ་ཉི་བར་སྐྱབ་པ་
 དང་། ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་
 གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བདུད་སྤྲིག་
 ཏོ་ཅན་དག་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆ་བྱད་དུ་བྱས་ཤིང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐབས་
 མཁས་པ་གང་དང་གང་གིས་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་འདི་སུ་ཡང་འབྲི་བར་
 མི་འགྱུར་བ་དང་འཇིན་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཀྱན་ཚུབ་པར་མི་
 འགྱུར་བ་དང་། འཆང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲིག་པར་མི་འགྱུར་བ་
 དང་། ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་
 བྱ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཐབས་དེ་དང་དེ་ལ་སྒྲོར་རོ། ། ཞེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་དང་སྒྲོམ་
 པའི་བར་གྱི་ཆེ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་བདུད་ཀྱི་ལས་མང་དུ་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། བདུད་ཀྱི་ལས་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆེན་གྱིས་སྤང་བར་
 བཅོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བདུད་སྤྲིག་ཏོ་ཅན་
 དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་བྱད་དུ་ལུས་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་དང་། འོད་
 འདོམས་གང་བར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་དུ་འོང་སྟེ་
 མཐོང་ནས་འདོད་པ་སྐྱེད་པས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་

བཤད་པ་ལ། བདུད་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། བཙུག་མ་ཉི་བར་
 སྐབ་པ་དང་། ཡུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་མ་ཡིན་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གསུམ་སྟེ་ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་རྣམས་
 མཐུག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་
 གྱི་འབྲེལ་དབང་བཙན་པར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ལེགས་
 བར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་འབྲེང་བ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
 མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ཉིར་གསུམ་ལས། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་
 བརྟེན་པ་དང་། རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
 སྤྲ་མ་ཉན་པ་པོ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། སྤྲ་མ་འཆད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་པ་པོ་སྤྲ་མ་དང་། འཆད་པ་པོ་བྱི་མ་དང་
 མངོན་པར་འབྲེལ་བས་ཆོས་སྒྱོད་ལས་ཉམས་བ་བཙུ་བཞིར་ཡོད་
 དེ། འདུན་པ་དང་སྟོམས་ལས་ཀྱིས་ཉམས་པ། འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་
 དད་པ་ལས་ཉམས་པ། རྟེན་བཀུར་དང་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་ཚུང་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་དང་ལྡན་
 པ་དང་མི་ལྡན་པས་ཆོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། དགེ་བ་དང་དགེ་
 བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་།
 གཏོང་བ་དང་སེར་སྒྲ་བྱེད་པས་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་།
 གཏོང་བ་དང་མི་ལེན་པས་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། མགོ་

སྒྲོས་པས་གོ་བ་དང་རྣམ་པར་སྒྲོས་པས་གོ་བས་ཆོག་པ་དང་ལྡན་
 མི་ལྡན་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་པས་ཆོག་པ་དང་
 ལྡན་མི་ལྡན་དང་། བར་ཕྱིན་བྱུག་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པས་
 ཆོག་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། ཐབས་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་
 པས་ཆོག་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་
 པས་ཆོག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཡི་གེ་འདྲི་བར་འདོད་པ་དང་མི་
 འདོད་པས་ཆོག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་
 སོགས་པ་དང་མ་བྲལ་བས་ཆོག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་སྤྱོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་ཆོས་
 ཉན་པ་ནི་ཤེས་ཕྱིན་འདི་འདྲི་བ་དང་། ལུང་འབོགས་པ་དང་། ཁ་ཉོན་
 ཏུ་བྱ་བར་འདུན་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་སྤྱོད་པ་ནི་ཕྱི་བཞེས་བྱེད་པར་
 འགྱུར་ན་རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱིས་བདུད་ཀྱི་ལས་སྤྱོད་
 རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ནི་
 ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་
 གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ནི་རྟོན་པ་དང་། བཀྱར་སྟོན་དང་། ཆོག་པས་སྤྱོད་
 བཅད་པ་དང་། ལྷ་མ་ལྟར་ལེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ནི་དགོན་བ་པ་བསོད་སྟོམས་པ་བྱུག་
 དར་ཁྲོད་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཉན་པ་ནི་

དད་ཅིང་དགེ་བའི་ཆོས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བར་འདོད། ཅེས་
 སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྲོ་བ་ནི་བདོག་པ་ཐམས་
 ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སེམས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ།
 ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་ཉན་པ་ནི་ཆོས་སྤྲོ་བ་
 ལ་ཆོས་གོས་དང་ཟས་དང་མལ་ཆ་དང་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཅི་དང་ཡོ་བྱད་
 ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འདོད་པར་འགྱུར་ལ་ཆོས་སྤྲོ་བ་ནི་ལེན་པར་
 འདོད་པར་མི་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
 ཆོས་སྤྲོ་བ་ནི་མགོ་སློལ་པས་གོ་ལ། ཆོས་ཉན་པ་ནི་རྣམ་པར་སློལ་
 པས་གོ་ཞིང་ཆོག་ལྟར་ལེན་པར་འགྱུར་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་
 ཤེར་ཕྱིན་འདི་འདྲི་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་
 ཡང་ཆོས་སྤྲོ་བ་ནི་མདོ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་
 སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྲོ་བ་ནི་པར་ཕྱིན་དུག་
 དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
 ཆོས་སྤྲོ་བ་ནི་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་ཐབས་མཁས་པར་འགྱུར་ལ་ཆོས་
 ཉན་པ་ནི་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་ཐབས་མི་མཁས་པར་གྱུར་ན། ཞེས་
 སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྲོ་བ་ནི་གཟུངས་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྲོ་
 བ་ནི་འདྲི་བར་འདོད་ལྷག་པར་འདོད་ཁ་ཉོན་ཏུ་བྱ་བར་འདོད་ཚུལ་

བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་བར་དུ་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྒྲ་བའི་འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་།
 གཞོད་སེམས་དང་། སྒྲིམས་བ་དང་། གཉིད་དང་། རྒྱོད་པ་དང་།
 འབྱོད་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ལ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གངས་བཞིན་དུ་ཉན་པ་བོ་དང་
 འཆད་པ་བོ་དག་སྒྲུལ་དང་སྤྱི་མ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་མངོན་པར་
 འབྲེལ་བས། འདུན་པ་དང་། སྒྲིམས་ལས་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། འདུན་
 པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཉམས་པ་དང་། འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་དང་འདོད་
 ཆེན་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དག་དང་། དག་བ་དང་དག་བ་མ་
 ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། གཏོང་བ་དང་སེར་སྒྲ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་
 པ་དང་མི་ལེན་པ་དང་། མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་བ་དང་རྣམ་པར་སྒྲོས་
 པས་གོ་བ་ཉིད་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མངོན་པར་ཤེས་པ་
 དང་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་དང་
 ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བཅུ་ཆེན་གསུམ་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་
 བཞིན་དུ་ཐབས་དང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། གསུངས་
 རོབ་པ་དང་མ་རོབ་པ་དང་། ཡི་གེར་འབྲི་འདོད་པ་དང་ཡི་གེར་འབྲི་
 མི་འདོད་པ་དག་དང་། འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་

བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་སྤྲ་མ་
 འཆད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་པ་ལ། འཆད་པ་པོ་སྤྲ་མ་དང་། ཉན་པ་པོ་སྤྲ་
 མ་དང་འབྲེལ་བས་སྒྱུ་དུ་འགྱུར་བ་བདུན་ཡོད་དེ། གཅིག་ཕྱ་ཉིད་
 དང་འཁོར་ལ་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཉིད་དང་།
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ཉིད་དང་སྐབས་མི་འབྲེད་པས་ཚོགས་
 པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཟང་ཟེང་ཅུང་ཟད་ཅམ་འདོད་པ་དང་དེ་སྤྱིན་
 པར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། གྲོག་
 གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བར་འགོ་བར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པས་
 ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ལུ་གེ་བྱུང་བ་དང་ལོ་ལེགས་ཀྱི་
 སྤྱོགས་སུ་འགོ་བར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པས་ཚོགས་པ་དང་མི་
 ལྡན་པ་དང་། རྒྱུན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འགོ་བར་འདོད་
 པ་དང་མི་འདོད་པས་ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། བྲིམ་ལ་ལྟ་བས་
 ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རིམ་
 བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་བཞི་གཅིག་ཕྱ་སྟེ་
 རྩ་མེད་ཅིང་བདག་གིས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉན་པ་ནི་
 འཁོར་གྱི་ནང་ན་གནས་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་བཞི་འདི་ལྟར་སུ་ངའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་
 འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཞེས་སྤྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདི་བ་དང་། གྲོག་པ་དང་། ལ་

ཏོན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སྒྲོམ་པ་སྦྱིན་
 རོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཆོས་ཉན་པ་ནི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་འགྱུར་ན།
 ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྦྱ་བ་ནི་ཟང་ཟིང་
 རུང་ཟད་ཅེས་གྱི་སྦྱིར་ཤེར་སྦྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བ་དང་ལུང་
 འཕོགས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་འདི་བར་དུ་སྦྱིན་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ཉན་པ་
 ནི་ཟང་ཟིང་རུང་ཟད་ཅེས་གྱི་སྦྱིར་གྲོང་དུ་འགྲོར་འདོད་པར་མི་འགྱུར་
 ན། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྦྱ་བ་ནི་གང་ན་
 སྒོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་དེར་འགྲོར་འདོད་པར་
 འགྱུར་ལ། ཆོས་ཉན་པ་ནི་དེར་འགྲོ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་
 སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་སྦྱ་བ་ནི་གང་ན་སུ་གོ་དང་
 ཚུ་མེད་པའི་ཕྱོགས་དེར་འགྲོ་བར་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་
 སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དགོ་སྒྲོང་ཆོས་སྦྱ་བ་ནི་གང་ན་
 རྒྱན་པོས་འཛིགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་
 ཡང་དགོ་སྒྲོང་ཆོས་སྦྱ་བ་ནི་གང་ན་བསོད་སྦྱོམས་གཏོང་བའི་ཁྱིམ་
 གཙོ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་བ་པོ་དག་སྡེ་མ་དང་སྦྱི་མ་གང་
 ཡང་རུང་བ་འབྲེལ་བས་གངས་བཞིན་དུ་གཅིག་སྦྱ་དང་། འཁོར་ལ་
 མདོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་དང་། གོ་སྐབས་མ་འབྱེད་པ་ཉིད་དང་།

རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ཉིད་དང་། ཟད་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅ་མ་འདོད་
 པ་ཉིད་དང་། དེ་སྒྲིན་པར་མི་འདོད་པ་ཉིད་དང་། སྟོག་གི་བར་ཆད་
 ཏུ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའི་སྟོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞི་སྟེ་བརྩ་ཆན་བཞི་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་གོ་བྱུང་པའི་
 སྟོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་པ་ལ་སོགས་པས་
 དཀྱུགས་པའི་སྟོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་དང་། བྱིམ་ལྟ་བུས་
 ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཞེས་གསུངས། འདིར་བརྩ་
 བཞི་དང་བདུན་ལ་རིམ་བཤར་སྟེ་མ་ཉན་པ་པོ་དང་། བྱི་མ་འཆད་པ་
 པོ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྒྲིན་དེ་གཉིས་ཀ་
 ཡང་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་བས་གོ་རིམ་མ་
 དེས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རང་ཁོ་ན་ལ་
 བརྟེན་པ་ལ། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལས་བྱིར་སྟོགས་པ་དང་། བདེར་
 འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་སྟོགས་པ་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་
 འགྲོར་གཞན་ཡང་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདི་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་བར་
 གྱི་ཆེ་ལ་ལ་ཞིག་དེར་འོང་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་
 བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འགྲོར་
 གཞན་ཡང་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདི་བ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པའི་བར་གྱི་ཆེ་ལ་ལ་ཞིག་དེར་འོང་ནས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་

རིགས་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་པ་བརྗོད། ཅེས་སོགས་གསུངས།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལས་སྤྱིར་སྤྱོད་གས་པ་དང་།
 བདེར་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་སྟེ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས།
 འདི་གོང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྤྱི་མ་
 རྣམས་རིགས་མ་བྱུན་པས་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱོད་དེ་དག་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དེ་སྤྱོད་པ་ལ།
 མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་སྤྱོད་འདི་ལ་བར་ཆད་མང་
 དུ་འབྱུང་སྟེ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཤེར་སྤྱོད་ཟབ་མོ་འདི་
 འཆང་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཏྲག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བསྐྱུང་བ་
 དང་བསྐྱུབ་པ་དང་སྤྱི་བ་མཛད་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་
 བློ། རོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དབྱེ་མང་བའི་དཔེས་སྤྱོད་བ་པོ་ལ་བར་
 ཆད་མང་ཡང་སྤྱོད་གས་བཅུ་ཉེ་མངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཏྲག་ཏུ་
 དགོངས་པར་མཛད་ནས་བསྐྱུང་བ་སོགས་བྱེད་པས་སྤྱོད་བ་ལས་
 མི་ཉམས་པར་འབྱུང་ཏེ། དཔེར་ན། བྱ་མང་པོ་ཡོད་པའི་མ་ན་བར་
 གྱུར་པ་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལ་རིམ་གྱོ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། གཞུང་འགྲེལ་འདི་དག་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་
 སྤོང་བ་སྤྱི་སོར་བཞག་པའོ། །གཞུང་དོན་ལ་གསེར་སྤོང་གི་ཕྱགས་
 དང་། སྤོང་པོའི་རྒྱན་གྱི་ཕྱགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་

ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་ནམ་བར་ཆད་དེ་ལ་
 ཞེ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྒྲོར་བ་མ་སྒྲེས་པ་སྒྲེད་པའམ། སྒྲེས་པ་
 གནས་པའམ། རྩོགས་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་ཉི་བར་གནས་པ་ཉིར་
 གསུམ། མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་པ་ཉིར་གསུམ་སྟེ་ཞེ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་
 པའི་སྒྲོན་ལ་ཞེ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྒྲོར་བའི་འགལ་རྒྱུན་རང་ལ་
 བརྟེན་པ་ཉི་ཤུ། རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་
 པ་ཉིར་གསུམ། སྒྲོར་བའི་འགལ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲོབས་པའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པ་གཉིས། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་གསུམ།
 ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་བྲེད་གྱི་རྒྱུའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་བདུན། ཐེག་
 ཆེན་ལ་གཡེང་བའི་རྒྱུའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་བརྒྱུད་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་པ་བཅུ་བཞི། རང་
 ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། བདུད་གྲིས་འབྲེད་པའི་སྒྲོར་བ། བཅོས་མ་ཉི་
 བར་སྐྱབ་པ། ཡུལ་རི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་དགའ་བ་བསྒྲེད་པ་
 དང་གསུམ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དོན་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་
 མཆོམས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོར་བ་སྒྲེ་བ་དང་གནས་པ་དང་

རྩི་གས་པ་གང་རུང་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་བདུང་ལས། སྦྱོར་བའི་
 སྦྱོན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཁ་ཅིག་སྦྱོར་བ་སྦྱེ་བ་དང་གནས་པ་ལ་བར་དུ་
 གཅོད་བྱེད་ཀྱི་བདུང་ལས་དེ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་
 ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོན་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་
 ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་སྦྱེ་བ་ལ་
 བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 སྦྱོར་བ་སྦྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
 དེའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བ་སྦྱེས་མ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཞེ་དུག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་འགལ་རྒྱུན་ཉི་
 བར་གནས་པ་ཉིར་གསུམ། མ་ཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ཉིར་གསུམ་དུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་འགལ་རྒྱུན་རང་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་བྱ།
 གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་ཡང་། རོན་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྦྱོར་བ་སྦྱོམ་
 པའི་དུས་སུ་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་ཡུམ་ཤེས་པ་འཐོབ་
 པའི་སྦྱོབས་པ་འབྱི་བ་དང་། སྦྱོན་དང་ཕྱི་མཐའ་མ་བརྟགས་པར་
 ཡུམ་ཤེས་པའི་སྦྱོབས་པ་ལྷུང་དུ་སྦྱེ་ཞིང་དེས་རྩོམ་པ་གཉིས་བཞག་
 རྩོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལུས་
 ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་སྒྲལ་བ་དང་ཉ་ཉ་ཞེས་རྒྱོད་པ་སོགས་ཀྱིས་འདྲི་

བ་དང་། ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་གཉིན་བཤེས་སོགས་ལ་སེམས་
 རྣམ་པར་གཡེང་བ་སོགས་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲུལ་བ་
 སོགས་དང་། གཉིན་བཤེས་ལ་སེམས་གཡེང་བ་སོགས་ཀྱིས་
 འཆད་པ་དང་གསུམ་དུ་བཞག་ཐེག་ཆེན་ལ་འདུག་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུ་མེད་པར་མ་ཞུགས་པ་ལུང་
 མི་སྒྱུ་པས་ལུང་མ་བསྟན་པ་ན་བདག་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ། །གང་དུ་
 སྐྱེ་བའི་གྲོང་ལ་སོགས་པ་མ་བརྗོད་དོ་སྟུང་དུ་ཡུམ་ལས་བྱིར་
 ཕྱོགས་དང་། ཡུམ་འདི་བོར་ནས་དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་འདུག་པ་
 དུག་སྟེ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཉམས་པ་བདུན་དང་། དུག་པོ་དེ་ཡང་
 རིམ་བཞིན་ཤིང་གི་རྩ་བ་དོར་ནས་ཡལ་ག་དག་འཛོལ་བ་དང་། བྱི་
 བོ་རྩོ་བོ་ལ་ཐན་སྒྲོང་བ་དོར་ནས་མི་འོང་བ་ལ་རེ་བ་དང་། སྒྲང་པོ་ཆེ་
 རྙེད་ནས་དེའི་མཆན་ཉིད་ཤེས་པར་མི་བྱེད་པར། དེའི་རྗེས་དེའི་
 མཆན་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། འོར་བུ་འདོད་པ་ལག་ལ་ཞིག་རྒྱ་
 མཆོ་མཐོང་ནས། རྒྱ་མཆོ་དང་མིག་རྗེས་ཀྱི་རྒྱ་སྟོམས་པ་ན་དེས་
 ཆོམ་ནས་རྒྱ་མཆོར་མི་འདུག་པ་དང་། ཉི་ཁྲིའི་ཁང་པའི་ཆད་ཀྱིས་
 རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་བྱེད་འདོད་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་
 སྐར་མཐོང་ནས་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྟུང་པ་དང་། ཞག་
 དུག་ཅུ་པའི་ཐས་རྙེད་ནས་ཁ་ཐས་རོ་བརྒྱ་བ་བོར་བ་དང་། འོར་བུ་

རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་པ་རྟེན་ནས་ནོར་བུ་འཆིང་བུ་དང་སྟོམས་
 པའི་དཔེས་ཡུམ་ཞེས་ཕྱིན་པོར་ནས་དམན་པའི་སྡེ་སྟོད་ལ་འདུག་
 པར་བསྟན་ཏོ། །གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མང་པོ་ལ་ཞེན་
 ནས་ནམ་ཉིག་གི་སྟོབས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་འབྲི་བ་ལ་
 ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཅམ་ལ་ཡུམ་དུ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་བྲིས་བྲིན་པ་ཅམ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 དང་། ཡུལ་དང་གྲོང་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་
 རོབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་པ། དཔལ་གྱི་དར་དབྱངས་བཅེངས་པ་
 སོགས་ཀྱི་བཀུར་སྟེ། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྟོན་པའི་རོ་སྤང་བ་
 དང་། སངས་རྒྱས་རོབ་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་བདུད་གྱིས་བསྟན་པའི་
 སྡེ་སྟོད་ལས་ཐབས་མཁས་པ་ཆོལ་བ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལས་གཡེང་
 པའི་རྒྱ་བརྒྱད་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ལ་
 ཡང་བདུད་དགོ་སྟོང་གི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་ནས་དེ་གྱི་མདོ་སྡེ་འདི་
 ཉིད་ཡུམ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་མིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་དང་
 གང་ཟག་གི་བར་དུ་དབྱེན་བཅུག་ནས་འབྲེད་པ་དང་། ཡུམ་ལྟར་སྤང་
 པའི་མདོ་སྡེ་སྟོན་པ་དང་། བདུད་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་སྤྲུལ་ནས་དེ་ལ་
 འདོད་པ་སྦྱེད་དུ་བཅུག་པ་སྟེ་གསུམ་བཞག་གོ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་།

རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། དང་
 བོ་ལ། སྤྲ་མ་ཉན་པ་བོ་དང་། སྤྲ་མ་འཆད་པ་བོ་དང་འབྲེལ་པ་གཉིས་
 ལས། དང་བོ་འདི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉན་པ་བོ་འདི་བ་སོགས་ལ་
 འདུན་པ་ཆེ་ལ། འཆད་པ་བོ་སྟོམས་ལས་ཆེ་བས་ཆོགས་པས་ཆོས་
 སྟོན་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་བོ་ཡུལ་འདིར་ཉན་འདོད་ལ་ཅིག་
 ཞོས་ཡུལ་གཞན་དུ་འཆད་འདོད་པས་འདུན་པ་འདི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་
 དང་། ཆོས་གོས་སོགས་ལ་འདོད་པ་རྒྱུ་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། དེ་
 ལས་བརྒྱུག་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་སོགས་སྦྱངས་པ་འདི་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྡན་མི་ལྡན་དག་གིས་དང་། དག་ཞིང་འདུན་པ་འདི་ཆོས་ཅན་
 གྱིས་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་ཡུལ་འདི་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བར་མི་
 འདོད་པ་དང་ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་གཏོང་པ་དང་དེ་ལ་སེར་སྤྲ་བྱེད་པ་
 དང་། ཆོས་གོས་སོགས་འཆད་པ་བོ་ལ་སྦྱིན་འདོད་པ་དང་དེས་མི་
 ལེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་མགོ་སྟོས་པས་ཐམས་ཅད་གོ་ཞིང་ཆོག་
 ལྟར་མི་ལེན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྟོས་པས་གོ་ཞིང་ཆོག་ལྟར་ལེན་པ་
 ཉིད་གྱིས་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པ་འདི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་
 གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་མི་ཤེས་པ་དང་། སྦྱིན་
 སོགས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དུག་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པ་དང་
 དེ་ལས་བརྒྱུག་པས་དང་། པར་ཕྱིན་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་དེ་དོན་དུ་

གཉིས་བ་དང་དེ་ལས་བསྐྱོག་པས་དང་། ཆོག་དོན་མི་བརྗེད་པའི་
 གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་དང་། ཡུམ་ཡི་གེར་འདྲི་བ་
 སོགས་ལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་དག་གིས་དང་། འདོད་པའི་
 འདུན་པ་སོགས་སྤྱི་བ་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཆོག་པས་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་སྟེ་བཅུ་བཞི་བཞག་ གཉིས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཅིག་ཤུས་དབེན་པ་དང་འཁོར་གྱིས་འདུ་
 འཇི་ལ་སོགས་ལ་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཉན་པ་པོ་འཆད་པ་པོའི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་བཞིན་དུ་དེའི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ཉིད་
 དང་། ཉན་པ་པོའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་འབྲང་བར་འདོད་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་འདོད་པ་
 དང་དེ་སྤྱིན་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། གང་ན་སོག་གི་བར་ཆད་
 དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བར་འདོད་པ་དང་དེར་འགོ་བར་མི་
 འདོད་པས་དང་། གང་ན་སུ་གེ་སོགས་དང་ཆོམ་རྒྱན་སོགས་ཡོད་
 པའི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་དང་།
 འཆད་པ་པོ་གཙོ་བོར་མཛུགས་པོ་སོགས་ཀྱི་བྲིས་ལ་ལྟ་ལ་ཉན་པ་པོ་
 ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆོག་པས་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་བདུན་བཞག་
 གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 བརྗེད་ན་གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་གི་འགོ་བར་འགོ་བ་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་

བ་སྟེ་མི་མོས་ཤིང་སྐྱོ་བ་དང་། ལྷ་ཆམས་དང་ཞི་བ་ཅེས་གྲི་བསྐྱབས་
 བ་བརྗོད་ན་བདེ་འགྱོར་འགྱོར་བ་དང་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་ལ་རང་དོན་དུ་ཡིད་བདེ་སྐྱོ་བ་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

སྐྱོར་བའི་ཤེས་བྱའི་མཆན་ཉིད་སོགས་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་ཤེས་བྱའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་མདོ་ལས་
 གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱོར་བ་སྐྱོམ་པ་པོ་ལ་དགོངས་པ་མཛད་པའི་
 མཐར་འཐད་པར་ཡུམ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆམས་སྐྱེད་པ་
 དང་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཆམས་ལས།
 རབ་འགྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་འདི་སྐྱོད་
 དུ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་

བར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ་འཇིག་རྟེན་
 སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 རི་ལྷར་ཤེར་ཕྱིན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
 བར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱེད་པར་བགྱིད་པ་ལགས། རི་
 ལྷར་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པ་ཡིན། ཞེས་བྲིས་པའི་ལན་དུ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྩ་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྦྱོར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་དུ། ཡོན་ཏན་སྦྱོན་ནི་མཆོན་ཉིད་བཅས།
 ཞེས་བཤད་པ་ན། སྦྱོར་བའི་སྦྱོན་གྱི་འོག་དུ་སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད་
 འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་
 ལྷང་བ་དང་སྦྱོན་དོར་བའི་སྟོན་ས་སྦྱོར་བ་རྣམས་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་
 ལ་ནི་སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་
 པས་དེ་ལྷར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོན་ལྷང་བ་དང་དོར་བས་སྦྱོར་བ་རྣམས་བསྟོམ་པར་
 བྱ་བ་ནི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སྦྱོན་གྱི་
 འོག་དུ་དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད། ཅས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོའི་
 སྟོན་ས་མདོར་བསྟན། དབྱེ་བའི་སྟོན་ས་རྒྱས་པར་བཤད། གངས་གྱི་

གློ་ནས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བེ། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པའི་གློ་ནས་སྒྱུར་བའི་མཆོན་ཉིད་མདོར་
 བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ། གང་གིས་མཆོན་དེ་མཆོན་ཉིད་
 དུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་བེ། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་གློ་
 ནས་བཤད་པ་ལ། བྱེད་པར་སྐྱབ་པས་འདིས་སྒྱུར་བ་རྣམས་མཆོན་
 བར་བྱེད་པས་ན། ཤེས་པ་དང་། བྱེད་པར་དང་། བྱེད་པ་དང་། ལས་
 སུ་སྐྱབ་པས་དེ་རྣམས་མཆོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་དེ། མཆོན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་བེ། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཤེས་
 བྱེན་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཆོན་ཉིད་ཅེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལས་ཤེས་བྱེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མཆོན་བྱེད་ཡིན་
 པའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བའི་མཆོན་
 ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་གྱི་གློ་ནས་དབྱེན་དུ་མ་
 ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཆོན། བྱེད་མཆོན། བྱེད་
 མཆོན། ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྤྱི་ལོ་དོན་ལ།
 མཆོན་མཆོན་གྱི་རྣམ་གཞག །མཆོན་ཉིད་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ།
 དཔེ་ས་མཆོན་ས་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དགག་

གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བའི་
 མཆོད་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཤེས་མཆོན།
 ཁྱད་མཆོན། བྱེད་མཆོན། རོ་བོ་ཉིད་མཆོན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན། ཤེས་མཆོན་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བའི་མཆོད་ཉིད་དུ་ཐལ།
 སྐྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་
 ཅན། ཤེས་མཆོན་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འབྲེལ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཆོད་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
 གཞན་ལ་རིགས་འགྲོལ། ཁ་ཅིག་སྙིང་རྩི་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རིགས་རྫོགས་པས་
 ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 གྱི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྙིང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྟོང་བའི་བྱང་
 སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་
 དེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཆོད་ཉིད་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་
 ལས། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཆོད་གཞི། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་
 མཆོན། སྙིང་རྩི་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་
 ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རིགས་རྫོགས་པས་ཟེན་པའི་སེམས་
 དཔའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲེལ་སྟེ། དེ་ནི་

གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྐྱོར་བའི་རྒྱས་པ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཉྫོགས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བའི་
 མཆོན་ཉིད་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཤེས་མཆོན། བྱང་མཆོན། བྱེད་
 མཆོན། རོ་བོ་ཉིད་མཆོན་རྣམས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཉྫོགས་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། མཆོན་
 བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་མཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི།
 སེམས་དཔའི་རྒྱད་གྱི་གཞི་ཤེས་སྐྱོར་བའི་ཤེས་མཆོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཉྫོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་དུ་ཐལ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་།
 ཤེས་མཆོན་དེ་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བའི་
 མཆོན་ཉིད་ལ་བཞིར་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པའི་
 མཆོན་ཉིད་དེ་མཆོན་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་ལྷ་མ་དེ་མི་
 འདུག་སྟེ། མཆོན་བྱ་བཞི་བྱབ་པ་སྟོ་བཞི་ཅི་བ་གང་དུ་ཡང་མ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་རྟག་པ་བྱམ་པའི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་
 དང་། ལྟོ་ལྷེར་བ་བྱམ་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཐལ། བྱམ་པའི་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་དང་བྱམ་པའི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན་སོང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་
 གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་པའི་
 མཆན་ཉིད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་མཆན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཤེས་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་
 དད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་
 ཆོས་ཅན། རྟེན་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 དུ་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡོད། ཅེས་ཟེར་
 བ། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་རྩ་བར་མ་ཁྲབ། མཆོན་ཚུལ་ལ་ཁ་
 ཅིག འུང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི།
 གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། ཞེས་བས་བསྟན། ཆོས་སྒྲིའི་
 རྒྱུ་མཐུན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི་མཆོན་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་
 དང་མཆན་མ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། རོན་གཉིས་སུན་
 ཆོགས་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལ།
 དེ་ནི། བསམ་མི་ཁྲབ་སོགས་ཁྲད་པར་གྱིས། ཞེས་སོགས་དང་།
 བན་དང་བདེ་དང་སྦྱོབ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། མཆན་
 མཆོན་གཞི་གསུམ་དང་མཆན་ཉིད་མཆན་གཞིའི་སྟངས་དུ་ངེས་བྱེད་
 གྱི་སྟོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་།
 སྟངས་ཉིད་མཆན་མ་མེད་བཅས་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནི་ཉིད་

གྱི་ཚེས་བསྟོན་ནས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། བྱེད་པ་ནི་བྱང་
 སེམས་གྱི་སྒྱུར་བ་ཉི་ཤུ་མཆོན་གཞི། ཚེས་སྟེང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་སྒྱུར་
 བ་ཡིན་པར་མཆོན། རོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་སྒྱུབ་བྱེད་གྱི་སེམས་
 དཔའི་རྣལ་འབྱེད་ཡིན་པ། ཞེས་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 ཟེལ། དེ་འགོག་པ་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། སྤར་བཤད་པའི་སྒྱུར་བ་ཉི་
 ཤུ་པོ་ཡང་མཆོན་གཞིར་རུང་མོད་གྱི། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་
 པོས་རྩ་བའི་དགོངས་པ་བཀའ་བ་ལྟར་ན་ནི། རོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་
 མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་བྱ་གཉིས་ཀར་སྟོན་པར་གསལ་ལ། དེ་བཞིན་
 དུ་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་སྟག་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་མཐེན་པ་གསུམ་གྱིས་
 སྒྱུར་བའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་མཆོན་
 གཞི་ལ་མཆོན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆ་ད་མ་བསྟན་པར་འཆད་པ་
 སོགས་འཐད་པར་མི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། ཤེས་བྱ་
 ཚེས་ཅན། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཆོན་མ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་
 མཆོན་བྱ་ཁོན་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་
 བྱ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྱུར་བ་དག་
 ཀྱང་མཆོན་པས་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་མཆོན་ཉིད་མ་

བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་མཆོད་ཉིད་
 བསྟན། སྒྱུར་ཉིད་མཆོད་མ་མེད་བཅས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བའི་མཆོད་ཉིད་བསྟན། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་
 བས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་སྒྱུར་བའི་མཆོད་ཉིད་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་
 གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་རྣམས་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་མཆོད་པས་ན་ཤེས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དག་ཀྱང་མཆོད་པས་ན་ཤེས་པའི་
 མཆོད་ཉིད་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་
 བཅུ་དྲུག་གིས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་སྒྱུར་བ་དག་ཀྱང་མཆོད་པས་ན། ཤེས་པའི་མཆོད་ཉིད་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་སྒྱུར་བ་མཆོད་གཞི། སངས་
 རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཞེས་

མཆོན། ཞེས་གསུངས། དེ་འགོ་ག་པ་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། སངས་
 རྒྱུ་ལམ་གས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་གསུམ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཆོན་པ་
 སོགས་ཀྱང་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀའི་འགྲེལ་བའི་ཆོག་དོན་ལ་མི་
 གསལ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དེ་མི་འཐད་དེ། མཁུན་གསུམ་ཀྱི་
 སྐྱོར་བ་ཆད་མས་ངེས་ནས། དེ་རྣམ་མཁུན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཆད་མས་
 མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁུན་གསུམ་ཀྱི་སྐྱོར་བ་
 ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རྣམ་མཁུན་ཀྱི་རྒྱུར་ཆད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འབྱུང་དོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་མཆོན་གཞི་དང་
 བཅས་པ་སོགས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྤུན་ཆོགས་སྐྱེད་བྱེད་
 ཡིན་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་མཆོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤར་ཕྱིན་ཀྱི་
 རྣལ་འབྱོར་ཅམ་དང་། མཁུན་པ་གསུམ་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཅམ་ཆད་མས་
 ངེས་ན། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་མཁུན་ཀྱི་རྒྱུར་ཟག་ཆད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

རང་ལུགས་ལ་མཆན་གཞི་མཆོན་བྱ་སོགས་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། མཆན་གཞི། མཆོན་བྱ།
 མཆན་ཉིད། རི་ལྟར་མཆོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་
 སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཅུ་དྲུག་མཆན་
 གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཆན་མ་དང་། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་། བྱུང་པར་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི་སྤྱོར་བའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱོར་བ་ནི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་
 གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། དེའི་མཆན་ཉིད་ལ་སྤྱོར་བའི་མཆན་ཉིད་
 ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཞི་ཤེས་སྤྱོར་བ། ལམ་ཤེས་སྤྱོར་བ། རྣམ་མཐུན་སྤྱོར་བ། ཉན་
 རང་གི་སྤྱོར་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྤྱོར་བ། གཞན་དོན་
 དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོར་བ་རྣམས་ལ་

སྐབས་འདིར་མཆོན་བྱ་ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་
 བྱག་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་
 པའི་འབྲས་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་
 ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྟོང་ཉིད་
 མཆོན་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་
 ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་
 ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བསམ་མི་བྱུང་
 སོགས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
 བན་བདེ་སྐྱོབ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་སྐབས་འདིར་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
 བཞི་པ་ལ། སྤྱིའི་ངོས་འཛིན་དང་། སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར་བཙུ་བྱག་མཆོན་གཞི། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་
 མཆོན། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་

ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཡིན་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཆན་མ་དང་། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་བཞི་མཆན་གཞི། སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་
 ཞེས་སྟུར་བར་མཆོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་
 སོགས་གཞི་ཞེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་དམན་
 ཀྱི་རྟགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ།
 དེ་ཡང་། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཆན་མ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 དང་གཉེན་པོ་དང་། །དཔེན་དང་། ཞེས་པས་མཆན་གཞི་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆན་ཉིད་
 བསྟན་ནོ། །དཀའ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་གཞན་དོན་གྱི་གོ་ཆ་བྱ་དཀའ་བ་སོགས་སྐབས་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ལྔ་མཆན་གཞི། ལམ་ཞེས་ཀྱི་སྟུར་བར་
 མཆོན། ལྟོང་ཉིད་མཆན་མེད་སོགས་ལམ་ཞེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་
 ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་ཡང་། དཀའ་
 དང་ངེས་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་། མི་དམིགས་དང་། །མདོན་པར་
 ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། །ཞེས་པས། མཆན་གཞི་དང་། ལྟོང་ཉིད་
 མཆན་མ་མེད་སོགས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆན་ཉིད་དེ་

བསྟན་ནོ། །དམིགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་གཞི་ལམ་གྱི་བྱང་པར་སོགས་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་
 གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བདུན་མཆོན་
 གཞི། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱོར་བར་མཆོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་
 གྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་
 གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་
 ཡང་། དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 མཆོན་གཞི་དང་། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 མཆོན་ཉིད་དེ་བསྟན་ནོ། །ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཙུ་བྱ་མཆོན་གཞི། དེ་ཉན་རང་གི་
 སྦྱོར་བ་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྦྱོར་བར་མཆོན། བསམ་མི་
 བྱ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཡིན་པ། དེ་ཡང་། བསམ་མི་བྱ་སོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་
 ཉིད་བསྟན། དེ་བཙུ་བྱ་མཆོན་གཞི། གཞན་དོན་སྐབས་པའི་བྱེད་
 ལས་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བར་མཆོན། བན་བདེ་སྦྱོབ་
 སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་ཡང་། བན་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་ཉིད་དེ་
 བསྟན་ནོ། །མཆོན་གཞི་རྣམས། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་། ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་བསྟན། ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་
 ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དང་པོ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་ཀྱི་སྒྲོར་བ་སྐྱེ་བ་
 ལ་ཞི་གནས་མཆན་ཉིད་པ་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་ཁྲབ། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ།
 མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐབས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།
 སྐྱིན་པའི་གོ་སྐབ་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱིན་པའི་གོ་
 སྐབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱིན་པའི་གོ་སྐབ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གཅིག་ངེས་པར་སྒྲ་
 མེད་རྟོགས་བྱང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན་དེའི་རྒྱར་ཡུམ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་
 ལ་འཇུག་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་
 ཡོད་མེད་དཔྱེད་དགོས་པས་དེ་ལ་ཤེས་མཆན་དང་། དེ་ལ་ཡང་
 གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་མི་སྒྲིང་ན་རྟོགས་པ་ཅན་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པ་ལ་
 བྱེད་མཆན་དང་། རུས་པ་དེ་གཉིས་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཡང་ཡོད་ན་

དཀའ་བ་དུ་མར་སྤྱད་དགོས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་
 སྒྲོག་པས། དེ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱད་མཆན་དང་། སྦྱོར་བ་དེ་རང་
 གི་ངོ་བོ་སྤངས་ཏོགས་ངེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་
 མཆན་ཉིད་ཐ་མ་བསྟན་དགོས་པའི་མཆན་ཉིད་ཤེས་པ་སྦྱོར་བ་སྒྲོམ་
 པའི་སྡོན་དུ་འགོ་བའི་ཚུལ་དེ་ཡིན་ནོ།། འདིས་མཆན་ཉིད་གཏན་ལ་
 བབ་པའི་དགོས་པ་དང་གངས་ངེས་ཡང་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། སྦྱོར་བ་
 སྒྲོམ་ངེས་ཀྱིས་འདི་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཎ
 གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་མཆན།
 བྱད་མཆན། བྱེད་མཆན། ངོ་བོ་ཉིད་མཆན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་
 ལ། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཆན། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་
 མཆན། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཆན་དང་གསུམ་ལས།

གཞི་ཤེས་སྒྲིག་བའི་ཤེས་མཆོག་བཤད་པ།

༥ དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྒྲིག། ཅ་པ། འབྲེལ་བ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིག་བའི་མཆོག་ཉིད་ལ་སྒྲིག་བརྗོད་རིགས་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞིར་བྱེ་བ་དེ་ལ་ཤེས་མཆོག་ལ་མཐུན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་
 བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རེ་ཞིག་དང་པོར་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་
 གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲིག་བའི་ཤེས་མཆོག་དེ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 མཆོམས་སྒྲིག་བ་ལ། དེ་ཤེས་པའི་བྱིར། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
 གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ལ་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་
 སྒྲོ་ནས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་
 བ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་

ཡོད་པའི་དང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཞི་ཤེས་སྒྲུང་བ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་སོགས་
 འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་
 ཟབ་མོ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཙུ་བ་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་།
 ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་
 བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཛིག་རྟེན་དོན་དམ་པར་འཛིག་
 པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།
 བཙུ་བ་ལྟ་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་འཛིག་རྟེན་
 གང་ལགས། བཙུ་བ་ལྟ་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་བ། རབ་འབྱོར་
 སྤང་པོ་ལྷ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཛིག་རྟེན་དུ་གསུངས་སོ། །
 ཞེས་སོགས་ནས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་འཛིག་
 པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན། རབ་ཏུ་འཛིག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་འཛིག་མེད་
 བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་འཛིག་པ་མེད་པ་དང་།
 ཞེས་གསུངས། གསུམ་བ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་གངས་

མེད་སེམས་ཅན་གཞལ་དུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སྒྲིང་པ་རབ་དུ་
 མཁྱེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
 སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་པ་དང་། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སེམས་བསྐྱུས་པ་
 དང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཤེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
 སེམས་ཅན་གདགས་པས་གདགས་པར་འགྱུར་བ་གཟུགས་ཡོད་
 པའམ། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་
 གི་སེམས་བསྐྱུས་པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ནི་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་མཁྱེན་ཏོ། ། ཞེས་པས་
 བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་བསྐྱུས་པ་དང་ཕྱིར་བསྐྱུས་དང་། །
 ཞེས་དང་། སེམས་བསྐྱུས་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་།
 ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་སེམས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ནི། རབ་
 འབྱོར་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་བསྐྱུས་
 པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། མི་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་
 པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་མཁྱེན་ཏོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་དང་།
 སེམས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། རྒྱག་པ་སེམས་

འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་བཅས་པ་
 དང་བྲལ་བ་དང་། གཉི་མུག་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་སྒྲིམ་
 བྲལ་གྱི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་འདོད་
 ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
 སེམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཐུན་
 ཏོ། ། ཞེས་པ་ནས། སེམས་གཉི་མུག་དང་བྲལ་བ་ལ་གཉི་མུག་དང་
 བྲལ་བའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་
 མཐུན་ཏོ། ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆགས་
 བཅས་སོགས་དང་། ཞེས་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་
 ལ་སོགས་པ་དང་། སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་བསྐྱས་པ་སེམས་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་སེམས་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་ཤེས་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་པ་
 རོལ་དང་གང་ཟག་པ་རོལ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སེམས་རྒྱ་
 ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཐུན་ཏོ། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་ཆེན་དང་། ཞེས་
 དང་། སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་པ་སེམས་ཆེན་

བོར་གྱུར་བ་ཤེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 བས་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་པ་རོལ་དང་
 གང་ཟག་པ་རོལ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཆེན་བོར་གྱུར་བ་ལ་སེམས་ཆེན་
 བོར་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་
 མཁུན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆེན་
 བོར་གྱུར་དང་། ཞེས་དང་། སེམས་ཆེན་བོར་གྱུར་བ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། བཅུ་གཅིག་པ་སེམས་ཆོད་མེད་པ་ཤེས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།
 སེམས་ཆོད་མེད་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
 ཆོད་མེད་དང་། །ཞེས་དང་། སེམས་ཆོད་མེད་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། བཅུ་གཉིས་པ་སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཤེས་པ་ནི།
 སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། སེམས་
 བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་གསུམ་པ་སེམས་བསྟར་
 མེད་པ་ཤེས་པ་ནི། སེམས་བསྟར་མེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སེམས་བསྟར་མེད་དང་། ཞེས་
 དང་། སེམས་བསྟར་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་བཞི་པ་
 སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ནི། སེམས་གཡོ་བ་དང་། འདྲ་
 བ་དང་། བཀྲམ་པ་དང་། བཅུམ་པ་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ། ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཤེས་པ་སྟེ། གཡོ་
 བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། ཞེས་དང་། སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་
 བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཙུ་ལྔ་པ་སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་
 དག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་
 ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
 གཟུགས་མཐེན་ཏོ། །གཟུགས་རི་ལྟར་མཐེན་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་མ་ཞོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་མེད་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། འབད་པ་མེད་པ་དང་སྒྲིས་པ་
 མེད་པ་དང་། དམིགས་སུ་མེད་པ། རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་མཐེན་ཏོ། ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལས་གཞན་
 ཡང་དེ་དག་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས། ཞེས་དང་། གཡོ་
 བ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཞེས་གསུངས།
 བཙུ་ལྔ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རང་གིས་
 རྟོགས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་བཏགས་པ་འཇམ་
 འདོགས་པ་ཤེས་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 ཉིད་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་གཏུ་མཐེན་པ་དང་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་གཞི་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དེ་
 སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཡོ་བ་དང་འདུ་བ་དང་བཀྲམ་པ་

དང་། བཙུམ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་
 དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོགས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་
 དང་། ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་མངོན་པར་སངས་
 རྒྱས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པས་ན་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མངོན་པར་སངས་
 རྒྱས་ནས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་བྱི་མ་བཞིས་ཤེས་པ་
 བཞི་པོ་དེ་བསྟན་ནོ། །དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཟུབ་པས་དེ་བཞིན་
 ཉིད་རྟོགས་ཏེ། །གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་འདི། །ཞེས་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་
 ཅིང་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་
 བྲག་བཙུ་བྱ་གིས། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དེ་རྩ་
 བས་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་འབྲེལ་བས་གསུམ་
 པ་མ་གཏོགས་ཆིག་ཟིན་ལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ནས་
 ལྟོན་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སྐྱབས་ཀྱི། །ཤེས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་བསྟུས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
 ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཆོན་པས་ན། ཤེས་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་
 དང་། ཆགས་སོགས་དེའི་རྟགས་ཏེ་འབྲས་བུ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་གནས་
 ངན་ལེན་དང་། ཆགས་སོགས་དེའི་མཆན་མ་སྟེ་རྒྱ་དངོས་པོའི་
 གནས་ཚུལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཟག་
 བདེན་བར་འདྲིན་པ་སོགས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་
 མེད་པ་སོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཆོས་ཅན།
 སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་ལ་
 དམིགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་མཆན་
 ཉིད། ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
 དེ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་
 ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་བྱིར། དེ་གང་ཡང་རུང་བ་
 བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་

དཔའི་རྣམ་འབྱོར། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། གཉིས་སྟོང་དོན་སྤྱིའི་
 ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་
 ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་
 དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་
 པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ།
 མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེར་བསྐྱུས་པ་དང་ཕྱིར་
 བལྟས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་
 དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན།
 མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་དོན་དམ་པར་
 འཇིག་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་
 འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
 སྟོར་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་བརྟུ་བྱུག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་རྟོགས་པ་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་དོན་བཟུང་བ།

༥ དེ་དག་གི་ནང་ནས། ཤེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་ཞེས་
 བྱ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལྟ་བུ་རྣམས་འབྲུལ་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྲུང་ཞིང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 འཛིག་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱེད། འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ལ། ལྟ་བུ་གྱི་
 དབྱེ་བ། བསྟན་བ། གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་པ། སྐབས་འདུག་པའོ། དང་པོ་
 ནི། སྟོན་འཛིན་བྱའི་སྤྱིང་འདིར་སུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྟོག་གོ་བ་དུག
 རེས་སྟོག་པ་དུག སྟོམས་འདུག་པ་དུག་སྟེ་བཙེ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་
 དར་བའི་དུས་སུ་ལྟ་བུ་དུག་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱུང་བར་
 ཆངས་པའི་བྱ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་གྱི་

མཐར་ཏྟག་པའི་ལྟ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྤྱི་མའི་མཐར་ཏྟག་པའི་ལྟ་
 བ་ཞི་བཞི་གསུངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཏྟག་པར་སྤྱོད་བ་རྣམས་
 ཀྱི་བཞི། ཁ་ཅིག་ཏྟག་པར་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི། རྒྱ་མེད་བར་སྤྱོད་བ་
 རྣམས་ཀྱི་གཉིས། མཐར་དང་ལྡན་མི་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་བཞི། ལྟ་སྟོང་མི་
 སྟོང་རྣམས་ཀྱི་བཞི་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་ཡང་། དང་པོ་ནི། སྤྱི་
 རོལ་བའི་བསམ་གཏན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོན་གནས་རྗེས་བྱམ་ཀྱི་
 མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་དང་། བཞི་བཅུ་དང་།
 བརྒྱད་ཅུ་བྱམ་པ་དང་། ལྟ་འི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་
 སེམས་ཅན་ཁ་དོག་བཟང་བ་དང་ངན་པ་རྣམས་དེ་དང་དེར་སྦྱེས་བ་
 མཐོང་ནས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཏྟག་པར་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི། ཆངས་ཆེན་ཀྱི་འཁོར་འགའ་ཞིག་མིར་སྦྱེས་ཏེ་མངོན་
 ཤེས་བསྐྱབས་ནས་བལྟས་པས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་མ་ཤི་བར་མཐོང་
 ནས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཏྟག་ལ་ལྟ་གཞན་རྣམས་ནི་མི་ཏྟག་གོ་
 སྟམས་པ་དང་། ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་མི་
 ཏྟག་ཅིང་སེམས་མ་འགགས་པར་མཐོང་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་མི་
 ཏྟག་ལ་སེམས་ཏྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། འདོད་ལྡན་ཅེ་བས་རབ་ཏུ་བསྐྱས་
 བ་ཞིག་ཤི་ནས་མིར་སྦྱེས་ཏེ་མངོན་ཤེས་བསྐྱབས་ནས་བལྟས་པས་
 རང་གི་སྤར་ཀྱི་ཁྲ་པོ་རྣམས་མ་ཤི་བར་མཐོང་ནས་ལྟ་ཅེ་བས་བསྐྱས་

བ་རྒྱལ་ས་ནི་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྒྱལ་ས་རྟག་པར་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་གྲོགས་ལ་ཡིད་འཁྲུལ་བ་ཁ་ཅིག་གི་ནས་མིར་སྦྱེས་ཏེ་མངོན་ཤེས་བསྐྱབས་ནས་བལྟས་པས་གཞན་རྒྱལ་ས་མ་གཤིས་བར་མཐོང་ནས། ལྷ་གྲོགས་ལ་ཡིད་འཁྲུལ་བ་དག་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྒྱལ་ས་རྟག་གོ་སྟུང་དུ་ལྟ་བུ་རྒྱལ་ས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ནས་གི་འཕོས་ནས་འདོད་ལྟར་སྦྱེས་བའི་བྱང་སྟོང་འགའ་ཞིག་གིས་མངོན་ཤེས་བསྐྱབས་ནས་བལྟས་པས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲ་མ་གང་ཡིན་མ་མཐོང་ནས་རང་གི་ལུས་རྒྱ་མེད་སྟོ་བྱར་དུ་བྱུང་བར་ལྟ་བུ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆར་དང་རྒྱུང་སོགས་སྟོ་བྱར་དུ་འབྱུང་ཞིང་གིང་རྒྱལ་ས་ལ་རེས་འགའ་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་བརྒྱད་དེ་སྟོ་བྱར་དུ་འབྱུང་བར་ལྟ་བུ་རྟོག་གོ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་བའི་བྱང་སྟོང་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐའ་འཁྲུང་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་འཁྲུང་པར་འགྱུར་སྟུང་དུ་ཡང་དག་པར་འཆོལ་བ་ན་འཛིག་པའི་བསྐྱལ་བ་བྱན་པའི་ཆེ་མཐའ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་། འཆགས་པའི་བསྐྱལ་བ་བྱན་པའི་ཆེ་མཐའ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་། ཡང་དེ་དག་ལུས་རྒྱ་མཆོའི་མཐའ་ཡང་དག་པར་འཆོལ་བ་ན་འོག་ཏུ་མནར་མེད་མན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ཞིང་། ལྷོང་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ཞིང་། ཐད་ཀར་

ཐམས་ཅད་པ་རོལ་ཟད་པའི་མཐའ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་འོག་དང་སྟོང་
 ཏུ་མཐའ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་། ཐད་ཀར་མཐའ་མེད་པའི་འདུ་
 ཤེས་འབྱུང་བའོ། །ལྷ་པ་ནི། སྟོ་མ་བྱང་བ་དང་། རྟོག་པ་མངོན་པའི་ང་
 རྒྱལ་ཅན་དང་། སྟོ་བྱང་བ་རྣམ་པར་མ་ངེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཅན་
 ཞིང་ཀུན་ཏུ་སྟོངས་པ་བཞི་ལས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ལམ་དགེ་བ་
 དང་མི་དགེ་བ་དང་། ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བདེན་པ་བཞི་ལས་
 བཅུ་མས་ཉེ་དྲི་བ་དྲིས་པ་ན་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་གསལ་པོ་མི་
 འདེབས་པར་གཏམ་རྒྱུང་ལ་སྦྱར་ཞིང་བདག་གིས་ལྷ་མི་སྟོང་བ་ཡིན་
 འོ་སྟམ་དུ་ལྟ་བའོ། །དེ་དག་མདོར་བསྡུས་པའི་སྟོ་མ་ནི། རྟོག་དང་ཁ་
 ཅིག་རྒྱ་མེད་དང་། མཐའ་ལྡན་དེ་བཞིན་ལྷ་མི་སྟོང་། །ཞེས་བའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་སྦྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག་ །མེད་
 པར་སྦྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཅུད། གཉིས་མིན་དུ་སྦྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཅུད།
 ཆད་པར་སྦྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་སྦྱ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་ཡོད། དང་པོ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། བདག་
 གཟུགས་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་།
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་ལྷ་ངན་དང་། བདག་བདེ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱག་བསྐྱལ་ཡིན་པ་

དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་ཤེས་པ་
 ཅན་གྱི་བཞི་དང་། བདག་གཅིག་ཤུ་ཡིན་པ་དང་། ཟ་དད་ཡིན་པ་
 དང་། རྩེ་དུ་ཡིན་པ་དང་། ཚད་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པ་ཅན་གྱི་བཞི་
 རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པར་འདྲ་
 ཤེས་མེད། ཅེས་པ་ནས་བདག་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀ་མ་
 ཡིན་པར་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་བར་བརྒྱད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མ་
 བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་ལ་འདྲ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་པར་ཞེས་སོགས་སྒྱུར་ནས་ལྷ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་
 ནི། འདོད་པའི་མི་དང་ལྷ་དང་གཟུགས་ཁམས་པ་དང་གཟུགས་མེད་
 སྒྲེ་མཆེད་རིགས་བཞི་སྟེ་བདུན་པོ་རྣམས་མ་ཤིའི་བར་དུ་ནད་དང་
 འབྲས་དང་ཟུག་རྩུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཤི་ནས་ཡེ་མེད་དུ་ལྷ་བ་
 བདུན་པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཛེམ་མེད་
 དུ་སྒྲིད་པས་ཆེ་འདི་ལ་གྲོལ་བར་ལྷ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་
 པས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་ལྷ་བ་བཞི་སྟེ་ལྷ་འོ། །དེ་དག་མདོར་
 བསྡུས་པའི་སྟུང་ནི། འདྲ་ཤེས་ཡོད་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དང་། མེད་དང་
 གཉིས་མིན་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་། །ཆད་པར་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན། །
 ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བའི་ལྷ། །ཞེས་པའོ། །ལྷ་ངན་དྲུག་ཅུ་ཙ་གཉིས་
 པོ་འདི་དག་དོན་དྲུག་གི་སྟོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྩུ། སྟོན་དུ་འགྲོ་

བ། རྟོག་ རྟུན། ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པ། སྤྲེལ་པའི་གནས་ནམས་ཀྱིས་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ནི། འདིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་
 དང་། གཉིས་པ་ནི། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་
 སྟོན་དུ་སོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྟན་དང་རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་། བཞི་པ་ནི། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་དུས་ལ་དམིགས་ནས་
 སྟོན་གྱི་མཐར་རྟོག་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲེ་
 མའི་མཐར་རྟོགས་པ་དང་། ལྔ་པ་ནི། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། ལྷ་ངན་
 ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བའོ། །དྲུག་པ་ནི། བསམ་གཏན་
 སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲེ་བར་བཤད་དོ། །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་ལྟ་
 ངན་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་བཤད་དེ།
 སྟོན་གྱི་མཐར་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བརྒྱད། སྤྲེ་མའི་མཐར་ལ་བརྟེན་
 པའི་ལྟ་བ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བདག་
 འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། མ་བྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་།
 གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་
 རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་།
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་ནམས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 བྱུང་སྟེ། བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། མི་
 འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་

བར་ལྟ་བ་དང་། བདག་མཐའ་དང་ལྟ་བར་ལྟ་བ་དང་། མི་ལྟ་བར་
 ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བཤེས་རབ་ལས། འདས་དུས་བྱུང་
 མ་བྱུང་ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར། །ལྟ་བ་གང་
 ཡིན་དེ་དག་ནི། །སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །མ་འོངས་དུས་
 གཞན་འབྱུང་འགྱུར་དང་། །མི་འབྱུང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་སོགས་པར།
 ལྟ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་བརྩ་བཞིར་ཡང་གསུངས་ཏེ། །སྟོན་
 གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ཟུང་
 འདས་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ལུས་སྟོག་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་འདས་པར་ཆད་མཐའ་སོགས་དང་།
 རྟག་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་དང་། །ཟུང་ངན་འདས་དང་སྤྱི་མཐའ་དང་།
 །སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་
 བོ་ནི། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། མི་རྟག་
 པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་།
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟ་བར་བདེན་པར་ལྟ་བ། དེ་དང་
 མི་ལྟ་བར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་

བར་བདེན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གྲོལ་བའི་བདག་
 གྲོངས་པན་ཆད་དུ་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། མི་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་།
 གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་མ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་
 རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ལུས་སློག་རྩིས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་
 དང་། རྩིས་གཅིག་དུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་
 ནི། དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་ན། གཡོ་བ། འདུ་བ། བཟམ་བ། བརྩམ་པའི་
 ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཞིར་འདུ་སྟེ། མདོ་ལས། སེམས་གཡོ་བ་
 དང་འདུ་བ་དང་བཟམ་པ་དང་བརྩམ་པ་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་རབ་དུ་མཐེན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདག་
 དང་འདྲིལ་ཏེན་ཏྲག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་
 སྟེ། སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་པན་ཆད་དུ་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆད་འབྱུང་བར་བདེན་པར་ལྟ་བ་གསུམ་ནི་
 གངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྣམས་ལ་གཡོ་བའི་ལུང་མ་བསྟན་
 གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་ལུས་ལ་སྒྱུབ་པའི་རྣམ་པས་
 འདུག་པའི་སྤྱིར། དེ་མི་ཏྲག་པར་ལྟ་བ་དང་། མཐའ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྤྱི་
 བ་སྤྱི་མ་པན་ཆད་མི་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 གྲོངས་པན་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་བར་བདེན་པར་ལྟ་བ་གསུམ་ནི་རྒྱང་
 འཕེན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྣམས་ལ་འདུ་བའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་

བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་དགག་པའི་རྣམ་པས་འདུག་
 པའི་ཕྱིར། མཐའ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་གསུམ་ནི་
 གཅེར་བྱ་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྣམས་ལ་བཀའ་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་དུ་
 འདུག་པའི་ཕྱིར། མཐའ་གཉིས་གང་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པར་བདེན་
 པར་ལྟ་བ་གསུམ་ནི་གནས་མ་བྱ་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་བརྩམ་
 པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་
 བཀག་པས་འདུག་པའི་ཕྱིར། ལུས་སྟོག་རྩལ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་
 ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ཅིང་། རྩལ་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་
 གངས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་པས་གང་ཟག་གི་བདག་
 གཟུགས་བཅ་པོར་འདོད་ཅིང་གངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་རིག་དུ་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། འཛིག་རྟེན་ནི་དེའི་
 ལོངས་སྤྱད་བྱར་བྱར་པའི་སྣོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཡིན་ཅིང་གྲོལ་བའི་
 བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་རྣམས་
 གངས་སུ་འདོད་དོ། །གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་རྟག་
 ལ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པར་ལྟ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། འདི་རྣམས་ལ་
 ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་དག་
 གིས་ངི་ལྟར་བརྒྱུད་བའི་དོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཁྲུས་པས་ལན་

ལུང་མ་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལན་ལུང་མི་
 སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་བསྟན་
 པའི་སྟོན་པ་དེའི་ལན་སྟོན་དགོས་པ་གང་ཞིག འདི་རྣམས་ཟུ་བ་པོ་
 དེ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཟུ་བ་པོ་དེ་རྣམས་བྱུང་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་
 བརྒྱུམས་པའི་ཟུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤངས་
 བར། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། །ཟུ་བ་ན་རྒྱལ་བ་མི་
 གསུངས་བཞུགས། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཟབ་པའི་ཆོས། །སྟོན་མིན་
 འགྲོ་ལ་མི་གསུངས་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀྱུན་
 མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་དན་གྱིས་མ་གོས་པ་ལ་
 འབད་རིགས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། འོད་སྤངས་
 འཇིགས་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཅམ་ནི་སྤྲ་ཡི། མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་
 ཅན་གང་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཅ་
 ཤེས་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད། །ལྟ་ཀྱུན་ངེས་པར་
 འབྱེན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་བ་ཉིད་ལྟ་བ། དེ་དག་སྤྱུབ་ཏུ་
 མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་སྤྲོ་མར།
 ཉོན་མོངས་མོངས་བདག་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་སྐྱུར་བ་དང་།

དེས་གསུངས་ཆོས་ལ་བརྟུན་གང་དེ་ཀུན་ཞེན་ལྟས་བྱས། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུང་འཕེན་གྱིས་གྲོལ་བའི་
 བདག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། བྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞིའི་
 མཆོན་གཞི་འཐད་པ་གང་ཞིག། །དེའི་ལྟ་བ་གཉིས་པ་རྒྱུང་འཕེན་ལ་
 སྒྱུར་རིགས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཐར་པ་
 ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་
 བདེན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སེམས་
 དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ལེས་སྒྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་འདིར་བསྟན་
 ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བདག་དང་འཇིག་
 རྟེན་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེ་
 བཞེན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ལི་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །
 ཞེས་བཀག་ནས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ། རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
 པའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་དང་།
 དེ་བཞེན་དུ་མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་
 བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་
 ཡོད་དུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་རྣམས་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མཐའ་

དང་ལྷན་པ་དང་། མི་ལྷན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
 པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྩིས་ཡོད་དུ་ལྷ་བ་རྣམས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདེན་
 པས་སྟོང་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་དུ་འབྱུང་བས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་
 པའི་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩིས་ཡོད་དུ་ལྷ་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་
 བྱུང་བར་དུ། ཞེས་སོགས་བྱུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
 རྩིས་གཅིག་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེས་བུ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྩིས་ཡོད་དུ་ལྷ་བ་དང་། རྩིས་ཐ་དད་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་དེ་
 དེར་ལྷ་བ་གཉིས་ལུས་སྟོག་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་
 ཡིན། ཞེས་ཟེར་ན། གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། ཞེས་པའི་
 སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན།
 གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་སོ་
 ལ་བྱུང་འབྱེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ལ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། འཛིག་རྟེན་དོན་དམ་པར་འཛིག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ།
 འཛིག་རྟེན་འཛིག་མེད་བདག་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གངས་ཅན་གྱིས་བདེན་པས་སྟོང་ཁིང་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མ་པན་
 ཆད་དུ་འབྱུང་བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སོ་སྒྲེ་ཐ་མལ་པ་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་རྩས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་
 འཐད་པ་གང་ཞིག སྤང་འདས་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་མ་
 བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་དང་པོ་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་
 བ། དེ་འདྲའི་སོ་སྒྲེ་ཐ་མལ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་བ།
 དེས་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་བ། དེས་སོ་སྒྲེ་
 ཐ་མལ་པ་བདེན་སྟོང་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
 གཞན་ཡང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་
 མཐུན་པའི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩས་
 ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག གང་ཟག་གི་བདག་དང་། འཛིག་རྟེན་རྟག་
 པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་
 རྩས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་མཐའ་
 དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
 པར་རྩས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་བྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གྲོལ་
 བའི་གང་ཟག་གི་བདག་གྲོངས་པན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀ་
 དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྩས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་སྤང་འདས་གྱི་

མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་སློག་རྩིས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་
 དང་། རྩིས་གཅིག་དུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ལུས་སློག་ལ་བརྟེན་
 པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། གནས་མ་བྱའི་སྤེལ་དེས། གང་ཟག་གི་
 བདག་དང་འདྲིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
 རྩིས་ཡོད་དུ་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་
 ཞིག །སློན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཞི་པ་
 གནས་མ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྣོད་གྱི་
 འདྲིག་རྟེན་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྩིས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་གང་ཞིག །སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་འདྲིག་རྟེན་དེ་སྣོད་གྱི་འདྲིག་
 རྟེན་ལ་བྱེད་པར་གསེར་སྤང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། དེས་དེ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བྱམ་
 པ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་དེ་ལྟར་
 ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག། མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ བདག་དང་
 འདྲིག་རྟེན་རྟག་པར་ལྟ་བ། མི་རྟག་པར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ།
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་སློན་གྱི་མཐའ་དང་། དེ་མཐའ་དང་
 ལྟ་བ་དང་། མི་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་
 ལྟ་བ་བཞི་ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་། གྲོལ་བའི་བདག་གྲོངས་མན་ཆད་
 འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་

བར་ལྟ་བ་བཞི་ལྷུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་སློག་
 རྩས་གཅིག་དང་། རྩས་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་གཉིས་ནི་ལུས་སློག་ལ་བརྟེན་
 བའི་ལྷུང་མ་བསྟན་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་
 རྟག་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། ལྷུང་མ་བསྟན་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་
 བར་ཐལ། ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བདག་དང་
 འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་དུ། དེ་རྟག་མི་རྟག་
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་ལ་རིགས་འགྲེལ། །གཞན་ཡང་། བདག་
 དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ཐལ། དེ་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཏུ་
 ཐལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེས་རིགས་འགྲེལ། །དེས་གཞན་རྣམས་
 ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག ལུས་སློག་རྩས་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་
 དེ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལུས་
 སེམས་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལུས་ཞིག་པ་ན་
 སེམས་ཞིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་མེད་
 བར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ལུས་སེམས་བདག་ཉིད་གཅིག་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ལུས་
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། གཞན་
 ཡང་། ལུས་སློག་རྩས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སློག་རྒྱུང་

ཡིན་ལ་སྤྱད་ལུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཆན་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཆན་བཤད་པ་ལ།
 མཆོམས་སྦྱར། ཅ་ག། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་
 སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཆན་བཤད་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་
 ཤེས་མཆན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྦྱོར་རིམ་གྱི་དབང་གིས་
 དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་
 པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་
 བའི་ཤེས་མཆན་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་མཆན་མ་མེད་བཅས་དང་།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་
 བཤད་པ་ལ། སྟོང་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་ལམ་
 ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུའི་མཆན་མ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་།

འབྲས་བུ་ལ་སློན་པར་བྱར་མེད་པ་ཤེས་པ་གསུམ་སློན་པ་ལ། མདོ་
 ལས། དེ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 འདི་ན་འདོད་པ་ན་སྟོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྟོད་པའི་ལྷའི་བྱ་གང་རི་
 སྟོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྷ་རྩལ་གྱི་ཅན་དན་གྱི་ཕྱེ་མ་བཟུང་ནས་
 བཙུམ་ལྷན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་
 གྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་སྒྱུ་བོས་ཐུག་འཆའ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་
 རོ། །འཁོད་ནས་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གིས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་
 ཅས་གསོལ་ཏོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་བཤད་ན་
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཆན་ཉིད་རི་ལྷ་བྱ་ལགས། བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
 བཀའ་སྩལ་བ། ལྷའི་བྱ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིའི་མཆན་ཉིད་ནི་
 སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ལྷའི་བྱ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིའི་མཆན་ཉིད་ནི་
 མཆན་མ་མེད་པའོ། །ལྷའི་བྱ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིའི་མཆན་
 ཉིད་ནི་སློན་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
 སྟོང་ཉིད་མཆན་མ་མེད་བཅས་དང་། སློན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་
 དང་། ཞེས་དང་། སྟོང་པ་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་དང་། སློན་པ་མེད་
 པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གིས་སྒྱེ་
 བ་མེད་པར་དང་། ལུགས་ལྡོག་གིས་འགགས་པ་མེད་པ་དང་།
 སོགས་སྤྲས་བསྟན་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། ཇི་མ་

དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། སྤང་དོར་གྱི་དངོས་པོ་
 མེད་པ་དང་། ལྷ་པོ་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་
 གྱི་དབྱིངས་གྱི་དངོས་པོ་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པར་ཤེས་པ་བདུན་
 དང་། དེ་དག་གྲང་ནམ་མཁའི་མཆོད་ཉིད་ལྟར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་
 བརྒྱད་ཉོན་པ་ལ། ལྷའི་བྱ་དག་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིའི་མཆོད་ཉིད་
 སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །མཆོད་ཉིད་འགག་པ་མེད་པའོ། །མཆོད་ཉིད་ཀྱན་
 རས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །མཆོད་ཉིད་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་
 པའོ། །མཆོད་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །མཆོད་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་
 པའོ། །མཆོད་ཉིད་རྟེན་མེད་པའོ། །མཆོད་ཉིད་ནམ་མཁའོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྐྱེ་མེད་འགག་པ་མེད་
 སོགས་དང་། ཞེས་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་།
 སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་བསྐྱས་པ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་།
 ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྟེན་མེད་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་མཆོད་ཉིད་དེ་དྲུག་
 དང་། ཞེས་གསུངས། མདོ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་
 ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་ཉི། ཉི་སྤང་ལས། ངོ་བོ་
 ཉིད་ཤེས་པ་ཞེས་དང་། རྒྱན་སྤང་ལས། ལྷ་པོ་ལས་འདས་པའོ།
 །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བཅུ་

གཉིས་པ་ལྷ་མི་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱུགས་པ་འཕམ་དོར་
 བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་
 པར་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཤེས་པ་དང་།
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། དོན་དམ་
 པར་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷ་སྟོན་པ་ལ།
 ལྷའི་བྱ་དག་མཆོན་ཉིད་དེ་དག་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་
 པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་དཀྱུགས་པར་རུས་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་སོགས་
 དང་། ལྷའི་བྱ་དག་མཆོན་ཉིད་དེ་དག་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་
 པ་མ་ཡིན་ལོ། ། ཞེས་སོགས་དང་། ལྷའི་བྱ་དག་མཆོན་ཉིད་དེ་དག་ནི་
 མི་འཕམ་མི་མ་ཡིན་པ་འཕམ་ཐག་པ་དང་བཅས་པ་འཕམ་ཐག་པ་མེད་
 པ་འཕམ་འཛིག་རྟེན་པ་འཕམ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འཕམ་འདུས་བྱས་
 སམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མ་ཡིན་ལོ། ། ཞེས་སོགས་དང་། བཙེམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐུལ་པ། ལྷའི་བྱ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་
 གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་གནས་པ་དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངོན་པར་
 སངས་རྒྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་བཙེམ་ལྡན་འདས་

གྱིས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བྱ་རྣམས་
 ལ་བཀའ་སྩལ་བ། ལྷའི་བྱ་དག་གཟུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་གཟུགས་
 སུ་རུང་བ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཆན་ཉིད་མེད་པར་
 མངོན་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱུགས་མེད་དང་། །འདྲུ་མི་བྱེད་
 དང་རྣམ་མི་རྟོག་། རབ་དབྱེ་མཆན་ཉིད་མེད་ཉིད་ལ། །ཞེས་དང་།
 ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱུགས་པ་མེད་པ་དང་། །འདྲུ་མི་བྱེད་པ་དང་།
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མཆན་ཉིད་མེད་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་
 སྟོན་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ནི། །ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་
 བསྐྱུས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེད་པར་བཅུ་དྲུག་
 གིས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དག་མཆོན་
 པས་ན་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
 འོ། ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོས་པ་མེད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་ཐུངན་ལས་
 འདའ་བར་གོ་བགོས་པའི་གཞན་དོན་གྱི་གོ་ཆ་བྱ་དཀའ་བ་སྐྱབ་པ་
 དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྟར་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་དུ་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་གནས་ངེས་པ་དང་། བསྐྱུས་པ་གངས་མེད་པར་བསྐྱབ་

བར་བྱ་བའི་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་།
 བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བ་པོ་སྐྱོམ་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་
 བར་རྟོགས་པའི་མི་དམིགས་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་
 པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་མངོན་ཞེན་བཀག་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལྔ་ཆོས་ཅན།
 ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མཆོན་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་
 གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཁོ་
 བ་རེ། སྟོང་ཉིད་མཆོན་མ་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་
 བར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་
 ཤེས་གྱི་འཛིན་སྟངས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག
 སྟོང་ཉིད་མཆོན་མ་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་གང་
 རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། དེའི་མཆོན་ཉིད་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རུང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་
 སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་
 དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོ་བདེན་པས་
 སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ནས། དོན་དམ་པར་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མེད་
 པའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་མཁྱེན་སྐྱོར་བའི་ཤེས་མཆན་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐྱོར་བའི་ཤེས་མཆན་དེ་སྟོན་པ་
 ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་སྐྱོར་བའི་ཤེས་མཆན་བཤད་
 པའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱོར་བའི་ཤེས་མཆན་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་དེ། སྐྱེ་བའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་མཆན་སྐྱོར་བ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་
 སྐྱོར་བའི་ཤེས་མཆན་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་
 བཤད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། འདི་ལ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱོར་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
 ཡོད་པའི། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་

བདེ་བར་གནས་པ་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་སྟོན་པ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཁྲི་བཤམས་
 པ་སོགས་མཛད་ནས་གྲུས་པར་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། བཀའ་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཀའ་བས་སྒྲ་མར་བྱ་བར་ཤེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་
 བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བར་ཤེས་པ་དང་། རིན་པོ་
 ཆེའི་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་སོགས་མཛད་པར་བྱ་བར་ཤེས་པ་ལྟ་རིམ་
 བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་
 རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། རབ་འབྱོར་ཤེས་ཕྱིན་
 འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །འཛིན་ཏེན་འདིའི་སྟོན་
 པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཤེས་ཕྱིན་
 ཀྱི་ཆོས་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་འདི་ལ་རིམ་གྱི་
 མཛད། སྒྲ་མར་མཛད། བསྐྱེད་དུ་མཛད། མཛད་པར་མཛད། རྗེད་
 པར་མཛད། བཀའ་སྐྱེར་མཛད། རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤེས་ཕྱིན་ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་
 བས་། །གནས་དང་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲ་མ་ཉིད་དང་མཉེས་པ་
 དང་། །དེ་ལ་མཛད་དང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་ནས་གནས་པ་དང་། གྲུས་
 པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲ་མར་བྱ་བ་དང་། མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། མཛད་

བར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། རྟུག་པ། དེ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་འཛིག་དང་
 རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བས་གྲུས་བར་བྱ་བ་སོགས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མེད་
 བ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བའམ་
 འཇུག་བ་ཤེས་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཁོ་ནར་མ་
 མཐོང་བ་ཉིད་ཐ་སྟོད་དུ་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཤེས་
 པ་དང་། གསུམ་པོ་དེ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ལུས་པ་མེད་པར་
 མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །རབ་འབྱོར་འདི་
 ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱས་པ་མཐའེན་པ་དང་བྱས་པ་རིག་
 བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་ཤེར་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱ་བྱེད་མེད་པ་
 ཅན་ཤེས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་བརྟུན་འཇུག་
 ལྟེ། རབ་འབྱོར་རྣམས་གངས་དེས་ན་ཤེར་སྤྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །འཛིག་ཏེན་འདིའི་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །
 རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གི་ཆེ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་པོ་མ་མཆིས་ཤིང་མཐོང་བ་པོ་མ་མཆིས་པ་དེའི་
 ཆེ་ཇི་ལྟར་ན་ཤེར་སྤྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་

ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་
 དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་
 མཐོང་བ་མེད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 རོན་བཤད་པ་ལ། བྱེད་མེད་དང་། ཀྱུན་ཏུ་འབྲུག་མཁྱེན་གང་ཡིན་
 དང་། །མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མ་མཐོང་བའི་
 རོན་སྟོན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པ་དང་། །གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་
 བསྐྱས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་རང་གི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་
 ཤེས་པ་དང་། རྒྱུད་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 ཤེས་པར་མཛད་པ་ཤེས་པ་དང་། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་
 འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བར་མཛད་པ་ཤེས་
 པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཕྱིན་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་འཛིག་རྟེན་སྟོན་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་ཤེས་ཕྱིན་ནི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་
 ཞེས་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །ཇི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་
 བརྗོད་པར་མཛད་ཅེ་ན། ཕྱང་པོ་ལྷའི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་

བཟོད་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་འཛིག་རྟེན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་མཛད་དོ། །
ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་འཛིག་
རྟེན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེ་ཡང་མདོ་འདི་ལས། འཛིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ལ་
མདོ་དངོས་སུ་མེད་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཟོད་པ་དང་།
དེར་ཤེས་པ་དང་། དེར་སྟོན་པར་མཛད་པ་གསུམ་ལ་མདོ་དངོས་སུ་
ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ལེན་བརྒྱད་མ་དང་། ཉི་ལྔ་ལས་ཀྱང་།
འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པ་ལ་མདོ་མ་སྟུར།
བརྒྱད་སྟོང་པར། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་སྟོང་པའོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་
བཟོད་པའོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཡང་
དག་པར་སྟོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞི་པོ་འདི་བཞི་དང་སྟོར་བ་
རྒྱུ་སྣང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འཛིག་
རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །བཟོད་དང་ཤེས་མཛད་མངོན་སུམ་
མཛད། །ཅེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། འཛིག་
རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཟོད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་
པར་མཛད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་
དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་པ་ཕྱང་པོ་ལྔ་འདི་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་གྱིས་

མི་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སྤང་པོ་ལྔ་འཛིན་ཆོས་ཉིད་
 སྟོན་པ་བསམས་ཅད་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། ཡུལ་འཛིན་ཉེན་ཟག་
 བཅས་གྱི་སྤང་པོ་ལྔ་འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྤང་པོ་ལྔ་ལ་
 སྤང་དོར་རམ་འཛིན་ཉེན་པ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་
 ཤེས་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེས་པ་སྤང་པ་འཛིན་ཉེན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་སྟེ།
 ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དབེན་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཤིན་
 ཏུ་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་རྟོ། །ཞེས་
 དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པ་ལ་
 འཛིན་ཉེན་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་རྟོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
 རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེས་པ་ལ་འཛིན་ཉེན་འདིའི་འདུ་ཤེས་དང་འཛིན་ཉེན་པ་རོལ་
 གྱི་འདུ་ཤེས་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་འཛིན་ཉེན་སྟོན་རྟོ། ། དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་གང་གིས་འཛིན་ཉེན་འདིའི་འདུ་ཤེས་དང་
 འཛིན་ཉེན་པ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་
 རོ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསམ་མི་བྱུང་དང་ཞི་
 ཉིད་དང་། འཛིན་ཉེན་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ལ། ཞེས་དང་། བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་།

འདི་ག་རྟེན་འགོ་ག་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་འགོ་ག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 རྣམས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་
 བ་ཀྱན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི། །ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ།
 ཞེས་དང་། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གི་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་
 དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་དག་མཆོན་པས་ན།
 ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
 དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོའི་བྱུང་པར་གཞི་
 ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་གཟུང་བྱ་དང་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཞེན་ནས་བཟུང་མི་
 བཟུང་གི་མཐའ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པས་མི་མཐུན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐོགས་མེད་དུ་ཤེས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པ་
 དང་། གཟུང་འདྲིན་མི་དམིགས་པས་རྟེན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་
 མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་འོང་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་མེད་དང་། དངོས་སོ་དང་དངོས་
 མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་རྟོགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་མི་

དམིགས་པ་སྟེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བདུན་ཆོས་ཅན།
 རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་གྱི་མཐོང་
 ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་
 རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 ཏྲགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱོར་
 བའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཙུ་བྱ་གཡོད་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་གྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་
 པ་ནས། སྤང་པོ་ལྔ་ལ་སྤང་དོར་རམ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་
 གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཤེས་པའི་བར་བཙུ་བྱ་གཡོད་པའི་སྤྱིར། ཁ་
 ཅིག དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་གྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་
 པ་དེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་
 སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁུན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར་
 བ་མ་བྲལ་བོ།

བྱང་མཆན་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་བྱང་མཆན་བཤད་པ་ལ། མཆན་སྐྱུར་བ་དང་།
 དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱར་གྱི་དེ་ལྟར་ཆོག་སྐྱུར་
 བཅད་པ་དགུ་པ་ཤེས་མཆན་གྱི་སྐྱུར་བ་སྐྱུར་བ་སྐྱུར་ནས། ཤེས་
 མཆན་དེའི་འོག་ཏུ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་སྐྱུར་བཅད་བཞིས་བྱང་པར་གྱི་
 མཆན་ཉིད་འཆད་དེ། ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་སྐྱུར་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་
 སྐྱུར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་པར་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཆད་ཡིན་པའི་བྱིད། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་བར་སྐབས་ཀྱི་
 ཆོག་སྐྱུར་བཅད་པ་དགུ་པ་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་སྐྱེད་འོ་བོ་ཉིད་དུ་
 བརྗོད་ནས། ཤེས་པའི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་
 པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་

བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པས་བྱུང་བར་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་
 བོ་དེ་ཉིད་ཉན་རང་གི་སྒྲུང་བ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པར་སྟོན་པ་
 ལ། བསམ་མི་བྱ་བ་སོགས་བྱུང་བར་གྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས།
 འདི་ལ་ཡང་བྱུང་ཆོས་གངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་ངོ་
 བོ་དེ་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། དམན་ལམ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་
 འཕྲད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 བསམ་མི་བྱ་བ་སོགས་བྱུང་བར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་རྟེན་བཞེས་པ་
 དང་། གཉིས་པ་ནི། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་
 དང་། མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་
 པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་དང་
 རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་
 གིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་བ་དག་མཆོན་པས་ན།
 བྱུང་བར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་བྱུང་བར་བྱུང་ཆོས་དེ་གང་ཡིན། ཞེས་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 མཆོམས་སྒྲུང་བ་ལ། ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 བྱུང་བར་གང་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྒྲུང་གི་ཆོག་ས་

བཅད་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བསམ་མི་བྱ་བ་དང་མི་
 མཉམ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་
 དོན་གྱི་སྒྲིལ་ས་བཤད་པ་ལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ལ་སོགས་པས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། བྱད་
 པར་གྱི་ངོ་བོ་དང་། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
 ཡང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་
 བདེན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མའི་བྱད་པར་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། སངས་
 རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། རྟོག་གེ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་
 འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་དང་། དཔེ་ལྷན་རུང་བའི་
 མཚུངས་པ་མེད་པས་མི་མཉམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནར་ཆད་མས་གཞལ་
 བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། སྤྱར་བརྫོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 གངས་གྱིས་བགངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་སྤྱག་བདེན་
 གྱི་རང་བཞིན་བཞི་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་བཞི་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་
 གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་བྱ་བ་ཆེན་
 པོས་ཉེ་བར་གནས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་ནི་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱ་བའི་བྱ་བ་དང་། མཉམ་པ་མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་དང་།
 གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་དང་། གངས་མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་
 དང་། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་བྱ་བས་ཉེ་བར་གནས་སོ། ། ཞེས་

སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསམ་མི་བྱ་བ་དང་མི་
 མཉམ་དང་། གཞལ་དང་བབྱངས་ལས་ཡང་དག་འདས། །ཞེས་དང་།
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་
 ཡོངས་སུ་བབྱང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱ་བ་ཉིད་དང་། མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། གཞལ་བ་ལས་ཡང་དག་
 པར་འདས་པ་དང་། བབྱང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་།
 ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། རྒྱལ་པོ་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་
 བས་སྟོན་པོས་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལྟར་ཡུམ་གྱིས་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་
 འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་དང་། རྗེས་བྱ་མཁས་པས་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་
 རི་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་ཉན་རང་
 གི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པ་དང་། མ་རྟོར་བ་སྤྱར་བའི་བྱེད་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་
 བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་བྱེད་
 པར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་
 འདི་ཟབ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་འདི་བྱ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་
 བར་གནས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་བྱ་བ་ཆད་མ་

མཆིས་པ་དང་། བྱ་བ་མི་མཉམ་པ་དང་། བྱ་བ་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་
 པ་དང་། བྱ་བ་གངས་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་
 སྐད་དུ་ཉེ་བར་གནས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་
 ཏེ། རབ་འབྱོར་ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་བྱ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གནས་སོ། །
 རབ་འབྱོར་ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་བྱ་བ་ཆད་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་མི་མཉམ་
 པ་དང་། བྱ་བ་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་གངས་མེད་པ་དང་། བྱ་
 བ་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པས་ཉེ་བར་གནས་སོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན།
 རབ་འབྱོར་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ནི་ཕར་བྱིན་ལྟ་དང་ཡང་དག་པར་
 ལྡན་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དང་།
 གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ལྟའི་བྱ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་
 སྐད་ཅེས་གསོལ་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་བྱིན་ཟབ་ཅིང་བལྟ་
 བར་དཀའ་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བརྟག་ཏུ་མ་མཆིས་པ། རྟོག་གི་
 བའི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ལགས་པ་སྟེ། ཤེར་བྱིན་ནི་ཞིབ་པ་སྤྲ་བ་འཛངས་
 པ་མཁས་པ་རྣམས་ཤེས་པས་རིག་པར་བགྱི་བ་སྟེ་བྱང་སེམས་
 གང་ཡུམ་འདི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ངེས་པར་སྡོན་གྱི་
 རྒྱལ་བ་ལ་བགྱིས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་
 ཏེ་སྦྱོང་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་

ཅན་གང་དེ་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
 དང་། བརྒྱད་པ་དང་། རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་
 དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པར་གྱུར། རང་སངས་རྒྱས་
 སུ་གྱུར་ཏེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་དེ་སྙེད་
 པ་དང་། ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་གདུགས་གཅིག་ཏུ་བཟོད་ནས་
 མོས་པ་དང་བབྲང་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བཟོད་ཅིང་མོས་ན་
 འདི་ཉིད་དེ་དག་ལས་མཆོག་དང་གཙོ་བོར་ཁྱམས་ལགས་སོ། །
 ཞེས་སོགས་དང་། ལྷའི་བྱ་དག་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་
 གང་ལ་ལས་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཉན་ཅིང་ཐོས་ནས་འབྲི་བ་དང་།
 གྲིས་ནས་ལུང་འཛོགས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ནི་ཤེས་ཏུ་སྦྱར་བར་སྤྲོད་ན་
 ལས་འདའ་བར་འདོད་པར་བྱ་ཡི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་བ་པ་རྣམས་
 དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་བ་པ་རྣམས་དང་། ཤེས་ཕྱིན་དང་
 བྲལ་བའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ལ་སྦྱོད་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འཕགས་པ་ཀུན་སྦྱད་མཁས་པ་
 ཡིས། །རིག་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་ཞེས་ཉིད། ཤེས་སྦྱར། ཞེས་དང་།
 འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སྦྱད་པ་དང་། རྗེས་བྱ་མཁས་
 པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་

མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་ལ་
 ལྟོས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ངོ་བོར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་གྲི་བ་མེད་པ་དང་། རྟོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་ངོ་བོར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་བ་མེད་པར་སྟོ་སྦྱར་དང་བུལ་བར་མཐུན་པ་
 དང་། སྦྱིན་པ་པོ་སོགས་སུ་ལྟ་བའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་དེ་མ་རྣམ་པར་
 དག་པའི་སྦྱིན་སོགས་ལ་མོས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། རྟག་ཏུ་
 རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་བྱད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འཁོར་
 གསུམ་རྣམ་དག་གི་སྦྱོར་བས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་བསྐྱབས་ནས་ཐོབ་
 པར་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སྤར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 འབྱུང་བའི་བྱད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཞེན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་
 སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་ཤེར་བྱིན་མི་
 འདོར་བར་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་བྱད་པར་ཤེས་པ་སྟེ་འགོག་
 བདེན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་བཟོད་སོགས་བཞིའི་བྱད་པར་སྦྱོན་པ་
 ལ། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷའི་བྱ་དེ་
 དག་གིས་ཆེད་དུ་བརྫོད་པས་ཆེད་དུ་བརྫོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཤེར་
 བྱིན་ཐབ་མོ་གང་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་བྱང་ཆེན་རྣམས་སྟོ་མེད་རྫོགས་བྱང་

དུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བའམ་
 འཕེལ་བར་ཡང་འཆང་བར་མི་གདའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་འདོད་པ་
 བ་སྤྱོད་པ་དང་གཟུགས་བ་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་སྤྱི་པོས་བྱག་འཆང་ཏེ། གཡམས་
 རྩོགས་སུ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔ་ནས་
 རོང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དཔེར་ན་བ་བྱས་མ་བེའུ་མི་འདོར་བ་ལྟར་
 རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་
 དང་། འཆང་བ་དང་། རྩོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསམ་པ་དང་། ཡིད་
 ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷ་བས་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་མ་
 བྱས་པ་དེ་སྤྱི་དུ་ཆོས་སྤྱི་བ་དེ་གཏོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་
 ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གཞན་དག་ལ་བསྟེན་བཀུར་བཀྱིས་ཤིང་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་
 རྒྱུས་པ་གང་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་མོས་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
 པོར་བྱ་ཞིག་པ་ན་སྤྱེས་བྱ་གང་ཤིང་ངམ་རྒྱལ་བའམ་རོ་ལ་མི་འཇུ་
 མི་འཇོན་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ནི་བར་མ་དོར་བྱང་ཆུབ་ལས་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་འདས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
 བར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་བར་བྱས་ཏེ་ཟླ་
 མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱི་དང་གང་མེད་དང་། །སྐྱབ་དང་
 ཡང་དག་འགྱུབ་པ་དང་། །དམིགས་པ། ཞེས་དང་། ཀྱན་རྫོབ་དང་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱི་བ་མེད་པ་
 དང་། གང་བ་མེད་པའི་རོ་བོ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་
 སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་།
 ཡང་དག་པའི་སྦྱོར་བས་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་བསྐྱབས་པའི་བསོད་
 རམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་
 ལ། རྟེན་གྱི་བྱང་པར་ཤེས་པ་དང་། མ་ཆང་བ་མེད་པའི་བྱང་པར་
 དང་། ཡོངས་སུ་བརྒྱང་བའི་བྱང་པར་དང་། རོ་བྱང་བ་མེད་པའི་བྱང་
 པར་ཤེས་པ་སྟེ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་བཟོད་སོགས་
 བཞིའི་བྱང་པར་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱང་
 མེད་སྐྱེས་པ་ལ་ལ་ཞིག་བྱམ་པ་སོ་མ་བཏང་བས་ཚུ་བརྒྱང་བར་བྱ་
 བར་སེམས་ན་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བར་མ་དོར་ཉེ་ཞོར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་

བློ་མ་སྒྲུབ་མ་ཉམས་པར་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཆང་
 རྒྱུ་ལོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་མ་
 བསྐྱམས་ཤིང་ཆག་དམ་མ་བྱས་པར་རྫས་བཅུག་ཏེ་ཆུ་ལ་བཏང་ན།
 ཞེས་བ་ནས། བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
 མི་ལྟུང་དོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལོ་བརྒྱ་ཉི་
 སྟེ་ལོན་པ་ན་གྲུ་བ་རྒྱས་པ་འཆལ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཞེས་བ་ནས།
 བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་བས་སྒྲ་མེད་
 རྫོགས་བྱང་འབྲུག་པར་འབྱུང་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་
 ལྷལ་བ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
 འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་དང་པོ་བའི་བྱང་
 ཆེན་ངེ་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བགྱ། ཞེས་བ་ནས། རིགས་ཀྱི་
 བྱ་བྱིད་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་འདོད་པ་མ་སྦྱིད་ཅིག་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱང་པའི་ཕྱིར་དོ། །
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྟོན་དང་བཅས་པ་དང་། །
 མཐའ་དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་དང་། །རོ་སྒྲུང་མེད་དང་བྲུད་པར་
 བློ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སེམས་དཔའི་རྟོན་
 དང་། སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པའི་རྒྱའི་ཆོགས་པ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཐབས་ཀྱིས་

ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་བ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པའི་རོ་སྤང་བ་མེད་པ་
 དང་། བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱད་
 བསྐྱེད་ལ་ལོགས་པའི་བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་ལམ་ནི་གཞན་དག་
 ལས། ། བྱུང་དུ་འཕགས་པས་བྱུང་པར་ལམ། ཞེས་དང་། གང་གིས་
 ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ལས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ནི། བྱུང་པར་
 གྱི་ལམ་ཡིན་པར་བྱུང་ཞུགས་སོ། ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། དེའི་
 ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱུང་པར་དང་བྲལ་བའི་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གོ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་
 མ་བཤད་དོ། ཞེས་པས་འཆད་དོ། །གཞུང་དོན་ནི། ཉན་ཐོངས་
 ཏྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་
 ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་སྦྱོར་བ་
 ཡིན་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྟགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་
 མཆན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་བྱུང་མཆན་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
 ཡོད་དེ། དེ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བཞེད་སྐད་ཅིག་མ་
 བཅུ་དྲུག་གི་བྱུང་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལ་

ཅིག་ བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་སོགས་
 རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་
 པའི་སྒྲིབ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་
 གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་
 བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་
 ཆོས་ཅན། བྱུང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེས་རྟོག་གོ་པའི་སྒྲོས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་ཆོས་ཉིད་
 རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲབ། ཁོ་ན་རེ། གཞུང་འདིས་
 སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་བ་དེ་ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་བ་
 ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒྲིབ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ།
 སྒྲིབ་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་
 ལས། གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་བ་ཅམ་ནི་རང་གི་ལྷོག་པས་ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་
 བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་མི་རུས་ཤིང་། སྒྲིབ་བ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་
 བོའི་ལྷོག་པས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་ཞུགས་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །

བྱེད་མཆོད་བཤའ་པ།

༥ གསུམ་པ་བྱེད་མཆོད་སྟོན་པ་ལ། གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་བྱེད་མཆོད་གྱི་འོག་ཏུ་དེའི་བྱེད་མཆོད་སྟོན་
 པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡོད་དེ། བྱེད་མཆོད་གྱིས་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་
 བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་གྱིས་
 གཞན་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པ་དེ་གང་ཞེན་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་
 བར་སྐབས་གྱི་ཆོག་སུ་བཅད་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 མཆོམས་སྦྱོར་བ་ལ། བྱེད་པར་གྱི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་བཅད་
 པ་རྣམས་གྱི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཞེན་བར་སྐབས་གྱི་ཆོག་སུ་བཅད་
 པ་གཉིས་གྱིས་བྱེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།
 བྱེད་མཆོད་དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བྱེན་སྟོན་པ་ལ། ཕན་དང་བདེ་
 དང་སྦྱོབ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་

ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། མ་འོངས་པའི་པན་པ་དང་། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་
 སྒྱུར་བའི་བྱེད་མཆན་དང་། ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བའི་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་
 མཐེན་སྒྱུར་བའི་བྱེད་པ་གསུམ་ཡོད་པའོ། དང་པོ་ལ། མ་འོངས་པ་
 སྟེ་ཆེ་བྱི་མའི་པན་པའི་བྱེད་པ་དང་། ཆོ་འདིའི་བདེ་བའི་བྱེད་པ་དང་།
 སྒྱུབ་པའི་བྱེད་པ་དང་གསུམ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
 བ། བཙུན་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་སྟོང་
 པ་ལ་བྱང་ཆེན་གང་སྤྲུལ་མེད་རྫོགས་བྱང་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། སྤྲུལ་མེད་
 རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཛང་རྒྱ་པ་ནི་དཀའ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །
 བཙུན་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །
 དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱང་ཆེན་གང་སྤྲུལ་མེད་རྫོགས་བྱང་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་།
 སྤྲུལ་མེད་རྫོགས་བྱང་འདོད་པ་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པའོ། །རབ་འབྱོར་འོན་
 །བྱང་བྱང་ཆེན་རྣམས་འཛིག་ཏེན་ལ་པན་པའི་བྱིར་ཡང་དག་པར་
 བྱུགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་རི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་
 འཛིག་ཏེན་ལ་བདེ་བའི་བྱིར་བྱུགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་
 ལ་བྱང་ཆེན་སྤྲུལ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་
 པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་

འབྲུག་པ་བ་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་དགོལ་ཞིང་། མི་འཛིགས་པའི་
 ཐང་བདེ་བ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་ནི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མཛོན་
 པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་ཅིང་འཛིག་ཉེན་གྱི་སྐྱོབ་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་
 བ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་
 འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་འཁོར་བ་ན་ཡོད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་གང་ཅི་
 ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་ཅིང་།
 དེ་དག་སྤངས་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་དེ་ཐོས་
 རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བར་
 འབྱུང་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། པན་དང་
 བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། །ཞེས་དང་། མ་འོངས་པའི་པན་པ་དང་། ཆེ་
 འདིའི་བདེ་བ་དང་། སྐྱག་བསྐྱེལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཆོས་ཉིད་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
 ཉིད་ཀྱི་པན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ལ་ཡང་། སྐྱབས་ཀྱི་བྱེད་པ། གནས་ཀྱི་བྱེད་པ། དབྱང་
 གཉེན་ཀྱི་བྱེད་པ། མིང་གི་བྱེད་པ། ཡོངས་སུ་འཛེན་པའི་བྱེད་པ།
 ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའི་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་
 བའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་བདུན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་

ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཛང་རྒྱ་བར་
 འདོད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐབས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་
 འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་
 རྒྱས་ནས། སེམས་ཅན་སྦྱེ་བ་དང་། སྐ་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འཆི་བ་
 དང་། ལྷ་དང་དང་། སྦྱོ་སྒྲགས་འདོན་བ་དང་། སྐྱག་བསྐུལ་བ་དང་།
 ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུགས་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་སྦྱེ་བ་ནས་
 འབྲུགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྦྱོལ་ཞིང་ཕྱང་པོ་མ་ལུས་པའི་ལྷ་དན་
 ལས་འདས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་
 ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན།
 རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་
 སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདི་བ་མེད་
 པར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་
 ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་དབྱང་གཉིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་
 ལ་བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་འདི་ལྟར་སྟོན་ཏོ། །གཟུགས་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་

བར་སངས་རྒྱས་ནས་འདིག་རྟེན་གྱི་སྤྱིང་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་
 འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་སྤྱང་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་སམ་ཆུས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 སྤྱིང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནི་སྟོན་གྱི་
 མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་ཆད་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
 རབ་འབྱོར་རྩི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་
 སངས་རྒྱས་ནས། འདིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་
 ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རིས་ལ་
 ཐུགས་རྩི་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་
 སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 དང་། འགགས་པ་མེད་པ་དང་། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་།
 རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་
 འབྱོར་རྩི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སངས་རྒྱས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་
 བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་
 མོངས་པ་རྟེན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ནི་
 རྣམ་མཁའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་

བ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ་དེ་དག་ནི་ངང་ཚུལ་དེ་ལས་མི་འདའོ། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་
 སྐབས་དག་དང་། གནས་དང་དབྱང་གཉིན་གླིང་དང་ནི། ཡོངས་
 འཛེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལྷན་གྱིས་བྱུང་དང་ཐེག་གསུམ་གྱིས། །
 འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མི་བྱེད་དག ཁེས་དང་། གཏན་དུ་པན་པ་དང་།
 སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱོད་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱིས་དོན་རྟོགས་
 པའི་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པར་འདུག་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་
 པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 རྣམས་དུས་རིམ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་དོན་
 གྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་བདུན་ཙེ་
 ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། རྟེན་གྱི་མཛད་པ་གཅིག་བྱ་སྟོན་པ་ལ།
 རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ་དེ་དག་
 ནི་ངང་ཚུལ་དེ་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་པ་ནས། དག་བའི་བཤེས་
 གཉིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེ་དག་ཤེས་ཕྱིན་ཐབ་མོ་འདི་ལ་
 མོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐ་མ་
 རྟེན་གྱི་མཛད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཉི་པར་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉེན་གྱི་མཛད་པ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་པ་ལ། འདི་ནི་བྱེད་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་
 རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དག་
 མཆོན་པས་ན་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་
 དོན་ནི། ཉོན་མོངས་ཉགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་བྱེད་ལས་བྱེད་
 པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། བན་བདེ་སྦྱོར་སོགས་ཀྱི་
 བྱེད་ལས་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་བྱེད་མཆོན་དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
 གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱེད་པ་གསུམ། ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱེད་པ་བདུན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

དོ་བོ་ཉིད་མཆན་བཤད་པ།

༥ བཞི་བ་དོ་བོ་ཉིད་མཆན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བློ། འོ་ན་བྱེད་མཆན་བཅུ་གཅིག་གིས་གཞན་དོན་ཕུན་ཆོག་གས་སྐྱེད་
 རུས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་སྒྲོར་བ་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།
 དོ་བོ་ཉིད་དེ་ཉིད་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་
 ལྟོན་པའི་བྱིར། ཞེས་མཆན་སྒྲོར་བ་ལ། བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་
 ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་
 སྐབས་ཀྱི་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
 ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དོ་བོ་ཉིད་མཆན་བཅུ་བྲག་པོ་དེ་ལྟོན་
 པ་ལ། ལྟོན་མོངས་རྟགས་དང་མཆན་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ།
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ལྟོན་མོངས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་

གསུངས། རྩི་འབྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོའི་དོན་
 བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་མཆོན་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན། ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན། རྣམ་མཁྲེན་ཀྱི་སྒྲིབ་བའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་མཆོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་
 མངོན་གྱུར་བས་དབེན་པ། དེའི་ཉགས་ཏེ་འབྲས་བུ་གནས་ངན་ལེན་
 གྱིས་དབེན་པ། དེའི་མཆོན་མ་སྟེ་རྒྱ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཙང་བདེ་སོགས་སྤྱུ་འཛིན་
 པ་དང་ཕྱང་པོ་སོགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པས་དབེན་པ། འདོད་
 ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་
 དང་གཏི་མུག་དང་གཏི་མུག་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོ་
 དག་ལ་ཞེན་པས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་
 གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་
 ལ་འཆལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཉགས་དང་རྣམ་པ་དང་མཆོན་མ་
 དང་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་བ།
 རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་བསལ་བས་
 དབེན་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆེན་དེ་དག་ནི་ཞེ་སྤང་དང་

གཏི་མུག་གི་མཚན་མས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །རབ་
 འབྱོར་བྱང་ཆེན་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་
 པས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཉམས་དང་མཚན་མ་དང་། །མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་། །དབེན་དང་། །ཞེས་དང་། འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་ཉམས་ལུས་ཀྱི་
 གནས་ངན་ལེན་དང་། དེའི་མཚན་མ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་
 ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་སྤོང་བ་ཉིད་
 གྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞིནོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ། དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་
 བགོས་པ་མེད་ལ་ཐ་སྟད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་
 བཟླ་བར་གོ་བགོས་པའི་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཐེག་དམན་
 དུ་མི་ལྟར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡུན་རིང་པོར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་
 ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་པ་
 པོ་སྐྱོམ་ཆེས་གསུམ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་མི་
 དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡུམ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་

དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་མངོན་ཞེན་
 མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ལྷ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་བཟུང་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་གོ་ཆ་འདི་འཆོལ་
 གྱུར་དེ་ལ་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་མི་དམིགས་
 པ་དེ་དག་ནི་དཀའ་བ་བགྱིད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
 དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་
 རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་གྱིས་དོན་གང་ཞིག་
 མཐོང་ནས་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆེན་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བསྒྲོས་ཤིང་ཤིང་
 ཕྱིན་ཐབ་མོ་འདི་ལ་སྟོད་པ་དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སའི་གནས་གཞན་གཉིས་སུ་དོགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
 དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟར་བྱང་
 ཆེན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཅུང་ཟད་ཉི་ཆེ་བ་ཞིག་གི་སྤྱད་དུ་གོ་ཆ་འཆོལ་
 བ་མ་ལགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་
 བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་གོ་ཆ་འཆོལ་བའི་བྱང་ཆེན་དེ་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྟར་བའི་གནས་དང་སྐབས་མ་
 མཆིས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཆེན་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་བཟུང་བ་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་
 གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྤྲུལ་
 ཀྱང་བསྐྱོམ་པར་མི་བགྱི་ཅི་ཡང་བསྐྱོམ་པར་མི་བགྱི་ཇི་ལྟར་ཡང་
 བསྐྱོམ་པར་མི་བགྱི་ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་ཤེས་ཕྱིན་
 ཟབ་མོ་འདིར་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་
 སྟེ་བྱང་ཆེན་གང་ཞིག་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བར་
 མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་
 བྱལོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དཀའ་དང་
 དེས་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་དམིགས་དང་། །མངོན་པར་ཞེན་པ་
 བཀག་པ་དང་། །ཞེས་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱ་
 ངན་ལས་བསྐྱེད་པར་དཀའ་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྟར་བའི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་པ་དང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྐྱོམ་པར་བྱ་
 བ་དང་སྐྱོམ་པ་པོའི་ཆོས་མི་དམིགས་པ་དང་། དངོས་པོར་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་ལམ་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ་ཡང་།
 གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོའི་བྱེད་པར་
 གཞི་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་

དང་། འདྲི་གཏེན་མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་གཟུང་བྱ་དང་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་
 བར་ཞེན་པ་ལས་བརྒྱུ་གཉི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་
 ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་ནས་བརྩུང་མི་བརྩུང་གི་མཐའ་བྲལ་དུ་
 རྟོགས་པས་འདྲི་གཏེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 དང་། གཟུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོགས་པ་མེད་
 བར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཟུང་བ་དང་འདྲི་ན་པ་དོན་དམ་པར་
 མི་དམིགས་པས་རྟོན་ནས་གཞི་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འོང་བ་དང་འགོ་བ་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
 ལྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་།
 དངོས་སོ་དང་དངོས་སོ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་གྱི་
 སྤང་སྤུང་གྱི་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དང་བདུན་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།
 བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྱན་ཟབ་མོ་འདི་བསྟན་པའི་ཆེ་མི་དངངས་ཀྱན་ཏུ་མི་
 སྐྱལ། །ཀྱན་ཏུ་སྐྱལ་པས་ཟེན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཞུམ་པར་མི་འགྱུར།
 ཡོངས་སུ་ཞུམ་པར་མི་འགྱུར། དེའི་ཡིད་སྤྱིར་སྤྱོད་པས་པར་མི་འགྱུར་
 བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་དེ་ཤེར་སྤྱན་ཟབ་མོ་འདི་ལྟར་བརྟག་
 བར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་

ཆེན་དེས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་གཞོལ་བའི་བསམ་བས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་
 འདི་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྷའི་བྱ་དག་ནམ་མཁའ་
 ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་འདི་ཟབ་པོ། །ལྷའི་བྱ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།
 བཙུན་ལྷན་འདས་ཆོས་འདི་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པ་སྟེ། བཙུན་ལྷན་འདས་ཆོས་གང་ཡང་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པ་ལགས་ཤེ། བཙུན་ལྷན་འདས་ཆོས་འདི་ནི་ཤེར་ཕྱིན་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་འདི་དག་ནི་གང་ལ་
 ཡང་ཐོགས་པ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་འདི་ནི་
 གཞི་མ་མཆིས་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མ་དམིགས་
 པའི་སྤང་དུ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་
 གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བཙུན་ལྷན་འདས་ལ་འདི་
 གླུ་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙུན་ལྷན་འདས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་
 འདི་ནི་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་སོ། ། དེ་ཅིའི་སྤང་དུ་ཞེ་
 བ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ནི་ཅི་དང་ཅི་སྟོན་པ་དེ་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་མཆོན་མ་མ་མཆིས་པ་དང་སྟོན་པ་མ་
 མཆིས་པ་ལས་བརྒྱུ་མས་ཤིང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་
 གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གི་གཏམ་གྱིས་རྗེས་

སུ་འབྲེལ་པར་བྱས་ཏེ། །དེ་ལྟར་ལྟའི་བྱ་དག་གནས་བརྟན་རབ་
 འཁྱོར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྩིས་སུ་མ་སྦྱོས་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཀྱི་རྩིས་སུ་མ་སྦྱོས་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་ཀྱི་རྩིས་
 སུ་མ་སྦྱོས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་
 བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་
 འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མ་ཁོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཞན་མ་ཡིན་
 པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཆོས་
 གནས་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ངེས་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་འདི་
 ཟབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་
 དམིགས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ཉིད་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་
 གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པ་ལྟ་གཤམ་འབྱུང་། ཞེས་པ་
 བས། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྟོང་ངོ། །
 ཞེས་པའི་བར་རྣམས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དམིགས་པ་
 ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། །མི་མཐུན་ཐོགས་པ་མེད་དང་དེ། །གཞི་
 མེད་འགྲོ་མེད་སྦྱེ་མེད་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་། །
 ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བསྐྱས་པའི་དངོས་པོའི་བྱད་པར་ལ་དམིགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
 ཀྱིས་སྦྱབ་པའི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྐྱོད་ཀྱི་བསྟན་པས་མི་

མ་སྐྱོན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་
 དང་། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་མི་དམིགས་པས་གཞི་མེད་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་
 སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བདུན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བདག་
 ཉིད། །མཆོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཆོན་པས་ན། །མཆོན་ཉིད་བཞི་པར་
 བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་ངེ་ལྟ་
 བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་བ་དག་མཆོན་
 ཉིད་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་མཆོན་པས། དེ་ལྟར་ན་བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་གངས་ཀྱི་སྒྲོ་
 བས་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲོམས་ན་ནི་མཆོན་
 ཉིད་དགུ་བཅུ་ཙ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་
 བོ། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱས་སྟོན་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྒྲིབ་བ་བཅུ་དྲུག་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་གཞི་
 ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱིད། ཐེག་ཆོན་སྒྲིབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་

མཆོད་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 བཞི། ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ། རྣམ་མཁུན་སྒྲིབ་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་དང་།
 ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟགས་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཆོད་མ་དང་། མི་མ་སྤུང་
 ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་
 མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་
 དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མ་སྤུང་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཞི་མེད་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འགོ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོད་དང་
 བདུན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་དེ་ཉོན་མོངས་
 རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་ཐལ། ངོ་
 བོ་ཉིད་མཆོད་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་རིགས་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་
 ཏྲགས་སོགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། དེར་ཐལ། ཉོན་
 མོངས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེས་ན། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྦྱོར་པའི་མཆན་ཉིད་གྱི་སྤྲུལ་བརྗོད་རུང་དེ་ལ་དགུ་བཅུ་ཅ་
 གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཤེས་མཆན་ཞེ་བརྒྱད་དང་། བྲད་མཆན་
 བཅུ་དྲུག་། བྲེད་མཆན་བཅུ་གཅིག་། རོ་བོ་ཉིད་མཆན་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་བཤད་པ།

༥ བཞི་བ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱ་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་བཤད་པ་ལ།
 མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ལེའུར་བྲང་སེམས་ཉམས་
 པའི་ཚོས་ཅན་དྲུག་ཅུ་དམན་པའི་དག་བཅོམ་དུ་འགྱུར་བར་
 གསུངས་པའི་འཐད་པར་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བསྟེན་

བསྐྱར་ཞིང་སྤྱི་ན་སོགས་ལ་སྤྱད་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་དང་ཐབས་མཁས་
 གྱིས་མ་ཐེན་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། ལྷ་རིའི་
 བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་
 རྟེན་མ་མཐེན་གྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་སྤྱི་ན་པ་གཏོང་བ་དང་།
 ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱད་བ་དང་། བཟོད་པ་སྒྲོམ་བ་དང་། བཙོན་འབྲུས་ཚུལ་
 བ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་ཅིང་མཆོན་མར་མི་བྱེད་
 དེ། རྟན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་དང་། རྩ་
 འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྒྲོབས་དང་། བྱང་ཚུབ་ཡན་
 ལག་དང་ལམ་རྣམས་བསྒྲོམས་ཤིང་མཆོན་མར་མི་བྱེད། རྣམ་
 མཐེན་གྱི་བར་དུ་སྒྲོམ་ཞིང་མཆོན་མར་མི་བྱེད། དེ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་
 དང་ཐབས་མཁས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་
 མཆོམས་སྤྱར་བ་དང་། རོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོན་
 ཏན་སྒྲོན་ནི་མཆོན་ཉིད་བཅས། །ཐར་དང་། ཞེས་བཤད་ན། སྤྱིར་
 བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་དག་བ་དང་
 ལྷན་པ་སྟེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཁོ་ན་ལ་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྤྱིར་བ་
 རྣམས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་
 བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་

དགེ་བའི་ཅ་བ་དང་ལྷན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲུང་བ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འབྱུང་བས། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
 ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས།
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ། མཆན་མེད་རབ་ཏུ་སྒྱུན་
 ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། མཆན་མ་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་
 པའི་རྣམ་པས། སྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྱུན་པ་ནས་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
 བསྐྱེད་པར་མཁས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
 རྫོགས་པ་འདི་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་
 སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་
 སུ་བཅད་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྱུན་
 སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་མཁས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྒྲུང་བ་ལ། མཁས་པ་
 དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་

དམིགས་དད་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་
 ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་འཆད་པ་ལ། དད་པ་དང་བཅོན་འགྲུས་
 དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། རོ་བོ་དང་། རྒྱུད་གྱི་སྒྲོན་ས་
 དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དད་པ་དང་། བཅོན་འགྲུས་དང་།
 བན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
 ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་ལྷ་རིམ་བཞིན་སྒྲོན་པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་ཡང་ཤེས་
 བྱིན་དང་ཐབས་མཁས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་
 རྒྱས་དང་འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་
 ཤེས་གཟིགས་པའི་བྱང་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་སེམས་ཀྱང་
 མཆན་མར་མི་བྱེད། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཆན་མར་
 མི་བྱེད། མཆན་པ་མེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཆན་མར་མི་བྱེད།
 སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཆན་མར་མི་བྱེད། དེ་ལྷ་རིའི་བྱ་
 བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པར་
 མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནི་མ་སྤྲས་མ་ཉམས་པར་སྤྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་
 མདོན་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་དེས་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉི་

བར་བཟུང་སྟེ། སྒྱིན་པ་བྱིན་ཡང་མཚན་མར་མི་བྱེད་དེ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ། བཙེམ་ལྡན་འདས་གྲིས་
 གསུངས་པའི་དོན་འཆའ་བ་ལྟར་ན་བཙེམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་
 ཤེར་བྱིན་དང་ཐམས་མཁས་པ་དང་མ་བུལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་གང་
 ཡིན་པ་དེའི་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཉི་ཐེ་ཆོས་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་
 དང་། དེ་ཅིའི་སྦྱད་དུ་ཞེ་ན། བཙེམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉི་འདི་ལྟར་བྱང་
 ཆེན་དེས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉི་བར་བཟུང་སྟེ། གང་
 མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། གང་དུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་བར་བགྱི་
 བའི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་ནམ་ཆོས་གང་ཡང་དམིགས་པ་མ་
 མཆིས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པ་དང་
 གཟུགས་ན་སྐྱོད་པའི་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གིས་བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་
 སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་བར་ཡང་བགྱི་ལ་ཆོས་དེ་
 དག་གྲང་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་པས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཉི་
 འབྱུང་བར་དཀའོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷའི་བྱ་དག་ངས་གྲང་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། གང་མངོན་
 པར་འཆང་རྒྱ་འཕ། གང་གིས་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་འཕ། གང་ཞིག་
 མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་དམིགས་སོ། ། དེ་ཅིའི་

ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷའི་བྱ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་
 སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །སྦྱོར་སོགས་སྦྱོད་ཡུལ་བཙུན་
 འགྲུས་དང་། །བསམ་པ་སྤུན་ཆོགས་བློ་བ་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 ཉིང་འཛིན་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལྟ། །ཞེས་དང་། དད་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་།
 བློ་བ་དང་། ཉིང་ངེས་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་བྱུང་བར་ཅན་དབང་
 པོའི་རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གངས་བཞེན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་། སྦྱོར་པ་
 དང་། བསམ་པ་སྤུན་སྦྱུང་ཆོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་ལྟ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ལ། དད་སོགས་རྟོན་པོའམ་ཆེན་པོས་ནི་རྟོགས་བྱང་ཐོབ་སྒྲིལ།
 དད་སོགས་རྟུལ་པོའམ་ཆུང་དུས་ནི་དེ་ཐོབ་དགའ་བ་དང་། དད་
 སོགས་འབྲིང་དང་གསུམ་རིམ་བཞེན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས་དེ་ནས་
 ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
 གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་འདི་སྐད་དུ་སྒྲ་མེད་རྟོགས་བྱང་
 ནི་འབྱུང་བར་དགའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངེ་
 ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་བདག་གིས་འཆོལ་བ་དང་བདག་སེམས་པ་

ལྟར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ནི་མངོན་པར་འཛང་
 རྒྱ་བར་བགྱི་བར་མི་དགའོ། །དེ་ཅིའི་སྒྲ་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་གང་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་
 མ་མཆིས། གང་གིས་ཀྱང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་མ་
 མཆིས། གང་ཡང་མངོན་པར་འཛང་རྒྱ་བར་བགྱི་བ་མ་མཆིས་ཏེ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
 རྣམ་གངས་དེས་ན་བྱང་ཆེན་གྱིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་
 འཛང་རྒྱ་བར་སྤྲོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་
 རིའི་བྱས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །ཆེ་
 དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་རྣམ་གངས་དེས་ན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་
 མངོན་པར་འཛང་རྒྱ་བར་དགའ་སྟེ། དེ་ཅིའི་བྱར་ཞེ་ན། ཆེ་དང་ལྡན་
 པ་རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ནི་འདི་སྒྲུལ་དུ་བདག་གིས་
 སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་སྒྲུལ་དུ་མི་
 སེམས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་
 གྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སྒྲས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་
 བྱ་དེ་རི་སྒྲུལ་དུ་སེམས། གཟུགས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ལྷོག་
 གམ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་སྒྲས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
 འབྱོར་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་

བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ངེས་
 པར་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣམས་པོ་ཡིས། རྫོགས་སྤྱི་ལྟུང་
 པོས་རྫོགས་དཀའ་བཞེད། རེས་དང་། དེ་ལྟར་མེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དད་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་རྫོགས་པར་སྤྱི་ལ། དེ་དག་ཉིད་ལྟུང་པོས་ཀྱི་རྫོགས་
 པར་དཀའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱིས་ན་
 འབྱེད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྫོགས་ལ།
 ཆུང་དུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྫོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་དག་གི་སྐབས་
 ལྷ་སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཆོགས་ལམ་
 ཀྱི་རྟེན། བརྟེན་པ་ཆོགས་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན། རྟགས། སྤྱི་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བྱི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་དེ་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་རྟེན་ལ་
 གསར་དུ་སྤྱི་བ་ཡོད་ལ། ཐེག་དམན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནི་སྤྱིང་གསུམ་
 ཀྱི་སྤྱིས་པ་དང་བྱུང་མེད་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྤྱི་བ་བྱེ་བྲག་སྤྱི་
 བ་བཞེད་དེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ན་དང་སྤྱིང་

གསུམ་ནས་འཕེན་གྱི་གཞན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་
 ཞེས་རབ་དང་སྒྱུ་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་། དེ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་
 གཏན་གྱི་ཉིར་བསྟོགས་དང་། དེ་ལ་མ་བརྟེན་ན་འདོད་སེམས་ལ་
 བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་ནི། འདི་ལ་ཐོས་
 བསམ་གཙུག་ཆེ་ཡང་སྒྲོམ་བྱུང་ཡང་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། དེ་ལ་
 ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སའི་སྒྱུ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དབང་
 པོའི་སྒྲོ་སྒྲུམ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་པ་དང་། རྣམ་གྱི་ཆ་སྟོང་
 སྟོང་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཞེས་བཞིན་དུ་
 གནས་པར་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། ཡང་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་དགེ་བ་
 གཞན་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་
 རབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་གོམས་པས་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མངོད་ལས། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་
 ལས་གསུམ་མོ། ཞེས་སྒྲོ་གསུམ་གའི་ལས་དང་ཐོས་བསམ་ཉིད་དུ་
 བཤད་ལ། ཉི་སྟངས་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་
 བསམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མ་ཁོ་

ནར་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ནི། སྒོམ་བྱང་གཙོ་བོར་མ་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེས་ན་ནམ་
 མཁུན་རང་རྒྱད་ལ་སྦྱབ་པ་ལ་མཁས་པའི་སེམས་དཔའི་ཆོས་
 མངོན་ཏྟགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
 གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཡོད། ཁ་ཅིག
 དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 ཉན་ཐོས་ལམ་དུ་འཇུག་པར་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ས་ལམ་
 གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྦྱིར་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་
 བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ནམ་སྦྱེས་པ་ན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཐོབ་པར་
 འཇོག་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཐོབ་པའི་ཏྟགས་ནི། མངོད་
 འབྲེལ་ལས། གང་ལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བདག་མེད་པ་
 དང་སྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་གཏམ་ཐོས་ནས་
 སྦྱ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། མཆི་མ་འབྲུགས་ཞེས་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི།
 ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་
 རྟེ། དབྱར་སྦྱ་བྱ་སྦྱེས་པ་ལས་ཡུལ་གྱི་གསེབ་ན་ས་བོན་ཡོད་པར་
 ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་རོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ས་
 ལམ་བྱེད་པར་ཅན་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཐག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་
 ཆེན་ཉེར་གཅིག་གིས་བསྟུས་པའི་མངོན་པར་ཏྟགས་པའི་རིགས་

མཐའ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདྲགས་བཅད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་
 དེ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཀུན་ལ་ཕྱོད་བ་བྱང་
 པར་ཅན་སྤྱིས་པ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་བྱང་པར་ཅན་དང་
 བྱངས་མེད་གསུམ་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་གྱུར་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་དང་། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་རྣམས་ཐོབ་པར་འཛོགས་པ་ཡིན་
 བོ། །དེར་མ་ཟད་ཟབ་དོན་ལ་མི་སྐྱག་པ་དང་། མི་དངངས་པ་དང་།
 སྐྱག་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་བྱང་
 པར་ཅན་ཐོབ་པའི་རྟོགས་སུ་ཉི་སྒྲང་ལས། བཤད་དེ། །དེ་ཉིད་ལས།
 གང་གིས་དེ་མངོན་པར་བྱེད་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་འདིའི་
 རྟོགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་མི་ཁྱམ་པ་མི་དངངས་
 པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། མི་འགྲོང་བ་མི་སྐྱག་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་།
 ཡིད་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པ་སྐྱག་པར་མི་འགྱུར་བའི་མཆོན་ཉིད་ནི།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ཚོགས་བསོག་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པས་ན་ཚོགས་
 ལམ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ལམ་ཡིན་པས་
 ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉི་སྒྲང་ལས། འདིར་ཐར་པ་ནི་བྲལ་པའི་
 བྱང་པར་ཡིན་ལ་དེའི་ཆ་ལ་པན་པས་ན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་
 ཆོག་ས་ལམ་པ་དབང་རྣམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཆོས་ཅན། སྐབས་
 འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ཏེ།
 རྣམ་མཁུན་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་མཁས་པའི་སེམས་དབང་ཆོས་
 མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་དེ། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་
 རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ས་ལམ་ཆོས་ཅན།
 སྟོར་བ་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།
 དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། རང་སེམས་ཀྱན་ཏུ་འཇུག་ལྡན་པ། །སྟ་
 ངན་འདས་ལ་མངོན་དགའི་བྱིར། །རྟོགས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་
 འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱང་སེམས་ཆོག་ས་ལམ་པ་དབང་
 རྣམ་ཆོས་ཅན། དད་སོགས་ཡུལ་ལྡན་སེམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཁས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ། དག་བའི་ཆོས་
 མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས། བསམ་པ་སྟན་ཆོག་ས་
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན། རི་ལྟ་
 བ་དང་རི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་
 པ་ལ་མཁས་པའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དེ་ལ་ངོ་བོའི་
 སྟོན་ས་ལྡར་ཡོད་དེ། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྡན་བསྐྱུས་པ་ལྡོམ་
 པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་

འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལམ་གྱི་ཅ་བ་དད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་།
 སྟོད་པ་སྤྱི་ལ་སྟོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཙོན་འགྲུས་ལ་མཁས་
 པ་དང་། སྟོད་པའི་རྟོན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 བསམ་པ་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཡར་ཕྱིན་ཐ་མ་
 གཉིས་ལ་སྟོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
 ལ་མཁས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 གདུལ་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་རྣ་
 རྩལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 གདུལ་བྱ་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དབང་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་པ་སྦྱབ་པ་ཅི་
 ལ་ཡང་མ་རེག་པར་ཆས་ཤིང་རྩོམ་པ་དག །ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣོན་པོ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་དང་།
 སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
 ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་དོ། །
 རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་བྱང་འཕགས་མེད་དེ།
 དེ་ཡིན་ན་ས་དང་པོ་མ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་

ཏུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་
 རྟོགས་པའི་རིམ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་
 འགྱུར་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་
 རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དེའི་
 ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡང་མ་
 ཡིན། དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་
 གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཐོབ་པའི་བྱིར། རྒྱབ་སྟེ།
 ལམ་རྗེས་ཤེས་ཐོབ་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་
 ཏེ། མངོད་ལས། དེ་ཆེ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་དག །དད་པས་མོས་དང་
 མཐོང་བས་ཐོབ། ཁ་ཅིག་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་
 བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་མ་རྒྱབ་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ཉམས་སུ་ལེན་
 བ་ལ་མཁས་པས་རྒྱབ་པའི་བྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱུ་སོགས་དམིགས་
 དད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་སྟོར་བ་བྱུང་བར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པའི་སྟོམ་
 རིམས་བཤད་པ་ལ། སྟོར་བ་བྱུང་བར་ཅན་སྟེས་པའི་དུས་དང་།
 སྟེས་པའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་དང་། གང་ཟག་དེའི་སྟོམ་རིམས་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། རྣམས་པ་སྤང་བ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ་ཡང་། མཚམས་སྤྱད། ཅ་བ། འབྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། ཐར་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་དང་། །
 ཞེས་བཤད་ན། ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་འོག་ཏུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་
 འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཆ་
 མ་ཐུན་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པའི་གཞན་དོན་ལ་སྟོ་བ་ཅན་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་
 མ་ཐུན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འཆད་པ་ལ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་སྟེས་པའི་སྟོ་བ་ཅན་ལ་ངེས་

པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་འབྱུང་བས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་
 པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་
 ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་
 ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་
 འདས་བྱང་ཆེན་ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འཆོལ་
 བས་རི་ལྟར་གནས་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
 པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མདོན་པར་
 འཆོང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ་སེམས་
 མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱཏོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་
 པ་ནི། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྩོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆིག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་
 བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བྱོད། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་དང་
 བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
 གསུམ་རིམས་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ལྷ་མེད་
 རྫོགས་བྱང་དུ་མདོན་པར་འཆོང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱ། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་དུ་མཉམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཡི། མི་
 མཉམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་དུ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནས། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་དུ་རྒྱལ་བཅོམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་བ་མེད་པར་དམིགས་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་པའི་བར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་དུ་ཕན་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཡི། གཞོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །
 ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་དུ་ཁོང་ཁྱོ་བ་མེད་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་དུ་མི་འཆེ་
 བའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཆེ་
 བའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་དང་། བྱང་
 ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་དུ་མའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཕའི་
 འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སྤྱན་རྒྱའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །
 སྤྱིང་མའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བྱའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་
 བྱའོ། །བྱ་མའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གྲོགས་དང་ཡིད་བརྟན་
 པ་དང་གཉེན་དང་སྒྲག་གི་གཉེན་མཆོམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་

བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། གཉེན་མཆོམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྩོ་བ་རྣམས་
ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསྟགས།
དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་
དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་
འདི་ལ་མཉམ་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། སན་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་མེད་
པ་དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་དང་། ས་
དང་མའི་སེམས་དང་། སྦྱན་དང་སྤིང་མའི་སེམས་དང་། བྱ་དང་བྱ་
མའི་སེམས་དང་། བཤེས་དང་གྲོགས་ཀྱི་སེམས་དང་། གཉེན་དང་
སྒྲག་གི་གཉེན་མཆོམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ལྟས་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་རྩོ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས། དེ་ཡང་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྩོད་ཆུང་དུའི་རྣམ་པ་སྟེ།
ཆེ་འདི་ལ་གཞན་ལ་སན་པ་སྦྱབ་པར་འདོད་པའི་བྱིར། དེ་ནས་
སེམས་གསུམ་ནི་རྩོད་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། ཆེ་བྱི་མ་ལ་གཞན་ལ་
སན་པར་འདོད་པའི་བྱིར། དེ་ནས་སེམས་བྱང་ལྟ་ནི་རྩོད་ཆེན་པོའི་
རྣམ་པ་སྟེ། ཆེ་འདི་བྱི་གཉིས་ཀ་ལ་གཞན་ལ་སན་པ་སྦྱབ་འདོད་པའི་
བྱིར། གཉིས་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་གསུམ་རིམས་བཞིན་
སྟོན་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྟོག་པར་བྱ། གཞན་

ཡང་སློག་གཅོད་པ་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་བར་བྱ།
 སློག་གཅོད་པ་ལས་ལྷོག་པའི་ལེགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ། གཞན་གང་
 དག་སློག་གཅོད་པ་ལས་ལྷོག་པ་དེ་དག་གི་ལེགས་པ་བརྗོད་པ་དང་
 མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་
 སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་
 དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བདག་ཉིད་སློག་པ་ལས་ལྷོག་ཅིང་།
 སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་གནས་པས་གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་
 དང་། །བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །ཅེ་གྱུར། ཞེས་དང་།
 མདོར་ན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ལ་གངས་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་དང་ལེན་
 པའི་སློན་ལས་ལྷོག་པ་དང་ཞུགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། དེའི་སློན་ལས་
 གཞན་རྣམས་སློག་པ་ལས་ལྷོག་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་གནས་པ་དག་
 ལ་སྦྱར་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། གཞན་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
 ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་རྣམ་
 པ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ནི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ་ཡང་། ལྷུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་
 དམིགས་རྣམ་གསུམ་རིམས་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་

སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། གུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ།
 འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
 བདག་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 ཤེས་པ་བསྐྱེད་དེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་མེད་པར་
 འབྱུག་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་
 བཞིན་བཟོད་པ་ནི། །རང་གཞན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ། ཞེས་དང་།
 ཅེ་མོར་གྱུར་བ་ལ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བས་དམིགས་པ་
 དང་རྣམ་པ་དག་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་བསྐྱེད་པ་བཟོད་
 པ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་
 གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་བཟོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་
 དམིགས་རྣམ་གསུམ་རིམས་བཞིན་སྦྱོར་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་གྱི་
 ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་
 དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་མཐུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་
 པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་འདི་བཤད་པའི་ཆེ་བྱང་

ལྷུ་བ་སེམས་དབའ་ཉིས་སྟོང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
 ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས། །སྤྲིན་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་
 ཞེས་པར་བྲ། །ཞེས་དང་། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་ཉིན་
 ཅན་ཁོ་ན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རྣམ་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ངེས་
 པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་
 དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་
 པར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་དམིགས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བློན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་མཉམ་པ་
 སོགས་བཅུ་འཛི་སྟོན་སྒྲུབ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བློན་ཆུང་དུས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་སྤང་གི་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་མཉམ་པའི་
 སེམས་དང་། ད་ལྟ་པན་པའི་དོན་སྐྱུབ་པའི་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་
 རྣམ་པས་དམིགས། བློན་འབྲིང་གིས་མ་འོངས་པའི་པན་པ་སྐྱུབ་པར་
 འདོད་པའི་པན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བཅོམ་པས་གཞན་བདེ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་
 བ་མེད་པ་དང་། ཐོ་མི་མཆོམས་པ་རྣམ་པར་འཆེ་བ་མེད་པའི་སེམས་

ཀྱི་རྣམ་པས་དམིགས། རྫོང་ཆེན་པོས་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་རང་
 ལས་ཀླན་པ་ལ་པ་མའི་དང་། མཉམ་པ་ལ་སྤྱན་དང་སྤྱིང་མའི་དང་།
 རང་ལས་གཞོན་པ་ལ་བྱ་དང་བྱ་མའི་དང་། བན་འདོགས་པའི་
 བཤེས་དང་། ཡིད་བརྟན་པའི་གྲོགས་དང་། རུས་གཅིག་པའི་གཉེན་
 དང་། རུས་མི་གཅིག་པའི་སྒྲག་གི་གཉེན་མཆོམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 རྣམ་པས་དམིགས་པའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་རྣམ་པ་གསུམ་ཀྱི་དམིགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེས་མི་དགོ་བ་སྦྱོང་བ་ལ་བདག་ཉིད་གནས་པ་དེའི་སྒྲོ་ནས་
 གདུལ་བྱ་གཞན་སྤྲིག་པ་ལས་སྤྲོག་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་དང་།
 སྦྱོན་སོགས་དགོ་བ་ལ་བདག་ཉིད་གནས་ནས་དེའི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་
 བྱ་གཞན་དགོ་བ་ལ་གནས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་དང་།
 གདུལ་བྱ་གཞན་མ་བསྐྱལ་བར་དགོ་སྤྲིག་གི་འདོར་ལེན་ལ་བདག་
 ཉིད་ཞུགས་པ་ལ་ངག་གིས་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་
 དགའ་བས་མ་བྱུན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་
 ནས་དམིགས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཅེ་མོ་ཆུང་དུའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་
 སྤྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ལས་སྤྲོག་པ་ལ་གནས་ནས། གདུལ་བྱ་
 གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཞུགས་ཅོམ་ལ་དེ་ལས་སྤྲོག་པའི་
 བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། མ་བསྐྱལ་བར་ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་

བརྗོད་ཅིང་འདུན་པས་དགའ་བར་བྱེད་ལ། དེ་འབྲིང་གི་ཆེ་རང་ཉིད་
 སྒྱུན་པ་སོགས་པར་བྱིན་དུག་ལ་གནས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་དེ་ལ་
 འགོད་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་དང་། དེ་ཆེན་པོའི་ཆེ་བདག་ཉིད་ནང་
 སྟོང་པ་ཉིད་ནས། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་མ་ཐུན་དང་ལུགས་མི་མ་ཐུན་དུ་
 སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་བཟོད་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཆུང་དུའི་ཆེ་བདག་ཉིད་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ལ་གནས་ནས།
 གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དེ་འབྲིང་གི་ཆེ་
 བདག་ཉིད་རྒྱུན་ལྷགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཤེས་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་
 བྱ་བ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་
 དང་། དེ་ཆེན་པོའི་ཆེ་བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་
 ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་
 པའི་བྱིར། ཆོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་
 གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆུང་དུའི་ཆེ་བདག་ཉིད་
 སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་
 འགོད་པའི་རྣམ་པ་དང་གཞན་མ་བསྐྱལ་བར་ལྷགས་པ་ལ་ངག་གིས་
 བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་དགའ་བས་མ་ཐུན་

པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དམིགས། དེ་འབྲིང་གི་ཆེ་རང་
 ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་
 གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་གསུམ་གྱིས་དམིགས། དེ་ཆེན་པོའི་
 ཆེ་རང་ཉིད་རྣམ་མཐུན་སྐྱེད་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱིས་མཆོམས་
 སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་སྦྱོར་བ་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་
 འགོད་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འོན་བསྐྱུ་ན་
 སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན་ཆོས་ཅན། གཙུ་བོར་རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
 བསམ་སྦྱོར་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཅུ་དགུས་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པ་དེ་ལྟ་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཙུ་བོ་ཐབས་ཀྱི་ཆས་
 བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་
 དཔའི་འོན་མངོན་རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཁ་ཅིག་གཙུ་བོར་
 ཐབས་ཀྱི་ཆས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་འོན་མངོན་
 རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་
 ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་
 སུ་བསྟན་པའི་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་

རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྗེས་སོབ་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར།

རྫོས་སྦྱོར་ལ་ཕྱོགས་སྒར་འགོད་པ་དང་དེ་དགག་པ།

༥ གཉིས་པ་རྫོས་པ་སྦྱོར་པ་ལ། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་དབྱེ་བས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་འགོ་བས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་བ་
དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་ནི་སྒྲོམ་པ་གོང་ནས་གོང་གི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་བར་གྱིས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་གྱི་
ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐག་པ་མེད་པ་ཚུང་དུ་དང་འབྲེང་
དང་ཆེན་པོའི་རིམ་གྱིས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པས་ཅིག་ཆར་སྦྱེ་བ་དགག་

བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད།
 འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱིགས་སྡེ་མ་འགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་རྒྱུད་པའི་རྣམ་གཞག་རང་ལུགས་ལ་ཁས་
 ལེན་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་མཁྱེན་ཆོགས་
 ལམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་དང་། ལམ་ཤེས་ས་གཉིས་པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་
 འབའ་ཞིག་ གཞི་ཤེས་ས་བདུན་པ་འབའ་ཞིག་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་
 ས་བརྒྱད་པ་འབའ་ཞིག་ ཅེ་སྦྱོར་ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་
 སྦྱོད་འབའ་ཞིག་ མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ས་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྦྱོད་འབའ་
 ཞིག་ སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར། ཆོས་སྐྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་ཁོ་ནར་སྒྲོམ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་དེ་འགོག་པ་ལ་གཞུང་འདི་
 གསུངས། གཞུང་འདིའི་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་ཡང་། ལྷ་མ་གསེར་སྤྱིང་པས་
 གཞུང་གོང་མའི་འཛིག་རྟེན་པ་འོག་མ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་། འོག་མའི་ཟག་
 པ་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཞེས་པ་གོང་མ་ལ་སྦྱོར་བར་གསུངས། དེ་
 ཡང་། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་
 སྒྲོམ་པའི་དབྱེ་བས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 གསུམ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཛིག་
 རྟེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ། ཟག་པ་མེད་པ་

རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་འགོ་བས་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་བ་
 དང་སྒྲོམ་པ་ཞེས་སྐྱར་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་
 རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་སྒྲོམ་པ་གོང་ནས་གོང་
 གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་གྱིས་
 བསྐྱས་པའི་ཐག་པ་མེད་པ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་
 སྐྱེ་བས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དགག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ངེས་པར་འབྱེད་
 པའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱར་
 པའི་དོན་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་
 བསྐྱར་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་
 བསྐྱར་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་
 ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། སྐབས་དང་པོར་སྦྱོར་
 མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྐྱར་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཆོགས་
 སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་དུ་སྒྲོམ་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་
 སྒྲོམ་སྐྱུ་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་དེ་སྦྱོར་
 མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྐབས་གཉིས་པར་དེ་གསུམ་
 བསྐྱར་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་

བཅད་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ས་དང་པོ་ནས་དྲུག་པའི་བར་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོམ་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲོམ་སྒྲུབ་པའི་ལོ་ག་
 རྟོག་བཀག་ནས་ཡོངས་གཅོད་ལ་དེ་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གའི་
 གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྐབས་གསུམ་པར་དེ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། རྣམ་གཅོད་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ས་བདུན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 སྒྲོམ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲོམ་སྒྲུབ་པའི་ལོ་ག་རྟོག་བཀག་ནས་
 ཡོངས་གཅོད་ལ་སྒྲུར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་བཞི་པར་དེ་
 གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་རྣམ་རྟོགས་
 སྒྱུར་བ་ས་བརྒྱད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོམ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་
 སྒྲོམ་སྒྲུབ་པའི་ལོ་ག་རྟོག་བསལ་ནས་ཡོངས་གཅོད་ལ་སྒྲུར་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ལྔ་པར་དེ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། རྣམ་བཅད་ལ་ཅེ་སྒྱུར་ས་དབྱུ་པ་དང་བརྩུ་པའི་དགྱེལ་སྟོད་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་སྒྲོམ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲོམ་སྒྲུབ་པའི་ལོ་རྟོག་
 བསལ་ནས་ཡོངས་གཅོད་ལ་སྒྲུར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་
 དྲུག་པར་དེ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བ་ས་བརྩུ་པའི་
 དགྱེལ་སྟོད་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོམ་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲོམ་སྒྲུབ་

སའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། ཡོངས་གཙོ་དེ་ལ་དེ་སྐྱོར་མཐོང་སྒྲིམ་
 གསུམ་གཤེ་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲིམ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་སྐབས་དང་
 སོ་གསུམ་དུ་སྐྱོར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱོར་བ་དང་སོ་
 གསུམ་དུ་སྐྱོར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་སྒྲོས་སྒྲིན་མེད་དེ།
 སྐབས་དང་སོ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྐྱོར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་དེ་
 གསུམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་དེ་གསུམ་བཏགས་
 པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོགས་སྐྱོར་བའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
 སྐྱོར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱུང་འབྱེད་ཆེན་སོ་གསུམ་ལ་བྱེད། ཅེ་སྐྱོར་གྱི་སྐབས་གྱི་དེ་གསུམ་
 སོ་དེ་ས་དབྱུ་པའི་དེ་གསུམ་ཡིན། མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བའི་སྐབས་གྱི་
 དེ་གསུམ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་ས་བརྒྱ་པའི་དེ་གསུམ་ལ་བྱེད་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་ན། སྐབས་འདིའི་སྐྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་གྱི་
 འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཅེ་མོའི་སྐྱོར་བའི་
 མདོན་པར་རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པ་མཐོང་བ་དང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་
 སྤང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་སོ་རྣམས་གྱི་གངས་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འདི་དག་ཀྱང་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཅེ་
 སྟོར་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཇི་
 བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་ཇི་བཞིན་དུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་སོགས་རྟགས། །ཞེས་སོགས་སྟོར་
 ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 སྟོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྣམ་རྟོགས་སྟོར་བའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྟོར་ལམ་པ་དེ་སྟོམ་
 ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་ནས། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་
 པ་དང་། །ཞེས་སོགས་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་འཆད་
 བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་དགྲུང་འབྱེད་
 རིགས་པར་བསྟན་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་
 ཀུན། །ཞེས་སོགས་དོད་ཀྱི་ཅེ་སྟོར་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་
 དང་། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་
 འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། སྟོང་གསུམ་སྟེ་བོ་ཉན་ཐོས་
 དང་། ཞེས་སོགས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྟོར་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། རྩོ་བ་

རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་
 པའི་སྒྱུར་ལམ་དེ་སྒྱུར་ལམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་
 མེད་རབ་ཏུ་སྒྱུན་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་ཆོགས་ལམ་དེ་ཆོགས་ལམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་དགོ་
 འདུན་བཤད་ཟེན་རྟོ། །དེ་མི་སྟོབ་པའི་དགོ་འདུན་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོབ་པ་དེ་བྱང་འཕགས་ལ་
 བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་མི་སྟོབ་པ་དེ་ས་བརྒྱད་པ་པ་
 ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བའི་སྐབས་ནས་བསྟན་
 པའི་སྒྱུར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་དེ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་འབྲིང་
 ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སོ་སྟེའི་གནས་
 སྐབས་སུ་བདེན་བཞེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྟོབ་པའི་
 དངོས་གཉེན་དང་། མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 རང་གཞན་རྟོན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ། །ཞེས་དང་། བག་ལ་ཉལ་ཀྱང་
 འཛེམས་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཀྱང་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་རྣམས་སྒྱུར་ལམ་མཆན་
 ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། སོ་སྟེའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོ་
 གསུམ་དག་པ་དང་། ཞིང་དག་པ་དང་། དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་རེ་

འཛིན་སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ལུང་སྟོན་པ་
 དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོན་པ་ཟད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། དག་དང་དེ་དག་མཆན་མ་མེད། །ཅེས་
 དང་། ཉིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། །ལུང་སྟོན་པ་དང་སྟོན་པ་ཟད། །
 གསུམ་པོ་པན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་ །ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །
 །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་སྦྱོར་ལམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 ཆོག་པ་ལམ་དེ་ཆོག་པ་ལམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བྱུང་པ་
 །ཁས། །ཁ་ཅིག་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེར་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་དེ་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། །འགྲེལ་ཆེན་
 ལས། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སྟོན་ཉིད་དུ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་
 རི་ལྟར་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་སྦྱོང་
 བར་བསྟན་ཅེ་ན། །དེ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ། །གང་གིས་ཕྱིར་དགོངས་པ་
 དེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། །མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྤང་བུ་རྟོག་པ་
 མངོན་དུ་གྱུར་བ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤངས་ཟིན་ནས་རབ་ཀྱི་
 མཐར་ཐུག་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱིས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་སྦྱོང་བ་
 མི་འཐད་ཅེས་པའི་རྩོད་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་མ་

ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་
 ལ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟོགས་པ་འབྱུང་བས། ཞེས་པའི་རབ་
 མཐའ་དེ་ཡང་ས་བརྩུ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 རྣམ་བཤད་ལས། རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་ཙམ་གྱིས་ས་བརྩུ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་ལ་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། ཁོ་ན་རེ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་
 དེ་སྦྱོར་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ཟག་པ་མེད་པ་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་
 གང་རུང་ཡིན་ན་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་གང་རུང་
 ཡིན་ན་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་འདྲིན་སྐྱངས་ལ་
 ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་བྱེད་
 པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་བཏགས་ནས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདི་ལྗོས་སྦོང་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་
 གསུམ་ལན་གསུམ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་ལྗོས་སྦྱོན་ཡོད་པར་ཐལ།

དེ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྒྲོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་སྒྲོར་མཐོང་སྒོམ་
གསུམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས་སོ། །

བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཉགས་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་སྒྲོར་བ་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲེས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་
ཟག་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་
ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་
པ་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་
གྱི་རྣམ་པ་ནི་གང་ལགས། ཉགས་ནི་གང་ལགས། མཆན་མ་ནི་གང་
ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལྟར་ན་བདག་ཅག་གིས་བྱང་ཆེན་འདི་
ནི་བྱིར་མི་ལྟོག་པའོ། ཞེས་བགྱི་བར་འཆལ་བར་བགྱི། དེ་སྐད་ཅེས་
གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་རྟོ། ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་སོ་སོའི་སྒྲེ་

ཤིང་ས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སར་
 བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་
 རྣམ་པར་རྟོག་བ་མེད་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས་བྱང་
 ཆེན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་རྟགས་སྒྱིར་བསྟན་ནས། དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་འཆད་པ་
 ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་ཅི་ཅས་
 དང་རྟགས་ཅི་ཅས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ།
 མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་
 རྣམ་གཞག་ཏུ། དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་དང་། །སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 པའི་ཆོགས། །ཞེས་བཤད་ན། དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡོད་དེ། སྒར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ལས་
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་
 འདུན་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་
 འབྱུང་བས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་གྱི་
 མཆན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སློ་

ནས་མདོར་བསྟན། ཡོད་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་པ་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་
 མདོར་བསྟན་ཀྱི་སྟོན་ས་བཤད་པ་ལ། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ནས་
 བཟུང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་ཀྱི་སྟོ་
 ནས་བཤད་པ་ལ། དཔལ་པོ་གང་དག་དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་
 མཐུན་པ་བཞི་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་འཆད་པར་
 འགྱུར་བ་ལ། དེ་དང་དེ་རྟགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་དེ་དག་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྟོབ་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོར་ལམ་པ་དབང་ནི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དབང་རྒྱལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་སོགས་བཤད་པ།

༥ སྤྱི་དོན་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག་གི་དོ་སོ། ད་སྤྱི་བ།
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དོན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས། རྟགས་དེས་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པར་མཆོན་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་
 ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་ལྟོག་པ་སོགས་རྟགས་ཞེ་བཞི་པོ་གང་
 རུང་རང་རྒྱད་ལ་ཐོབ་པའི་སེམས་དབའ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་
 ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཁ་ཅིག་དེ་སྒྲ་
 མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་
 ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་དམན་ལམ་
 ལྟོན་ཏུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་བས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་
 མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟགས་པ་སྒྲོན་ཏུ་སོང་བའི་ས་

བརྒྱད་པ་བས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་འདྲའི་རྩི་ཐོབ་ལུས་
 རག་གི་སྒྲོད་པ་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔལ། ཕྱིར་མི་
 ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་
 སྒྲོར་ལམ་པའི་རྟགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་སྟག་བསྟལ་
 ཆོས་བཅོད་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
 རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པ་སོགས་གསུམ་དུ་ཡོད།
 སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན།
 ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ།
 དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་
 ལམ་པ་དེ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་
 ཡིན་ཅིང་། དེས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་
 གསལ་ལས། རིགས་རྒྱུད་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གཙོ་བོར་མཛད་པ་
 ཞིག་ན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཡང་ཕྱིར་མི་
 ལྡོག་པར་བརྩོན་མོད་ཀྱང་། རང་གི་རྟགས་པ་དང་འཆོམས་པར་
 གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འདི་ལ་མེད་པས་ན་
 དེའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལ་དངོས་པོ་ངེས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་
 གཟུང་སྟེ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་མ་

གྱུར་པས་ན་འདི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་བའོ། །ཞེས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་
 ཏེ། ཞེས་དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་
 པ་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་སྤེང་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་མ་ཐུན་པར་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། གང་
 ཟག་གི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་རང་གིས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ཆོགས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལམ་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
 འགྲོ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་
 པས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 ཀྱང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དང་ལྡན་པར་མི་བརྟོག་ལ། དེ་བཞིན་
 དུ། སྦྱོར་བའི་སྟོན་དུ་སྟོང་ཇེ་དང་།། བཟོད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །
 དགེ་ལ་ཡང་དག་སྦྱོད་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོར་བ་སྟོམ་པའི་སྟོན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པའི་སྟོང་ཇེ་ཆེ་བ་དང་། བཟོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་
 དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཡང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་
 མི་བཞག་གོ། དེས་ན་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྟགས་དེ་དག་དང་ལྡན་
 ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་བཞག་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་

རྣོན་པོ་ས་ནི་སྐྱོར་ལམ་རྟོག་ནས་དང་། འབྲིང་པོ་ས་མཐོང་ལམ་དང་།
 དབང་པོ་རྩི་ལྟར་བྱལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས། ཐོབ་པ་རྣམ་པར་
 བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་རིགས་
 དེས་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་
 ཡང་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ།
 དེས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་
 ཐལ། དེ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་གོ། །བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པ་
 དབང་རྣོན་ཡིན་ན། སྐྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་
 བེ་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྐྱོར་ལམ་རྟོག་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་
 པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣོན་དེས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱང་
 སེམས་སྐྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེ་ས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྐྱོད་པ་ཁྲད་
 པར་ཅན་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་
 ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་
 སྟེ། མཐོང་ལམ་སྐྱག་བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔའ་དབང་འབྲིང་དེས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་མཐོང་ལམ་རྩེ་ས་
 ཐོབ་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་
 ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་

ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་
 པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པའི་རྟགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་མཐོང་
 ལམ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་པ་དེས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
 བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་
 པས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། དབང་པོ་ཇི་ལྟར་བྱལ་ཡང་ས་
 བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་བྱང་སེམས་རྒྱན་
 མཐའ་བས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཐོབ་མ་སྒྲོང་བར་ཐལ། ས་
 གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་དབང་རྒྱལ་དེས་བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཐོབ་
 མ་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གསལ་བ་ཁྱོད་རང་གི་དེར་ཐལ།
 བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་དེས་བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་
 པ་དབང་རྗེན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཐོབ་མ་སྒྲོང་བའི་
 ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། མ་བྱུང་ན། དེས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་
 པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
 དེ་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་གི་རྟགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེས་ཅིག་ཤོས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེས་ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་

སེམས་ཀྱི་ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དོད་ནས་རྒྱན་མཐའ་
 བར་དུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་འབའ་
 ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་པ་སྦྱེ་
 བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་
 བར་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 རྟགས་ཐོབ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་
 ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་དུ་སྦྱེ་མི་སྲིད་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་
 མ་བྱུང་སྟེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་དེ་དེ་འབྲའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲའི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་པ་རྒྱད་ལྡན་གྱི་
 བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་དོར་བའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་
 པོ་ཐོབ་ན་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ཐོབ་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྒྱལ་དེས་དེ་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 རོང་རྟེན་པས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་
 ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་མ་
 ཐོབ་སྟེ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྦྱོ་

རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་དོན་ཅེ་མོ་ལས། ཇི་
 སྲིད་ས་བརྒྱད་མ་ཐོབ་པར། །དེ་སྲིད་ཐེག་པ་དཔལ་པས་འཛིགས། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
 ལས་ཉམས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་ཉམས་པའི་བྱང་
 འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
 བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། སྤྱོད་
 ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན།
 རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་
 མངོན་གྱུར་བ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་
 ཐལ། དེ་འདྲའི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཟེར་ན། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་
 མངོན་གྱུར་བ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པར་ཐལ། དེ་རང་
 རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབ་པ་ཁས།
 འདོད་ན། དེ་སྤངས་བར་ཐལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་
 གང་ཟག་སྒྲ་མེད་རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་
 བྱེད་པའི་སྐབས་བྱེད་ཀྱིས་དག་དེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཉགས་ཀྱི་ངོ་མོ་

ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱིར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ།
 མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག །སྒྲིམ་ལམ་པ་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཅུ་དེ་ཞེ་བཞིར་ཡོད་དོ། །ལྷ་བ་ནི། བྱང་
 སེམས་སྤྱིར་ལམ་པ་དབང་རྣོན་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་
 དང་ལྡན་དེ། སྤྱིང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་
 རས་སྒྲོན་པ་སོགས་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་
 སེམས་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་
 དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཤེས་མི་བཟོད་པའི་ལུས་
 གྱི་བ་སྤྱུ་ལྔ་དང་མིག་རྣམ་མཆི་མ་འབྱུགས་པ་སོགས་ལུས་གྱི་
 རྟགས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་འབང་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་
 བསམ་པ་མངོན་གྱུར་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་སྒྲོ་
 རས་རྒྱ་རུས་པ་མཐུ་ཅན་གྱི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྫོགས་པ་བཟན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག རྟགས་འདི་རྣམས་མཉམ་གཞག་གི་རྫོགས་པ་ལས་
 རྩིས་ཐོབ་གྱི་ཐ་སྙད་འབྱུང་རུང་དུ་སྐྱབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་།
 རྩིས་ཐོབ་གྱི་རྟགས་དང་ལྡན་པ་ལས་མཉམ་གཞག་གི་རྫོགས་པ་

དཔོག་པའི་འབྲས་ཏྲགས་གཉིས་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། །མདོ་
 བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀར་བར་མ་ཆད་དུ་བྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཁོ་ན་
 ཏྲགས་ཀྱི་དཔག་བྱར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་
 ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་རུང་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་
 ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཏྲགས་དེ་དང་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལྡན་པར་
 མཐོང་བ་ལས་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་འབྱུང་ངེས་པར་
 དཔོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གུའི་རྒྱ་ཆོགས་བྱངས་ཆང་མཐོང་བ་ན་དེ་
 ལས་ལྷ་གུ་འབྱུང་རུང་དེས་པ་ལྟར། བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག་
 གིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲར་བཤད་པའི་ཏྲགས་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་
 མཐོང་བ་ན། ད་ནི་བདག་གིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཐེག་པ་གཞན་
 གྱིས་བར་མ་ཆད་དུ་འཐོབ་པར་ངེས་སོ་སྐྱམ་དུ་སྒྲེ་སྒྲེ་བ་དང་། གང་
 ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ལུས་ངག་གི་ཀྱན་སྦྱོང་
 རྣམས་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ཡང་རིང་དུ་འདྲིས་ཀྱང་སྦྱོང་ལམ་བཏགས་
 སྐབས་པར་མཐོང་བ་ན། དེ་ལས་པ་རོལ་པོ་དེ་བྱིར་མི་ལྡོག་པར་ལུང་
 ལ་བཏྲན་ནས་དཔོག་པ་ཅམ་ལ་དེའི་ངོ་བོར་ཏྲགས་སུ་བཤད་ཀྱི།
 འདི་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཏྲགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 བྱི་བྱར་མི་རུང་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མཁྱེན་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་པ་ལ་ནི་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ལ། ཏྲགས་པ་

དམའ་བ་དག་གིས་ནི་ལུས་ངག་གིས་ཐ་སྙད་ཅམ་ཞིག་ལ་དཔོག་ན་
འབྲུལ་ཞིང་། །ཐ་སྙད་བྱད་པར་ཅན་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་པ་ལ་
མི་འབྲུལ་བ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ནང་གི་རྟོགས་པ་ནི་
གང་ཟག་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱིར། ༥ གཉིས་པ་ཡོད་
ཚོས་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཆམས་སྦྱར་བ།
དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་ཐོབ་
པའི་གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེའི་མཆན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་ཐ་དད་པ་
རྣམས་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བའི་སྒྲོ་ནས་མཆམས་སྦྱར་བ་ལ། དེ་
རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།

སྦྱོར་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ལ་སྦྱོར་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་བཤད་
པ། མཐོང་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་བཤད་པ། སྒྲོམ་ལམ་པ་
བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།

མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བ་འད་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བོ། དེ་དག་གི་དང་པོར་སྒྲུར་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་འཆད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲེ་བའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་
 བསྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་མཚམས་སྒྲུར་བ་ལ། དེ་ལྟོག་བར་སྐབས་ཀྱི་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
 པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།
 སྒྲུར་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་མདོར་བསྟན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 བའད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་སོགས་རྟགས། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བའད་
 པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྟོག་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་འདས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
 ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུར་ལམ་རྗེས་ཐོབ་
 ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་དོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣོན་ཆོས་
 ཅན། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
 སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མདོན་གྱུར་པ་ལྟོག་པ་སོགས་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་
 གང་རུང་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲུར་
 ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དེ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་

གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་ལྟོག་པ་ནས། ཀྱང་
སྒྲིང་ལ་སངས་རྒྱས་དབྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཉི་ཤུར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆིགས་
བཅད་དུག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་
སོགས་ལས་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། དེའི་ལན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་
སྒྲིར་བ་ལ། ཡང་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་དག་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆིགས་སུ་བཅད་
པ་དུག་གོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་པ་དང་། ཞེས་
སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆིག་དོན་གྱི་སྒྲིན་ས་བཤད་
པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་
ཡང་། རྫོང་ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་རྟགས་དང་
བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་
གྱུར་པ་ལྟོག་པ་དང་། སྐབས་གནས་ལ་ཐེ་ཆོམ་མངོན་གྱུར་པ་ཟད་
པ་དང་། མི་ཁོམ་པར་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་དང་། བདག་ཉིད་དགོ་བ་བརྩུ་ལ་

གནས་ཤིང་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་གྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱུད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྦྱོར་སོགས་དྲུག་སྒྲོམ་ཞིང་དེ་དག་གི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱས་ནས་དགོ་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་དང་། ཟབ་མོ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྒྱུད་གཞན་ལ་པན་པའི་སྤྱིར་ཞུགས་པའི་བྱམས་པས་བེན་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོའི་བར་ཆོད་འདོད་ཡོན་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་བ་གཉིས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་པོའི་བར་ཆོད་སེམས་ཡུལ་ལ་སྤྱད་པའི་གཉིད་དང་། སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་རྒྱགས་པ་སྟེ་གཅིག་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤང་པོའི་བར་ཆོད་ཆོད་པ་དང་འགྱོད་པ་སྟེ་གཅིག་དང་། བདེན་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་སྐྱེ་བ་པ་སྟེ་ལྷ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཉམས་སྤྲད་པའི་སྒྲོན་ས་འཛོམས་པ་དང་། སྒྱུད་ལམ་བཞི་ལ་བྱན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་གོས་སོགས་ཡོངས་སྒྱུད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྒྱུད་པ་གཙང་བ་དང་བཅུ་གཅིག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། རབ་འགྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་ཇི་ཅམ་དང་རྟགས་ཇི་ཅམ་དང་མཆན་མ་ཇི་ཅམ་གྱིས་བྱང་ཆེན་འདི་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་

རིག་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་མེད་པ། རྟགས་མེད་པ། མཆན་མ་མེད་
 པའོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་གང་ག་ཟུགས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་
 དང་ནས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དེ་ནི་རབ་འབྱོར་
 བྱང་ཆེན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་
 འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་འདི་དག་ནི་ཤེས་པར་བྱ་
 བ་ཤེས་པའོ། །བཏྲ་བར་བྱ་བ་མཐོང་བའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རབ་
 ཏུ་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་བའི་
 དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་གཞན་དག་གི་ངོ་བོར་མི་བཏྲ་སྟེ། དེ་ནི་གནས་
 མེད་ཅིང་ཟེ་ཆོས་མི་བའོ། །རབ་འབྱོར་གང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་
 ཆེན་ནི་ལོག་པར་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་མི་སྦྱེ་
 སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་
 དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་ཞིང་སྦྱོང་དོ། །
 བདག་ཉིད་ཀྱང་སློག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་། ཅས་སོགས་དང་། རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་གང་གི་ཆེ་སྦྱིན་པའི་
 སར་སྦྱིན་ལ་གནས་པ་དང་ནས་ཤེས་སྦྱིན་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆེ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་། ཞེས་
 སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་

ཆོས་ཐབ་མོ་ལ་དོགས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་དང་ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ། །
 ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་ལུས་
 གྱི་ལས་འཇམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན། ངག་གི་ལས་འཇམ་པ་དང་ལྷན་
 པ་ཡིན། ཡིད་གྱི་ལས་འཇམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་གང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་
 པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཞོད་སེམས་དང་སྐྱབས་པ་དང་གཉིད་དང་གློད་
 པ་དང་འགྲོད་པ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་འདི་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་
 གནས་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 པའི་བྱང་ཆེན་ནི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དེ།
 ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་
 ཆེན་ནི་འགྲོ་ཞིང་འོང་ཡང་འཁྲུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མི་འགྲོ་སྟེ།
 འགྲོ་འཇམ་འོང་ན་ཡང་བྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་ཅིང་འོང་སྟེ། ཞེས་སོགས་
 དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་གོས་
 འོངས་སྒྱུད་པ་ལ་སྒྲོ་བ་མེད་པ་སྦྱད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་པ་
 དང་། ཞེས་པ་ནས། གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བ་དང་། ཞེས་པའི་
 བར་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོས་ལས་ལྟོག་པ་དང་། ཤེས་ནས་དད་བ་ཐོབ་པས་ཐེ་ཆོམ་ཐད་པ་

དང་། སྒོན་ལམ་གྲུབ་པས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། དཔུལ་བ་དང་། ཡི་
 དྲགས་དང་། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་ཐོས་
 བ་དང་། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་མ་ཆང་བ་དང་།
 སྒོན་བ་དང་སྐྱུག་པའི་དངོས་པོ་དང་། ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཟད་པ་དང་། སྒྲིང་རྩེས་བདག་དང་གཞན་དགེ་
 བའི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་བརྩེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པ། ཆོས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས་ཟབ་མའི་དོན་ལ་ཡང་
 སོམ་ཉི་མེ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་པན་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པས་བྱམས་
 བས་ལུས་དང་རྒྱ་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། སྦྱོར་བ་ལུན་སུམ་
 ཆོགས་པས་སྦྱིབ་པ་ལྟ་བོ། །འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཞོད་སེམས་
 དང་གཉིད་དང་སྐྱུགས་པ་དང་ཁོད་པ་དང་འགྲོད་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་དག་
 དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། གཉེན་པོ་རྣམ་པར་སྦྱོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་དང་།
 རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་
 ལྡན་པ་དང་། གཙང་སྒྲ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོས་ལ་སོགས་པ་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པ་གཙང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཅིག་དང་།
 ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཅེ་མོ་ལ་གནས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ།

ལུས་ལ་སྤྱིན་བྱའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ལ་གྲུ་
 གྲུ་མེད་ཅིང་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་ལས་འདའ་བ་དང་། ཉེད་བཀྱར་
 ལ་མི་ལྟ་བར་སྤྱངས་བའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་ལེན་
 པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་དྲུག་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱབ་པས་དེ་དག་གི་མི་
 མ་སྤྱན་སྤྱོགས་སེར་སྤྱ་སོགས་མེད་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འདུས་ཤིང་དེ་ལས་མི་འདའ་བར་ཅི་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་ཞིང་མ་སྤྱན་པར་ཤེར་བྱིན་གྱི་
 རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་
 དཔྱུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་འཆོལ་ཞིང་འདོད་པ་སྟེ་དྲུག་རིམ་
 བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་གང་གི་ལུས་ལ་སྤྱིན་
 བྱའི་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་གནས་ཤིང་། ལུས་ལ་བ་བ་ཡོད་པ་
 དེ་དག་གྲང་བྱིར་མི་སྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་དེའི་ལུས་ལ་ཐམས་ཅད་
 རས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་
 སྤྱུལ་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
 འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་དེའི་
 ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། ངག་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས།
 སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 སྤྱུལ་པ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་རྣམ་པར་

འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དག་བའི་ཙ་བ་དེ་དག་གིས་ལུས་མི་བྱང་བ་
 ཉིད་དང་། དག་མི་བྱང་བ་ཉིད་དང་། སེམས་མི་བྱང་བ་ཉིད་དེ། ལུས་
 དང་དག་དང་སེམས་ཀྱི་གྲུ་གྲུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་ཁེ་
 དང་བཀུར་སྟེ་ལྟར་ལེན་པ་མ་ཡིན། ཆོས་གོས་གསུམ་པའི་བར་དུ་
 ལྟར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་
 ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ཏེ་སྦྱོང་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་
 གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་ལ་སེར་སྒྲིའི་སེམས་སྟེ་བ་
 མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 པ་ནི་སྟོ་བརྟན་པ་ཡིན། གྲུས་པར་གཞན་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ཡིན། གཞན་
 ལ་ཆོས་གང་ཐོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན། ཞེས་
 སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་གྱི་
 བྱང་དུ་བདུད་སྟེག་ཏོ་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་
 མང་པོར་སྦྱལ་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་རེ་རེ་ན་ཡང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བརྒྱ་སྟག་མང་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་སྟོང་སྟག་མང་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བརྒྱ་སྟོང་སྟག་
 མང་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གྲེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་སྟག་
 མང་པོ་བསྟེགས་ཤིང་བཙོ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་གྱི་

སེམས་མི་འབྱུག་ཅིང་དོགས་པ་མེད་ཐེ་ཆོམ་མེད་ན་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་
 སྒོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱུ་དེ་དག་གིས་ལུང་བསྟན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལུས་ལ་སྤྱོད་བྱ་
 རྣམས་མི་འབྱུང་། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་དོན་དུ་དཔྱུལ་འཆོལ་
 དང་། ཞེས་དང་། དག་བའི་རྩ་བ་འདྲིལ་ཏེན་ལས་མངོན་པར་
 འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ལ་སྤྱོད་བྱའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་
 པ་དང་། དག་བའི་རྩ་བ་རྣམས་པར་དག་པས་སེམས་བྱ་བྱ་མེད་པ་
 དང་། ཉིད་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུག་
 དར་ཁྲོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་
 ལེན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་སྐྱབ་པས་དེ་དག་དང་
 འགལ་བ་སེར་སྒྲ་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་
 དང་མི་འགལ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྡན་པར་
 འགྲོ་བ་དང་། འགྲོ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་
 དུ་དཔྱུལ་བ་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་པ་བྱུག་དང་། ཞེས་གསུངས།
 གསུམ་པ་བཅོད་པ་ལ་གནས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམས་པ་ལ། བདུད་ཀྱིས་
 དམན་པའི་ལམ་དུ་དཀྱིས་ཀྱང་དཀྱིར་མི་སྐྱབ་པ་དང་། ལམ་ལྟར་

བཙུན་པ་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་
 གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་གྱི་བྱང་
 དུ་བདུད་ལྷིག་ཏེ་ཅན་དག་སྟོང་གི་ཆ་བྱང་དུ་འོངས་ནས་འདི་སྐད་དུ་
 གང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་འདི་ལྟར་བདག་གི་སྟོན་པའི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་
 ལྷ་སྐྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའམ་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བས་སྦྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་ཚོས་ལས་ཕྱིར་
 མི་སྟོག་ན་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱི་བྱང་དུ་བདུད་ལྷིག་ཏེ་ཅན་དག་སྟོང་
 གི་ཆ་བྱང་དུ་འོངས་ནས་འདི་སྐད་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྟོན་པ་འདི་ནི་
 འཁོར་བར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོག་བསྐྱུལ་
 མཐར་ཕྱིན་པར་གྱིས་ཤིག། ཅེས་པ་ནས། བདུད་ལྷིག་ཏེ་ཅན་དེས་
 བྱང་ཆེན་ལ་ལམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྟོན་ཏེ་གང་འཁོར་བར་སྟོན་
 པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པས་ལམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡང་ན་རུས་
 པར་འདུ་ཤེས་པ་ཡང་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་
 འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་བར་དུ་སྟོན་ཅིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞན་གྱིས་དཀྱི་བར་མི་བརྟུབ་དང་། །ལམ་
 གཞན་ཉི་བར་སྟོན་བདུད་ལ། །བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་། །
 ཞེས་དང་། རྟོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་

དགྲིང་མི་བརྟུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་པ་ལ་
 མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ལྟར་བཅོས་བ་ཉི་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་
 བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་
 གསུངས། བཞི་བ་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀྱུན་
 ཏུ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དགྲེས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་
 འཁོར་གཞན་ཡང་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྟོན་
 པའི་ཆེ་འདི་སྟུམ་དུ་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རི་རྒྱད་དུ་
 བསྟན་པ་དེ་ལྟར་བསྐབ་པ་ལ་སྟོན་པ་དེ་དང་མ་བྲལ་ཞིང་ཤེས་ཕྱིན་
 དང་ལྟན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་དག་གིས་སྟོན་པ་དེ་ནི་སྤྱིན་པའི་
 སར་ཕྱིན་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་དགྲེས་པའི་སྟོན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་།
 འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་
 རྒྱས་དགྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཅིག་གིས། ཞེས་གསུངས། དེ་
 དག་གིས་དོན་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་ལ། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་འདི་དག་
 གིས། རྟོན་དང་རྩ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་
 གནས་པ་ཡི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྟོག་ ཁེས་དང་། ལོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་རྩོ་བ་དང་། རྩ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བླ་ན་མེད་པའི་

བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་པར་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་
གིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ་ངོས་བཟུང་བ།

༥ གཞུང་དོན་ནི། སྒྱུར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དེ་
ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ངོད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་
ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ ཅེ་མོ་ལ་གནས་པའི་དྲུག་ བཟོད་པ་ལ་
གནས་པའི་གཉིས། ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་གཅིག་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་བྱང་ལམས་སྒྱུར་ལམ་
པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་སྐབ་བྱེད་རྣམ་དག་དེ།
སྒྱུར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
ངོད། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་རྟགས་དང་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཡང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ།
གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་སྲུང་པ་ལྟོག་པ་དང་། སྐབས་

གནས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་པ་ཟད་པ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དུ་སྒྲེ་བ་
 ཟད་པ། བདག་གཞན་དགེ་བའི་ཚོས་ལ་སྒྱུར་བ། སེམས་ཅན་གཞན་
 གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྱུན་སོགས་བསྐྱོམས་ཤིང་དེ་དག་གི་
 བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་དགེ་ཙུ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བ། ཟབ་
 མའི་ཚོས་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པ། བྱམས་པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་
 ལྡན་པ། སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་པ། མ་རིག་པ་སོགས་གྱི་བག་
 ལ་ཉལ་འཛོམས་པ། འཛུགས་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ། ཁོས་ལ་
 སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྱུད་པ་གཙང་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་དེ་ལ་བྱུག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལུས་ལ་སྒྲིན་བྱའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་
 འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ལ་གྲུ་གྲུ་མེད་པ་དང་། སྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་
 ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མི་
 བསྐྱེད་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་དང་ལྡན་པར་རྫོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་དཔྱུལ་བའི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་འཛོལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་
 དེ། གཞན་བདུད་གྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་དགྱི་བར་མི་བརྟུབ་པ་
 དང་། ལམ་ལྟར་སྒྲོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་དུ་རྫོགས་པ་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཅིག་ཡོད་དེ། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཀྱན་ཏུ་
 སྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དགྲེས་པ་དེ་དེ་ཡོན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པ་དེས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་
 རོབ་པར་ཐལ། སྐྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ན་མ་བྱལ། དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་བྱོད་
 ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་དབང་ལྗོན་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 རྟགས་རོབ་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་
 པ་ལ། མཆན་སྐྱོར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བྱི། སྐྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་པ་
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་
 རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
 ལ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཆན་ཉིད།

ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་གངས་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
 རོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་བར་སྐབས་
 ཀྱི་ཆིགས་སུ་བཅད་བ་གཅིག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 གངས་ཀྱི་སྟོན་མདོར་བསྟན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་མཆམས་སྒྱུར་བ་ལ། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆིགས་
 སུ་བཅད་བ་གཅིག་གིས་གསུངས་པ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི་
 མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་མདོར་བསྟན་གྱིས་
 ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆིག་དོན་ཀྱི་སྟོན་པ་ཤད་
 པ་ལ། སྒྲུག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་སྟོན་མཆན་དང་རྗེས་
 སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་རྗེས་སྐབས་ཤེས་པའི་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྱེད་
 ཆོས་ཅན། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་བྱངས་

བའི་རྩིས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་པའི་སེམས་
 དཔའ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཨ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 གཟུགས་སོགས་འདྲ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་པར་སྐབས་
 ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལྷ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 མཐོང་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པའམ་མཆན་ཉིད་དེ་
 དག་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་ངེ་བའི་ལན་དུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པར་
 བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། །ཞེས་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ལ། སྐད་ཅིག་
 མའི་རྣམ་པ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་རྣམས་
 བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལྷས་གསུངས་པ་ནི། །ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཅུ་
 དྲུག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་འདྲ་ཤེས་ལྡོག་པ་
 དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒོ་
 རས་བཤད་པ་ལ། རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་
 གསུངས། འདི་ལ་ཡང་བདེན་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 དང་། དོན་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པའི་རྟགས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ།
 སྟུག་བདེན། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་ལ། འགོག་བདེན། ལམ་བདེན་གྱི་
 རྣམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་སྟུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པའི་ཤེས་
 བཅོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་དེ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་

སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་ཅི་ལས་སྦྲར་ལྟོག་པའི་སྐད་དུ་ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་
 བ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གོ།
 ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་དེའི་བྱང་དུ་
 བདུད་ལྡིག་ཅན་ཉི་བར་འོངས་ཏེ་མོས་པ་བསྒྲོག་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་ནི་
 རྣམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 གྱིས་སྦྱང་བའོ། །ཞེས་བ་ནས། དེ་སེམས་བརྟན་པ་དང་སེམས་མི་
 གཡོ་བ་དང་སེམས་མི་འཕྲོགས་པ་དང་ལྡན་པས་པར་ཕྱིན་བྱུག་ལ་
 སྦྱོང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་
 འོ། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྦྲར་མི་ལྟོག་
 པའི་བྱང་ཆེན་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཞེས་བགྱིའམ། འོན་ཏེ་སྦྲར་མི་
 ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆེན་གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དེ་ནི་རབ་འབྱོར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། འགོག་པའི་བར་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ།
ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་མི་འདྲིན་ཏོ། །
འགོག་པའི་བར་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་མི་
འདྲིན་ཏོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་
སོགས་འདྲ་ཤེས་ལྟོག་པ་དང་། །སེམས་བརྟན་ཐེག་པ་དམན་དག་
ལས། །རྣམ་ལྟོག་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། །ཡན་ལག་ཡོངས་
སུ་ཟད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སུ་རྟོག་པ་ལས་ལྟོག་པ་དང་། སངས་
རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བྱུང་པར་
ཅན་བརྒྱབས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ལས་
སེམས་རྣམ་པར་ལོག་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
མཐུས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་ཤེས་བཞེད་བཞིའི་རྣམ་པ་སྟོན་
 པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་བྱང་
 རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན། དེ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་མི་བྲལ་
 ཞིང་ག་ཟུགས་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་
 གཞན་ཡང་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་བྲིམ་གྱི་ནང་ན་གནས་
 ཀྱང་ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་
 བའི་སྤྱིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་
 གཞན་ཡང་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་བྲིམ་གྱི་ནང་ན་གནས་
 ཀྱང་འཇོམ་བྱའི་སྤྱིང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་བར་
 བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ངོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་
 སེམས་བྱང་རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་བར་དུ་
 རྣམ་པར་གཡེང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ། ལུས་སེམས་ཡང་པ་ཉིད་དང་ནི། །འདོད་ལ་སྦྱོད་ལ་
 ཐབས་མཁས་དང་། །རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་ཉིད་དང་། །འཆོ་བ་
 རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །ཞེས་དང་། མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་
 གྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཡང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་ཐབས་
 མཁས་པའི་མཐུས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཉེ་བར་

སྒྲིང་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་
 སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་། སྒྲིས་བྱ་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཆོ་བའི་ཡོ་
 བྱང་ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་ཀུན་
 འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། འགོག་
 བདེན་གྱི་རྣམ་པའི་ཤེས་བཞོད་བཞི་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་
 ཡང་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་རིག་པར་བྱ་
 བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་། རྟགས་དེ་དག་དང་། མཆན་མ་དེ་དག་
 བསྟན་གྱི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་དང་ངས་
 བཤད་དོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་དེ་ལྟར་བསྟོན། །ཞེས་གསལ་ནས་ཆེ་
 དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྲད་ཉན་ཏོ། །བཙུང་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྤྲད་ཅེས་བཀའ་
 ལྷལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་
 མི་འབྲལ་བར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། བྱང་པོའི་སྒྲིང་བ་དང་རྩིས་སུ་
 སྒྲིང་བར་མི་གནས་ཁམས་དང་སྒྲི་མཆེད་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གི་སྒྲིང་བ་དང་རྩིས་སུ་སྒྲིང་བར་མི་གནས་ཏེ།
 དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྒྲིང་པ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་ཆོས་
 གང་ཡང་དམན་པའམ་མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྩིས་སུ་མ་མཐོང་
 བའི་སྤྱིར། ཞེས་དང་། རྟན་པོའི་གཏམ་གྱི་སྒྲིང་བ་དང་རྩིས་སུ་སྒྲིང་

བར་མི་གནས་ཏེ། དེའི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་རང་
 བཞེན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གང་ཡང་འཕྲོག་པའམ་མི་
 འཕྲོག་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།
 དམག་གི་གཏམ་གྱི་སྒྲུབ་བ་དང་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་བར་མི་གནས་ཏེ།
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཏེ་རང་བཞེན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་
 པས་ཆོས་གང་ཡང་ཉུང་དུ་འམ་མང་སོར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཡུལ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྒྲུབ་བ་དང་
 རྗེས་སུ་སྒྲུབ་བར་མི་གནས་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་
 ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཆོས་གང་ཡང་རྗེས་སུ་ཆགས་པའམ་ཁོང་
 ཁོ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྤང་སོགས་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་
 དང་། །ཆོགས་དང་དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི། །གཡུལ་འབྱེད། །
 སྒྲུབ་དང་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་བ་ཡི། །གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །
 ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཉིད་གྱིས་སྤང་སོ་དང་སྒྲེ་མཆེད་
 དང་ཁམས་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་བ་དང་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་བ་དག་ཏུ་མི་བྱའོ་
 ཞེས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དང་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་
 བཀག་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསལ་བ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་
 པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྤྲོ་མ་བཞེན་དུ་སྒྲུབ་བ་དང་

རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་
 བའི་སྦྱོར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱིན་པ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་སྲ་མ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་
 གཏམ་ལ་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། གཟུང་བ་འཛིན་པ་དག
 སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་དང་རྟེན་གྲོང་བྱིང་ལ་སོགས་པའི་
 གཡུལ་འབྱེད་པ་ལ་སྲ་མ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་
 གནས་པ་རྗེས་སུ་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལ་ལམ་བདེན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པ། དེ་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་ཅིང་སེར་
 སྤེའི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ལ་མི་གནས་སོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་ན་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་དང་། དངོས་པོ་
 མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པ་དང་། ཞེས་
 སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་སྦྱེ་བའམ་འགག་པའམ་
 གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་
 སུ་མི་མཐོང་བའི་བྱང་ཆེན་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་
 གཡུལ་ཏེ་བདུད་སྟོག་ཏེ་ཅན་བདུད་ཀྱིས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་

སྐྱེས་བུ་ཞིག་བྱང་ཆེན་གྱི་བྱང་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆ་བྱང་དུ་ཉི་ཤེས་
 འོངས་ནས་འདི་སྐད་དུ་རིགས་གྱི་བུ་ཁྱོད་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལུང་
 བསྟན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། སྤེས་ཀྱང་ལན་བྱང་པར་མི་འགྱུར་བའི་སོ་
 སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་མངོན་པར་བསྟུན་པོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སེར་སྣ་ལ་སོགས་ལ། སྦྱོར་དང་
 རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། །གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །ཆོས་ནི་
 རྩལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཉིད། རང་གི་ས་ལ་ངེས་པ་ཉིད། ས་གསུམ་ལ་
 ནི་གནས་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སློག་གཏོང་བ། །ཞེས་དང་། སྦྱིན་
 བ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་རྟོགས་པས་སེར་སྣ་དང་འཆལ་བའི་
 ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་
 བ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་
 གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྩལ་ཙམ་ཡང་མི་
 དམིགས་པ་དང་། །མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཐོབ་པས་ཐམས་ཅད་
 མཐེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ས་གསུམ་ལ་རྗེ་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་། །གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་
 དུ་སློག་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་དོན་བསྟུན་ཏེ་བཤད་པའི་རྟོགས་ངོས་བཟུང་བ་

ལ། དེ་འབྲེལ་སྐད་ཅིག་བཅུ་བྱུག་ནི། །སྒྲོ་ལྷན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་
 གྱི། །ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་
 བཅོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་པ་བཅུ་བྱུག་གིས་བསྐྱུས་
 པ་འདི་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ན། དག་པ་འདི་གཉིས་པ་གཟུང་
 བ་དང་འདྲིན་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམས་པ་ཅན་རྗེས་ཀྱི་སེམས་
 གྱིས་བསྐྱུས་པས་རང་དང་མ་ཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་པ་ལྷོག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
 པའི་མཆོན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་
 སེམས་ཅན་གཏུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་ཐམས་
 ཅད་དུ་རྟོགས་པ་དང་མ་ཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་བཤད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་
 པའི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རི་ལྟར་
 གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དག་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་དེ་
 ལ་བཅུ་བྱུག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཤེས་བཅོད་
 སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་བྱུག་གིས་བྲངས་པའི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
 ལ་མཆོན་མར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་དག་འདུ་ཤེས་པ་ལྷོག་པ་སོགས་

རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་བཙུ་བྱུག་ཏུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་བཙུ་བྱུག་པོ་དེ་
 ལ་མཉམ་གཞག་ཤེས་བཞེད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་སྟོན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་མཉམ་གཞག་ཤེས་བཞེད་དེ་དང་དེའི་འབྲས་
 འབྱུང་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྟོན་རྣམས་ནི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཐུན་པར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དེ་མ་ངེས་ཏེ།
 ཆགས་སྒྲུང་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གཏུལ་བའི་དགོས་པའི་
 དབང་གིས་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔུང་བཟང་གིས་
 ཞུས་པ་ལས། རང་གི་རང་བཞིན་ཆགས་དང་སྒྲུང་བྲལ་ཡང་། །
 ཆགས་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ལྟར་སྟོན་དང་། །གཏུག་པ་གཏུག་
 ཕྱིར་ཁོ་ལ་ཁོར་སྟོན་པ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གནས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
 ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་
 ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་བཙུ་བྱུག་པོ་དེ་གང་ཟག་གཞན་
 རྩོད་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་

འབྲེལ་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཤེས་བཞེད་སྐད་ཅིག་
མ་རྣམས་རྣལ་འབྲེལ་པ་སོ་སོ་རང་གི་ས་རིག་གི་གདུལ་བྱ་གཞན་
ཀྱིས་མི་རིག་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དངོས་བཤད་པ།

༩ མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དངོས་དང་།
དབང་པོའི་རྣམ་གཞག་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གང་
ལ་ལྟན་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྱིང་སྒྲ་མེད་རྫོགས་
བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་དག་
མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེད་
བཅུ་བྲག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་བརྟགས་པའི་ཡུལ་ཅན་
གྱི་རྣམ་པ་བཞི། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་དེ་བཞི། འགོག་བདེན་གྱི་དེ་
བཞི་ལམ་བདེན་གྱི་དེ་བཞི་རྣམས་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཞི་
ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་

ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་
 པ་ལས་ཕྱོག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆོས་བཅོད་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བདུད་ཀྱིས་
 སེམས་བསྐྱེད་ལས་དབྱེ་བར་མི་རུས་པར་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་བརྟན་པའི་ཆོས་ཤེས་དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་བྱང་པར་ཅན་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་ཤེས་རབ་སོགས་བསྐྱབས་པས་ཉན་རང་གི་ཐེག་
 པ་འདོད་པ་ལས་སེམས་ལོག་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་མི་
 འབྲལ་བའི་རྗེས་བཅོད་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པའི་མ་ཐུས་འཛིག་རྟོན་པའི་བསམ་གཟུགས་དང་འགོག་
 སྒྲུམས་ལ་འཇུག་ཀྱང་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བར་སེམས་ཅན་
 འདུལ་བ་དང་མ་ཐུན་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་རུས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞིས་
 བྱངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱང་པར་ཅན་བཞིར་ཡོད་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། མཐོང་ཆོས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་ལྷི་བ་དང་བྲལ་བས་
 ལུས་སེམས་ཡང་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཅོད་དང་། བྱིས་ན་གནས་
 པ་སོགས་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མ་ཐུས་
 མངོན་ཞེན་མེད་པར་བྱིས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་ཆོས་

ཤེས་དང་། བྱིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་
 རང་གཞན་དོན་དུ་བྱིས་ན་མི་གནས་པར་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཏྲུ་ཏུ་ཆངས་པར་སྐྱོད་པའི་རྩིས་བཟོད་དང་། སེམས་མི་གཡེང་བ་
 དང་དབང་པོ་ཆང་བར་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྟེན་པ་ལ་
 དབང་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དམ་ངང་ཆུ་ལ་གྱིས་འཆོ་
 བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་བྱུང་མེད་དབང་དུ་སྐྱུང་བ་སོགས་རྩིས་ཤེས་
 བཞིས་བྱངས་པའི་དེ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ།
 བྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་སྐྱོར་
 བ་དང་རྒྱན་དུ་ཞེན་པའི་རྩིས་སུ་སྐྱོར་བའི་གནས་པ་བྱང་སོགས་ལ་
 སོ་སོར་བཀག་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ནས་ཆོས་གང་ལ་
 ཡང་དམན་མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་མེད་པའི་འགོག་པ་ཆོས་
 བཟོད་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་
 དགེ་བ་འཕྲོག་པས་རྒྱན་པོ་ལྟ་བུ་ནམས་ཀྱི་གཏམ་ལ་དགེ་ཕྱོགས་
 འཕྲོག་མི་འཕྲོག་ཏུ་ངོ་ཐོར་ཞེན་པ་སོགས་སྐྱར་བཞིན་སོ་སོར་
 བཀག་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་འཕྲོག་གམ་མི་འཕྲོག་ཏུ་མ་
 བྱུང་བར་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུའི་
 ཆོགས་དམག་ལྟ་བུའི་གཏམ་ལ་མང་ཅུང་དུ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་
 སོགས་བཀག་པའི་འགོག་པ་རྩིས་བཟོད་དང་། གཞོད་བྱེད་གཉིན་པོ་

དང་གཞི་ད་བྱ་སྤང་བྱ་གཉིས་སུ་གཤུལ་འབྱེད་པ་ལ་ཆགས་སྤང་
 རམ་སྤང་དོར་དུ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་སོ་སོར་
 བཀག་པའི་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་དེ་བཞིར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྒྱིན་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་འཁོར་
 གསུམ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པས་སེར་སྒྲ་སོགས་ལ་སྤང་བྱར་
 དངོས་པོར་ཞེན་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་སོ་སོར་བཀག་པའི་ཆོས་
 བཟོད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་ཞིང་སྐྱེ་འགག་དང་
 ཀྱན་བྱང་དུ་གྱུབ་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་གྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་བས། རྟོགས་པའི་ཆོས་བྱང་ཚུབ་ཕྱིར་ལྟོག་
 མི་ལྟོག་གི་ཆོས་ཆེན་པོ་ལྟ་ཞོག་དུལ་ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་དང་། རང་གི་ས་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་
 ཐོབ་པས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཁྱེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་གསུམ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 དེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་རྗེས་བཟོད་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐེག་
 ཆེན་ལ་གཞོལ་ཞིང་ཕྱལ་དུ་བྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྱི་ལུས་ཀྱི་
 ལྟོགས་གཅིག་དང་མཐའ་དག་གཏོང་བ་དང་བདག་དང་སྟོག་གཏོང་
 བའི་རྗེས་ཤེས་བཞིས་བྱངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྟོན་པ་

བྱེད་པར་ཅན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོང་རྒྱུག་པ་ན་རེ། བྱེད་སེམས་
 ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཞེས་བཞོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་བྱེད་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་དུ་སྐྱབ་པའི་
 རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྩི་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་
 སྒྲིང་པ་བྱེད་པར་ཅན་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། བྱེད་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་
 རྩོགས་བྱེད་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་
 པ་དེ་བྱེད་སེམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་། རོང་རྒྱུག་པས། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་མཉམ་
 གཞག་དང་རྩི་ཐོབ་གཉིས་ལས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་འདི་གཉིས་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་ཕྱིར་མཉམ་གཞག་ནི་རྟགས་
 སུ་མི་བཟུང་སྟེ། རྩི་ལྟར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་འབྲུང་བས་སོ། ཞེ་ན། དེ་ནི་གཞན་ངོར་མཉམ་གཞག་ཁོ་
 བ་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རྟགས་སུ་
 མི་འགོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ངོར་གདོན་མི་བ་བར་རྟགས་སུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀ་ཡང་
 རྟགས་སུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་པ་རང་རྒྱུད་ལ་
 གཏན་ལ་པམས་པ་དག་སྟེ། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། མཉམ་གཞག་

ཤེས་བཞོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་བྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་
 ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་བྱད་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་
 ཀྱིས་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་
 མི་ལྡོག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེ་བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པ་རང་རྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆད་མས་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་
 སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་གྱུ་བ་སྟེ། རོང་
 རྒྱུ་པས། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་ལ་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་
 བེ་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་པས་ཤེས་བཞོད་ཀྱི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བཏགས་
 རྟེན་རྗེས་ཐོབ་ཡང་བཞེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཁྱོད་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
 བ། དེའི་རྒྱད་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
 དེའི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་
 བྱུང་མཐའ་ལ་སོང་། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་
 འབྲིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་
 རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་མི་ལྡོག་ཐེ་ཆོས་བ་བའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཞོན་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་
 ཁྱོད་གྱི་ངོར་དེ་སྐྱབ་གྱི་རང་དོན་སྐབས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འབྲའི་ཐེ་ཆོམ་
 མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཉམ་
 གཞག་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མངོན་གྱུར་
 དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན་མཉམ་
 གཞག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་སོང་། གཉིས་
 པ་ལ། དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི། །གཡུལ་འགྱུད། སྦྱོར་དང་རྩིས་
 སུ་སྦྱོར་བ་ཡི། །གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །ཞེས་བཤད་ན།
 དབང་པོ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགག་བྱ་དབང་པོའི་ངོ་བོ།
 ཁམས་གང་དུ་འགོག་ཚུ་ལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དབང་པོ།
 །དབང་རྟེན། དབང་ཡུལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཞི་ལས།

དབང་པོའི་དབྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་ངོ་བོར་བཤད་པ།

༥ དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། བསྐྱུ་བ། སྒྲ་བཤད་པ།
 གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན། དབང་པོ་ཐོབ་གཏོང་། དབང་པོ་ལྡན་
 ཚུལ། བ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཆམས་བཤད་པ་དང་བརྒྱད་ལས། དང་
 པོ་ནི། དབང་པོ་ལ་དབྱེ་ན་ཉེར་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉེན་
 མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྩུ་བཞི། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་
 བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག
 པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས། སོག་གི་དབང་པོ། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་
 བདེ་བ་གཉིས། སྐྱབ་བསྐྱུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས། བཏང་སྟོམས་
 ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དད་པ།
 བཙོན་འགྲུས། དན་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན། ཞེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ། མི་
 ཞེས་པ་ཀུན་ཞེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཞེས་ཀྱི་དབང་པོ།

གུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཐ་
 མ་གསུམ་པོ་འདི་མི་འགལ་ཏེ། མི་ཤེས་པ་གུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
 དབང་པོ་དང་། གུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཡང་མི་འགལ། གུན་
 ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་གུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་མི་འགལ་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་དང་མི་སྟོབ་ལམ་མི་འགལ་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སྟོམ་ལམ་དང་མི་སྟོབ་ལམ་མི་འགལ་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་
 དབང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་དེ་
 གུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན།
 ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་པ་ཅམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་
 ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། མི་ཤེས་པ་གུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས།
 གུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས། གུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་
 པོས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སྟོམ་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་བྱུབ་སྟེ། མི་སྟོབ་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཟག་མེད་ཀྱི་
 དབང་པོ་གསུམ་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གསུམ་ཐ་དད་གང་ཞིག དེ་

གསུམ་གྱི་གཞི་མ་སྒྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མི་ཤེས་
 པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོའི་གཞི་
 མ་སྒྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གཞི་མ་སྒྲུབ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཡིན་ན་
 མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཀུན་
 བཏུས་དང་། གཏུན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྒྱུར་ན་
 མ་བྱུང་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ན་སོ་སྟེའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལམ་རྗེ་ཤེས་དེ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཛོད་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་སྒྱུར་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ན་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན། ཤེས་རབ་ཡིན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་པས་མ་
 བྱུང་སྟེ། འཛིག་ལྟ་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་སྒྱུར་ཏེ། དེ་ཤེས་རབ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
 དབང་པོ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏུན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 སྒྲོམས་འདུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་མ་ཡིན་
 པའི་སྒྱུར་ཏེ། དེ་དགོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྲན་པ་ཡིན་
 ན་བྲན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བྲན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། ཤེས་རབ་ཡིན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་

ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དད་པ་ཡིན་ན་དད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པས་
 སྲབ། བཙུན་ལྟུང་ཡིན་ན་ཡང་བཙུན་ལྟུང་གི་དབང་པོ་ཡིན་པས་
 སྲབ་པའི་སྤྱིར་ན་མ་སྲབ། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ལུས་ཤེས་འཁོར་
 གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་གང་ཞིག་སེམས་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ། བདེ་བའི་
 དབང་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མིག་ཤེས་འཁོར་གྱི་
 ཆོར་བ་བདེ་བ་དེ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་བདེ་བ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ལུས་ཤེས་
 འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་ཆོར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་
 མ་སྲབ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་དབང་
 ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་ཐལ། ལུས་ཆོར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མ་སྲབ།
 ཁ་ཅིག་ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་གང་ཞིག་གཏུང་བར་ཉམས་
 སུ་སྤྱོད་བ། ཆོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། རང་དང་མཚུངས་
 ལྡན་གྱི་དབང་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་གང་ཞིག་སེམས་པར་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ། བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་
 གཏུང་བར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོའི་མཆོན་
 ཉིད་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ཆོར་
 བདེ་བ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་
 སྤྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་ཆོར་བདེ་

བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་ཚོར་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། སེམས་ཚོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག
 ལུས་ཚོར་གང་ཞིག སེམས་པར་སྤྱོད་བ་བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། དེ་གང་ཞིག གདུང་བར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་
 དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་སྤྱ་མ་དེས་ཁེགས། གཉིས་པ་
 ལ། ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
 དེའི་ཕྱིར། སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག རྫོང་དང་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་ཉིན་བྱེད་པའི་ཆེ་དེ། སློག་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཟུགས་
 མེད་པའི་གང་ཟག་གི་སློག་གི་དབང་པོ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་
 ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ན་རྫོང་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱེ་མཆེད་མེད་པའི་
 ཕྱིར། །ཁ་ཅིག ལུས་དབང་གི་སྤྱོགས་གཅིག་གང་ཞིག རང་རྒྱུད་
 ལྡན་གྱི་གང་ཟག་པོར་མཚོན་པར་བྱེད་པ། པོའི་དབང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། དེ་བཞིན་དེ་མོར་མཚོན་པར་བྱེད་པ། པོའི་དབང་པོའི་མཚན་
 ཉིད་ཟེར་ན། མཚན་གཉིས་པའི་པོའི་དབང་པོ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
 དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུད་
 ལྡན་གྱི་གང་ཟག་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་དེས་རིགས་

འགྲོའོ། ། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་
 སྡོད་དབང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མཆོད་ཉིད་དེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྡོད་པའི་དབང་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། འདོད་པའི་
 སས་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག རང་གི་བདག་འབྲས་
 སུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་
 རང་གི་རྒྱལ་བྱང་བ་མིག་དབང་གི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པའི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། མཆོད་ཉིད་ཀྱི་བྱར་བྱི་མ་དེར་
 ཐལ། མཆོད་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་
 རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཉིད་འཁྲུག་པོ་ལོག་བཞིན་པའི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། བྱར་དང་པོ་དེར་ཐལ།
 མཆོད་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་
 དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་
 མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རང་
 ལྷགས་ནི། རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་རང་གི་གཟུགས་ཅན་བྱང་བའམ།
 རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་

དང་མིག་དབང་ག་ཟུགས་ཅན་པ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པ། མིག་གི་
 དབང་པོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་ཏེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་ག་ཟུགས་
 ཅན་པ་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཞེས་པ་ག་ཟུགས་ལ་ལྟ་བཞིན་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་
 པ་ནི། གཉིད་འབྲུག་པོ་ལོག་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་
 དབང་ལྟ་བུ། དེས་དབང་པོ་སྤྱི་མ་བཞི་ལ་རིགས་འགྲེལ། །རང་གི་
 བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་བདག་སྐྱེན་དུ་གྱུར་
 པའི་གཙུག་པོ་རྣམ་རིག་དེ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད། ཡིད་ཀྱི་
 དབང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོན་གཅིག་ བོ་མའི་དབང་པོ་གང་
 རུང་གང་ཞིག་ རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་པོར་མཆོན་པར་བྱེད་
 པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། བོའི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་
 རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་པོར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་
 གནས་པ། མའི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད། རྫོད་དང་རྣམ་ཞེས་ཅི་
 རིགས་པའི་ཏེན་བྱེད་པའི་ཆེ་དེ། སློག་གི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད།
 ལུས་ཆོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། བསམ་གཏུན་གསུམ་པའི་སེམས་
 བསྐྱུས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་གང་རུང་གིས་སེམས་བསྐྱུས་
 པའི་ཆོར་བ་གང་ཞིག་ སེམས་པར་སྤྱོད་པ། ཆོར་བ་ལྡེའི་ནང་ཆན་དུ་
 གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་

ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་
གཉིས་ཡོད། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་གང་ཞིག སེམས་པར་སྤྱོད་བ། དང་
པོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་
བའི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་སོགས་ལ། ལུས་ཚོར་གང་ཞིག
གདུང་བར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ། ཚོར་བ་ལྗེའི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་
ཚོར་བ་སྤྱག་བསྤལ་གྱི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད། སེམས་ཚོར་གང་
ཞིག གདུང་བར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོའི་
མཆན་ཉིད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་གྱི་སེམས་བསྐྱུས་གྱི་
སེམས་ཚོར་གང་ཞིག སེམས་པར་སྤྱོད་བ། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོའི་
མཆན་ཉིད། ཚོར་བ་གང་ཞིག སེམས་གདུང་བར་མར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
བ། བཏང་སྦྱོམས་གྱི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད། དད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་
ན་དད་པ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། དད་པ་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་
པས་བྱལ། དད་པའི་དབང་པོར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེས་བཙོན་འབྱུང་དང་། སྤྱན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་།
ཤེས་རབ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེལ། །ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་
འོག་ཏུ་འཆད་དོ།

དབང་པོའི་བསྐྱུ་བ། སྒྲིབ་བཤད། གངས་ངེས་བཅས་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་ནི། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲིགས་ཀྱི་དབང་པོ་
 བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་བསྐྱུ་ན་བཞིར་འདུ་སྟེ། མངལ་དུ་འཇུག་པའི་རྟོན།
 ལྷགས་པའི་སྒྲེ་བ། སྒྲེས་པའི་གནས་པ། གནས་པའི་ལོངས་སྟོང་
 དང་བཞིར་འདུ་བའི་སྒྲིབ། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་
 བཞིར་འདུ་སྟེ། རྣམ་བྱང་ལ་འཇུག་པའི་རྟོན་དང་། ལྷགས་པའི་སྒྲེ་བ།
 སྒྲེས་པའི་གནས་པ། གནས་པའི་ལོངས་སྟོང་དང་བཞིར་འདུ་བའི་
 སྒྲིབ། བཞི་པ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་ལྔ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལྔ་ལ་དམིགས་པ་ལ་དབང་
 བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྒྲིབ། ཡིད་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་
 ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རོ་མའི་དབང་པོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རོ་མའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་
 པར་ལ་དབང་བྱེད་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྟོག་གི་དབང་པོ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
 སྐྱེས་ནས་མ་ཞི་བར་དུ་ལུས་ཀྱི་རིགས་མ་ཐུན་གནས་པ་ལ་དབང་
 བྱེད་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོར་བ་ལྔ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་
 པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ལ་ལྷག་
 པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་དགོ་བས་བསྐྱས་པའི་
 དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ལ་དབང་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་
 ཡིད་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བ་ཏང་སྟོམས་ཏེ་དགྲ་ལ། དབང་པོ་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་
 དང་། མཐོང་སྤང་སྟོང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟོམ་ལམ་དུ་གྱུར་
 པའི་དེ་དགྲ་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཀུན་
 ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། སྟོམ་སྤང་སྟོང་བ་ལ་དབང་

བྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དགུ་ལ་དབང་པོ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཐོབ་པ་དང་།
 མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་།
 མཛོད་ལས། རང་གི་དོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །དམིགས་པར་དབང་
 བྱེད་ཕྱིར་དབང་བྱུག །པོ་ཉིད་མོ་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད། །ལྷས་ལ་པོ་
 དབང་མོ་དབང་དག །རིགས་གནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །
 རྣམ་པར་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །སློག་དང་ཆོར་བ་རྣམས་དང་ནི།
 དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟར་འདོད་དོ། །མྱ་ངན་འདས་སོགས་གོང་
 རྣམ་གོང་། ཐོབ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་
 ཤེས་དང་། །དེ་བཞིན་ཀུན་ཤེས་ལྟན་དབང་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ལྟ་བུ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པ་གྱི་དབང་པོ་ལ་བརྩ་
 བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་
 རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིག་སོགས་དབང་པོ་བྱུག་བཞག །དེར་
 སྐྱེས་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་པོ་མེའི་དབང་པོ་དང་། །དེར་
 གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློག་གི་དབང་པོ་བཞག །བདེ་སྤྱུག་
 ལ་ལོངས་སྟོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་བཞག་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལ་བརྒྱུད་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་བྱང་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དད་

སོགས་དབང་པོ་ལྟ་བུ་བཞག། །དེར་སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་
ཤེས་པ་ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། །དེར་གནས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་ཀྱན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། །རྣམ་བྱང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་བཞག་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་ལས། ཡང་ན་འབྲུག་པའི་རྟེན་དང་ནི། །སྐྱེ་དང་
གནས་དང་ཉེར་སྤྱོད་ལས། །བཅུ་བཞི་དེ་བཞིན་སྟོག་པ་ལ། །དབང་
པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དབང་པོའི་ཐོབ་གཏོང་དང་དབང་པོ་ལྡན་ཚུལ་བཤད་པ།

༥ རྟུག་པ་ཐོབ་གཏོང་བཤད་པ་ལ། ཐོབ་ཚུལ། གཏོང་ཚུལ་
བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། འདོད་པར་དང་པོར་
རྣམ་སྤྲོད་གཉིས། །རྟེན་དེ་རྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བས་མིན། །དེ་ནི་རྟུག་གས་
བདུན་ནས་བརྒྱད། །གཟུགས་ན་རྟུག་གོ་གོང་མར་གཅིག། །ཅེས་
གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། འདོད་པའི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱིད་ཀྱི་

གནས་སྐབས་སུ་ནམ་སྒྲིབ་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་གསར་དུ་ཆེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ལུས་གྱི་དབང་པོ་དང་སྟོག་གི་དབང་པོ་གཉིས་གསར་དུ་
 ཆེད་པའི་བྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་དང་བཏང་སྟོམས་གྱི་
 དབང་པོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 གཉིས་སྐྱེ་སྤིང་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དབང་པོར་སོང་བའི་བྱིར།
 འདོད་ཁམས་པའི་མཆན་མེད་གྱི་རྩལ་སྐྱེས་གྱི་སྐྱེ་སྤིང་གྱི་གནས་
 སྐབས་སུ་ནམ་སྒྲིབ་གྱི་དབང་པོ་དུག་གསར་དུ་ཆེད་དེ། མིག་སོགས་
 དབང་པོ་ལྷ། སྟོག་དབང་སྟེ་དུག་གསར་དུ་ཆེད་པའི་བྱིར། འདོད་
 ཁམས་པའི་མཆན་བཅས་གྱི་རྩལ་སྐྱེས་གྱི་སྐྱེ་སྤིང་གྱི་གནས་
 སྐབས་སུ་ནམ་སྒྲིབ་གྱི་དབང་པོ་བདུན་གསར་དུ་ཆེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་པོ་ལྷ། སྟོག་གི་དབང་པོ། ཐོ་མོ་གང་རུང་
 གི་དབང་པོ་སྟེ་བདུན་གསར་དུ་ཆེད་པའི་བྱིར། འདོད་ཁམས་པའི་
 མཆན་གཉིས་པའི་རྩལ་སྐྱེས་གྱི་སྐྱེ་སྤིང་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ནམ་
 སྒྲིབ་གྱི་དབང་པོ་བརྒྱུད་གསར་དུ་ཆེད་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་
 དབང་པོ་ལྷ། སྟོག་གི་དབང་པོ། ཐོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱུད་
 གསར་དུ་ཆེད་པའི་བྱིར། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་སྐྱེ་སྤིང་
 གྱི་སྐབས་སུ་ནམ་སྒྲིབ་གྱི་དབང་པོ་དུག་གསར་དུ་ཆེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ། སྟོག་གི་དབང་པོ་སྟེ་དུག་གསར་དུ་ཆེད་

སའི་ཕྱིར། གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྲོད་སྐབས་སུ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་དབང་
 སོ་གཅིག་ཁོ་ན་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སློག་གི་དབང་སོ་གཅིག་
 ཁོ་ན་རྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཛོད་ལས། གཞུགས་མེད་དག་
 ཏུ་འཆི་བ་ནི། །སློག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྟོམས་ཉིད། །འགག་པར་
 འགྱུར་རོ་གཞུགས་ན་བརྒྱད། །འདོད་པར་བརྟུའམ་དགུའམ་བརྒྱད། །
 རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་བཞི། །དགོ་ལ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་ལྷ། །
 ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཞུགས་མེད་པའི་གང་ཟག་ལུང་མ་བསྟན་
 གྱི་འཆི་སེམས་གྱིས་འཆི་བའི་ཆེ་དབང་སོ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་
 འགག་པ་ཡིན་ཏེ། སློག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་
 འགག་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
 འཆི་སེམས་གྱིས་འཆི་བའི་ཆེ་དབང་སོ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་
 པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་སོ་ལྷ། དེས་ལྟན་གྱི་དབང་སོ་གསུམ་
 ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་པའི་མཆོན་གཉིས་པའི་
 རྩས་སྐྱེས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འཆི་སེམས་གྱིས་འཆི་བའི་ཆེ་དབང་སོ་
 བརྟུ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་སོ་ལྷ། དེས་
 ལྟན་གྱི་དབང་སོ་གསུམ། སོ་མོའི་དབང་སོ་གཉིས་ཏེ་བརྟུ་ཅིག་ཅར་
 ཏུ་འགག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་པའི་མཆོན་བཅས་ཀྱི་རྩས་སྐྱེས་
 དེས་འཆི་བའི་ཆེ་དབང་སོ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་

སོགས་དབང་པོ་དང་པོ་ལྟ། དེས་ལྡན་གྱི་དབང་པོ་གསུམ། པོ་མོ་
 གང་རུང་གི་དབང་པོ་གཅིག་སྟེ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ཁམས་པའི་མཚན་མེད་གྱི་རྩུས་སྒྲུས་དེས་འཆི་བའི་ཆེ་དབང་
 པོ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ།
 དེས་ལྡན་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་པའི་མངལ་སྒྲུས་དེས་འཆི་བའི་ཆེ་དབང་པོ་བཞི་ཅིག་
 ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་སྟོག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་གྱི་དབང་པོ་
 བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་མངལ་སྒྲུས་དག་
 སེམས་གྱིས་འཆི་བའི་ཆེ་དབང་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པ་ཡིན་
 ཏེ། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པ་གང་ཞིག་དེའི་
 སྟེང་དུ་སྟོག་ཡིད་ལུས་བཏང་སྟོམས་གྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགུ་ཅིག་ཅར་
 དུ་འགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན། དག་སྟོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་དེ་
 དབང་པོ་དུས་འཐོབ་ཅེ་ན། མཛོད་ལས། འབྲས་བྱ་ཐ་མ་གཉིས་
 དགུས་འཐོབ། །གཉིས་ན་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུས། །བཅུ་
 གཅིག་དག་གིས་དག་བཅོམ་ཉིད། །འགའ་ཞིག་དག་ནི་སྟོད་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འབྲས་བྱ་ཐོག་མ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཐ་
 མ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་གཉིས་དབང་པོ་དགུ་དགུས་འཐོབ་སྟེ།
 རྒྱུན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ། ཡིད་དབང་།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བཏང་
 ལྷོ་མས་ཀྱི་དབང་པོ། རྗེས་བཟེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་
 གྱུར་པའི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། །ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་
 ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགུས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 མཛོད་ཀྱི་ལུགས་སོ། །དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དད་སོགས་
 དབང་པོ་ལྷ། ཡིད་དབང་སྟེ་དྲུག་ བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིད་
 བདེའི་དབང་པོ་སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་
 གཅིག་དང་། རྗེ་རྩ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་
 ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མི་སྟོབ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་
 ལྷན་པའི་དབང་པོ་སྟེ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་སྟེ། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 ལྷོ་མས་འཇུག་བྱུང་པར་ཅན་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་
 ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ན་བཏང་
 ལྷོ་མས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
 འཇུག་ཅམ་པོ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་
 ལྷོ་མས་འཇུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ན་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་
 པོ་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་
 བ། སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པ་
 ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་
 འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་དང་སོགས་དབང་
 པོ་ལྷ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་བདུན་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་
 བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། དང་སོགས་ལྷ། ཡིད། བཏང་
 སྟོམས། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་
 དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། དང་སོགས་དབང་པོ་ལྷ། ཡིད།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བཏང་
 སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ། རྗེས་བཟོད་པར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
 པའི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་
 གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་
 བདུན་དང་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་འོང་ལྟར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་
 དབང་པོ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། དང་སོགས་ལྷ། ཡིད།

བཏང་སྟོམས་ཡིད་བདེ་སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་གཅིག ། རྩིས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
 བའི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ། ལམ་རྩིས་ཤེས་གྱི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་
 དགྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་བསྟན་བཅོས་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་དག་བཅོམ་པ་འགའ་ཞིག་ཉམས་པ་
 སོར་ཆུད་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ལ། དེས་ལྡན་
 དང་། སྤྱི་ལྡན་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས།
 བཏང་སྟོམས་དང་ནི་སྟོག་དང་ནི། ། ཡིད་དང་ལྡན་ལ་དེས་གསུམ་
 ལྡན། ། བདེ་ལུས་ལྡན་ལ་བཞི་དག་དང་། ། མིག་སྟོགས་ལྡན་ལ་ལྔ་
 དང་ལྡན། ། ཡིད་བདེ་ལྡན་ཡང་སྟུག་བསྟུལ་ལྡན། ། བདུན་དང་མོ་ཡི་
 དབང་སྟོགས་ལྡན། ། བརྒྱད་དང་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི། ། དབང་པོར་
 ལྡན་ལ་བཅུ་གཅིག་ལྡན། ། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་ལྡན་ལ། ། བཅུ་
 གསུམ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། བཏང་
 སྟོམས་སྟོག་ཡིད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་ན་དེ་གསུམ་
 ག་དང་ལྡན་པས་ཁྲབ་སྟེ། དེ་གསུམ་དེས་ལྡན་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་
 བ་དབང་པོ་བཞི་དང་ལྡན་པས་བྱུང་སྟེ། དེས་ལྡན་གསུམ་དང་དབང་
 པོ་གཉིས་གང་རུང་དང་ལྡན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་
 དབང་པོ་དང་པོ་བཞི་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་མ་དབང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་
 པས་བྱུང་སྟེ། དེས་ལྡན་གསུམ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། མིག་སོགས་
 གང་རུང་གཅིག་སྟེ་ལྔ་དང་ལྡན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡིད་བདེའི་
 དབང་པོ་དང་ལྡན་མ་དབང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་པས་བྱུང་སྟེ། དེས་ལྡན་
 གསུམ། ལུས་དབང་ཁོ་རང་སྟེ་ལྔ་དང་ལྡན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱག་
 བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་མ་དབང་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པས་བྱུང་
 སྟེ། དེས་ལྡན་གསུམ། ཆོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་
 དབང་པོ། ཡིད་བདེའི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་དང་ལྡན་
 པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། ཡིད་མི་བདེའི་
 དབང་པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་མ་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་
 བྱུང་སྟེ། ལྔ་མ་བདུན་དང་། དེ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་པས་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཀྱན་ཞེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཀྱན་ཞེས་ལྡན་པའི་
 དབང་པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་མ་དབང་པོ་བརྒྱ་གཅིག་དང་ལྡན་
 པས་བྱུང་སྟེ། དད་སོགས་ལྔ། ཡིད། ཡིད་བདེ། བདེ་བའི་དབང་པོ།
 བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་གདགས་གཞིའི་དབང་པོ་དགུའི་སྟངས་

དུ། རྩོག་གི་དབང་པོ། ཁོ་རང་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་པས་
 ཐུབ་པའི་བྱིར། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་ན་
 དབང་པོ་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ཐུབ་སྟེ། གང་གས་གཞིའི་དབང་
 པོ་དགྲ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། རྩོག་གི་དབང་པོ། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་
 དབང་པོ། ཁོ་རང་དང་ལྡན་པས་ཐུབ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཛོད་
 ལས། དག་མེད་ནང་ན་ཉུང་ལྡན་པ། །ལུས་ཆོར་རྩོག་ཡིད་བརྒྱད་
 དང་ལྡན། །གཟུགས་མེད་བྱིས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །བཏང་སྟོམས་
 རྩོག་ཡིད་དག་རྣམས་དང་། མང་པོར་ལྡན་ལ་བཅུ་དགྲ་སྟེ། །དི་མ་
 མེད་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ། །མཆན་གཉིས་འཕགས་པ་ཆགས་
 བཅས་ཏེ། མཆན་གཅིག་དི་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས། །ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། དག་རྩ་ཆད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་དབང་པོ་
 བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྟིང་དེ། ཆོར་བ་སོགས་ལྷ། ལུས་རྩོག་ཡིད་
 དབང་སྟེ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྟིང་པའི་བྱིར། གཟུགས་མེད་པའི་སོ་
 སྟེ་འགའ་ཞིག་ལའང་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྟིང་དེ། དད་
 སོགས་ལྷ། བཏང་སྟོམས་རྩོག་ཡིད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྟིང་པའི་
 བྱིར། སོ་སྟེ་ཕལ་ཆེ་བ་དབང་པོ་བཅུ་དགྲ་དང་ལྡན་པ་སྟིང་དེ། དི་
 མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་མ་གཏོགས་བཅུ་དགྲ་དང་ལྡན་པ་སྟིང་པའི་
 བྱིར། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་མཆན་གཉིས་པའི་སོ་སྟེ་དབང་དུ་བྱས་པ་

ཡིན་ཏེ། མཚན་གཉིས་པ་ཡིན་ན་ངི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་དང་མི་
ལྡན་པས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་མ་ཡིན་དགོས་
བའི་སྤྱིར། ཆགས་བཅས་ཀྱི་འཕགས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དབང་པོ་
བཅུ་དགུ་དང་ལྡན་པ་སྤིད་དེ། པོ་མེད་དབང་པོ་གང་རུང་གཅིག་ །ངི་
མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་སྟེ་གཞན་བཅུ་བདུན་རྣམས་
དང་ལྡན་པ་སྤིད་པའི་སྤྱིར།

དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་སོགས་བཤད་ཚུལ།

༥ བརྒྱད་པ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་བཤད་པ་ལ།
མཛོད་ལས་གསུངས་ཚུལ། ཀུན་བདུས་ལས་གསུངས་ཚུལ། ཉི་ཁྱི་
ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྐྱུ་བ་ལས་བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་བའི་དད་སོགས་དབང་པོ་དགུ་ནི་མི་ཤེས་པ་
ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་
དུ་གྱུར་བའི་དེ་དགུ་ནི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་

གྲུར་པའི་དེ་དགུ་ནི་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོར་འཛིག་གོ། དད་
 སོགས་དགུ་ཡང་། དད་པ། བཙུན་ལྟུང་། དཔ་པ། ཉིང་དེ་འཛིན།
 ཤེས་རབ། ཡིད། ཡིད་བདེ། ཚོར་བ་བདེ་བ། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་
 པོ་ནམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་ལམ་
 ལ་དགུ། གསུམ་ཡིན་གསུམ་ནི་དེ་མ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་དང་པོ་བཙུན་
 བསྐྱུས་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་
 བར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་སྟོམ་ལམ་དུ་གྲུར་པའི་དེ་དགུ་པོ་དེ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་
 པོ། །མི་སྟོབ་ལམ་དུ་གྲུར་པའི་དེ་དགུ་པོ་དེ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་
 དབང་པོར་འཛིག་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་
 བྱེད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་བའི་མཐོང་ལམ་དང་མཐོང་བའི་
 ལམ་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཙུན་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་
 དབང་པོ་གང་ཞེ་ན་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་བཙུ་
 རྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །
 ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན་མི་སྟོབ་ལམ་ལ་དབང་བྱེད་
 པའོ། །ཞེས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་
 ཞུགས་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མོས་སྦྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དད་

སོགས་ལྷ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་
 ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་ས་དང་པོ་ནས་དགུ་པའི་བར་གྱི་དད་སོགས་
 ལྷ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ། ས་བཅུ་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྷ་པོ་དེ་ཀུན་
 ཤེས་ལྷན་པའི་དབང་པོར་འཛོགས་ཤིང་། ཉི་མེད་ལས། དེ་ལ་མི་ཤེས་པ་
 ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྟོབ་པའི་གང་ཟག་
 མངོན་པར་ཉོགས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་སྣང་བ་
 མེད་ཅིང་འདུལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཀུན་
 ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྟོབ་པའི་གང་ཟག་ཀུན་ཤེས་པ་དང་
 ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་
 བར་ཉི། ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་ལྷན་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མི་
 སྟོབ་པའི་གང་ཟག་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་
 དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོར་ལམ་པ་རྒྱུན་ཞུགས་
 ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྷ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་
 པོ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྟོམ་ལམ་རྩོམ་ལྷ་

བྱེད་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དད་སོགས་ལྟ་གྲུབ་
 ཞེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སྒྲོལ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་ལྟ་
 གྲུབ་ཞེས་ལྟན་པའི་དབང་པོར་འཛོགས་སྟེ། བསྐྱུས་བ་ལས། མི་ཞེས་པ་
 གྲུབ་ཞེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞིན། སྤྲུལ་པ་བདེན་
 པ་མངོན་པར་ཉོགས་པ་ལ་བཅོན་པ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་ལ་འདུན་པ་
 ཉན་བཟུང་སྟེ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་པོ་ལྟེ་དོན་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གྲུབ་ཞེས་པའི་
 དབང་པོའི་དོན་གང་ཞིན། སྤྲུལ་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་
 ཉན་བཟུང་སྟེ། རྩི་རྩི་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་དབང་པོ་ལྟེ་
 དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གྲུབ་
 ཞེས་ལྟན་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞིན། སྤྲུལ་པ་མི་སྒྲོལ་ལམ་ཉན་
 བཟུང་སྟེ། སྤང་པོ་ལྟག་མ་མེད་པའི་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་
 ཀྱི་བར་གྱི་དབང་པོ་ལྟེ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་
 པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་
 པའི་མི་ཞེས་པ་གྲུབ་ཞེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། མི་ཞེས་པ་གྲུབ་ཞེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི་དགེ་
 སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཐག་རིང་ཞིང་འཛིག་ཉོན་པའི་རྣམ་པར་
 ཉོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དགེ་སྦྱོང་

ཚུ་ལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ཐག་མི་རིང་ཞིང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཐག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མོས་
 སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་དད་སོགས་ལྟ་དང་པོ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་
 དགྲ་པའི་བར་གྱི་དེ་གཉིས་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམས་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་ཀྱན་ཤེས་
 པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རིམ་རྒྱུར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན།
 སྤྱིས་པ་མོས་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ས་ནི་དང་པོར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། དེ་
 ལས་གཞན་ལྟག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ནི་གཉིས་པའོ། །
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་
 བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ། དབང་རྟེན་ནི།
 འབྱུང་བ་བཞི་དང་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་གཟུགས་དང་དབང་པོ་ཐ་མི་དད་
 པར་འཇུག་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་དབང་ལུལ་ནི། གཟུགས་ནས་
 ཆོས་ཀྱི་བར་གྱི་ལུལ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་བདག་ཏུ་
 འཛིན་ཚུ་ལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དར་འཛིན་པའམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་
 དང་། དེའི་འཁོར་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའམ་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་སྒོན་པོའི་སྤྱིས་

གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་དབང་
 སྐྱར་བྱེད་དང་བསྐྱར་བྱ་བྱ་རྩྱའི་གས་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁམས་གང་དུ་འདོག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་ཁམས་ན་ཡུལ་དུག་ཀ་ཡོད། གཟུགས་
 ཁམས་ན་དེ་རོ་མ་གཏོགས་ཡུལ་བཞི་ཡོད། གཟུགས་མེད་ན་ཆོས་
 ཁམས་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །དབང་པོའི་རོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདོད་
 ཁམས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་ཆང་
 བར་ཡོད། གཟུགས་ཁམས་ན་པོ་མོ་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་
 ཡིད་མི་བདེའི་དབང་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 སྤྱོད་ཀྱི་དབང་པོ་བཅུ་ཡོད། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་
 ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་མ་གཏོགས་སློག་
 ཡིད་བཏང་སློམས་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། དེ་མེད་
 མ་གཏོགས་འདོད་པར་གཏོགས། །པོ་མོའི་དབང་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་
 དག །མ་གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས་གཟུགས་ཅན་དང་། །བདེ་
 བའང་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོ་བཅུ་དགུ་ཡོད་དེ། དེར་དེ་
 མེད་གསུམ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་ཁམས་ན་བཙུ་ཡོད་དེ། དེར་དེ་མེད་གསུམ་པོ་མོའི་

དབང་པོ་གཉིས་ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་ཏེ་བདུན་
 མ་གཏོགས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་བྱིར། དབང་པོའི་མཆོན་
 ཚུལ་ལ། དབང་པོ་དེ་གྲོང་གི་དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 གྲོང་དེས་སྐྱེ་བོའི་ཉེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་པོ་
 དེས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཉེས་པའི་ཉེན་བྱེད་པའི་བྱིར། དབང་ཉེན་དེ་གྲོང་
 ཁྲིའི་དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲོང་ཁྲིའི་དེས་གྲོང་གི་
 ཉེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། དབང་ཉེན་གྱིས་ཀྱང་དབང་པོའི་ཉེན་བྱེད་པའི་
 བྱིར། དབང་ཡུལ་དེ་གྲོང་རྒྱལ་གྱི་དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 གྲོང་རྒྱལ་དེ་སྐྱེས་བྱས་འཇུག་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་
 བཞིན་དུ། དབང་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲིབ་རྩི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་
 པར་ཉེས་པ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་
 བྱིར། རྣམ་པར་ཉེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲིབ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། སེམས་བྱུང་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་སོགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱིར། སེམས་བྱུང་ལ་གང་ཟག་གི་སྒྲིབ་སྟོན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་ཉེས་པའི་དབང་བསྐྱུར་བྱ་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱིར། དེས་ན་གྲོང་དང་གྲོང་
 ཁྲིའི་དང་གྲོང་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། མ་ལ་ཡ་ལ་སོགས་
 པའི་ཡུལ་དང་། ཁྲིམ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ནི་གྲོང་དང་། བཟོའི་བྱེ་

བྲག་བཙུང་ཡོད་པ་ནི་བྱོང་བྱེད་དང་། ཆོར་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་
ནི་བྱོང་དལ་དང་། རིགས་བཞི་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་ལྗོངས་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་ནི། འགོག་པ་རྩེས་ཤེས་ཐོབ་པའི་རྩེས་ཐོབ་
ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་དབང་འབྱིང་ཆོས་ཅན། སྤྲ་མེད་རྩོགས་
བྱང་ལས་བྱིར་མི་ལྗོག་པ་ཡིན་ཏེ། འགོག་པ་རྩེས་བཟོད་ཀྱིས་བྱངས་
པའི་རྩེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཤེས་བཟོད་གཞན་བཙུལ་
རིགས་འབྱེད། །

སྒྲོམ་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྗོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ།

༥ གསུམ་པ་སྒྲོམ་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྗོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་
ལ། མཆོམས་སྐྱར་བ་དང་། རོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
མཐོང་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྗོག་པའི་རྟགས་དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲོམ་ལམ་པ་
བྱིར་མི་ལྗོག་པའི་རྟགས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མདོར་

བསྟན་གྱི་གོ་རིམ་དང་བསྟན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
 ལ། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཞར་བྱུང་
 དང་། དཀྱུས་མའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་དང་།
 བྱུང་གཞིའི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། དེའི་རབ་དབྱེ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོར་བསྟན་དང་བསྟན་ན་དང་པོར་
 ཏྲགས་འཆད་རིགས་ནའང་དེ་དག་གི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་དང་
 པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བྱུང་པར་ཅན་སྒྲོམ་ལམ་ངེས་པ་
 ལ་དེའི་བྱུང་པར་ངེས་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་ཆོས་གྱི་གྲགས་པའི་ལྷགས་ལས། བྱུང་པར་དང་ནི་
 བྱུང་པར་གཞི། །འབྲེལ་དང་འཛིག་ཉེན་གཞུང་ལྷགས་ནི། །བཟུང་
 བས་དེ་དག་བསྐྱམས་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཏྲོགས་གྱི་གཞན་དུ་མིན། །
 དཔེར་དབྱུག་ཅན་བཞིན། །ཞེས་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དབྱུག་པ་
 སྒྲོས་མ་བཟུང་བར་བྱུང་པར་ཅན་དབྱུག་པ་ཅན་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མི་
 སྐྱེའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆམས་སྒྱུར་བ་ལ། ལྷགས་ལས་
 བྱུང་པར་མ་བཟུང་བར་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་རེ་ཤིག་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་བྱུང་པར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ནི། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་པ་བཤད་པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། ཟབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཟབ་པ་རང་གི་དོ་བོ་དང་། ཟབ་པའི་རྒྱ་
 མཚན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྷན་
 པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །
 བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གང་དག་དང་ཉགས་གང་
 དག་དང་མཚན་མ་གང་དག་གིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་རབ་
 ཏུ་དབྱེ་བར་བགྱིས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་
 ཉགས་དང་མཚན་མ་རྣམས་བསྐལ་པ་གསྐྱའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་
 སྟོན་པར་སྟོད་ལགས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་པར་ཕྱིན་དུག་
 ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་གང་ལ་གནས་ཤིང་བྱན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱི་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིད་པའི་གནས་
 ཟབ་མོ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཞེས་
 དང་། ཟབ་མོ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྒྲུབ་པ། རབ་འབྱོར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་
 ཁྱོད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཁྱུ་བར་སེམས་པ་ནི་ལེགས་
 སོ། །རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཟབ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཆོག་སྒྲ་དྲགས་སོ། །འདི་ནི་མཆོན་མ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །
 ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས།
 གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཟུགས་ཀྱི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ལགས། ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ནི་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱང་མེད་ལ་གཟུགས་ལས་གྲུད་ན་ཡང་དེ་
 བཞིན་ཉིད་མེད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཟབ་པ་དེ་ནི་སྟོང་འདོགས་
 དང་། །སྐྱར་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད། །ཅེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ཡང་གཟུགས་མེད་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
 གཟུགས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོང་འདོགས་དང་སྐྱར་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟབ་མོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི།
 ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།

ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིར་བསྟན་
 ཟབ་པའི་ངོ་བོ་ཡང་ཡོད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆན་མ་མེད་པ།
 སྟོན་པ་མེད་པ། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ། སྐྱེ་བ་མེད་པ། འགག་
 པ་མེད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ། ཞི་བ། དེ་བཞིན་
 ཉིད། ཡང་དག་མཐའ་རྣམས་འདིར་བསྟན་ཟབ་མོ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྟོ་སྟུར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར།

བྱད་གཞི་སྟོམ་ལམ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་བྱད་གཞི་སྟོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་དེ་ལྟར་སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་
 བསྟན་ནས་དེ་བྱད་པར་གྱི་གཞི་སྟོམ་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་ནོ། །
 ཞེས་མཆམས་སྦྱར་བ་ལ། དེ་ལྟར་བྱད་པར་བསྟན་པས་བྱད་པར་

གྱི་གཞི། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། བྱད་གཞི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་
 སྟོན་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། བན་ཡོན་གསུམ་རིམ་བཞིན་
 སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་
 ཏོ། །རབ་འབྱོར་གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་
 བཞིན་དུ་བདག་གིས་འདི་ལྟར་གནས་བར་བགྱེད། །ཤེས་ཕྱིན་ལ་ཇི་
 ལྟར་ཉེ་བར་གནས་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱེད།
 །ཤེས་ཕྱིན་ལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་
 པར་བྱེད། །ཤེས་ཕྱིན་ལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་
 ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱེད་སྐྱམ་བས་ཤེས་ཕྱིན་དང་ལྡན་པའི་གནས་པ་
 ཟབ་མོ་འདི་དག་ལ་སེམས་པར་ཡང་འགྱུར། འཇལ་བར་འགྱུར།
 དེས་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་དང་། དེ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་
 བྱེད། དེ་དེ་བཞིན་དུ་དེས་པར་རྟོག་པར་བྱེད། དེ་དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་
 རྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
 སྐྱེས་བུ་འདོད་ཆགས་ལ་སྒྲིད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞིག་གིས་བྱད་
 མེད་གཟུགས་བཟང་ཞིང་མཛེས་པ་བལྟ་ན་སྤྱད་པ་འགའ་ཞིག་དང་
 དུས་བཟབ་པ་ལ། བྱད་མེད་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་
 ཞིག་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། སྐྱེའི་བར་དུ་ཡང་ཉེ་བར་མི་འབྱོར། ཞེས་

སའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་
 དང་མཐོང་བའི། ལམ་དང་སྒྲོམ་སའི་ལམ་ཉིད་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་
 སེམས་བ་དང་། །འཇལ་དང་དེས་ཉིག་སྒྲོམ་སའི་ལམ། །ཞེས་
 གསུངས། གསུམ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོམ་ས་བཤད་པ་ལ།
 ཐོས་བ་དང་བསམ་བ་དང་བསྒྲུབ་ས་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དག་
 གས། ཉིང་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་བ་དང་དངོས་དང་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་
 ཤེས་རབ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དེས་བར་འབྲེད་སའི་ཡན་ལག་ལ་
 སོགས་བ་གསུམ་ལ་དེས་བར་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 སེམས་བ་དང་། འཇལ་བ་དང་དེས་བར་ཉིག་བ་དག་ནི་སྒྲོམ་སའི་
 ལམ་རྒྱུ་ཆགས་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དེས་
 འབྲེད་ཡན་ལག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོས་སའི་དོན་ལ་དཔྱེད་སའི་
 རིགས་བ་བཞིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་བ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་བསམ་སའི་དོན་ལ་མཉམ་བར་འཛོག་བཞིན་སའི་
 ཞི་གནས་དགུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇལ་བ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་དོན་དགུ་པོ་དེ་འབྲེད་བ་དང་། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བར་
 འབྲེད་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཉིག་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱེད་སའི་ལྷག་
 མཐོང་བཞིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དེས་བར་ཉིག་སའི་སྒྲུབ་མཐོང་སྒྲོམ་
 གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉིག་ས་ཟིན་རྒྱུ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐེག་

ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་
 པའི་སྒྲིབ།

དེའི་རབ་དབྱེ་བ་འད་པ།

༥ གསུམ་པ་དེའི་རབ་དབྱེ་བ་འད་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་།
 བྱེ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་གཞི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་གངས་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད། ཅེས་བྱི་བའི་སྒྲོ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་
 རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཅེན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་མི་མཐུན་སྟེགས་
 ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དགྲུ་དང་། གཉེན་པོའི་སྟེགས་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་དགྲུ་ཡོད་
 པའི། དང་པོ་ནི། མི་མཐུན་སྟེགས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། གཉེན་པོ་
 ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་
 ཡང་བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྱོད་དང་བྲལ་བས་བསྐྱལ་བ་གསྒྲུབ་པའི་བྱེ་

མ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཞེས་སོགས་དང་།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་བྱང་
 ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ཐབ་མོ་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་འདི་ལ་བཅོན་པར་བྱེད་ན་
 དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་། ཅིག་ཤོས་ཆུང་དུའི་འབྲིང་གཉིས་སྟོན་པ་
 ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྟུམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་དང་བྲལ་
 བས་བསྐལ་བ་གང་ལྟའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་འདུག་ཅིང་རྒྱན་དུ་
 ཞུགས་པ་ལ་ཡོན་ལྷན་ན། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་
 རིགས་ཀྱི་བྱེ་མོ་ཤེས་ཕྱིན་ཐབ་མོ་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་འདི་ལ་བཅོན་
 པར་བྱེད་ན། དེའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེ་ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་
 གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྟུམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆེན་ཤེས་
 ཕྱིན་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག་བསྐལ་བ་གང་ལྟའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་
 འདུག་ཅིང་སྦྱིན་པ་བྱེད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་
 རིགས་ཀྱི་བྱེ་མོ་གང་ཇི་སྟུམ་བསྟན་པའི་ཤེས་ཕྱིན་ཐབ་མོ་འདི་ལ་
 གནས་ཏེ་ཉི་མ་གཅིག་སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་། ཅིག་ཤོས་འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་གཉིས་སྟོན་པ་
 ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྟམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་དང་བྲལ་
 བ་གང་ཞིག་བསྐྱལ་བ་གཞུང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་པ་
 ཕྱིན་ན། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།
 རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་གིས་
 ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་ཇི་སྟེད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་གཅིག་གནས་
 ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་པ་ཕྱིན་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་འབྲིང་གི་
 འབྲིང་དང་། ཅིག་ཤོས་འབྲིང་གི་འབྲིང་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་
 འབྱོར་དེ་ཇི་སྟམ་དུ་སེམས། ཤེར་ཕྱིན་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆེན་གང་
 ཞིག་གིས་བསྐྱལ་བ་གཞུང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་དུ་གནས་ཏེ། ཟན་ཉི་
 བཞི་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
 པ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་འཕྲུ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་
 གིས་ཇི་སྟེད་བསྟན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཏེ་ཟན་ཉི་བཞི་དང་།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་དང་། ཅིག་ཤོས་འབྲིང་
 གི་ཆེན་པོ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྟམ་དུ་སེམས། བྱང་
 ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་དང་བྲལ་བ་གང་གིས་བསྐྱལ་བ་གཞུང་གི་བྲེ་མ་
 སྟེད་དུ་གནས་ཏེ་ཟང་ཟེང་གི་སྒྱུན་པ་དེ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་

རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་རྩི་སྐད་
 བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ་ཉི་མ་འགའ་ཞིག་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིན་པ་དེ་
 དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཚུང་དུ་འཛི་ཆེན་པོ་དང་། ཅིག་ཤོས་
 ཆེན་པོ་འཛི་ཚུང་དུ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྟེང་དུ་
 སེམས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཤེར་བྱིན་དང་བྲལ་བ་
 གང་ལ་ལས་བསྐལ་བ་གསྐྱེ་བྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་གནས་ཏེ།
 འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཙུ་མ་
 ལྟན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
 གང་རི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩིས་སུ་ཡི་རང་ནས་སྒྲ་མེད་རྩོགས་
 བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྒྲི་ན། ཞེས་སོགས་དང་། བཙུ་མ་ལྟན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་རྩི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་འདི་
 ལ་གནས་ཏེ་ཉི་མ་འགའ་ཞིག་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེ་ཚུང་དུ་འཛི་འབྲིང་དང་། ཅིག་ཤོས་ཆེན་པོ་འཛི་འབྲིང་
 གཉིས་སྟོན་པ་ལ། གསོལ་བ། བཙུ་མ་ལྟན་འདས་མཛོན་པར་འདུ་
 བགྱི་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་བཙུ་མ་ལྟན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ན། དེ་རི་སྟེང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་

བྱ་མོ་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལགས།
 ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་
 འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ནི་
 ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པའམ་སྐྱོན་མེད་པར་འདུག་པའམ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། མི་མ་བླན་སྤྱོད་པ་ཆུང་དུ་འཛིན་ཆུང་དུ་དང་། གཉེན་
 བོ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་
 སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ལ་གནས་ཤིང་ངེ་ལྷ་ངེ་ལྷར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 བ། ཞེས་སོགས་ནས། བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གྲིས་མི་མ་བླན་སྤྱོད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གཉེན་པོ་
 རྒྱགས་ལ་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ནི་རྒྱུ་ཆགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆིག་དོན་
 གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་རྩོད་པ་
 སྤོང་བ་དང་། སྤང་བུའི་ངོ་བོ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ནི། ལུན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ནི་སྤང་བ་ཆུང་དུས་སེལ་བ་ལ། ཆུང་དུ་
 ནི་ཆེན་པོས་སེལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་
 དང་། འབྲིང་དང་ཆུང་དུ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་
 ཆུང་དུའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཆུང་དུ་

དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་
 ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 བློ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའོ། ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད། ཆོག་དོན་དངོས་དེ་
 འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་ལས་གངས་
 བཞིན་དུ། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པས་དགུ་དག་དུ་རྣམ་པ་
 དགུ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་ནི་རིམ་བཞིན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མར་དབྱེར་བྱང་སྟེ། ཁྱོད་ལ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ནས། དེ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་དགུར་དབྱེར་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་དགུར་གངས་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་
 བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གཉིས་སུ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྒྱུ་ཆགས་སུ་
 འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་
 དབྱེ་བས་རྣམ་པ་དགུར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་
 རྣམ་སྲིད་ཅེའི་བར་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉེན་
 པོར་གང་མེད་གཉིས་སུ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ལམ་
 དགུར་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་སྤང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་

དབྱེ་བ་ལས་སྤང་བྱ་དགའི་གཉེན་པོར་གྲངས་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་ལམ་
 དགྲུར་བྱེ་བའི་བྱིར། སྒྲོམ་སྤང་ནམ་པར་ཉོག་པའི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ཆེ་
 འབྲིང་ཆུང་ནམས་རེ་རེ་ཞིང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་
 པ་དགྲུ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ལམ་ཆུང་
 འབྲིང་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་
 གིས་ཐ་དད་པ་དགྲུར་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་
 ནས་སྐྱེ་བས། སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་
 ཆུང་དུ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་མི་དགོས། ཆེན་པོ་ཆུང་དུས་སྤྲོང་མི་
 རུས་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། དེའུ་ནི་འཇུ་བ་མོ་རེས་ཀྱང་གཏོང་རུས་
 ལ་རི་བོ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།
 སྤང་དཀའ་སྤྲོ་ལ་ཆེ་ཆུང་དུ་འཛོག་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འདྲིར་ནི་དེ་མ་
 སྤང་དགས་ལ་ཆུང་བ་དང་ཆེ་བར་འཛོག་པའི་བྱིར་ཏེ། རུས་མཁན་
 གྱིས་གོས་གྱི་དྲི་མ་རགས་པ་སྐྱོན་ལ་བསལ་ནས་སྤང་བ་རྗེས་སུ་
 སེལ་བ་དང་། ལུན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་རགས་པ་ནི་སྤང་བ་ཆུང་དུ་
 སྐྱོན་མེད་འོད་གྱིས་ཀྱང་སེལ་ལ། ལུན་པ་ཆུང་དུ་སྤང་བ་འགའ་ཞིག་
 ནི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་ཉི་འོད་ལྟ་བུས་སེལ་དགོས་པར་ཆད་མས་གྲུབ་
 པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་ཉོག་པའི་
 གཉེན་པོའི་དབྱེ་བས་དགྲུར་བྱེ་ནས་ཉོན་སྤྲིབ་གྱི་གཉེན་པོ་ནི་དབྱེ་

བས་དེར་མི་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྒོམ་སྤང་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱང་ཡོད་
པའི་བྱིར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་དེ་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པའི་ནང་དུ་
འདུས་པའི་བྱིར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཉོན་
མོངས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་རྒྱན་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བའི་
བྱིར།

དབྱེ་བ་ལ་ཚུད་པ་སྤྱོད་བ་སོགས་བཤད་པ།

༥ གཉིས་བ་བྱེ་བ་ལ་ཚུད་པ་སྤྱོད་བ་ལ། གཉིན་པོའི་གངས་
ངེས་བ་དང་། བྱེད་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤྱོད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཚུད་
བ་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོ་དང་། བསྟན་བཅོས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། གངས་མེད་སོགས་སུ་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་མཆན་
ཉིད་དང་། གང་མེད་ལ་ཚུད་པ་དངོས་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ།
གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གངས་མ་མཆིས་བ་དང་གཞལ་དུ་མ་
མཆིས་བ་དང་ཆད་མ་མཆིས་བ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་མཆིས། ཐ་དད་དུ་

བགྱི་བ་གང་ཞིག་མཆིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ།
 རབ་འབྱོར་གངས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་
 སམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བགྱང་བར་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ལོ། །
 ཞེས་སོགས་དང་། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་རྣམ་གངས་གང་
 གིས་ན་གཟུགས་ཀྱང་གངས་མ་མཆིས་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་ཆད་མ་
 མཆིས་པར་འགྱུར་བ་ལགས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དེ་དང་དེ་ལས་རྣམ་པ་རེ་རེའི་
 དབང་དུ་མཛད་དེ། བསོད་ནམས་གངས་མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་
 མེད་པ་དང་། ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བྲག་
 རྣམ་པ་མང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྩེ་བྲག་ལ་
 ད་ལྟེ་བ་ནི་གངས་རྣམ་པ་དགུ་ལས་མང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུམ་པོ་དེ་དང་དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་
 ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རེ་རེའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། བསོད་ནམས་གངས་
 མེད་གཞལ་དུ་མེད་ཆད་མེད་གསུམ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རྩེ་བྲག་སྟེ། འབྲས་བུའི་མང་ཉུང་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་
 གྲུབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
 གངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད་ཆད་མེད་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་

འགྲུར་རོ། །ཞེས་སྒྲོམ་ལམ་དགུས་ཤེར་བྱིན་དང་མ་བུལ་བ་ལ་དེ་
ལྟར་སྒྲེ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པ་དགྲུར་བཞེད་དོ།
ཞེས་རི་ལྟར་ན་གངས་རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།

༩ གཉིས་པ་ལན་ལ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་
བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཆོས་དེ་དག་ལ་དོན་ནམ་ཡི་གེ་ཐ་དད་དུ་
བྱ་བར་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་འོན་ཀྱང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་དོན་
ལ། དེས་ལས་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། གངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
བའམ། གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཆོད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
བའམ། ལྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཞེས་མདོན་
པར་བཟོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྩེ་
ཆེན་པོའི་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་
པ་ལ། ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་
ཡང་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཉི་ལྔ་དུ་ཅོད་པ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ལན་
དུ་མཛད་པའི་རྩེ་སྤྱ་འབྲང་ནས་ལེ་ཏུ་བརྒྱད་མ། རྣམ་གྲོལ་སྟེ།
ཤེར་སྒྲོན། ཤེར་ལ། ལྷ་འོད་རྣམས་སྤྱ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད། འགྲེལ་བ་
ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་དེའི་རྩེ་སྤྱ་འབྲང་རྣམས་དང་རྩྭ་གི་རྩིས་ཅོད་བ་

ཁོང་ནས་བཏོན་ཏེ་བཞི་ཀ་ལན་དུ་མཛད་ལ། འདི་ལྟར་ན་སྒྲོམ་ལམ་
 བ་མར་གངས་མེད་སོགས་གསུམ་སྒྱུ་བར་གསུངས་པ་ལ་དེ་གསུམ་
 གྱི་མཆན་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་ཞུས་བའི་ལན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་
 འདོགས་འགོག་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་འདྲ་བ་གསུངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་
 གངས་མེད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སམ་འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བགང་བར་ཉེ་བར་མི་འགྲོདོ། གཞལ་དུ་མེད་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་ལ་ཆད་མི་དམིགས་པའོ། །ཆད་མེད་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཟག་གི་རྣམ་པ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ཆད་བཟུང་
 བར་མི་རྒྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྣམ་གངས་ཡོད་དམ་ཞེས་པའི་
 ལན་དུ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། གང་གིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་
 བའི་རྣམ་གངས་དེ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་
 བར་གསུངས་པ་ལ། ལྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་མི་བས་ཏེ་
 གངས་མ་མཆིས་པ་ཡང་དེ་ལགས། ཆད་མ་མཆིས་པ་ཡང་དེ་
 ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཟད་པ་མི་དམིགས།
 གངས་ཀྱང་མི་དམིགས། གཞལ་བ་ཡང་མི་དམིགས། ཆད་ཀྱང་མི་
 དམིགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བས་ན་ཆོས་དེ་དག་ལ་དོན་ནམ་
 ཡི་གེ་ཐ་དད་དུ་བགྱི་བ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་ལྟོང་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་

མེད་པས་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་གངས་མེད་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་མེད་
 པས། དོན་དང་ཡི་གེའི་སྒྲོན་ས་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པར་མི་རྒྱས་པར་
 བཅད་པ་དེ་བསྐྱས་པ་ནི། གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྐྱར་པ་རྣམས།
 ཞེས་སོགས། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གངས་མེད་
 སོགས་སུ་བརྗོད་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྗོད་ན་འགལ་བ་སྟམ་དུ་
 བསམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་བཤད་པ་
 ལ། གངས་མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་བསྐྱར་
 པའི་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ནི། དོན་དམ་པར་ན་སྒྲོན་
 པའི་ལམ་རིམ་སྐད་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དོན་གཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་
 སྦྱོར་བ་ལ་ལྟོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ངོ་བོར་དབྱེ་བར་བྱ་བ་བཅོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ནི་བཤད་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རིམ་སྐད་བཤད་ཅིང་བསྐྱར་པ་དེ་དག་གིས་
 པའི་སྦྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཐུན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 བཞེད་པས་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་གངས་མེད་
 སོགས་འབྱུང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་དགུར་གངས་མ་ངེས་མི་

དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་
 མ་གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲོམ་ལམ་དགུ་པོ་རེ་རེས་འབྲས་བུ་གངས་
 མེད་འབྲིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་གངས་མེད་སོགས་མི་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ལ་དགུར་གངས་མ་རེས་མི་
 དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་
 གངས་མེད་སོགས་བསྐྱེད་པར་བསྐྱོན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། ཁྱོད་ལ་བཏེན་ནས་གདུལ་བྱས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོ་བ་
 སྒྲེས་ནས་རྒྱ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཧྲི་གཉིས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚྱོད་པ་དང་།
 ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྒྲོམ་
 ལམ་གྱི་སྤང་གཉིན་ལ་ཉམས་ཐོབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་ཐལ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་གང་ཞིག ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་དེ་ལ་གོམས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགོ་བའི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བྱར་མེད་
 པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲེ་བོ་སྒྲོ་དམན་པའི་ངོར་དོགས་པ་བསུ་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཚམས་སྒྲུར་བ་ལ། སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

གྱིས་གོམས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བྱར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ་སྙམ་པའི་སྐྱེ་བོ་སྒོ་དམན་པའི་ངོར་
 རོགས་པ་བསུ་བར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། བརྗོད་དུ་
 མེད་པ་ལ་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་ཚུད་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།
 མདོ་ལས། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་ལ་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡང་བརྗོད་དུ་མ་
 མཆིས་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤེགས་
 ཉེ་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའི་དོན་ལ་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་
 མ་མཆིས་ན་སྐྱིན་པའི་པར་བྱིན་ལ་ཡང་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་
 འགྲིབ་པ་མ་མཆིས་པར་འགྲུང་ངོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ།
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོར་འདོད་པའི་ལམ་གྱི་དངོས་པོས། ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ན་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་
 གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་སྒོམ་
 པ་ཕུལ་དུ་བྱིན་པར་བྱར་མེད་པའི་བྱིར། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་
 གཉན་པོ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བལ་བ་དང་སྐྱེ་བར་མི་རུང་ངོ། །དེ་
 བས་ན་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་

བོ་ནི་ཅི་ཞིག་བོད། རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ། ཟུང་ཟད་
 གྲང་མི་བྱེད་པ་ཉིད་པས་ཉེ་བར་འགོད་པར་མི་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱིས་
 གྱིས་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་
 ཐལ། བྱིད་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་བྱིད། བྱིས་སྟེ། བདེན་
 པའི་དངོས་པོར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་
 འཕེལ་བར་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཞེས་ཟེད།

༥ གཉིས་པ་ལ། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤང་གཉེན་ལ་བོར་ཐོབ་མི་བྱེད་
 པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་
 པའི་བྱིད། ཞེས་མཚམས་སྒྱུར་བ་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
 ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། སྤང་ཆོད་དུ་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པར་
 བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་ལ་ཉམས་འཕེལ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་
 འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་ནི་
 འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །འདི་ནི་འདོད་
 པའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། གསོལ་བ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྲེལ་མེད་རྫོགས་བྱང་རིམ་བྱ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་རིམ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲེལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
 བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆན་ཉིད། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་
 བཞེད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། གཞུང་དེ་རྣམས་ཆོག་དོན་
 ཀྱི་སྒྲོན་ས་བཤད་པ་ལ། རིམ་བུ་བྱང་མེད་པའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་
 སྤྱོད་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་པོ་ཙམ་
 ཀྱིས། གདུལ་བུའི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྩིས་སུ་མཐུན་པར་དོན་བྱུང་པར་ཅན་སྤང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 སྒྲོན་ས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམས་
 པས་སྒྲོ་བྱུང་ཀྱི་བྱི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོན་ས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་
 ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འདི་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་
 པའི་དོན་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དོན་དམ་པར་ནི་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་
 དགག་པའི་ཚུལ་དུ་བཞེད་པས་དེའི་ཆེ་སྦྱར་བ་མེད་པ་ཉིད་སྦྱར་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་
 ཆོན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ན། ཐེག་ཆོན་ཀྱི་

སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་
 བྱེད་པ་མེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དོན་དམ་
 བར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་
 སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྡེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དོན་དམ་
 བར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་
 མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བའི་འདོད་དོན་སྐྱབ་བྱས་ཏེ། རྟོགས་པ་
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སེམས་ཅོམ་བས་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་སྐུ་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེས་དེ་བདེན་བྱུང་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བདེན་གཉིས་བདེན་བྱུང་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩ་འགྲེལ་
 འདི་དག་གི་དོན་ལ། རྒྱན་སྤང་དུ་རྒྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དུ་མཛད་ནས། ཕྱི་མ་གཉིས་བྱང་ཆུབ་
 དང་ལམ་གྱི་ཡིན་ལུགས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་སོ་
 སོར་བཞད་དོ། །འགྲེལ་བ་འདིར་ནི་རྒྱང་པ་གསུམ་པ་དང་པོའི་གོང་
 དུ་སྤངས་ནས་དཔེ་དང་། བཞི་བ་གཉིས་པའི་གོང་དུ་སྤངས་ནས་
 དོན་དུ་མཛད་ནས་སྟན་ཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་

སའི་ལན། བྱང་ཆུབ་དང་ལམ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པ་མེད་སའི་
 རྒྱ་མཆན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་
 རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་ཤུགས་ལ་བསྟན་ལ། རྟེན་པ་དང་སྤོང་འབྲེལ་བ་
 བློ། རི་ལྟར་བྱེད་པར་དུ་བྱུང་མེད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་པོ།
 ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སའི་བར་རོ། །གསུམ་པའི་འབྲེལ་བ་
 བློ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པའོ། །
 བཞི་པའི་འབྲེལ་བ་བློ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འདི་ཡང་། ཞེས་
 པའོ། །གཉིས་པའི་འབྲེལ་བ་བློ། དེའི་ལྷན་མ་རྣམས་སོ། །འདི་ལ་
 ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་པ། དོན་དམ་དུ་འདོད་ལན། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དཔེ་འགོད་པ་དང་དོན་སྦྱར་བ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་བློ། རི་ལྟར་བྱེད་པར་དུ་བྱུང་མེད་སའི། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་བློ། བསྐྱེད་པས་སྐྱོ་བྱུང་གྱི་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་བློ། དོན་དམ་པར་བློ། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་བཤད། གསུམ་པ་བློ། དེའི་ཆེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། དོན་
 བློ། རིམ་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འབྲིབ་མེད་
 གྱང་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བུའི་དོན་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་དོན་དམ་
 པར་འཕེལ་འབྲིབ་མེད་གྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྤྲོ་བ་ལམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་སུ་གོམས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་
 ལམ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ན། དེས་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་
 དང་། གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་
 དེས་ཐ་སྙད་དུ་དེ་འདྲི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 ལྟ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་དེས་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱའི་
 དོན་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་ཉམས་
 པ་དང་། །གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་
 པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་དབུ་མ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེས་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བྱལ་མེད་གྱི་ལན་ཐེབས་པར་མ་ཟད་དོན་དམ་
 པར་འདོད་ལན་དོན་མ་ཐུན་ཐེབས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་དགྲར་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་
 ཉེས་པ་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྒྲོམ་ལམ་དེས་དོན་དམ་པར་སྤང་
 གཉེན་ཉམས་འཕེལ་མི་བྱེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་
 པའི་བྱིར།

༥ གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ནི་སྤྲ་མས་
 བྱང་ཚུབ་པར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་

དེ། དོན་དམ་དུ་ཉམས་འཕེལ་མེད་པས་དོན་དམ་པར་གཞན་དོན་མི་
 བྱེད་པར་མ་ཟད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པར་
 མི་རུང་ངོ་སྤྲུལ་པའི་དོགས་པ་བསྐྱུ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆམས་སྒྲུར་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡང་དོན་བྱེད་པར་མི་རུང་ངོ་སྤྲུལ་པའི་དོགས་པ་བསྐྱུ་བར། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་
 ལགས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་
 མདོན་པར་འཁང་རྒྱུ་ལ། འོན་ཏེ་སྤྲད་མ་བསྐྱེད་པས་བྱང་ཆེན་སྒྲ་
 མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མདོན་པར་འཁང་རྒྱ། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་དེ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་
 འགྲོགས་ན། རི་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཆོགས་སུ་འགྱུར། དགེ་
 བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པར་ནི་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མདོན་པར་
 འཁང་རྒྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
 སེམས་ནི་སྤྲ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་
 བློ། དེ་ཉིད་ཆིག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཁང་པ་ལ། སྤྲ་ཕྱིར་བྱུར་པའི་
 སེམས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་དང་རྩ་བར་གློལ་བ་
 གཉིས་ལས་མ་བྱུང་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཞིབ་ཏུ་མཐའ་དབྱེད་པར་
 དགོངས་ནས་གཉིས་ཁ་བསྐྱངས་ནས་བཞིར་མཛད་དོ། །འདི་ལ་

ཡང་ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། ཏྲགས་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 དེ་བས་ན་རི་ལྟར་དོན་བྱུང་པར་ཅན་སྤང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་
 རས་དོན་བྱེད་ཅེ་ན། ཞེས་བས་བཤད། གཉིས་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་
 ལ་བཏྲགས་པ་དང་། སྐྱད་ཅིག་དུ་མ་ལ་བཏྲགས་པའི་ཚོད་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྤྲ་ཕྱིར་གྱུར་བའི་སེམས་རེ་རེ་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དོན་མཐའ་དག་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། རེ་
 རེས་བྱང་ཆུབ་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་
 པ་ལ། སྐྱད་ཅིག་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེད་པ་དང་། རིམ་ཅན་སྐྱེད་པ་ལ་
 བཏྲགས་པའི་ཚོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། འདོད་པའི་
 དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྤང་བའི་སེམས་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་མང་པོ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་
 རེ་རེ་བཏོ་ཞེས་འབྱུང་བས་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཏྲྀགས་པར་འགྱུར་བའི་རང་
 གི་ངོ་བོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་སེམས་བྱུང་བ་སྤྲ་ཕྱིར་གྱུར་པ་མང་པོ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་

ཉིད་དུ་འདིག་བས་ན་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལམ་དུས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
 དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དེ་འདྲའི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་སྤྲོ་མ་ཁོ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་དེ་འདྲའི་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཁོ་
 ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 འདྲའི་སེམས་སྤྱི་ཕྱི་རྣམས་འཐད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྐབས་
 འདྲའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ས་བཅུ་བའི་སེམས་ཐག་མེད་བཅུ་ལ་བྱེད་
 དེ། སྐབས་འདྲའི་མདོ་ལས། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ས་བཅུ་པོ་
 འདི་ལ་སློབ་པ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་
 ས་བཅུ་པོ་དེ་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་གི་ས་ནས་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་
 སའི་བར་བདུན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ས་སྟེ་བཅུ་ལ་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་ཅིང་། ཉི་སྤང་ལས་ཀྱང་ས་
 བཅུ་པོ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཤད་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ཞེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ས་
 ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱའོ། ཁོ་ན་རེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་དེས་ཐ་
 སྐད་དུ་སྤང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པའི་དཔེར། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་

དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་
 སྐྱུམ་པའི་དོན་བཤད་པ་འགོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱིས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་
 ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་རེ་རེ་ཁོ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ། དེ་སྐད་
 ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཆོགས་པས་དེ་མི་འཐོབ། དེ་སྐད་
 ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་དུ་མ་རིམ་གྱིས་བྱང་བས་ཀྱང་དེ་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་ཁོ་ནས་འཐོབ་ན་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་
 འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་མ་ཁོ་ནས་འཐོབ་ན་སྒྲ་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་
 འཆོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འུ་
 སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རིགས་མ་ཐུན་རྣམས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་
 ཅར་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་སྒྲ་མས་ཕྱི་མ་
 ལ་རུས་པ་འཛོག་པ་དང་། ཕྱི་མས་རུས་པ་དེ་གསོས་འདེབས་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་བདེན་པར་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེད། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མར་མེད། ཞེས་

སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེད་ཅིག་སྤྱི་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་དང་། སྐྱེད་ཅིག་
 སྤྱི་གང་ཅིག་ཅར་དང་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ནས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཆོགས་
 པ་དུ་མས་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་ན་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་པར་བརྟན་པ་དེ་
 བྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་བྱི་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 པས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྟན་འདས་
 གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དོན་འདི་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་
 དུ་བྱེད་ལ་དཔེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་བྱི་སྐྱེས་བྱ་མཁས་པ་ལ་ལས་
 དོན་དཔེས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྟུང་
 དུ་སེམས། འབྱུ་མར་གྱི་མར་མེ་འབར་བས་སྦྱང་པོ་ཆོག་པར་འགྱུར་
 བ། མེ་སྦྱང་དང་པོ་དང་འབྲུད་པས་སྦྱང་པོ་དེ་འཆོག་གམ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མར་མེའི་དཔེ་ཡི་ཚུལ་
 གྱིས་ནི། །ཟབ་མའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས།
 གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། རི་ལྟར་མེ་
 སྦྱང་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཅུ་འབྲེལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་
 ཡང་། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་གཞན་ཡང་མཆོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི། མར་མེའི་དཔེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ནི། ཞེས་དང་། རི་ལྟར་མེ་སྦྱང་དང་

སྒྲིང་པོ་འབྲུད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ། རང་གི་རྒྱས་པན་ཚུན་གྱི་
 སྒྲོ་ནས་དུས་མཉམ་པ་དང་སྤང་བ་བསྐྱེད་པས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་
 བྱས་པའི་སྤྱིར། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མེད་པར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
 མཚན་ཉིད་སླེག་པར་བྱེད་པ་དང་། བསླེག་པར་བྱ་བ་མེད་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་མེ་ལྷེ་དང་སྒྲིང་པོ་བྱུང་པར་ཅན་སྤྱི་བ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་
 པ་ལ་ཡང་། ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སྐད་
 ཅིག་མ་དང་པོ་མེད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར།
 ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། ཟབ་མེད་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་
 བརྒྱད། །ཅེས་དང་། ཇི་སྐད་སྒྲོས་པའི་དཔེ་ཁོ་ནས་ཟབ་མེད་ཆོས་
 ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་
 བཤད། དང་པོ་ལ་ཡང་། དཔེ་འགོད་པ་དང་། དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལྟོས་མེད་དུ་མི་བསླེགས་པ་དང་། ལྟོས་
 ནས་བསླེགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐད་ཅིག་དང་པོས་མི་བསླེགས་
 པ་དང་། གཉིས་པས་མི་བསླེགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་
 ལྟར། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལྷེ་
 དང་། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་སླེག་པར་བྱེད་པ་དང་། བསླེག་པར་བྱ་བ་
 མེད་དོ། །ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་

སྤྱིར་གང་གི་ཆེ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མ་བརྟགས་གཅིག་ཕྱར་
 ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 གཉིས་ཀ་འཕྲད་པའི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་
 དེས་བྱས་པ་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱད་པར་ཅན་སྐད་
 ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན། དེའི་ཆེ་རྒྱུ་མེད་པར་ཞིག་
 གྱང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་
 དང་འཇིག་པར་དམིགས་པས་སྒྲིག་པར་བྱེད་པ་དང་བསྒྲིག་པར་བྱ་
 བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། དེ་བས་ན་སྐད་ཅིག་མ་དང་
 པོས་གྱང་མེ་ལྷའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྦྱང་པོ་མི་
 བསྒྲིགས་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་གྱང་མེ་ལྷའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་
 པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྦྱང་པོ་མེ་བསྒྲིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མར་མེའི་
 དཔེའི་ཚུལ་སྐད་ཅིག་མ་སྤྱིར་གྱུར་བ་གཉིས་ལུལ་གཅིག་ལ་ཉེ་
 པར་སྦྱོར་བ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ལེན་པས་སྐད་ཅིག་སྤྱི་མ་བཞིན་
 དུ་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དངོས་པོ་ཆད་ཡོད་པ་ཞིག་སྤྱང་བའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལ་སྤྱང་བའི་དོན་གྱིས་
 དཔེན་པ་ལྟག་པར་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་སྤྱང་བའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྐྱེ་བས་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་བརྗོད།

གཞུང་དོན་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་
 བདེན་པར་མེད་ན། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པས་རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་མི་
 སྐྱེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་དེ་
 སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ནམས་པན་ཚུན་བལྟོས་ནས་
 རང་འབྲས་སྐྱ་གསུམ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མར་མེ་སྐད་ཅིག་སྒྲ་
 ཕྱི་པན་ཚུན་བལྟོས་ནས་སྔོང་བུ་སྐྱམ་ལྡན་སྟེག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་
 འོ། །དཔེའི་སྐོན་ས་ལན་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་
 ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེ་འགག་ཟབ་པ་སོགས་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་བདེ་
 རྒྱག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མར་མེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་
 སྔོང་བུ་སྐྱམ་ལྡན་རྟོགས་པར་སྟེག་བྱས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྔོང་བུ་
 སྐྱམ་ལྡན་རྟོགས་པར་སྟེག་པ་མར་མེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་
 པའི་ཕྱིར། མར་མེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མར་མེ་སྐད་
 ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྔོང་བུ་སྐྱམ་ལྡན་རྟོགས་པར་སྟེག་བྱས་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་མར་མེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་མི་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱག་ཏུ་སྐྱེ་བའམ་སྐྱེས་པའི་
 སྐབས་མི་སྲིད་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། རྒྱགས་ཁས། མར་མེ་དང་སྔོང་བུ་བསྟེག་བྱ་སྟེག་བྱེད་དུ་འཐད་

དེ། མར་མེ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་སྟོབས་གྱིས་སྡོང་བྱ་རིམ་གྱིས་རྫོགས་
 བར་བསྐྱེད་པ་བཞི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྡེ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་
 འབྱུང་བ་རྣམས་པན་ཚུན་བཟོས་ནས་རང་འབྲས་སྐྱེས་གསུམ་སྐྱེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མར་མེ་སྐྱེད་ཅིག་སྡེ་ཕྱི་བཟོས་ནས་སྡོང་བྱ་སྐྱེད་
 བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་རང་འབྲས་
 སྐྱེས་གསུམ་སྐྱེད་པའི་དཔེར། མར་མེ་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བཏེན་ནས་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་བདེ་མཁུ་ཏུ་
 རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དགྲུས་མའི་དོན་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་དགྲུས་མའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
 བོ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་སྒྲུབ་མིང་ཅན་
 བྱང་བའི་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡུལ་ཆོས་ཅན་གང་ལ་ཡོད་པ་

ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྒོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྣམས་
 གྱི་ཏྭགས་གྱི་མཆན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་མཆོམས་སྒྲུང་བ་ལ། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྣམས་གྱི་མཆན་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
 ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡུལ་གང་ལ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་བ་ཟབ་ལ། འགག་པ་ཟབ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ལ།
 ཤེས་བྱ་ཟབ་ལ། ཤེས་པ་ཟབ་ལ། སྒྲིད་པ་ཟབ་ལ། གཉིས་སུ་མེད་པ་
 ཟབ་ལ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཟབ་པ་བརྒྱད་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ།
 མདོ་ལས། གསོལ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་སེམས་དང་པོ་
 བསྐྱེད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མདོན་པར་འཆང་
 རྒྱ་བ་མ་ལགས། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 སྤྱུལ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་རིམ་སྟེ་སེམས། གང་སྐྱེ་བ་དེ་འགག་པའི་
 ཆོས་ཅན་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 འགག་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་རིམ་སྟེ་སེམས། དེ་
 བཞིན་ཉིད་རིམ་བཤེས་པ་དེ་ཁོ་ནར་གནས་པར་འགྱུར་རམ། གསོལ་ལ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་རིམ་བཤེས་པ་དེ་ཁོ་ནར་གནས་པར་

འགྲུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
 བ། རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྩལ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཡིན་
 ནམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་
 རི་སྩལ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པར་
 རྩིས་སུ་མཐོང་ངམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་
 སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ།
 རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྩལ་དུ་སེམས། དེ་ལྟར་སྦྱོད་པ་དེ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་
 མོ་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་སྦྱོད་པ་
 དེ་ལྟར་སྦྱོད་པ་དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ལ་སྦྱོད་པ་འོ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་
 གང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་དེ་གང་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན། གསོལ་བ། དེ་ནི་
 གང་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྒྱ་བ་མ་མཆིས་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་
 སྦྱོད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ།
 རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཀྱིས་མཆན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་
 བཞིག་པ་ཡིན། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་
 ལ་སྦྱོད་པ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་མཆན་མ་རྣམ་པར་གཞིག་པར་བྱའོ། །
 མཆན་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་གཞིག་པར་བྱའོ་སྩལ་དུ་མི་སྦྱོར་རོ། །

ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ལ་གནས་ཉེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
 པར་བྱེད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྦྱེ་བ་
 དང་ནི་འགག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། ཟབ་
 མའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ཉོགས་པ་ཉོགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་སྤྲ་མ་དང་བྱི་མ་དག་གིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་སྒྲོམ་པས་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་
 བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་
 གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡང་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འགག་
 པ་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་ཀྱང་དེ་
 མཛོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་
 རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་དུ་མ་
 རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་།
 ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་སྦྱོད་པའོ་ཞེས་བྱ་
 བ་སྦྱོད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པོ་
 ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་

རྩི་གས་པ་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འཛོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་
 ཁུབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་པན་ཚུན་འགལ་བའི་
 རོན་སྐྱབ་པས་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་གཞུང་རོན་ནི། ས་
 བརྒྱད་པའི་རྩིས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ལྷ་
 མེད་རྩིགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཟབ་པ་སོགས་
 ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་བྱངས་པའི་རྩིས་ཐོབ་
 ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་པ་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
 འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་། སྦྱོད་པའི་
 ཟབ་པ་རྣམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བའམ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཟབ་པ་དང་། འགག་
 པ་ལ་ཟབ་པ་དང་། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 ཟབ་པ་དང་། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་བྱ་ལ་ཟབ་པ་དང་།
 ཤེས་པ་ལ་ཟབ་པ་དང་། བཞི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོད་པ་ལ་ཟབ་
 པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཟབ་པ་དང་། ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་
 པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་སོགས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཟབ་པ་
 ཉིད་ཡིན་པར་བཞག་སྟེ། རོན་ལ་མི་འགལ་ཡང་། མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་

སྒྲོ་ངོར་སྒྲེ་བ་སོགས་དེ་དག་པན་ཚུན་འགལ་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུར་
 སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པས་དེ་དག་མི་འགལ་བར་
 རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་མཐར་འཛིན་ཅན་གྱི་བསམ་
 གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟབ་མོ་
 རྣམ་པ་བརྒྱད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་བྱངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་
 གི་སྒྱུད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་
 པའི་སེམས་དཔལ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་
 སྒྲོམ་ལམ་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་
 ལམ་པ་སྒྲ་མེད་རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་
 བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམ་དག་དེ། སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་
 རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་
 ཁྱད་པར་ཅན་བརྒྱད་ཏུ་ཡོད། ས་བརྒྱད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་
 པའི་སེམས་དཔལ་ཚོས་ཅན། སྒྲེ་བ་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་
 ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་རེ་རེ་བ་དང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་
 དུ་འཆོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མི་སྐྱེད། དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་
 ཡང་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་མིན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསྒྲོམས་པས་
 རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྒྲ་མེད་

བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་རྩིས་ལ་མངོན་རྟོགས་ལ་
གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། འགག་པ་ལ་
ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། བ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
རང་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཅམ་ཉིད་ནས་འགག་ཟེན་པས་སྤང་ཡང་དགག་ཏུ་
མེད་ཅིང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དོན་དམ་དུ་འགག་པ་
མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་
ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་སྤྱིང་རྩིས་དེ་བཞིན་ཉིད་
རང་དོན་དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན།
ཤེས་བྱ་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྦྱིན་སོགས་སྦྱབ་ཏུ་མེད་ཀྱང་། ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་སྦྱིན་སོགས་པར་སྦྱིན་ནམ་པ་དུག་རྩིས་སུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་
པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་
ཆུད་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོས་པ་
མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐུགས་
སུ་ཆུད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། སྦྱོད་པ་ལ་ཟབ་པ་

ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 མཆོན་མར་སྒྱུད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་སྒྱུན་
 སོགས་ལ་སྒྱུད་པའོ་ཞེས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ།
 མཆོན་མ་དང་མཆོན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྱུད་པ་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་
 མེད་ཀྱང་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པའོ་ཞེས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་
 སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལ་དོན་དམ་པར་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་རྗེས་ལ་
 མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་
 དབང་ཚེན་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
 ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག
 ཁྱོད་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་དབང་ཚེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་རྫོབ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རུབ་པའི་

སེམས་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་རྟོགས་
 པའི་སྒོ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཐུགས་སུ་མ་རྒྱུད་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་མོ་ཐུགས་སུ་
 རྒྱུད་པར་ཐལ། དེས་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར།
 རྟོགས་ཁས་སོ། །གསུམ་བ་རྟོགས་དང་རྟོགས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་
 བསྐྱུ་བ་ལ། སྒོ་བ་བ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས་མཆན་ཉིད་དང་བཅས་
 བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས།

སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བར་བཤད་པ།

༥ གསུམ་བ་སྒྲོར་བ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བའི་གང་ཟག་
 དེས་སྒོ་མ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ། བརྟེན་བ་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། རྟེན་ཞིང་དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་དོན་མཛད་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་

འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐབས་མཁས་ལ་ཟབ་པར་རྒྱས་
 ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པར་
 གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་
 ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཆེ་དང་ལྡན་
 པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གང་མི་ལམ་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆོན་མ་
 མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་ལ་སྒྲོམས་པར་
 འབྲུག་ན་ཅི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་པར་འཕེལ་ལམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་
 སྒྲུས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གལ་ཉེ་ཉིན་པར་བསྒྲོམས་པས་
 རྒྱུ་ལས་པར་འཕེལ་ན་མི་ལམ་ན་བསྒྲོམས་པས་ཀྱང་རྒྱུ་ལས་པར་འཕེལ་
 ལོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་འཆང་རྒྱ་བར་
 འགྱུར་སྒྲུམ་སོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 ནི། ལུས་རྒྱུ་གཞག་ཏུ། སྒྲོབ་པ་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོགས། །སྲིད་
 དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་བཤད་ན། བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་
 གྱི་འོག་ཏུ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་སོགས་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་
 ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
 བྱིར་དུ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་འབད་དགོས་པར་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྒྲོར་བ་ལ། སྒྲོབ་

སའི་ཆོག་ས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 འབད་པས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆན་འཁོར་བ་དང་མྱ་
 ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འབྲ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲིན་ས་བཤད་
 པ་ལ། འཁོར་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་
 ལ་ཡང་། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། གྲུག་ཀ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ནི། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འབྲ་བའི་ཕྱིར། །སྤྲིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་
 བ། །ཞེས་དང་། འཁོར་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་མཐུན་པ་དང་
 གཉིན་པོ་རྣམས་སྤང་བརྟན་ཅམ་གྱི་དངོས་པོ་མི་ལམ་དང་འབྲ་བ་
 ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་
 ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ན་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
 ལས་མེད་པ་དང་། འབྲས་བྱ་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལྷགས་དང་
 འགལ་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ལས་སོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ལྷན་
 ཀ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། ལས་མེད་ལ་སོགས་ལྷན་ཀ་ཡི། །ཞེས་དང་། མི་
 ལམ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་བརྟུ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་
 པ་མེད་པས། གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་གཉིད་ལོག་

སའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ནི། ལན་ནི་རི་སྐད་བཤད་པར་ཟད། ཅེས་དང་། ཞེས་བྱ་
 སའི་ཁྲོན་ཀ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་།
 དོན་མི་འཐད་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་སའི་ལན་དང་། དཔེ་གྲུབ་སའི་
 དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། ཉེས་སྟོང་གི་ལན་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྟོབ་སའི་ལྷགས་ལ་སྐད་
 ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་མེད་པར་འཛིག་པར་ངེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 གྲུབ་སའི་མཐའ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་སྣ་ཚོ་གས་ལས་ལས་སྟེས།
 །ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ལ་དཔེ་འགོད་པ་
 དང་། དོན་ལ་སྟོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་བྱེ་རོལ་དོན་དུ་སྟོབ་སའི་
 ལྷགས་ལ་དོན་དམ་པར་སྟུས་ཀྱང་སྟུ་ཡང་བསད་པ་ཡང་མེད། མ་
 བསད་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྟུས་ཀྱང་སྟུ་འོ་རྩེ་སྐྱངས་པ་ཡང་མེད། མ་
 སྐྱངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སའི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱན་
 འབྲུག་པ་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ། གསོད་པ་ལ་
 སོགས་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲ་བར་
 སྒོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་
 བཤད། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་མི་ལམ་དང་འབྲ་ཡང་བྱིན་ཅི་ལོག་

གི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་མ་ཉམས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་མ་སྐྱུ་པའི་
 རོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་ལན་དེ་དང་དེ་སྟོགས་གཞན་ནས་གསུངས་སོ། །
 ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་དཔེ་མ་
 གྲུབ་པའི་ལན་ལ་ཡང་ལུང་གཞན་གྱིས་དང་། མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རོན་
 བཤད་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 གཞན་ཡང་། མི་ལམ་སེམས་ནི་གཉིད་གྱིས་ཉམས། །དེས་ན་འབྲས་
 བྱ་འབྲས་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བས་དཔེ་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་བཤད། གཉིས་
 པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་ན་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་སྤྱད་པ་ནི་
 སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་གྱེ་མ་བྱས་སོ་ལེགས་པར་བྱས་སོ། །
 ཞེས་རྩིས་སུ་ཡི་རང་ན། རྩིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་གསོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གསོས་ཏེ། ཞེས་
 བཤད། གསུམ་པ་ནི། དེའི་སྤྱིར་ཡང་དཔེ་མ་གྲུབ་པས་འཁོར་བ་དང་
 སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད། དེ་དག་ནི་
 གསེར་སྤང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །གཞུང་དོན་ནི། དག་པས་
 གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 ཟེན་པའི་སྟོན་ས་རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་མངོན་

གྲུར་བ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཞི་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། ཉེན་འབྲེལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་བཞིན་ནོ། །དངོས་སྤྱོད་བས་དབྱུ་མ་
 བ་ལ་ཉིན་པར་ལས་གསོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་དོན་
 དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་བཞིན། ཞེས་འཕངས་
 པའི་ཐལ་འགྲུར་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབྱུ་མ་བ་ལ་སྤྱན་འབྱེན་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱུ་མ་བས་ཁྱོད་ལ་བྱུ་བ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་
 དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ།
 དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྷན་ཀ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཞི་
 བདེན་སྣོད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྣོ་
 ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྲུར་བ་སྐྱེ་
 བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས། སྤྱི་ཞི་
 མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་མཆན་ཉིད། ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་མངོན་
 གྲུར་བ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུ་བ། འདོད་ལུས་ཉེ།
 ས་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་བདེན་
 འཛིན་མངོན་གྲུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོམ་

ལམ་ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་
 འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། ས་བརྒྱུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་
 ཆུང་དུ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཁ་ཅིག་སྲིད་
 ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་འདྲའི་
 དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་བརྒྱུད་
 པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་། བཀའ་བོར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་
 ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་
 ཟེར་ན། ས་བརྒྱུད་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་
 ཆོས་ཅན། ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དག་སའི་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལས་འབྲས་མེད་པ་དང་། ལས་འབྲས་དོན་

དམ་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ལས་
 གསོག་པའི་གྲན་གྲ་སྤང་བའོ། དང་པོ་ལ། ཚེད་པ་དང་ལན་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱས་སྤྲུམ་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་
 བྱང་ཆེན་གྱི་མི་ལམ་དུ་ལས་གང་གི་བྱས་པའི་ལས་དེ་ལ་སོགས་
 པའམ་འབྲི་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། དོན་
 ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་མི་ལམ་དང་འབྲེན། སྤྱང་པ་
 དང་ཉེན་འབྱུང་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་ཏྱ་གཙོད་པའི་ཆེད་དུ་
 ཉེན་པར་ཡང་སྒྱུར་དངོས་མཁུག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལས་
 ལམ་རྫོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲུམ་
 པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་རི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་སོགས་
 པའམ་འབྲི་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་ལམ་གྱི་
 ཆོས་གང་ལ་ཡང་སོགས་པའམ་འབྲི་བར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
 །འོན་ཏེ་སད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་ན་དེ་ལ་སོགས་པའམ་འབྲི་བར་
 ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། དོན་ནི། ལྷ་རིའི་བྱའི་
 སུན་འབྲིན་དེ་སུན་འབྲིན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དོན་
 དམ་ལ་ལྟོས་ནས་འདོད་ལན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱབ་པ་

མེད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མི་ལམ་བདེན་པར་མེད་
 པས་དེའི་ཆོས་ལ་དོན་དམ་པར་འབྱེ་འཕེལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་ལམ་ན་ཡང་སྟོང་པ་ལས་སད་ནས་ཡི་རང་ན་
 འབྱེ་འཕེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱུང་པ་དང་དཔེ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ།
 གཉིས་པ་ལ། ཚྱོད་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱེར་གྱིས་
 སྦྲས་པ། ཉིན་པར་སློག་བཅད་པ་དང་མི་ལམ་ན་སློག་བཅད་པ་དེ་ལ་
 འདི་སྦྲུལ་དུ་དེ་བདག་གིས་བསད་དོ་བདག་གིས་བསད་པ་ལེགས་
 སོ་ཞེས་མངོན་ཞེན་བྱ་གཤེས་གསོས་བཟབ་པ་ལ་ལས་ལམ་རྫོགས་
 པར་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་དེ་ལ་རི་སྐྱད་ཟེར་ཞེས་
 ཚྱོད་པའི་སྐྱབས་བྱེ་བ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱས་སྦྲས་པ། འོ་ན་མི་ལམ་ན་
 གསད་བྱ་གསོད་བྱེད་སྦྱིན་བྱ་སྦྱིན་བྱེད་སོགས་ལས་ལམ་ཡོངས་
 སྦྱ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། སད་མི་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། མི་ལམ་དུ་དགེ་སྦྱོང་གིས་མི་བསད་པ་མིས་བས་
 སྒྲོམ་པ་ཉམས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ནི།
 སྦྲས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱེར་དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་
 སྐྱེད་དེ་ལས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་སྦྱེའོ། །དམིགས་
 པ་མེད་པར་སེམས་མི་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་
 པར་ཁོ་ནར་སྦྱེའོ། །རབ་འབྱེར་གྱིས་སྦྲས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་

བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེའོ། །དམིགས་པ་
 མེད་པར་སེམས་མི་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། རོན་ནི།
 །ལྷ་རིའི་བྱའི་སྐྱ་འབྱེན་དེ་སྐྱ་འབྱེན་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དག་
 སྒོང་གིས་མི་བསད་པས་སྒོམ་པ་ཉམས་པ་ནི་བཙེམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་བཅས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། བཙེམ་ལྡན་འདས་གྱིས་མི་
 ལམ་དུ་བསྐྱབ་པ་མ་བཅས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། མི་ཆངས་སྒོང་གི་
 ལྷང་བར་འབྱུང་ཡང་འཆབ་སེམས་སྐྱེས་ན། དག་སྒོང་དུ་མི་རུང་ལ།
 མ་སྐྱེས་ན་ཆད་ལས་གྱི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་ནས་དག་སྒོང་དུ་འཛོག་པ་
 བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་པ་ཐམས་
 ཅད་དབེན་པའོ་ཞེས་བཙེམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་ན། དེ་རི་ལྟར་
 དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་སྐྱེས་ཏེ། དམིགས་པ་མེད་པར་མ་
 ཡིན་ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། རོན་ནི། །ལྷ་རིའི་བྱས་སྐྱས་པ། རབ་
 འབྱོར་སད་མིས་གཉིས་སུ་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པ་
 མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། ལས་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ནི། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་མཆོན་མར་བྱས་
 ནས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་སྐྱེས་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་

བར་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། དོན་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་
 སྤྲུལ་བ། མདོ་དང་འགལ་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས་དེ་
 ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ལས་དང་སེམས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་
 དགོངས་ལ། ལས་དང་སེམས་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 བཞི་པ་ལ་རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་རིའི་བྱས་
 སྤྲུལ་བ། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་མི་ལམ་དུ་སྦྱིན་པ་བྱིན། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བཤད། དོན་ནི། རྒྱ་རིའི་བྱ་ན་རེ། མི་ལམ་དུ་བྱང་
 སེམས་སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་བསྐྱོམས་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་
 དེ་ཡང་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོས་ན་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 བར་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ལམ་ན་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་ལས་ལམ་དེ་ཡང་དག་ཀྱན་
 རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ལ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
 ལན་དོན་གྱིས་བཏབ་ཟིན་པ་དང་། བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕང་པའི་ཚུལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་འདིར་ལན་དངོས་སུ་མི་
 འདེབས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེའི་ལན་གོང་དུ་བཏབ་ཟིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་སྦྱེ་
 བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་
 ལྷང་བསྟན་པ་འདི་མདོར་དུ་གྱུར་ན། འདི་ལ་བྱིས་ཤིག་དང་འདིས་

ལན་ཕྱོན་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། ཁ་ཅིག་བྱམས་
 པས་ལན་དངོས་སུ་མ་བཟུང་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རབ་འབྱོར་
 ཀྱིས་ལན་བཟུང་བ་ལྟར་བྱམས་པས་ཀྱང་བདག་གིས་ནི་གང་ལ་
 ལན་ཕྱོན་པ་དང་། གང་གིས་ལན་ཁྲན་པ་དང་། གང་ལ་ལན་པའི་
 ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་རོ། ། ཞེས་སྲིད་ནི་
 མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་སྒྲིར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན།
 དགེ་མི་དགའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་།
 མི་ལམ་དུ་ཡང་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སྤང་
 བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་
 བཞི་རིམ་བཞིན་སྒྲོར། བསྟན་བཅོས་སུ་ཁྲན་ཀ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་
 ལན་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྲན་ཀའི་གཙོ་བོ་
 ལས་ལམ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལན་བཟུང་བས་ལན་གཞན་
 རྣམས་ཀྱང་གོ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཞིང་དག་སྐྱོར་བ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ལ་ཡང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་
བྱང་ཆེན་ཕྱིན་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བབྱེད་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་
དང་ཡང་ཉེ་བར་འབྱུང་བ་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
བཀའ་སྩལ་རྟོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྐྱོད་པའི་
ཆེ་སེམས་ཅན་བཞེས་པ་རྣམས་མཐོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་སྐྱོམ་པ་
དང་གོས་ངན་པ་དང་། ཟས་དང་གོས་དང་མལ་ཆས་ཕོངས་པ་དག་
མཐོང་ན་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་
སླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་དེ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་ཞིང་མི་སྲིད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཀྱན་དགའ་
 བོའི་སྲིང་མོ་འདི་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་
 བྱས་པའོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། ཞིང་དག་སྒྲ་
 ན་མེད་པ་ནི། ཞེས་བཤད། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་
 འོག་ཏུ་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་བསྐྱེམས་པས་མ་འོངས་པ་ན་
 རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་
 ཉིད་དུ་རྣམ་པར་སྐྱེམ་པ་ནི་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་
 རྒྱས་སུ་འགྱུར་བས། དེའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་
 དག་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
 སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་
 པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། སེམས་ཅན་དང་
 སྦྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པ་
 གཉིས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཞེས་པ་དང་སྐྱེམ་པ་དང་། རྫོང་དང་
 ཆོར་མ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་

བོར་ལྷའི་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་དང་། གསེར་གྱི་ས་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་
 དག་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ས་བརྒྱད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྦོད་བརྟུང་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་སྒོན་ལམ་ལ་སོགས་
 པའི་དགེ་ཅའི་རྒྱས་པ་མ་སྤྱ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་སྒོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱའི་དགེ་ཅའི་
 རྒྱས་པ་མ་སྤྱ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ཞིང་དག་
 སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྦོད་གྱི་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་དང་།
 བརྟུང་གྱི་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་དག་སའི་ཡེ་
 ཤེས་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་གཟུགས་སྐྱའི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་
 རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་བརྒྱད་པའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རྒྱར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། གཙོ་བོར་ཆོས་སྐྱའི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་
 སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བ་བཞད་པ།

༥ གསུམ་པ་ལ་ཡང་། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་
 བཅོས་གྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཆེ་དང་
 ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
 ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྐྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་ཇི་ལྟར་སྟོང་
 ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་མཚན་མ་མེད་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་མེད་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་བྱང་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་འདྲིས་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆོས་རྣམས་
 བསྐྱོམ་པར་བགྱི། ཞེས་པས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་བསྟན་ནས།
 ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་དོ། །རབ་འབྱོར་
འདི་ལ་བྱང་ཆེན་གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུས་རྣམ་
གཞག་དུ། ཞིང་དག་སྐྱ་ན་མེད་པ་ནི། རྣམ་ཀྱན་མཛོན་རྫོགས་རྫོགས་
པ་སྟེ། །དེ་ནི་ཐབས་བཅས་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་ན། ཞིང་དག་སྟོར་
བའི་འོག་དུ་ཐབས་མཁས་སྟོར་བ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཆན་གང་ཞེ་ན།
དེའི་རྒྱུ་མཆན་ཡོད་དེ། རང་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
རྣམ་དག་དུ་བསྐྱབས་པ་ནི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་མཁས་
པས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་
བྱ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྟོར་བ་ལ།
རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱབས་པ་ནི་ཐབས་
མཁས་པས་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱ་
དགོས་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་དང་སྟོར་བ་ཅན་འདི་ནི། ཞེས་སོགས་
གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ།
བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། སྟོར་
བའི་ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྟོར་བའི་ངོ་བོ་དང་། སོ་སའི་དབྱེ་བ།
ཡུལ་དང་དངོས་པོའི་སྒྲོ་ནས་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་ལྟང་དང་

ལེ་བརྒྱད་མར་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སྡེ་ཆོན་བདུན་ཏེ་
 བཅུ་དང་། ལེ་མངས་སུ་མཐར་གནས་དགུ་དང་། སྟོབས་དང་མ་
 འདྲིས་པ་སོགས་ཡུལ་དུ་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་
 དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་གྱིས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་ཀྱང་སྟོང་རྗེས་དེ་དག་གིས་འབྲས་བྱ་
 རང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཉམས་ལེན་
 སྒར་བཤད་པ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས།
 མཉམ་པར་མ་བཞག་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་སྟོང་རྗེ་འདྲུག །བར་
 སྐབས་དེར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལས་ཡོངས་མི་ཉམས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི།
 ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་ཡུལ་
 གྱི་སྟོན་ས་བཅུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཡང་
 དག་པར་ཀལ་བའི་ཐབས་མཁས་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་
 སྟེ། དཔེར་ན། སྦྱེས་བྱ་ཞིག་དཔའ་བ་དང་རྒྱལ་པོ་དཔའ་དང་། ཅུལ་ཆེ་
 བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། གཟུགས་མངོས་པ་དང་བྱད་བཞིན་བཟང་
 ཞིང་ཁོ་ལག་བཟང་པོ་མཆོག་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པ་འཕོང་ཅུལ་
 མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་མཆོན་ཆ་སྒྲ་བ་ཐོགས་པ་རྒྱ་ཅུག་ཅུ་ཅ་བཞི་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཟོའི་གནས་དང་ལས་གྱི་གནས་

ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་རིགས་པ། འགྲོ་བ་མང་པོའི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་
 སྤྱག་པ་ནི་བྱ་བ་གང་དང་གང་ཚུམ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་པ་ཆེན་
 པོ་དང་ལྷན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དག་
 རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །ཞེས་དང་། བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་
 ཡང་དག་པར་རྒྱལ་བས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་ལས་འདས་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མི་གནས་པར་གནས་པའི་དེ་སྟོན་
 པ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འདབ་ཆགས་བྱ་ནི། བར་
 སྒྲིང་ལ་རྒྱ་ཞིང་ས་ལ་མི་ལྷུང་སྟེ། རྣམ་མཁའ་བར་སྒྲིང་ལ་གནས་ཀྱང་
 དེ་ལ་གནས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ། མི་གནས། ཞེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་
 བསྐྱོམས་པས་མི་གནས་པར་གནས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 གསུམ་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕང་པའི་དེ་ནི། རབ་འབྱོར་
 འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་མ་སྐྱ་དང་ལྷན་པ་འཕོང་རྩལ་གྱི་སྟོབ་
 དཔོན་དུ་གྱུར་བ་འཕོངས་རྩལ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བ་གཅིག་
 ཡོད་ལ། དེས་མདའ་གནམ་དུ་འཕང་སྟེ་མདའ་གཞན་གཅིག་ནས་
 གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་མདའ་ལྷ་མ་དེ་ས་ལ་ལྷུང་དུ་མ་བཅུག་སྟེ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། །རྩི་བཞིན་ཤུགས་དང་ནི།
 ཞེས་དང་། སྟོན་ལམ་གྲུབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྟོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་

འཕངས་པ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་དེ་ནི། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
 འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་
 ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་གང་ཆོས་ཉིད་འདི་ལ་སྟོབ་པ་ཡང་དག་པའི་
 མཐའ་ལ་སྟོབ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྟོབ་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་སྟོབ་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་
 གསུམ་ལ་སྟོབ་པའི་བར་མ་དོར་སྤྲེལ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཉམས་
 པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་
 བཤད། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་མཆོན་ཉིད་དང་། །
 ཞེས་དང་། དཀའ་བ་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཉིད་གྱིས་
 སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་མ་ཆགས་པའི་དེ་ནི།
 རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གང་གི་ཆེ་འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་སྟོང་པ་
 ཉིད་དང་བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཀྱི་བར་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མ་
 ཆགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་དག་པས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། རྒྱལ་པ་མི་
 དམིགས་པའི་དེ་ནི། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་འདི་སྟུང་ཏུ་འདི་དག་
 ནི་ཡུན་རིང་པོར་བྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལ་སྟོད་སྟོད་པ་རྟག་པར་འདུ་

ཤེས་པ་དང་། བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱག་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་
 སྐྱོད་སྐྱོད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྦྱད་པར་བྱའོ།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མི་དམིགས་དང་།
 ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱོ་སྐྱོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་མཆན་མ་མེད་པའི་དོན་ནི། རབ་
 འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཡུན་རིང་པོ་
 ནས་མཆན་མ་ལ་སྐྱོད་སྐྱོད་པ་སྟེ། བྱད་མེད་ཀྱི་མཆན་མའམ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཆན་མ། ཞེས་དང་།
 རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱོ་མཆན་མ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆན་མ་མེད་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། བརྒྱད་པ་སྟོན་པ་མེད་པའི་དེ་ནི། རབ་འབྱོར་
 བྱང་ཆེན་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྟོན་
 ལམ་ལ་སྐྱོད་སྐྱོད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་
 པ་ལ། སྟོན་ལམ་ཟད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱོ་སྟོན་
 པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་
 དེ་ལྟར་སྐྱོད་ཅིང་བྱང་ཆོས་འདི་དག་ལ་ཡོངས་སུ་འབྲིས་པར་བྱེད་
 པ་དེ་དག་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡི་
 རྟགས་དང་། །ཞེས་དང་། འི་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ཅན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་

བའི་ཆོས་བརྗོད་བས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་བའི་རྟགས་དང་། ཞེས་གསུངས།
 བཅུ་བ་ཡུལ་ཆད་མེད་བ་ལ་ཐབས་མཁས་བ་དེ་སྟོན་བ་ལ། གསོལ་
 ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་
 གངས་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཆིས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
 ལ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་ཡོད་དེ། ཞེས་བ་ནས། བྱང་ཆེན་དེ་དང་དེ་དག་
 ནི་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་
 འབྲོགས་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། ཆད་མེད་
 ལ། ཞེས་དང་། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མེད་བ་སྟེ།
 ཞེས་དང་། བཞི་བ་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་བ་རྣམ་བ་བཅུ། ཞེས་དང་།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་བའི་ཡུལ་རྣམ་བ་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་
 བ་ལ་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་བ་ཤེས་བའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཐབས་ལ་
 མཁས་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད། གཞུང་དོན་ནི། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་
 བ་དེ་ལ་བཅུར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་བཅུར་ཡོད་བའི་ཕྱིར།
 ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཅུར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྣམ་བར་
 ཐར་བ་གསུམ་དང་། བྱང་ཆོས་སྡེ་ཆོན་བདུན་རྣམས་སུ་ཡོད་བའི་
 ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་སྒྲིང་བ་སྟུན་པ།

༥ མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཐབས་མཁས་སྒྲུང་བ་སྒྲིང་བ་སྟུན་པ་
དང་། བདུད་བཞི་བཅོམ་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། འབད་ཚུལ་རགས་པ་ཞི་བའི་སྒྲོན་ས་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་
སྟུན་གྱིས་བྱུང་བའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱེད་དེ། ཐབས་མཁས་སྒྲུང་
བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། བདུད་བཞི་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་འདས་
པའི་ཐབས་མཁས་སྒྲུང་བ། མི་གནས་པར་གནས་པའི་སྒྲུང་བ།
གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དོན་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་རིམ་ལྔར་བཏབ་པའི་
ཤྱགས་གྱིས་འཕང་བ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྒྲུང་བ། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་སྒྲུང་བ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་པ་མེད་པར་མ་
ཆགས་པའི་སྒྲུང་བ། མི་དམིགས་པའི་སྒྲུང་བ། མཆན་མ་མེད་པའི་
སྒྲུང་བ། སྟོན་ལམ་ཟད་པའི་སྒྲུང་བ། སྒར་བཞད་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་

པའི་རྟགས་བརྒྱད་པོ་དེས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུང་བ། ཚད་མེད་
 པའི་ཐབས་མཁས་སྒྲུང་བ་དང་བཅུར་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། གཙོ་བོར་སྐྱལ་སྐྱའི་ལག་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ག་
 བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག་དག་སའི་
 རྣལ་འབྱོར་གང་ཞིག། གཙོ་བོར་སྐྱལ་སྐྱའི་ལག་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ག་བྱེད་ཀྱི་
 རྟགས་རིགས་སུ་གནས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་བརྒྱད་པའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྒར་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འཕྲིན་ལས་
 སུན་ཚོགས་སྐྱབ་པའི་རྒྱའི་དགེ་ཅའི་བྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་
 དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་བརྒྱད་
 པ་ནས་འཕྲིན་ལས་སུན་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བདུད་བཞི་བཅོམ་ཚུལ་གྱི་བྲག་རྩ་བ་ཤད་པ།

ཉི་གཉིས་པ་ལ། བདུད་བཞི་སོ་སོའི་ངོ་བོ། བདུད་བཞིར་
འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། སྒྲ་དོན། བདུད་བཞི་བཅོམ་པའི་ས་མཚམས་
དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་རང་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
བྱང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་དམན་པའི་ལྷག་
མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྦྱིབ་པའི་རིགས་སུ་
གནས་པ། ཕྱང་པོའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སེམས་རབ་རྩ་མ་ཞི་བར་
བྱེད་པའི་སེམས་བྱང་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་དམན་པའི་ལྷག་མེད་མྱང་
འདས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྦྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ།
ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྒོག་གི་དབང་པོ་རང་དབང་
མེད་པར་འགག་པར་བྱེད་པའི་ཆ་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་གཉིས་ཀའི་
ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དབྲག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྦྱིབ་

སའི་རིགས་སུ་གནས་པ། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
 བདུད་གཞན་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་གང་ཞིག
 བདུད་བཞིའི་ནང་ཆན་ཡིན་པ་དེ། ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 ཟེར་ན། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། སྤང་པོའི་བདུད་དུ་
 ཐལ། ཉར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཀྱི་སྤྱེད་ཉོན་སའ། དེ་ལ་
 སྤང་པོའི་བདུད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷའོ། །ཞེས་གསུངས་
 སའི་བྱེད་ཀྱི་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འདོད་
 སའི་བྱེད་ཀྱི་འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཆན་ཉིད་གཉིས་པའི་ཟུར་གཉིས་པ་
 དེའི་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་པའི་བྱེད་ཀྱི་སྤྱེད་པ་ཁས།
 མཆན་ཉིད་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཉོན་མོངས་དང་མཆུངས་ལྷན་གྱི་
 གཙོ་སེམས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་
 བདུད་ཡིན་པའི་བྱེད་ཀྱི་གཞན་ཡང་། ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ལ་གནས་
 སའི་ཉོན་ཐོས་དགྲ་བཙུན་པས་སྤང་པོའི་བདུད་བཙུན་པ་དང་།
 གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམས་གོལ་གྱི་ཉོན་ཐོས་དགྲ་བཙུན་པས་འཆི་
 བདག་གི་བདུད་བཙུན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་
 འཐད་པའི་བྱེད་ཀྱི་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤང་པོའི་བདུད་བཙུན་པ་
 རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་
 སའི་ཡིད་ལུས་སྤང་པས་སྤྱེད་པ། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཙུན་པ་

བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་འཆི་འཕོ་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། མཆོན་ཉིད་བཞི་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། མཆོན་གྱི་
 དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་
 པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་
 མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆོན་གྱི་མཐོང་
 ལས་རྣམ་གྲོལ་ལས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། འཆི་
 བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ལས་ཉོན་གྱི་
 དབང་གིས་འཁོར་བར་སྟེ། འཆི་སྤངས་པས་བྱུང་བ་གང་ཞིག
 མཆོན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། བདུད་བཞིའི་ནང་ཆོན་
 གང་ཞིག རང་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་
 ཐག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་
 དགོས་པ་གང་རུང་། ཕྱང་པོའི་བདུད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ས་
 རགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་
 ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལུས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྟ་
 ལྟ་བུ། དེ་གང་ཞིག གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་
 ཀྱི་སྦྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། དབྱེ་ན། ས་རགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱི་ས་
 བོན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཅ་ཉོན་དུག ཉི་ཉོན་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུ། དེ་གང་

ཞིག་སློག་གི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འགག་པར་བྱེད་པའི་
 ཆའི་རིགས་སུ་གནས་པ། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
 བ། སྤར་གས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་
 འཆི་འཕོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱིས་སློག་གི་དབང་པོ་རང་
 དབང་མེད་པར་འགག་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ལྟ་བུ། དེ་གང་ཞིག་བདུད་
 གཞན་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་ཅིང་། འདོད་ལྟའི་
 རིགས་སུ་གཏོགས་པ། ལྟའི་བྱའི་བདུད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན།
 གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་དགའ་རབ་དབང་ཕྱག་ལྟ་བུ།
 འདིས་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་ཐར་བ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བལྟས་ཏེ།
 ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཕྱག་ང་རྒྱལ་སྤག་དོག་གི་
 མདའ་ལྟ་སོ་སོར་འཕེན་པའི་བྱེད། དེས་ན་འདི་ལ་མེ་ཏོག་མདའ་
 ཅན་དང་། མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་དང་། མདའ་ལྟ་སོ་སོགས་ཀྱི་མིང་
 བཏགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉན་སར། དེ་ལ་སྤང་པོའི་བདུད་ནི་ཉི་
 བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་སྤྲོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ནི་ཁམས་
 གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འཆི་བདག་གི་
 བདུད་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་དེ་དང་དེ་
 བས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། ལྟའི་བྱའི་བདུད་ནི་སྤང་

པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་འདའ་བར་བྱ་
 བའི་དགོ་བའི་སྤྱུགས་ལ་བཙོན་པ་དེ་དག་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་རྣམ་
 བར་གཡེང་བར་བྱ་བའི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པའི་ལྷའི་བྱ་
 དབང་སྤྱུག་ཐོབ་པ་དག་ཉེ་བར་འོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷའི་བྱའི་
 བདུད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི་བདུད་དེ་ལ་བཞིར་
 འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 སྤང་བའི་བདུད་དང་། གང་གིས་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་བདུད་དང་། འཆི་བའི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆི་
 བདག་གི་བདུད་དང་། དེ་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཞག་པའི་བྱིར་རྟེ། ཉན་སར།
 དེ་ལ་གང་འཆི་བ་དང་། གང་གིས་འཆི་བ་དང་། འཆི་བ་དེ་གང་ཡིན་
 པ་དང་། བར་ཆད་གྱི་དངོས་པོ་གང་གིས་འཆི་བ་ལས་ཡང་དག་པར་
 མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདུད་བཞིར་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པས་ན་བདུད་ཅེས་བྱའོ། །

བདུད་བཞི་བཙུམ་པའི་ས་མཆོམས་ལ་གསུངས་ཚུལ།

༥ བཞི་བ་ལ། གསེར་སྒྲིང་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ས་
 བརྒྱད་བ་ནས་དང་། འཆི་བའི་བདུད་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
 འཆི་བ་ས་དང་པོ་ནས་མེད་ཀྱང་ཡིད་ལུས་གྱི་འཆི་འཕོ་བ་སངས་
 རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ལྡོག་པས་འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་། ལུང་
 པོའི་བདུད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་། ལྷའི་བུའི་བདུད་ཀྱང་དེ་
 གསུམ་ལ་བར་ཆད་མེད་པས་དེ་གསུམ་ཇི་སྲིད་འཇུག་པ་དེ་སྲིད་དུ་
 ཡོད་དོ། །རྒྱུད་སྒྲ་མར་ཡང་། འཆི་མེད་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་ལ། འཆི་
 བདུད་རྒྱ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྐབས་པའི་སྐུ་ཏྲག་པའི་སྐུ་བ་བྱེད་དུ་
 གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི་རྣམ་བཤད་ལྟར་
 ཁས་སྐྱངས་ཏེ། དེ་ཡང་། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལས་
 ཐོབ་ནས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཙུམ་སྟེ། སྐབས་གནས་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་

བའི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དངོས་གཉེན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་
 ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཉོན་སྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་འཆི་
 བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། འབད་ཚེལ་རགས་པ་དང་
 བཅས་པའི་སྟོན་སྟེ་འཆི་བྱེད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མེད་མུང་
 འདས་ཐོབ་ནས་ཕྱང་པོའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་
 དབང་གིས་ཕྱང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
 བཤད་ལས། ཐེག་པ་དམན་པ་རྣམས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ལྷའི་བྱའི་
 བདུད་ལས་འདས་ཤིང་། དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 བདུད་ལས་འདའོ། །གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་འཆི་
 བདག་གི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཆེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་
 དབང་བའི་ཕྱིར། ཕྱང་པོའི་བདུད་ལས་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཐོབ་
 རྣམ་འདའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་ནས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ།
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཐོབ་པའི་སྟོན་སྟེ་
 ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ལུས་རག་གི་སྟོད་པ་ཁྲད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 ས་བརྒྱད་པ་རྣམ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། དེར་
 ཉོན་སྲིབ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་

བཅོམ་སྟེ། དེར་འབད་ཚེ་ལ་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ས་འཆི་
 བྱེད་ཀྱི་འཆི་བདག་གི་བདུད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཕྱང་པོའི་བདུད་
 རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། འབད་ཚེ་ལ་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ས།
 མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་
 བའི་ཡིད་ལུས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤམ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་ནས་ལྟའི་བདུད་ལས་འདས་ཤིང་།
 ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་བདུད་གཞན་གསུམ་རགས་པ་ལས་འདའ་ལ་
 བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ནའོ།། ཞེས་
 དང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ནས་ཀྱང་འབད་པས་བསྐྱབས་ན། མ་
 རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ལུས་ལེན་རྒྱས་མོད་ཀྱི་ངམ་ངམ་ལྷགས་
 ཀྱིས་འབྱུང་པ་ནི་ཉན་རང་དབང་བཅོམ་པ་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་
 ལུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་
 དུས་མཉམ་སྟེ། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་ན་བསམ་ཀྱིས་མི་བྲལ་
 པའི་འཆི་འཕོ་སྤངས་པས་བྲལ། ཕྱང་པོའི་བདུད་བཅོམ་ན། མ་རིག་
 བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་
 ཡིད་ལུས་མི་ལེན་པས་བྲལ་པའི་ཕྱིར། ཕྱང་འདི་དག་གི་དོན་མ་གོ་

བ་ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཙུག་སྟེ།
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར། དམན་
 པའི་ལྷག་བཙུང་སྤང་འདས་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཙུག་
 སྟེ། ཉོན་སྤྱི་བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྱིར། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་
 རྣམ་གྲོལ་གྱི་དབང་བཙུག་ཐོབ་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཙུག་སྟེ།
 ཆེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་དབང་བའི་བྱིར། དམན་པའི་
 ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཐོབ་ནས་སྤང་པའི་བདུད་བཙུག་སྟེ། ལས་ཉོན་
 གྱི་དབང་གིས་སྤང་བའི་ཐག་བཙུང་གྱི་སྤང་པོ་སྤངས་པའི་བྱིར།
 ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདུད་བཞི་མ་ལུས་
 པར་བཙུག་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་
 བ་ནང་འགལ་ཏེ། བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཙུག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 གང་ཐག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 དམ་བཙུག་གི་མ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཐོབ་པའི་
 གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དབང་བཙུག་པའི་རྟོགས་
 པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་བྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཉན་ཐོས་དབང་བཙུག་པ་
 དེས་བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཙུག་པའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། ལྷའི་བུའི་བདུད་བཙུག་པ་གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་

པའི་བདུད་བཙུགས། སྤང་པའི་བདུད་བཙུགས། འཆི་བདག་གི་བདུད་
 གྲང་བཙུགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་དམ་བཅའ་སྤྲེང་དུ་སྒྲུབ། རོང་
 གྲིག་པ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཙུགས་
 གྱེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མངོན་པར་རྟགས་པའི་ཡིད་ཆེས་
 བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཐོབ་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་བདུད་བཙུགས་གྱེ། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་
 མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་རབ་མཐའ་ཐོབ་
 རས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཙུགས་གྱེ། ཆེ་འདོར་ལེན་ལ་དབང་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་ནས་སྤང་པའི་བདུད་བཙུགས་གྱེ།
 ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་བོར་ཞིང་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྤྲོར་ལམ་ནས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཙུགས་གྱེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 ཞེ་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་འཆི་བདག་
 གི་བདུད་བཙུགས་གྱེ། ལས་ཉོན་གྱིས་སྤྲེ་འཆི་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ས་
 བརྒྱད་པ་ནས་སྤང་པའི་བདུད་བཙུགས་གྱེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའི་སོ་སྤྲེ་ཡིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་
 བདུན་པ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་སྤང་གྱི་རྟགས་པས་ཁེགས་སོ། །ཁ་ཅིག

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེ་ནས་དད་པ་ཐོབ་ན་ལྷ་འི་བྱའི་བདུད་
 བཅོམ་པས་བྱལ། ཆོའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་དབང་
 ཐོབ་ན་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་པས་བྱལ། ལས་ཉོན་
 གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤངས་ན་ཕུང་པོའི་
 བདུད་རགས་པ་བཅོམ་པས་བྱལ་བའི་མེ་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ།
 དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆད་མས་དངས་པའི་ངེས་པ་
 རྟོག་པའི་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་
 པས་མ་ངེས། གཉིས་པ་ལ་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་དང་
 པོ་པས་མ་ངེས། གསུམ་པ་ལ་ས་གསུམ་པ་པས་མ་ངེས་པའི་བྱིར།
 ཏགས་བྱི་མ་བྱུབ་སྟེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཡི་ཆོ་ན་བསྐྱལ་པ་
 བརྒྱར་གནས་ཤིང་། །ཞེས་དེ་འདྲའི་ས་དང་པོ་པ་དེས་ཆེ་སྐད་ཅིག་
 མ་གཅིག་གྱུར་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱས་པར་
 གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱུད་ལྷ་མར། འཕགས་པས་འཆི་དང་གྲ་བ་
 དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
 སྤངས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། བདུད་བཞི་མངོན་གྱུར་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། བདུད་ཀྱིས་
 བར་ཆད་བྱ་བར་ཀྱས་པ་སོགས་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྣལ་འབྱོར་

གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

སྐབས་བསྟུ་བའོ།

གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བའི། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་
པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་སྟུ་དབང་གི་རོལ་
མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་ཡོད།
དཔར་དུ་བསྐྱེད་བའི་ནམ་དཀར་བྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ།
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།
ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་བའི་སྦྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་

སློན་ནམ་འདྲེན་ཤུག་སེདྲེའི་རིང་ལུགས་སློ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་
 སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བང་
 བསྟན་བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྟན་དང་
 བསྟན་འགྱུར་གང་ལའང་སྐྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟེའི་སློན་ཆོག་དུ་
 ཤུག་འེད་དགོ་སྟེང་ཆོས་སྒྲ་བ་དག་དཔར་སྟོ་བཟང་བསྟན་འདྲིན་རྒྱ་
 མཆོས་སྐྱར་བའོ།

